

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

**KÉSZÍTETTE:
SZABÁLYZATI BIZOTTSÁG**

2010. MÁJUS 18.

A MEH 752/2009. számú határozata által előírt
5. munkanapos és 30 napos módosításokat, valamint a MEH 338/2010. számú határozata által előírt
5 munkanapos módosításokat tartalmazza.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
1. BEVEZETÉS	9
1.1. SZABÁLYZAT CÉLJA ÉS TÁRGYA.....	9
1.2. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET	9
1.2.1. EU direktívák rendeletek	9
1.2.2. Törvények.....	9
1.2.3. Kormányrendeletek.....	9
1.2.4. Miniszteri Rendeletek.....	10
1.3. A SZABÁLYZAT HATÁLYA, JELLEGE ÉS ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK	10
2. ALAPFOGALMAK-DEFINÍCIÓK.....	12
3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER SZEREPLŐI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK LEÍRÁSA.....	18
3.1. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER SZEREPLŐI.....	18
3.1.1. Rendszerüzemeltetők.....	18
3.1.2. Telephelyi szolgáltató	18
3.1.3. Hozzáférésre jogosultság.....	18
3.2. MŰKÖDÉSI MODELL A GET ALAPJÁN	19
3.2.1. Földgázellátás	19
3.2.2. Kereskedelmi ellátás.....	19
3.2.3. Ellátás egyetemes szolgáltatás keretei között	19
3.2.4. Rendszerhez való csatlakozás	19
3.2.5. Rendszerhasználat	20
3.2.6. Kereskedelmi szerződések.....	20
3.3. RENDSZERÜZEMELTETŐK ÉS RENDSZERHASZNÁLÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	20
3.3.1. Rendszerhasználati szolgáltatások meghatározása	20
3.3.1.1. A földgázszállító által biztosított szolgáltatások	20
3.3.1.2. A rendszerirányító által biztosított szolgáltatások	22
3.3.1.3. A földgázelosztó által biztosított szolgáltatások	22
3.3.1.4. A földgáztároló által biztosított szolgáltatások	24
3.3.1.4.1. Alapszolgáltatások	24
3.3.1.4.2. Választható szolgáltatások	25
3.3.1.4.3. Egyedileg igényelhető - nem alapszolgáltatásnak és választható szolgáltatásnak minősülő - szolgáltatások	25
3.3.2. Rendszerhasználati szerződések	25
3.3.2.1. Kötélezően igénybevendő szolgáltatások	26
3.3.3. Szolgáltatási szerződések	27
3.4. RENDSZERÜZEMELTETŐK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	27
3.4.1. Együttműködési megállapodások a hazai rendszerüzemeltetők között	27
3.4.2. Rendszerüzemeltetők és külföldi rendszerüzemeltetők kapcsolattartásának szabálya	29
3.5. RENDSZERIRÁNYÍTÓ NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI.....	30
3.6. SZABÁLYZATI BIZOTTSÁG	30
4. MŰSZAKI KERETRENDSZER.....	31
4.1. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FELÉPÍTÉSE	31
4.1.1. Földgázszállító rendszer	31
4.1.2. Földgázelosztó rendszerek	31
4.1.3. Földalatti gáztároló rendszerek	31
4.1.4. Telephelyi rendszerek	32
4.2. A GÁZMINŐSÉGGEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK	32
4.2.1. Földgázminőségre vonatkozó előírások.....	32
4.2.2. A földgáztermelő által betáplált gáz minőségváltozásból eredően szükséges váró készülékállítás vagy az átállítást szükségtelenné tevő technológia létesítése	33
4.3. SZIGETÜZEM MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI	34
4.3.1. A földgázszállítói teljes szigetüzem működése	34
4.3.1.1. A földgázszállítói teljes szigetüzem általános szabályai	34
4.3.1.2. A felhasználónak járó kapacitás, kereskedőváltás a földgázszállítói teljes szigetüzemben	35
4.3.1.3. Nominálás a földgázszállítói teljes szigetüzemben	37
4.3.2. A részleges szigetüzem működése	37

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

4.3.2.1.	A részleges szigetüzem általános szabályai	37
4.3.2.2.	A felhasználónak járó kapacitás, kereskedőváltás a részleges szigetüzemben	37
4.3.2.3.	Nominálás a részleges szigetüzem betáplálási pontjaira	38
4.3.2.4.	Allokálás a részleges szigetüzem földgázszállító rendszeri betáplálási pontján	39
4.3.2.5.	Gázminőséggel kapcsolatos felelősség a részleges szigetüzemben	39
5.	FÖLDGÁZRENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS	41
5.1.	FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI ÚJ IGÉNYEK ÉS KAPACITÁSBŐVÍTÉS ESÉTN.....	41
5.1.1.	Csatlakozási kérelem pénzügyi szempontokból történő elutasítása	41
5.1.2.	Csatlakozási szerződés.....	41
5.1.3.	A Földgázttermelő csatlakozása a rendszerüzemeltető rendszeréhez	42
5.2.	FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI	42
5.2.1.	<i>Felhasználó földgázelosztó rendszerhez történő csatlakozásának feltételei</i>	42
5.2.1.1.	A földgázelosztó rendszerre történő csatlakozás feltételei új igények és kapacitásbővítés esetén:	42
5.2.1.2.	Csatlakozási kérelem elutasítása	44
5.2.1.3.	Csatlakozási szerződés	44
5.2.2.	<i>Földgázrendszerek földgázelosztó rendszerhez történő csatlakozásának feltételei</i>	44
5.2.2.1.	A földgázelosztó és földgázszállító rendszerek egymáshoz csatlakozásának feltételei	44
5.2.2.2.	A földgázelosztói és termelői rendszerek egymáshoz csatlakozásainak feltételei	45
5.2.2.3.	Elosztórendszer és telephelyi rendszerek földgázelosztó vezetékhez való csatlakozásának feltételei	46
5.3.	FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI	46
5.4.	VÁSÁROLT ÉS NYILVÁNTARTOTT KAPACITÁS MEGHATÁROZÁSA	47
5.4.1.	Vásárolt kapacitás	47
5.4.1.1.	Vásárolt kapacitás nyilvántartása	47
5.4.1.2.	A vásárolt kapacitás terhére történő kapacitáslekötés	47
5.4.2.	Nyilvántartott kapacitás.....	48
5.4.2.1.	Földgázszállító rendszerről vételező felhasználó nyilvántartott kapacitása	48
5.4.2.2.	Földgázszállító rendszeri felhasználó többlet kapacitásigényeinek biztosítása	48
5.4.2.3.	Elosztó rendszeri felhasználó nyilvántartott kapacitása	48
5.4.2.4.	Új elosztó rendszeri felhasználók vagy meglévő elosztó rendszeri felhasználók többlet kapacitásigényeinek biztosítása.....	49
5.4.2.5.	Felhasználói egyéb adatok nyilvántartása és igazolás kiadása	49
5.4.2.6.	Adatszolgáltatás az egyetemes szolgáltató részére	50
5.5.	A CSATLAKOZÁSI DÍJ MEGHATÁROZÁSA KÖZVETLEN FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZERI CSATLAKOZÁS ESETÉN	50
6.	ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEK	51
6.1.	OPERATÍV IRÁNYÍTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ENGEDÉLYESEK KÖZÖTT	51
6.2.	FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI	51
6.3.	FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI	52
6.4.	FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI	53
6.5.	TERMELÉSI NYOMÁSOK BIZTOSÍTÁSA	54
6.6.	KARBANTARTÁS	55
6.6.1.	Karbantartási ütemterv készítése, karbantartások összehangolási rendje	55
6.6.2.	A földgázszállító vezeték karbantartása, rekonstrukciója	55
6.6.3.	A földgázelosztói vezetékek karbantartása és felújítása	57
6.6.4.	A földalatti gáztárolók karbantartása és felújítása	57
6.6.5.	A földgázttermelői technológiák karbantartása és felújítása	57
6.7.	ÜZEMZAVAR ELHÁRÍTÁS	58
6.7.1.	Az üzemzavar elhárítása a földgázszállító rendszeren	58
6.7.2.	Az üzemzavar elhárítása a földgázelosztó rendszeren	59
6.7.3.	Az üzemzavar elhárítás a földgáztároló rendszeren	59
6.8.	MÉRÉSI INFRASTRUKTÚRA ÜZEMELTETÉSE	60
6.8.1.	Mérési infrastruktúra a földgázszállító rendszeren	60
6.8.1.1.	A földgáz mennyiségi mérése	60
6.8.1.2.	A földgáz minőségi paramétereinek mérése	60
6.8.1.3.	A minőségi paraméterek és a mennyiségmérés kapcsolata	61
6.8.1.4.	A mérőberendezések kalibrálása és ellenőrzése	61
6.8.1.5.	A mérőberendezés meghibásodása	62
6.8.1.6.	A gázminőség ellenőrzése	62
6.8.1.7.	Minőség Elszámolási Rend	62
6.8.2.	Mérési infrastruktúra a földgázelosztó rendszeren	63

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

6.8.3.	<i>A felhasználók fogyasztási profilba sorolása</i>	63
6.8.4.	<i>Mérési infrastruktúra a földgáztároló rendszeren</i>	64
6.9.	FÖLDGÁZSZAGOSÍTÁS	65
6.10.	TELEMECHANIKAI RENDSZEREK	66
6.10.1.	<i>A TM rendszerekkel szemben támasztott követelmények</i>	67
6.10.1.1.	Földgázszállító távfelügyeleti rendszere	67
6.10.1.2.	Földgázleosztó távfelügyeleti rendszere	67
6.10.2.	<i>Felhasználók távfelügyelete</i>	67
6.11.	ADATFORGALMI ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZER KIALAKÍTÁSI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÖVETELMÉNYEI	68
6.11.1.	<i>Együttműködő földgázrendszer informatikai rendszereire vonatkozó előírások</i>	68
6.11.1.1.	Informatikai rendszerek közötti kommunikáció előírásai	68
6.11.1.2.	Kódrendszer előírások	68
6.11.2.	<i>A földgázszállító Informatikai Platformja</i>	69
6.11.2.1.	Az Informatikai Platform kialakítása	69
6.11.2.2.	Kialakítási követelmények	70
6.11.2.3.	Üzemeltetési követelmények	71
6.11.2.4.	Csatlakozási feltételek	72
6.12.	BETÁPLÁLÁSI VAGY KIADÁSI PONTOK ÖSSZEVONÁSA	73
6.12.1.	<i>Betáplálási pontok összevonása a földgázszállító rendszeren</i>	73
6.12.2.	<i>Földgázszállító vezetéki kiadási pontok összevonása a földgázszállító rendszeren</i>	74
6.13.	AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER KAPACITÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA	77
6.13.1.	<i>A hidraulikai vizsgálat típusa és gyakorisága</i>	77
6.13.2.	<i>Az együttműködő rendszer hidraulikai ellenőrzéséhez szükséges módszertan és egységes számítási segédlet</i>	77
6.13.3.	<i>Kapacitás meghatározás a földgázszállító rendszeren</i>	80
6.13.3.1.	A lekötött és szabad kapacitások meghatározásának módszertana	81
6.13.3.1.1.	Lekötött kapacitás meghatározásának módszertana	81
6.13.3.1.2.	Szabad kapacitás meghatározásának módszertana	81
6.13.3.1.3.	A hálózati pontok nem megszakítható szabad kapacitása	81
6.13.3.1.4.	Kiadási pontok nem megszakítható szabad kapacitása	82
6.13.3.1.5.	A hálózati pontok megszakítható szabad kapacitása	83
6.13.3.1.6.	A hálózati pontok fizikai áramlással ellenkező irányú (backhaul) szabad kapacitása	84
6.13.4.	<i>A kapacitás meghatározás a földgázleosztó rendszeren</i>	85
6.13.4.1.	A hidraulikai vizsgálat típusa és gyakorisága	85
6.13.5.	<i>A kapacitás meghatározása a földgáztároló rendszeren</i>	86
7.	RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA	88
7.1.	A RENDSZERFEJLESZTÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	88
7.2.	MŰSZAKI-GAZDASÁGI TERVEZÉSI MÓDSZEREK MEGHATÁROZÁSA	88
7.3.	AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FEJLESZTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ADATBÁZIS	88
7.4.	A RENDSZERÜZEMELTETŐK ÁLTAL VÉGZENDŐ KAPACITÁS ELLENŐRZÉS, FEJLESZTÉSI VIZSGÁLAT	88
7.5.	A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZEREN	89
7.5.1.	<i>A rendszerfejlesztés alapelvai</i>	89
7.5.2.	<i>Fejlesztési igények éves felülvizsgálata</i>	89
7.5.3.	<i>Fejlesztések finanszírozása</i>	91
7.5.4.	<i>Gázéven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata</i>	91
7.6.	A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN	92
7.6.1.	<i>A rendszerfejlesztés alapelvai</i>	92
7.6.2.	<i>Gázéven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata</i>	93
7.6.3.	<i>Fejlesztések finanszírozása</i>	93
7.6.4.	<i>Fejlesztési igények éves felülvizsgálata</i>	94
7.7.	A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁTZÁROLÓ RENDSZEREN	95
7.7.1.	<i>A rendszerfejlesztés alapelvai</i>	95
7.7.2.	<i>Fejlesztési igények éves felülvizsgálata</i>	95
7.7.3.	<i>Fejlesztések finanszírozása</i>	96
7.7.4.	<i>Tárolási éven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata</i>	96
7.8.	AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FEJLESZTÉSI JAVAS-LATÁNAK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA	96

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7.9.	A RENDSZERIRÁNYÍTÓ KÖZREMŰKÖDÉSE A RENDSZERÜZEMEL-TETŐK ÁLTAL NEM VÁLLALT FEJLESZTÉSEKRE VONATKOZÓ PÁLYÁZTATÁSBAN.....	96
8.	RENDSZERHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS SZABÁLYAI	97
8.1.	KAPACITÁSLEKÖTÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	97
8.1.1.	Végfelhasználói és forrásoldali kapacitások összehangolása.....	98
8.1.2.	Földgázszállítói és földgázelosztói, valamint földgázszállítói és földgáztárolói kapacitások összehangolása	98
8.1.3.	Lekötött, de ki nem használt kapacitások kezelése.....	98
8.1.3.1.	Lekötött, de nem nominált kapacitások kezelése	98
8.1.4.	<i>Felhasználói és rendszerüzemeltetői igényekre vonatkozó adatszolgáltatás szabályai</i>	99
8.1.4.1.	A felhasználói igény előrejelzése	99
8.1.4.1.1.	Egyetemes szolgáltató felhasználói igényének előrejelzése	99
8.1.4.1.2.	Kereskedői felhasználói igény előrejelzés.....	99
8.1.4.2.	Földgázszállítói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása.....	100
8.1.4.3.	Földgázelosztói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása.....	100
8.1.4.4.	Földgáztárolói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása	101
8.1.5.	<i>Megszakítható kapacitásokra vonatkozó szabályok.....</i>	101
8.1.6.	<i>Kapacitás megszakítás a földgázszállító rendszeren</i>	102
8.1.7.	Téli időszakon kívüli kapacitáslekötés	103
8.1.8.	<i>Speciális kapacitáslekötési igények</i>	104
8.2.	KERESKEDŐ VÁLTÁS SZABÁLYAI.....	104
8.2.1.	<i>Kereskedőváltás esetére vonatkozó, a kapacitás lekötéssel, a kapacitáslekötési szerződések módosításával kapcsolatos szabályok.....</i>	104
8.2.2.	<i>Kereskedelmi ellátásban részesülő felhasználói kör és az egyetemes felhasználói kör közötti átjárhatóság szabályai.....</i>	105
8.2.3.	Egyetemes szolgáltatásból való kilépés folyamata	106
8.2.4.	Végsőmenedékes kijelölése esetén	107
8.3.	A HOZZÁFÉRÉS FELFÜGGESZTÉSÉNEK SZABÁLYAI ÉS FELTÉTELEI	108
8.4.	SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉSE A FÖLDGÁSZSzállító VEZETÉKEN	109
8.4.1.	<i>Kapacitáslekötés általános szabályai</i>	109
8.4.2.	<i>A szabad kapacitások publikálása</i>	110
8.4.3.	<i>Hosszú távú kapacitáslekötés.....</i>	110
8.4.3.1.	Hosszú távú kapacitáslekötés folyamata	110
8.4.3.2.	Kapacitásaukción	113
8.4.3.3.	Egyéves időtartamra vonatkozó megszakítható kapacitáslekötés	114
8.4.4.	<i>Havi kapacitáslekötés</i>	115
8.4.4.1.	Havi kapacitáslekötés folyamata	115
8.4.4.2.	Havi megszakítható kapacitáslekötés	116
8.4.5.	<i>Napi kapacitáslekötés</i>	117
8.4.5.1.	A nem megszakítható napi kapacitáslekötés	117
8.4.5.2.	Megszakítható napi kapacitáslekötés	117
8.4.6.	<i>Kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződés és szerződéses biztosítékok</i>	118
8.5.	MÁSODLAGOS KAPACITÁS KERESKEDELEM	118
8.6.	SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉS A FÖLDGÁZELOSZTÓ VEZETÉKEN	119
8.6.1.	<i>A szabad kapacitás lekötés általános szabályai.....</i>	119
8.6.2.	<i>Szabad kapacitás publikálása.....</i>	119
8.6.3.	<i>Hosszú távú kapacitáslekötés folyamata.....</i>	120
8.6.4.	<i>Kapacitás túligénylel.....</i>	121
8.6.5.	<i>A havi kapacitáslekötés folyamata</i>	122
8.6.6.	<i>Napi megszakítható és nem megszakítható kapacitáslekötés</i>	122
8.6.7.	<i>A hozzáférés selfüggesszének szabályai és feltételei</i>	124
8.7.	SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉS A FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓBAN	124
8.7.1.	<i>Szabályozott hozzáféréssel biztosított kapacitások lekötése</i>	125
8.7.1.1.	Kapacitáslekötés általános szabályai.....	125
8.7.1.2.	A szabad kapacitások publikálása	126
8.7.1.3.	A kapacitásigény tartalma	126
8.7.1.4.	Az egy éves vagy több éves kapacitás-lekötés folyamata	128
8.7.1.5.	A kapacitás árverés (aukción) szabályai	129
8.7.1.6.	A tárolási éven belüli kapacitáslekötés folyamata	130

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

8.7.1.7.	Új földgáztárolói kapacitások lekötése a gázév során	130
8.7.1.8.	Megszakítható földgáztárolási kapacitás lekötése egy tárolási évre	132
8.7.1.9.	Megszakítható földgáztárolási kapacitás lekötése tárolási éven belül (napi megszakítható kapacitás)	133
8.7.1.10.	Megszakítás a földgáztároló rendszeren	133
8.7.1.11.	A hozzáférés felfügesztésének szabályai és feltételei	134
8.7.1.12.	Másodlagos kapacitáskereskedelem a földgáztárolási rendszeren	134
8.8.	A KAPACITÁS LEKÖTÉSÉNEK SZABÁLYAI A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN TÖRTÉNŐ ÁTSZÁLLÍTÁS, ILLETVE TERMELŐI FÖLDGÁZ KISZÁLLÍTÁSA ESETÉN	136
9.	A NOMINÁLÁS SZABÁLYAI	137
9.1.	A NOMINÁLÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	137
9.2.	NOMINÁLÁS A FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZERRE	138
9.2.1.	<i>A földgápszállító rendszeri nominálásokra vonatkozó általános előírások</i>	<i>138</i>
9.2.2.	<i>Nominálás típusai</i>	<i>139</i>
9.2.3.	<i>A nominálás tartalmi követelményei</i>	<i>139</i>
9.2.4.	<i>Nominálás visszautasításának feltételei</i>	<i>140</i>
9.2.5.	<i>Napi nominálás folyamata</i>	<i>140</i>
9.2.6.	<i>Heti előrejelzés folyamata</i>	<i>141</i>
9.2.7.	<i>Újranominálás a gáznapon</i>	<i>141</i>
9.2.8.	<i>Nominálások egyezőségének vizsgálata a hazai rendszerüzemeltetők között</i>	<i>142</i>
9.2.9.	<i>A hálózati és mérési különbözet nominálása</i>	<i>142</i>
9.3.	NOMINÁLÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZERRE	143
9.3.1.	<i>A nominálás általános szabályai</i>	<i>143</i>
9.3.2.	<i>Napi nominálás folyamata</i>	<i>144</i>
9.3.3.	<i>A heti előrejelzés folyamata</i>	<i>144</i>
9.3.4.	<i>Nominálás tartalma</i>	<i>145</i>
9.3.5.	<i>Újranominálás a gáznap előtt</i>	<i>145</i>
9.3.6.	<i>Újranominálás a gáznapon</i>	<i>146</i>
9.3.7.	<i>Újranominálás tartalma</i>	<i>146</i>
9.3.8.	<i>Profilos felhasználói kör nominálása – a profilos felhasználók fogyasztásbecslése</i>	<i>147</i>
9.4.	NOMINÁLÁS A FÖLDGÁZTÁROLÓI KAPACITÁSOKRA ÉS OPCIÓ FELAJÁNLÁSA	148
9.4.1.	<i>Nominálás általános szabályai</i>	<i>148</i>
9.4.1.1.	<i>A heti előrejelzés folyamata</i>	<i>148</i>
9.4.1.2.	<i>Nominálás folyamata</i>	<i>148</i>
9.4.1.3.	<i>Nominálás tartalma</i>	<i>150</i>
9.4.2.	<i>Újranominálás a gáznap előtt</i>	<i>150</i>
9.4.3.	<i>Újranominálás a gáznapon</i>	<i>150</i>
9.4.4.	<i>Nominálás megszakítható kapacitásra</i>	<i>151</i>
9.5.	NOMINÁLÁS SPECIÁLIS SZABÁLYAI	152
9.5.1.	<i>A földgápszállító és a rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer hálózati pontjain</i>	<i>152</i>
9.5.1.1.	<i>A rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer betáplálási pontjain</i>	<i>152</i>
9.5.1.2.	<i>Eljárás nem megfelelő minőségű földgáz betáplálása esetén</i>	<i>152</i>
9.5.1.3.	<i>A földgápszállító jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer betáplálási pontjain</i>	<i>153</i>
9.5.1.4.	<i>A rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer kiadási pontjain</i>	<i>154</i>
9.5.1.5.	<i>A földgápszállító jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer kiadási pontjain</i>	<i>155</i>
9.5.2.	<i>A földgáztároló és a rendszerhasználó jogai és kötelezettségei</i>	<i>155</i>
9.5.3.	<i>Opció felajánlása (nominálása)</i>	<i>155</i>
10.	AZ EGYENSÚLYTARTÁS SZABÁLYAI	157
10.1.	EGYENSÚLYTARTÁS A FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZEREN	157
10.1.1.	<i>A rendszer fizikai egyensúlyának fenntartása</i>	<i>157</i>
10.1.1.1.	<i>Az egyensúly fenntartásának alapelvi</i>	<i>157</i>
10.1.1.2.	<i>Az egyensúlytartás folyamata a földgápszállító rendszeren</i>	<i>157</i>
10.1.2.	<i>A rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok</i>	<i>159</i>
10.1.2.1.	<i>A rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok alapelvi</i>	<i>159</i>
10.1.2.2.	<i>Az egyensúlytartás elszámolása</i>	<i>160</i>
10.1.2.3.	<i>Az egyensúlytartás elszámolása opcionális rendelkezéssel rendszerhasználók esetén</i>	<i>161</i>
10.2.	EGYENSÚLYTARTÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN	161
10.2.1.	<i>A földgázelosztói rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok</i>	<i>161</i>
10.2.2.	<i>A földgázelosztóra vonatkozó egyensúlytartási szabályok</i>	<i>162</i>
10.2.3.	<i>Az egyensúlytartás folyamata a földgázelosztó rendszeren</i>	<i>162</i>

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

10.3.	AZ EGYENSÚLYTARTÁS SPECIÁLIS SZABÁLYAI	163
10.3.1.	<i>A földgázszállító kiegysúlyozó földgáz készletének és kapacitásának beszerzése</i>	163
10.3.2.	<i>A rendszerhasználók által biztosított opció</i>	163
10.3.3.	<i>A rendszerhasználók által biztosított kapacitás független rugalmassági eszköz</i>	165
11.	KORLÁTOZÁS	166
11.1.	KORLÁTOZÁSI BESOROLÁS ÖSSZEÁLLÍTÁSA	166
11.2.	KORLÁTOZÁSI KATEGÓRIÁK.....	167
11.3.	KORLÁTOZÁS VÉGREHAJTÁSA	167
11.4.	A KORLÁTOZÁS BE NEM TARTÁSÁNAK KÖVETKEZMÉNYEI	169
12.	VÁLSÁGHELYZET KEZELÉSE A FÖLDGÁSZSÁLLÍTÓ RENDSZEREN	170
12.1.	VÁLSÁGHELYZET ELRENDELÉSE	170
13.	MENNYISÉG MÉRÉS, MINŐSÉG ELLENŐRZÉS	171
13.1.	A FÖLDGÁZ MENNYISÉGÉNEK ÉS MINŐSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA	171
13.1.1.	<i>Mérés a földgázszállító rendszeren.....</i>	171
13.1.1.1.	Mérés a betáplálási pontokon	171
13.1.1.2.	Mérés a kiadási ponton.....	171
13.1.1.3.	Saját fogyasztás, mérési különbözet és földgázszállítási veszteség kezelése	171
13.1.1.4.	Mérési adatok gyűjtésének gyakorisága a földgázszállító rendszeren	172
13.1.2.	<i>Mérés a földgázelosztó rendszeren</i>	172
13.1.2.1.	Mérés a földgázelosztó rendszer betáplálási pontján.....	172
13.1.2.2.	Mérés a földgázelosztó rendszer kiadási pontján	172
13.1.2.3.	Hálózati és mérési különbözet meghatározása	173
13.1.3.	<i>Mérés a földgáztároló rendszeren</i>	173
13.1.3.1.	Mérési adatok gyűjtésének gyakorisága a földgáztároló rendszeren	174
13.2.	MÉRÉSI HIBÁK KEZELÉSE	175
14.	ALLOKÁLÁS	176
14.1.	RÉSZLETES ALLOKÁLÁSI SZABÁLYOK.....	176
14.1.1.	<i>Allokálás a földgázszállító rendszer hálózati belépési, letárolási és kitárolási pontjain.....</i>	176
14.1.2.	<i>Allokálás a földgázszállító rendszer kilépési pontjain</i>	177
14.1.3.	<i>Napon belüli allokált adatszolgáltatás</i>	177
14.2.	TRADE TÍPUSÚ TRANZAKCIÓK ALLOKÁLÁSA	178
15.	ELSZÁMOLÁS	178
15.1.	ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	178
15.2.	ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁSZSÁLLÍTÓ RENDSZEREN	179
15.2.1.	<i>Elszámolás a csatlakozó rendszerüzemeltetővel</i>	179
15.2.1.1.	Az elszámolás tartalmi elemei.....	179
15.2.1.2.	Napi operatív földgázszállító rendszeri adatszolgáltatás	179
15.2.1.3.	Havi előzetes földgázszállító rendszeri adatszolgáltatás	179
15.2.1.4.	Végleges havi földgázszállító rendszeri elszámolás	179
15.2.1.5.	Mérési jegyzőkönyv és műbízonylat	179
15.2.1.6.	Elszámolás módja hiteles mérés hiány esetén	179
15.2.2.	<i>Elszámolás a rendszerhasználókkal.....</i>	180
15.2.2.1.	Az elszámolás tartalmi elemei.....	180
15.2.2.2.	Napi operatív földgázszállító rendszeri adatszolgáltatás	181
15.2.2.3.	Havi előzetes földgázszállító rendszeri adatszolgáltatás	181
15.2.2.4.	Végleges havi földgázszállító rendszeri elszámolás	181
15.2.2.5.	A földgázszállítónál a kiegyenlítő gázon realizált egyensúlyozási értékesítési különbözet elszámolása a rendszerhasználókkal	182
15.2.2.6.	Kapacitás túllépés meghatározására vonatkozó előírások	185
15.2.2.7.	Számlázási előírások	185
15.3.	ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁZTÁROLÓ RENDSZERÉN	186
15.3.1.	<i>A földgáztároló napi és órai operatív adatszolgáltatása</i>	186
15.3.2.	<i>A földgáztároló havi elszámolása</i>	186
15.4.	ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN.....	187
15.4.1.	<i>Elszámolás a földgázelosztó rendszer kiadási pontjain</i>	187
15.4.2.	<i>Elszámolás a földgázelosztói rendszerhasználókkal.....</i>	187
15.4.3.	<i>Elszámolás módja hiteles mérés hiány esetén.....</i>	187

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

<i>Hiteles mérés hiánya esetén a VHR vonatkozó előírása szerint kell eljárni</i>	187
15.4.4. Jegyzőkönyv és műbizonylat	188
15.4.5. A földgázelosztói rendszerhasználók által fizetett díjtételek	188
15.4.6. Korrekciós mennyiségek számítása	188
15.4.7. A korrekciós elszámoló árak és díjak	188
15.4.8. Profileltérés rendezése	189
15.4.9. Számlázási előírások	189
15.4.9.1. A korrekciós elszámolás és számlázás	189
15.4.9.2. Vitatott korrekciós elszámolások kezelése	190
15.5. VITATOTT ELSZÁMOLÁSOK KEZELÉSE	191
16. ADATSZOLGÁLTATÁS	192
16.1. AZ ADATSZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	192
16.2. ADATSZOLGÁLTATÁS A HIVATAL FELÉ	192
A RENDSZERÜZEMELTETŐK TELJES KÖRŰ OLVASÁSI JOGOT BIZTOSÍTANAK A HIVATAL FELÉ AZ INFORMATIKAI PLATFORUMHOZ ADATSZOLGÁLTATÁS CÉLJÁBÓL	192
16.3. JEGYZÖKÖNYV ÉS MŰBIZONYLAT	192
16.4. AZ ENGEDÉLYESEK ÁLTAL BIZTOSÍTOTT ADATSZOLGÁLTATÁS	192
16.5. ADATFORGALMI CSATORNÁK	193
16.6. ADATFORGALMI SZABÁLYOK	193
16.6.1. Bizalmas adatkezelés	194
17. A SZERVEZETT FÖLDGÁZPIAC MŰKÖDÉSÉNEK FŐBB SZABÁLYAI	195
18. JOGALKALMAZÁSI SZABÁLYOK	197
18.1. A JOGALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	197
18.2. A SZABÁLYZAT MEGSZEGÉSÉNEK KÖVETKEZMÉNYEI	197
18.3. DISZKRIMINÁCIÓ MENTESSÉG	197
19. MELLÉKLETEK	199
I. sz. melléklet – ÜKSZ Szabályzati Bizottság ügyrendje	200
II. sz. melléklet – nominálási eltérési díj a földgázszállító rendszeren	205
III. sz. melléklet – kiegysúlyozási pótdíj a földgázszállító rendszeren	206
IV. sz. melléklet – A profil alapú elszámolási rendszer részletes szabályai	209
V sz. melléklet – A földgázszállító rendszeren működtetett mérőműszerekkel és berendezésekkel szemben támasztott követelmények	285
VI. sz. melléklet – A hidraulikai szimulációs program működésének követelményei	291
VII. sz. melléklet – A földgázpiaci informatikai rendszerek közötti kommunikáció előírásai	294
VIII. sz. melléklet – Megszakítási, korlátozási adatszolgáltatás és adatforgalom	300
IX. sz. melléklet – SZÁLLÍTÓRENDSZERI NYILVÁNTARTOTT KAPACITÁS ALLOKÁCIÓ	303
X. sz. melléklet – SZIGETÜZEM KAPACITÁS ALLOKÁCIÓ MINTAPÉLDÁZATA	303
XI. sz. melléklet – A hálózati és mérési veszteség (HMK) átadói, havi és napi mértékének meghatározása	306
XII. sz. melléklet – Korrekciós elszámolás	311
XIII. melléklet - Nominálási időskála	315
XIV. melléklet - Gáznapi újranominálás időskálája	316
XV. sz. melléklet – Nominálás egyezőségi vizsgálatának időskálája	317
XVI. sz. melléklet – Korlátozás besorolás sablon	318
XVII. sz. melléklet – Kereskedőváltás folyamatleírása	319
XVIII. sz. melléklet – Kapacitáslekötés folyamatleírása	320
XIX. sz. melléklet – Az elosztó rendszeren vételező felhasználót megillető nyilvántartott kapacitások meghatározásának módja	323

1. BEVEZETÉS

1.1. SZABÁLYZAT CÉLJA ÉS TÁRGYA

- (a) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (továbbiakban Szabályzat) célja a földgázpiac szereplői közötti együttműködés, elsődlegesen a rendszerhez való hozzáférés és a rendszerüzemeltetés szabályainak meghatározása az EU Irányelvek és Rendeletek, a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (továbbiakban GET) és módosításai, valamint a hozzájuk kapcsolódó kormány és miniszteri rendeletek előírásainak figyelembevételével.
- (b) A Szabályzat a GET előírásai alapján az együttműködő földgázrendszer működésére, működtetésére és használatára vonatkozó szabályokat, eljárásokat és módszereket, a hálózat használati, mérés-elszámolási és adatforgalmi megállapodások minimális tartalmi elemeit, valamint a rendszerirányítás részletes szabályait rögzíti.

1.2. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

1.2.1. EU direktívák rendeletek

- (a) 2003/55/EK Irányelv a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK Irányelv hatályon kívül helyezéséről.
- (b) 1775/2005/EK Rendelet a földgázzállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről.
- (c) 2004/67/EK Irányelv a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről.
- (d) Az európai parlament és a tanács 2009/73/EK irányelве a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- (e) Az európai parlament és a tanács 715/2009/ EK rendelete a földgázzállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

1.2.2. Törvények

- (a) 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról (továbbiakban: GET), valamint annak módosításai.
- (b) 2006. évi XXVI. Törvény a földgáz biztonsági készletezéséről, valamint annak módosításai.

1.2.3. Kormányrendeletek

- (a) 19/2009. (I. 30.) Kormányrendelet, a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (továbbiakban: VHR), valamint annak módosításai.
- (b) A Kormány 265/2009. (XII. 1.) Korm. rendelete a földgázvételezés korlátozásáról, a földgáz biztonsági készlet felhasználásáról, valamint a földgázellátási válsághelyzet esetén szükséges egyéb intézkedésekről

1.2.4. Miniszteri Rendeletek

- (a) 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet a földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról (továbbiakban: Tarifarendelet), valamint annak módosításai.
- (b) 86/2003. (XII. 16.) GKM rendelet az egyes földgázipari vállalkozások adatszolgáltatásainak rendjéről.
- (c) 81/2003. (XII. 10.) GKM rendelet a földgáztárolókhöz, a szállító- és elosztóvezetékekhez való hozzáférésnél elsőbbséget élvező felhasználókról.
- (d) 74/2006. (X. 31.) GKM rendelet az együttműködő földgázhálózat fejlesztéséért szedhető csatlakozási díjról.
- (e) 75/2007. (VIII. 17.) GKM rendelet a földgáz biztonsági készlet felhasználására vonatkozó egyes szabályokról.
- (f) 105/2005 (XII. 19.) GKM rendelet a földgáz árszabályozásának kereteiről.

1.3. A SZABÁLYZAT HATÁLYA, JELLEGE ÉS ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

- (a) A Szabályzat hatálya kiterjed egyrészt a GET-ben definiált:
 - i. rendszerirányítóra;
 - ii. földgázszállítóra;
 - iii. földgáztárolóra;
 - iv. földgázelosztóra;
 - v. földgázkereskedőre;
 - vi. egyetemes szolgáltatóra;
 - vii. szervezett földgázpiacot működtető engedélyesre;
 - viii. telephelyi szolgáltatóra;
 - ix. felhasználókra;
 - x. földgáztermelőkre;
- (b) A Szabályzat hatálya kiterjed a következő tevékenységekre:
 - i. a földgáz vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására;
azon belül:
 - A kapacitás lekötésre;
 - A napi gázforgalmazásra és elszámolásra;
 - ii. az együttműködő földgázrendszer rendszerirányítására;
 - iii. a telephelyi szolgáltatásra;
 - iv. a célvezeték létesítésére, üzemeltetésére;
 - v. az infrastruktúrafeljlesztésre;
- (c) A Szabályzat vonatkozó előírásait az érintetteknek be kell tartaniuk, illetve üzletszabályzataikat és szerződéseiket is a Szabályzat előírásainak figyelembe vételével kell kialakítaniuk.
- (d) A GET vonatkozó pontja¹ szerint jelen Szabályzatot és annak módosításait a rendszerirányító által történt benyújtást követően a Magyar Energia Hivatal (továbbiakban Hivatal) hagyja jóvá, és a honlapján teszi közzé.

¹ GET 127. § b)

- (e) A Szabályzatot minden olyan esetben is módosítani kell, amikor a jogszabályi változások azt szükségesse teszik. A VHR vonatkozó pontjának² megfelelően a Szabályzatot, illetve annak módosításait a rendszerirányítónak egységes szerkezetben kell benyújtania a Hivatalnak jóváhagyásra. A javaslathoz csatolni kell a módosítások indokolását, valamint a véleményezők által indokolt ellenvéleményeket. A rendszerirányító – az SZB bevonásával – köteles olyan előkészítő munkát végezni, amely lehetővé teszi, hogy a Hivatal határidőre vonatkozó előírásainak hiányában a jogszabályi változások kihirdetését követő 90 napon belül az azokban foglaltakat a Szabályzathoz átvezesse, és a módosított Szabályzatot egységes szerkezetben a Hivatalnak jóváhagyásra benyújtsa. Indokolt esetben a Hivatal a határidőt 60 nappal meghosszabbíthatja.
- (f) A Hivatal közzétételét követő két héten belül a propán-, butángázok és ezek elegyeinek vezetéken történő elosztási engedélyesek kivételével az engedélyesek kötelesek a Hivatal által jóváhagyott Szabályzatot az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségekben jól látható módon elhelyezni, a honlapjukon hozzáférhetővé tenni.

² VHR 116.§ (8)

2. ALAPFOGALMAK-DEFINÍCIÓK

A GET-ben és a VHR-ben rögzített fogalom meghatározásokon túlmenően a jelen Szabályzatban részletezett fogalmak és értelmezésük a következők:

	Fogalom megnevezése	Értelmezése
1.	Betáplálási pont a földgázelosztó rendszeren	A földgázelosztó vezetéknek az a pontja, amelyen keresztül a földgáz a földgázelosztó rendszerbe kerül, és ahol a földgázelosztó a földgázt elosztásra átveszi. Egymáshoz kapcsolódó és két földgázelosztó által üzemeltetett elosztóhálózat betáplálási pontja a földgázelosztók által meghatározott átadás-átvételi pont.
2.	Betáplálási pont a földgáztároló rendszeren	Az átadás-átvételi pont, amelyen keresztül - a csatlakozó rendszerüzemeltetőtől vagy a hazai földgáztermelésből - a földgáztároló a földgázt átveszi.
3.	Betáplálási pont a földgápszállító rendszeren	A földgápszállító vezetéknek az a pontja, amelyen keresztül a földgáz a földgápszállító rendszerbe kerül és ahol a földgápszállító a földgázt szállításra átveszi.
4.	EASEE Gas	European Association for the Streamlining of Energy Exchange – Gas Európai Szövetség a Gázkereskedelem Korszerűsítéséért szervezet, ami többek között az energiaipari adatcsere szabványos technikáját dolgozta ki.
5.	Egyesített földgáztároló (földgáztárolói rendszer)	A földgáztároló tulajdonában lévő földalatti gáztárolók – kereskedelmi szempontból történő - összevonásával kialakított földgáztároló rendszer, amely egy virtuális földalatti gáztáról ként és egyetlen virtuális átadási-átvételi pontként jelenik meg a kapacitás lekötés, nominálás, allokálás, elszámolás tekintetében a rendszerhasználó számára.
6.	EIC kód	„Energy Identification Coding scheme”. Egységes azonosítási kódrendszer, amely az energiaipari információs rendszerek közötti automatikus kommunikációban használt a kommunikáció tárgyának azonosítására szolgál.
7.	ETSO	European Transmission System Operators - Európai Szállítói Rendszerüzemeltetők Szervezete, ami segíti a tagok együttműködését, Európai Uniós harmonizációt a rendszerek kapcsolódására különös tekintettel a határon keresztüli energiakereskedelem vonatkozásában.
8.	Forgalmi rend	A földgápszállító rendszeren kialakított eljárásrend, ami a földgápszállítási feladatnak megfelelően meghatározza a vezetékszakaszokon lévő gázforgalmi irányt.
9.	Forráshiány	A földgápszállító rendszer azon állapota, amikor a fogyasztási igények meghaladják a forrás

		mennyiséget.
10. Forrástöbblet		A földgázzsállító rendszer azon állapota, amikor a forrás mennyiség meghaladja a fogyasztási igényeket.
11. Földalatti gáztároló		A földgáz tárolására alkalmas leművelt földgáz telepek, valamint a termelőhöz vagy földgázzsállítóhoz vagy földgázelosztóhoz való csatlakozást, az ezen rendszerekre történő kitárolást és a rendszerekről való földgázletárolását lehetővé tevő technológiai létesítmények.
12. Földgázelosztási (kapacitáslekötési) szerződés		A földgázelosztó és a felhasználó, vagy a megbízásából eljáró hálózati rendszerhasználó megbízottja közötti olyan szerződés, amelyben a földgázelosztó díjfizetés ellenében vállalja a szerződésben meghatározott földgázelosztó hálózati kapacitás és földgázelosztói rendszerszintű szolgáltatások folyamatos biztosítását a kapacitás igénylő részére meghatározott időtartamon keresztül.
13. Földgáztárolási szerződés		A földgáztároló és egy rendszerhasználó közötti olyan szerződés, amelyben a földgáztároló díjfizetés ellenében biztosítja a rendszerhasználó által lekötött betárolási, kitárolási és mobil kapacitást illetve egyéb a földgáztárolási engedélyes üzletsabályzatában meghatározott tárolói szolgáltatásokat.
14. Földgáztárolói aktuális ki- és betárolási kapacitás		A földgáztároló névleges ki- és betárolási kapacitásából adott időszakban igénybe vehető (nominálható) része.
15. Földgáztárolói alap nominálás		A földgáztárolóra leadott, nem megszakítható kapacitásra vonatkozó nominálás opció nélkül.
16. Földgáztárolói Informatikai Platform		A földgáztároló földgáztárolási tevékenységét támogató információ technológiai rendszere.
17. Földgázzsállítói kiegyszűlyozó földgáz		Adott gáznapon a rendszerhasználók betáplálása és vételezése közötti különbség kiegyenlítése és a rendszeregyensúly fenntartása érdekében a földgázzsállító által felhasznált rendszerirányítói saját gázkészlet.
18. Fűtőérték		Az a hőmennyiség, amely meghatározott mennyiségi gáznak levegőben való tökéletes elégése során felszabadul, ha az összes égéstermék gáz halmazállapotú a reagáló anyagok hőmérsékletén.
19. Gáztechnikai normál köbméter		Az a gázmennyiség, amely 288,15 K hőmérsékleten és 101325 Pa nyomáson 1 köbméter (m^3) térfogatot foglal el.
20. Hálózati pont		A földgázzsállító rendszer betáplálási, kiadási vagy virtuális pontja.
21. Határon keresztsüli betáplálási pont a földgázzsállító		Olyan csatlakozási pont, amelyen a Magyar Köztársaság határán keresztsüli földgázzsállítás megvalósul, és amely során a földgáz a Magyar

	rendszeren (import betáplálási pont)	Köztársaság területére beérkezik.
22.	Kapacitás aukció (kapacitás árverés)	Egy – a rendszerüzemeltetők szabályzata alapján lefolytatott – eljárás, amely során a kapacitások túligénylése esetén a kapacitások allokációja piaci alapokon megvalósul.
23.	Kapacitás megszakítás a földgázzsállító, földgázelosztó és földgáztároló rendszeren	A rendszerhasználó lekötött órai maximum kapacitásának a rendszerüzemeltető által meghatározott mértékű csökkentése a vele kötött szerződésben meghatározott határidőn belül és szabályok szerint.
24.	Kapacitás megszakítási hiba	A kapacitás megszakítás elrendelésétől számított határidő után használt órai kapacitás igénybevételi szint és az elrendelt megszakítás alapján igénybe vehető órai kapacitásszint közötti különbség, amennyiben ez pozitív.
25.	Kapacitáslekötési és földgázzsállítási szerződés	A földgázzsállító és egy kapacitásigénylő közötti olyan szerződés, amelyben a földgázzsállító díjfizetés ellenében vállalja a szerződésben meghatározott földgázzsállító hálózati kapacitás folyamatos biztosítását a kapacitás igénylő részére meghatározott időtartamon keresztül.
26.	Kapacitásfüggetlen rugalmassági eszköz	A rendszerhasználók által a gáznap előtt, a gáznapra vonatkozóan, a nominálás során a szállítónak az általuk lekötött kapacitás felett betáplálási ponton felajánlott földgávvásárlási jog vagy kiadási ponton felajánlott eladási jog, amelyek lehívásával a földgázzsállító a rendszer egyensúly helyreállítását végzi, amennyiben a szükséges szabad kapacitás rendelkezésre áll.
27.	Kapacitástúllépési pótdíj	Lekötött órai csúcskapacitást meghaladó mennyiség vételezése során többlet vételezéssel kapcsolatosan a rendszerhasználó által megfizetendő díj.
28.	Kereskedelmi Tranzakció (Trade-ügylet)	A Trade-ügylet lebonyolítása a földgázzsállító által biztosított informatikai szolgáltatás, melynek során a földgázzsállító a szolgáltatás igénybevevője (mint a földgáz eladója) és kereskedelmi partnere(i) (mint a földgáz vevője/vevői) számára alapszolgáltatásként a szerződtött hálózati ponto(ko)n biztosítja a földgáz adásvételének lebonyolítását az Informatikai Platform segítségével.
29.	Kiadási pont a földgázelosztó rendszeren	Az a hálózati pont, amelyen a földgázt a földgázelosztó fizikailag átadja a felhasználónak, ill. megbízottjának vagy más csatlakozó rendszerüzemeltetőnek.
30.	Kiadási pont a földgáztároló rendszeren	Az az átadás-átvételi pont, amelyen keresztül a földgáztároló a tárolt földgázt fizikailag átadja a csatlakozó rendszerüzemeltetőknek.
31.	Kiadási pont a földgázzsállító rendszeren	Az a hálózati pont, amelyen a földgázt a földgázzsállító fizikailag a felhasználóknak, illetve megbízottjuknak vagy a földgázelosztónak vagy a földgáztárolónak átadja.

32.	Korlátozás	Intézkedéssorozat a fogyasztás csökkentésére, melynek célja az együttműködő földgázrendszer forrás-fogyasztás egyensúlyának helyreállítása. A szerződésszerű megszakítható fogyasztás megszakítása nem minősül korlátozásnak.
33.	Legkisebb ki- és betárolási kapacitás	A felszíni technológia (kompresszorok, gázelőkészítők, szabályozó rendszerek, stb.) műszaki adottságai, paramétere miatt egy óra alatt a földgáztároló által minimálisan fogadható és kiadható gázmennyiség. [m^3/nap , $m^3/\text{óra}$]
34.	LIO	„Local Issuing Office” - A magyar gázipari EIC kódokat és az EEASE-GAS szerinti kommunikációs interface-t kezelő országos szintű szervezet, amely kódkibocsátási tevékenységét az ETSO engedélyezte. Magyarországon a gázipari LIO szerepkört FGSZ Zrt. gyakorolja.
35.	Mérési különbözet és földgázzállítási veszteség	A földgázelosztó/földgázzállító rendszerbe betáplált és kiadott földgáz mennyiségeknek különbsége, amit a saját fogyasztás és a vezetékkészlet változás figyelembevételével határoz meg a rendszerüzemeltető.
36.	Minőség Elszámolási Rend (továbbiakban: MER)	Az egyes hálózati pontokhoz tartozó kromatográf mintáramok hozzárendelésének meghatározására szolgáló eljárásrend, ami szabályozza a kromatográfok mintáramainak forgalmi rendtől függő helyettesítését is, valamint meghatározza az egyes hálózati pontokhoz tartozó éves súlyozott átlag fűtőértéket és földgázcsoportot.
37.	MKEH	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (az OMH jogutódja)
38.	MSZKSZ	Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség
39.	Napi kapacitás lekötésre feljogosító keretszerződés	A földgázzállító, a földgázelosztó és egy kapacitásigénylő közötti olyan szerződés, ami a napi kapacitás igénybevételének szerződéses feltételeit tartalmazza.
40.	Negatív opció	A rendszerhasználó által az adott gáznap előtt, a gáznapra vonatkozóan, a földgázzállítónak biztosított eladási jog, amely alapján – forrás többlet esetén annak csökkentése céljából - a földgázzállító a földgázzállító rendszer adott kiadási vagy betáplálási pontján földgázt ad el az opciót felajánló rendszerhasználónak.
41.	Névleges betárolási kapacitás	Az egy földgáztároló üzemeltetésében lévő földgáztárolók önálló kapacitásai alapján, ezek eredméként számított földgáz betárolásra felhasználható összesített kapacitás. [m^3/nap]
42.	Névleges kapacitás	A geometriai és hidraulikai jellemzőkből származtatott, időegység alatti maximális közegáram, amely az adott ponton a rendszer engedélyezett nyomás- és hőmérséklettartományában elszállítható.
43.	Névleges kitárolási kapacitás	Az egy földgáztároló üzemeltetésében lévő földgáztárolók önálló kapacitásai alapján, ezek eredméként számított, a földgáz kitárolásra

		használható összesített kapacitás. [m ³ /nap]
44.	Névleges mobil kapacitás	Az egy földgáztároló üzemeltetésében lévő földgáztárolók önálló kapacitásai alapján, ezek eredméként számított földgáztárolásra felhasználható mobil kapacitás. [m ³]
45.	Nominálás eltérési pótdíj	Amennyiben a rendszerhasználó által adott gáznapon, egy bizonyos hálózati ponton a földgázzállító rendszerből vételezett, illetve betáplált gázmennyiség megadottnál nagyobb mértékben eltér a rendszerhasználó számára jóváhagyott utolsó nominálásban az adott pontra megadott napi mennyiségtől, az eltérést meghaladó mennyiség után a rendszerhasználó eltérési díjat köteles fizetni.
46.	OMSZ	Országos Meteorológiai Szolgálat
47.	Opció	A rendszerhasználó által a gáznap előtt, a gáznapra vonatkozóan, a nominálás vagy újranominálás során a földgázzállítónak biztosított földgáзвásárlási vagy eladási jog, amely lehívásával a földgázzállító a rendszeregyensúly helyreállítását végzi.
48.	POD	Point of Delivery - Felhasználók fogyasztási helyinek egyértelmű azonosítására szolgáló minden felhasználói mérési ponthoz hozzárendelt egyedi azonosító.
49.	Pozitív opció	A rendszerhasználó által az adott gáznap előtt, a gáznapra vonatkozóan, a szállítónak biztosított vételi jog, amely alapján – forráshiány esetén annak csökkentése érdekében - a földgázzállító a földgázzállító rendszer adott betáplálási vagy kiadási pontján földgázt vásárol az opciót felajánló rendszerhasználótól.
50.	Profil alapú elszámolási rendszer	A 100 m ³ /óra és annál kisebb mérőteljesítménnyel rendelkező háztartási és nem háztartási felhasználók fogyasztásának előzetes gáznapi elszámolása (allokálása) a földgázelosztó által.
51.	Rendszerüzemeltető	Az együttműködő földgázrendszerhez tartozó egyes rendszerek üzemeltetését végző engedélyesek (földgázzállító vagy földgáztároló vagy földgázelosztó vagy telephelyi szolgáltató).
52.	Rezsim utasítás	A földgáztárolókra - kitárolási és betárolási időszakokra – egyenként elkészített (minimális és maximális) ütemterv. Az ütemterv része a felterhelési sebesség, indítási paraméterek stb. meghatározása adott időszakra és adott számú kutak működését feltételezve. Ezen földgáztárolói ütemterv alapján készül az egyesített földgáztárolóra vonatkozó kitárolási és betárolási terv.
53.	SCADA	Supervisory Control And Data Acquisition - Felügyelő, ellenőrző és adatgyűjtő rendszer. A földgázzállító rendszeren a TM rendszer részeként működő eszközök irányítását ellátó

		folyamatirányító rendszer.
54.	Szerződött kapacitás a földgázelosztó rendszer kiadási pontján	A rendszerhasználó és a földgázelosztói rendszer üzemeltetője közötti hatályos földgázelosztási szerződésben lekötött kapacitás.
55.	Szezonális földgáztárolás	A rendszerhasználó mobil gázának az adott tárolási évben történő – a betárolási időszakban - egyszeri betárolása és – kitárolási időszakban - az onnan történő egyszeri kitárolása.
56.	Tárkiolvasás	A gáztechnológiai rendszeren, illetve felhasználónál telepített (hiteles, vizsgált) gázmennyiségi mérő rendszer számítóművének belső memóriájából (tár terület) történő, különböző mérési időszakokra (óra, nap, hónap) vonatkozó adatok elektronikus kimásolása (kiolvasása) vizuálisan (megjelenítő felületen-display) vagy szoftveresen (szabványos csatlakozó felületen).
57.	Tárolási év	Naptári év április 1-jén 06:00-tól a következő naptári év április 1-jén 06:00-ig tartó időszak.
58.	Telemechanikai Rendszer (TM)	Földgázzállítási technológián elhelyezett eszközök, műszerek és kommunikációs berendezések, valamint az ezek irányítását ellátó SCADA rendszer összessége.
59.	Terhelésváltási sebessége	A földalatti gáztároló által egy óra alatt, elérhető maximális terhelésváltozás [$m^3/\text{óra/óra.}$]
60.	Trade-típusú nominálás	A földgázzállító rendszer valamely hálózati pontján két Informatikai Platform hozzáféréssel rendelkező rendszerhasználó közötti földgáz rendelkezési jog átadás-átvételére vonatkozó nominálás.
61.	Zéró nominálás	A rendszerhasználó által leadott olyan nominálás, amelyben a gáznapról vonatkozó tervezett kapacitáshasználat és szállítási feladat nulla.

3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER SZEREPLŐI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK LEÍRÁSA

3.1. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER SZEREPLŐI

3.1.1. Rendszerüzemeltetők

- i. Földgázszállító;
- ii. Földgáztároló;
- iii. Földgázelosztó;
- iv. Telephelyi szolgáltató.

3.1.2. Telephelyi szolgáltató

Telephelyi szolgáltató a VHR vonatkozó előírásait³ és a jelen Szabályzatban a földgázelosztóra vonatkozó szabályokat köteles betartani.

3.1.3. Hozzáférésre jogosultság

- (a) A földgázszállító rendszer használatára jogosultak:
 - i. saját jogon eljáró felhasználók saját felhasználásuk mértékéig;
 - ii. kereskedelmi engedélyesek;
 - iii. egyetemes szolgáltatók;
 - iv. a földgázszállító a földgázszállítói kiegyszűlyozó gáz biztosítása céljából;
 - v. a rendszerüzemeltetők technológiai és veszteség kezelési célra használt földgáz mértékéig;
 - vi. földgáztermelők a Magyar Köztársaság területéről történő kivitel érdekében az adott földgázszállító rendszerbe táplált termelésük mértékéig;
 - vii. MSZKSZ a biztonsági készlet feltöltéséhez szükséges kapacitások mértékéig;
 - viii. az a külföldi személy vagy társaság, aki a rendszert a földgáz Magyar Köztársaság állam határain kereszttüli átszállítása céljából veszi igénybe.
- (b) A földgázelosztó rendszer használatára jogosultak:
 - i. saját jogon eljáró felhasználók saját felhasználásuk mértékéig;
 - ii. kereskedelmi engedélyesek;
 - iii. egyetemes szolgáltatók;
 - iv. a földgázelosztó technológiai és veszteség kezelési célra használt földgáz mértékéig;
 - v. földgáztermelők a Magyar Köztársaság területéről történő kivitel érdekében az adott földgázelosztó rendszerbe táplált termelésük mértékéig.
- (c) A földgáztároló rendszer használatára jogosultak:
 - i. saját jogon eljáró felhasználók saját felhasználásuk mértékéig;
 - ii. kereskedelmi engedélyesek;

³ VHR 13. §

- iii. egyetemes szolgáltatók;
- iv. a földgázszállító a földgázszállítói kiegysúlyozó gáz biztosítása céljából;
- v. a rendszerüzemeltetők technológiai és veszteség kezelési célra használt földgáz mértékéig;
- vi. MSZKSZ a biztonsági készletezéshez szükséges kapacitások mértékéig;
- vii. földgáztermelők a Magyar Köztársaság területéről történő kivitel érdekében az adott földgáztároló rendszerbe táplált termelésük mértékéig.

3.2. MŰKÖDÉSI MODELL A GET ALAPJÁN

3.2.1. Földgázellátás

A felhasználók a GET és a VHR vonatkozó előírásai alapján meghatározott feltételek mellett az egyetemes szolgáltatásban vagy a kereskedelmi ellátás keretei között vételezhetnek földgázt.

3.2.2. Kereskedelmi ellátás

- (a) A kereskedelmi kapcsolatok a GET és a VHR előírásainak megfelelően, és a polgári jog előírásait figyelembe véve szabadon megkötött kereskedelmi, szolgáltatási szerződések révén jönnek létre.
- (b) Bármely felhasználó jogosult a kereskedelmi ellátásban részt venni, azaz jogosult földgázkereskedőtől, termelőtől földgázt vásárolni a fogyasztási helyén, a földgázszállító, illetve a földgázelosztó rendszer bármely hálózati pontján, valamint a földgáztárolóban.
- (c) A földgázkereskedők szabadon vásárolhatnak földgázt a földgázszállító, valamint a földgázelosztó rendszer bármely hálózati pontján, a földgáztárolóban földgázkereskedőtől vagy termelőtől.
- (d) A kereskedő ellehetetlenülése esetén az egyetemes szolgáltatásra jogosultak igénybe vehetik a végső menedékes szolgáltatást.

3.2.3. Ellátás egyetemes szolgáltatás keretei között

- (a) A GET-ben⁴ meghatározott feltételeket teljesítő felhasználó jogosult az egyetemes szolgáltatást igénybe venni.
- (b) Az egyetemes szolgáltatás szabályait a GET⁵ és VHR⁶ vonatkozó előírásai és az egyetemes szolgáltató üzletszabályzata tartalmazza.
- (c) Az egyetemes szolgáltató ellehetetlenülése esetén az egyetemes szolgáltatásra jogosultak igénybe vehetik a végső menedékes szolgáltatást.

3.2.4. Rendszerhez való csatlakozás

A földgáz rendszer üzemeltetői által működtetett rendszerekhez való csatlakozás feltételeit a GET⁷ és a VHR⁸ vonatkozó fejezetei és a jelen Szabályzat 5.2 fejezete szabályozza. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 19. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

⁴ GET 32. § (1)

⁵ GET 32-40. §

⁶ VHR 27-35. §

⁷ GET V. Fejezet (67-70. §)

⁸ VHR 63-72. §

3.2.5. Rendszerhasználat

- (a) A földgázzsállító, földgáztároló, földgázelosztó rendszereket a 3.1.3. pontban felsorolt szereplők rendszerhasználatra vonatkozó szerződések megkötésével vehetik igénybe.

3.2.6. Kereskedelmi szerződések

- (a) A szereplők között kereskedelmi szerződések alapján létesített kapcsolatok formáit és szabályait a kereskedői tevékenységet végző engedélyesek (földgázkereskedők, egyetemes szolgáltatók) üzletszabályzatai tartalmazzák.
- (b) A kereskedelmi ellátásban vételező felhasználói kör és az egyetemes szolgáltatói felhasználói kör közötti átjárhatóság rendjét a GET⁹ és a földgázkereskedők, valamint az egyetemes szolgáltatók üzletszabályzatai tartalmazzák.

3.3. RENDSZERÜZEMELTETŐK ÉS RENDSZERHASZNÁLÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

3.3.1. Rendszerhasználati szolgáltatások meghatározása

3.3.1.1. A földgázzsállító által biztosított szolgáltatások

- (a) A földgázzsállító által valamennyi rendszerhasználó számára biztosított alapszolgáltatások a következők:
- csatlakozási szerződés megkötése;
 - a földgázzsállító rendszer betáplálási és kiadási pontonkénti szabad kapacitásának meghatározása és közzététele;
 - kapacitáslekötési és földgázzsállítási szerződések megkötése a Szabályzat szerint meghirdetett földgázzsállító rendszeri kapacitásokra a következők alapján:
 - Kiadási nyomásérték
 - új kiadási pontok esetén:
 - szabályozott nyomásértéket 3,0 és 15 bar közötti értékre lehet megválasztani, az ettől való eltérést külön megállapodásban rögzíti a földgázzsállító és a csatlakozó rendszerüzemeltető. A beállított nyomásérték +5, -4 % pontosságú.
 - nem szabályozott ún. távvezetéki kiadási nyomást lehet igényelni; ez esetben a garantált minimumnyomást a földgázzsállító rendszer adottságainak függvényében ajánlja fel a földgázzsállító, amelyet a későbbiekben a peremfeltételek megváltozása esetén felülvizsgálhat, szükség esetén módosíthat.
 - meglévő kiadási pontok esetén:
 - szabályozott vagy nem szabályozott kiadási nyomásértéket a rendszer alkalmassági vizsgálatának megfelelően lehet módosítani a földgázzsállító hozzájárulása alapján.
 - kiadási hőmérséklet: kiadási ponton mért gázhőmérséklet az együttműködési megállapodásban meghatározott időtartamon kívül nem lehet kevesebb, mint 0 C°.

⁹ GET 37. §

- iv. előírt pontosságú (V. melléklet szerinti) mérések biztosítása;
- v. kötelezően igénybeveendő alapszolgáltatásként a földgáz szagosítása;
- vi. földgázzsállító rendszeri kapacitáslekötés bonyolítása a Szabályzat 8.5. pontjának és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően:
 - éves, havi és napi kapacitáslekötések kezelése;
 - aukciók lebonyolítása;
 - a földgázzsállító rendszer kapacitásának vizsgálata és meghatározása a betáplálási és kiadási pontokon;
 - a földgázzsállító rendszer névleges és szabad kapacitásának közzététele betáplálási és kiadási pontokra vonatkozóan;
 - másodlagos kapacitások átadás-átvételének lebonyolítása az Informatikai Platformon.
- vii. a földgázzsállító rendszerre vonatkozó nominálások fogadása és feldolgozása;
- viii. földgázzsállítási feladatok végrehajtása a rendszerhasználók általi nominálásoknak és a kapacitáslekötési és földgázzsállítási szerződéseknek megfelelően, az alábbiak szerint:
 - a betáplálási pontokon a földgáz átvétele és annak mennyiségi és minőségi (a mennyiség pontos meghatározásához szükséges mértékű) bizonylatolása;
 - a kiadási pontokon a földgáz mennyiségi és minőségi átadása és bizonylatolása;
 - a rendszerhasználók által átadott földgáz szállítása és felelős megőrzése az átadási és átvételi pontok között;
 - az együttműködő földgázzrendszer közös pontjaira leadott nominálások egyezésének ellenőrzése, nem egyezés esetére vonatkozó eljárásend kidolgozása a hazai csatlakozó rendszerüzemeltetővel és annak alkalmazása.
- ix. a földgázzsállító rendszer forrás-fogyasztás egyensúlyának biztosítása érdekében megfelelő intézkedések megtétele:
 - az együttműködő földgázzrendszer napon belüli egyensúlyának megtervezése;
 - napi operatív intézkedések megtétele a rendszeregyensúly biztosítása érdekében a rendszerhasználók által biztosított földgázforrásokból, valamint annak hiánya esetén a földgázzsállító saját forrásaiból;
 - a kiegyenlítő gázforgalom lebonyolítása és elszámolása.
- x. a földgázzsállító rendszer betáplálási és kiadási pontjain forgalmazott (átvett-átadott) földgáz mennyiségek a rendszerhasználók részére történő meghatározása és felosztása a csatlakozó rendszerüzemeltetők allokálása alapján;
- xi. előzetes, majd végleges mennyiségi és pénzügyi elszámolás készítése, beleérte a nominálási eltérési- és a kiegyensúlyozási pótdíjat, és megküldése a szerződött partner részére;
- xii. Trade- típusú nominálások fogadása, ellenőrzése és elszámolása;

- xiii. a földgápszállító rendszer folyamataira vonatkozó Informatikai Platform fejlesztése és üzemeltetése;
- a vonatkozó jogszabályban¹⁰ és a Szabályzat 16. fejezetében meghatározott alap adatszolgáltatás biztosítása;
 - a jogszabályokban és a Szabályzatban meghatározott adatszolgáltatás biztosítása a szerződött partner részére;
 - Az együttműködő földgázrendszer fejlesztési javaslatainak megtervezése és javaslattétel a rendszerirányító felé a rendszer egyes elemeinek indokolt fejlesztésére.
- (b) A földgápszállító által nyújtott szolgáltatások igénybevétele csak az igénybevett szolgáltatásra vonatkozó érvényes szerződés megléte esetén lehetséges.
- (c) A földgápszállító által biztosított alapszolgáltatások igénybe vételére, a rendszerhasználók a Tarifarendeleletben meghatározott földgápszállítási díjak megfizetése és a kapcsolódó áralkalmazási feltételek mellett jogosultak.
- (d) A telephelyi vezetéki engedélyes a földgápszállító vezeték és a telephelyi vezeték csatlakozási pontján csatlakozórendszer üzemeltetőnek tekintendő.

3.3.1.2. A rendszerirányító által biztosított szolgáltatások

- (a) az együttműködő földgázrendszer szükséges fejlesztéseinek összehangolása és a fejlesztési tervek Hivatalhoz történő beterjesztése,
- (b) a Szabályzat elkészítése és az elkészített tervezet Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,
- (c) az együttműködő földgázrendszer együttműködő képességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtervezése, a földgápszállító és a földgázelosztó javaslata alapján a korlátozási besorolás összeállítása és a Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,
- (d) földgázellátási zavar vagy földgázellátási válsághelyzet esetén az együttműködő földgázrendszeren a szükséges korlátozás irányítása,
- (e) közreműködés az együttműködő földgázrendszer fejlesztése céljából meghatározott pályázat előkészítésében,
- (f) a nemzetközi földgázrendszerök és az együttműködő földgázrendszer működésével összefüggő feladatok összehangolása.
- (g) A rendszerirányító képviseli az együttműködő földgázrendszeret a nemzetközi szervezetekben.

3.3.1.3. A földgázelosztó által biztosított szolgáltatások

- (a) A földgázelosztó a földgázelosztó vezetékhez csatlakozni kívánó kapacitásigénylő részére az alábbi alapszolgáltatásokat biztosítja:
 - i. adatszolgáltatási kötelezettség az elosztórendszer betáplálási pontonkénti szabad kapacitásának közzétételére;
 - ii. kapacitás igény esetén az elosztórendszer forrás és felhasználói kiadási pont kapacitásának vizsgálata;
 - iii. kapacitás kielégíthetőség esetén az együttműködő földgázhálózathoz történő csatlakozási díjrendelet szerinti csatlakozási szerződés megkötése a vásárolt kapacitásra.

¹⁰ 86/2003. (XII.16.) GKM rendelet 4. §

(b) A földgázelosztó a földgázelosztó hálózatot igénybevevő rendszerhasználók számára az alábbi alapszolgáltatásokat biztosítja:

- i. a földgázelosztó rendszeri kapacitáslekötés bonyolítása érdekében:
 - felhasználó által vásárolt kapacitás mértékig történő igény kielégíthetőség vizsgálata a földgázelosztó rendszer betáplálási és kiadási pontokon;
 - adatszolgáltatási kötelezettség a földgázelosztó rendszer betáplálási pontonkénti szabad kapacitásának közzétételére;
 - földgázelosztási szerződéskötés a földgázelosztó hálózaton történő elosztásra.
- ii. a földgázelosztó rendszer fizikai egyensúlyának biztosítása érdekében:
 - a földgázelosztó rendszerre vonatkozó nominálások fogadása és feldolgozása és visszaigazolása;
 - napi operatív intézkedések megtétele;
 - a szükséges felhasználói korlátozó intézkedések elrendelése esetén azok vérehajtása és vérehajtatása a földgázelosztó rendszeren;
 - a csatlakozó rendszerek közös pontjaira leadott nominálások egyezésének ellenőrzése, nem egyezés esetére vonatkozó eljárásrend kidolgozása a csatlakozó rendszerüzemeltetővel és annak alkalmazása.
- iii. a gáznapi utáni elszámolás készítése;
- iv. a földgázelosztó rendszer betáplálási pontjain a földgápszállítótól átvett földgázmennyiségeknek a földgázelosztói rendszerhasználók részére történő napi szintű és havi felosztása (allokálása), illetve megküldése a rendszerhasználóknak és a kapcsolódó földgápszállítónak;
- v. a földgázelosztó rendszer kiadási pontjain a gázmérők leolvasása, a véleges mennyiségi elszámolás elkészítése és megküldése a földgázelosztó rendszert használó rendszerhasználóknak, illetve a kapcsolódó rendszerüzemeltetőknek;
- vi. a Szabályzat 16. fejezetében meghatározott adatszolgáltatás biztosítása a szerződő partnerek felé;
- vii. a földgázelosztó hálózat kiadási pontján a lekötött maximális kapacitás feletti túllépések figyelése, meghatározása és megküldése az érintett rendszerhasználó és a földgápszállító felé;
- viii. profil alapú fogyasztókra előnominálás;
- ix. profil alapú elszámolási rendszer fejlesztése és karbantartása;
- x. profil alapú elszámolási rendszer működtetése, utólagos korrekciók elvégzése, pénzügyi elszámolások készítése;
- xi. nyilvántartásba vett kapacitások kiszámítása, nyilvántartása és kezelése;
- xii. Trade- típusú nominálások fogadása, ellenőrzése és elszámolása.

(c) A földgázelosztói szolgáltatások igénybevétele csak érvényes szerződés esetén lehetséges.

(d) A földgázelosztó által biztosított alapszolgáltatások szabályozott díjait a rendszerhasználati díjakra vonatkozó Tarifarendeleletben meghatározott földgázelosztási díjtételek tartalmazzák.

- (e) A földgázelosztó által a rendszerhasználók számára biztosított választható szolgáltatásokat a földgázelosztó üzletszabályzata tartalmazza, amely szolgáltatások igénybevétele az üzletszabályzatban és egyéb jogszabályokban meghatározott külön díjazás ellenében lehetséges.
- (f) A földgázelosztók vagy megbízottjaik által a felhasználói igény alapján, külön díj ellenében végezhető szolgáltatások kizárolagos körét külön miniszteri rendelet szabályozza.
- (g) A telephelyi engedélyes a földgázelosztó vezeték és a telephelyi vezeték csatlakozási pontján csatlakozó rendszerüzemeltetőnek tekintendő.

3.3.1.4. A földgáztároló által biztosított szolgáltatások

A tárolói szolgáltatás igénybevétele csak érvényes szerződés megléte esetén lehetséges.

3.3.1.4.1. Alapszolgáltatások

- (a) A földgáztároló által valamennyi rendszerhasználó számára biztosított alapszolgáltatás tárolási kapacitás rendelkezésre bocsátása a 8.8.1.1. pontban foglaltak szerint, amelyre vonatkozóan az engedélyes az alábbi tevékenységeket végzi:

- i. kapacitásadatok meghatározása és közzététele:
 - a tárolási kapacitást lekötő által igénybe vehető terhelésváltási paraméterek (fel- és leterhelési korlátok) szerződést megelőző közzététele;
 - a földgáztároló töltöttségének függvényében rendelkezésre álló aktuális ki- és betárolási csúcskapacitás szerződést megelőző közzététele;
 - a földgáztároló kapacitásának meghatározása és a tárolói rezsim utasítás megadása és közzététele;
 - a földgáztároló szabad mobil-, kitárolási és betárolási kapacitásának közzététele a hozzátartozó nyomás érték megadásával.
- ii. tárolási szerződéskötés;
- iii. kapacitás-lekötési folyamat lebonyolítása a Szabályzatnak megfelelően;
- iv. a szerződött mennyiségek betárolása;
- v. a tárolóban elhelyezett földgáz szerződött minőségen történő kitárolása;
- vi. a szerződő partner által átadott földgáz felelős megőrzése a tárolási tevékenység teljes folyamatában;
- vii. tárolói nominálások fogadása, kapacitásvizsgálatok elvégzése ellenőrzése és visszaigazolása;
- viii. hőmennyiség (és térfogat) alapú napi elszámolások készítése, és a tárgyhónapot követő ötödik munkanapig elszámolás a havi gázforgalomról, valamint az ezzel összefüggő adatszolgáltatás lebonyolítása;
- ix. napi szintű földgázminőség ellenőrzése a ki- és betárolás folyamán, mérések (saját méréssel, vagy külső fél által történő) elvégzése és bizonylatolása;
- x. a gáznapot követően a földgáztárolói betáplálási és kiadási ponton az átadott, vagy átvett földgázmennyiségnek a rendszerhasználók részére történő napi felosztása (allokálása) és megküldése a rendszerhasználóknak, valamint a csatlakozó rendszerüzemeltetőknek;

- xi. a Szabályzatban és a vonatkozó rendeletekben meghatározott adatszolgáltatás biztosítása;
 - xii. az elszámolás alapjait képező mérésekhez használt saját, vagy külső fél által biztosított mérőeszközök mérési pontosságának fenntartása, valamint a külső fél által üzemeltetett mérőeszközök rendszeres vizsgálatának ellenőrzése;
 - xiii. a csatlakozó rendszerek közös pontjaira leadott nominálások egyezésének ellenőrzése, nem egyezés esetére vonatkozó eljárásrend kidolgozása a csatlakozó rendszerüzemeltetővel és annak üzemeltetés;
 - xiv. Trade- típusú nominálások fogadása, ellenőrzése és elszámolás;
 - xv. másodlagos kapacitások és mobil gázkészlet átadás-átvételének lebonyolítása a Földgáztárolói Informatikai Platformon.
- (b) a földgáztároló által a szabályozott kapacitásokra vonatkozóan biztosított alapszolgáltatás igénybevételére a rendszerhasználó a külön jogszabályban meghatározott tárolási díjak, megfizetése és a kapcsolódó áralkalmazási feltételek mellett jogosult.
- (c) A földgáztároló által a tárgyalásos kapacitásokra vonatkozóan biztosított alapszolgáltatás igénybevételére a rendszerhasználó a szerződésben meghatározott ár megfizetése mellett jogosult.

3.3.1.4.2. Választható szolgáltatások

A földgáztároló által a rendszerhasználók számára biztosított választható szolgáltatásokat a földgáztároló üzletszabályzata tartalmazza, amely szolgáltatások igénybevétele az üzletszabályzatban meghatározott külön díjazás ellenében lehetséges.

3.3.1.4.3. Egyedileg igényelhető - nem alapszolgáltatásnak és választható szolgáltatásnak minősülő – szolgáltatások

- (a) A földgáztárolással kapcsolatban felmerült egyedi igényeket a rendszerhasználóknak írásban kell benyújtaniuk a földgáztárolóhoz.
- (b) Az egyedileg igényelhető szolgáltatások teljesíthetőségét a földgáztároló az igény megismerését követően elbírálja. Az igény elbírálásakor az azonos bánásmód elvét minden körülmények között be kell tartania.
- (c) Az egyedileg igényelt szolgáltatásokat a többi rendszerhasználó részére is ismertté kell tenni. Ennek érdekében ezeket a szolgáltatásokat a földgáztároló az internetes honlapján közzéteszi.

3.3.2. Rendszerhasználati szerződések

- (a) Az együttműködő földgázrendszer egyes részeinek igénybevételére a kapacitásigénylők kötelesek a földgázszállítóval és a földgáztárolóval kapacitáslekötési, a földgázelosztóval földgázelosztási szerződést kötni. Ugyancsak szerződéskötési kötelezettség áll fenn a rendszerhasználók között az egymás közötti kapacitás igénybevételek esetén is.
- (b) A kapacitás lekötési szerződések a VHR-ben¹¹ rögzítetteknek megfelelő, alap-, választható, vagy egyedileg igényelt (nem alapszolgáltatások) szolgáltatás típushoz tartozhatnak. Az alapszolgáltatásokra vonatkozó minta szerződéseket, valamint a választható szolgáltatásokra vonatkozó szerződéses feltételeket és

¹¹ VHR 78. §

díjakat – a hivatkozott VHR paragrafus alapján - a rendszerüzemeltető engedélyes üzletszabályzata tartalmazza.

- (c) A rendszerhasználati szerződések fajtái:
 - i. a földgázszállító rendszer használatára kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződés;
 - ii. a földgázelosztó rendszer használatára földgázelosztási szerződés;
 - iii. a földgáztároló rendszer használatára földgáztárolási szerződés;
 - iv. telephelyi szolgáltatási szerződés.
- (d) A földgázszállító, földgázelosztó és földgáztároló csak azon kapacitásigénylővel köt földgázszállítási / földgázelosztási / földgáztárolási szerződést, aki részére a Szabályzatban meghatározott kapacitáslekötési folyamat során, az ott rögzített feltételek figyelembevételével az adott rendszerüzemeltető kapacitást biztosított.
- (e) A rendszerhasználati szerződések főbb tartalmi elemei:
 - i. az érintett rendszeren történő kapacitáslekötés mértéke és biztosításának helye;
 - ii. a lekötött kapacitás használatának, a földgázszállításnak/elosztásnak /tárolásnak operatív szabályai;
 - iii. a rendszerüzemeltető engedélyes által biztosított alap, és külön díj ellenében választható szolgáltatások köre és igénybevételük szabályai.
- (f) A rendszerhasználati szerződések fontosabb jellemzői:
 - i. szabályozott hozzáférés a kapacitáshoz;
 - ii. szabályozott tarifa a szabályozott szolgáltatásokra;
 - iii. szabályozott szerződéses viszony.

3.3.2.1. Kötelezően igénybeveendő szolgáltatások

- (a) A rendszerhasználónak a kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződés megkötése esetén a kötelezően igénybeveendő szagositásra külön szerződést kell kötnie a földgázszállítóval földgázszállító vezeték használata esetén.
- (b) A GET¹² vonatkozó paragrafusa alapján a földgázszállító rendszerhez közvetlenül csatlakozó felhasználó esetén a földgázelosztói feladatokat a földgázszállító köteles biztosítani, az alábbiak figyelembe vételével:
 - i. A földgázszállító köteles a felhasználó csatlakozó rendszerének kiviteli tervét felülvizsgálni¹³ és arról nyilatkozni.
 - ii. A jóváhagyott kiviteli terv alapján megvalósult felhasználói csatlakozó rendszert műszaki-biztonsági szempontból köteles a földgázszállító ellenőrizni¹⁴.
 - iii. Az i. és az ii. pontok eljárási rendjéről valamint azok díjszabásáról, a földgázszállító az üzletszabályzatában köteles rendelkezni.
- (c) A VHR vonatkozó pontjának megfelelően a földgázelosztó rendszerhez közvetlenül csatlakozó felhasználó esetén a földgázelosztói feladatokat a földgázelosztó köteles biztosítani, az alábbiak figyelembe vételével:

¹² GET 18. §.

¹³ GET 89. §. (1)

¹⁴ GET 89. §. (3)

- i. A földgázelosztó köteles a felhasználó csatlakozó rendszerének kiviteli tervét felülvizsgálni¹⁵ és arról nyilatkozni.
 - ii. A jóváhagyott kiviteli terv alapján megvalósult felhasználói csatlakozó rendszert műszaki-biztonsági szempontból köteles a földgázelosztó ellenőrizni¹⁶.
 - iii. Az i. és az ii. pontok eljárási rendjéről valamint azok díjszabásáról, a földgázelosztó az üzletszabályzatában köteles rendelkezni.
- (d) A telephelyi rendszerhez közvetlenül csatlakozó felhasználó esetén a földgázelosztói feladatokat a telephelyi engedélyes köteles biztosítani, az alábbiak figyelembe vételével:
- i. A telephelyi engedélyes köteles a felhasználó csatlakozó rendszerének kiviteli tervét felülvizsgálni¹⁷ és arról nyilatkozni.
 - ii. A jóváhagyott kiviteli terv alapján megvalósult felhasználói csatlakozó rendszert műszaki-biztonsági szempontból köteles a telephelyi engedélyes ellenőrizni¹⁸.
 - iii. Az i. és az ii. pontok eljárási rendjéről, valamint azok díjszabásáról a telephelyi engedélyes az üzletszabályzatában köteles rendelkezni.

3.3.3. Szolgáltatási szerződések

- (a) A rendszerüzemeltető engedélyesek és a rendszerirányítási engedélyes a kapacitás értékesítésen túl más - a kapacitás értékesítést támogató szolgáltatásokat - is nyújthatnak. Ezek szolgáltatások a VHR-ben¹⁹ rögzítetteknek megfelelő, alap-, választható, vagy egyedileg igényelt (nem alap) szolgáltatás típushoz tartozhatnak, amit a rendszerüzemeltető engedélyesek üzletszabályzatai tartalmaznak.
- (b) Az (a) pontban meghatározott szolgáltatásokra megkötendő szerződések főbb tartalmi elemei:
- i. a szolgáltatás igénybevételének operatív szabályai;
 - ii. a szolgáltatás igénybevételének, biztosításának helye.
- (c) Az egyedileg igényelt (nem alapszolgáltatásnak minősülő) szolgáltatások feltételeiben és díjában a rendszerüzemeltetők és az igénylő egyedileg, az azonos bánásmód elve szerint állapodik meg.

3.4. RENDSZERÜZEMELTETŐK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

3.4.1. Együttműködési megállapodások a hazai rendszerüzemeltetők között

- (a) Az együttműködő földgázrendszer minden, a tevékenységükkel érintett csatlakozó pontjára vonatkozóan
- i. a földgázszállítónak a földgázelosztóval;
 - ii. a földgázszállítónak vagy a földgázelosztónak a földgáztárolóval;
 - iii. a földgázszállítónak, a földgáztárolónak, a földgázelosztónak a földgáztermelővel;

¹⁵ GET 89. §. (1)

¹⁶ GET 89. §. (3)

¹⁷ GET 89. §. (1)

¹⁸ GET 89. §. (3)

¹⁹ VHR 78. §

- iv. a földgázelosztónak a földgázelosztóval;
 - v. a telephelyi engedélyesnek a földgázelosztóval vagy földgápszállítóval megkötött együttműködési megállapodásban kell rendelkezni az érintett pont közös használatáról, a kötelezettségek és felelősségek rögzítéséről, az elszámolások és a vitás kérdések rendezéséről.
- (b) A telephelyi engedélyessel való együttműködés során a földgápszállító a földgápszállító rendszerhez, a földgázelosztó a földgázelosztó rendszerhez csatlakozó rendszerüzemeltetőre vonatkozó előírásoknak megfelelően jár el.
- (c) Az (a) pont szerinti engedélyesek közötti kapcsolattartás az együttműködési megállapodásokban rögzítettek szerint történik. Ezen együttműködési megállapodásokban kell rögzíteni a kapcsolattartók nevét, címét, beosztását, felelősséget és elérhetőségét.
- (d) Az együttműködési megállapodás minimális tartalmi elemei a következők:
- i. Eljárásrend az érintett pont használatáról;
 - ii. A földgáz átadás-átvételi helye;
 - iii. Átadási nyomás és hőmérséklet;
 - iv. A földgáz átadás-átvételi pont(ok) kapacitásai;
 - v. A rendszerhasználók azonosítása;
 - vi. Napi szállítandó mennyiségek egyeztetése;
 - vii. A lekötött kapacitások egyeztetése (a kapcsolódó pontok(ok) használatához és a korlátozási sorrend összeállításához)
 - viii. Allokálás földgápszállító rendszer betáplálási illetve kiadási pontjaira;
 - ix. Eljárás a lekötött kapacitás túllépése esetén;
 - x. Eljárás kapacitásfejlesztésre vonatkozóan
 - xi. A földgáz mennyiségek mérése és elszámolása;
 - xii. A földgáz minőségi jellemzői és azok mérése, bizonylatolási rendje;
 - xiii. A mennyiségi és a minőségi adatok kifogásolása;
 - xiv. Földgáz szagosításával kapcsolatos egyéb információk;
 - xv. Adatszolgáltatás;
 - xvi. Megszakítás és korlátozás elrendelése és végrehajtása (rendkívüli helyzetekben történő együttműködés);
 - xvii. Megszakítás és korlátozás kidolgozása különös tekintettel a lekötött kapacitások egyeztetésének módjára, valamint ennek elrendelése és végrehajtása (rendkívüli helyzetekben történő együttműködés);
 - xviii. Üzemzavar és karbantartás miatti üzemszünet;
 - xix. Kapcsolattartás módja, a Felek képviselői;
 - xx. Vitás kérdések rendezése;
 - xxi. Jogutódlás.
- (e) Az együttműködési megállapodások tartalmának egységessege érdekében azon rendszerüzemeltetők, amelynek rendszereihez csatlakozási lehetőség áll fenn, honlapjukon minta megállapodásokat tesznek közzé:
- i. a földgápszállító a földgápszállítási betáplálási és kiadási pontokra;

- ii. a földgázelosztók azon földgázelosztói betáplálási pontjaira, ahol a betáplálás közvetlenül a földgáztermelő rendszeréből történik;
- iii. a földgázelosztók a földgázelosztó rendszerek kiadási pontjaira;
- iv. a földgáztárolási engedélyes azon földgáztárolói átadás-átvételi pontra, ahol a betárolás vagy kitárolás közvetlenül a földgáztermelő rendszerére, vagy abból történik.

3.4.2. Rendszerüzemeltetők és külföldi rendszerüzemeltetők kapcsolattartásának szabálya

- (a) A földgázszállító vagy a földgázelosztók a határon túli kapcsolódó rendszerüzemeltetőkkel kötelesek együttműködési megállapodást kötni. Az együttműködési megállapodás minimális tartalmi elemei a következők:
 - i. Eljárásrend az érintett pont használatáról;
 - ii. A földgáz átadás-átvételi helye;
 - iii. Átadási nyomás és hőmérséklet;
 - iv. A földgáz átadás-átvételi pont(ok) kapacitásai;
 - v. Allokálás földgázszállító rendszer betáplálási, illetve kiadási pontjaira;
 - vi. A földgáz mennyiségeinek mérése és elszámolása;
 - vii. A földgáz minőségi jellemzői és azok mérése, bizonylatolási rendje;
 - viii. A mennyiségi és a minőségi adatok kifogásolása;
 - ix. Kommunikáció és adatátvitel;
 - x. Válsághelyzet kezelése;
 - xi. Üzemzavar és karbantartás miatti üzemszünet;
 - xii. Kapcsolattartás módja, a Felek képviselői, a belépés rendje;
 - xiii. Adatszolgáltatás rendje;
 - xiv. A fejlesztési, felújítási és karbantartási tevékenységgel kapcsolatban az egyes felek kötelezettségei és a szükséges egyeztetések módja;
 - xv. Vitás kérdések rendezése;
 - xvi. Jogutódlás.
- (b) A kapcsolódó rendszerüzemeltetők diszpécser szervezete folyamatos, közvetlen operatív kapcsolatot tart fenn a csatlakozó külföldi rendszerüzemeltető diszpécser szervezetével.
- (c) Amennyiben a csatlakozó külföldi rendszerüzemeltetőnél alkalmazott nominálási szabályok nem a Szabályzatban meghatározott mértékegységet és módszereket írnak elő, akkor a földgázszállító a külföldi rendszerüzemeltetővel kötött együttműködési megállapodásban rögzíti azokat az elveket, konverziós módszert, szabályt és a szükséges paramétereket, amelyek alapján a rendszerhasználó a nominálásához szükséges átváltásokat el tudja végezni. Mindezeket az információkat és folyamatosan aktualizált paramétereket a földgázszállító a honlapján publikálja.

3.5. RENDSZERIRÁNYÍTÓ NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI

- (a) A GET vonatkozó paragrafusai²⁰ értelmében a rendszerirányító a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartásban az alábbiak szerint jár el:
- i. összehangolja a nemzetközi földgázrendszerek és az együttműködő földgázrendszer működésével összefüggő feladatokat;
 - ii. rendszerirányító képviseli az együttműködő földgázrendszt a nemzetközi szervezetekben.
- Ennek keretében:
- iii. jogosult részt venni a regionális vagy európai szinten szervezett és koordinált földgázzsállítási kapacitáshiány-kezelési eljárásokban;
 - iv. figyelembe veszi a határkeresztező kapacitások rendelkezésre bocsátása, valamint a határkeresztező gázvezetéken jelentkező kapacitáshiány kezelése során minden a hazai, minden a csatlakozó európai földgázzsállító vezetékek állapotát és műszaki sajátosságait;
 - v. tájékoztatja a rendszerüzemeltetőket az európai gázhálózatok műszaki előírásainak változásairól, annak érdekében, hogy a földgázzsállító vezeték, valamint a földgázzsállító vezetékhez kapcsolódó földgázelosztó vezetékek tervezése, fejlesztése és rendszerirányítása az európai gázhálózatok műszaki előírásaival és a regionális, illetve az egységes európai gázpiac működésével összhangban történjen;
 - vi. a rendszerirányító a regionális vagy európai rendszerszinten szervezett és koordinált határkeresztező gázvezetékeken megjelenő kapacitáshiány-kezelési eljárásokat, valamint a földgázzsállító- és földgázelosztó vezeték, valamint a földgáztároló együttműködő képességét alapvetően befolyásoló megállapodásokat a Hivatal előzetes hozzájárulásával, és az érintett rendszerüzemeltetők előzetes tájékoztatását követően jogosult megkötni. A megkötött megállapodásokról a rendszerirányító az energiapolitikáért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter) és a Hivatal tájékoztatja.

3.6. SZABÁLYZATI BIZOTTSÁG

A GET vonatkozó pontja²¹ alapján a Szabályzat elkészítése a rendszerirányító feladata. A GET vonatkozó bekezdése²² előírja, hogy a Szabályzat készítése, módosítása során a rendszerirányító köteles kikérni a Szabályzati Bizottság (továbbiakban SZB) véleményét. A rendszerirányító az SZB támogatásával minden év október 31-ig felülvizsgálja a Szabályzatot a GET vonatkozó bekezdése²³ szerint. Az SZB ügyrendjét jelen Szabályzat I. számú melléklete tartalmazza.

²⁰GET 6-7. §

²¹ GET 6. § b)

²² GET 110. § (2)

²³ GET 110. § (3)

4. MŰSZAKI KERETRENDSZER

4.1. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FELÉPÍTÉSE

4.1.1. Földgápszállító rendszer

- (a) Földgápszállító rendszert földgápszállító üzemeltethet.
- (b) A földgápszállító vezetékrendszer az alábbiakban felsorolt főbb elemekből áll:
 - i. import betáplálási pontok;
 - ii. hazai betáplálási pontok;
 - iii. vezetékszakaszok;
 - iv. kompresszor állomások;
 - v. gázátadó állomások, kiadási pontok;
 - vi. gázvezetéki csomópontok;
 - vii. bányaüzemi villamos és távközlési kábelek;
 - viii. diszpécser központok;
 - ix. Országos Telemechanikai Rendszer;
 - x. Informatikai Platform;
 - xi. Simone szimulációs szoftver;
 - xii. korrozió védelmi berendezések;
 - xiii. központi és egyedi szagosító rendszer.
- (c) A földgápszállító vezeték rendszer részletes leírása az engedélyes üzletszabályzatában található.

4.1.2. Földgázelosztó rendszerek

- (a) Földgázelosztó rendszert földgázelosztói engedélyes üzemeltethet.
- (b) A földgázelosztó rendszerek az alábbi főbb elemekből állnak:
 - i. nagynyomású elosztóvezetékek;
 - ii. nagy-középnyomású elosztóvezetékek;
 - iii. középnyomású elosztó vezetékek;
 - iv. növelt kisnyomású elosztóvezetékek;
 - v. kisnyomású elosztóvezetékek;
 - vi. körzeti nyomásszabályozó állomás;
 - vii. települési gázfogadó állomások;
 - viii. korrozióvédelmet biztosító berendezések;
 - ix. diszpécser központok;
 - x. Informatikai Platform.

4.1.3. Földalatti gáztároló rendszerek

- (a) Földalatti gáztároló rendszert földgáztárolási engedélyes üzemeltethet.

- (b) A földalatti gáztároló rendszerek jellemző adatai a földgáztároló üzletszabályzatában találhatóak.
- (c) A földalatti gáztároló rendszerek főbb elemei:
 - i. besajtató/kitermelő kúthálózatok;
 - ii. földtani tároló szerkezetek;
 - iii. mezőbeli gyűjtő és földgázelosztó rendszerek;
 - iv. gázelőkészítő technológiai rendszerek;
 - v. kompresszor telepek;
 - vi. segédüzemek;
 - vii. Földgáztárolói Informatikai Platform;
 - viii. diszpécser központ;
 - ix. az átadás-átvételi pontig kiépített vezetékek.
- (d) A földgáztároló a földalatti gáztároló rendszeren működő irányítástechnikai rendszerrel és annak üzemeltetésére alkalmas személyzettel, valamint olyan egyéb és technikai háttérrel rendelkezik, amely biztosítja a földgáztárolási tevékenység működésének teljes körű támogatását és a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel való folyamatos (on-line) információcserét.

4.1.4. Telephelyi rendszerek

- (a) A telephelyi rendszereket a telephelyi engedélyesek üzemeltetnek.
- (b) A telephelyi rendszerek az alábbi főbb elemekből állnak:
 - i. nagynyomású telephelyi vezetékek;
 - ii. nagy-középnyomású telephelyi vezetékek;
 - iii. középnyomású telephelyi vezetékek;
 - iv. növelt kisnyomású telephelyi vezetékek;
 - v. kisnyomású telephelyi vezetékek;
 - vi. körzeti nyomásszabályozó állomás;
 - vii. telephelyi gázfogadó állomások;
 - viii. korrozióvédelmet biztosító berendezések;
 - ix. diszpécser központok;
 - x. Informatikai Platform.

4.2. A GÁZMINŐSÉGGEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

4.2.1. Földgázminőségre vonatkozó előírások

- (a) A földgáz minősége akkor megfelelő, ha teljesíti VHR 11. sz. mellékletben foglalt előírásokat.
- (b) A VHR 11. sz. mellékletében definiált 2S gázcsoporthoz csak teljes szigetüzem esetén táplálható be a földgázszállító rendszerbe.
- (c) A földgázszállító a Minőség Elszámolási Rendben (MER) publikálja a földgázszállító rendszer betáplálási és kiadási pontjaira vonatkozó, az egyes pontokon forgalmazott napi gázmennyiséggel súlyozott fűtőérték átlagokat. A

MER elkészítésének szabályait, tartalmi követelményeit jelen Szabályzat 6.8.1.7 pontja tartalmazza.

- (d) A földgázzsállító rendszer kiadási pontjain vagy e pontokról ellátott földgázelosztói rendszereken, amennyiben azok nem teljes vagy részleges szigetüzemek, a kereskedők és egyetemes szolgáltatók számára a MER és a VHR 66/A. § által meghatározott fűtőérték tartományra kell szerződni a felhasználókkal, kereskedőkkel.
- (e) Szigetüzemben a szigetüzemet működtető rendszerüzemeltető köteles minden év február 15-re napi betáplált gázmennyiségekkel súlyozott szigetüzemi fűtőérték átlagot képezni a MER-ben meghatározott módon és azt honlapján publikálni. A szigetüzemben a felhasználókkal a kereskedők kötelesek a publikált fűtőértékből a VHR 66/A. § által meghatározott fűtőérték tartományt a felhasználókkal szerződésben rögzíteni.
- (f) A földgázzsállító rendszer betáplálási pontján betáplált földgáz minősége akkor megfelelő, ha eleget tesz az (a) pont feltételeinek és a betáplálás utáni kevert földgáz fűtőértéke nem tér el 5% -nál nagyobb mértékben azon kiadási pontra a MER-ben publikált fűtőérték átlagától, amelyikre a földgázzsállító hidraulikai elemzése alapján a legnagyobb valószínűséggel kerülhet a betáplált földgáz. Amennyiben a földgáztermelő által betáplált földgáz miatt a szállítóvezeték kiadási pontjain a földgáz fűtőértéke 5%-nál nagyobb mértékben változik a betáplálást megelőző gázév átlagos földgáz-fűtőértékhez képest a VHR 66/A. § szerint, akkor a földgázzsállító jelzi a termelőnek, hogy a nem megfelelősséget szüntesse meg. Abban az esetben, ha a földgáztermelő hosszú távon nem tudja biztosítani az előírt tartományban a gázminőséget, akkor a Hivatalhoz kell fordulnia az új tartomány engedélyezéséért a 11. számú mellékletben meghatározott határértékeknek megfelelő minőségű földgáz szállítóvezetékbe történő betáplálása miatt. Hivatal engedélye után a földgázzsállítónak kötelessége átvezetni a Minőség Elszámolási Rendbe (MER) és publikálni a weblapján a változást.

4.2.2. A földgáztermelő által betáplált gáz minőségváltozásból eredően szükséges vályó készülékátállítás vagy az átállítást szükségtelenné tevő technológia létesítése

- (a) A rendszerüzemeltető köteles az öt éves várható termelési adatok alapján a földgáztermelő által szolgáltatott és általa garantált mennyiségi és minőségi adatok szerint meghatározni azt az időpontot, amikortól a minőségváltozásból eredően szükséges vályó készülékek átállítása vagy az átállítást szükségtelenné tevő technológia létesítése.
- (b) Ha szükséges a készülékek átállítása, a rendszerüzemeltető annak tervezett időpontját megelőző két gázével korábban köteles az érintett rendszerüzemeltetőt értesíteni. A rendszerüzemeltető köteles tájékoztatni a felhasználókat a készülékek átállításának szükségességről és folyamatáról.
- (c) Az (a) bekezdés szerinti adatszolgáltatás nem megfelelősége vagy elmaradása folytán keletkező károkért a földgáztermelő tartozik felelősséggel.
- (d) Minőségváltozásból eredően akkor vályik szükséges a készülékek átállítása, vagy az átállítást szükségtelenné tevő technológia létesítése, ha megváltozik a földgáztermelő által betáplált gáz gázcsoportja. minden kiadási pont gázcsoport besorolásának a nyilvántartását jelen Szabályzat 6.8.1.7 szerinti Minőség Elszámolási Rend tartalmazza.

- (e) Egy földgázcsoporton belül a földgáz égési jellemzőinek csak olyan mértékű változása van megengedve az MSZ 1648 szabvány előírásai alapján, amely a gázkészülék működését nem befolyásolja, azaz a készülék, az égő megváltottatását, illetve átalakítását nem teszi szükségessé. Az eredetileg szolgáltatottól eltérő csoportba tartozó földgázt csak a készülék megfelelő átállítása (alkatrészcsere, átszerelés) után szabad szolgáltatni.

4.3. SZIGETÜZEM MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

~~A szigetüzemben a felhasználót ellátó új kereskedő vagy a felhasználó saját rendszerhasználata esetén - a következő pontok szerint juthat kapacitáshoz és használhatja a rendszert.~~

4.3.1. A földgázszállítói teljes szigetüzem működése

4.3.1.1. A földgázszállítói teljes szigetüzem általános szabályai

- (a) Termelő köteles a földgázszállítói teljes szigetüzem betáplálására vonatkozó, általa garantált 10 éves mennyiségi és minőségi termelési adatakat éves bontásban a vele szerződéssel rendelkező rendszerhasználónak és a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek megadni minden év március 31-re. A mennyiség és kapacitás vonatkozásában $\pm 20\%$ tolerancia sávot, valamint minőség szempontjából a MER-ben publikált a termelési ponthoz rendelt átlag fűtőértékhez viszonyított $\pm 5\%$ os tolerancia tartományt a termelő a termelés során (éves, napi, órai maximum, órai minimum) nem haladhatja meg.
- (b) A 2008. december 31. előtt létrejött szigetüzemeknél a földgáztermelő köteles e jogszabályban előírtakat 2009. július 1. jeig teljesíteni, továbbá minden év március 31-ig leadni a földgázszállítónak tíz évre előre az évente várható termelést és a minőséget. Ha a földgáztermelő nem jelenti be határidőre a termelést, a földgázszállító köteles megkezdeni szigetüzem felszámolását.
- (c) A földgázszállítói teljes szigetüzem rendszerüzemeltetője köteles a 10 éves várható termelési és fogyasztási adatak alapján meghatározni azt az időpontot, amikortól a minőségváltozásból eredően a készülékek átállítása vagy az átállítást szükségtelenné tevő technológia létesítése szükségessé válik.
- (d) A földgázszállító a 10 éves várható termelési és fogyasztási adatak alapján köteles a termelésnek a fogyasztás szintje alá történő csökkenését megelőzően legalább két gázével a Hivatal jóváhagyásával a földgázszállítói teljes szigetüzem földgázszállító rendszerhez való csatlakoztatását, azaz a földgázszállítói teljes szigetüzem megszüntetését megkezdeni.
- (e) Ha szükséges a készülékek átállítása, a rendszerüzemeltető annak várható időpontját megelőző két gázével korábban köteles az érintett, a felhasználókat közvetlenül ellátó rendszerüzemeltetőket, valamint a közvetlenül rendszeréről vételező felhasználókat értesíteni. A földgázszállítói teljes szigetüzemhez csatlakozó, felhasználókhoz közvetlenül csatlakozó rendszerüzemeltető köteles tájékoztatni a rendszeréről vételező felhasználókat a készülékek átállításának szükségességről, várható időpontjáról és folyamatáról.
- (f) A földgázszállítói teljes szigetüzemről ellátott felhasználóhoz közvetlenül csatlakozó rendszerüzemeltető köteles a felhasználót tájékoztatni a szigetüzem sajátosságairól, különös tekintettel a felhasználói készülékek beszerzésére és beállításaira, továbbá az esetleges földgáz minőségváltozásból eredő készülék átállítási költségekre.
- (g) A földgázszállítói teljes szigetüzemben a nem megfelelő földgáz betáplálásból eredő minden nemű kárért a betápláló termelő felelős.

- (h) A földgázzszállítói teljes szigetüzemben a felhasználók ellátásának felelőssége a földgáztermelő terheli. Az esetleges betáplálási ponti zavarokból, minőségi hibából eredő károkért kártérítési felelősséggel tartozik.
- (i) Földgáztermelő köteles a földgázzszállítói teljes szigetüzemben a rendszer egyensúlyát a betáplálási ponton a csatlakozó rendszerüzemeltetővel kötött együttműködési megállapodásban rögzített nyomás fenntartásával biztosítani.

4.3.1.2. A felhasználónak járó kapacitás, kereskedőváltás a földgázzszállítói teljes szigetüzemben

- (a) A földgázzszállítói teljes szigetüzemben vételező felhasználóra vonatkozóan a jelen Szabályzat 5.4. pontjában leírt módszerrel kell a felhasználóhoz közvetlenül csatlakozó rendszerüzemeltetőnek a felhasználó nyilvántartott kapacitásait meghatározni és nyilvántartani.
- (b) A felhasználó kereskedőváltása vagy önálló rendszerhasználata esetén a fenti eljárásnak megfelelő földgázzszállító rendszeri kapacitásokat kell a felhasználónak vagy a nevében eljáró kereskedőnek átadni, melyet az új kereskedőnek kötelessége lekötni a gázév hátralévő idejére.
- (c) A földgázzszállítói teljes szigetüzemben a termelővel szerződéssel rendelkező rendszerhasználó köteles az összes szigetüzemi felhasználó ellátásához szükséges kapacitást lekötni a szigetüzemi termelői betáplálási pont(ok)n. Ettől érvényesen akkor lehet elérni, ha a termelő saját vagy a termelt földgáz Magyar Köztársaság területéről történő kivitele érdekében annak mértékéig köt le kapacitást, illetve amennyiben a felhasználó új kereskedője vagy a felhasználó saját rendszerhasználata esetén saját maga a termelési ponton földgázt vásárol. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 164. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (d) A számítási segédletet a X. melléklet tartalmazza.
- (e) Kereskedőváltás esetén az új kereskedő az alábbi módon biztosíthatja az átvett fogyasztó forrásoldali ellátását:

Az új kereskedő a szigetüzemi felhasználó ellátására a termelőtől vásárol gázt.

- i. Kapacitás lekötés: a szigetüzemhez kapcsolódó betáplálási és kiadási pontra kell lekötni a fogyasztó ellátásához szükséges kapacitást.
- ii. Nominálás: szigetüzemhez kapcsolódó betáplálási és kiadási pontra kell nominálni a fogyasztó ellátásához szükséges napi gáz mennyiséget
- iii. Allokálás: A szigetüzemhez kapcsolódó rendszerüzemeltető allokálja a kiadási ponthoz kapcsolódó napi mennyiséget. A szigetüzemhez kapcsolódó betáplálási ponton a szigetüzem kiadási pontjához allokált mennyiséget kell allokálni a kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

Az új kereskedő a szigetüzemen kívül vásárolt gázzal látja el a felhasználót.

- i. Kapacitás lekötés: a fogyasztó ellátásához szükséges kapacitást a szigetüzemhez nem kapcsolódó betáplálási pontra (1), a szigetüzemhez közvetett módon/termelőn keresztül kapcsolódó földgázzszállító rendszeri kiadási pontra (2), a szigetüzem betáplálási pontra (3), valamint a szigetüzemi kiadási pontra (4) kell lekötni. A kapacitás lekötési díjat a földgázzszállító rendszeri betáplálási pontra (1), valamint a szigetüzemi kiadási pontra kell fizetni (4).

- ii. Nominálás: az i pontban meghatározott (1) – (4) pontokra kell nominálni a fogyasztó ellátásához szükséges napi gáz mennyiséget. Azon kereskedő, aki a (3) pontra több mennyiséget nominál, mint a szigetüzem kiadási pontjain, a többlet mennyiséget a (2) ponton backhaul (ellenirányú áramlás) típusú szállítással vissza kell juttatni a földgázzsállító rendszerbe. A (2), (3), (4) pontokra leadott nominálások összegének 0-nak kell lenni.
- iii. Allokálás: A szigetüzemhez kapcsolódó rendszerüzemeltető allokálja a kiadási ponthoz kapcsolódó (4) napi mennyiséget, a termelői kapcsolódó rendszerüzemeltető allokálja szigetüzem termelői pontját (3) a (2) pont irányából érkező gázmennyiség figyelembe vételevel. A (2) ponton az allokált backhaul (ellenirányú áramlás) mennyiség meg fog egyezni a (2) pontra nominált backhaul (ellenirányú áramlás) mennyiséggel, míg a normál nominált mennyiségeket pro ráta elven kell allokálni.

Az új kereskedő a szigetüzemi felhasználó ellátására részben a termelőtől, részben a szigetüzemen kívül vásárolt gázzal látja el a felhasználót.

- i. Kapacitás lekötés: a fogyasztó ellátásához szükséges kapacitást részben a szigetüzemhez nem kapcsolódó betáplálási pontra (1), részben a szigetüzemhez közvetett módon/termelőn keresztül kapcsolódó földgázzsállító rendszeri kiadási pontra (2), a szigetüzem betáplálási pontra (3), valamint a szigetüzemi kiadási pontra (4) kell lekötni. Ebben az esetben a fogyasztóra vonatkozó kapacitás lekötésnél a (2) és (3) pontra meg kell egyezni. A kapacitás-lekötési díjat a földgázzsállító rendszeri betáplálási pontokra részben az (1) részben a (3) pontra, valamint a szigetüzemi kiadási pontra kell fizetni (4).
- ii. Nominálás: az i pontban meghatározott (1) – (4) pontokra kell nominálni a fogyasztó ellátásához szükséges napi gáz mennyiséget. Azon kereskedő, aki a (3) pontra több mennyiséget nominál, mint a szigetüzem kiadási pontjain, a többlet mennyiséget a (2) ponton backhaul (ellenirányú áramlás) típusú szállítással vissza kell visszajuttatni a földgázzsállító rendszerbe.
- iii. Allokálás: A szigetüzemhez kapcsolódó rendszerüzemeltető allokálja a kiadási ponthoz kapcsolódó (4) napi mennyiséget, a termelői kapcsolódó rendszerüzemeltető allokálja szigetüzem termelői pontját (3) a termelés és a (2) pont irányából érkező gáz mennyiség figyelembe vételevel. A (2) ponton az allokált backhaul (ellenirányú áramlás) mennyiség meg fog egyezni a (2) pontra nominált backhaul (ellenirányú áramlás) mennyiséggel, míg a normál nominált mennyiségeket pro ráta elven kell allokálni.

A kereskedő a szigetüzem betáplálási pontján vásárolt (A termelőtől vásárolt) gázzal látja el a szigetüzemen kívül lévő felhasználóit.

- i. Kapacitás lekötés: a fogyasztó ellátásához szükséges kapacitást a szigetüzemhez a szigetüzem betáplálási pontra (3) backhaul (ellenirányú áramlás) kapacitást, valamint a (2) pontra szintén backhaul (ellenirányú áramlás) kapacitást kell lekötni. A kapacitás-lekötési díjat (3) és a szigetüzemen kívüli együttműködő földgázrendszer kiadási pontra (5) kell fizetni.
- ii. Nominálás: az i pontban meghatározott (2), (3), és (5) pontokra kell nominálni a fogyasztó ellátásához szükséges napi gáz mennyiséget.
- iii. Allokálás: A szigetüzemhez kapcsolódó termelő allokálja a betáplálási pontra (3) vonatkozó illetve a (2) pontra vonatkozó napi mennyiséget.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 161. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

4.3.1.3. Nominálás a földgázzsállítói teljes szigetüzemben

- (a) A földgázzsállítói teljes szigetüzem földgázzsállító rendszeri betáplálási pontján (termelési pont) kapacitással rendelkező rendszerhasználó köteles a teljes szigetüzem összes felhasználói fogyasztásigényét a földgázzsállítói teljes szigetüzem betáplálási pontján a termelő és a földgázzsállító felé nominálni a nominálásra vonatkozó határidők szerint.
- (b) A földgázzsállítói teljes szigetüzem földgázzsállító rendszeri betáplálási pontján kapacitással nem rendelkező rendszerhasználó köteles a szigetüzemi felhasználói számára szükséges forrást a földgázzsállító rendszeri betáplálási pontokra nominálni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 161. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

4.3.2. A részleges szigetüzem működése

4.3.2.1. A részleges szigetüzem általános szabályai

- (a) Részleges szigetüzem csak földgázelosztói rendszeren lehetséges, földgázzsállítói részleges szigetüzem nem értelmezhető.
- (b) Földgázzsállítói teljes szigetüzemet csak megszüntetni lehet, ami azt jelenti, hogy a földgázzsállító rendszer integráns részévé kell tenni, a korábbi teljes szigetüzem és a földgázzsállító rendszer csatlakozási pontja nem hálózati elszámolási pont.

4.3.2.2. A felhasználónak járó kapacitás, kereskedőváltás a részleges szigetüzemben

- (a) A részleges szigetüzemben vételező felhasználó kapacitás igényét jelen Szabályzat 5.4. pontja alapján meghatározott értéket a földgázelosztó köteles a részleges szigetüzem termelői betáplálási pontjára vonatkozó éves súlyozott átlagfűtőértéke felhasználásával energia alapú dimenzióra átszámolni (MJ/nap, MJ/óra) és nyilvántartani. Az így kapott érték és a részleges szigetüzem földgázzsállító rendszeri betáplálási pontjára (a földgázzsállító rendszer kiadási pontja) a MER-ben publikált átlagfűtőérték hányadosa képezi a felhasználó, a földgázzsállító rendszeri kiadási pontjára meghatározott nyilvántartott kapacitását (m³/nap, m³/óra).
- (b) A részleges szigetüzemben vételező felhasználó esetén földgázelosztónak kell meghatároznia és nyilvántartania a felhasználó éves (MJ/év), átlagos napi (MJ/nap) energia alapú vételezési adatai és a MER-ben a részleges szigetüzem földgázzsállító rendszeri betáplálási pontjára publikált átlagfűtőérték hányadosaként meghatározott éves fogyasztást (m³/év), átlagos napi fogyasztást (m³/nap). Az átlagos napi fogyasztás (MJ/nap) az éves fogyasztás (MJ/év) és az év napjai számának hányadosa.
- (c) A felhasználónak a földgázzsállító rendszer tárolói betáplálási pontján és a földgázzsállító rendszer import vagy hazai termelési ponthoz csatlakozó betáplálási pontján járó kapacitást az a) és b) pontokban meghatározott adatok alapján az 5.4. pont alapján kell nyilvántartania az előszónak.

- (d) A részleges szigetüzemben vételező felhasználó kereskedőváltása vagy önálló rendszerhasználata esetén a fenti eljárásnak megfelelő földgázzállító rendszeri kapacitásokat kell a felhasználónak vagy a nevében eljáró kereskedőnek átadni, melyet az új kereskedőnek kötelessége lekötni a gázév hátralévő idejére.
- (e) Amennyiben a részleges szigetüzemben a tervezett napi termelés meghaladja a földgáztermelővel szerződéssel rendelkező rendszerhasználó vagy a termelő felhasználói tervezett napi fogyasztását, a többlet gázmennyiséget ellenirányú (virtuális) szállítással a szállítórendszerre betáplálhatja. Ebben az esetben a részleges szigetüzemben a földgáztermelővel szerződéssel rendelkező rendszerhasználó vagy a termelő a részleges szigetüzem földgázzállító rendszeri betáplálási pontján a földgázzállítóval ellenirányú kapacitásra vonatkozó szerződést kell kössön. A virtuális kiszállítás feltétele, hogy a szigetüzemben felhasználót ellátó, de a részleges szigetüzem termelési betáplálási pontján forrással nem rendelkező rendszerhasználók legalább a tervezett kiszállítás mértékének megfelelő, fizikai irányú nominálást adjanak be a rendszerüzemeltetők felé.
- (f) Amennyiben a termelő, aki saját felhasználása vagy a Magyar Köztársaság területéről történő kivitele érdekében, annak mértékéig vagy a részleges szigetüzemben a termelővel szerződéssel rendelkező kereskedő ki akar szállítani a részleges szigetüzemből, ennek a mértéknek megfelelő ellenirányú kapacitást kell lekötnie a részleges szigetüzem szállítórendszeri betáplálási pontján, a földgázzállító rendszer kiadási pontjára. Az ellenirányú kapacitás használata az adott gáznapon a fizikai irányú szállítási feladat mértékében korlátozott, melyért a rendszerhasználónak nem jár semmi nemű visszatérítés a szállítási díjakból. A fizikai ellenirányú szállításra nincs lehetőség.
- (g) Amennyiben a tervezett termelés kevesebb, mint a részleges szigetüzemben a földgáztermelővel szerződéssel rendelkező rendszerhasználó által ellátott felhasználók várható fogyasztása a rendszerhasználó köteles a részleges szigetüzem földgázzállító rendszeri betáplálási pontján a földgázzállítóval kiadási ponti kapacitásra vonatkozó szerződést kötni és a hiányzó gázmennyiséget az elosztó rendszerbe betáplálni.
- (h) A számítási segédletet a X. melléklet tartalmazza.

4.3.2.3. Nominálás a részleges szigetüzem betáplálási pontjaira

- (a) A részleges szigetüzem termelői betáplálási pontján kapacitással nem rendelkező rendszerhasználó napi nominálása:
- A rendszerhasználó nominálja a földgázzállító rendszer kiadási pontjára a felhasználó másnapi fogyasztás igényét a nominálásra vonatkozó határidők szerint.
 - A földgázzállító a fenti eljárásnak megfelelő napi értéket adja meg a nominálás konzisztenca vizsgálat során a földgázelosztónak a 9.2.8. pont szerint.
- (b) A részleges szigetüzem termelői betáplálási pontján kapacitással rendelkező rendszerhasználó vagy a termelő napi nominálása:
- A rendszerhasználó a termelő felé a termelési programnak megfelelő napi térfogatot nominálja, figyelembe véve a termelővel kötött szerződésében foglalt napi rugalmassági feltételeket.
 - Amennyiben a rendszerhasználó által ellátott felhasználók összes igénye nagyobb, mint a termelési pont másnapra vonatkozó a termelési terve, akkor a rendszerhasználó a szükséges többlet mennyiséget a részleges

~~szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontján nominálja be a földgázzszállító felé.~~

- ~~iii. Amennyiben a rendszerhasználó által ellátott felhasználók összes igénye kisebb, mint a termelési pont másnapra vonatkozó a termelési terve, és a rendszerhasználó kötött le ellenirányú kapacitást a részleges szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontjára, akkor a rendszerhasználó a többlet mennyiséget a részleges szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontján ellenirányú szállításként nominálja be a földgázzszállító felé.~~
- ~~iv. Amennyiben a rendszerhasználó által ellátott felhasználók összes igénye kisebb, mint a termelési pont másnapra vonatkozó a termelési terve és a rendszerhasználó nem kötött le ellenirányú kapacitást a részleges szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontjára, köteles eljárni a termelő felé a termelt mennyiség csökkentése érdekében. A termelő ebben az esetben köteles termelését a rendszerhasználó által ellátott felhasználók másnapi igényének szintjére csökkenteni.~~
- ~~v. Abban az esetben, ha a részleges szigetüzem összes fogyasztása alacsonyabb, mint a betáplálni tervezett összes gázmennyiség, a földgáztermelő köteles a termelését korlátozni. A részleges szigetüzem földgázzszállítói betáplálási pontján a földgázzszállító rendszeri irányú áramlás nem lehetséges.~~

4.3.2.4. Allokálás a részleges szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontján

- ~~(a) A földgázelosztó köteles a felhasználók térfogatban megállapított mennyiséget a részleges szigetüzem napi súlyozott átlagfűtőértékével energiára átszámolni. A napi súlyozott átlagfűtőértéket a termelő és a földgázzszállító által az adott gáznapon a részleges szigetüzembe táplált földgáz mennyiségenek és fűtőértékének figyelembevételével kell képezni.~~
- ~~(b) A részleges szigetüzem termelői betáplálási pontján kapacitással nem rendelkező rendszerhasználó felhasználóinak az (a) pont szerinti súlyozott fűtőértékkel számolt, energiában kifejezett fogyasztásának és a földgázzszállító által a részleges szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontjára az adott gáznapra publikált fűtőérték hányadosát kell a szigetüzem földgázzszállító rendszeri betáplálási pontján a rendszerhasználóra allokálni.~~
- ~~(c) A részleges szigetüzem termelői betáplálási pontján a termelővel szerződéssel rendelkező rendszerhasználó vagy a termelőre a mért mennyiség és a (b) pont szerinti allokált érték különbségét kell allokálni.~~
- ~~(d) Amennyiben egy rendszerhasználó részére a termelőtől és a földgázzszállító rendszerről is történik betáplálás a részleges szigetüzemi rendszerre, a termelő által betáplált energia mennyiséget ki kell vonni a rendszerhasználó által ellátott felhasználók (a) pont szerint meghatározott fogyasztásából és az így képzett energiatartalmat el kell osztani a részleges szigetüzem szállítórendszeri betáplálási pontjára vonatkozóan a gáznapra a földgázzszállító által publikált fűtőértékkel. Az így képzett értéket köteles az elosztó a szállítórendszer kiadási ponton (a részleges szigetüzem betáplálási pontján) az érintett rendszerhasználóra allokálni.~~

4.3.2.5. Gázminőséggel kapcsolatos felelősség a részleges szigetüzemben

- ~~(a) Amennyiben a részleges szigetüzemben a termelő észleli mérései alapján a nem megfelelő földgáz betáplálását, köteles azt azonnal megszüntetni a csatlakozó~~

~~rendszerüzemeltető és a vele szerződésben álló rendszerhasználó egyidejű értesítése mellett.~~

- (b) ~~A rendszerüzemeltető köteles a csatlakozó földgázzszállítót értesíteni a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálása miatt kialakult helyzetről és újranominálást kezdeményezni. Ebben az esetben a rendszerüzemeltetők kötelesek újranominálást elrendelni az érintett rendszerhasználók számára.~~
- (c) ~~Amennyiben a termelő nem szüntette meg a nem megfelelő földgáz betáplálását a részleges szigetüzembe, az abból eredő mindenmű kárért viseli a kártérítési felelősséget.~~
- (d) ~~Amennyiben egy rendszerhasználó a kizárolag a részleges szigetüzem betáplálási pontján rendelkezik forrással és a nem megfelelő földgáz minőség miatt a termelő megszüntette a földgáz betáplálását, valamint a rendszerhasználó nem intézkedett más forrásról a szállítórendszer irányából, akkor a földgázzszállító rendszerről a kapacitás rendelkezésre állása esetén kiegynítő gáz betáplálása történik a részleges szigetüzem irányába az érintett rendszerhasználó számára. Ebben az esetben a felhasznált kapacitásra vonatkozóan a rendszerhasználónak a kapacitástúllépési pótdíjat, a Tarifarendeleletben előírtaknak megfelelően meg kell fizetnie a földgázzszállítónak.~~

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 31. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

5. FÖLDGÁZRENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS

5.1. FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI ÚJ IGÉNYEK ÉS KAPACITÁSBŐVÍTÉS ESETÉN

- (a) A csatlakozás megvalósításához szükséges, hogy az igénylő feleljen meg a GET²⁴ és VHR²⁵ vonatkozó előírásainak, illetve a (d) pontban felsorolt esetek ne álljanak fent.
- (b) A földgápszállító jelen Szabályzat 7.5.4. pontja alapján köteles elbírálni a hozzá eljuttatott csatlakozási igényt.
- (c) A csatlakozási igény elbírálásához megvalósíthatósági vizsgálatot kell készíteni, ebben kerülnek meghatározásra a csatlakozás műszaki és pénzügyi feltételei:
 - i. Amennyiben az igénylésben szereplő csatlakozás kiépítéséhez szükséges fejlesztés szerepel a földgápszállító fejlesztési tervében, és az igény megfelel az (a) pont szerinti követelményeknek, a földgápszállító azt jóváhagyja.
 - ii. Amennyiben a csatlakozási pont kialakításához szükséges fejlesztés nem szerepel a fejlesztési tervben, de az igény megfelel az (a) pont szerinti követelményeknek, a földgápszállító köteles az igénylővel a csatlakozás lehetséges műszaki és pénzügyi feltételeiről egyeztetni.
- (d) A földgápszállító elutasíthatja a csatlakozási kérelmet, ha:
 - i. a csatlakozásnak műszaki akadálya van;
 - ii. a csatlakozás jogszabályba ütközik;
 - iii. a felhasználói igénynyel jelentkező a csatlakozási díj megfizetését, valamint a csatlakozás külön jogszabályban²⁶ meghatározott feltételeit nem vállalja;
 - iv. az igénylő nem rendelkezik a 3.1.3. fejezet (a) pontja szerinti hozzáférési jogosultsággal.

5.1.1. Csatlakozási kérelem pénzügyi szempontokból történő elutasítása

A csatlakozási kérelem pénzügyi szempontokból történő elutasítása esetén, amennyiben a földgápszállító által meghatározott műszaki feltételek teljesülnek, az igénylő kérheti a csatlakozásnak a saját költségére való megépítését a szállítótól. Az igénylő által finanszírozott csatlakozási pont tulajdonlását és működtetését, valamint műszaki kialakítását illetően az eszköz tulajdonosának és a földgápszállítónak meg kell egyeznie. A földgápszállító a megállapodásról és a létesítmény elkészültéről a Hivatalt értesíti.

5.1.2. Csatlakozási szerződés

- (a) A földgápszállító rendszeri csatlakozási pont megvalósításának műszaki tartalmát és az időütemezését a földgápszállító és a csatlakozási pont kialakítását kérelmező piaci szereplő közötti csatlakozási szerződésben le kell szabályozni, amely a kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződés elválaszthatatlan részét képzi.

²⁴ GET 67 §

²⁵ VHR 63-72 §

²⁶ VHR 63-72 §

- (b) A kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződés csak azon időponttól köthető meg a megnövelt kapacitásra, mikortól a hálózati kapacitás az adott kiadási ponton rendelkezésre áll.
- (c) A csatlakozási szerződésben rögzíteni kell:
 - i. a csatlakozási pont helyét;
 - ii. a csatlakozási pont tulajdonosát;
 - iii. a vásárolt kiadási ponti kapacitást;
 - iv. nyilvántartott kiadási ponti kapacitást;
 - v. földgázszállító rendszer betáplálási pontján rendelkezésre álló kapacitást a VHR vonatkozó bekezdése alapján²⁷;
 - vi. a csatlakozási díj mértékét, teljesítésének módját és határidejét;
 - vii. a vásárolt hálózati kapacitás rendelkezésre állásának és a vételezés megkezdésének időpontját;
 - viii. a vásárolt kapacitás biztosításának pénzügyi, műszaki és egyéb feltételei, ideértve a létesülő beruházás tulajdonjogi kérdéseit;
 - ix. a szerződésszegés eseteit és ennek jogkövetkezményeit;
 - x. a csatlakozási szerződés megszünésére, megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket.

5.1.3. A Földgáztermelő csatlakozása a rendszerüzemeltető rendszeréhez

- (a) A földgáztermelő csak a 4.2. pontban meghatározottnak megfelelő minőségű földgázt táplálhatja be a földgázszállító vagy a földgázelosztó vezetékbe, az ettől eltérő minőségű földgáz betáplálását biztosító csatlakozást a földgázszállító és a földgázelosztó megtagadhatja.
- (b) Ha a termelt földgáz nem felel meg a 4.2. pontban meghatározott földgázminőségeknek, a termelő azonnal köteles megszüntetni a betáplálást. Amennyiben ez nem történik meg, a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálásból eredő károkért az azt betápláló rendszerhasználó és a termelő egyetemlegesen felelősek.
- (c) A termelő köteles a saját rendszerén olyan műszaki megoldást, eszközt alkalmazni, amely képes azonnal megszüntetni a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálását.

5.2. FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI

5.2.1. Felhasználó földgázelosztó rendszerhez történő csatlakozásának feltételei

5.2.1.1. A földgázelosztó rendszerre történő csatlakozás feltételei új igények és kapacitásbővítés esetén:

- (a) A csatlakozás megvalósításához szükséges, hogy az igénylő feleljön meg a GET²⁸ és VHR²⁹ vonatkozó előírásainak, illetve a (e) pontban felsorolt esetek ne álljanak fent.

²⁷ VHR 73. §. (3)

²⁸ GET 67 §

²⁹ VHR 63-72 §

- (b) A földgázelosztó az üzletszabályzatában leírtak alapján köteles elbírálni a hozzá eljuttatott csatlakozási igényt.
- (c) Az elosztó köteles a csatlakozási igényről a földgázzállítót értesíteni. Amennyiben a földgázzállító arról tájékoztatja a földgázelosztót, hogy a szükséges szabadkapacitás a földgázzállító rendszeren nem áll rendelkezésre, a csatlakozás során az 5.1. pont szerinti feladatokat is el kell végezni.
- (d) A csatlakozási igény elbírálásához megvalósíthatósági vizsgálatot kell készíteni. Ebben kerülnek meghatározásra a csatlakozás műszaki és pénzügyi feltételei:
 - i. Amennyiben az igénylésben szereplő csatlakozás kielégítéséhez a szükséges szabad kapacitás rendelkezésre áll, és az igény megfelel az (a) pont szerinti követelményeknek, abban az esetben a földgázelosztó az együttműködő földgázrendszerhez történő csatlakozási díjrendelet szerinti díj megfizetését követően biztosítja a vásárolt kapacitást.
 - ii. Amennyiben a csatlakozási pont kialakításához szükséges szabad kapacitás nem áll rendelkezésre a forrás és kiadási ponton, de az igény megfelel az (a) pont szerinti követelményeknek, a földgázelosztó köteles az igénylővel a csatlakozás lehetséges műszaki és pénzügyi feltételeiről egyeztetni.
- (e) A földgázelosztó elutasíthatja a csatlakozási kérelmet, ha:
 - i. a csatlakozásnak műszaki akadálya van,
 - ii. a csatlakozás jogszabályba ütközik,
 - iii. a felhasználói igénynyel jelentkező a csatlakozási díj megfizetését, valamint a csatlakozás külön jogszabályban meghatározott feltételeit nem vállalja,
 - iv. az igénylő nem rendelkezik a 3.1.3. fejezet (b) pontja szerinti hozzáférési jogosultsággal.
- (f) A földgázelosztó köteles honlapján közzétenni a felhasználói igénybejelentés formanyomtatványát.
- (g) A felhasználó a felhasználói igénybejelentés földgázelosztóhoz való eljuttatásával jelzi igénybejelentését.
- (h) A földgázelosztó köteles a felhasználói új vagy növekvő kapacitásigényt kiszolgálhatóságát megvizsgálni és a felhasználót 30 napon belül tájékoztatni.
- (i) A felhasználói tájékoztatóval egy időben a földgázelosztó csatlakozási szerződéses ajánlatot köteles tenni.
- (j) Amennyiben a földgázelosztó a benyújtott kapacitásnövelési igényt nem tudja vagy gazdaságtalansága miatt nem kívánja kielégíteni, akkor a felhasználó kezdeményezheti célvezeték vagy másik földgázelosztó vezetéki csatlakozás kiépítését.
- (k) A földgázelosztó és felhasználó közötti csatlakozási szerződés megkötésével a felhasználó az általa igényelt felhasználói helyre kapacitást vásárolt, mely határozatlan ideig illeti meg a felhasználót.
- (l) A felhasználó a vásárolt kapacitásának mértékéig jogosult földgázelosztói kapacitást a felhasználói helyen lekötni.
- (m) Amennyiben a földgázelosztó vezetéki kiadási pontra a vásárolt kapacitás feletti kapacitásigény érkezik, és az igény kielégítéséhez van rendelkezésre álló hálózati kapacitás, a felhasználó csatlakozási szerződés megkötésével kapacitást vásárolhat.

5.2.1.2. Csatlakozási kérelem elutasítása

A csatlakozási kérelem elutasítása esetén, amennyiben a földgázelosztó által meghatározott műszaki feltételek teljesülnek, az igénylő kérheti a csatlakozás megépítését a saját költségére. Az igénylő által finanszírozott csatlakozási pont tulajdonlását és működtetését, valamint műszaki kialakítását illetően az eszköz tulajdonosának és a földgázelosztónak meg kell egyeznie.

5.2.1.3. Csatlakozási szerződés

- (a) A földgázelosztó rendszer csatlakozási pont megvalósításának műszaki tartalmát és az időütemezését a földgázelosztó és a csatlakozási pont kialakítását kérelmező piaci szereplő közötti csatlakozási szerződésben le kell szabályozni.
- (b) Amennyiben a földgázelosztó vezetéki kiadási pontra a vásárolt kapacitás feletti kapacitásigény érkezik, és az igény kielégítéséhez van rendelkezésre álló hálózati kapacitás, akkor az igény kielégíthetősége érdekében a felhasználó csatlakozási szerződés megkötésével kapacitást vásárolhat.
- (c) Amennyiben a földgázelosztó vezetéki kiadási pontra a vásárolt kapacitás feletti kapacitásigény érkezik, és az igény kielégítéséhez nincs rendelkezésre álló hálózati kapacitás, akkor a felhasználó és a rendszer tulajdonosa a hálózat fejlesztésére csatlakozási szerződést köthet.
- (d) A kapacitáslekötési szerződés csak azon időponttól köthető meg a megnövelt kapacitásra, mikortól a hálózati kapacitás az adott kiadási ponton rendelkezésre áll.
- (e) A csatlakozási szerződésben le kell rögzíteni:
 - i. a csatlakozási pont helyét;
 - ii. a csatlakozási pont tulajdonosát;
 - iii. a vásárolt kiadási ponti kapacitást;
 - iv. nyilvántartott kiadási ponti kapacitást;
 - v. a csatlakozási díj mértékét, teljesítésének módját és határidejét;
 - vi. a vásárolt hálózati kapacitás rendelkezésre állásának és a vételezés megkezdésének időpontját;
 - vii. a vásárolt kapacitás biztosításának pénzügyi, műszaki és egyéb feltételei ideértve a létesülő beruházás tulajdonjogi kérdéseit;
 - viii. a szerződésszegés eseteit és ennek jogkövetkezményeit;
 - ix. csatlakozási szerződés megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket;
 - x. a földgázelosztási szolgáltatás igénybevételére vonatkozó tájékoztatást;
 - xi. a földgázelosztási szerződés nélküli felhasználás szankcióját.

5.2.2. Földgázrendszerek földgázelosztó rendszerhez történő csatlakozásának feltételei

5.2.2.1. A földgázelosztó és földgázszállító rendszerek egymáshoz csatlakozásának feltételei

- (a) A földgázelosztó rendszer a földgázszállító vezetékhöz a gázátadó állomásokon keresztül csatlakozik. A gázátadó állomás kimenő nyomása a földgázelosztó vezeték belépési pontjának üzemnyomásával egyenlő.

- i. Abban az esetben, ha az átadási nyomást a jelen Szabályzat 3.3.1.1. pontjában foglalt nyomásértékhez képest a földgázelosztó változatlan kapacitásigény mellett változtatni akarja, akkor módosítani kell a földgázszállítóval kötött együttműködési megállapodást. Az átalakítás műszaki és gazdasági feltételeiről a feleknek meg kell állapodniuk.
 - ii. A nyomásemeléshez szükséges földgázelosztói oldalra vonatkozó engedélyek és hozzájárulások beszerzése a kérelmező kötelezettsége. Az esetleges többletdíjat a földgázszállító az indokolt költségek alapján, a jóváhagyott üzletszabályzatával összhangban számíthatja fel.
- (b) A gázátadó állomás túlnyomás elleni védelmének olyannak kell lenni, hogy a földgázelosztó vezeték nyomása még átmenetileg sem emelkedhet az engedélyezési nyomás fölé.
- (c) A csatlakoztatás további feltétele, hogy mind a gázátadó állomás, mind a földgázelosztó vezeték rendszer rendelkezzen érvényes, a területileg illetékes bányakapitányság által vagy az üzemeltető minőségbiztosítási rendszere alapján kiadott használatbavételi engedéllyel.
- (d) Földgázelosztó vezetéknak a földgázszállító vezeték rendszerhez történő csatlakozásához a földgázszállító kapacitás- és a műszaki megoldást elfogadó nyilatkozatai szükségesek.

5.2.2.2. A földgázelosztói és termelői rendszerek egymáshoz csatlakozásainak feltételei

- (a) A földgázelosztó rendszeréhez csatlakozni kívánó földgáztermelő az igénybejelentésekor köteles megadni a rendszerbe történő betáplálási kapacitásigényét ($m^3/\text{óra}$, m^3/nap), betáplálási nyomását és gázminőségi adatait.
- (b) Amennyiben a földgáztermelő betáplálási kapacitása, betáplálási nyomása és a betáplálandó gáz minősége nem teszi szükségessé a földgázelosztói rendszer fejlesztését, akkor a földgázelosztó köteles az új vagy növekvő kapacitásigényét befogadni.
- (c) Amennyiben a földgázelosztó rendszerüzemeltető a benyújtott kapacitásnövelési igényt rendszerének fejlesztésével tudja csak kiszolgálni, akkor ajánlatát 60 napon belül meg kell küldenie a kapacitást igénylőnek.
- (d) A földgáztermelő a mérőállomásnál köteles a gázt a rendszerhasználó által meghatározott teljesítményben, és a földgázelosztó által meghatározott nyomáson és minőségen a földgázelosztónak átadni.
- (e) A földgáztermelői átadási pont és a földgázelosztói vezeték csatlakozási pontja közötti vezeték létesítésének módjáról, műszaki feltételeiről és költségmegosztásáról az elosztóvezeték tulajdonosa és a földgáztermelő írásos szerződésben köteles egymással megállapodni.
 - i. Amennyiben a szállítóvezetéki kiadási pont/elosztó-vezetéki betáplálási pont szállítókapacitása ($m^3/\text{óra}$) nagyobb, mint a csatlakozó elosztórendszeren összesített rendszerhasználói kapacitás igény ($m^3/\text{óra}$), abban az esetben a földgáztermelő a teljes beruházási költség megfizetésével köteles a földgázelosztó rendszer tulajdonosának a létesítés költségét megfizetni, vagy a vezetéket saját tulajdonában megépíteni és üzemeltetéséről gondoskodni.
 - ii. Amennyiben a szállítóvezetéki kiadási pont/elosztó-vezetéki betáplálási pont szállítókapacitása ($m^3/\text{óra}$) kisebb, mint a csatlakozó elosztórendszeren összesített rendszerhasználói kapacitás igény ($m^3/\text{óra}$) és valós

rendszerhasználói igény jelentkezik a földgáztermelői hely felöli elosztóvezetéki betáplálásra, abban az esetben a földgázelosztó rendszer tulajdonosa a földgáztermelővel állapodik meg a létesítendő gázelosztóvezeték költségmegosztásában.

- (f) Amennyiben a földgáztermelő saját tulajdonban kívánja tartani a földgáztermelői hely és a meglévő földgázelosztó vezeték közötti létesítendő gázelosztó vezetéket, akkor annak üzemeltetésére a Hivatal által kijelölt földgázelosztóval üzemeltetési megállapodást köteles kötni.
- (g) A földgáztermelő köteles a földgázelosztóval kötött hálózati csatlakozási szerződésben rögzített kapacitásokat, földgáz minőségét biztosítani.

5.2.2.3. Elosztórendszerek és telephelyi rendszerek földgázelosztó vezetékhez való csatlakozásának feltételei

- (a) Földgázelosztó vezetéknek, telephelyi vezetéknek földgázelosztó rendszerhez történő csatlakozásához a földgázelosztó kapacitás- és a műszaki megoldást elfogadó nyilatkozatai szükségesek.
- (b) Földgázelosztó vezetékhez csatlakozni szándékozó telephelyi engedélyes csatlakozási szerződéssel szerezhet jogot a földgázelosztó vezetéki csatlakozáshoz
- (c) Földgázelosztó rendszer, valamint telephelyi rendszer földgázelosztó vezetékhez a két rendszerüzemeltető engedélyes együttműködési megállapodásában foglaltaknak megfelelően csatlakozhat.
- (d) A csatlakozó két földgázelosztó, valamint földgázelosztó és telephelyi engedélyes nyomáskülönbség nélkül, szakaszoló elzáró beépítésével biztosítja a csatlakozást.
- (e) A földgázelosztó vezetékhez csatlakozó földgázelosztó vezetéki, valamint telephelyi engedélyes együttműködési megállapodást köteles kötni a csatlakozást biztosító földgázelosztóval.
- (f) A földgázelosztó vezetéki csatlakozási ponton a csatlakozást biztosító földgázelosztó köteles gázmennyiség mérésére alkalmas eszközt üzemeltetni.
- (g) A csatlakozó földgázelosztói, valamint telephelyi engedélyes a nominálási eljárásnak megfelelően köteles gáznapot megelőzően nominálását megadni.
- (h) A csatlakozást biztosító földgázelosztó vezetéki engedélyes gáznapot követően köteles a csatlakozási pontra allokálását megadni.
- (i) A csatlakoztatás további feltétele, hogy a csatlakozó földgázelosztó vezetéki vagy telephelyi rendszer rendelkezzen érvényes, a területileg illetékes hatóság által vagy az üzemeltetői engedélyes minőségbiztosítási rendszere alapján kiadott használatbavételi engedéllyel.

5.3. FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓ RENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI

- (a) A földalatti gáztárolókhöz csatlakozhat földgázelosztó, földgázszállító és földgáztermelő.
- (b) A földalatti gáztárolóhoz való csatlakozás feltételeit - a földalatti gáztároló műszaki adottságai miatt – a földgáztároló minden az adott igény benyújtásakor – egyedileg - bírálja el.
- (c) A földalatti gáztárolói csatlakozási pont megvalósításának műszaki tartalmát és időütemezését a földgáztároló és a csatlakozási pont kialakítását kérelmező az

- (a) pontban meghatározott piaci szereplő között megkötendő szereződésben rögzíti.
- (d) A csatlakozás megvalósítását követően a csatlakozási ponton történő együttműköést a földgáztároló és a csatlakozási pont kialakítását kérelmező közötti együttműködési megállapodásban kell szabályozni.

5.4. VÁSÁROLT ÉS NYILVÁNTARTOTT KAPACITÁS MEGHATÁROZÁSA

5.4.1. Vásárolt kapacitás

5.4.1.1. Vásárolt kapacitás nyilvántartása

- (a) A rendszerüzemeltetők a csatlakozási szerződés létrejöttével kötelesek a csatlakozási szerződés szerinti, a földgázelosztói, illetve földgázszállító rendszer kiadási pontjára értelmezett vásárolt kapacitást (MJ/óra) a nyilvántartásukban rögzíteni.
- (b) A vásárolt kapacitás a felhasználó által a csatlakozási díj kapcsán vagy más egyéb igazolt módon megszerzett, kapacitás.
- (c) Amennyiben a csatlakozási szerződés a csatlakozási díj befizetésének meg nem történte miatt érvényét veszti, a földgázelosztó az adott felhasználási helyhez rögzített vásárolt kapacitást töri a nyilvántartásából.
- (d) Az újonnan csatlakozni szándékozó, 100 m³/óra feletti teljesítményigényű felhasználók esetében a felhasználók vagy a felhatalmazásuk alapján eljáró kerekedők vagy az egyetemes szolgáltató(k) a hálózathoz való csatlakozási igény bejelentésekor kötelesek megadni a felhasználói helyen vételezni kívánt órai kapacitást (m³/óra, MJ/óra), éves mennyiséget (m³), és a csúcskihasználási óraszámot (óra/nap).
- (e) Az újonnan csatlakozni szándékozó, 100 m³/óra alatti teljesítményigényű felhasználók esetében a felhasználók vagy a felhatalmazásuk alapján eljáró kereskedők vagy az egyetemes szolgáltató(k) a hálózathoz való csatlakozási igény bejelentésekor kötelesek a IV. melléklet 5.1. pontja szerinti adatszolgáltatást elvégezni a földgázelosztó felé.

5.4.1.2. A vásárolt kapacitás terhére történő kapacitáslekötes

- (a) Amennyiben a felhasználó a kapacitás lekötései során a vásárolt kapacitásait csak részben kötötte le és azt követően az eredetileg vásárolt kapacitás értékét újra igénybe kívánja venni, akkor ezen irányú szándékát be kell jelentenie a hozzá közvetlenül csatlakozó rendszerüzemeltetőjének.
- (b) A rendszerüzemeltető köteles ellenőrizni az igényelt kapacitás (max. vásárolt kapacitás) rendelkezésre állását a saját rendszerén. A földgázelosztó rendszerről fogyasztó felhasználó esetén a földgázelosztó köteles továbbá a földgázszállítótól igazolást kérni arról, hogy a szükséges kapacitás a földgázszállító rendszeren rendelkezésre áll. Amennyiben a szükséges kapacitások rendelkezésre állnak a rendszerüzemeltető erről értesíti a felhasználót.
- (c) Amennyiben ez nem áll rendelkezésre, abban az esetben igénybevételére legkorábban az igénybejelentéstől számított második gázév első napjától kerülhet sor, kivéve, ha a földgázelosztóval ettől eltérő időpontról állapodott meg.

5.4.2. Nyilvántartott kapacitás

5.4.2.1. Földgázszállító rendszerről vételező felhasználó nyilvántartott kapacitása

- (a) A földgázszállító a rendszeréhez közvetlenül csatlakozó felhasználók alábbi adatait köteles nyilvántartani:
- i. Felhasználó vásárolt kapacitása (MJ/óra),
 - ii. Felhasználó nyilvántartott kapacitása és a nyilvántartásba vétel időpontja (MJ/óra),
 - iii. Felhasználó csúcskihasználási óraszáma (óra/nap)
 - iv. Felhasználót megillető összevont forrásoldali nyilvántartott kapacitás és a nyilvántartásba vétel időpontja (MJ/nap)
- (b) A felhasználó csúcskihasználási óraszámát az utolsó gázév csúcsnapi fogyasztása és az ezen a napon vizsgált óracsúcsa hányadosaként kell meghatározni.
- (c) A felhasználót megillető összevont forrásoldali nyilvántartott kapacitást a felhasználó nyilvántartott kapacitása és a felhasználó csúcskihasználási óraszáma szorzataként kell képezni.
- (d) A fenti eljárást a IX. melléklet szerint kell kiszámolni.

5.4.2.2. Földgázszállító rendszeri felhasználó többlet kapacitásigényeinek biztosítása

- (a) A többlet kapacitásra vonatkozó igénybejelentése során a felhasználó köteles meghatározni az új kiadási ponti kapacitást (MJ/óra) valamint a tervezett csúcskihasználási óraszámot (óra/nap).
- (b) Az (a) pontban rögzített adatok alapján a földgázszállító meghatározza a felhasználó összevont forrásoldali kapacitásigényét (MJ/nap).
- (c) Amennyiben a felhasználó a vásárolt kapacitásánál nagyobb igényt határozott meg, az 5.1. pont szerint kell eljárnai.
- (d) Amennyiben a vásárolt kapacitáson belül kívánja növelni a felhasználó az igényelt kapacitását és az igényelt kapacitás rendelkezésre áll, a földgázszállító rendszeren, a földgázszállító az (a) és a (b) pont szerinti kapacitás és csúcskihasználási óraszám adatokat nyilvántartásba veszi.
- (e) Amennyiben a vásárolt kapacitáson belül kívánja növelni a felhasználó az igényelt kapacitását és az igényelt kapacitás nem áll rendelkezésre a földgázszállító rendszeren, a földgázszállító az igényt rögzíti és a VHR vonatkozó³⁰ bekezdése alapján legkorábban az igénybejelentéstől számított második gázév első napjától köteles biztosítani a felhasználó számára, kivéve, ha a földgázszállítóval ettől eltérő időpontról állapodott meg.

5.4.2.3. Elosztó rendszeri felhasználó nyilvántartott kapacitása

- (a) A GET³¹ és a VHR³² rendelkezései alapján az egyes felhasználókat közvetlenül kiszolgáló rendszerüzemeltetők kötelesek a felhasználót megillető legnagyobb kiadási és forrásoldali kapacitásigényeket nyilvántartani.
- (b) A kapacitások között megkülönböztetjük az együttműködő földgázhálózathoz való hozzáférés érdekében a felhasználói hely földgázellátása érdekében

³⁰ VHR 73. § (2) bekezdés

³¹ GET 71. § (3)

³² VHR 87. § (1)

nyilvántartott kapacitásokat (MJ/óra) és a felhasználói igény alapján a szállítóvezetéki hálózathasználat érdekében a szállítói rendszer betáplálási pontjaira (MJ/nap) nyilvántartott kapacitásokat.

- (c) A földgázelosztók által a következő felhasználókat megillető kapacitásokat kell nyilvántartani:

- i. Felhasználói hely vásárolt kapacitása (MJ/óra),
- ii. Felhasználói hely lekötött kapacitása (MJ/óra),
- iii. Felhasználói hely elosztói kiadási pontjának nyilvántartott kapacitása (MJ/óra)
- iv. Felhasználót megillető összevont forrásoldali kapacitása (MJ/nap)

A felhasználót megillető forrásoldali kapacitás összevontan tartalmazza a szállítóvezetéki betáplálási pontjainak és a földgáztároló kitárolási pontjainak kapacitásait

5.4.2.4. Új elosztó rendszeri felhasználók vagy meglévő elosztó rendszeri felhasználók többlet kapacitásigényeinek biztosítása

- (a) A felhasználók nyilvántartott kapacitásai felett jelentkező kapacitás biztosítása során a nyilvántartott kapacitásokat a következők szerint kell képezni:
- i: 100 m³/órás teljesítmény lekötéssel rendelkező felhasználó esetén:
- a. az elosztó vezetéki kiadási pont nyilvántartott kapacitás a felhasználó által lekötni kívánt kapacitással (MJ/óra) egyezik meg.,
 - b. a felhasználót megillető összevont forrásoldali nyilvántartott kapacitást (MJ/nap) a felhasználó nyilvántartott kapacitása (MJ/óra) és a felhasználó csúcskihasználási óraszáma (óra/nap) szorzataként kell képezni.
- ii 100 m³/órás és az alatti kapacitással rendelkező felhasználó esetén:
- a. Az elosztóvezetéki kiadási pont nyilvántartott kapacitás a felhasználó és az elosztó megállapodása szerinti, a felhasználó profilja alapján meghatározott kapacitással (MJ/óra) egyezik meg.
 - b. A felhasználót megillető összevont forrásoldali nyilvántartott kapacitást (MJ/nap) a felhasználó nyilvántartott kapacitása (MJ/óra) és a felhasználó csúcskihasználási óraszáma (óra/nap) szorzataként kell képezni.

5.4.2.5. Felhasználói egyéb adatok nyilvántartása és igazolás kiadása

- (a) Az elosztói engedélyesek felhasználási hely szinten kötelesek nyilvántartani a felhasználási hely azonosítóját, az elosztó vezetéki kiadási és szállítóvezetéki forrás ponti nyilvántartott kapacitását, valamint a fogyasztási hely korlátozási besorolását.
- (b) Amennyiben a felhasználó és a földgázelosztó között jött létre az elosztási szerződés, a földgázelosztó köteles közvetlenül a felhasználónak igazolást adni a vásárolt, a fogyasztási és forrásoldali nyilvántartott, a földgázelosztó vezetéki kiadási pont lekötött kapacitásáról, a profilba történő, valamint a korlátozási besorolásáról.

Amennyiben a felhasználó földgázkereskedője és a földgázelosztó között jött létre az elosztási szerződés a földgázkereskedő kérésére a földgázelosztó köteles földgázkereskedőnek igazolást adni a felhasználó vásárolt, a fogyasztási és forrásoldali nyilvántartott, a földgázelosztó vezetéki kiadási pont lekötött kapacitásáról, a profilba történő, valamint a korlátozási besorolásáról.

A profilba történő besorolást mérőhely (készülék) szinten kell az elosztói engedélyeseknek elvégezniük, és az igazolást a felhasználási hely minden gázmérőjére vonatkozóan ki kell adni. Az igazolás kiadásának határideje a kérelem beérkezését követő 15 munkanap.

5.4.2.6. Adatszolgáltatás az egyetemes szolgáltató részére

- (a) Az egyetemes szolgáltató szükséges felkészülése érdekében a földgázelosztó köteles minden év január 1-jéig honlapján közzétenni a szolgáltatási területén lévő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók 2.600 napfok szám és -12°C szerint meghatározott gázigényét megyenkénti bontásban.
- (b) A földgázelosztó a fenti adatokat a tárgyévet megelőző év december 20-i állapot szerint a működési területén lévő egyetemes szolgáltatók felhasználóira vonatkozóan adja meg.
- (c) A földgázelosztó köteles az egyetemes szolgáltató részére minden év január 30-ig megadni az elosztóvezetékről vételező már bekötött és az év közben várhatóan bekötésre kerülő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók számát és fogyasztását profilcsoporthálókban bontásban.
 - i. Az elosztói engedélyes az adatokat a teljes működési területére vonatkozóan azon egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókra adja meg egyetemes szolgálatonként, akik tárgyév január 1-jével az adott egyetemes szolgáltató felhasználói.
 - ii. Az elosztói engedélyes az adatokat a teljes működési területére vonatkozóan a működési területén jelen lévő összes egyetemes szolgáltatónak megadja a megépült leágazó vezetékkkel, vagy annak hiányában csatlakozási szerződéssel rendelkező felhasználókra vonatkozóan, akiknek nincs megjelölt kereskedőjük.

A megadott adatok az év közben várhatóan bekötésre kerülő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók tekintetében tájékoztató jellegűek.

5.5. A CSATLAKOZÁSI DÍJ MEGHATÁROZÁSA KÖZVETLEN FÖLDGÁSZSÁLLÍTÓ RENDSZERI CSATLAKOZÁS ESETÉN

- (a) A földgápszállító a felhasználóval csatlakozási szerződést köt, amelyben rendelkezik a csatlakozási díj mértékéről és a finanszírozás menetéről.
- (b) A csatlakozási díjból történő finanszírozást a Hivatalhoz benyújtásra kerülő engedélykérelemben szerepeltetni kell. A csatlakozási díj mértéke az engedély kiadását követően válik véglegessé.
- (c) A csatlakozási pont megvalósíthatóságának lehetőségeit finanszírozási szempontok alapján, az alábbiak figyelembe vételével kell a földgápszállítónak vizsgálnia:
 - i. földgápszállítási díjat növelő csatlakozási pont kialakítása;
 - ii. földgápszállítási díjat nem növelő csatlakozási pont kialakítása.

Ennek részletes szabályozását a földgápszállító üzletszabályzatában kell szerepeltetni.

6. ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEK

6.1. OPERATÍV IRÁNYÍTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ENGEDÉLYESEK KÖZÖTT

Az operatív irányítás és együttműködés, valamint a földgápszállító, földgázelosztó és földgáztároló rendszerek csatlakozásának szabályai az üzletszabályzatokban, a kapacitáslekötési szerződésekben és az együttműködési megállapodásokban kerülnek meghatározásra.

6.2. FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI

- (a) A földgápszállító rendszer teljes egészére a távfelügyelet megléte.
- (b) A távfelügyeleti rendszer folyamatos, napi 24 órán keresztül történő üzemeltetése.
- (c) Ügyeleti-készenléti rendszer folyamatos fenntartása.
- (d) A rendszer berendezéseinek, eszközeinek időszakos ellenőrzése. Meghibásodások lehetőleg legrövidebb időn belül történő elhárítása.
- (e) Olyan karbantartási rendszer alkalmazása, amely biztosítja a meghibásodások, üzemzavarok megelőzését, valamint a rendszer megfelelő műszaki és biztonsági állapotát.
- (f) Meghibásodások, üzemzavarok elhárítására alkalmas gépekkel, berendezésekkel, anyagokkal, tartalék alkatrésszel, megfelelő képzettségű szakemberállománnal, illetve műszaki utasításokkal, vagy az ezt biztosító beszállítói szerződésekkel kell rendelkezni.
- (g) Földgápszállító rendszeren történő rendkívüli események, meghibásodások, üzemzavarok kezelésére, nyilvántartására azok későbbi kielemzésére szolgáló rendszer fenntartása.
- (h) Földgápszállító rendszert és földgápszállító vezetéket kizárolag földgápszállító üzemeltethet.
- (i) A földgápszállító az együttműködő földgázrendszer biztonsága érdekében köteles az általa üzemeltetett rendszert biztonságosan, hatékonyan üzemeltetni.
- (j) A földgápszállító a földgápszállító rendszer üzemeltetése során köteles figyelembe venni és betartani a GET, a VHR és a kapcsolódó rendeletek, a Szabályzat, a Bányatörvény és a kapcsolódó miniszteri rendeletek, valamint minden egyéb, a tevékenységéhez kapcsolódó biztonsági, környezetvédelmi, stb. jogszabály/szabályzat előírásait.
- (k) A földgápszállító a rendszer üzemeltetéséhez szükséges következő műszaki feltételeket biztosítja:
 - i. folyamatosan gondoskodik a földgápszállító rendszer üzembiztonságáról, karbantartásáról. Ennek érdekében jogosult objektumonként évente 1 alkalommal max. 48 óra időtartamú, gázszenettel járó karbantartást végezni a gázátadó állomásain, illetve betáplálási pontjain, amennyiben a leállásokat előre bejelentette, melynek eljárási rendjét jelen szabályzat 6.6.1. (b) iv. bekezdése szabályozza,
 - ii. a leállás elkerülése érdekében alkalmazható egyedi műszaki eljárások lehetőségét a 6.6.2. (c) bekezdése tartalmazza;

- iii. ennek érdekében a minőségbiztosítási rendszerével összehangolt karbantartási rendszerrel rendelkezik;
- iv. üzemzavar elhárítására alkalmas ügyeleti szolgálattal rendelkezik. Üzemzavar esetén minden olyan intézkedést haladéktalanul megtesz, amely a szerződéses kötelezettségeinek fenntartásához és a hiba elhárításához szükséges;
- v. biztosítja az egyes objektumok távfelügyeletét;
- vi. üzembiztos és jelen Szabályzat V. mellékletében meghatározott pontosságú méréssel (gázmennyiség, gázminőség, nyomás, hőmérséklet) rendelkezik a betáplálási és a kiadási pontokon;
- vii. a földgázzállító rendszer, illetve földgázzállító vezeték üzemeltetője összehangolja karbantartásait a csatlakozó rendszerek üzemeltetőivel.

6.3. FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI

- (a) Földgázelosztói rendszereket, illetve földgázelosztó vezetéket kizárolag földgázelosztási engedélyes üzemeltethet.
- (b) Egymáshoz csatlakozó földgázelosztói hálózatok üzemeltetési rendjében a földgázelosztóknak kell megállapodni.
- (c) ~~A földgázelosztó üzemeltethet olyan földgázelosztó vezetéket is, amelynek nem egyedüli tulajdonosa, de a GET vonatkozó bekezdése³³ szerint rendelkezik annak többségi tulajdonával, és a vezeték másik tulajdonosával annak üzemeltetésére megállapodást kötött a GET vonatkozó bekezdése³⁴ alapján és a Hivataltól földgázelosztási működési engedélyt kapott. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 46. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)~~
- (d) A földgázelosztó az üzemeltetés során az alábbi feltételeket biztosítja:
 - i. gondoskodik a földgázelosztó rendszer üzembiztonságáról és karbantartásáról, melynek érdekében a földgázzállító vezetéki éves karbantartással kapcsolatos leállással összhangban, azzal egy időben gázátadó állomásonként évente legfeljebb 1 alkalommal max. 48 órára, illetve adott évben nem tervezett földgázzállító vezetéki karbantartás esetén gázátadó állomásonként évente legfeljebb 1 alkalommal, max. 24 órára gázsütetet tarthat a földgázelosztó rendszeren;
 - ii. a földgázzállító vezetéki karbantartással egy időben végzett földgázelosztó vezetéki karbantartást követően a földgázelosztó max. 8 órán belül úraindítja és helyreállítja a földgázelosztó rendszeren a szolgáltatást;
 - iii. a hálózat üzemeltetési és karbantartási feladatakre minőségbiztosítási rendszert működtet;
 - iv. üzemzavar elhárításához – megfelelő technikai felszereltséggel, ügyeleti-készenléti szolgálattal rendelkezik. Üzemzavar esetén minden olyan intézkedést megtesz, amely a szerződéses kötelezettségének fenntartásához, a hiba szakszerű elhárításához szükséges;
 - v. biztosítja a földgázelosztói rendszer kiadási pontjain a mérések üzemszerű rendelkezésre állását;

³³ GET 14 § (1)

³⁴ GET 14 § (3)

vi. a földgázelosztó rendszer, illetve földgázelosztó vezeték üzemeltetők összehangolják karbantartásaiat a csatlakozó rendszerek üzemeltetőivel.

6.4. FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEI

- (a) A földgáztároló engedélyköteles tevékenysége vonatkozásban a működési engedélyében meghatározott működési, illetve szolgáltatási területén folyamatosan gyakorolja jogait és eleget tesz kötelezettségeinek, különös tekintettel:
- i. a mérő és adatátviteli eszközök üzemeltetésére, felügyeletére,
 - ii. a karbantartás és üzemzavar elhárítás irányítására,
 - iii. műszaki irányító szolgálat működtetésére,
 - iv. az engedélyes tevékenységhez kapcsolódó rendszerszintű szolgáltatások tervezésére és végzésére, valamint az igénybevételéhez kapcsolódó elszámolásra,
 - v. az üzemvitel, az üzemirányítás és az ügyfélszolgálat területén az engedélyes működési tevékenységéhez kapcsolódó döntési és irányítási jogokra, kötelezettségekre.
- (b) A GET vonatkozó bekezdés³⁵ alapján a földgáztárolónak rendelkeznie kell saját méréssel, vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető által biztosított hiteles méréssel, adatátviteli eszközökkel, saját szervezetén belül mindenek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó, a karbantartást és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel, valamint műszaki irányító szolgálattal.
- (c) Amennyiben a földgáztároló tulajdonában több földalatti gáztároló van, akkor azokat a jelen Szabályzat szerint egy - egyesített - földgáztárolói rendszerként kezelní a tárolói engedélyes. Jelen Szabályzatban kidolgozott minden eljárás ennek a figyelembenél készült. A földgáztárolói szolgáltatás igénybevételének, a földgázszállító rendszerhez közvetlenül csatlakozó, egy engedélyes által üzemeltetett átadási – átvételei pontja – az egyesített földgáztároló esetében, a földgázszállító rendszeren egy összevont átadási-átvételi pont. Az egyesített földgáztárolói rendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételének szabályait a földgáztároló üzletszabályzata tartalmazza. A földgáztároló gazdasági, vagy technológiai indokok miatt dönthet úgy dönt, hogy valamely tárolóját önállóan - az egyesített tárolótól függetlenül – üzemelteti. Ebben az esetben a földgáztárolónak az egyesített tárolótól függetlenül üzemeltetett tárolójára érvényes - a tárolási szolgáltatásra vonatkozó - eljárásrendjét meg kell határoznia és a honlapon a rendszerhasználók számára publikálnia kell.
- (d) A földgáztároló a földalatti gáztárolók üzemeltetése során köteles figyelembe venni a GET, a Bányatörvény és a kapcsolódó rendeletek, valamint minden egyéb, a tevékenységgel összefüggő biztonsági, környezetvédelmi, jogszabály előírásait.
- (e) A földgáztároló saját szervezeti, működési rendjét úgy köteles kialakítani, hogy a lekötött kapacitásait és a földgáztárolási szolgáltatásokat a vonatkozó jogszabályok, jelen Szabályzat és a megkötött földgáztárolási szerződés szerint tudja a rendszerhasználók számára biztosítani.
- (f) A földgáztárolási tevékenység alapvetően szezonális földgáztárolási szolgáltatást biztosít.

³⁵ GET 26 § (2)

- (g) A betárolási – kitárolási időszakot, a névleges és leköthető (szabad) kapacitásokat a földgáztároló meghatározza és az internetes honlapján közzéteszi. A közzétett betárolási és kitárolási időszakok kezdete és vége az időjárás és a felhasználói igények függvényében változhat.
- (h) A tárolók műszaki sajátossága miatt betárolás és kitárolás csak akkor lehetséges, ha a napi nominálások összege eléri vagy meghaladja a tárolói engedélyes által közzétett be-/illetve kitárolási minimális napi földgázforgalmat. Ezért a rendszerhasználó nominálását a földgáztárolói engedélyes csak abban az esetben fogadja be, amennyiben az adott gáznapra összesen nominált mennyiség legalább egyenlő a betárolás, illetve kitárolás program elindításához minimálisan szükséges mennyiséggel.
- (i) A földgáztároló a működési engedélyében meghatározott egyes földalatti gáztárolók ki- és betárolási időszakai átmenetileg, rövid időre átfedésbe kerülhetnek, ha az ellátási célból szükséges.
- (j) A betárolási és kitárolási időszakok között minden esetben karbantartási (átállási) szünet szükséges. Ezek várható időtartamát földalatti gáztárolónként és időszakonként a földgáztároló az internetes honlapján közzé teszi. Az egynél több földgáztárolót üzemeltető földgáztárolónak a kitárolásról betárolásra való átállási időszakban is biztosítania kell rugalmasságot, valamint gondoskodnia kell arról, hogy a karbantartásokat ne minden földalatti gáztárolónál végezze azonos időszakban, így a ki és betárolási igény közel folyamatosan kiszolgálható legyen.
- (k) Az időegység alatt a földalatti gáztárolóba betárolható gázmennyiség a földalatti gáztároló töltöttségének és a földalatti gáztárolóhoz érkező gáz nyomásának függvénye. Az időegység alatt a földgáztárolóból kitárolható gázmennyiség a földgáztároló töltöttségének és a földgáztárolóhoz csatlakozó vezetéken lévő gáznyomás függvénye.
- (l) A földgáztároló az egyesített földgáztárolói rendszer betárolásra és kitárolásra vonatkozó műszaki információit internetes honlapján folyamatosan közzéteszi.
- (m) Kitároláskor a földgáztároló a kapcsolódó rendszerüzemeltető számára a földgázt a földgáz átadás-átvételi ponton, az együttműködési megállapodásban rögzített nyomáson köteles átadni.
- (n) Betároláskor a földgáztárolóhoz csatlakozó rendszerüzemeltető a földgáztároló számára a földgázt a földgáz átadás-átvételi ponton, az együttműködési megállapodásban rögzített nyomáson köteles átadni. Amennyiben a csatlakozó rendszerüzemeltető nem a szerződött gáznyomást biztosítja a földgáz átadás-átvételi ponton, a betárolási feladat nem szerződésszerű teljesítéséért a földgáztároló nem felelős.

6.5. TERMELÉSI NYOMÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A termelők a kapcsolódó földgázszállító, földgázelosztó rendszer irányába kötelesek a mindenkorai üzemetetési nyomáson, maximum a földgázszállító rendszer vagy földgázelosztó rendszer engedélyezési nyomásáig biztosítani a betáplálást, amelynek értékét betáplálási pontonként az együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

6.6. KARBANTARTÁS

6.6.1. Karbantartási ütemterv készítése, karbantartások összehangolási rendje

- (a) Az együttműködő földgáz rendszeren földgázsünettel járó munkálatok április 15. és október 15. közötti időszakban végezhetők.
- (b) A VHR vonatkozó paragrafusa³⁶ értelmében az alábbi eljárási rend figyelembe vételével kell az éves karbantartási terv összeállítását végrehajtani:
 - i. A rendszerüzemeltetők, közvetlen távvezetéki felhasználók vagy az őt ellátó földgázkereskedő az éves karbantartási tervüköt december 15-ig kötelesek a földgázszállítók részére megküldeni;
 - ii. A földgázszállítóknak a terv összeállításakor a rendszerüzemeltetők karbantartási időpontjait figyelembe kell venniük;
 - iii. A földgázszállítók az aktuális évre vonatkozó karbantartási tervüköt kötelesek a rendszerirányító részére január 15-ig megküldeni;
 - iv. A rendszerirányító összehangolja a földgázszállítók által leadott éves karbantartási terveket, és február 15-ig közzéteszi az internetes honlapján;
 - v. A földgázszállítók a földgázszállító rendszerről közvetlenül ellátott felhasználókat, a földgázelosztók a földgázelosztó rendszerről ellátott felhasználókat és az érintett engedélyeseket kötelesek tájékoztatni a gázsünet kezdetéről és végéről a GET vonatkozó pontja³⁷ alapján.
- (c) Az összehangolás folyamán a következők szerint jár el a rendszerirányító:
 - i. a földgázszállítótól beérkezett karbantartási tervet összeegyezteti;
 - ii. az egyeztetett tervet megküldi a leállással érintett földgázelosztó(k) részére;
- (d) A földgázelosztó köteles az ellátott felhasználói gázsünettel járó érintettségének tekintetében az alábbi adatokat megküldeni a rendszerirányító számára, ha a földgázelosztói rendszerről ellátott felhasználókat érint:
 - i. felhasználó gázsünet kezdete;
 - ii. felhasználói gázsünet vége;
 - iii. érintett települések.
- (e) A rendszerüzemeltető kezdeményezésének hatására a VHR vonatkozó bekezdéseinek³⁸ figyelembe vételével a rendszerirányító év közben, saját hatáskörben módosíthatja a tervezett leállási időpontokat.

6.6.2. A földgázszállító vezeték karbantartása, rekonstrukciója

- (a) A földgázszállító évente köteles az általa üzemeltetett földgázszállító vezetékre a földgázelosztókkal és a kapcsolódó rendszerüzemeltetőkkel előzetesen egyeztetett leállási terv figyelembe vételével karbantartási tervet készíteni, amelynek a következő főbb elemeket kell tartalmaznia:
 - i. a földgázszállító vezetékrendszer tisztítási ütemtervét;
 - ii. a földgázszállító vezeték és tartozékainak karbantartási és ellenőrzési tervét;

³⁶ VHR 94. §

³⁷ GET 78 § (2)

³⁸ VHR 94. § (5)-(6)

- iii. a kompresszor állomások karbantartási és ellenőrzési tervét.
- (b) A földgázzsállító jogosult olyan, az együttműködő földgázrendszer üzemképességének megőrzése érdekében folytatott karbantartás elvégzésére, amely a földgázzsállító szolgáltatás leállásának eredményeként a gázátadó állomás szekunder oldalán évente egy alkalommal, a VHR vonatkozó bekezdése³⁹ alapján meghatározott gázátadói üzemszünetet eredményezhet.
- (c) Amennyiben egy rendszerhasználó egyedi műszaki megoldás (pl. provizórium) alkalmazásával lehetővé kívánja tenni a karbantartás gázszeneteltetés nélküli elvégzését, a földgázzsállítóval egyeztetett módon megteheti, de a megoldás kiépítésének többlet költsége a rendszerhasználót terheli.
- (d) Azon karbantartási műveleteket, amelyek a földgázzsállító vezeték kapacitását ideiglenesen csökkentik, a földgázzsállító annak jóváhagyását követően internetes honlapján köteles közzé tenni, megadva időtartamát és időpontját.
- (e) A földgázzsállító jogosult a közzétett leállási időpontok megváltoztatására, de a változást és az új időpontot a rendszerirányítóval, az érintett rendszerek üzemeltetőivel egyeztetnie kell a VHR vonatkozó bekezdései⁴⁰ alapján, valamint a rendszerhasználókat tájékoztatni kell jelen Szabályzat 6.6.1 (b) pontja szerint.
- (f) A földgázzsállító a rendszerirányító jóváhagyását követően jogosult a közzétett leállási időpontok törlésére a VHR vonatkozó bekezdése⁴¹ alapján a leállás tervezett időpontja előtt.
- (g) A földgázzsállítási kapacitások csökkenésével/leállással járó tervszerű megelőző karbantartási munkálatokról a rendszerirányítónak a következő adatokat kell közzétenni a VHR vonatkozó bekezdése⁴² alapján:
 - i. a munka azonosító kódja;
 - ii. az érintett gázipari objektum kódja;
 - iii. a földgázzsállítási gázszenet kezdete;
 - iv. a földgázzsállítási gázszenet vége;
 - v. az érintett földgázelosztó/közvetlen tárvezetéki felhasználó kódja.
- (h) A földgázzsállító rendszerét érintő tervszerű megelőző karbantartásnak nem minősülő gázszenettel járó munka felmerüléséről:
 - i. ha a földgázzsállító saját érdekből végzi a munkát, akkor egyeztet a kapcsolódó rendszerüzemeltetővel a GET vonatkozó bekezdése⁴³ alapján, amint annak ténye ismertté válik, de legalább 15 nappal korábban;
 - ii. ha harmadik fél kezdeményezi a munka elvégzését, a kezdeményező köteles az érintettek hozzájáruló nyilatkozatait a földgázzsállító részére bemutatni a munkák megkezdése előtt legalább 20 nappal korábban. A hozzájáruló nyilatkozatok mielőbbi beszerzésének érdekében a földgázzsállító az érintett felek között egyeztetést kezdeményezhet.
- (i) A (h) pontba nem sorolható nem tervezett, illetve a (g) pontnak megfelelően nem közzétett, de a földgázzsállító rendszer kapacitásának csökkenésével járó karbantartás miatt a rendszerhasználók számára le nem szállított gázmennyiség után a földgázzsállító a II. melléklet szerinti nominálási eltérési díjat, és a nem

³⁹ VHR 94. § (1)

⁴⁰ VHR 94. § (5)-(6)

⁴¹ VHR 94. § (6)

⁴² VHR 94. § (7)

⁴³ GET 78. § (2)

biztosított kapacitásra a Tarifarendelezetben meghatározott pótdíjat köteles megfizetni.

- (j) A nominálási eltérési díj kiszámításánál annak alapja a leállást megelőző 10 gáznap során az adott ponton a rendszerhasználó által vételezett átlagos napi gázmennyiség és a leállás/kapacitáscsökkenés időtartama alatt a rendszerhasználó által vételezett átlagos napi gázmennyiség különbsége.

6.6.3. A földgázelosztói vezetékek karbantartása és felújítása

- (a) A földgázelosztó évente köteles az általa üzemeltetett földgázelosztó vezetékre karbantartási tervet készíteni, amely tartalmazza:
- i. a földgázelosztó vezetékek és tartozékainak karbantartását;
 - ii. a gázfogadó állomások és nyomásszabályozók karbantartását és ellenőrzését;
 - iii. a földgázelosztó vezetékek üzemeltetéséhez használt gépek, eszközök, mérőműszerek karbantartását, ellenőrzését;
- (b) A földgázelosztó az üzemeltetési és biztonsági szempontok figyelembe vételével középtávú földgázelosztó vezetéki felújítási (rekonstrukciós) tervet készít.
- (c) Egyéb esetekben a földgázelosztó a 6.6.2. pont szerintiek értelemszerű alkalmazásával köteles eljárni.

6.6.4. A földalatti gáztárolók karbantartása és felújítása

- (a) A földgáztároló évente köteles az általa üzemeltetett földgáztárolókra karbantartási tervet készíteni, amely meghatározza a felszínalatti és felszíni berendezések karbantartási időpontjait és a műszaki tartalom fő irányvonalait.
- (b) A földgáztároló a - csatlakozó rendszerüzemeltetőt és a rendszerhasználót érintő - gázszünettel járó karbantartások időpontját minden év december 15-ig bejelenti a csatlakozó rendszerüzemeltető részére. A csatlakozó rendszerüzemeltető az általa üzemeltetett rendszer karbantartási ütemtervének elkészítésekor a tervezett leállások időpontját figyelembe veszi.

6.6.5. A földgáztermelő technológiák karbantartása és felújítása

- (a) A földgáztermelő évente köteles az általa üzemeltetett technológiákra karbantartási tervet készíteni, amely meghatározza a felszínalatti és felszíni berendezések karbantartási időpontjait és a műszaki tartalom fő irányvonalait.
- (b) A földgáztermelő a csatlakozó rendszerüzemeltetőt és a rendszerhasználót érintő gázszünettel vagy kieséssel járó tervezett tevékenységeinek időpontját minden év december 15-ig bejelenti a csatlakozó rendszerüzemeltető részére. Részleges szigetüzem esetén a kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek, teljes szigetüzem tekintetében a rendszerirányítónak küldi meg minden év december 15-ig a szigetüzemben tervezett, kieséssel járó karbantartások listáját.
- (c) A földgáztermelő a csatlakozó rendszerüzemeltetőt és a rendszerhasználót érintő gázszünettel vagy kieséssel járó, előre nem tervezett tevékenységeinek várható időpontját annak rendelkezésre állásakor haladéktalanul bejelenti a csatlakozó rendszerüzemeltető felé.

6.7. ÜZEMZAVAR ELHÁRÍTÁS

6.7.1. Az üzemzavar elhárítása a földgápszállító rendszeren

- (a) A földgápszállító köteles a GET vonatkozó paragrafusa⁴⁴ szerint a földgápszállító rendszeren bekövetkező üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas ügyeleti szolgálatról gondoskodni.
- (b) Ennek érdekében köteles:
 - i. 24 órás diszpécserszolgálatot tartani;
 - ii. a veszélyhelyzet megszüntetésére alkalmas ügyeleti-készenléti szolgálatot üzemeltetni;
 - iii. az üzemzavar dokumentálására, értékelésére alkalmas nyilvántartást vezetni.
- (c) Az üzemzavar észlelését követően a földgápszállító diszpécser szolgálata köteles behatárolni annak mértékét és a rendszerre való hatását.
- (d) Az ügyeleti szolgálat köteles a veszélyhelyzet elhárítását haladéktalanul megkezdeni. A földgápszállító az üzemzavar elhárítás egyes fázisának elvégzésére vállalkozókat vonhat be.
- (e) A földgápszállító a kialakult üzemzavarról és annak a rendszerre kifejtett hatásáról, az üzemzavar elhárításának fejleményeiről haladéktalanul és folyamatosan tájékoztatja a rendszerirányítót.
- (f) Amennyiben az üzemzavar érint földgápszállító rendszerről közvetlenül vételező felhasználót vagy kapcsolódó rendszerüzemeltetőt és fenn áll annak veszélye, hogy felhasználói vételezés csökkentésére kerülhet sor, abban az esetben a földgápszállító az érvényes együttműködési megállapodásokban szabályozott módon köteles az érintettek értesítését elvégezni.
- (g) Amennyiben az üzemzavar elhárítás során felhasználói vételezés csökkentésre kerül sor, az érvényes Korlátozási Besorolás (VHR⁴⁵) szerint kell eljárni.
- (h) A földgápszállító a korlátozás elrendelését követően a rendszeregyensúly fenntartásának érdekében élhet az újranominálási javaslatával a rendszerhasználók irányába. Jelen Szabályzat 9.2.9. pontja alapján a rendszerhasználók élhetnek az újranominálás lehetőségével.
- (i) Amennyiben regionális korlátozásra kerül sor, az érintett rendszeren a felhasználók egy része ellátható, abban az esetben az alábbiak figyelembe vételével kell eljárni:
 - i. kapacitás megszakítás rendelhető el az üzemzavarral érintett térségen;
 - ii. korlátozás rendelhető el, amennyiben a felhasználók bizonyos része ellátható az alacsonyabb korlátozási besorolású felhasználók korlátozása esetén. Ebben az esetben a jelen Szabályzat 11. pontja alapján kell eljárni.
- (j) A földgápszállító az üzemzavar kialakulásának okáról, annak kialakulásától számítva - a Hivatal irányába a GET vonatkozó paragrafusa⁴⁶ szerint - 8 napon belül köteles jelentést küldeni.

⁴⁴ GET 96.§ (9)

⁴⁵ VHR 112.§

⁴⁶ GET 96.§ (4)

6.7.2. Az üzemzavar elhárítása a földgázelosztó rendszeren

- (a) A földgázelosztó köteles a GET vonatkozó paragrafusa⁴⁷ szerint a földgázelosztói rendszeren bekövetkező üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas ügyeleti szolgálatról gondoskodni.
- (b) Ennek érdekében köteles:
 - i. 24 órás diszpécserszolgálatot tartani;
 - ii. a veszélyhelyzet megszüntetésére alkalmas ügyeleti-készenléti szolgálatot üzemeltetni;
 - iii. az üzemzavar dokumentálására, értékelésére alkalmas nyilvántartást vezetni.
- (c) A földgázelosztó üzletszabályzatában köteles szabályozni:
 - i. az ügyeleti-készenléti szolgálat szervezeti felépítését;
 - ii. a bejelentett vagy feltárt üzemzavar fogadásának módját, nyilvántartását;
 - iii. az eljárás során elvégzendő teendőket;
 - iv. a felhasználók ellátásában résztvevő engedélyes kiértesítésének rendjét;
 - v. a felhasználók kiértesítésének módját.
- (d) Az ügyeleti szolgálat köteles a veszélyhelyzet elhárítását haladéktalanul megkezdeni. A földgázelosztó az üzemzavar elhárítás egyes fázisának elvégzésére vállalkozókat vonhat be. A gáztalanítási és gáz alá helyezési munkákat csak a földgázelosztó végezheti.
- (e) A földgázelosztó a kialakult üzemzavarról és annak a rendszerre kifejtett hatásáról, az üzemzavar elhárításának fejleményeiről haladéktalanul és folyamatosan tájékoztatja a rendszerirányítót.
- (f) Ha az üzemzavar elhárítás során felhasználói vételezés csökkentésre kerül sor, akkor az érvényes Korlátozási Besorolás szerint kell eljárni.
- (g) Az egyetemes szolgáltató és a teljesítménydíjas egyetemes szolgáltatói felhasználó szerződésében rögzíteni kell a földgázelosztó és a teljesítménydíjas felhasználók együttműködését üzemzavar esetén.
- (h) A földgázelosztó és a felhasználó közötti földgázelosztási szerződésben rögzíteni kell az együttműködést üzemzavar esetén.
- (i) Ha a felhasználó célvezetékkal kapcsolódik a földgázelosztói rendszerre, a földgázelosztó és a nyilvántartásba vett felhasználó együttműködési megállapodást köteles kötni az üzemzavar és a válsághelyzet esetén szükséges teendőkre vonatkozóan.

6.7.3. Az üzemzavar elhárítás a földgáztároló rendszeren

- (a) A GET vonatkozó bekezdése⁴⁸ szerint üzemzavarnak számít olyan a GET 97. §-ban meghatározott földgázellátási válsághelyzetet el nem éró mértékű üzemzavar, amely következtében egyes felhasználók földgázzal történő ellátása nem, vagy csak egyes felhasználók földgáзвételezésének csökkentésével vagy megszüntetésével biztosítható, vagy a földgázelosztó és földgázszállító hálózat, valamint a földgáztároló üzembiztonságát, szabályozhatóságát vagy együttműködő képességét súlyosan veszélyezteti.

⁴⁷ 96. § (9)

⁴⁸ GET 96 § (1)

- (b) A földgáztárolónak rendelkeznie kell saját szervezetén belül az üzemzavar elhárítást irányító szervezettel, valamint műszaki irányító szolgálattal.
- (c) Amennyiben a földgáztárolói rendszeren az (a) pontban leírt üzemzavar történik, akkor a földgáztároló haladéktalanul írásban értesíti a rendszerirányítót, a kapcsolódó rendszerüzemeltetőt, valamint a rendszerhasználót. Az értesítés módját az együttműködési megállapodások és a földgáztárolási szerződések szabályozzák.
- (d) A földgáztároló haladéktalanul köteles intézkedni az (a) pontban meghatározott üzemzavar elhárításról és a földgáztárolási szolgáltatás mielőbbi helyreállításáról.
- (e) A biztonsági földgáztárolást végző engedélyes a válsághelyzet esetére az üzemeltetés fokozott felügyeletét biztosító, rendkívüli eljárás és utasítási rendet dolgoz ki.

6.8. MÉRÉSI INFRASTRUKTÚRA ÜZEMELTETÉSE

6.8.1. Mérési infrastruktúra a földgápszállító rendszeren

- (a) A földgápszállító rendszeren szállított földgáz mennyiség és minőség mérésére a földgápszállító mennyiségmérő és minőség ellenőrző berendezéseket köteles üzemeltetni.
- (b) A földgáz mennyiségmérő és minőség ellenőrző berendezések mindenkor meg kell, hogy feleljenek a vonatkozó magyar szabványoknak és a mérésekre vonatkozó előírásoknak.

6.8.1.1. A földgáz mennyiségi mérése

- (a) A földgáz mennyiségenek mérése az V. számú mellékletben szereplő eszközökkel és a 13. fejezetben meghatározott módon történik.
- (b) Elszámolási mérésre csak az MKEH által vizsgált vagy használati etalonnal ellenőrzött mérőműszerek alkalmazhatók.
- (c) A mérőberendezésnek képesnek kell lennie órai és napi mérési adatok szolgáltatására és azok legalább 50 napig történő tárolására.

6.8.1.2. A földgáz minőségi paramétereinek mérése

- (a) A földgápszállító által végzett minőségi méréseket tekintve a földgáz minőségi paraméterei alatt az alábbi jellemzők értendők:
 - i. összetevőinek koncentrációja (metán, etán, propán, n-bután, i-bután, n-pentán, i-pentán, neo-pentán, hexán és annál nehezebb szénhidrogének, szén-dioxid, nitrogén stb.);
 - ii. relatív sűrűsége;
 - iii. alsó hőértéke (fűtőértéke);
 - iv. felső hőérték (égéshő);
 - v. Wobbe szám.
- (b) Az összetétel mérését folyamatos üzemű, terepi kivitelű földgáz kromatograffal, illetve az ellenőrzéseket akkreditált laboratóriumokban végzik.
- (c) A relatív sűrűség és fűtőérték kiszámítását a földgáz összetételből az „MSZ ISO 6976 - A hőértékek, a sűrűség, a relatív sűrűség és a Wobbe-szám számítása a földgázösszetételből” szerint kell elvégezni.

(d) A gázhálózaton telepített kromatográfokban képezni kell a földgáz minőségi paramétereinek 24 órás átlagértékét.

6.8.1.3. A minőségi paraméterek és a mennyiségmérés kapcsolata

- (a) A meghatározott minőségi paraméterek kiindulási alapadatként szolgálnak:
 - i. a földgázmennyiség kiszámítására szolgáló algoritmusban (az üzemi sűrűség kiszámításához a mérőperemes mérőrendszerben és az eltérési tényező kiszámításához a mérőperemes és turbinás mérőrendszerben);
 - ii. a földgáz energiatartalmának kiszámításához.
- (b) A földgáz energiatartalmának meghatározása betáplálási és kiadási pontonként naponta az adott napon mért átadott-átvett gáztechnikai normál állapotban mért gáztérfogat és a napi átlagos fűtőérték összeszorzásával történik.
- (c) Bármely időszakra értelmezett összes hőmennyiség az adott időszak gáznapi hőmennyiségeinek összege.
- (d) Bármely összevont átadó napi hőmennyiség értéke az összevont egyedi átadók aznapi hőmennyiségeinek összegzésével áll elő.

6.8.1.4. A mérőberendezések kalibrálása és ellenőrzése

- (a) A földgázrendszeren működő mennyiség- és minőségmérő berendezések mérési pontosságáról a mérőt üzemeltető rendszerüzemeltető köteles gondoskodni.
- (b) A mérésre csak MKEH által vizsgált, vagy használati etalonnal ellenőrzött mérőberendezések használhatók. A mérőberendezések pontosságát erre a tevékenységre akkreditációval rendelkező szervezetnek kell ellenőriznie, ha az érintett felek független harmadik fél által végzett ellenőrzést igényelnek. Ha az adott ellenőrzésre nincs akkreditációval rendelkező szervezet, akkor egyéb független szervezetnek kell végezni az ellenőrzést.
- (c) Érvényes kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználó vagy megbízottja, illetve a csatlakozó rendszerüzemeltető bármikor írásban kérheti a földgázszállítótól a kapacitáslekötésben érintett mérőberendezések soron kívüli ellenőrzését. Kérelem esetén a mérőberendezés helyszíni felülvizsgálatát a földgázszállító az ellenőrzést igénylő fél értesítése mellett, az igény bejelentésétől számított egy héten belül meg kell, hogy kezdje. Ha az ellenőrzés azt mutatja, hogy a mérőberendezés pontossága megfelel a vonatkozó magyar szabványoknak és a mérésekre vonatkozó előírásoknak, akkor az ellenőrzés költségét az ellenőrzést kérő fél viseli. Ellenkező esetben az ellenőrzés költsége a földgázszállítót terheli.
- (d) A mérésben érintett az adott rendszeren érvényes kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználónak, vagy megbízottjának, illetve a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek jogában áll részt venni a mérőberendezések kalibrálásán és ellenőrzésén. Ennek érdekében a földgázszállítónak az ellenőrzés illetve kalibrálás időpontjáról kellő időben értesíteni kell az érintett feleket. Az ellenőrzést, kalibrálást és beállítást azonban a földgázszállító, vagy az általa ezzel megbízott szervezet végzi.
- (e) A mérésben érintett, érvényes kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználó, illetve a csatlakozó rendszerüzemeltető kérheti, hogy a földgázszállító a kalibrálást, ellenőrzést követően küldje meg számára a kalibrálás, ellenőrzés eredményéről készült jegyzőkönyvet. A kalibrálással megbízott szervezet által aláírt jegyzőkönyvben rögzített eredmény minden érintett fél számára kötelező érvényű.

6.8.1.5. A mérőberendezés meghibásodása

- (a) Ha a mérőberendezés vagy annak egyik eleme pontatlanná válik, meghibásodik, vagy a mérési adatok átvitelében fennakadás keletkezik, akkor a földgápszállítónak haladéktalanul gondoskodnia kell a pontatlan vagy hibás mérőberendezés javításának vagy cseréjének megkezdéséről, a mérés helyettesítéséről, valamint a mérési adatok átvitelének helyreállításáról.
- (b) A mérőberendezés vagy az adatátvitel hibájának megszüntetéséig a rendszerüzemeltető a jelen Szabályzat 15.2.1.6 pontja szerint számol el kapcsolódó rendszerüzemeltetővel.

6.8.1.6. A gázminőség ellenőrzése

- (a) A földgáz minőségi paramétereit a földgápszállító rendszeren a földgápszállító méri, illetve azt az alapszolgáltatást meghaladó igény esetén külön szerződés alapján a kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználók számára rendelkezésre bocsátthatja.
- (b) A földgáz minőségi paramétereinek meg kell felelniük a 4.2. pont előírásainak.
- (c) A földgázelosztó a földgáz minőségi paramétereinek ellenőrzésére saját mérőberendezést üzemeltethet.

6.8.1.7. Minőség Elszámolási Rend

- (a) A Minőség Elszámolási Rend (MER) szabályozza azt, hogy az egyes hálózati pontokhoz mely kromatográf mintáramokat kell hozzárendelni, illetve szabályozza a kromatográfok mintáramainak forgalmi rendtől függő helyettesítésének rendjét.
- (b) A MER az alábbiakat tartalmazza:
 - i. A kromatográfok forgalmazási irányait, mintáramainak kódját;
 - ii. Egyes hálózati pontok forgalmi rendtől függő besorolását, földgázcsoportját, csatlakozó rendszerüzemeltetőjét;
 - iii. Éves súlyozott átlag fűtőértéket, ami a napi átlag fűtőértékek napi mennyiségekkel súlyozott éves átlaga és meghatározásra kerül minden hálózati pontra. Az éves súlyozott átlag fűtőértéket a földgápszállító képzi az előző év január 1-jétől december 31-ig tartó időszakra számolva.
- (c) A földgápszállító feladata a MER elkészítése és éves felülvizsgálata. Érvényessége egy adott gázévre vonatkozik. Publikálása legkésőbb február 15-én a földgápszállító internetes honlapján, míg hatályba lépése a gázév első napján történik.
- (d) A földgápszállító az új betáplálási vagy kiadási pont, illetve új kromatográf üzembe helyezése előtt - az érintett csatlakozó rendszerüzemeltetők értesítése mellett - aktualizálja a MER-t és publikálja azt honlapján.
- (e) A földgápszállító minden gáznap után a betáplálási és kiadási pontokhoz hozzárendeli az adott ponton az előző gáznapon jellemző forgalmi rendnek megfelelő kromatográf kódját. Amennyiben az adott kromatográf mérési adatai nem állnak rendelkezésre a MER által meghatározott helyettesítő kromatográffot kell hozzárendelnie az adott betáplálási/kiadási ponthoz. Amennyiben nem áll rendelkezésre helyettesítő kromatográf abban az esetben laboratórium által mért adatot kell alkalmazni.

6.8.2. Mérési infrastruktúra a földgázelosztó rendszeren

- (a) A földgáz mennyiségenek elszámolási mérésére a földgázelosztók mennyiségmérő rendszereket alkalmaznak.
- (b) Az elszámolási mennyiségmérő rendszereket a földgázelosztók üzletszabályzatukban foglaltak szerint üzemeltetik, és meghatározott időnként ellenőrzik, illetve ellenőriztetik. Az elvégzett ellenőrzés eredményét a mérésben érintett minden fél számára hozzáférhetővé kell tenni.
- (c) Az elszámolási földgázmérési rendszereknek meg kell felelniük az 1991. évi XLV törvény végrehajtásáról intézkedő 127/1991. (X. 9.) Kormányrendeletnek, valamint a 6/2001. (III. 19.) GM rendelet és a 8/2006 (II. 27.) GKM rendelet előírásainak.
- (d) Az elszámolási mennyiség mérők közül a forgódugattyús és a turbinás gázmérőkre a jelen Szabályzat V. számú mellékletében felsorolt előírásokat kell alkalmazni. A lemezes (membrános) gázmérőknél az MKEH HE 2-2000. számú előírásait kell figyelembe venni.
- (e) A földgázelosztó köteles a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ feletti kapacitást lekötő felhasználó $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ feletti névleges kapacitásúnál nagyobb fogyasztási helyére a jelen Szabályzat előírásainak megfelelő fogyasztásmérőt és adatátviteli berendezést felszerelni.
- (f) Amennyiben adott felhasználó fogyasztási szokásai alapján a profilba sorolás nem, vagy indokolatlan mértékű hibával tehető meg, a földgázelosztó és a felhasználót ellátó kereskedő közös megállapodásával a felhasználó profil alapú fogyasztásának meghatározásánál igazoltan pontosabb eljárás alkalmazható.
- (g) A $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ lekötött kapacitásigény alatt vételező felhasználók nem kötelezettek, de rendelkezhetnek az (e) pont alatti mérő rendszerrel. Amennyiben a felhasználó nem rendelkezik az (e) pont alatti mérő rendszerrel, annak napi fogyasztását, az egységes, országos, fogyasztási profil alapú elszámolási rendszer segítségével kell megállapítani.
- (h) A profil alapú elszámolási rendszer részletes szabályait és eljárásrendjét a jelen Szabályzat 6.8.3 fejezete és IV. melléklete tartalmazza.
- (i) Amennyiben az (e) pont szerinti előírásoknak a földgázelosztó nem vagy csak részben tud eleget tenni, az előírt feltételek biztosításáig köteles a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ feletti kapacitást lekötött felhasználónál a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ névleges kapacitásúnál nagyobb gázmérőjének a mérési adatok helyszíni leolvasásáról vagy leolvastatásáról napi gyakorisággal gondoskodni.

6.8.3. A felhasználók fogyasztási profilba sorolása

- (a) A felhasználók fogyasztói profilba sorolása, nyilvántartása és a nyilvántartás rendszeres éves karbantartása az elosztói engedélyes feladata és kötelezettsége.
- (b) A földgázelosztó köteles az egyetemes szolgáltató részére minden év január 30-ig megadni az elosztóvezetékről vételező már bekötött és az év közben várhatóan bekötésre kerülő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók számát és fogyasztását profilcsoporthozkénti bontásban.
- (c) A teljes körű profilba sorolás elmaradása miatt felmerülő többletköltségek az elosztói engedélyest terhelik.
- (d) A felhasználói profilokat a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ lekötött teljesítmény alatt vételező, a 6.8.2 (e) pont szerinti mérővel nem rendelkező felhasználókhöz tartozó mérőhelyekre

kell megállapítani. Az ilyen felhasználókat, illetve a mérési pontokat (POD) profilos felhasználói körbe tartozónak kell tekinteni.

- (e) A 100 m³/óra feletti teljesítményt lekötő azonos egybefüggő telephelyen vagy felhasználási helyen lévő felhasználók 100 m³/óra névleges teljesítményt meg nem haladó, adatátviteli berendezéssel nem rendelkező mérőeszközeinek elszámolására is a profilos felhasználókra vonatkozó szabályok érvényesek.
- (f) Amennyiben egy 100 m³/óra feletti teljesítményt lekötő felhasználó mérő helye átmenetileg nem rendelkezik a 6.8.2 (e) pont szerinti mérő rendszerrel meghibásodás vagy üzemzavar idejére, az ilyen felhasználók érintett mérési pontjaira (POD) a földgázelosztó a nominálás arányában allokálja az érintett napok fogyasztását, amelynek időtartama max. 3 munkanap.
- (g) Amennyiben egy 100 m³/óra vagy e feletti teljesítményt lekötő felhasználó mérő helye átmenetileg nem rendelkezik hiteles mérő rendszerrel akkor az előző (f) pont lép hatályba. Az ebből keletkező károkért az elosztói engedélyes kárterítési kötelezettséggel tartozik a rendszerhasználók felé.
- (h) A mérővel nem rendelkező, átalánydíjas felhasználókra külön profilbesorolás nem történik, elszámolásuk (nominálásuk, allokálásuk) a tarifarendelel szerint a havi mennyiségek nap arányos megosztásával történik.
- (i) Az előre fizető mérővel rendelkező felhasználók elszámolására is a profilos felhasználókra vonatkozó szabályok érvényesek.
- (j) Az „Ügyfélszolgálati kérdőívet” az egyetemes szolgáltatónak/földgázkereskedőnek kell eljuttatnia a felhasználóhoz, majd kitöltés után az elosztóhoz.
- (k) A földgázelosztó a kitöltött kérdőív figyelembevételével a IV. melléklet 4.A és 4.B melléklet szerinti „döntési fa” alapján besorolja a mérőhelyet a fogyasztási jellegének megfelelő fogyasztási profilba.
- (l) Amennyiben a felhasználó a Profilba sorolási kérdőívet nem töltötte ki, a földgázelosztó – a felhasználót ellátó kereskedő tájékoztatása mellett – jogosult a mérőhely korábbi fogyasztási szokása alapján fogyasztási profilba sorolni a mérőhelyet. Az ebből adódó esetleges kockázatokért a földgázelosztó nem felelős.
- (m) A profilbesorolás megváltoztatását a felhasználót ellátó kereskedő kezdeményezheti a földgázelosztónál. A földgázelosztó nem tagadhatja meg a felhasználó átsorolását, amennyiben azt a kereskedő által benyújtott, kitöltött Ügyfélszolgálati kérdőívben foglalt adatok a „döntési fa” alapján indokolják.
- (n) A felhasználó profilbesorolásának megváltoztatása az ügyfélszolgálati kérdőív beérkezését követő felhasználói hely sikeres gázmérő leolvasásának napjával történhet meg.
- (o) A profilos felhasználókra vonatkozó profilfogyasztás megállapításának részletes szabályait a IV. melléklet tartalmazza.

6.8.4. Mérési infrastruktúra a földgáztároló rendszeren

- (a) A földgáztároló köteles a csatlakozó rendszerüzemeltetővel a földgáz átadási-átvételi ponton történő (vagy arra vonatkoztatott) elszámolási méréséről és a mért adatok másik fél számára történő átadásáról megállapodni, amely megállapodást a felek között létrejött együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.
- (b) A méréseknek biztosítania kell az átadott-átvett földgáz mennyiségének és a minőségének pontos meghatározását.

- (c) A földgáz minőségére vonatkozó ellenőrző méréseket úgy kell a rendszerüzemeltetők között felosztani, hogy a 4.2.1. (a) pontjában előírt minőségű földgáz paramétereinek megfelelő ellenőrzése minden átadási-átvételi ponton biztosított legyen. A mérés gyakoriságát a mérést végző rendszerüzemeltető határozza meg az MSZ 10715 alapján. A méréstől azon paraméterek esetében – az átadó-átvevő felek külön megállapodás alapján - el lehet tekinteni, ahol a visszavezethetőség biztosított, azaz ezen paraméterek megváltozása a földgázzsállítás vagy a földgáztárolás során nem következhet be.
- (d) A földgáztároló által a földgáz be- és kitárolása során végzett mennyiség és minőség mérések során – ha azok elszámolási mérésnek, vagy a földgáz minőség ellenőrzését igazoló méréseknek minősülnek – ugyanazon feltételeknek kell megfelelniük, mint a jelen Szabályzat szerint a földgázzsállító által a földgázzsállító vezetékeken alkalmazott mennyiségi és minőségi méréseknek.
- (e) A betárolási időszakban a földgázzsállító rendszer kiadási pontjain a 4.2.1. (a) pont által előírt minőségű földgáz jellemzőinek méréséről a földgázzsállító köteles gondoskodni, és a mérési eredményeket a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek, illetve a kapacitás lekötéssel rendelkező rendszerhasználóknak a napi adatszolgáltatás keretében átadni. A (c) pontban leírtak alapján a rendszerüzemeltetők az együttműködési megállapodásban ettől eltérően is rendelkezhetnek.
- (f) A kitárolási időszakban a földgázzsállító rendszer betáplálási pontjain a 4.2.1. (a) pont által előírt minőségű földgáz jellemzőinek méréséről a földgáztároló köteles gondoskodni, és a mérési eredményeket a csatlakozó földgázzsállítónak az együttműködési megállapodásban rögzített gyakorisággal, a rendszerhasználóknak napi gyakorisággal átadni. A (c) pontban leírtak alapján a rendszerüzemeltetők az együttműködési megállapodásban ettől eltérően is rendelkezhetnek.
- (g) Azokon a földalatti gáztárolói átadás – átvételi pontokon, ahol a termelés közvetlenül a földalatti gáztárolóba tárolja be az általa megtermelt földgázt, ott az átadott földgáz mennyiségeinek és minőségeinek mérése a termelő és a földgáztároló között megkötött együttműködési megállapodás alapján történik.

6.9. FÖLDGÁSZAGOSÍTÁS

- (a) A VHR vonatkozó paragrafusa⁴⁹ szerint - az abban leírt kivételektől eltekintve- a földgáz szagosítása a földgázzsállító kötelezettsége. A földgázzsállító és földgázelosztó rendszerbe történő közvetlen termelői betáplálás esetén a szagosítást a termelővel történő megállapodás alapján a földgázzsállító vagy ennek hiányában a termelő végezi.
- (b) A földgázsagossítást a földgázzsállító rendszeren a földgázzsállító a mindenkor vonatkozó szabványokban és az üzletszabályzatában előírtaknak megfelelően végzi, és erre a földgázzsállító külön szerződést köt a rendszerhasználóval.
- (c) A földgázzsállító a szagosító anyag beadagolását központi, egyedi szagosító egységekkel végzi. A központi szagosítóval ellátott rendszeren kizárálag szagosított gáz forgalmazása történik, ezért az ilyen rendszerhez kapcsolódó felhasználók csak szagosított földgázt vételezhetnek.
- (d) A földgázzsállító a beadagolt szagosító anyag mennyiségét szagosító egységenként ellenőri és dokumentálja. A földgázzsállító rendszerhez kapcsolódó rendszerüzemeltető a szagszintet a saját rendszerén ellenőri és

⁴⁹ VHR 103 §

dokumentálja az MSZ-09-74.0011 szabványban leírt módon. A földgázelosztó köteles gondoskodni arról, hogy a kapcsolódó földgázelosztói rendszereken a szagszintet ellenőrizzék, és arról visszajelzés érkezzen a földgázszállító számára.

- (e) A földgázszállító szagszint mérésekkel ellenőri a központi szagosító berendezés pontosságát.
- (f) A földgázszállító mennyiségarányos szagosítást végez a téli és a nyári szagosítási normának megfelelően. A téli és nyári szagosítási normát a földgázsagositásra kötött szerződés tartalmazza.
- (g) Központi és egyedi szagosító rendszerhez csatlakozó felhasználókra vonatkozó szagosítási norma módosítását csak valamennyi érintett fél egyetértésével, valamint a vonatkozó szabványok változása függvényében valósíthatja meg a földgázszállító.
- (h) A földgáz szagosításáért a megrendelő fél részére szagosítási díjat kell felszámítani az üzletsabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- (i) Abban az esetben, ha az együttműködő földgáz rendszeren több földgázszállító működik, a szagosítási rendszerüket kötelesek a rendszerirányító koordinációjával összehangolni.
- (j) Szagosított gáz födalatti tárolóba történő forgalmazása esetén a kitároláskor alkalmazott rászagositási normát egyedi mérések alapján kell meghatározni, oly módon, hogy a rászagositás utáni együttes szagszint feleljen meg az (f) pontban előírtaknak.
- (k) A földgázttermelő átadási ponton az átadandó gáz nyomásának biztosítása, mennyiségi és minőségi mérése és szagosítása a földgázttermelő kötelezettsége a saját költsége terhére.
- (l) A földgázelosztó a szagosító anyag mennyiségének ellenőrzésére saját mérőberendezést üzemeltethet.
- (m) A földgázszállító szerződésben rögzített szagosítási norma alapján biztosítja a szerződéssel rendelkező rendszerhasználó számára a szagosítási szolgáltatást a földgázszállító rendszer kiadási pontján.
- (n) A földgázelosztók a szaghatalás megfelelőségét ellenőrizik, dokumentálják, és öt évre archiválják. Nem megfelelő szagszint esetén a földgázelosztó az egyetemes szolgáltató, kereskedő vagy felhasználó értesítésével egy időben értesíti a földgázszállítót vagy a földgázttermelőt a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

6.10. TELEMECHANIKAI RENDSZEREK

- (a) A Telemechanikai Rendszer (TM) a földgázszállítási és földgázelosztási technológián elhelyezett távadók, az azok jeleit, jelzéseit kezelő/feldolgozó intelligens terepi berendezések (műszerek), kommunikációs eszközök és szolgáltatások halmaza, valamint az ezek irányítását ellátó SCADA rendszer összessége. A SCADA számítástechnikai eszközök, programok és adatbázisok specifikus feladatak ellátására alkotott együttese.
- (b) Információkinyerés a fenti adatforgalom adatainak lehívását (esetleg tárolását), valamint a telemechanika üzemállapotait megjelenítő helyi jelzéseket jelenti.
- (c) A TM rendszer feladata gyors, egyértelmű, az adott helyzetben szükséges mélységű áttekintést biztosítani a rendszerüzemeltető részére a felügyelt

technológia felett, és megadni a rendszerüzemeltető számára a döntésekhez szükséges információkat és beavatkozási lehetőségeket.

6.10.1. A TM rendszerekkel szemben támasztott követelmények

6.10.1.1. Földgápszállító távfelügyeleti rendszere

A földgápszállítónak a földgápszállító vezetékrendszeren működő TM rendszerrel és annak folyamatos üzemeltetésére alkalmas személyzettel és technikai háttérrel kell rendelkeznie, amely biztosítja:

- i. a TM hardver és szoftver, valamint az adatátviteli rendszer legalább 99,97%-os rendelkezésre állását;

Számítása: $(8.760-T)/8.760$, ahol T= a kieső órák számával

- ii. a hosszú távú archiválásra kijelölt adatok biztonságos tárolását 5 év időtartamban.

6.10.1.2. Földgázelosztó távfelügyeleti rendszere

A földgázelosztónak a földgázelosztó vezetékrendszeren működő irányítási rendszerrel és annak üzemeltetésére alkalmas személyzettel és technikai háttérrel kell rendelkeznie, amely biztosítja

- i. a napi nominálási és allokálási feladathoz és rendszerüzemeltetéshez szükséges adatok eseti vagy folyamatos rendelkezésre állását;
- ii. a gyűjtött adatok biztonságos tárolását 5 év időtartamban.

6.10.2. Felhasználók távfelügyelete

- (a) A földgázelosztók és a földgápszállító kötelesek a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ értéket meghaladó kapacitást lekötő és a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ névleges mérőteljesítmény feletti felhasználókat távleolvasásra és órás fogyasztási adataik órai gyakoriságú előállítására és továbbítására alkalmas fogyasztásmérővel és adatátviteli berendezéssel ellátni.
- (b) A $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ lekötött teljesítmény felett vételező és a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ névleges mérőteljesítmény feletti felhasználónak a kereskedelmi szerződése teljesíthetőségének megfelelő alátámasztása, valamint fogyasztása felügyelhetősége érdekében rendelkeznie kell olyan, az alábbiakban meghatározott távfelügyelő berendezéssel ellátott mérővel, mely által képessé válik a mérési adatokat automatizáltan kezelní és továbbítani a közvetlen kapcsolatban álló földgápszállító vagy földgázelosztó felé. A földgázkereskedők, valamint a mérlegkör felelősök felé történő adatszolgáltatásról a feleknek a szerződésben kell megállapodni.
- (c) A földgázelosztók és a földgápszállító kötelesek olyan mérési távfelügyeleti rendszert kiépíteni és működtetni, amely alkalmas a rendszerükön lévő, $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ feletti fogyasztásmérővel rendelkező felhasználók adatátviteli berendezései által előállított adatok (a) pont szerinti gyakoriságának megfelelő továbbítására, fogadására és feldolgozására.
- (d) A távfelügyelt mérőberendezésnek képesnek kell lennie órai és napi allokációhoz szükséges adatok szolgáltatására és azok legalább 50 napig történő tárolására.
- (e) A távfelügyelő rendszer olyan vezetékes vagy vezeték nélküli távközlési összeköttetésre épülő eszközrendszer, amelynek alkalmazásával a felhasználó, telephelyi szolgáltató gázmérőjének adatai egy tetszőleges elhelyezkedésű központban, adott sorrendben, önműködően, a kívánt gyakorisággal lekérdezhetők.

- (f) A távfelügyelő berendezés elemei:
 - i. vezetékes, vagy vezeték nélküli távközlési összeköttetésre alkalmas interface (modem);
 - ii. mikroszámítógép;
 - iii. gázmérő - mikroszámítógép csatoló (pl.: RS232; RS422).
- (g) A távfelügyelő berendezést eltérő megállapodás hiányában a földgázelosztónak vagy földgázzállítónak kell biztosítani. A távfelügyelő berendezés üzemeltetési költségeiről a felhasználó és a távfelügyelő rendszer tulajdonosa állapodnak meg.
- (h) A távfelügyelő berendezés megbízhatóságát a földgázzállító vagy földgázelosztó ellenőrizheti.
- (i) A távfelügyelt berendezés olyan szabvány szerinti gázmérő berendezés, amely rendelkezik szabvány szerinti kommunikációs kimenettel (pl. RS232).

6.11. ADATFORGALMI ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZER KIALAKÍTÁSI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÖVETELMÉNYEI

6.11.1. Együttműködő földgázrendszer informatikai rendszereire vonatkozó előírások

6.11.1.1. Informatikai rendszerek közötti kommunikáció előírásai

- (a) A GET által szabályozott földgázpiac a piaci szereplők az elektronikus kommunikációs csatornák során olyan kommunikációs sémát és kódrendszert kell, hogy alkalmazzanak, amelyek megfelelnek az EASEE-gas ajánlásoknak.
- (b) A hazai földgázpiac a rendszerirányító köteles az ETSO szervezettől kódkibocsátói jogosítványt kiváltani, amely birtokában egy egységes, a szabályozott földgázpiac minden szereplőjére kiterjedő iparági kommunikációs sémát és kódrendszert kell kidolgozna 2009. december 31-ig.
- (c) A rendszerirányító, mint ETSO tagszervezet által definiált kommunikációs sémának, valamint az egymással kommunikáló informatikai rendszereknek az alábbi elvárásoknak kell megfelelniük:
 - i. zárt, hitelesítettet, HTTPS protokollon kell alapulnia;
 - ii. úgynevezett web service-en keresztül kell megvalósítani, SOAP interface-en keresztül, amely során a kommunikációban résztvevő két fél XML formátumú adatcsomagokkal azonosítja a kérés és a válaszüzeneteket.
- (d) A kommunikáció során küldött és fogadott valamennyi üzenetre igaz, hogy egy üzenet minden esetben akkor, és csak akkor minősül érvényesnek, ha a (b) pontban specifikált kommunikációs sémaiban rögzített formai és tartalmi követelményeknek eleget tesz. (Amennyiben tehát egy üzenet nem felel meg a formai és tartalmi követelményeknek, a fogadó visszautasítja azt.)
- (e) A rendszerirányítónak olyan informatikai eszköz parkot kell üzemeltetnie, amely a jelen fejezetben tárgyalt ETSO kódkibocsátási feladatainak teljes körű ellátásához szükséges.

6.11.1.2. Kódrendszer előírások

- (a) A rendszerirányító által, mint ETSO tag által kialakítandó kommunikációs séma során az alkalmazandó kódrendszerrel szembeni elvárások:

- i. A szabályozott magyar gáziparban alkalmazott egységes EIC kódokat – a Type-C típusú kódok kivételével - a rendszerirányító adja ki.
 - ii. A Type-C típusú kódokat az érintett földgázelosztók – földgázzállító vezetékről ellátott közvetlen felhasználó esetében a földgázzállító – adja ki, s amely kiadásáról bejelentési kötelezettsége van a rendszerirányító által üzemeltetett IP felé.
 - iii. A gázipari szereplők által elfogadott, az EEASE-GAS ajánlás szerinti kommunikációs csatornákat a rendszerirányító publikálja és tartja nyilván.
 - iv. A rögzített kódképzési szabályok segítségével elfedhetőek a nemzetközi kódrendszerök közötti különbségek, az átjárás az egyes nemzeti kódrendszerök között automatizálható.
 - v. A rendszerirányító az EIC kódok nyilvántartása során köteles betartani az Adatvédelmi törvény rendelkezéseit, ezzel összhangban:
 - Csak olyan kísérő adatot tárolhat az egyes kiadott EIC kódokhoz kapcsolódóan, amelyek az adott kód használatához feltétlenül szükséges, a végfelhasználói anonimitás megőrzése mellett.
 - Köteles kidolgozni egy, a kódrendszeret kezelő informatikai rendszerhez való szabályozott formában történő hozzáférés metodikáját rögzítő eljárási rendet.
 - vi. Az alkalmazott EIC kódokban elfogadott karakterek: 0..9, A..Z, valamint a '-' karakter.
- (b) A rendszerirányító által kialakítandó kommunikációs sémában felhasznált kódrendszerre jelen Szabályzat VII. sz. melléklete tartalmazza a kötelezően alkalmazandó előírásokat.

6.11.2. A földgázzállító Informatikai Platformja

6.11.2.1. Az Informatikai Platform kialakítása

- (a) A földgázzállító köteles olyan – a rendszerhasználók, a rendszerüzemeltetők és a Hivatal által is hozzáférhető – Informatikai Platformot létrehozni, és azt működtetni, amely lehetővé teszi a GET vonatkozó pontjában⁵⁰ foglaltak alapján földgázzállítási tevékenységéhez szükséges információk befogadását, illetve ezen információknak és eredményeknek rendezett, átlátható, hozzáférhető módon történő megjelenítését.
- (b) Az Informatikai Platformhoz rendelten a földgázzállító egy internetes honlapot is üzemeltet, amelyen a rendszerhasználók, a rendszerüzemeltetők és a Hivatal számára releváns és publikus információkat tesz közzé mindenki számára elérhetően.
- (c) Az Informatikai Platform feladata a földgázzállító rendszer használatával kapcsolatos napi adatforgalom lebonyolítása a földgázzállító és a rendszerhasználók, illetve a kapcsolódó rendszereket üzemeltető engedélyesek között.
- (d) Az Informatikai Platform olyan alkalmazás rendszer, a hozzátartozó adatbázis kezelőkkel, amely a vonatkozó jogszabályok által előre definiált szabályok alapján képes más rendszerekkel szabványos kétirányú adatkapcsolatot létesíteni. Az Informatikai Platformot az együttműködő földgázrendszeret üzemeltető engedélyesek, rendszerhasználók és a Hivatal szerződés alapján használhatják.

⁵⁰ GET 11.§

- (e) A rendszerhasználók közötti elsődleges operatív kommunikáció – a kommunikációs feltételek kialakítását és a kialakítás tényének a földgázzsállító honlapján történő kihirdetését követően – az Informatikai Platformon történik. Ennek publikációja után az egyes kommunikációkat joghatályosan csak az Informatikai Platformon lehet megtenni. A platform rendelkezésre állási hibája vagy a rendszerhasználó informatikai rendszerének hibája esetén a kommunikáció elektronikus levél formájában történik.
- (f) Amennyiben az Informatikai Platform nem elérhető, a rendszerhasználó köteles erről a földgázzsállítót telefonon értesíteni.
- (g) Az Informatikai Platform használati szabályainak definiálása és publikálása a földgázzsállító feladata. A használati szabályokat a földgázzsállító az Informatikai Platform használatának szabályait dokumentáló megállapodásban teszi közzé.
- (h) A földgázelosztók és földgáztárolók olyan informatikai rendszert működtetnek, amely alkalmas a földgázzsállító Informatikai Platformján biztosított adatok feldolgozására és eredmények visszacsatolására.
- (i) A földgázzsállító köteles a rendszerüzemeltető engedélyesek részére igény esetén az összekapcsoláshoz szükséges műszaki adatokat megadni.
- (j) Az Informatikai Platform fejlesztését, üzemeltetését és felügyeletét a földgázzsállító végzi.
- (k) A földgázzsállító köteles 24 órán belül figyelmeztető jelzést küldeni az Informatikai Platformhoz csatlakozó hozzáférésre jogosultaknak és kapcsolódó rendszerüzemeltetőknek, amennyiben az Informatikai Platformon a jogosultságaik szerinti korábban közzétett adataik felülírásra kerül.
- (l) A földgázzsállító köteles a platformra beküldött és azon keletkezett adatokat öt gázéven keresztül megőrizni, az azokhoz szabályozott formában történő hozzáférést a Hivatal részére szükség szerint biztosítani.
- (m) A földgázzsállító köteles az
 - i. Informatikai Platformhoz történő hozzáférésben;
 - ii. az elérhető adatszolgáltatások formai és tartalmi elemeiben tervezett változtatásokról az életbe lépésüket megelőzően 15 nappal, a weblapján és elektronikus levél formájában tájékoztatni a rendszerhasználókat és a Hivatalt.

6.11.2.2. Kialakítási követelmények

- (a) Az Informatikai Platformon megállapodással rendelkező partnerek (rendszerhasználók, csatlakozó rendszerüzemeltetők és a Hivatal) által elérhető szolgáltatások:
 - i. nominálások / újranominálások fogadása és ellenőrzése;
 - ii. nominálások visszautasítása / visszaigazolása;
 - iii. opciós gáz mennyiség felkínálása ármegjelöléssel;
 - iv. allokációs adatközlések bonyolítása;
 - v. napi operatív adatok közzététele gáznapot követően;
 - vi. kapacitás igénylése, módosítása;
 - vii. A felsorolt szolgáltatások elérése minden esetben jogosultságfüggő.
- (b) A földgázzsállító honlapján valamennyi partner számára elérhető információk:
 - i. korlátozásra vonatkozó információk publikálása;

- ii. éves leállási ütemterv publikálása;
 - iii. napi opciós ajánlatok publikálása;
 - iv. a földgázszállítási szabad kapacitás meghatározásának módszertana.
- (c) A földgápszállító honlapján nyilvánosan elérhető információk:
- i. szabad kapacitások publikálása;
 - ii. földgápszállító közleményeinek közzététele;
 - iii. szabályzatok, formanyomtatványok publikálása;
 - iv. kapacitás visszaadással kapcsolatos adatok publikálása;
 - v. minőség elszámolási rend publikálása.
- (d) Az (a)-(c) pontban megadott funkciók kiépítésére több ütemben, a Hivataltal egyeztetett tartalommal és ütemezésben kerül sor.
- (e) A földgápszállító az Informatikai Platformnak a jogszabályok változásából eredő fejlesztési feladatait a Hivataltal egyeztetett tartalommal és határidők szerint végzi el.

6.11.2.3. Üzemeltetési követelmények

- (a) A földgápszállító köteles az Informatikai Platform üzemeltetése során biztosítani a birtokába jutott, nem közcélú adatok bizalmas kezelését és a szerződő partnerek felé történő folyamatos, egységes szintű, szelektív hozzáférést.
- (b) A földgápszállító a kor műszaki színvonalának megfelelő legmagasabb szintű védelmi rendszert alkalmaz.
- (c) A földgápszállítónak diszkriminációmentes hozzáférést kell biztosítania minden szerződő partnere részére.
- (d) Amennyiben egy szerződő partner az Informatikai Platformmal való kapcsolata során annak működését veszélyezteti, megséri a kölcsönösen elfogadott üzemeltetési szabályokat, akkor a földgápszállító a hozzáférést letilthatja. A hozzáférés letiltás, kizárás ideje alatt a felhasználó az Informatikai Platform semmilyen szolgáltatását, felületét nem éri el.
- (e) A működést veszélyeztető tényezők:
- i. minden olyan műveletet, amely más partner adatainak manipulálására vagy megszerzésére irányul,
 - ii. az Informatikai Platform túlterhelését okozó eljárások futtatását függetlenül a szándékosság fennállásától,
 - iii. Az Informatikai Platform működését és/vagy integritását veszélyeztető támadás, függetlenül a vétlen (vírus) vagy szándékos okiktól.
- (f) Eljárásrend a veszélyeztető cselekmények megszüntetése érdekében:
- i. A veszélyeztető cselekmény tényének a felfedezését követően a földgápszállító megvizsgálja a hatásokat, és annak megfelelően dönt az Informatikai Platform működését érintő változtatásokról, amelyekkel a normál működés visszaállítható, vagy a jogosulatlan hozzáférés, adatelérés megszüntethető, az érintett felhasználók értesítésével együtt.
 - ii. Amennyiben a földgápszállító a saját eszközeivel nem tudja a szolgáltatás visszaállítani, akkor az üzemeltetési szabályokat megszegő, vagy illetéktelenül csatlakozó felhasználókat kizára az Informatikai Platform hozzáférésből, melyről a földgápszállító értesítést küld.

- iii. A kizárt felhasználók részére a kérdéses probléma megszüntetése esetén a földgázzsállító ismét engedélyezi a hozzáférést.
 - iv. Amennyiben a felhasználók esetén felmerül a szándékos támadás esete, vagy az incidens a felhasználó által is ismeretlen okokból áll fenn, a földgázzsállító a Hivatal és a nyomozó hatóságok értesítése után, mindaddig fenntartja a felhasználó tiltását, míg annak feloldásáról a Hivatal nem rendelkezik.
 - v. Az Informatikai Platformot érő külső támadások esetén (ismeretlen előkövetők) a földgázzsállító az általános jogi gyakorlatnak megfelelően jár el.
- (g) Kiegészítő műszaki megoldás az Informatikai Platform hozzáférésből kizárt felhasználók számára:
- i. A hozzáféréstől eltiltott felhasználóknak a földgázzsállítóval az Informatikai Platformhoz való hozzáférési megállapodásban rögzített módon kell kommunikálniuk e-mailben annak érdekében, hogy a földgázzsállító a felhasználói adatait a felhasználó nevében rögzítse az Informatikai Platformon, illetve a felhasználó számára eljuttassa a keletkező adatokat.
 - ii. Szándékos károkozás, vagy egyéb incidens esetén a felügyeli szervek döntése alapján kaphat csak a kizárt felhasználó újra hozzáférést az Informatikai Platformhoz.

6.11.2.4. Csatlakozási feltételek

- (a) Az Informatikai Platformot a csatlakozó rendszerüzemeltetők, a Hivatal és a rendszerhasználók vehetik igénybe.
- (b) Az Informatikai Platformhoz való csatlakozási igényt a földgázzsállítóhoz kell benyújtani.
- (c) Az Informatikai Platformhoz való csatlakozásra – adatküldés, adatfogadás vonatkozásában - az (e) pontban meghatározott technikai feltételek rendelkezésre állása esetén van mód.
- (d) Az Informatikai Platformhoz való csatlakozás részletes technikai feltételeit a földgázzsállító honlapján köteles publikálni.
- (e) Az együttműködő földgázrendszt üzemeltető engedélyeseknek és a csatlakozásra jogosultaknak a kapcsolódást lehetővé tevő olyan infrastruktúrával kell rendelkezniük, amely alkalmazásával képesek az Informatikai Platformhoz való csatlakozásra. A vonatkozó ajánlott minimum konfiguráció és paraméterek az alábbiak:
 - i. az ajánlott internet böngésző futtatására alkalmas számítástechnikai eszköz;
 - ii. MS Windows 2000/XP operációs rendszer;
 - iii. MS Office 2000 /XP alkalmazás;
 - iv. IE 6.0 Explorer;
 - v. Internet hozzáférés;
- vi. A rendszerirányító külső hitelesített digitális tanúsítvány szolgáltató által kiállított digitális tanúsítvány importálását lehetővé teszi az Informatikai Platformba.
- (f) Az Informatikai Platformhoz való csatlakozásról, a platform használatáról a csatlakozásra jogosultak és a földgázzsállító megállapodást kötnek.

(g) Amennyiben a földgáztároló vagy földgázelosztó az Informatikai Platform által biztosított adatokat feldolgozó/alkalmazó saját informatikai rendszert akarnak kiépíteni, a földgápszállító köteles az adatformátumot és a két rendszer közötti kapcsolat kiépítéséhez szükséges információkat az adott engedélyes részére átadni.

6.12. BETÁPLÁLÁSI VAGY KIADÁSI PONTOK ÖSSZEVONÁSA

6.12.1. Betáplálási pontok összevonása a földgápszállító rendszeren

- (a) A földgáztárolói betáplálási pontok összevonását a földgápszállító rendszer pontjain a földgáztároló kezdeményezheti az alábbi feltételekkel:
- Az összevonandó betáplálási pontok ugyanannak a földgáztárolónak a tulajdonába kell, hogy tartozzanak.
 - Az egybefüggő földgápszállító rendszerre kapcsolódjanak a földgáztárolói betáplálási pontok.
 - A földgáztároló az összevonásban szereplő betáplálási pontok mindegyikére, külön-külön bontásban köteles megadni az éves/napi/órai rendelkezésre álló és tervezett kapacitásokat, annak érdekében, hogy a földgápszállító el tudja végezni betáplálási pontok és a rendszer hidraulikai vizsgálatát.
 - Az egyes fizikai betáplálási pontokon azonos gázcsoportú földgáz táplálható be.
- (b) Az összevont betáplálási pont kapacitása az összevonásra került betáplálási pontok kapacitásának $m^3/\text{óra}$ és m^3/nap mértékegységben képzett összege.
- (c) A bejelentett és a feltételeknek megfelelő igény elfogadását a földgápszállítónak 30 munkanapon belül kell visszaigazolni.
- (d) A felmerülő betáplálási pontok összevonásának hatályba lépési időpontja az összevonás tényének visszaigazolását követő gázév kezdete.
- (e) A visszaigazolt összevonás mindenkorban marad, amíg a földgápszállító vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető annak indokolt módosítását nem kezdeményezi.
- (f) A betáplálási pontok összevonása esetén a rendszerhasználónak az alábbi szabályokat kell alkalmazni:
- Az összevont betáplálási pontra kell kapacitást lekötni.
 - A kapacitás lekötéseknél $m^3/\text{óra}$ és m^3/nap kapacitásértékekben meg kell egyeznie a földgápszállító és kapcsolódó rendszeren összevont betáplálási pontonként és rendszerhasználónként.
 - Az összevont betáplálási pontra kell nominálni.
- (g) A betáplálási pontok összevonása esetén a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek az alábbi szabályokat kell alkalmaznia:
- Az egyes betáplálási pontokon igénybe vehető maximális nem megszakítható kapacitás nem lehet nagyobb a betáplálási pont maximális kapacitásánál.
 - Az összevonásra hivatkozva technológiai átalakítások nem kezdeményezhetők a földgápszállító rendszeren.

- iii. Az összevonásban szereplő betáplálási pontok leállítását, indítását, jelentős üzemmenet változását a kapcsolódó rendszerüzemeltetők operatívan egyeztetik.
- iv. A csatlakozó rendszerüzemeltető a gáznap előtti nominálást, illetve a gáznapon történő újranominálást követően, két órán belül felosztja a nominált igényeket az összevont betáplálási pontban szereplő betáplálási pontokra, és megküldi a földgápszállító részére.
- v. A földgápszállító ezt követően két órán belül operatív egyeztetést kezdeményez az üzemmenetről, a felosztás szükség szerinti megváltoztatásáról. Amennyiben ezt nem teszi, a csatlakozó rendszerüzemeltető felosztása elfogadásra került.
- vi. A földgápszállító az Informatikai Platformon minden gáznap után 10:00-ig publikálja az összevonásban szereplő betáplálási pontokon átadott gázmennyiség adatokat külön-külön.
- vii. A kapcsolódó rendszerüzemeltető az összevont betáplálási pontok gáznapi összegzett mennyiséget allokálja fel az egyes rendszerhasználókra.
- viii. Az összevont pontok napi energiamennyiségett az összevonásban szereplő betáplálási pontok energiamennyiségeinek összegzésével a földgápszállító kézeli. Az összevont pontok napi energiamennyiségett a csatlakozó rendszer üzemeltetője által a térfogatra tett allokáció arányában a földgápszállító felosztja az egyes rendszerhasználókra. A napi minőségi és összetétel adatoknak az összevont pontok mennyiségarányos súlyozott átlagértékeit kell tekinteni.
- ix. Ha az összevont betáplálási pont tekintetében fejlesztési igény jelentkezik, akkor a fejlesztés helyének és mértékének meghatározása a kapcsolódó rendszerüzemeltetők feladata. A csatlakozó rendszerüzemeltető megadja a betáplálási pontokra a fejlesztési igényeit, majd a földgápszállító ezután elvégzi a földgápszállítási feladat hidraulikai és gazdasági szempontból történő vizsgálatát és a VHR-ben meghatározott határidőre⁵¹ nyilatkozik a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek a földgápszállító rendszer kapacitásának hosszú távú rendelkezésre állásáról.

6.12.2. Földgápszállító vezetéki kiadási pontok összevonása a földgápszállító rendszeren

- (a) Kiadási pontok kapacitás lekötési szempontból történő összevonását a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek kell kezdeményeznie a földgápszállító felé.
- (b) Az összevont kiadási pont kapacitása az összevonásra került kiadási pontok kapacitásának $m^3/\text{óra}$ és m^3/nap mértékegységben képzett összege.
- (c) A csatlakozó rendszerüzemeltetőnek rendszerleírással kell az igényét alátámasztania, figyelembe véve a várható üzemviszonyokat.
- (d) A bejelentett és a feltételeknek megfelelő igény elfogadását a földgápszállítónak 30 munkanapon belül kell visszaigazolni.
- (e) A felmerülő kiadási pontok összevonásának hatályba lépési időpontja az összevonás visszaigazolásában megjelölt gázhónap első napja.
- (f) A földgápszállító a rendszer összevont kiadási pontjára benyújtott kapacitásigényeket átadja a kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek, aki azt köteles,

⁵¹ VHR 65. §

az összevonásban szereplő kiadási pontokra külön-külön megbontani éves/napi/órai kapacitás értékekre.

- (g) A visszaigazolt összevonás mindenkorábban marad, amíg a földgázzszállító vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető annak indokolt módosítását nem kezdeményezi.
- (h) A kapacitás lekötési szempontból történő összevonás típusok az alábbiak:
- i. I típusú összevonás az alábbi feltételek egyidejű teljesülése mellett kezdeményezhető:
 - Az összevonandó kiadási pontok ugyanannak a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek az összefüggő földgázelosztó rendszeréhez kapcsolódnak, és ugyanazon bekerített területen helyezkednek el.
 - ii. II. típusú összevonás az alábbi feltételek egyidejű teljesülése mellett kezdeményezhető:
 - Az összevonandó kiadási pontok ugyanannak a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek az összefüggő földgázelosztó rendszeréhez kapcsolódnak, és különböző, nem ugyanazon bekerített területen helyezkednek el.
- (i) A kiadási pontok I. és II típusú összevonása esetén a rendszerhasználókra az alábbi szabályokat kell alkalmazni:
- i. Az összevont kiadási pontra kell kapacitást lekötni.
 - ii. A kapacitás lekötéseknek $m^3/\text{óra}$ és m^3/nap kapacitásértékekben meg kell egyezniük a földgázzszállító rendszer kiadási és a földgázelosztó rendszer betáplálási pontján összevont kiadási pontonként és rendszerhasználónként.
 - iii. Az összevont kiadási pontra kell nominálni.
- (j) A kiadási pontok I. és II. típusú összevonása esetén a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek az alábbi szabályokat kell alkalmazni:
- i. Az egyes kiadási pontokon igénybe vehető maximális nem megszakítható kapacitás nem lehet nagyobb a kiadási pont maximális kapacitásánál.
 - ii. Az összevonásra hivatkozva technológiai átalakításokat nem lehet kezdeményezni a földgázzszállító rendszeren.
 - iii. Az összevonásban szereplő kiadási pontok leállítását, indítását, jelentős üzemmenet változását a kapcsolódó rendszerüzemeltetők operatívan egyeztetik.
 - iv. A csatlakozó rendszerüzemeltető a gáznapi előtti nominálást, illetve a gáznapon történő újranominálást követően, két órán belül felosztja a nominált igényeket az összevont kiadási pontban szereplő kiadási pontokra, és megküldi a földgázzszállító részére.
 - v. A földgázzszállító ezt követően két órán belül operatív egyeztetést kezdeményez az üzemmenetről, a felosztás szükség szerinti megváltoztatásáról. Amennyiben ezt nem teszi, a csatlakozó rendszerüzemeltető felosztása elfogadásra került.
 - vi. A kapacitás túllépésre vonatkozó adatszolgáltatást a kapcsolódó rendszerüzemeltető az összevont kiadási pontra kell megadja.

- vii. A földgázszállító az Informatikai Platformon minden gáznap után 10:00-ig publikálja az összevonásban szereplő kiadási pontokon átadott gázmennyiség adatokat külön-külön.
- viii. A kapcsolódó rendszerüzemeltető az összevont kiadási pontok gáznapi összegzett mennyiséget allokálja fel az egyes rendszerhasználókra.
- ix. Az összevont átadók napi energiamennyiségeit az összevonásban szereplő kiadási pontok energiamennyiségeinek összegzésével a földgázszállító kézi. Az összevont átadók napi energiamennyiséget a csatlakozó rendszer üzemeltetője által a térfogatra tett allokáció arányában a földgázszállító felosztja az egyes rendszerhasználókra. A napi minőségi és összetétel adatoknak az összevont átadó mennyiségarányos súlyozott átlagértékeit kell tekinteni.
- x. Amennyiben a földgázelosztó rendszeren a rendszerhasználó ellátása a földgázelosztó hálózat olyan kilépési pontjáról történik, mely esetében egyértelműen nem határozható meg, hogy melyik kiadási pontról kapja az ellátását, és a földgázszállító a gázátadókat összevonhatóként jelölte meg üzletsabályzatában, akkor a földgázelosztói rendszerhasználónak az összevont gázátadóra, mint földgázelosztó hálózati belépési pontra kell a gázminőséget az összevont átadó mennyiségarányos súlyozott átlagértékkel elszámolni.
- xi. Az összevont átadókként nyilvántartott rendszerek betáplálási pontjainak egymáshoz viszonyított, 5%-nál kisebb gázminőségi eltérése esetén a felhasználókra az ix. pontban jelzett mennyiségarányos átlagértékkel kell elszámolni a felhasznált gázt.
- xii. Az összevont gázátadói rendszer betáplálási pontjainak egymáshoz viszonyított, 5%.-nál nagyobb gázminőségi eltérése esetén a rendszeren ellátott felhasználókat a rendszer betáplálási pontjaihoz kell rendelni a felhasznált gázminőség meghatározása érdekében. Az összevont átadói rendszerek betáplálási pontjaira történő nyilvántartás a felhasználók gázévre történt lekötéseik alapján végzett hálózat szimulációval történik, éves gyakorisággal.
- xiii. ~~Az xii. pont szerinti eltérés esetén 2010. július 1-jét követően a földgázelosztók az összevont átadókról ellátott felhasználók gázminőségi hálózat szimulációját az üzletsabályzatukban meghatározott eljárási renddel, és gyakorisággal kötelesek elvégezni. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 32. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)~~
- xiv. Ha az összevont kiadási pont tekintetében fejlesztési igény jelentkezik, akkor a fejlesztés helyének és mértékének meghatározása a kapcsolódó rendszerüzemeltetők feladata. A csatlakozó rendszerüzemeltető megadja a kiadási pontokra a fejlesztési igényt, majd a földgázszállító elvégzi a szállítási feladat hidraulikai és gazdasági szempontból történő vizsgálatát 30 munkanapon belül, és nyilatkozik a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek a kapacitások hosszú távú rendelkezésre állásáról. Ha az összevonásnál fejlesztési igény jelentkezik, akkor annak megvalósításához a Magyar Energia Hivatal jóváhagyása szükséges.

6.13. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER KAPACITÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA

6.13.1. A hidraulikai vizsgálat típusa és gyakorisága

- (a) Hidraulikai vizsgálatot – annak fajtájától függően – eltérő gyakorisággal kell végezni.
- (b) Naponta elvégzendő vizsgálatok:
 - i. a földgápszállító rendszer üzemmenetének optimalizálása;
 - ii. a rendszerhasználók részéről történő igénybejelentések (nominálás) teljesíthetőségének vizsgálata.
- (c) Hetente elvégzendő vizsgálatok:
 - i. a heti előrejelzések alapján a földgápszállítási kapacitás igények kielégítésének előtervezése.
- (d) Havonta elvégzendő vizsgálatok:
 - i. a földgápszállító rendszer kapacitásainak meghatározása.
- (e) Évente elvégzendő vizsgálatok:
 - i. a földgápszállító rendszer szűk kapacitású szakaszainak meghatározása;
 - ii. a földgápszállító rendszer fejlesztési igényeinek meghatározása a prognosztizált fogyasztás és forrás adatok alapján.
- (f) Eseti jellegű vizsgálatok:
 - i. új igények teljesíthetőségének vizsgálata;
 - ii. hozzáférési igény elutasítása esetén, a Hivatal felügyelete mellett elvégzendő felülvizsgálat;
 - iii. üzemzavar, illetve havária esetén a földgápszállítási lehetőségek vizsgálata.

6.13.2. Az együttműködő rendszer hidraulikai ellenőrzéséhez szükséges módszertan és egységes számítási segédlet

- (a) Hardver eszközökkel szemben támasztott követelmények:
 - i. A gépeknek mind szerver, mind kliens oldalon meg kell felelniük a különböző hidraulikai szoftvereknek a hardver eszközökkel szemben támasztott követelményeinek (minimum konfigurációs igényének).
 - ii. A hidraulikai hálózati topológia grafikus megjelenítéséhez kliens gépenként a szoftver által támasztott követelményeknek megfelelő megjelenítő eszközzel kell rendelkezni.
 - iii. A hardver eszközök rendelkezésre állásának 99, 97%-osnak kell lennie.
 - iv. A hardver eszközöknek tartalék kapacitással, illetve bővítményi lehetőséggel kell rendelkezniük.
 - v. A szimulációs eredményeket olyan kapacitású archív adatbázis szerveren kell tárolni, ami minimum öt éves tárolást tesz lehetővé.
 - vi. A hardver eszközöknek rendelkezniük kell olyan eszközzel, amely lehetővé teszi az eredmények nyomtatott formában történő megjelenítését.
- (b) Az együttműködő rendszer hidraulikai ellenőrzését az arra alkalmas, Európában elfogadott számítási algoritmust dolgozó hidraulikai szoftverrel kell végezni.

- (c) Szoftver eszközökkel szemben támasztott követelmények:
- i. Alkalmasnak kell lenniük külső adatbázisokkal való kétirányú kommunikációra.
 - ii. A szimulációs programhoz jogosultsági szintek alapján történhessen a hozzáférés.
 - iii. A hidraulikai szimulációs programoknak alkalmasnak kell lenniük statikus és tranziens (dinamikus) állapot vizsgálatára is.
 - iv. A szimulációs programoknak grafikus adatbeviteli és eredmény megjelenítő felülettel kell rendelkezniük.
 - v. Az alkalmazásoknak beépített interaktív kereső és nyomtatási funkcióval kell rendelkezniük.
 - vi. A szimuláció során legyen lehetőség határérték figyelésre.
 - vii. Dinamikus szimuláció esetén a szoftver rendelkezzék profil beviteli, aritmetikai, relációs és logikai operátor megadási lehetőséggel.
 - viii. A szimulációs szoftverben az összes földgápszállító rendszerre jellemző típuselem megjeleníthetőségét és paraméterezésének lehetőségét biztosítani kell.
 - ix. A szimulációs szoftverben felépített hálózatnak a tényleges hálózattal megegyező hidraulikai karakterisztikával kell rendelkeznie.
 - x. A szoftvernek a szimulálni kívánt hőmérséklet- és nyomástartománynak megfelelő számítási algoritmussal kell rendelkeznie.
- (d) A szoftver a GET vonatkozó bekezdése⁵² szerint létrehozott adatbázis adatai, azaz a rendszerre vonatkozó műszaki paraméterek és a felhasználói igények adatai alapján, a földgázra vonatkozó fizikai törvények és tapasztalati képletek felhasználásával számol.
- (e) A hidraulikai szoftverrel végezhető szimulációk fajtái:
- i. statikus szimuláció: Az állandósult, vagy statikus modellel egy időpillanatra történik a hidraulikai rendszer leképezése, következésképp a program nem számol a rendszer vezeték készletének változásával, ezért ezen számítások esetében a forrás-fogyasztás egyensúly alapvető követelmény.
 - ii. tranziens, vagy dinamikus szimuláció: Tranziens szimulációs modellel egy választott időintervallumra történik a szimuláció futtatása, ebben az esetben a program számol a vezetékkészlet változásával, és az adott időintervallumon belül számolja a forrás és a fogyasztás, a nyomás, a gázhőmérséklet, a vezetékkészlet változásait, valamint a gáz minőségi összetételét is.
 - iii. ONLINE szimuláció: A földgápszállító rendszer mérési pontjairól 2 perces gyakorisággal érkező mérési adatok alapján tranziens szimulációval számítja a rendszer állapotát. Ez a 2 percentként végzett állapotrekonstrukciós számítás a gázhálózat aktuális állapotát határozza meg, azaz a nyomást, a közegáramot, a gázhőmérsékletet és a gázösszetételeit számolja ki a földgápszállító hálózat pontjaira a bemenő mérési adatoknak megfelelően.
- (f) A hidraulikai szimulációk alapadatai:

⁵² GET 81. § (2)

- i. a vezetékrendszer geometriai paraméterei: belső átmérő, hossz, cső érdessége;
 - ii. csomóponti vezetékkapcsolatok;
 - iii. betáplálási pontokon a betáplált földgáz minőségi és mennyiségi paraméterei (gázösszetétel, gázhőmérséklet, gázmennyiség, nyomás);
 - iv. fogyasztási pontokon a fogyasztott földgáz mennyisége;
 - v. a földgázzállító rendszer aktív elemeinek (szabályozók, kompresszor állomások, elzárók) állapota és munkapontja.
- (g) A hidraulikai vizsgálathoz szükséges gázforgalmi adatokat a rendszerhasználók és a rendszerüzemeltető engedélyesek biztosítják a földgázzállító, illetve rendszerirányító számára, amely utóbbi végzi a konkrét számításokat.
- (h) A vizsgálatok esetében törekedni kell arra, hogy a betáplálási mennyiségek órai szinten állandóak legyenek, tehát lehetőség szerint az adatbázisban szereplő betáplálási mennyiségek napi adatainak 1/24 részével kell számolni.
- (i) A kiadási pontokon jelentkező kapacitásigények napi adataiból - az elmúlt évek tény fogyasztási adatai és az adott fogyasztási pontra jellemző profil alapján - kell képezni a csúcs órai kapacitásigények értékét, mely a különböző fogyasztási pontok egyéni profiljai alapján figyelembe veszi az egyidejűséget is.
- (j) A hidraulikai vizsgálat általános szabályai:
- i. A szimulációs szoftverben felépített hálózatnak a vizsgált hálózattal megegyező hidraulikai karakterisztikával kell rendelkeznie.
 - ii. A szimuláció minden esetben egyensúlyi állapotból indul. A 24 órás dinamikus szimuláció futtatásához kiinduló statikus szimulációt kell futtatni.
 - iii. A szimulációnak profillal kell számolnia a napi fogyasztást a prognosztizált óracsúcs alapján (óracsúcs x aktuális profilszorzó) minden egyes fogyasztási pontra.
 - iv. A forráspontokon az adott pontra jellemző gázösszetétel figyelembe vételével kell történnie a gázminőség felvételének. A szimuláció teljes időhorizontján a gázminőség számításának a földgázzállító rendszer összes pontján folyamatosnak kell lennie.
 - v. A szimuláció során egy vagy több forráspontot ajánlott adott nyomású pontként definiálni.
 - vi. Adott nyomású forráspontoknál a betáplált gázmennyiség értéke nem haladhatja meg a prognosztizált értéket.
 - vii. Adott terhelésű forráspontoknál kialakuló távvezetéki nyomás értéke kisebb legyen, mint a forráspont lehetséges betáplálási nyomása.
 - viii. ~~A rendszer kiadási pontjain a távvezetéki nyomásnak nagyobbnak kell lennie, mint az átadási nyomásnak. Kiemelt figyelmet kell fordítani az emelt nyomású 20-25 bar, illetve e felett kiadási pontokon kialakuló távvezetéki nyomásra. Az egyes kiadási pontokon a szállítórendszer működése szempontjából minimálisan szükséges távvezetéki nyomás értéke a mindenkorai forgalmi rend figyelembe véve a gázminőséggel és a szagosítással kapcsolatos követelményeket is, valamint a szállítási igények függvénye. A szállítórendszer biztonságos működése szempontjából megfelelő távvezetéki nyomás az adott szállítási körülmények függvényében kerül meghatározásra. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia~~

Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 189. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- ix. A földgázszállító rendszer csomóponti kapcsolásának meg kell egyeznie a vizsgált időszak – feltételezett – jellemző kapcsolási rendjével.
 - x. A szimulált távvezetéki nyomásszabályozók beállítási értékeinek a szoftverben azonosnak kell lennie a valós beállítási értékekkel.
 - xi. A kompresszor állomások beállítási értékei feleljenek meg a jellemző üzemmenetnek. A kompresszor állomásokon számított mennyiségi és teljesítmény adatoknak az állomásra jellemző határértékeken belül kell maradniuk.
 - xii. A rendszer lokális részein nem alakulhat ki – szállított mennyiség által alá nem támasztott túlzott kompresszorozásból adódó – indokolatlanul magas nyomásérték.
 - xiii. Az anomáliák csökkentése, a vizsgálati eredmények pontosítása végett minden esetben két dinamikus szimulációt kell futtatni egymás után teljesen azonos beállításokkal. Az első 24 órás vizsgálat kiinduló állapotát a statikus, míg a második 24 órás vizsgálat kiinduló állapotát az első 24 órás futtatás eredményének kell szolgáltatnia. Kiértékelésre a második, anomáliáktól mentes szimulációs futtatás kerül.
 - xiv. A 24 órás összegzett forrás, illetve fogyasztás értéke meg kell egyezzen egymással.
 - xv. A 24 órás szimuláció során törekedni kell arra, hogy a szimuláció végén a vizsgált rendszer vezetékkészlete megegyezzen az induló vezetékkészlettel, azaz törekedni kell a napi szintű forrás-fogyasztás egyensúly fenntartására.
- (k) A hidraulikai vizsgálat segítségével a következő feladatak végezhetők el:
- i. a földgázszállító rendszer üzemmenetének optimalizálása;
 - ii. a földgázszállító rendszer szűk kapacitás keresztmetszeteinek meghatározása;
 - iii. a földgázszállító rendszer fejlesztési igényeinek meghatározása a 8.4.3. pont és a 7. fejezet alapján;
 - iv. a földgázszállító rendszer kapacitásainak meghatározása;
 - v. a kapacitásigénylők igénybejelentése teljesíthetőségének vizsgálata.

6.13.3. Kapacitás meghatározás a földgázszállító rendszeren

- (a) A földgázszállító rendszerre az alábbi kapacitások határozhatók meg:
 - i. maximális napi kapacitás (m^3/nap);
 - ii. maximális órai kapacitás ($m^3/óra$);
 - iii. maximális napi szabad kapacitás (m^3/nap);
 - iv. maximális órai szabad kapacitás ($m^3/óra$).
- (b) A kapacitások minden betáplálási és kiadási pontra meghatározandók.
- (c) A megrendelt földgázszállítási feladatak teljesíthetőségét a földgázszállító matematikai modellezéssel, hidraulikai szimuláció (hidraulikai vizsgálat) alapján határozza meg.

6.13.3.1 A lekötött és szabad kapacitások meghatározásának módszertana

6.13.3.1.1 Lekötött kapacitás meghatározásának módszertana

A lekötött kapacitások meghatározásánál a betáplálási és a kiadási pontokon a Rendszerhasználók által az aktuális Kapacitáslekötési, Földgázszállítási, Szagosítási és Rendszerirányítási Szerződésben (KFSZRI) összesen lekötött kapacitást kell figyelembe venni, az alábbi bontásban:

- i. Nem megszakítható kapacitások (egy évnél hosszabb időtartamra lekötött, egy éves időtartamra lekötött, egy éves időtartamra lekötött szezonális havi, napi, éves)
- ii. Megszakítható kapacitások (1 éves, havi, napi megszakítható kapacitások összesen)
- iii. A fizikai szállítással ellentétes irányú (backhaul) kapacitások.

6.13.3.1.2 Szabad kapacitás meghatározásának módszertana

- (a) Szabad kapacitás meghatározásának peremfeltételei a földgázszállító rendszeren az alábbiak:
 - i. A geometriai és hidraulikai jellemzőkből számított, időegység alatti maximális közegáram meghatározásra kerül a betáplálási és kiadási pontokra hidraulikai számítások segítségével.
 - ii. A hidraulikai jellemzőknél figyelembe vételekkel kerülnek a vizsgált időszakra a kapcsolódó rendszerek (földalatti gáztárolók, import betáplálási pontok, hazai termelési betáplálási pontok) maximális kapacitás és nyomás adatai.
 - iii. A szabad kapacitás meghatározása $m^3/\text{óra}$ (MJ/óra) mértékegységben történik, a napi maximális kapacitás ennek 24-szerese.
 - iv. A szabad kapacitások meghatározásánál figyelembe vételekkel kerülnek a visszaadott kapacitások.
- (b) A hálózati pontok szabad kapacitásait 10 gázévre előre kell az alábbi bontásban megadni:
 - i. Napi bontásban az aktuális hónapban.
 - ii. Havi bontásban legalább 18 hónapra előre.
 - iii. A további gázévekre éves bontásban.
- (c) A földgázszállító rendszer hálózati pontjaira vonatkozó szabad kapacitások meghatározási módszertana az alábbi esetekre vonatkozik:
 - i. A hálózati pontok nem megszakítható szabad kapacitása.
 - ii. A hálózati pontok megszakítható szabad kapacitása.
 - iii. A hálózati pontok fizikai áramlással ellentétes irányú (backhaul) szabad kapacitása.

6.13.3.1.3 A hálózati pontok nem megszakítható szabad kapacitása

Betáplálási pontok nem megszakítható szabad kapacitása

- (a) A betáplálási pontok nem megszakítható szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:
 - i. Figyelembe vett adatok és peremfeltételek:

- A nagynyomású földgázzszállító rendszer betáplálási (import, földalatti gáztároló, hazai termelés) pontjainak maximális napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; $(\text{MJ}/\text{óra})$) kapacitás adatai;
 - A rendszerhasználók által lekötött napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; $\text{MJ}/\text{óra}$) kapacitás adatok;
 - A rendszerhasználók által leadott kapacitás igények esetében az órai és napi kapacitások közötti átszámításnál 24-es csúcs-kihasználási óraszámot kell alkalmazni;
 - A szabad kapacitás meghatározása a nagynyomású földgázzszállító rendszer betáplálási pontjainak maximális napi/órai kapacitásai, valamint a rendszerhasználók által adott betáplálási pontra összesen lekötött nem megszakítható napi/órai kapacitások különbség képzésével történik;
 - Szabad kapacitás = (adott betáplálási pont maximális kapacitása) – (adott betáplálási pontra lekötött nem megszakítható kapacitások összege). Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 191. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- ii. A szabad kapacitás meghatározásánál a hidraulikailag legnagyobb szállítható mennyiséget csökkenteni kell a földgázzszállítási, a földgázleosztási és a földgáztárolási engedélyesek által a rendszerükre vonatkozó technológiai és veszteség kezelési célra a földgázzszállító rendszeri betáplálási pontjain lekötött kapacitásokkal, valamint szükség esetén a rendszeregyensúly fenntartás érdekében lekötött kapacitással. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 190. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- iii. Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzszállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.

6.13.3.1.4. Kiadási pontok nem megszakítható szabad kapacitása

- (a) A kiadási pontok szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:
- i. Figyelembe vett adatak és peremfeltételek:
 - a kiadási pontok maximális napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; $\text{MJ}/\text{óra}$) kapacitás adatai;
 - a rendszerhasználók által lekötött napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; $\text{MJ}/\text{óra}$) kapacitás adatok a kiadási pontokon.
 - ii. A kiadási pontok elvi szabad kapacitásainak meghatározása a kiadási pontok maximális napi/órai kapacitásai, valamint a rendszerhasználók által adott kiadási pontra összesen lekötött napi/órai kapacitások különbség képzésével történik:
 - Elvi szabad kapacitás = (adott kiadási pont maximális kapacitása) – (adott kiadási pontra lekötött nem megszakítható kapacitások összege).
 - iii. Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzszállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.

6.13.3.1.5. A hálózati pontok megszakítható szabad kapacitása

Betáplálási pontok megszakítható szabad kapacitása

(a) A betáplálási pontok megszakítható szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:

i. Figyelembe vett adatok és peremfeltételek:

- A nagynyomású földgázzsállító rendszer betáplálási (import, földalatti gáztároló, hazai termelés) pontjainak maximális ($m^3/\text{óra}$; MJ/óra) kapacitás adatai.
- A rendszerhasználók által lekötött nem megszakítható napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; MJ/óra) kapacitás adatai.
- A rendszerhasználók által leadott kapacitás igények esetében az órai és napi kapacitások közötti átszámításnál 24-es csúcs-kihasználási óraszámot kell alkalmazni.
- MEGSZAKÍTHATÓ szabad kapacitást azokon a betáplálási pontokon kell meghatározni, amely pontokon a nem megszakítható kapacitás teljes mértékben lekötésre kerül vagy a szállítási viszonyok miatt megszakítható kapacitást ajánlott fel a földgázzsállítási engedélyes.
- A szabad kapacitás meghatározása a nagynyomású földgázzsállító rendszer betáplálási pontjainak maximális órai kapacitásai, valamint a rendszerhasználók által adott betáplálási pontra összesen lekötött maximális órai megszakítható kapacitások különbség képzésével történik, melyet növelni kell a lekötött backhaul kapacitás abszolút értékével:
- Szabad kapacitás = adott betáplálási pont maximális kapacitása – adott betáplálási pontra lekötött megszakítható kapacitások összege + lekötött backhaul abszolút értéke.
- Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzsállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.

Kiadási pontok megszakítható szabad kapacitása

(a) A kiadási pontok megszakítható szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:

i. Figyelembe vett adatok és peremfeltételek:

- A nagynyomású földgázzsállító rendszer kiadási pontjainak maximális ($m^3/\text{óra}$; MJ/óra) kapacitás adatai.
- A rendszerhasználók által lekötött nem megszakítható napi (m^3/nap) és órai ($m^3/\text{óra}$; MJ/óra)) kapacitás adatai.
- A rendszerhasználók által leadott kapacitás igények esetében az órai és napi kapacitások közötti átszámításnál 24-es csúcs-kihasználási óraszámot kell alkalmazni.
- MEGSZAKÍTHATÓ szabad kapacitást azokon a kiadási pontokon kell meghatározni, amely pontokon a nem megszakítható kapacitás teljes mértékben lekötésre kerül vagy a szállítási viszonyok miatt megszakítható kapacitást ajánlott fel a földgázzsállítási engedélyes.
- A szabad kapacitás meghatározása a nagynyomású földgázzsállító rendszer kiadási pontjainak maximális órai kapacitásai, valamint a

rendszerhasználók által adott betáplálási pontra összesen lekötött órai megszakítható kapacitások különbség képzésével történik, melyet növelni kell a lekötött backhaul kapacitás abszolút értékével:

- Szabad kapacitás = adott kiadási pont maximális kapacitása – adott kiadási pontra lekötött megszakítható kapacitások összege + lekötött backhaul abszolút értéke.
- ii. Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzsállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.

6.13.3.1.6. A hálózati pontok fizikai áramlással ellenkező irányú (backhaul) szabad kapacitása

Betáplálási pontok backhaul szabad kapacitása

(a) A betáplálási pontok backhaul szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:

- i. Figyelembe vett adatok és peremfeltételek:
 - A nagynyomású földgázzsállító rendszer betáplálási (import, földalatti gáztároló, hazai termelés) pontjainak maximális (m^3 /óra; MJ/óra) kapacitás adatai.
 - A rendszerhasználók által lekötött nem megszakítható napi (m^3 /nap; MJ/nap) és órai (m^3 /óra; MJ/óra) kapacitás adatai.
 - A rendszerhasználók által leadott kapacitás igények esetében az órai és napi kapacitások közötti átszámításnál 24-es csúcs-kihasználási óraszámot kell alkalmazni.
 - Import betáplálási pontokon figyelembe kell venni az országos földgázrendszer biztonságos ellátásához szükséges minimális beszállítási mennyiséget.
 - A backhaul szabad kapacitás meghatározása: a nagynyomású földgázzsállító rendszer betáplálási pontjain lekötött órai kapacitásból le kell vonni az országos földgázrendszer biztonságos ellátásához szükséges minimális órai mennyiséget és a rendszerhasználók által az adott betáplálási pontra összesen lekötött órai backhaul kapacitásokat.
 - Szabad kapacitás = adott betáplálási ponton lekötött nem megszakítható kapacitás – országos földgázrendszer biztonságos ellátásához szükséges minimális órai mennyiség - adott betáplálási pontra lekötött backhaul kapacitások összege.
- ii. Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzsállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.

Kiadási pontok backhaul szabad kapacitása

(b) A kiadási pontok megszakítható szabad kapacitásának meghatározása az alábbiak szerint történik:

- i. Figyelembe vett adatok és peremfeltételek:
 - A nagynyomású földgázzsállító rendszer kiadási pontjainak maximális (m^3 /óra; MJ/óra) kapacitás adatai.

- A rendszerhasználók által lekötött nem megszakítható napi (m^3/nap ; MJ/nap) és órai ($m^3/óra$; $MJ/óra$) kapacitás adatok.
 - A rendszerhasználók által leadott kapacitás igények esetében az órai és napi kapacitások közötti átszámításnál 24-es csúcs-kihasználási óraszámot kell alkalmazni.
 - A backhaul szabad kapacitás meghatározása a nagynyomású földgázzszállító rendszer adott kiadási pontján összesen lekötött nem megszakítható órai kapacitásai és a rendszerhasználók által az adott betáplálási pontra összesen lekötött órai backhaul kapacitások különbség képzésével történik:
 - Szabad kapacitás = (adott kiadási ponton lekötött nem megszakítható kapacitás) – (adott kiadási pontra lekötött backhaul kapacitások összege).
- ii. Az így kiszámított elvi szabad kapacitás kihasználhatósága azonban a földgázzszállító rendszer hidraulikai viszonyaitól függ, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.
- (c) A földgázzszállítási feladatok teljesíthetőségi vizsgálata az alábbiak szerint történik:
- i. A földgázzszállítási feladat teljesíthetőségének vizsgálata a peremfeltételek figyelembe vételével az ÜKSZ 6.13.3. (c) pontjában rögzítettek szerint történik.
 - ii. Egy adott földgázzszállítási feladat teljesíthetősége függ:
 - a betáplálási ponton publikált szabad kapacitástól és a kiadási ponton publikált elvi szabad kapacitástól;
 - a földgázzszállító rendszer hidraulikai paramétereitől;
 - a földgázzszállító rendszer hidraulikai viszonyaitól, azaz attól, hogy honnan hová, milyen peremfeltételek mellett kell szállítani.
 - iii. A földgázzszállító minden teljesíthetőség számítást a már lekötött kapacitások együttes figyelembe vételével végez el.

6.13.4. A kapacitás meghatározás a földgázelosztó rendszeren

6.13.4.1. A hidraulikai vizsgálat típusa és gyakorisága

- (d) A földgázelosztási feladatok teljesíthetőségét a földgázelosztó hidraulikai szimuláció (hidraulikai vizsgálat) alapján határozza meg, ami a vizsgált hálózat vagy hálózat rész földgázzszállítási kapacitásának meghatározását jelenti.
- (e) A hidraulikai vizsgálat segítségével a következő feladatok végezhetők el:
- i. a földgázelosztó rendszer üzemmenetének optimalizálása;
 - ii. a földgázelosztó rendszer szűk kapacitás keresztmetszeteinek meghatározása;
 - iii. a fejlesztési igények teljesíthetőségének meghatározása a prognosztizált fogyasztás alapján a földgázelosztó hálózat betáplálási pontjain;
 - iv. a földgázelosztó rendszer kapacitásainak meghatározása, az igénybejelentések teljesíthetőségének vizsgálata.
- (f) A hidraulikai vizsgálattal – annak céljától és időtávjától függően két különböző típusú szimuláció elvégzése lehetséges:

- i. a rövidtávú igénybejelentések (éven belüli kapacitáslekötések) elbírálására alkalmazható szimuláció. Ez a módszer a meglévő felhasználói állomány és a rendelkezésre álló teljesítményadatok figyelembevételével határozza meg a földgázelosztó rendszeren a földgázelosztási feladatok teljesíthetőségét.
 - ii. a hosszú távú kapacitásigény kielégítésének, valamint a földgázelosztó hálózati fejlesztési igények vizsgálatára alkalmazható szimuláció. A vizsgálat egy feltételezett üzemállapotra és a felhasználók előre jelzett kapacitásigényének, valamint a földgázelosztó vezetéki fejlesztési igények ismerete alapján határozza meg a földgázelosztó vezetéken kiadható kapacitásokat, illetve a felhasználói igények alapján létesítendő földgázelosztó vezetékek műszaki paramétereit.
- (g) A hidraulikai vizsgálathoz szükséges gázforgalmi adatokat – a földgázelosztó saját adatállománya mellett - a rendszerhasználók biztosítják a földgázelosztó számára. A szükséges gázforgalmi adatok körét a földgázelosztó üzletszabályzata tartalmazza.
- (h) A földgázelosztó hálózat hidraulikai vizsgálatának alapelvei:
- i. a hidraulikai vizsgálatot végző szoftver programhoz szükséges alapadatok:
 - a földgázelosztó rendszer felépítése (sugaras vagy hurkolt);
 - a csomóponti kapcsolatok;
 - a hálózati nyomásszabályozók beállítási értékei.
 - ii. a vizsgálati szimuláció peremfeltételei:
 - egyensúlyi állapotból történő kiindulás;
 - órai forrás-felhasználói egyensúly;
 - az induló vezetékkészlet egyenlő a záró vezetékkészlettel;
 - a betáplálási nyomás nagyobb a vezetéki nyomásnál;
 - kilépési nyomás kisebb a vezetéki nyomásnál;
 - kiértékelés.

6.13.5. A kapacitás meghatározása a földgáztároló rendszeren

- (a) A földalatti gáztárolók technikai kapacitásai a következők:
- i. (összesített) névleges mobil kapacitás (MJ, m³);
 - ii. névleges betárolási kapacitás (m³/nap);
 - iii. névleges kitárolási kapacitás (m³/nap);
 - iv. aktuális ki- és betárolási kapacitás (m³/nap);
 - v. legkisebb ki- és betárolási kapacitás (m³/nap).
- (b) Az aktuális kapacitások meghatározása a földgáztároló üzletszabályzatában található meg. Az aktuális kapacitások mértékéről a földgáztároló saját internetes honlapján és a Földgáztárolói Informatikai Platformon folyamatos tájékoztatást ad.
- (c) A legkisebb ki- és betárolási kapacitások meghatározásának elvét a földgáztároló üzletszabályzata tartalmazza, az aktuális értékeket a földgáztároló a Földgáztárolói Informatikai Platformon, illetve a honlapján közzéteszi.

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

- (d) A kapacitásigénylők az (a) pont szerinti, a földgáztároló által annak internetes honlapján közzétett földgáztárolói kapacitások felülvizsgálatára a Hivatalhoz adhatnak be kérelmet.
- (e) A földgáztároló a meghirdetett kapacitásait a publikálást megelőzően köteles egyeztetni a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel.

7. RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA

7.1. A RENDSZERFEJLESZTÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (a) A rendszerüzemeltető a hozzá benyújtott kapacitás igényadatokat felülvizsgálja, - az elmúlt időszak tény fogyasztási adatait valamint a -12 °C-ig fenntartható ellátást figyelembe véve - szükség esetén módosítja a benyújtott igényeket.
- (b) A rendszerüzemeltetőhöz benyújtott rendszerhasználói kapacitás igényt nem megszakítható kapacitásként kell biztosítani. Amennyiben az új igény biztosításához fejlesztés szükséges azt meg kell valósítani a Hivatal jóváhagyásában foglaltaknak megfelelően.
- (c) A földgázelosztó rendszerhez csatlakozó 20 m³/óra feletti felhasználókat egyidejűségi tényező nélkül, a 20 m³/óra alattiakat egyidejűségi tényezővel kell figyelembe venni. A fejlesztési tervben a rendszerüzemeltetőknek ezeket a felhasználói csoportokat elkülönítetten is be kell mutatni.

7.2. MŰSZAKI-GAZDASÁGI TERVEZÉSI MÓDSZEREK MEGHATÁROZÁSA

- (a) A rendszerüzemeltetők a hálózataik műszaki fejlesztésének tervezése során hálózati diagnosztikai adatokon alapuló modellezések kötelesek végezni.
- (b) A rendszerfejlesztések során a rendszerüzemeltetők a rendszereik üzemszerű működésének modellezése kapcsán olyan számítási eljárásokat, informatikai programokat kötelesek használni, melyek a felhasználói terheléseket figyelembe véve határozzák meg a kiadási pontok nyomásértékeit.
- (c) A kiadási pontok nyomásértékei nem csökkenhetnek az üzemeltetési nyomástartomány alsó határértéke alá.
- (d) A hálózatfejlesztés gazdasági tervezése során figyelembe kell venni a 74/2006. GKM rendelet előírásait.

7.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FEJLESZTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ADATBÁZIS

A fejlesztések tervezéséhez a rendszerirányító és a rendszerüzemeltetők az országos földgázellátásra vonatkozóan adatbázist hoznak létre, és azt az adatbázis adatainak rendszeres frissítésével folyamatosan működtetik. Az adatbázis az alábbi elemeket tartalmazza:

- i. a földgázszállító vezetékek - beleértve a gázátadó állomásokat is - műszaki adatbázisát;
- ii. a földgázszállító- és a földgázelosztó vezetékekre vonatkozó - gázátadó állomásonkénti - fogyasztás adatokat;
- iii. a felhasználói igények 10 éves becsült adatait éves megosztásban, gázátadó állomásonkénti bontásban;
- iv. a fejlesztések pénzügyi-gazdasági tervezéséhez szükséges adatokat.

7.4. A RENDSZERÜZEMELTETŐK ÁLTAL VÉGZENDŐ KAPACITÁS ELLENŐRZÉS, FEJLESZTÉSI VIZSGÁLAT

A rendszerüzemeltető évente az igénybejelentések alapján köteles elvégezni a rendszer technikai állapotának számításos ellenőrzését. Az ellenőrzés során

figyelembe kell venni, hogy a nyilvántartott szerződéses és nyilvántartásba vételt kezdeményező felhasználók ellátása legalább -12 °C-ig fenntartható legyen.

7.5. A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁSZSzáLLÍTÓ RENDSZEREN

7.5.1. A rendszerfejlesztés alapelvei

- (a) A földgázszállító rendszert úgy kell fejleszteni, hogy mindenkor alkalmas legyen a Hivatal által jóváhagyott fejlesztési tervben rögzített kapacitásigények biztonságos kielégítésére.
- (b) A földgázszállítónak a földgázszállításban érintett műszaki létesítmények, illetve berendezések fejlesztéseit a biztonsági előírások betartását figyelembe véve és a legkisebb költség elvével összhangban kell végezni.
- (c) A fejlesztések során csak olyan rendszerelemek kerülhetnek beépítésre, melyek biztosítják, hogy a rendszerhasználók részére a kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződésekben foglalt feltételek szerint rendelkezésre álljon a szerződött kapacitás.

7.5.2. Fejlesztési igények éves felülvizsgálata

- (a) A kapacitás igények évente felülvizsgálatra kerülnek az alábbi pontok figyelembe vételével:
 - i. a kiadási pontokon jelentkező igények;
 - ii. a betáplálási pontokon jelentkező igények, illetve a rendelkezésre álló kapacitások;
- (b) A rendszerhasználónak a saját, illetve saját felhasználóira vonatkozó kapacitás és földgázszállítási igényeit minden gázévet megelőzően február 28-áig a földgázszállító részére meg kell küldenie, amely az alábbi információkat tartalmazza kiadási és betáplálási pontonként a következő gázévre kötelező érvénnyel, és további 9 gázévre tájékoztató jelleggel a Szabályzat szerinti 7.1. (a) pont alapján:
 - i. A rendszerhasználó saját felhasználóira vonatkozóan az adott gázévre vonatkozó kiadási pontok szerződéses adatait:
 - az igénybeadás során folyamatban lévő gázévre a várható fogyasztást ($m^3/év$);
 - csúcskihasználási napszámot a folyamatban lévő gázévre (éves fogyasztás/csúcsnapi fogyasztás nap/év);
 - az igénybeadás során folyamatban lévő gázévre a csúcsnapi fogyasztást (m^3/nap) a hozzá tartozó tény átlaghőmérséklettel (C°);
 - csúcskihasználási óraszámot a folyamatban lévő gázévre (csúcsnapi fogyasztás/csúcsórai fogyasztás óra/nap);
 - az igénybeadás során folyamatban lévő gázévre a várható csúcsnapi fogyasztást ($m^3/óra$);
 - m^3/nap és $m^3/óra$ igényt felhasználói csoportonként kell megadni ($100 m^3/óra$ feletti, $20-100 m^3/óra$ közötti és $20 m^3/óra$ alatti felosztásban).
 - ii. A rendszerhasználó saját fogyasztóira vonatkozóan a kiadási pontok igényfelmérését (az adatok gáztechnikai normálállapotra vonatkoznak):

- kapacitás igényeket éves bontásban ($m^3/év$);
- (g) csúcskihasználási napszámot (igényelt fogyasztás / igényelt csúcsnapi fogyasztás nap/év);
- a csúcsnapra tervezett felkészülési átlaghőmérsékletet (C^0);
 - kiadási pontonként a maximális napi (m^3/nap) és órai csúcsigényeket ($m^3/óra$);
 - csúcskihasználási óraszámot (igényelt csúcsnapi fogyasztás/ igényelt csúcsórai fogyasztás óra/nap);
 - kiadási pontonként az átlagos nyári napi átlag (m^3/nap) és a legkisebb órai igényeket ($m^3/óra$).
- iii. forrásoldali betáplálási adatok felmérését (az adatok gáztechnikai normálállapotra vonatkoznak):
- betáplálási pontonként várható földgápszállítási igényeket ($m^3/év$);
 - betáplálási pontonként a maximális napi (m^3/nap) és órai csúcsigényeket ($m^3/óra$);
 - betáplálási pontonként a jellemző nyári napi átlag (m^3/nap) és a legkisebb órai igényeket ($m^3/óra$).
- iv. földalatti gáztárolók letárolási és kitárolási adatainak felmérését (Az adatok gáztechnikai normálállapotra vonatkoznak):
- a letárolandó és kitárolandó igényeket ($m^3/év$);
 - a betárolási ciklusban jellemző napi letárolandó (m^3/nap) és jellemző órai csúcsigényeket ($m^3/óra$) és azok határértékeit;
 - a téli csúcsnapi kitárolandó (m^3/nap) és óracsúcs igényeket ($m^3/óra$).
- (c) A földgápszállító rendszer kapacitás ellenőrzése és a szükséges fejlesztési javaslatok kidolgozása az alábbi pontok figyelembe vételével történik:
- i. a földgápszállító a kapacitásigényeknek megfelelően évenként elvégzi a szükséges hidraulikai számításokat;
 - ii. a vizsgálatokat kapacitás- és hidraulikai tanulmányban foglalja össze, kiemelve a kapacitásfejlesztéshez szükséges fejlesztési javaslatokat (azonosítás, ütemezés);
 - iii. a fejlesztési igények megvalósításához műszaki tartalom kidolgozása szükséges;
 - iv. a fejlesztéshez kapcsolódóan költségbecslések elkészítése szükséges;
 - v. fejlesztések kivitelezéséhez kapcsolódóan időütemterv elkészítése szükséges.
- (d) A földgápszállító rendszerhez kapcsolódó rendszerüzemeltetők az összevontan kezelt hálózati pontokra benyújtott igényeket kötelesek megbontani a fizikai hálózati pontokra. A földgápszállító rendszerre benyújtott kapacitás igényeket a földgápszállító összesíti és átadja a kapcsolódó rendszerüzemeltetőknek. Amennyiben földgápszállító rendszerre és a kapcsolódó rendszerre leadott igények eltérőek, úgy a kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek egyeztetést kell kezdeményeznie a földgápszállítóval.
- (e) A hazai termelőknek és a földgáztárolónak kapcsolódási pontonként minden gázévet megelőzően február 28-ig a földgápszállító részére meg kell küldeni a

rendelkezésre álló kapacitásokat betáplálási pontonként a következő 10 gázévre éves, illetve az első gázévre a szállítandó mennyiségeket havi bontásban, amely az alábbi információkat tartalmazza:

i. Termelőkre vonatkozóan:

- betáplálási pontonként várható gáztermelést ($m^3/\text{év}$);
- első gázévre a várható gáztermelést ($m^3/\text{hó}$);
- betáplálási pontonként a maximális rendelkezésre álló napi (m^3/nap) és órai kapacitásokat ($m^3/\text{óra}$);
- betáplálási pontonként a jellemző nyári napi átlagos gáztermelést (m^3/nap);
- betáplálási pontonként a legkisebb órai termelési értékeket ($m^3/\text{óra}$).

ii. Földgáztárolókra vonatkozóan kitárolás esetén:

- betáplálási pontonként várható kitárolási mennyiséget ($m^3/\text{év}$);
- első gázévre a várható kitárolási gázmennyiséget ($m^3/\text{hó}$);
- betáplálási pontonként a maximális rendelkezésre álló napi (m^3/nap) és órai kapacitásokat ($m^3/\text{óra}$);
- betáplálási pontonként a legkisebb órai mennyiséget ($m^3/\text{óra}$);
- tárolói pontonként a felterhelés sebességét ($m^3/\text{óra/óra}$).

iii. Földgáztárolókra vonatkozóan letárolás esetén:

- kiadási pontonként várható letárolási mennyiséget ($m^3/\text{év}$);
- első gázévre a várható letárolási gázmennyiséget ($m^3/\text{hó}$);
- kiadási pontonként a maximális igényelt letárolási napi (m^3/nap) és órai mennyiségeket ($m^3/\text{óra}$);
- kiadási pontonként a jellemző nyári napi átlag mennyiséget (m^3/nap);
- kiadási pontonként a legkisebb órai mennyiségeket ($m^3/\text{óra}$);
- tárolói pontonként a leterhelés sebességét ($m^3/\text{óra/óra}$).

7.5.3. Fejlesztések finanszírozása

A fejlesztések finanszírozási módjának megválasztása a gazdaságossági vizsgálatok eredményének figyelembe vételevel történik a Szabályzat 7.2. pontjában foglalt elvek szerint.

7.5.4. Gázéven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata

- (a) A földgázszállító részére a rendszerhasználó eljuttatja a felmerült új kapacitás igényt.
- (b) Egyedi kapacitásigény bejelentéséhez szükséges információk:
 - i. felhasználó éves gázigénye ($m^3/\text{év}$);
 - ii. kiadási pontra vonatkoztatott várható napi csúcs (m^3/nap);
 - iii. felhasználó igényelt vételezési óracsúcs teljesítménye ($m^3/\text{óra}$) az adott években;
 - iv. igényelt minimum földgázszállítási mennyiségek (m^3/nap), ($m^3/\text{óra}$);

- v. névleges nyomásigény a kiadási ponton;
 - vi. kiadási ponton a fogyasztás felterhelési üteme (m^3 /óra; időintervallum);
 - vii. betáplálási pontonként várható földgápszállítási igények (m^3 /év);
 - viii. betáplálási pontonként a maximális napi (m^3 /nap) és órai csúcsigények (m^3 /óra);
 - ix. betáplálási pontonként a jellemző nyári napi átlag (m^3 /nap);
 - x. betáplálási pontonként a legkisebb órai igények (m^3 /óra).
- (c) A földgápszállító az igény beérkezésétől számított 60 napon belül kapacitásbiztosítási nyilatkozatban rögzíti a kapacitásigény biztosításának feltételeit.
- (d) A kapacitásbiztosítási nyilatkozatnak tartalmaznia kell:
- i. a kapacitás biztosítható-e;
 - ii. az igény teljesítéséhez szükséges műszaki feltételeket;
 - iii. a megvalósítás időbeni ütemezését;
 - iv. a fejlesztések várható pénzügyi forrásigényét.
- (e) Az engedélyes a kapacitásbiztosítási nyilatkozatban javaslatot tesz a finanszírozás módjára.

7.6. A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN

7.6.1. A rendszerfejlesztés alapelvei

- (a) A földgázelosztó rendszert úgy kell fejleszteni, hogy mindenkor alkalmas legyen a földgázelosztási igények biztonságos kielégítésére.
- (b) A földgázelosztó a fejlesztésekknél köteles figyelembe venni:
- i. a földgázigények alakulását;
 - ii. a biztonságos ellátás feltételeit.
- (c) A földgázelosztó a földgázelosztó rendszert igény szerint, de legalább évente egyszer felülvizsgálja abból a célból, hogy a jelentkező felhasználó igényei az adott kiadási pontokon biztosíthatók-e. Szükség esetén megfelelő intézkedéseket kezdeményez.
- (d) A földgázelosztó a rendelkezésre álló közép- és hosszú távú igények alapján a legkisebb költség elvének figyelembe vételevel, műszaki-hidraulikai vizsgállattal meghatározza a szükséges vezetékfejlesztésekét éves bontásban. Egyeztetést folytat a földgápszállítóval a közép- és hosszú távú igények földgápszállító vezetéki és gázátadó állomási kielégíthetőségeiről.
- (e) A földgázelosztók a fejlesztési igények vizsgálatához kötelesek a földgápszállító részére a szükséges információkat biztosítani.
- (f) A földgázelosztó rendszeren a rendszerfejlesztés történhet:
- i. a már meglévő rendszer szűk kapacitásának feloldására;
 - ii. új felhasználók bekapcsolása céljából:
 - leágazó vezeték építése nélkül;
 - leágazó vezeték építésével;

- a meglévő földgázelosztó rendszer bővítése új földgázelosztó vezetékekkel;
 - új települések, településrészek, területek bekapcsolása új földgázelosztó hálózat építésével.
- (g) A földgázelosztó a 8.1.4. pontban részletezett kapacitás meghatározás alapján a csatlakozó felhasználók vásárolt kapacitásigényéről, valamint az ehhez tartozó forrás oldali kapacitás szükségleteiről tájékoztatja a Rendszerirányítót, aki megvizsgálja a földgázszállító és földgáztároló rendszer forrásoldali kapacitásait. Amennyiben az elosztói végfelhasználók forrásponți kapacitásának összegzett mennyisége meghaladja a szállítói vagy földgáztárolói kapacitásokat, a Rendszerirányító egyeztetést kezdeményez a Hivatalnal és a rendszerüzemeltetőkkel, az összegzett mennyiségek újból felosztásáról. Amennyiben az egyeztetés eredményeként az együttműködő földgázrendszer fejlesztése szükséges, meg kell határozni a szükséges fejlesztéseket, és azokat jóvá kell hagyni a Hivatalnal.

7.6.2. Gázéven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata

- (a) A földgázelosztó részére a rendszerhasználó eljuttatja a felmerült új kapacitás igényt.
- (b) Egyedi kapacitásigény bejelentéséhez szükséges információk:
 - i. felhasználó igényelt vételezési óracsúcs teljesítménye ($m^3/\text{óra}$) az adott években;
 - ii. kiadási pontra vonatkoztatott várható napi csúcs (m^3/nap);
 - iii. a névleges nyomásigény a kiadási ponton.
- (c) A földgázelosztó az igény beérkezésétől számított 30 napon belül kapacitásbiztosítási nyilatkozatban rögzíti a kapacitásigény biztosításának feltételeit.
- (d) Elosztóvezetéki betáplálási pont szűk kapacitása esetén a földgázelosztó köteles a földgázszállítóval egyeztetni a kapacitásbiztosítás átadóponți kapacitás bővítési feltételeiről.
- (e) A kapacitásbiztosítási nyilatkozatnak tartalmaznia kell:
 - i. a kapacitás biztosítható-e;
 - ii. az igény teljesítéséhez szükséges műszaki feltételeket;
 - iii. a megvalósítás időbeni ütemezését;
 - iv. a fejlesztések várható pénzügyi forrásigényét.
- (f) Az engedélyes a kapacitásbiztosítási nyilatkozatban javaslatot tesz a finanszírozás módjára.

7.6.3. Fejlesztések finanszírozása

A földgázelosztó működési engedélyében nem szereplő új települések, településrészek, területek, vagy nyilvántartásba vett felhasználók bekapcsolásával összefüggő új földgázelosztó vezeték építése esetén a

vonatkozó miniszteri rendelet⁵³ és a földgázelosztó üzletszabályzatában foglaltak szerint kell eljárni.

7.6.4. Fejlesztési igények éves felülvizsgálata

- (a) A kapacitás igények évente felülvizsgálatra kerülnek az alábbi pontok figyelembe vételével:
- a kiadási pontokon jelentkező igények;
 - a betáplálási pontokon rendelkezésre álló kapacitások.
- (b) A rendszerhasználónak a saját, illetve saját felhasználóira vonatkozó kapacitás és elosztási igényeit minden gázévet megelőzően február 28-ig a földgázelosztó részére meg kell küldenie, amely az alábbi információkat tartalmazza kiadási és betáplálási pontonként a következő 10 gázévre a Szabályzat szerinti 7.1.(a) alapján:
- A rendszerhasználó a saját felhasználóira vonatkozóan a kiadási pontok igényfelmérését (az adatok gáztechnikai normálállapotra vonatkoznak (101 325 Pa, 288,15 K)): kiadási pontonként a maximális napi (m^3/nap) és órai csúcsigényeket ($m^3/óra$).
- (c) A földgázelosztó rendszer kapacitás ellenőrzése és a szükséges fejlesztési javaslatok kidolgozása az alábbi pontok figyelembe vételével történik:
- a földgázelosztó a kapacitási igényeknek megfelelően évenként elvégzi a szükséges hidraulikai számításokat;
 - a vizsgálatokat kapacitás- és hidraulikai tanulmányban foglalja össze, kiemelve a kapacitásfejlesztéshez szükséges fejlesztési javaslatokat (azonosítás, ütemezés);
 - a fejlesztési igények kielégítésének előkészítési fázisában műszaki tartalom kidolgozása szükséges;
 - a fejlesztéshez költségbecslések elkészítése szükséges;
 - a fejlesztések kivitelezéséhez időütemterv elkészítése szükséges.
- (d) Amennyiben a földgázelosztó rendszerre és a kapcsolódó földgázzsállító rendszerre leadott igények eltérőek, úgy a földgázelosztó egyeztetést kezdeményez a földgázzsállítóval.
- (e) A hazai termelőknek és a földgáztárolónak kapcsolódási pontonként minden gázévet megelőzően február 28-ig a földgázelosztó részére meg kell küldeniük a rendelkezésre álló kapacitásokat betáplálási pontonként a következő 10 gázévre, amely az alábbi információkat tartalmazza:
- Termelőkre vonatkozóan:
 - betáplálási pontonként a maximális rendelkezésre álló napi (m^3/nap) és órai kapacitásokat ($m^3/óra$);
 - betáplálási pontonként a jellemző nyári napi átlagos (m^3/nap);
 - betáplálási pontonként a legkisebb órai termelési értékeket ($m^3/óra$).
 - Földgáztárolókra vonatkozóan kitárolás esetén:
 - betáplálási pontonként a maximális rendelkezésre álló napi (m^3/nap) és órai kapacitásokat ($m^3/óra$);

⁵³ 74/2006. (X. 31.) GKM rendelet

- betáplálási pontonként a legkisebb órai mennyiséget ($m^3/\text{óra}$).
- iii. Földgáztárolókra vonatkozóan letárolás esetén:
- kiadási pontonként a maximális igényelt letárolási napi (m^3/nap) és órai mennyiségeket ($m^3/\text{óra}$);
 - kiadási pontonként a legkisebb órai mennyiségeket ($m^3/\text{óra}$).

7.7. A RENDSZERFEJLESZTÉS FOLYAMATA A FÖLDGÁZTÁROLÓ RENDSZEREN

7.7.1. A rendszerfejlesztés alapelvei

- (a) A földgáztároló rendszert úgy kell fejleszteni, hogy mindenkor alkalmas legyen a földgáztárolási igények biztonságos kielégítésére.
- (b) A földgáztárolónak a földgáztárolásban érintett műszaki létesítmények, illetve berendezések fejlesztéseit a biztonsági előírások betartását figyelembe véve és a legkisebb költség elvével összhangban kell elvégeznie.
- (c) A VHR vonatkozó rendelkezése alapján⁵⁴ a földgáztároló kétévente felülvizsgálja az általa üzemeltetett földalatti gáztárolók műszaki állapotát és meghatározza a várható élettartamukat. Erről jelentést készít, amelyet - a felülvizsgálatot követő év március 31-ig - megküld a Hivatalnak.
- (d) A fejlesztések során csak olyan rendszerelemek kerülnek beépítésre, melyek biztosítják, hogy a rendszerhasználók részére a földgáztárolási szerződésekben foglalt feltételek szerint rendelkezésre álljon a szerződött kapacitás.

7.7.2. Fejlesztési igények éves felülvizsgálata

- (a) A földgáztároló rendszer fejlesztéséhez szükséges közép- és hosszú távú várható, tájékoztató jellegű földgáztárolási igényeket a rendszerhasználatra jogosultak a földgáztároló részére a következő tárolási évre vonatkozó igényeikkel együtt kötelesek megadni. Az információkat az alábbiak szerint a következő tíz tárolási évre, éves bontásban kell biztosítani:
 - i. mobilkapacitás igény (m^3);
 - ii. betárolási kapacitás igény (m^3/nap);
 - iii. kitárolási kapacitás igény (m^3/nap).
- (b) A fejlesztési terv összeállításához a földgáztároló figyelembe veszi továbbá:
 - i. az általa végzett piacelemzés eredményét;
 - ii. a rendszeregyensúly fenntartás érdekében a földgápszállító által lekötni kívánt kapacitásokat;
 - iii. a fejlesztéshez szükséges költségbecsleseket;
 - iv. a pénzügyi megtérülést.
- (c) A földgáztároló a fejlesztési tervét a kapcsolódó rendszerüzemeltetőkkel való egyeztetést követően állítja össze.

⁵⁴ VHR 18.§

7.7.3. Fejlesztések finanszírozása

A fejlesztések finanszírozási módjának megválasztása a gazdaságossági vizsgálatok eredményének figyelembe vételével történik a Szabályzat 7.2. pontjában foglalt elvek szerint.

7.7.4. Tárolási éven belüli rendszerfejlesztési igények vizsgálata

- (a) A földgáztároló a tárolási éven belül jelentkező kapacitás igények kiszolgálására, amennyiben a műszakilag lehetséges, azonnali rendszerfejlesztést hajthat végre.
- (b) A tárolási év közben fejlesztett kapacitások értékesítésére a jelen Szabályzat 8.7.1.7. pontja az irányadó.

7.8. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ FÖLDGÁZRENDSZER FEJLESZTÉSI JAVASLATÁNAK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

- (a) A rendszerhasználó kizárolag tájékoztató jelleggel - későbbi kötelezettség nélkül - minden igény bejelentési időszakban a rendszerüzemeltető részére megadja (évente) az adott pillanatban ellátási körébe tartozó felhasználók várható 10 éves kapacitásigényét az első 5 évre éves, azt követően 5 éves megosztásban.
- (b) A rendszerüzemeltető évente a saját földgázzállító- vagy földgázelosztó vezetékeire vagy földgáztárolóira vonatkozóan kapacitás-felülvizsgálatot végez, amit fejlesztési tanulmányban foglal össze, és ez alapján a rendszerirányító részére 10 éves fejlesztési javaslatot tesz. A rendszerüzemeltető a fejlesztési javaslatát 2 évente köteles felülvizsgálni és szükség esetén kiegészíteni az elmúlt időszakra vonatkozó teljesülés és a jövőbeni teljesíthetőség mutatóival, valamint a várható igényekkel.
- (c) A fejlesztési javaslatot a rendszerüzemeltető köteles minden második év augusztus 31-ig átadni a rendszerirányítónak. A rendszerirányító a lefolytatott ellenőrzésről 30 napon belül köteles jelentést adni a Hivatalnak.
- (d) Jelentésnek tartalmaznia kell a földgázzállító- és földgázelosztó vezetékek igényfelmérését, annak indokolását és az elvégzett érzékenységi vizsgálatokat, a javasolt fejlesztéseket és azok érintettjeit, a becsült fejlesztési költségeket, kiemelt figyelemmel a szigetüzemben működő rendszerekre.
- (e) A jóváhagyott 10 éves fejlesztési terv alapján a Hivatal nyilatkozattételre szólítja fel a rendszerüzemeltetőket az első 5 év fejlesztéseinek vállalására. A nyilatkozatnak tartalmazni kell a munkálatok megindításának időpontját és a véghatáridő kötelező vállalását.

7.9. A RENDSZERIRÁNYÍTÓ KÖZREMŰKÖDÉSE A RENDSZERÜZEMELTETŐK ÁLTAL NEM VÁLLALT FEJLESZTÉSEKRE VONATKOZÓ PÁLYÁZTATÁSBAN

Ha az engedélyes nem nyilatkozott, nyilatkozatában nem vállalja a fejlesztést, vagy a munkálatokat nem kezdi meg a vállalt határidőben, a Hivatal pályázatot írhat ki a fejlesztés elvégzésére. A pályázat feltételei nem térhetnek el a fejlesztési tervtől, kivéve a kezdés és befejezés határidejét, ha azok változtatását a pályáztatás időigénye indokolja. A pályázati kiírásban meg kell határozni a tarifamegosztás szabályait. A rendszerirányító a Hivatal kérésre közreműködik a pályázat elkészítésében és kiírásában.

8. RENDSZERHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS SZABÁLYAI

8.1. KAPACITÁSLEKÖTÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (a) A GET és a VHR rendelkezése szerint a földgázrendszer szabad kapacitásainak a rendszerhasználók közötti elosztása a földgázzállító rendszer esetében a földgázzállító, földgázelosztó rendszer esetében a földgázelosztó, a földgáztároló rendszer esetében pedig a földgáztároló joga és kötelezettsége.
- (b) A földgázzállító rendszer szabad kapacitásainak meghatározása jelen Szabályzat 6.13.3.1 pontja alapján történik.
- (c) A kapcsolódó rendszerek kapcsolódási pontjaira vonatkozó szabad kapacitásokat az érintett rendszerüzemeltetők kötelesek közzététel előtt összehangolni.
- (d) Szabad kapacitás iránti igény benyújtására az a kapacitásigénylő jogosult, aki az igénybenyújtás időpontjában a rendszerhez való hozzáférést biztosító működési engedéllyel vagy jogosultsággal rendelkezett.
- (e) A rendszerhasználó vagy annak megbízottja az általa tervezett kereskedelmi tranzakció végrehajtásához szükséges kapacitáslekötést a földgázzállítónál, földgázelosztónál és földgáztárolónál külön-külön végzi el.
- (f) A nyilvántartott kapacitások meghatározásánál az 5.4 fejezetben leírtakat szerint kell eljárni.
- (g) A kapacitásigények értékesítési sorrendje:
 - i. két éves időtartamú
 - ii. egy éves időtartamú
 - iii. havi
 - iv. napi
 - v. napi nem nominált
- (h) A VHR vonatkozó bekezdése⁵⁵ értelmében a felhasználó az éves kapacitás lekötési folyamat során jogosult a nyilvántartott kapacitásait lekötni, a nyilvántartott kapacitás lekötése tehát elsőbbséget élvez. A GET vonatkozó bekezdése⁵⁶ alapján szintén előnyben kell részesíteni a földgázzállító és a földgáztároló rendszeren a szabad kapacitás iránti igények elbírálásakor a földgázzállító mérési különbözetének (hálózati veszteség) kielégítését célzó kapacitás igényt. Az ezen kapacitásigények kielégítése után fennmaradó szabad kapacitások legfeljebb egy évre köthetők le.
- (i) A földgázelosztó rendszerről vételező kapacitásigénylők a földgázelosztó rendszer kiadási pontjára köthetnek le kapacitásokat.
- (j) A lekötött kapacitásokat a rendszerhasználók kötelesek az együttműködő földgázrendszer használatára vonatkozó jogszabályok, illetve a Szabályzat rendelkezéseit betartva használni.

⁵⁵ VHR 90. § (1)

⁵⁶ GET 72. § (3)

- (k) A földgápszállító vezeték kiadási és a vele azonos földgázelosztó hálózati betáplálási pontra történő szabad kapacitás túljegyzés esetén a földgápszállító a kapacitás aukciót megelőzően köteles a földgázelosztóval egyeztetni.

A 8.1 pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 71. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.1.1. Végefhasználói és forrásoldali kapacitások összehangolása

Az egymáshoz csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek a hozzájuk beérkezett kapacitásigényeket csatlakozási pontonként az igények beérkezése után egyeztetni.

Amennyiben a két, egymáshoz csatlakozó rendszerüzemeltetőhöz leadott kapacitásigények eltérnek egymástól, minden fél köteles az igénylő rendszerhasználókat felszólítani az eltérés rendezésére.

Eltérés esetén, amennyiben azt a rendszerhasználók nem tisztázták, a rendszerüzemeltetők az egyéb feltételek teljesülése esetén megkötik a kapacitás lekötési szerződéseket, azonban az eltérésekből eredő mindenmű kár a rendszerhasználókat terheli.

8.1.2. Földgápszállítói és földgázelosztói, valamint földgápszállítói és földgáztárolói kapacitások összehangolása

- (a) A GET vonatkozó bekezdése⁵⁷ szerint a rendszerüzemeltetők kötelesek a rendszerük csatlakozási pontjain a következő gázévre rendelkezésre álló szabad kapacitásokról egyeztetni minden év január 31-ig.
- (b) A szabad kapacitásokat a földgáztároló a 8.7.1.4. pontban leírtaknak megfelelően kétféleképpen hirdetheti meg. A csomagokban történő kiajánlás esetén a földgáztároló a szabad kapacitásait rögzített mobil- kitárolási és betárolási kapacitásokból álló egységekben "csomagokban" kínálja fel a rendszerhasználók számára, akik igényüket a csomagokra vonatkozó darabszámmal adják meg. Az kapacitások "önállóan" történő meghirdetése esetén a földgáztároló a szabad_kapacitásaiból nem képez csomagot, azaz a kapacitás igény leadásakor a rendszerhasználó határozza meg, hogy makkora (nullától különböző mértékű) mobil, kitárolási és betárolási kapacitást igényel. Figyelembe kell azonban venni, hogy a csomagon kívüli értékesítésnél minden egyik kapacitásfajtának léteznie kell. Nem lehet csak kitárolási kapacitást lekötni, ha nincs leköve betárolási és mobilkapacitás.
- (c) A földgáztároló köteles a földgápszállítóval egyedileg, előzetesen egyeztetni földgáztárolói kapacitásbővítés, illetve új földgáztároló létesítése esetén. Az egyeztetés során rögzíteni kell a kapacitás fejlesztés helyét, a felek műszaki és pénzügyi kötelezettségeit, valamint a megvalósítás határidejét.

8.1.3. Lekötött, de ki nem használt kapacitások kezelése

8.1.3.1. Lekötött, de nem nominált kapacitások kezelése

- (a) minden hálózati ponton a földgápszállító a következő gáznapra megszakítható napi kapacitásként értékesítésre fel kell ajánlania a nem nominált kapacitásokat.
- (b) A nem szűk keresztmetszetű hálózati pontok esetében a 8.1. (g) pontnak megfelelően kell az értékesítést elvégezni.

⁵⁷ GET 76. § (3)

- (c) A földgázszállító a nem nominált kapacitásokat a rendelkezésre álló fizikai kapacitás mértékéig ajánlja fel a Tarifarendelelet szerinti díjon és feltételekkel.
- (d) A napi megszakítható kapacitások lekötése a földgázszállító rendszeren keretszerződés alapján történik, a földgázszállító az Informatikai Platformon keresztül visszaigazolja az elfogadott kapacitásigényt.
- (e) Abban az esetben, ha a publikált elérhető kapacitásra a rendszerhasználók több igényt nyújtanak be, akkor a leadott igények alapján pro-rata módon történik a kapacitások szétosztása.
- (f) A nominálási folyamat során a rendszerhasználók gáznap előtt 24:00-ig küldhetnek nominálást.
- (g) Ezt követően a földgázszállító a gáznap előtti napon 01:00-ig publikálja a le nem nominált kapacitásokat.
- (h) A rendszerhasználók a gáznap előtti nap 02:00-ig adhatnak le napi kapacitásigényt a publikált kapacitásokra.
- (i) A földgázszállító a gáznap előtt 03:00-ig visszaigazolja az allokált kapacitásigényt, amely egyben szerződéskötésnek is minősül az adott hálózati pontra vonatkozóan.
- (j) Azon rendszerhasználónak, akiknek a napi megszakítható kapacitásigénye elfogadásra került, a gáznap előtt 04:00-ig újranominálást kell küldeniük.

8.1.4. Felhasználói és rendszerüzemeltetői igényekre vonatkozó adatszolgáltatás szabályai

8.1.4.1. A felhasználói igény előrejelzése

8.1.4.1.1. Egyetemes szolgáltató felhasználói igényének előrejelzése

- (a) Az egyetemes szolgáltató felhasználói igény előrejelzésének a következő adatokat kell tartalmaznia:
 - i. A felhasználók által az egyetemes szolgáltatónál beadott gázigény a következő gázévre gázátadónként;
 - ii. Éves tervezett szállított hőmennyiség (MJ/év);
 - iii. Első gázévre vonatkozóan havi bontásban a szállítatni tervezett hőmennyiség (MJ /hó);
 - iv. Igényelt napi kapacitás (MJ /nap);
 - v. Igényelt átlagos nyári napi kapacitás (MJ /nap);
 - vi. Igényelt órai kapacitás (MJ /óra);
 - vii. egyetemes szolgáltatásban ellátott felhasználók ellátása érdekében kötött gázbeszerzési szerződések alapján szállítatni kívánt hőmennyiség betáplálási pontonként (MJ /év MJ /hó, MJ /nap, MJ /óra);
 - viii. földgáztárolói igénylés alátámasztása az egyetemes szolgáltatási igények alapján;
 - ix. a 7.5.2. (b) pontban felsorolt további adatok.

8.1.4.1.2. Kereskedői felhasználói igény előrejelzés

- (a) A saját jogon földgázt vételező felhasználónak, felhasználót ellátó kereskedelmi engedélyeseknek, külföldi felhasználót ellátó kereskedőnek, valamint a

földgáztermelőnek a kapacitáslekötési igényéhez csatolniuk kell az első 5 évre (éves bontásban), illetve a 10. évre vonatkozó kapacitásszükségletét alátámasztó, értelemszerűen kitöltött felhasználói igény előrejelzését.

- (b) A felhasználói igény előrejelzését lakossági, illetve nem lakossági felhasználók esetén összesítve kell megadni.
- (c) A felhasználói igény előrejelzésnek a következő adatokat kell tartalmaznia egy adott kiadási pontra:
 - i. Éves tervezett szállított hőmennyiség (MJ /év);
 - ii. Első gázévre vonatkozóan havi bontásban a tervezett szállított hőmennyiség (MJ/hó);
 - iii. Igényelt napi kapacitás (MJ /nap);
 - iv. Igényelt átlagos nyári napi kapacitás (MJ /nap);
 - v. Igényelt órai kapacitás (MJ /óra);
 - vi. a 7.5.2. (b) pontban felsorolt további adatok.

8.1.4.2. Földgázszállítói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása

- (a) A földgázszállító felhasználói igényének tartalmaznia kell:
 - i. a földgázszállítói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet pótlásához szükséges gázkészlet hőmennyiségét (MJ);
 - ii. a földgázszállító rendszeren lekötni kívánt import betáplálási ponti kapacitásokat betáplálási pontonként (MJ /óra);
 - iii. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt csúcs kapacitást (MJ /nap);
 - iv. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt mobil kapacitást (MJ /nap).
- (b) A földgázszállítói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet pótlásához szükséges gáz mennyiséget a következő módszerrel kell meghatározni:
 - i. az előző három év átlag földgázszállítói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet mennyiségenek átlaga.
- (c) A gázkészletet a földgázszállító a VHR-ben⁵⁸ meghatározott módon szerzi be.

8.1.4.3. Földgázelosztói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása

- (a) A földgázelosztó felhasználói igényének tartalmaznia kell:
 - i. a földgázelosztói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet pótlásához szükséges gázkészlet hőmennyiségét (MJ);
 - ii. a földgázelosztó rendszeren lekötni kívánt betáplálási ponti kapacitásokat betáplálási pontonként (MJ /óra);
 - iii. a földgázszállító rendszeren lekötni kívánt import betáplálási ponti kapacitásokat betáplálási pontonként (MJ /óra);
 - iv. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt csúcs kapacitást (MJ /nap);
 - v. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt mobil kapacitást (MJ /nap).

⁵⁸ VHR 81 §

(b) A gázkészletet a földgázelosztó a VHR-ben⁵⁹ meghatározott módon szerzi be.

8.1.4.4. Földgáztárolói sajátgáz és mérési különbözet pótlására vonatkozó gázigény előrejelzése, a szükséges kapacitás meghatározása

- (a) A földgáztároló felhasználói igényének tartalmaznia kell:
- i. a földgáztárolói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet pótlásához szükséges gázkészlet hőmennyiségét (MJ);
 - ii. a földgázszállító rendszeren lekötni kívánt import betáplálási ponti kapacitásokat betáplálási pontonként (MJ /óra);
 - iii. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt csúcs kapacitást (MJ /nap);
 - iv. a hazai földgáztároló rendszeren lekötni kívánt mobil kapacitást (MJ /nap).
- (b) A földgáztárolói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet pótlásához szükséges gáz mennyiségét a következő módszerrel kell meghatározni:
- i. az előző három év átlag földgáztárolói sajátgáz felhasználás és mérési különbözet mennyiségének átlaga.
- (c) A gázkészletet a földgáztároló a VHR-ben⁶⁰ meghatározott módon szerzi be.

8.1.5. Megszakítható kapacitásokra vonatkozó szabályok

- (a) A földgázszállító rendszeren az alábbiak szerint lehet megszakítható kapacitásokat értékesíteni:
- i. Abban az esetben, ha a rendszerhasználók a rendelkezésre álló fizikai kapacitásokat minden lekötötték vagy a földgázszállító rendszeren szűkület van, a földgázszállító megszakítható kapacitásokat ajánlhat fel.
 - ii. Amennyiben a nominálás során az adott hálózati ponton a fizikai kapacitásnál nagyobb igényt küldenek be a rendszerhasználók, a befogadott nominálások összege maximum a fizikai kapacitás mértékéig terjedhet. Ilyen esetben, ha több szereplő is igénybe akar venni megszakítható kapacitást, akkor közöttük nominálás arányosan kell a megszakítható kapacitásokat rendelkezésre bocsátani.
 - iii. A gáznapot megelőző napon a rendszerhasználók által nem értékesített és nem kihasznált kapacitásokat a földgázszállító köteles megszakítható kapacitásként felajánlani gáznapi értékesítésre 8.1.3.1. pont szerint.
- (b) A földgázelosztó rendszeren a felhasználó a fogyasztási helyen a vásárolt kapacitásának mértékéig csak abban az esetben köthet le megszakítható kapacitást, amennyiben a földgázelosztó rendszer betáplálási pontján a földgázszállító nem rendelkezik nem megszakítható kapacitással és vállalja a megszakítható kapacitások kiadását.
- (c) A földgáztárolói rendszeren is lehetősége van a rendszerhasználónak megszakítható kapacitást lekötni. Amennyiben a rendszerhasználók a rendelkezésre álló tárolói kapacitásokat teljes mértékben lekötötték a rendszerüzemeltető megszakítható földgáztárolói kapacitásokat ajánlhat fel. A földgáztárolási megszakítható kapacitás lekötésének szabályait a 8.7.1.8 és 8.7.1.9. pontok tartalmazzák.

⁵⁹ VHR 81 §

⁶⁰ VHR 81 §

(d) Amennyiben egy felhasználónál, annak új vagy többletigénye esetén a szállító rendszer kiadási oldalán kapacitás hiány áll elő a szabadkapacitás feletti igényre megszakítható kapacitás biztosítható. Ebben az esetben a felhasználóhoz közvetlenül csatlakozó rendszerüzemeltető köteles a megszakítható kapacitást nyilvántartani. Amennyiben a kapacitás szűkület a fejlesztés hatására megszűnik, a megszakítható kapacitást lekötő rendszerhasználó köteles a következő gázévtől a lekötését nem megszakítható módon megtenni.

8.1.6. Kapacitás megszakítás a földgápszállító rendszeren

- (a) A földgápszállító a Tarifarendelelet vonatkozó pontjaiban meghatározott típusú éves, havi és napi megszakítható kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződést köthet, amelynek alapján a rendszerhasználó a megszakítható kapacitást a földgápszállítóval kötött szerződésben meghatározott feltételekkel és mértékben veheti igénybe. A kapacitás megszakítás esetén a megszakított kapacitások terhére a rendszerbe földgáz nem táplálható be és onnan nem vételezhető.
- (b) A rendszerhasználó a nem megszakítható kapacitása feletti nominálását úgy kell értelmezni, hogy az adott hálózati ponton rendelkezésére álló kapacitásait a következő sorrendben nominálja:
- i. napi megszakítható kapacitás;
 - ii. havi max. 3 napig megszakítható kapacitás;
 - iii. havi max 10 napig megszakítható kapacitás;
 - iv. havi max. 25 napig megszakítható kapacitás;
 - v. havi 25 napon túl megszakítható kapacitás;
 - vi. legfeljebb 10 napig megszakítható éves, e fölött pedig,
 - vii. maximum 30-napig megszakítható éves kapacitás mértékéig erre a típusú kapacitásra történő nominálás, e fölött pedig,
 - viii. 30 napon túl megszakítható éves kapacitás mértékéig erre a típusú kapacitásra történő nominálás.
- (c) A megszakítás elrendelésére sor kerülhet a gáznapot megelőzően és a gáznap közben is. A megszakítás történhet a részlegesen és a teljes lekötött megszakítható kapacitásra vonatkozóan is (MJ /nap, gáznap közben MJ /óra).
- (d) A gáznap előtt megszakításba bevont rendszerhasználók a földgápszállító által meghatározott megszakítandó földgápszállítási kapacitásokra nem adhatnak be nominálást a megszakítás feloldásáig. A földgápszállító jogosult a megszakított kapacitásra vonatkozó nominálást elutasítani.
- (e) Amennyiben a gáznap előtt megszakításba bevont rendszerhasználó gáznapi kapacitás kihasználtsága meghaladja a számára a nominálás visszaigazolásában meghatározott értéket, abban az esetben a földgápszállító jogosult az érintett rendszerhasználó terhére a Tarifarendeleletben a nem megszakítható kapacitáslekötésre előírt mértékű kapacitástúllépési pótdíjat felszámítani.
- (f) A gáznapi megszakítási felszólításról a földgápszállító írásban értesíti a megszakítandó rendszerhasználókat, meghatározva:
- i. a megszakítás helyét;
 - ii. a megszakítás időpontját;
 - iii. a szükséges megszakítandó volument (MJ /nap, gáznap közben MJ /óra).

- (g) A földgázzsállító jogosult a megszakítható kapacitások részleges megszakításának elrendelésére, amely mértéket a megszakítási felszólításban jelzi a rendszerhasználónak a (f) iii. bekezdés szerint.
- (h) A földgázzsállító először a napi megszakítható, a Tarifarendeleletben szabályozott havi (25 napon túl, max. 25 napig, max. 10 napig, max. 3 napig) megszakítható, majd az éves 30 napon túl megszakítható, majd a maximum 30 napig megszakítható és végül a maximum 10 napig megszakítható kapacitásokat szakíthatja meg.
- (i) A megszakítási helyzet fennállásáról kapott értesítést követően a rendszerhasználó a földgázzsállító felszólítására a megjelölt átadási-átvételi ponton a megszakítható kapacitás előírt szintre való beállítását a felszólítástól számított 2 órán belül befejezi és ezzel párhuzamosan újranominálást ad be a földgázzsállítónak.
- (j) Amennyiben a szerződésben megjelölt határidőn belül az érintett rendszerhasználó a kért megszakítást nem hajtja végre - azaz megszakítási hibát követ el -, a földgázzsállító jogosult az érintett rendszerhasználó terhére a Tarifarendeleletben előírt mértékű megszakítási pótdíjat felszámítani.
- (k) Az egyes korlátozott időtartamra megszakítható kapacitások megszakítása akkor tekinthető megtörténtnek, amennyiben a rendszerhasználó órai kapacitásának a földgázzsállító által meghatározott mértékű csökkentése teljes volt és a földgázzsállító kötött szerződésében meghatározott határidőn belül megtörtént.
- (l) Az olyan kiadási pontokon, ahol több rendszerhasználó rendelkezik kapacitás lekötéssel az egyes órákban az egyes rendszerhasználó tényleges órai kapacitás kihasználtságát a megszakítási hiba megállapítása szempontjából az egyes rendszerhasználók által ellátott felhasználók órai mérései alapján kell meghatározni. A rendszerhasználók felhasználóira vonatkozó összesített órai mérési adatait az érintett csatlakozó rendszerüzemeltető köteles biztosítani a földgázzsállító részére.
- (m) A földgázzsállító jogosult a megszakítás végrehajtását ellenőrizni.
- (n) Amennyiben a nem megszakítható kapacitásigénylő rendszerhasználók fizikai földgázzsállítási igényei miatt a megszakítható kapacitás nem szolgálható ki, földgázzsállító kapacitás megszakítást és az érintett rendszerhasználók felé újranominálást rendel el.
- (o) Amennyiben több rendszerhasználó is azonos típusú megszakítható kapacitásra határozott meg földgázzsállítási feladatot, és a megszakítás nem a teljes megszakítható kapacitásra vonatkozik, a megszakítás elrendelése a megszakítható azonos típusú kapacitásra benyújtott nominálások arányában történik.

8.1.7. Téli időszakon kívüli kapacitáslekötés

- (a) A rendszerüzemeltető engedélyesek a Tarifarendelelet vonatkozó pontjaiban meghatározott áron és feltételek mellett éves, téli időszakon kívüli kapacitáslekötési szerződést köthetnek, melyek alapján a rendszerhasználó jogosult a téli időszakon kívüli kapacitást a rendszerüzemeltető engedélyessel kötött szerződésben meghatározott feltételekkel és mértékben igénybe venni.
- (b) A kapacitásigénylők a 8.4.3. pontban meghatározott eljárásrend keretében adhatják le éves, téli időszakon kívüli kapacitáslekötési igényeiket a földgázzsállító rendszerre.
- (c) Abban az esetben, ha a beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentések egy adott hálózati pontra meghaladják az elérhető szabad kapacitásokat, a

rendelkezésre álló téli időszakon kívüli kapacitásokat az igénylők között a 8.4.3.2 pontban ismertetett kapacitás aukció keretében osztja szét a földgázzállító. A Szabályzat 8.4.3. pontjától eltérően a felhasználó a földgázelosztó által az 8.4.3.2. pont alapján meghatározott csúcsnapi fogyasztása (MJ/nap) 24-ed része határozza meg a felhasználó import vagy hazai termelés oldali csúcsigény órai kapacitását (MJ /órás).

8.1.8. Speciális kapacitáslekötési igények

A 8.1.5. és 8.1.6. pontokban részletezett esetektől eltérő speciális kapacitáslekötési igényeket a rendszerüzemeltetők egyedi eljárásban és az üzletszabályzatukban rögzített módon kezelik.

8.2. KERESKEDŐ VÁLTÁS SZABÁLYAI

8.2.1. Kereskedőváltás esetére vonatkozó, a kapacitás lekötéssel, a kapacitáslekötési szerződések módosításával kapcsolatos szabályok

- (a) A felhasználók a VHR vonatkozó paragrafusaiban⁶¹ leírtak szerint válthatnak földgázkereskedőt.
- (b) A felhasználó, vagy az őt ellátó új kereskedő 8.2.1. (a) pont szerinti bejelentését követően a régi kereskedő 5 munkanapon belül írásban köteles tájékoztatni a felhasználót, vagy az őt ellátó új kereskedőt a felhasználó ellátása érdekében a régi kereskedő által korábban lekötött földgázzállítói, földgáztárolói, és földgázelosztó rendszeri kapacitásokról. A tájékoztatásnak a felhasználó és az őt korábban ellátó kereskedő között létrejött szerződésen vagy amennyiben ezeket az adatokat a szerződésben nem rögzítették a régi kereskedő váltáskori forrás állapotának adatain kell alapulnia.
- (c) Ha a régi kereskedő a felhasználó nyilvántartott kapacitásait teljes egészében lekötötte, illetve ha nem teljes egészében kötötte le, de a felhasználóval korábban megkötött szerződésében ezt a tényt külön nem rögzítették, akkor a régi kereskedő a felhasználó valamennyi nyilvántartott kapacitását köteles kiadni a felhasználónak, vagy az őt ellátó új kereskedőnek.
- (d) Ha a régi kereskedő a felhasználó nyilvántartott kapacitásait nem teljes egészében kötötte le és a felhasználóval kötött szerződésében ezt a tényt a ténylegesen lekötött és a nyilvántartott kapacitások mértékével vagy egymáshez viszonyított arányával együtt rögzítették, akkor a felhasználó vagy az őt ellátó új kereskedő csak a felhasználó részére lekötött kapacitások kiadására jogosult.
- (e) Ha a felhasználó és a régi kereskedő közötti szerződésben a lekötött kapacitásoknak a betáplálási pontok közötti megoszlását rögzítették, akkor a betáplálási kapacitásokat ezeknek a rögzített arányoknak a figyelembe vételével kell kiadni. Ha a felhasználó és a régi kereskedő közötti szerződésben a lekötött kapacitásoknak a betáplálási pontok közötti megoszlását nem részletezték, akkor a régi kereskedőnek a betáplálási ponti kapacitásokat a 8.2.1. (a) szerinti bejelentés kézhezvételékor érvényes betáplálás ponti lekötött kapacitásportfóliója arányai szerint kell megosztania és átadnia.
- (f) A felhasználónak és az új kereskedőnek információval kell rendelkezni a felhasználó rendszerüzemeltetőjénél nyilvántartott kapacitásairól.
- (g) Kereskedő váltás esetén az aktuálisan lekötött kapacitásokat a régi kereskedő átadja a felhasználót kiszolgáló új kereskedőnek. Az új kereskedő köteles

⁶¹ VHR 51- 52. §

gázéven belül ugyanazokon a hálózati pontokon - import betáplálási, vagy termelési, tárolói pontok és kiadási pontok - ugyanolyan mértékű kapacitásokat a rendszerüzemeltetőknél lekötni.

- (h) Az új kereskedő köteles a régi kereskedő által megadott teljes földgáztárolási kapacitást a gázév végéig lekötni, a felhasználó számára már besajtott a kilépés napján érvényes mobil készlet, mobil kapacitás aránnyal kiszámolt mobil gázt megvásárolni.
- (i) A kapacitás lekötéséhez, illetve megosztásához a kereskedőt váltó felhasználónak vagy a nevében eljáró földgázkereskedőnek igazolnia kell az adott forrásponton az igényelt források rendelkezésre állását.
- (j) A kereskedő váltáshoz kapcsolódó szerződésmódosítás bejelentése a rendszerüzemeltetői engedélyesek üzletsabályzatában meghatározott módon történik.
- (k) A régi kereskedő a tervezett kereskedőváltást megelőző 15 nappal elektronikus üzenetben értesítést küld a földgázelosztónak és az új kereskedőnek arról, hogy hozzájárul-e a kereskedőváltáshoz, vagy szerződéses feltételek nem teljesülésére hivatkozva semmisnek tekinti a felhasználó szerződés felmondásra tett igénybejelentését. Amennyiben a régi kereskedő és a felhasználó között fennálló szerződés felmondási rendelkezései nem teszik lehetővé a kereskedőváltást, a régi kereskedő köteles elektronikus üzenetben értesíteni az elosztót és az új kereskedőt a fenti tényről legkésőbb a tervezett kereskedőváltást megelőző 15. naptári napig.
- (l) A felhasználót ellátó új kereskedő a kilépést megelőző 15. napig köteles a felhasználó ellátásához szükséges rendszerhasználati szerződéseket megkötöni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 72. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.2.2. Kereskedelmi ellátásban részesült felhasználói kör és az egyetemes felhasználói kör közötti átvállatás szabályai

- (a) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók az egyetemes ellátás és a kereskedelmi ellátás közötti átvállása a GET vonatkozó paragrafusában⁶² leírtak szerint valósulhat meg.
- (b) Az egyetemes és kereskedelmi szolgáltatás közötti átvállás kizárálag fordulónapon, azaz a hónap 1-jén történhet meg.
- (c) Az egyetemes szolgáltatásban részesült felhasználót az egyetemes szolgáltatási szerződése megszűnését követően is megilleti a rendszerhez való csatlakozás során megszerzett vásárolt és a nyilvántartott kapacitás.
- (d) Az egyetemes szolgáltató köteles átadni a kereskedelmi ellátásba áttérni szándékozó felhasználó részére a földgázzszállító rendszer kiadási pontján változatlan mértékben, a betáplálási pontokon az 5.4. pont szerint rögzített betáplálási ponti kapacitásokat.
- (e) A fent meghatározott kapacitásokat a felhasználó ideiglenesen (a szerződéses időszakra) átadja azt az őt a jövőben ellátni szándékozó kereskedő részére.
- (f) A gázév közben az egyetemes szolgáltatásból kilépő felhasználó vagy az őt ellátó kereskedelmi engedélyes a gázév hátralévő időszakára vonatkozóan

⁶² GET 37. §

köteles legalább az egyetemes szolgáltató által korábban lekötött földgázzállítói, és földgázelosztói kapacitását leszerződni, mind a be mind a kilépő pontokon.

- (g) Az egyetemes szolgáltatási szerződés megszűnését követően a földgázzállító és földgázelosztó vezetékeket, valamint a földgáztárolókat a kereskedelmi ellátásba átkerülő felhasználó vagy az őt ellátó kereskedő is csak érvényes kapacitáslekötési szerződéssel veheti igénybe a rendszerüzemeltetők Üzletszabályzatában rögzített feltételeknek megfelelően.
- (h) Az egyetemes szolgáltatáson kívül ellátott, de egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó jogosult visszatérni az egyetemes ellátásba, ahol szintén megilleti a kereskedelmi szerződésében rögzített, a rendszerhez való csatlakozás során megszerzett vásárolt és a nyilvántartott kapacitása.

8.2.3. Egyetemes szolgáltatásból való kilépés folyamata

~~A felhasználót az egyetemes szolgáltatási szerződése megszűnését követően is megilleti a rendszerhez való csatlakozás során megszerzett nyilvántartott kapacitása fogyasztási ponton MJ/óra, a földgázzállító rendszer betáplálási pontján MJ/nap~~

~~(a) A kapacitás kiadás folyamatát az alábbiak tartalmazzák:~~

~~i. Egyetemes szolgáltatási szerződés felmondása~~

~~A felhasználó a GET vonatkozó bekezdése⁶³ szerint kezdeményezheti egyetemes szolgáltatói szerződésének felmondását az egyetemes szolgáltatójánál.~~

~~ii. Földgázzállítási és földgázelosztási szerződés módosítása~~

~~Az egyetemes szolgáltatásból kilépni szándékozó felhasználó vagy a nevében eljáró kereskedő a VHR-ben előírtak szerint⁶⁴ a korábbi szerződés megszünése napja előtt legalább 8 nappal, a földgázzállítónál és annál a földgázelosztónál köteles a földgázzállítási és földgázelosztási szerződését módosítani, amelynek rendszerhez közvetlenül, vagy telephelyi vezetékről ellátott felhasználó esetén közvetve csatlakozik.~~

~~iii. A felhasználó tájékoztatása az őt megillető kapacitásról és „Fogyasztási hely egyedi azonosító számáról”~~

~~A földgázzállító vagy a földgázelosztó a felhasználó kérésére, a felhasználói kérés beérkezését követő 5. napig meghatározza a felhasználót megillető nyilvántartott kapacitásokat, és megadja a felhasználói hely egyedi azonosítóját, amely minden esetben a felhasználási helyhez tartozó egyedi mérési pont azonosító (POD), amely megváltoztathatatlan, amelyet minden a felhasználó kilépésével kapcsolatos adminisztrációs művelet során fel kell tüntetni.~~

~~iv. A felhasználó tájékoztatása az általa lekötött kapacitásokról~~

~~Az egyetemes szolgáltató az egyetemes szolgáltatási szerződés felmondásának kezhevételétől számított 15. napig tájékoztatja a felhasználót~~

- ~~az egyetemes szolgáltatási szerződés megszűnésenek feltételeiről és a pénzügyi elszámolás folyamatáról,~~
- ~~valamint egyidejűleg megküldi a felhasználónak a saját fogyasztási hely egyedi azonosító számát, amely a továbbiakban a kapacitás kiadási~~

⁶³ GET 37 § (1)

⁶⁴ VHR 51 § (2)

folyamatban a felhasználó azonosítására szolgál, illetve kiadja számára a vonatkozó jogszabályban⁶⁵ előírt igazolást.

v. A versenypiacra lépés lebonyolítása

A 8.2.1. (a) pontban meghatározott időre az új kereskedő szerződést köt a felhasználó, amelyben a felhasználó felhatalmazza az őt megillető kapacitások átvételére. A felhasználó a kapacitások átvételének lebonyolításához átadja a kereskedő részére a Fogyasztási hely egyedi azonosító számát (POD).

vi. A földgázelosztási szerződés módosítása

A felhasználók kilépését megelőző 15. napig az egyetemes szolgáltató köteles a földgázelosztási szerződést módosítani a földgázelosztónál.

Az új kereskedő köteles az egyetemes szolgáltató által megadott teljes földgázelosztási kapacitást a gázév végéig lekötni.

A felhasználót ellátó új kereskedő a kilépést megelőző 8. napig köteles a felhasználó ellátásához szükséges földgázelosztói szerződést megkötni.

vii. A kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződés módosítása

Az új kereskedő köteles kezdeményezni a kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződés módosítását a földgázzállítónál a kilépést megelőző 8.2.3. (b) 3 jelzett adatszolgáltatás beérkezését követő 5. napig, és az egyetemes szolgáltató által megadott teljes földgázzállítási kapacitást a gázév végéig lekötni.

viii. A földgáztárolási szerződés módosítása

Az új kereskedő köteles kezdeményezni a földgáztárolási szerződés módosítását a földgáztárolónál a kilépést megelőző 8.2.3. (b) 3 jelzett adatszolgáltatás beérkezését követő 5. napig.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 73. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.2.4. Végsőmenedékes kijelölése esetén

- (a) Végső menedékes kereskedő kijelölésére a GET vonatkozó paragrafusaiban⁶⁶ ismertetett esetekben és feltételekkel kerülhet sor. A végső menedékes kereskedő kijelölése a Hivatal feladata.
- (b) Az ellehetetlenült kereskedő kereskedelmi engedélye megszűnéséig az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátását szolgáló kapacitását köteles átadni a végső menedékesként kijelölt kereskedőnek, aki köteles azt teljes mértékben lekötni a földgázzállító, földgázelosztó és földgáztároló rendszeren.
- (c) Végső menedékes kijelölése esetén a szükséges kereskedelmi és rendszerhasználati szerződések módosítását úgy kell végrehajtani, hogy a felhasználók folyamatos ellátása biztosított legyen.

⁶⁵ GET 71 § (3)

⁶⁶ GET 41-45 §

(d) A kijelölés megszűnése vagy felhasználó kereskedőváltása esetén a végső menedékes köteles a felhasználó kapacitásait a 8.2. pont szerint az új kereskedőnek átadni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 74. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.3. A HOZZÁFÉRÉS FELFÜGGESZTÉSÉNEK SZABÁLYAI ÉS FELTÉTELEI

- (a) A rendszerüzemeltetők az általuk üzemeltetett rendszerhez való hozzáférést a GET vonatkozó paragrafusában⁶⁷ és a VHR vonatkozó bekezdésben⁶⁸ felsorolt esetekben függesszhetik fel.
- i. a rendszerirányító korlátozó intézkedést rendel el, mely eljárásrendet a jelen Szabályozás 11.3. pontjában foglaltaknak megfelelő eljárásrend szerint kell végrehajtani.
 - ii. a rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége jelen Szabályozás 4.2.1. pontjában foglalt követelményeknek nem felel meg,
 - iii. a rendszerhasználó nem biztosítja folyamatosan a GET vonatkozó pontjaiban, más jogszabályokban vagy jelen Szabályzatban előírt feltételeket és garanciákat,
 - iv. a rendszerhasználó nem fizeti meg a rendszerhasználati díjat,
 - v. a hozzáférés teljesítése veszélyezteti az életet vagy a vagyonbiztonságot,
 - vi. a GET 16. § (1) bekezdésében felsoroltak valamelyike megvalósul.
- (b) ii.-vi. bekövetkezéséről a rendszerirányító részére a kapcsolódé rendszerüzemeltető értesítést küld.
- (c) ii.-vi. pontok miatti szolgáltatás felfüggessztés folyamata:
- i. a felfüggessztést a rendszerirányító rendeli el szóban vagy írásban a rendszerhasználók és rendszerüzemeltetők felé. A szóbeli felszólítást a kapcsolódó rendszerüzemeltetők kötelesek 24 órán belül írásban megerősíteni. A hozzáférés felfüggessztését a rendszerirányító köteles indokolni.
 - ii. A felszólításról a rendszerüzemeltetők kötelesek szóban vagy írásban értesíteni az általuk kiszolgált felfüggessztett felhasználókat. A szóbeli felszólítást a kapcsolódó rendszerüzemeltetők kötelesek 24 órán belül írásban megerősíteni. A hozzáférés felfüggessztését a rendszerüzemeltető köteles indokolni.
 - iii. A felfüggessztésbe bevont fogyasztók az értesítést követően kötelesek vételezésüket megszüntetni.
 - iv. Amennyiben a fogyasztó nem szünteti meg vételezését az szerződés nélküli vételezésnek minősül. A rendszerüzemeltető a hozzáférés megtagadását az alapul szolgáló esemény bekövetkezésétől számított 3 napon belül köteles a Hivatalnak bejelenteni. A Hivatal a bejelentést a kézhezvételtől számított 10 munkanapon belül kivizsgálja.

⁶⁷ GET 77 §

⁶⁸ VHR 85 § (1)

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 75. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.4. SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉSE A FÖLDGÁSZSzáLLÍTÓ VEZETÉKEN

(A teljes pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 76. és 77. rendelkezései alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.4.1. Kapacitáslekötés általános szabályai

- (a) A földgápszállítási kapacitás lekötésére a Szabályzat 3.1.3. pontjában meghatározott szereplők jogosultak.
- (b) A kapacitáslekötés földgápszállító vezetéki betáplálási, valamint kiadási pontonként történik.
- (c) A földgápszállító a nem megszakítható kapacitáslekötések mértékéig megszakítás és korlátozásmentes földgápszállítás biztosítására vállal kötelezettséget a források rendelkezésre állása esetén, kivéve a 6.6, 9.2.4., 11. illetve a 12. pontokban megadott tervezett karbantartás, üzemzavar, válsághelyzet eseteket.
- (d) A földgápszállító hosszú és rövid távú időtartamra vonatkozó kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződéseket köthet a kapacitásigénylőkkel.
- (e) A kapacitáslekötési igények elbírálási sorrendje az alábbiak szerint alakul a földgápszállító rendszeren: először a nyilvántartott kapacitásigény biztosítására kerül sor – amely lehet egy évnél hosszabb vagy éves – majd a többletigényre vonatkozóan először az egy éves, majd a havi és azt követően napi kapacitások kerülnek kielégítésre.

(Az (e) pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 78. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

- (f) A kapacitásigények elbírálása során a rendszerhasználók által benyújtott igényből a kiadási ponti igényeket meghaladó betáplálási ponti igények csak szabadkapacitás rendelkezésre állása esetén kerülnek kiszolgálásra.

(Az (f) pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 79. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

- (g) A kapacitáslekötési igénybejelentést a földgápszállító Informatikai Platformján kell benyújtani.
- (h) Adott földgápszállító vezetéki pontra vonatkozó kapacitás túligénylés esetén a földgápszállító az adott földgápszállító vezetéki pontra vonatkozóan a korábban egy évnél hosszabb időtartamra lekötött kapacitások után megmaradó szabad kapacitást aukció keretében osztja szét.
- (i) A földgápszállító rendszerhez közvetlenül csatlakozó földgáztárolói betáplálási ponti kapacitások földgáztároló engedélyesenként összevontan kerülhetnek meghirdetésre.
- (j) A földgápszállítás csak a földgápszállítónál aláírt és rendelkezésre álló kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződés és az aktuális időszakra

megfizetett földgápszállítási teljesítménydíj, valamint a VHR vonatkozó bekezdése⁶⁹ szerinti biztosítékok megléte esetén történik.

8.4.2. A szabad kapacitások publikálása

- (a) A rendszerüzemeltetőknek az alábbi információkat közzé kell tenni minden releváns pontra az interneten, szabványosított, felhasználóbarát módon. Ezek a következők:
 - (b) A földgápszállító és a földgáztároló honlapján minden áramlási irány legnagyobb műszaki kapacitását, az összes nem megszakítható és megszakítható kapacitást és a rendelkezésre álló elvi szabad kapacitásokat:
 - i. Napokra lebontottan az adott hónapra a lekötött és szabad kapacitásokat;
 - ii. Havi bontásban legalább 18 hónapra előre havi vagy gyakoribb frissítéssel;
 - iii. A további gázévekre éves bontásban 10 évre előre, éves frissítéssel;
 - iv. A rövid távú (a következő napra vagy hétre felkínált) szolgáltatások rendelkezésre állásának napi frissítéseit,
 - v. Az elmúlt három év legnagyobb és legkisebb havi kapacitás-kihasználtsági arányszámait és éves átlagos gázáramait gördülő módon.
 - vi. A következő napra meghirdetett nem nominált kapacitásokat.
- (c) A földgápszállító köteles a földgápszállító rendszer import betáplálási pontjain, hazai betáplálási és kiadási pontjain a hazai felhasználásra elérhető szabad kapacitásait 18 hónapra előre havi bontásban, havonta minden hónap 23-ig aktualizáltan meghatározni és betáplálási és kiadási pontonként, az internetes honlapján hozzáférhetővé tenni. A publikált értékek a betáplálási és kiadási pontra tartalmazzák a napi (MJ/nap) és órai (MJ/óra) kapacitás értékeit.
- (d) A földgápszállító köteles a rendszerhasználó által önkéntesen visszaadott mennyiséggel megnövelni a publikált, az egyes hálózati pontokon elérhető szabad kapacitást.

8.4.3. Hosszú távú kapacitáslekötés

8.4.3.1. Hosszú távú kapacitáslekötés folyamata

- (a) A kapacitásigénylők február 28-ig adhatnak be hosszú távú lekötési igényt a 8.4.2. pontban meghatározottak szerint közzétett szabad kapacitásokra a földgápszállító Informatikai Platformján. Ezzel egy időben a kapacitásigénylők kötelesek a 7.3. pont szerinti adatszolgáltatást megadni. A kapacitásigénylő földgázkereskedelmi engedélyesek, az igénybejelentésnél a január 1-jén általuk ellátott felhasználókra vonatkozóan kötelesek az adatszolgáltatást megadni.
- (b) A hosszú távú kapacitások lekötésének időtartama minimum egy gázév vagy egy gázév egész számú többszöröse lehet. A használati időszak egy éves lekötés esetén július 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik és a következő naptári év július 1-jén reggel 06:00-kor zárul le, több évre szóló szerződés esetén a lekötési időszak a lekötési év július 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik és az utolsó lekötött gázév végén, július 1-jén reggel 06:00-kor zárul le.
- (c) Egy évnél hosszabb távra szóló igényt hazai felhasználói igények kielégítése érdekében szükséges rendszerekben a VHR vonatkozó bekezdései⁷⁰ értelmében csak a nyilvántartásba vett kapacitások alapján lehet beadni.

⁶⁹ VHR 83. § (3)

⁷⁰ VHR 90. § (1) és (5)

- (d) A maximum 10 gázévre vonatkozó kapacitáslekötési igényt az informatikai platformon, a 10 gázévnél hosszabb kapacitáslekötési igényt az (a) pontban megjelölt határidőig és adattartalommal a földgázzállító felé a rendszerhasználónak egyedileg írásban kell jeleznie.
- (e) Megszakítható kapacitást csak a következő gázévre lehet lekötni. Megszakítható kapacitás nem megszakítható kapacitás hiányában köthető le azon hálózati ponton, amelyen a földgázzállító megszakítható kapacitást ajánl fel.
- (f) Az egy gázévnél hosszabb időszakra csak nem megszakítható kapacitás köthető le.
- (g) Az egy gázévet meghaladó kapacitásokat az éves kapacitások lekötésével azonos időrendben lehet lekötni, de az ajánlatok gyűjtése és kiértékelése lekötési időtartamonként külön történik. Egy évnél hosszabb távú kapacitásigény az induló gázévet megelőzően szabadon nyújtható be. Az igényeket a földgázzállító a beérkezés sorrendjében bírálja el. Amennyiben a szabadkapacitás rendelkezésre áll és nyilvántartásba kerül az igény, az elbírálást követően a hosszú távú kapacitásra vonatkozó szerződést a földgázzállító megköti.
- (h) A betáplálási és kiadási pontokra az Informatikai Platformon leadott kapacitáslekötési igénynek minden gázévre tartalmaznia kell:
- a legnagyobb kapacitás igényt a betáplálási és kiadási pontokra MJ/órában, valamint MJ/napban;
 - kiadási pontonként az átlagos nyári napi (MJ/nap) és a legkisebb órai igényeket (MJ/óra);
 - éves földgázzállítási igényt, első gázéven havi bontásban (MJ/hó) – egy gázévet meghaladó kapacitáslekötésnél az igénylők kötelesek minden adatszolgáltatási évfordulókor a következő gázévre vonatkozó havi bontást megadni;
 - az igényelt lekötési időtartamot (lekötes kezdő és befejező dátuma).
- (i) Az Informatikai Platformon kötelezően megadandó adatszolgáltatáson felül írásban kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- i. amennyiben a rendszerhasználó földgázkereskedelemi engedélyes, a Hivatal által részére kiadott engedély másolatát;
 - ii. rendszerhasználó nevét, címét, adószámát, céggéjyzék számát, számlavezető pénzintézetének megnevezését és számlaszámát;
 - iii. adatszolgáltatást a földgáz források rendelkezésre állásáról:
 - a hálózati pont meghatározását;
 - a rendszerhasználó részére biztosított napi és órai maximális mennyiségeket (MJ/nap, MJ /óra);
 - a rendelkezésre állás idő intervallumát;
 - a rendszerüzemeltetők által egyeztetett betáplálási nyomást (bar);
 - a kapacitást igénylő rendszerhasználó által garantált betáplálási gázminőséget;
 - iv. nyilvántartásba vett kapacitásról szóló igazolás.
- (j) A beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentéseket a földgázzállító formai és tartalmi szempontból ellenőrzi.

- (k) Abban az esetben, ha a kapacitáslekötési igénybejelentés formailag és/vagy tartalmilag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgázszállító öt munkanapon belül írásban felszólítja az érintett kapacitásigénylőket a hiánypótásra vagy a hiba kijavítására.
- (l) A kapacitásigénylőnek öt munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására.
- (m) Amennyiben az igénylő a földgázszállító felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitáslekötési igénybejelentésének a földgázszállító által kifogásolt hiányosságait, leadott kapacitás kérelmét a földgázszállító érvénytelenné tekinti, amelyről írásban értesítést küld.
- (n) A földgázszállító döntése ellen a kapacitás igénylője a Hivatalhoz fordulhat.
- (o) A beérkezett és alakilag elfogadott kapacitáslekötési igénybejelentések megvalósíthatóságát a földgázszállító a VHR-ben⁷¹ meghatározott kapacitáslekötési szabályoknak megfelelően, a hidraulikai vizsgálatok eredményei alapján saját hálózata műszaki korlátainak figyelembevételével a (k) pont alatti hiánypótást követő nyolc munkanapon belül bírálja el.
- (p) Abban az esetben, ha a beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentések az adott betáplálási és kiadási pontra nem haladják meg a publikált elérhető szabad kapacitásokat, minden igénylő számára biztosítani kell az általa igényelt kapacitást.
- (q) Abban az esetben, ha a beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentések egy adott hálózati pontra meghaladják az elérhető szabad kapacitásokat, a rendelkezésre álló kapacitásokat az igénylők között a 8.4.3.2. pontban ismertetett kapacitás aukció alkalmazásával osztja szét a földgázszállító.
- (r) A földgázszállító írásban tájékoztatja a kapacitásigénylőt a kapacitáslekötési igénybejelentés elfogadásáról vagy elutasításáról, vagy aukciós ajánlat beadási lehetőségéről.
- (s) A kapacitásigény elutasítását a földgázszállítónak indokolnia kell.
- (t) A földgázszállító döntése ellen a kapacitásigénylő a Hivatalhoz fordulhat.
- (u) Az elfogadott kapacitáslekötési igénybejelentések benyújtóival a földgázszállító május 31-ig kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződést köt.
- (v) Amennyiben a földgázszállító által meghirdetett szabad kapacitás egy adott hálózati ponton nem került teljes mértékben lekötésre, a rendszerhasználók az újonnan meghirdetett szabad kapacitásokra a gázévet megelőzően vagy a gázév során tetszőleges időpontban nyújthatnak be a földgázszállítóhoz kapacitáslekötési igényt. Az igényeket a földgázszállító a beérkezés sorrendjében bírálja el. A gázév kezdete előtt a következő gázévre is, a gázév kezdete után az adott gázévre csak rövid távra lehet kapacitás igényt bejelenteni.
- (w) Az éves kapacitáslekötésre vonatkozó folyamatleírásának az ábráját jelen Szabályzat XVIII. számú mellékletének 1. pontja tartalmazza.

A pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 80. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

⁷¹ VHR 73-92 §

8.4.3.2. Kapacitásaukció

- (a) A földgápszállító kapacitás túligénylés esetén kapacitás aukciót ír ki április 1-jéig a (d) pont szerinti kapacitásigénylők számára, megadva az egyes hálózati pontokon az aukció keretében leköthető nem megszakítható kapacitásokat.
- (b) Az aukció keretében a igényelhető nem megszakítható kapacitásokat a jelen Szabályzat 8.4.2. pont szerint publikált szabad kapacitások és a földgázkereskedők által a kapacitás igény igazolásához benyújtott nyilvántartott kapacitások különbségével kell képezni.
- (c) A földgápszállító valamennyi hálózati pontra kiírja az aukciót, ahol a korábban leadott kapacitás igénylések meghaladták a szabad kapacitások mértékét.
- (d) A kapacitásaukción csak azok a kapacitásigénylők lehetnek ajánlatot, akik február 28-ig beadott kapacitáslekötési igénye kapacitás hiány miatt nem került elfogadásra.
- (e) A kapacitásaukciót a földgápszállító bonyolítja le.
- (f) Az ajánlattevőknek a kiírástól számított öt munkanap áll rendelkezésükre az írásos ajánlatuk megtételére. Az ajánlat beadásának módját a földgápszállító az aukciós kiírásban határozza meg, amelyet honlapján tesz közzé. A kapacitásaukció során egy jogi személy csak egy ajánlatot adhat be, egy adott hálózati pontra meghirdetett kapacitásra vonatkozóan.
- (g) A kapacitásigénylők által benyújtott aukciós ajánlatnak a 8.4.3.1. (h) és (i) pontokban megadott kapacitáslekötési igény tartalmi elemein felül tartalmaznia kell:
 - i. részteljesítés elfogadásáról szóló nyilatkozatot, a részteljesítés minimális mértékének megjelölésével;
 - ii. a szabályozott tarifán felüli aukciós ajánlati díjat.
- (h) Hiányosan, vagy hibásan benyújtott ajánlatokat, valamint a megadott időpontknál később érkező ajánlatokat a földgápszállító nem fogadja el, azok az aukción nem vesznek részt.
- (i) Egy ajánlat egy hálózati pontra vonatkozik, tehát ha egy ajánlattevő több hálózati pontra vonatkozóan kíván az aukción részt venni, akkor minden egyes pontra külön ajánlatot kell beadnia.
- (j) A földgápszállító érvénytelennek tekinti azon ajánlatokat, amelyekben az adott hálózati pontra igényelt mennyiség meghaladja az adott hálózati pontokon aukcióra meghirdetett kapacitás nagyságát.
- (k) Az ajánlatok beadási határidejének lejárta után a földgápszállító az ajánlati díj alapján növekvő sorrendbe állítja az ajánlatokat.
- (l) Ha az érvényes ajánlatokban megadott összes kapacitás igény nagyobb, mint az aukción meghirdetett rendelkezésre álló kapacitás mértéke, akkor a földgápszállító az aukciós ajánlati díj szerint sorrendbe állított ajánlatok közül a sorban azt a legmagasabb ajánlati díjú ajánlatot és az azt megelőző összes ajánlatot fogadja el, amelyek összege eléri a felajánlott rendelkezésre álló kapacitás mennyiségét, tehát az ajánlatok teljesen, a legalacsonyabb ajánlati díjú pedig legalább a részteljesítési nyilatkozatban meghatározott mértékig kielégíthetők.
- (m) Amennyiben az utolsó elfogadható áron több ajánlat érkezett be, a földgápszállító az igényelt kapacitás arányában osztja el a megmaradt kapacitást az igénylők között.

- (n) Ha az ajánlatok között vannak olyanok, amelyek ajánlati ára alapján elfogadásra kerülnek, de a fennmaradó szabad kapacitás kisebb, mint az ezen ajánlatokban és a részteljesítési nyilatkozatukban igényelt mennyiség, akkor ezeket az ajánlatokat a földgázzállító nem teljesíthetőnek minősíti.
- (o) A földgázzállító legkésőbb április 30-ig írásban tájékoztatja az aukción részt vevő kapacitásigénylőket a kapacitáslekötési igény elfogadásáról vagy elutasításáról.
- (p) Az aukciós folyamat formai vagy tartalmi hibája esetén a kapacitást igénylő a tájékoztatást követő öt munkanapon belül a Hivatalhoz fordulhat.
- (q) Az elfogadott kapacitáslekötési kérelmek benyújtóival a földgázzállító május 31-ig kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződést köt. Amennyiben a kapacitásaukción nyertes nem vagy nem a kiírásnak megfelelően szándékozik megkötni a vonatkozó szerződéseket a fenti időtartamon belül, akkor a földgázzállítónak jogában áll a kapacitásra vonatkozóan az aukción részt vett, ajánlat díj sorrend szerinti második legjobb ajánlattevővel szerződést kötni.
- (r) Ha az érvényes ajánlatokban megadott összes kapacitás igény kisebb, mint az aukción meghirdetett rendelkezésre álló kapacitás mértéke, a földgázzállító az összes igényt teljesíthetőnek nyilvánítja, és a kapacitások Tarifarendelelet szerinti áron kerülnek értékesítésre.

(A pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 81. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.4.3.3. Egyéves időtartamra vonatkozó megszakítható kapacitáslekötés

- (a) A földgázzállító a Tarifarendelelet vonatkozó pontjaiban meghatározott áron és feltételek mellett egyéves időtartamra vonatkozó megszakítható kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződést köthet, mely alapján a rendszerhasználó a megszakítható kapacitást a földgázzállítóval kötött szerződésben meghatározott feltételekkel és mértékben veheti igénybe.
- (b) A kapacitásigénylők a 8.4.3.1. pontban meghatározott eljárásrend keretében adhatják le az egyéves időtartamra vonatkozó kapacitáslekötési igényeiket.
- (c) Abban az esetben, ha a beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentések egy adott hálózati pontra meghaladják az elérhető szabad kapacitást, a rendelkezésre álló nem megszakítható kapacitásokat az igénylők között a 8.4.3.2. pontban ismertetett kapacitásaukción alkalmazásával osztja szét a földgázzállító.
- (d) A 8.4.3.2. pontban leírtak szerint a földgázzállító legkésőbb április 30-ig írásban tájékoztatja az aukción részt vevő kapacitásigénylőket a nem megszakítható kapacitáslekötési igény elfogadásáról vagy elutasításáról.
- (e) Az ajánlati ár miatt visszautasított nem megszakítható kapacitáslekötési kérelmek benyújtói részére (az el nem fogadott kapacitáslekötési igény hányadra vonatkozóan) a földgázzállító a (d) pont szerinti tájékoztatással egyidőben megszakítható kapacitás lekötésére szóló ajánlati felhívást tehet.
- (f) A megszakítható kapacitások lekötése a földgázzállító üzletsabályzatában rögzített típuszserződés szerint történik.
- (g) Földgáztárolási átadás-átvételi ponton a földgázzállítás a földgáztároló által meghirdetett megszakítható kitárolási kapacitással azonos mértékű megszakítható szállítási kapacitást biztosít.

8.4.4. Havi kapacitáslekötés

8.4.4.1. Havi kapacitáslekötés folyamata

- (a) A kapacitásigénylők legkésőbb minden hónap elsejéig adhatnak be az azt követő hónapokra vonatkozó lekötési igényt havonkénti bontásban a 8.4.2. pontban meghatározottak szerint közzétett havi elérhető szabad kapacitásokra.
- (b) A havi kapacitások lekötésének időtartama teljes naptári hónap(ok)-ból álló időszak lehet, és nem haladhatja meg a 11 hónapot, melynek egy gázéven belül kell lennie. A használati időszak az adott hónap 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik és az utolsó hónapot követő hónap első napján reggel 06:00-kor zárul le. A havi kapacitáslekötési időszakok nem kell, hogy egymást követő naptári hónapokból álljanak.
- i. A nem megszakítható betáplálás ponti kapacitáslekötések MJ/nap-ban nem haladhatják meg a kiadási ponti kapacitáslekötéseket.
 - ii. A betáplálási és kiadási pontokra az Informatikai Platformon leadott kapacitáslekötési igénynek a lekötési időszakra tartalmaznia kell:
 - a legnagyobb havi kapacitásigényt a betáplálási és/vagy kiadási pontokra az alábbiak szerint: m^3/napban és MJ /órában;
 - földgápszállítási igényt havi bontásban (MJ /hó);
 - az igényelt lekötési időtartamot (lekötés kezdő és befejező dátuma);
 - kapacitáslekötés típusát.
- (c) Az Informatikai Platformon kötelezően megadandó adatszolgáltatáson felül írásban kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- i. amennyiben a rendszerhasználó földgáz-kereskedelmi engedélyes, a Hivatal által részére kiadott engedély másolatát;
 - ii. rendszerhasználó nevét, címét, adószámát, céggéjének számát, számlavezető pénzintézetének megnevezését és számlaszámát;
 - iii. adatszolgáltatást a földgáz források rendelkezésre állásáról:
 - a hálózati pont meghatározását;
 - a rendszerhasználó részére biztosított napi és órai maximális mennyiségeket (MJ /nap, MJ /óra);
 - a rendelkezésre állás idő intervallumát;
 - a rendszerüzemeltetők által egyeztetett betáplálási nyomást (bar);
 - a kapacitást igénylő rendszerhasználó által garantált betáplálási gázminőséget.
- (d) A beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentéseket a földgápszállító ellenőrzi.
- (e) Abban az esetben, ha a kapacitáslekötési igénybejelentés formailag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgápszállító négy munkanapon belül írásban felszólítja az érintett kapacitásigénylőket a hiánypótásra vagy a hiba kijavítására.
- (f) A kapacitásigénylőnek négy munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására.
- (g) Amennyiben az igénylő a földgápszállító felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitáslekötési igénybejelentésének a földgápszállító által

kifogásolt hiányosságait, a leadott kapacitás kérelmét a földgázzállító érvénytelennek tekinti, amelyről írásban értesítést küld.

- (h) A földgázzállító döntése ellen a kapacitás igénylője a Hivatalhoz fordulhat.
- (i) Formai hibának minősül az is, ha az import betáplálási pontra beadott kapacitásigény esetén a Hivatal az adott igénylő határon keresztüli földgázzállító vezetékhez való hozzáférését megtiltotta, és erről a földgázzállítót tájékoztatta.
- (j) A beérkezett és alakilag elfogadott kapacitáslekötési igénybejelentések megvalósíthatóságát a földgázzállító a VHR⁷²-ben meghatározott kapacitáslekötési szabályoknak megfelelően, a hidraulikai vizsgálatok eredményei alapján saját hálózata műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.
- (k) Abban az esetben, ha a beérkezett kapacitáslekötési igénybejelentések az adott hálózati pontra nem haladják meg a publikált elérhető szabad kapacitásokat, minden igénylő számára biztosítani kell az általa igényelt kapacitást.
- (l) A földgázzállító döntése ellen a kapacitást igénylő a Hivatalhoz fordulhat.
- (m) Az elfogadott kapacitáslekötési igénybejelentések benyújtóival a földgázzállító öt munkanapon belül kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződést köt az üzletszabályzatának megfelelően.
- (n) Túljegyzés esetén a kapacitás allokáció a határidőre beérkezett igények mértékére vetítve pro ráta elv alapján történik.
- (o) A havi kapacitáslekötésre vonatkozó folyamatleírásának az ábráját jelen Szabályzat XVIII. számú mellékletének 2. pontja tartalmazza.

8.4.4.2. *Havi megszakítható kapacitáslekötés*

- (a) A földgázzállító a Tarifarendelelet vonatkozó pontjaiban meghatározott áron és feltételek mellett havi megszakítható kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződést köthet, amelynek alapján a rendszerhasználó a megszakítható kapacitást a földgázzállítóval kötött szerződésben meghatározott feltételekkel és mértékben veheti igénybe.
- (b) A kapacitásigénylők havi megszakítható kapacitáslekötési igényeiket írásban adhatják le a földgázzállítónak a havi nem megszakítható kapacitáslekötésre vonatkozó fejezetben meghatározott adattartalommal.
- (c) A beérkezett megszakítható kapacitáslekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgázzállító hidraulikai vizsgálat alapján a földgázzállító rendszer műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.
- (d) A hidraulikai vizsgálat befejezését követően a földgázzállító megszakítható kapacitásra vonatkozó kapacitáslekötési és földgázzállítási szerződést köt.
- (e) Földgáztárolási átadás-átvételi ponton a földgázzállítás a földgáztároló által meghirdetett megszakítható kitárolási kapacitással azonos mértékű megszakítható szállítási kapacitást biztosít.

⁷² VHR 73-92. §

8.4.5. Napi kapacitáslekötés

8.4.5.1. A nem megszakítható napi kapacitáslekötés

- (a) Nem megszakítható napi kapacitásra csak olyan kapacitásigénylők adhatnak be kapacitáslekötési igényt, akik hosszú távú vagy havi lekötött nem megszakítható kapacitással, vagy napi kapacitás lekötésre feljogosító keretszerződéssel rendelkeznek a földgázzsállító engedélyessel.
- (b) A napi kapacitáslekötésre vonatkozó keretszerződés megkötését a napi kapacitáslekötés tervezett igénybevétele előtt 5 munkanappal korábban kezdeményezni kell a rendszerhasználónak.
- (c) A napi kapacitáslekötési keretszerződéssel rendelkező rendszerhasználók gáznap előtti napon 12:00-ig adhatnak be kapacitáslekötési igényt a nem megszakítható kapacitásokra, melyet a földgázzsállító rendelkezésre állás esetén 16:00-ig visszaigazol, amely egyben az adott hálózati pontra vonatkozó szerződéskötésnek is minősül. Ezt követően a rendszerhasználó köteles a fentieknek megfelelően újranominálást küldeni.
- (d) A betáplálási és kiadási pontokra az Informatikai Platformon leadott kapacitáslekötési igénynek a lekötési időszakra tartalmaznia kell:
- a legnagyobb napi kapacitásigényt a betáplálási és/vagy kiadási pontokra az alábbiak szerint: m^3 /napban és m^3 /órában;
 - az igényelt lekötési időtartamot (lekötés kezdő és befejező dátuma);
 - kapacitáslekötés típusát.
- (e) Az Informatikai Platformon kötelezően megadandó adatszolgáltatáson felül írásban kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- adatszolgáltatást a földgáz források rendelkezésre állásáról::
 - a hálózati pont meghatározását;
 - a rendszerhasználó részére biztosított napi és órai maximális mennyiségeket (MJ /nap, MJ /óra);
 - a rendelkezésre állás idő intervallumát;
 - a rendszerüzemeltetők által egyeztetett betáplálási nyomást (bar);
 - a kapacitást igénylő rendszerhasználó által garantált betáplálási gázminőséget.
- (f) A beérkezett és alakilag elfogadott nem megszakítható napi kapacitáslekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgázzsállító hidraulikai vizsgálat alapján a földgázzsállító rendszer műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.
- (g) A napi kapacitásigény elbírálása a gáznapot megelőző napon történik meg.
- (h) A több gáznapra történő kapacitáslekötés teljes igényelt időszakra történő elbírálása a tervezett igénybevételeit megelőző gáznapon történik.
- (i) A havi kapacitáslekötésre vonatkozó folyamatleírásának az ábráját jelen Szabályzat XVIII. számú mellékletének 3. pontja tartalmazza.

8.4.5.2. Megszakítható napi kapacitáslekötés

- (a) Megszakítható kapacitásra csak olyan kapacitásigénylők adhatnak be kapacitáslekötési igényt, akik hosszú távú vagy havi lekötött nem megszakítható kapacitással, vagy napi kapacitás lekötésre feljogosító keretszerződéssel rendelkeznek a földgázzsállító engedélyessel.

- (b) A napi megszakítható kapacitáslekötésre vonatkozó keretszerződés megkötését a napi kapacitáslekötés tervezett igénybevétele előtt 5 munkanappal korábban kezdeményezni kell a rendszerhasználónak.
- (c) Keretszerződéssel rendelkező rendszerhasználók gáznapi előtti napon 12:00-ig adhatnak be kapacitáslekötési igényt megszakítható kapacitásokra, melyet a földgápszállító rendelkezésre állás esetén 16:00-ig visszaigazol, amely egyben az adott hálózati pontra szerződéskötésnek is minősül. Ezt követően a rendszerhasználó köteles a fentieknek megfelelően újranominálást küldeni.
- (d) A kapacitásigénylők napi megszakítható kapacitáslekötési igényeiket írásban adhatják le a földgápszállítónak a napi nem megszakítható kapacitáslekötésre vonatkozó fejezetben meghatározott adattartalommal.
- (e) Megszakítható kapacitás túligénylése esetén az igénylőket az igényeik arányában szolgálja ki a földgápszállító.
- (f) A beérkezett kapacitáslekötési igényeket a földgápszállító beérkezéskor ellenőri arra vonatkozóan, hogy a kapacitáslekötési kérelem tartalmazza-e a (d) pontban megadott összes tartalmi elemet.
- (g) A napi kapacitásigény elbírálása a gáznapot megelőző napon történik meg.
- (h) A beérkezett megszakítható kapacitáslekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgápszállító hidraulikai vizsgálat alapján a földgápszállító rendszer műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.

8.4.6. Kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződés és szerződéses biztosítékok

A kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződés megkötéséhez kapcsolódó előírásokat, a szerződés tartalmi és formai követelményeit, a szerződéses biztosíték nyújtásának, igénybevételének feltételeit, annak mértékét és az egyedi szerződéses elvárásokat a földgápszállító üzletsabályzata tartalmazza.

8.5. MÁSODLAGOS KAPACITÁS KERESKEDELEM

- (a) A kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználó az általa leköött kapacitásokat azonos jogok, és kötelezettségek fenntartása esetén részben vagy egészben tovább értékesítheti más rendszerhasználó számára.
- (b) A kapacitások másodlagos értékesítése az elsődleges kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződéses időtartamon belül lehetséges.
- (c) Amennyiben az eredeti kapacitás tulajdonos az adott gáznapra már nominált az átadandó kapacitásra, a bilaterális kapacitás ügyletet a földgápszállító visszautasítja.
- (d) Az eredeti rendszerhasználó a kapacitáslekötési díjakat továbbra is az elsődleges kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződés szerint fizeti a földgápszállítónak.
- (e) Az elsődleges kapacitáslekötéssel rendelkező rendszerhasználók a földgápszállító Informatikai Platformján jelenthetik be a másodlagos kapacitásértékesítési igényt és annak főbb paramétereit a gáznapot megelőző nap 22:00-ig
- (f) A kapacitásértékesítési igénybejelentés főbb paraméterei:
 - az értékesítő rendszerhasználó ügyfél azonosítója;
 - a kapacitást megvásárló rendszerhasználó ügyfél azonosítója;

- az értékesített kapacitás volumene;
 - az értékesített kapacitás típusa (megszakítható/nem megszakítható);
 - az értékesített kapacitás időtartama;
 - az értékesítés hatálybalépésének időpontja.
- (g) A másodlagos kereskedelem során továbbértékesített kapacitások csak akkor kerülnek érvényesítésre, miután a kapacitásértékesítésben résztvevő másik fél azt a földgázzsállító Informatikai Platformján visszaigazolja. Amíg az Informatikai Platformon nem kerül visszaigazolásra a továbbértékesített kapacitás, addig az elsődleges földgázzsállítási kapacitást lekötő rendszerhasználó rendelkezik az elsődlegesen lekötött teljes kapacitás fölött.
- (h) A földgázzsállító rendszeri kapacitás túllépések figyelését a másodlagos kapacitás értékesítések figyelembe vételével végzi a földgázzsállító.

8.6. SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉS A FÖLDGÁZELOSZTÓ VEZETÉKEN

8.6.1. A szabad kapacitás lekötés általános szabályai

- (a) A földgázelosztói kapacitás lekötésére a rendszerhasználó szereplők jogosultak vásárolt kapacitásaik mértékéig.
- (b) A kapacitáslekötés a földgázelosztó hálózat kiadási pontjára (a fogyasztási helyre) történik.
- i. Ha a földgázelosztó rendszert egynél több gázátadó állomás látja el, akkor a földgázelosztónak minősítenie kell a földgázelosztó rendszer kilépési pontjait abból a szempontból, hogy melyik gázátadó szabad kapacitásának terhére biztosítja normál üzemmenet esetén az ellátásukat.
 - ii. Amennyiben a földgázelosztó rendszerhez csatlakozó rendszerhasználó ellátása a földgázelosztó hálózat olyan kilépési pontjáról történik, mely esetében egyértelműen nem határozható meg, hogy melyik gázátadó állomásról kapja az ellátását, és a földgázzsállítási engedélyes a gázátadókat összevonhatóként jelölte meg üzletsabályzatában, akkor a földgázelosztói rendszerhasználónak az összevont gázátadó szabad kapacitása mértékéig van lehetőség a kapacitás-lekötését megadni.
- (c) A földgázelosztó a szerződéssel lekötött, nem megszakítható kapacitás mértékéig folyamatos földgázelosztás biztosítására vállal kötelezettséget, ez alól kivétel a tervezett karbantartás, az üzemzavar, korlátozás és válsághelyzet esete.
- (d) A földgázelosztó a rendszerhasználókkal hosszú távú, havi és napi időtartamra vonatkozó földgázelosztási szerződéseket köthet.
- (e) A kapacitáslekötési kérelmet a földgázelosztóhoz kell benyújtani.

(A pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 82. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.6.2. Szabad kapacitás publikálása

- (a) A szabad kapacitás a földgázelosztó hálózat betáplálási pontjain, az átadó állomás utáni első földgázelosztó vezetéki csőszakasz névleges nyomásfüggő teljesítőképessége és az átadási pontra igazolt felhasználói igények alapján lekötött mindenkorai kapacitások különbsége. A szabad kapacitás meghatározásának módszertanát nyilvánossá kell tenni.

- (b) A földgázelosztó köteles a földgázelosztó hálózat betáplálási pontjain rendelkezésre álló földgázelosztói szabad kapacitást meghatározni, ennek értékeit legalább 18 hónapra előre havi bontásban saját Informatikai Platformján közzéttni, és a kielégített kapacitásigény után azt módosítani.
- (c) A gázátadó állomások kilépési pontjainál (a földgázelosztó hálózat betáplálási pontjainál) rendelkezésre álló szabad kapacitás nem jelenti azt, hogy ugyanaz a kapacitás a földgázelosztó rendszer bármelyik pontján rendelkezésre áll. Szabad kapacitás – a felhasználó földgázelosztó általi tájékoztatása mellett - a földgázelosztói rendszer bármely pontjára csak felhasználói igény esetén adható meg.

8.6.3. Hosszú távú kapacitáslekötés folyamata

- (a) A földgázelosztói rendszerhasználók minden év február 28-ig adhatnak be a következő gázévre vonatkozó éves kapacitáslekötési kérelmet a földgázelosztó hálózat kiadási pontjaira.
- (b) Az éves kapacitások lekötésének időtartama egy év, valamint a kilenc évre szóló évenkénti előrejelzés. A használati időszak a gázév kezdőnapján, július 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik, és a következő gázév első napján, július 1-jén reggel 06:00-kor zárul.
- (c) A földgázelosztó rendszer kiadási pontokra leadott kapacitáslekötési kérelemnek tartalmaznia kell:
 - i. ügyfél azonosítót – (engedélyes esetén a Hivatal által kiadott engedély száma, felhasználó esetén a POD azonosítója);
 - ii. a napi csúcskapacitási igényt (MJ /nap) a betáplálási és a kiadási pontokra téli és nyári időszakra;
 - iii. az órai csúcskapacitás igényt (MJ /óra) a betáplálási és a kiadási pontokra téli és nyári időszakra;
 - iv. az éves igényelt gázmennyiséget (MJ /év) havi bontásban, az előrejelzést éves bontásban tájékoztató jelleggel;
 - v. a lekötési időtartamot (év);
 - vi. névleges nyomás igényt (bar) a fogyasztási hely csatlakozási pontján.
- (d) A felhasználónak az órai csúcskapacitási igényt a fogyasztási helyre, a kereskedőnek – ha több nyilvántartásba vett felhasználót képvisel – a gázátadó állomásra és a fogyasztási helyre kell megadni.
- (e) A szigetüzemben a kapacitáslekötési kérelemhez a termelő köteles csatolni a nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az igényelt kapacitás a saját termelés mértékét nem haladja meg és célja az országból való kiszállítás.
- (f) A beérkezett kapacitáslekötési kérelmeket a földgázelosztó ellenőrzi. Abban az esetben, ha a kapacitáslekötési kérelem formailag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgázelosztó öt munkanapon belül írásban felszólítja az érintett kapacitásigénylőket a hiánypótlásra, vagy a hiba kijavítására.
- (g) A kapacitás igénylőjének öt munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására.
- (h) Amennyiben az igénylő a földgázelosztó felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitáslekötési kérelmének a földgázelosztó által kifogásolt

hiányosságait, leadott kapacitás kérelmét a földgázelosztó érvénytelennek tekinti, amelyről írásban értesítést küld.

- (i) A földgázelosztó döntése ellen a kapacitáskérelem igénylője a Hivatalhoz fordulhat.
- (j) A beérkezett és alakilag elfogadott kapacitáslekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgázelosztó a VHR⁷³-ben meghatározott kapacitáslekötési szabályoknak megfelelően a hidraulikai vizsgálatok eredményei alapján az (f) pont alattiak pótlását követő nyolc munkanapon belül bírálja el.
- (k) A földgázelosztó írásban tájékoztatja a kapacitásigénylőt a kapacitáslekötési kérelem elfogadásáról, vagy elutasításáról, vagy aukciós ajánlat beadási lehetőségéről.

A (j) és a (k) pontok átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 83. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

- (l) A földgázelosztó a GET vonatkozó paragrafusában⁷⁴ leírt esetekben utasíthatja el a kapacitásigénylő kapacitáskérelmét.
- (m) A hozzáférés elutasítását a földgázelosztónak indokolnia kell.
- (n) A földgázelosztó döntése ellen a kapacitást igénylő a Hivatalhoz fordulhat.
- (o) Az elfogadott kapacitáslekötési kérelmek benyújtóival a földgázelosztó tizenöt napon belül földgázelosztási szerződést köt az üzletszabályzatának megfelelően.
- (p) Amennyiben a felhasználó vásárolt kapacitását, vagy annak egy részét két egymást követő gázévben nem kötötte le, annak igénybevételére legkorábban az igényléstől számított második gázév első napjától kerülhet sor, kivéve, ha a csatlakozó rendszerüzemeltetővel erről eltérő időpontban állapodott meg.
- (q) Amennyiben a nem háztartási felhasználék által vásárolt kapacitás részben vagy egészben két egymást követő gázévben sem kerül földgázelosztói szerződéssel lekötésre, annak igénybevételére eltérő megállapodás hiányában a felhasználó csak abban az esetben jogosult, amennyiben a kapacitás lekötésére vonatkozó földgázelosztási szerződés az igénybevétel időpontját egy teljes gázévvvel megelőzően aláírásra kerül.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 84. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.6.4. Kapacitás túligénylés

- (a) Amennyiben a földgázelosztó vezetéki kiadási pontra a vásárolt kapacitás feletti kapacitásigény érkezik, és az igény kielégítéséhez nincs rendelkezésre álló hálózati kapacitás, akkor a felhasználó és a rendszer tulajdonosa a hálózat fejlesztésére csatlakozási szerződést köthet.
- (b) A kapacitáslekötési szerződés csak azon időponttól köthető meg a megnövelt kapacitásra, mikortól a hálózati kapacitás az adott kiadási ponton rendelkezésre áll.

⁷³ VHR 73-92. §

⁷⁴ GET 77. §

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 85. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.6.5. A havi kapacitáslekötés folyamata

- (a) A rendszerhasználók az igény tényleges felmerülése előtt egy hónappal adhatnak be kapacitáslekötési kérelmet a 8.6.2. pontban foglaltak szerint elérhető szabad kapacitásokra.
- (b) A kapacitások lekötésének időtartama egy hónap, vagy egészszámú többszöröse, maximum tizenegy hónap, de legfeljebb az adott gázév végéig tart. A lekötési időszak minden a kapacitáslekötési kérelemben megadott hónap 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik és a lekötési időszak utolsó napján reggel 06:00-kor ér véget.
- (c) Adott hálózati pontra vonatkozó kapacitáslekötési kérelemnek tartalmaznia kell a 8.6.3. pontban felsorolt elemeket, valamint mellékleteket.
- (d) A beérkezett kapacitáslekötési kérelmeket a földgázelosztó ellenőrzi. Ha a kapacitáslekötési kérelem formailag vagy tartalmilag nem felel meg a feltételeknek, a földgázelosztó három munkanapon belül felszólítja az érintett kapacitásigénylőket a hiány pótlására vagy a hiba kijavítására. A kapacitás igénylőjének három munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására.
- (e) Amennyiben a rendszerhasználó a földgázelosztó felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitáslekötési kérelmének hiányosságait, leadott kapacitás kérelmét a földgázelosztó érvénytelenné tekinti, amelyről írásban értesíti a rendszerhasználót.
- (f) A beérkezett és alakilag elfogadott kapacitáslekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgázelosztó hidraulikai vizsgálat alapján a saját hálózata, valamint a szállítórendszer műszaki korlátainak figyelembenbételével bírálja el.
- (g) A földgázelosztó a kapacitáslekötési kérelem benyújtását követően legkésőbb 10 munkanapon belül írásban tájékoztatja a rendszerhasználót a kapacitáslekötési kérelmek elfogadásáról vagy elutasításáról.
- (h) A földgázelosztó a GET vonatkozó paragrafusában⁷⁵ leírt esetekben utasíthatja el a kapacitásigénylő kapacitáskérelmét.
- (i) A hozzáférés elutasítását a földgázelosztónak indokolnia kell.
- (j) A földgázelosztó döntése ellen a kapacitást igénylő a Hivatalhoz fordulhat.
- (k) A földgázelosztó a havi kapacitáslekötésre vonatkozó szerződést az elosztási üzletszabályzatában rögzített feltételek szerint a rendszerhasználó kapacitáslekötési kérelmének elfogadásáról történő írásbeli tájékoztatásával egyidejűleg küldi meg a rendszerhasználónak.

8.6.6. Napi megszakítható és nem megszakítható kapacitáslekötés

- (a) Megszakítható és nem megszakítható napi kapacitásra csak olyan kapacitásigénylők adhatnak be kapacitáslekötési igényt, akik éves vagy havi lekötött nem megszakítható kapacitással vagy annak hiányában napi kapacitás lekötésre feljogosító keretszerződéssel rendelkeznek az elosztórendszeren.

⁷⁵ GET 77.§

- (b) A földgázelosztó vezetéki betáplálási szabad kapacitások havi frissítéssel, m³/órás mértékegységben kerül feltüntetésre.
- (c) Megszakítható kapacitást csak akkor lehet lekötni egy hálózati kiadási pontra, ha betáplálási ponton nem áll rendelkezésre nem megszakítható szabad kapacitás.
- (d) Éves vagy havi szerződés hiányában a napi nem megszakítható, valamint a megszakítható kapacitáslekötésre vonatkozó keretszerződés megkötését a napi kapacitáslekötés tervezett igénybevétele előtt 5 munkanappal korábban kezdeményezni kell a hozzáférésre jogosultaknak.
- (e) A napi kapacitáslekötési keretszerződéssel rendelkező hozzáférésre jogosultak gáznap előtti napon 12:00-ig a gáznapi nominálással adhatnak be kapacitáslekötési igényt a nem megszakítható, valamint a megszakítható kapacitásokra, melyet a földgázelosztó - a földgázszállító által visszaigazolt rendelkezésre állás esetén - 16:00-ig igazol vissza vagy utasít el az igénybejelentő részére. A visszaigazolás az adott hálózati pontra igényelt kapacitás elfogadását jelenti. Amennyiben a földgázelosztó elutasítja a napi gázigény kielégíthetőségét, akkor a jogosult köteles újranominálást küldeni.
- (f) A napi kapacitás igény elbírálása a gáznapot megelőző napon történik meg.
- (g) Megszakítható kapacitás túligénylése esetén a igénylőket az igényeik arányában szolgálja ki a földgázszállító és a földgázelosztó.
- (h) Adott hálózati pontra vonatkozó napi nem megszakítható, valamint megszakítható kapacitáslekötési igénynek tartalmaznia kell a legnagyobb napi többlet kapacitás igényt a betáplálási és kiadási pontokra az alábbiak szerint: egyetemes szolgáltató MJ/nap az órai csúcsigény (MJ /óra) megadásával; a többi hozzáférési jogosultnál MJ/óra a napi csúcsigény (MJ /nap) megadásával minden igényelt napra külön.
- (i) A beérkezett kapacitáslekötési igényeket a földgázelosztó beérkezéskor ellenőri, hogy a kapacitáslekötési kérelem tartalmazza-e a (h) pontban megadott adatokat.
- (j) A beérkezett és alakilag elfogadott nem megszakítható kapacitás-lekötési kérelmek megvalósíthatóságát a földgázszállító vezetéki kiadási (földgázelosztó vezetéki betáplálási) pontokra a földgázszállító hidraulikai vizsgálat alapján a szállítorendszer műszaki korlátainak figyelembenél bírálja el.
- (k) A földgázelosztó a következő esetekben utasíthatja el a kapacitásigénylők nem megszakítható vagy megszakítható kapacitáskérélmét:
 - i. ha nem áll rendelkezésre felajánlható nem megszakítható kapacitás;
 - ii. az igény meghaladja a rendelkezésre álló vásárolt kapacitás mértékét;
- (l) A nem megszakítható kapacitás igény visszautasítása nem minősül automatikus megszakítható kapacitás igény kielégíthetőségnek.
- (m) A földgázelosztási engedélyes a szerződéssel leköött nem megszakítható kapacitás mértékéig folyamatos földgáz elosztás biztosítására vállal kötelezettséget, ez alól kivétel a tervezett karbantartás, üzemzavar, korlátozás és válsághelyzet esete.
- (n) A lekötési időszak minden a kapacitás-lekötési szerződésben szereplő nap reggel 06:00-kor kezdődik és az azt követő nap reggel 06:00-kor ér véget.
- (o) A több gáznapra történő kapacitáslekötés teljes igényelt időszakra történő elbírálása a tervezett igénybevételt megelőző gáznapon történik.

(p) A földgázelosztó rendszer kiadási pontjaira csak abban az esetben köthető megszakítható kapacitás, amennyiben a szállítóvezeték kilépési (földgázelosztó vezeték betáplálási) pontra már nem áll rendelkezésre nem megszakítható kapacitás, vagy a földgáz elosztórendszerhez hozzáférésre jogosult más hozzáférésre jogosult kapacitását visszavételre felajánlja és a rendszer alkalmas ezen kapacitás teljes vagy részleges földgázelosztó vezetéki átterhelésére.

A (p) pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 87. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

A teljes fejezet átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 86. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.6.7. A hozzáférés felfüggesztésének szabályai és feltételei

- (a) A Hivatal a GET és a VHR vonatkozó paragrafusai⁷⁶ alapján részben vagy egészben felfüggesztheti egyes földgázkereskedők határkeresztező elosztóvezetékhez való hozzáférését.
- (b) A földgázelosztók az általuk üzemeltetett rendszerhez való hozzáférést az alábbi esetekben függeszthetik fel:
 - i. A rendszerbe betáplált földgáz minősége eltér a 4.2 pont, illetve a rendszerüzemeltetők között megkötött együttműködési megállapodásokban előírtak szerint meghatározott gázminőségi előírásoktól
 - ii. A VHR vonatkozó bekezdésében⁷⁷ felsorolt esetekben

Az (i) pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 88. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

ii. A VHR vonatkozó bekezdésében⁷⁷ felsorolt esetekben

8.7. SZABAD KAPACITÁS LEKÖTÉS A FÖLDALATTI GÁZTÁROLÓBAN

- (a) A földgáztároló által nyújtott kapacitások:
 - i. Nem megszakítható szezonális szolgáltatások keretében egy gázévre, vagy - a nyilvántartott kapacitás mértékig - hosszabb távra igényelhető:
 - mobil kapacitás (MJ,);
 - betárolási kapacitás (MJ /nap);
 - kitárolási kapacitás (MJ /nap).
 - ii. Megszakítható kapacitás:
 - egy egész tárolási évre
 - betárolási kapacitás (MJ /nap);
 - kitárolási kapacitás (MJ /nap).
 - napi szinten:
 - betárolási kapacitás (MJ /nap);

⁷⁶ GET 80. § és VHR 93. §

⁷⁷ VHR 85. § (1)

- kitárolási kapacitás (MJ /nap).
- (b) A Hivatal legmagasabb hatósági áron történő hozzáférés-biztosítási kötelezettség alól felmentést adhat, amely alapján a földgáztároló tárgyalásos módon értékesítheti az igénylő részére a kapacitásokat. A tárgyalásos hozzáférés díjait és a jogszabályi keretrendszernek megfelelő hozzáférés részletes szabályait a földgáztároló az internetes honlapján közzéteszi.
- (c) A földgáztároló a különféle módon (szabályozott illetve tárgyalásos) leköthető kapacitásaira vonatkozó információkat azonos módon, az internetes honlapján az alábbiak szerint teszi közé:
- névleges kapacitások (mobilkapacitás, be-, kitárolási kapacitás)
 - szabad kapacitások (mobilkapacitás, be-, kitárolási kapacitás)
 - lekötött kapacitások (mobilkapacitás, be-, kitárolási kapacitás)
- (d) A VHR vonatkozó bekezdése⁷⁸ alapján a rendszerhasználó az éves kapacitás-lekötési folyamat során jogosult a nyilvántartott kapacitásait lekötni.
- (e) A földgáztároló a műszaki lehetőségek figyelembevételével az időszakokkal ellentétes (betárolási időszakban kitárolás, kitárolási időszakban betárolás) úgynevezett „virtuális földgáztárolási szolgáltatást” is biztosíthat. A virtuális földgáztárolási szolgáltatás részletes szabályait - amennyiben a földgáztároló nyújt ilyen szolgáltatást - az engedélyes üzletszabályzata tartalmazza.
- (f) Virtuális földgáztárolási szolgáltatás igénybevétele esetén a rendszerhasználó köteles a földgázszállító rendszer földgáztárolási csatlakozási pontján megfelelő mértékű ellenirányú szállításra vonatkozó kapacitást lekötni.

Az (e) és (f) pontok átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 89. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.7.1. Szabályozott hozzáféréssel biztosított kapacitások lekötése

8.7.1.1. Kapacitáslekötés általános szabályai

- (a) A földgáztároló a GET⁷⁹-ben meghatározott elvek szerint köteles szabad kapacitásait lekötésre felajánlani, és azokhoz hozzáférést biztosítani.
- (b) A földgáztároló köteles a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel a meghirdetés előtt az értékesítésre kínált kapacitásokról egyeztetni.
- (c) A kapacitás-lekötési kérelmet a földgáztárolóhoz kell benyújtani a Szabályzatban rögzített eljárási rend szerint.
- (d) Kapacitáslekötés szempontjából az egy engedélyeshez tartozó hazai földgáztárolók egységes egészet alkotnak. A rendszerhasználók a földgáztárolói kapacitásokat – a földgáztároló által összevontan kezelt egyesített földgáztárolóra kötik le. Amennyiben az engedélyes működési engedélye alapján egy tárolót működtet, úgy ebben az esetben az egyesített tároló azt az egy tárolót jelenti.
- (e) Az összevont földgáztárolói paramétereket - kapacitáslekötéssel összefüggésben - a földgáztároló az internetes honlapján közzéteszi és folyamatosan frissíti.

⁷⁸ VHR 90. § (1)
⁷⁹ GET 74 § (1)

- (f) A földgáztárolói kapacitások be- és kitárolási kapacitásként, valamint mobil kapacitásként csomagokban és/vagy önállóan kerülhetnek értékesítésre, rögzítve a legnagyobb terhelésváltási sebességet. A be- és kitárolási kapacitásokat órai, napi legmagasabb értékként (MJ /óra, MJ /nap) kell lekötni, gáznapon belül egyenletes terhelési igényt feltételezve. (A napi lekötés 24-ed része az órai lekötés.)
- (g) A földgáztároló betárolási és kitárolási kapacitást megszakíthatóként is értékesíthet, amennyiben az összes nem megszakítható kapacitás elkelt. A megszakítható kapacitások közzétételének és lekötésének folyamata alapvetően megegyezik a nem megszakítható kapacitások közzétételének és lekötésének folyamatával.
- (h) A földgáztároló a földgáztárolási tarifa szerkezetére, alkalmazására és kalkulációjára vonatkozó szabályok rendszerhasználó számára történő ismertetésére az ügyfélszolgálati irodájában konzultációs lehetőséget biztosít.
- (i) A földgáztároló köteles a szabad kapacitások meghatározásának módszertanát egyeztetésre a Hivatalhoz beterjeszteni, majd a módszertant internetes honlapján, valamint ügyfélszolgálati irodájában közzétenni.

8.7.1.2. A szabad kapacitások publikálása

- (a) A földgáztároló internetes honlapján és a Földgáztárolói Informatikai Platformján minden év január 31-ig közzéteszi a számításai szerint éves (vagy több éves) időtartamra leköthető földgáztárolói szabad kapacitásokat a következő tárolási évre(évekre) vonatkozóan.
- (b) A szabad kapacitásokat a földgáztároló a 8.7.1.4. pontban leírtaknak megfelelően kétféleképpen hirdetheti meg. A csomagokban történő kiajánlás esetén a földgáztároló a szabad kapacitásait rögzített mobil- kitárolási és betárolási kapacitásokból álló egységekben "csomagokban" kínálja fel a rendszerhasználók számára, akik igényüket a csomagokra vonatkozó darabszámmal adják meg. Az kapacitások "önállóan" történő meghirdetése esetén a földgáztároló a szabad kapacitásairól nem képez csomagot, azaz a kapacitás igény leadásakor a rendszerhasználó határozza meg, hogy makkora (nullától különböző mértékű) mobil, kitárolási -és betárolási kapacitást igényel.
- (c) A földgáztárolói szabad be- és kitárolási-, valamint mobil kapacitásokat, illetve a földgáztárolói terhelésváltási sebességeket a földgáztároló az egyesített földgáztárolóra vonatkozóan adja meg.
- (d) A földgáztároló a szabad kapacitás adatokat – naponta aktualizálva – internetes honlapján és a Földgáztárolói Informatikai Platformján közzéteszi.

8.7.1.3. A kapacitásigény tartalma

- (a) A kapacitás igénylése a földgáztároló Földgáztárolói Informatikai Platformján, a kapacitás lekötés biztosító felületen történik. A Földgáztárolói Informatikai Platform ezen funkciójának hiánya, vagy üzemképtelensége esetén a honlapján, illetve a földgáztároló üzletszabályzatában meghatározott módon kell az igénylést a földgáztároló részére leadni.
- (b) A kapacitás-lekötési igénynek tartalmaznia kell:
 - i. Kapacitás csomagok meghirdetése esetén:
 - a nyilvántartott kapacitásokra leadott kapacitás csomagok száma [db]
 - a nyilvántartásba vett kapacitások esetében az igényelt lekötési időt (egy év több év)

- egyéb - a nyilvántartott kapacitásokon felül – igényelt csomagok száma [db]
 - a betárolás és kitárolás tervezett havi ütemezését [MJ/hó,]
 - a rendszerhasználó azonosítására szolgáló kódot
- ii. A kapacitások nem csomagokban – önállóan – történő meghirdetése esetén:
- a nyilvántartott kapacitásokra leadott mobil kapacitás [MJ], kitárolási kapacitás [MJ /nap], betárolási kapacitás [MJ /nap]
 - a nyilvántartásba vett kapacitások esetében az igényelt lekötési időt (egy év, több év)
 - egyéb - a nyilvántartott kapacitásokon felül – igényelt mobil kapacitás [MJ], kitárolási kapacitás [MJ/nap], betárolási kapacitás [MJ/nap]
 - a betárolás és kitárolás tervezett havi ütemezését [MJ/hó, MJ/hó]
 - az igényelt kapacitás típusát (nem megszakítható, megszakítható)
 - a rendszerhasználó azonosítására szolgáló kódot
- (c) A kapacitáslekötési igényhez kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- i. a működési engedély másolata (a saját magát ellátó felhasználónak nem kell működési engedélyt csatolnia),
 - ii. pénzügyi biztosíték dokumentumai,
 - iii. ~~a tárolásra kerülő földgáz minőségének, műszaki-technikai paramétereinek megadása, annak betartására való kötelezettség vállalása,~~
- Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 90. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)*
- iv. betárolási és kitárolási terv havi bontásban,
 - v. nyilvántartott kapacitásokra vonatkozó nyilatkozat.
- (d) A nyilvántartott kapacitásokra vonatkozóan a földgázkereskedő nyilatkozik a földgázelosztó ilyen értelmű igazolása alapján, mely nyilatkozatot a földgáztároló köteles vizsgálni.
- (e) A beérkezett kapacitás-lekötési igényt a földgáztároló benyújtáskor formai szempontból ellenőrzi. Ha az igény formailag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgáztároló öt munkanapon belül felszólítja a kérelmezőt a hiánypótlásra vagy a hiba kijavítására. A kérelmezőnek öt munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására. Amennyiben a rendszerhasználó a földgáztároló felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitás-lekötési igényének a földgáztároló által kifogásolt hiányosságait, a leadott kapacitás lekötési igényt a földgáztároló érvénytelennek tekinti, amelyről értesítést küld.
- (f) A beérkezett és formailag elfogadott kapacitás-lekötési igény teljesíthetőségét a földgáztároló a földgáztároló rendszer műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.
- (g) A GET előírása⁸⁰ alapján a kapacitás-lekötési igények elbírálásakor a földgázszállító a méreskülönbség (veszteség) pótlása céljából beszerzett földgáz mértékéig, a rendszerhasználók a nyilvántartott kapacitásuk mértékéig

⁸⁰ GET 72. § (3) és 73 §

elsőbbséget élveznek. A földgáztároló a rendszerhasználó által meghatározott nyilvántartott kapacitások mennyiségét ellenőrzi.

- (h) A földgáztároló a következő esetekben utasíthatja el a kapacitásigénylő által – a nem nyilvántartott kapacitásokra - benyújtott igényt:
 - i. a benyújtott igénylés hibás vagy hiányos,
 - ii. az igénylés határidő lejárta után érkezik,
 - iii. ha az igény kielégítéséhez szükséges szabad kapacitás hiányzik,
 - iv. a földgáztároló rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége a 4.2. pontban foglalt feltételeknek nem felel meg,
- (i) A (h) pont (iii) alpointja esetében a földgáztároló kapacitás árverést ír ki a 8.7.1.5. fejezetben leírtaknak megfelelően.
- (j) A földgáztároló a rendszerhasználó által lekötött kapacitásokat kapacitásonkénti bontásban visszaigazolja.
- (k) Az igénylés elutasítását a földgáztárolónak indokolnia kell.
- (l) A földgáztároló döntése ellen a kapacitást igénylő a Hivatalhoz fordulhat.
- (m) Az elfogadott kapacitás-lekötési igényeket benyújtó rendszerhasználókkal a földgáztároló legkésőbb az elfogadott igényben megjelölt kezdő gáznapot megelőző naptári napon szerződést köt az elfogadott igényeknek megfelelően. A kapacitás-lekötési igények kötelező érvényűek, vissza nem vonhatók, a benyújtást követően kizárával a földgáztároló felszólítására módosíthatók.

8.7.1.4. Az egy éves vagy több éves kapacitás-lekötés folyamata

- (a) Az éves és a több éves kapacitások lekötésére vonatkozó igényt a rendszerhasználó a 8.7.1.3. pontban leírtaknak megfelelően nyújthatja be.
- (b) A következő tárolási évre (tárolási évekre) vonatkozó kapacitás lekötési igényeket a földgáztároló folyamatosan fogadja. Az igények földgáztárolóhoz történő beérkezésének határideje: március 1.
- (c) A használati időszak az egy éves lekötések esetén április 1-jén reggel 06:00-kor kezdődik, és a következő év április 1-jén reggel 06:00-kor zárul le.
- (d) Az egy évnél hosszabb lekötések esetén a használati időszak a rendszerhasználó által megjelölt év április 1-jén reggel 06:00-kor (vagy az esetleges fejlesztések által meghatározott időpontban) kezdődik, és a záró év április 1-jén reggel 06:00-kor zárul le.
- (e) A földgáztároló az igényeket a következő sorrendben és módon elégíti ki:
 - i. Amennyiben a rendszerhasználók által leadott kapacitás igények nem haladják meg a rendelkezésre álló kapacitást, úgy a földgáztároló az összes érvényes kapacitás igényt visszaigazolja a rendszerhasználók felé és megköti a földgáztárolási szerződést.
 - ii. Amennyiben a rendszerhasználók által leadott kapacitás igények meghaladják a rendelkezésre álló kapacitást, a Földgáztároló az alábbiak szerint jár el:
 - a. Amennyiben a nyilvántartott kapacitásokra, és a földgázszállítási engedélyes által a méreskülönbség (veszteség) pótlása céljából beszerzett földgáz mértékig igényelhető kapacitásokra leadott igények nem haladják meg a rendelkezésre álló kapacitást, úgy a földgáztároló a nyilvántartott kapacitásokra, és a földgázszállítási engedélyes által a méreskülönbség (veszteség) pótlása céljából

beszerzett földgáz mértékéig igényelhető kapacitásokra leadott igényeket visszaigazolja a rendszerhasználók felé, és megköti velük a földgáztárolási szerződést. A rendelkezésre álló kapacitás mennyiségből a földgáztároló levonja az előzőekben visszaigazolt kapacitásokat és a többire kapacitás aukciót ír ki a 8.7.1.5 fejezetben leírt módon.

- b. Amennyiben a nyilvántartott kapacitásokra, és a földgázszállítási engedélyes által a méreskülönbég (veszteség) pótlása céljából beszerzett földgáz mértékéig igényelhető kapacitásokra leadott igények meghaladják a rendelkezésre álló kapacitást, úgy a földgáztároló a rendelkezésre álló kapacitásokra kapacitás árverést ír 8.7.1.5. fejezetben leírt módon.
- (f) A földgáztároló azon alakilag elfogadott kapacitáslekötési igények benyújtóival, akik számára az igényt teljesen kielégítő mértékű földgáztárolási kapacitásokat allokált, március 31-ig megköti a földgáztárolási szerződést.

8.7.1.5. A kapacitás árverés (aukció) szabályai

- (a) Amennyiben a kapacitásigények elbírálását követően a 8.7.1.4. (e) pont ii. bekezdéseiében leírt eset áll fenn, akkor a földgáztároló a kapacitás igények beérkezését követő 15 munkanapon belül aukciót ír ki, megadva az aukció keretében leköthető kapacitásokat. Az aukción csak azok a rendszerhasználók adhatnak be ajánlatot, akiknek kapacitásigényét a 8.7.1.4. (e) pont szerint a földgáztároló visszautasította. Az aukció a kiírást követő 10 munkanapon belül meg kell tartani. Az aukcióról azon rendszerhasználók kapnak értesítést, akik a kapacitáslekötési igény beadásakor nem nyilvántartott kapacitásokra nyújtottak be igényt. Az aukciós felhívást a földgáztárolói engedélyes az internetes honlapján is közzéteszi azzal, hogy az aukción csak a fent megjelölt rendszerhasználók vehetnek részt. Az aukciókeretében a földgáztárolói kapacitásokat a földgáztároló kitárolási, betárolási és mobil kapacitásokból kialakított csomagokban ajánlja fel értékesítésre. A kapacitáscsomagok kialakításának módszertanát az aukciós felhívásban a földgáztároló közzéteszi.
- (b) Az aukciós felhívásnak tartalmaznia kell:
 - i. Az aukció helyét és idejét;
 - ii. Az aukciórészletes lebonyolítási szabályait;
 - iii. Az aukció keretében meghirdetésre kerülő kapacitáscsomagok leírását (Egy csomagban található):
 - mobil kapacitás [MJ]
 - kitárolási- és betárolási kapacitás [MJ /nap]
 - kapacitás csomag induló ára
 - iv. Az aukció keretében értékesítésre kerülő kapacitás csomagok mennyiségét;
 - v. Az igénylő visszalépések esetére a földgáztároló által lehívható, az igénylő által adott pénzügyi biztosíték típusát és mértékét;
 - vi. A szerződéses feltételeket.
- (c) A kapacitás csomagok induló aukciói ára az aktuális időszakban érvényes Tarifarendelet szerint kalkulált ár.
- (d) A kapacitásaukciót a földgáztároló bonyolítja le a kapacitásaukciós szabályzatban meghatározott módon.

- (e) A rendszerhasználóknak a kiírást követően 2 munkanap áll rendelkezésükre írásban jelentkezni az aukción való részvételre.
- (f) A rendszerhasználók által benyújtott jelentkezésnek az aukciós szabályzatban meghatározott dokumentumokat kell tartalmaznia.
- (g) Az aukciós ajánlat kötelező érvényű, vissza nem vonható.
- (h) A jelentkezés formai vagy tartalmi hibája esetén a földgáztároló elutasíthatja a jelentkezést. A jelentkezés elutasítását a földgáztárolónak indokolnia kell.
- (i) Érvénytelen aukció estén a földgáztároló 3 munkanapon belül új aukciót ír ki.
- (j) A földgáztároló az aukciót érvénytelennek nyilváníthatja, amennyiben:
 - i. az aukció során előre nem látható technikai problémák merülnek fel, amelyeket a földgáztároló nem képes elhárítani. Ilyen esetben az aukcióra később meghirdetett időpontban kerül sor. Az ily módon megtartott aukcióra vonatkozó szabályokról a földgáztároló tájékoztatást tesz közzé honlapján.
 - ii. valamelyik ajánlattevő rendszerhasználó nem megfelelő aukciós magatartást tanúsít, illetve bizonyíthatóan tiszteségű módszerek alkalmazásával a többi résztvevő érdekeit megsértve jogosulatlan előnyt szerez, vagy ilyet megszerezni szándékozik.
- (k) Az aukció nyerteseivel a földgáztároló legkésőbb március 31-ig szerződést köt az üzletszabályzatának megfelelően.

8.7.1.6. A tárolási éven belüli kapacitáslekötés folyamata

- (a) A földgáztároló a tárolói év során folyamatosan fogadja a tárolási év még hátralévő időtartamára vonatkozó igényeket. A földgáztároló az egy tárolási évnél rövidebb időtartamra vonatkozó kapacitáslekötési igényeket az üzletszabályzatában rögzített, illetve az internetes honlapján közzétett a szabályzatoknak megfelelően meghatározott áron és feltételek szerint teljesíti.
- (b) A teljesíthető igényeket a földgáztároló az igények beérkezési sorrendjében elégíti ki.

8.7.1.7. Új földgáztárolói kapacitások lekötése a gázév során

- (a) Amennyiben a gázév során a földgáztároló új beruházást fejez be, vagy egyéb okból kifolyólag új földgáztárolói kapacitások válnak elérhetővé, a földgáztároló külön éven belüli kapacitás-lekötési lehetőséget hirdet meg a rendszerhasználók számára.
- (b) A földgáztároló az új szabad kapacitásokat, és az azok lekötésére vonatkozó igény benyújtásának határidejét legalább 45 nappal az új kapacitások elérhetővé válása előtt internetes honlapján, illetve a Földgáztárolói Informatikai Platformján és ügyfélszolgálati irodájában közzéteszi.
- (c) Az új szabad kapacitásokat a földgáztároló csomagokban hirdeti meg. A csomagok a következő kapacitásokból állnak:
 - i. szabad mobil kapacitás (MJ);
 - ii. szabad betárolási kapacitás (MJ/nap);
 - iii. szabad kitárolási kapacitás (MJ/nap)

A fenti kapacitásokat a földgáztároló az egyesített földgáztárolóra vonatkozóan adja meg. A kapacitás csomagot a földgáztároló úgy állítja össze, hogy biztosított legyen a csomagban lévő mobilkapacitás feltölthetősége. A kapacitás igénylése

a földgáztároló Földgáztárolói Informatikai Platformján, a kapacitás lekötést biztosító felületen történik. A Földgáztárolói Informatikai Platform ezen funkciójának hiánya, vagy üzemképtelensége esetén a honlapján, illetve a földgáztároló üzletszabályzatában meghatározott módon kell az igénylést a földgáztároló részére leadni.

- (d) A kapacitás-lekötési igénynek tartalmaznia kell:
- a csomagok darabszámát [db]
 - a betárolás és kitárolás tervezett havi ütemezését [MJ/hó,]
 - a rendszerhasználó azonosítására szolgáló kódot
- (e) A kapacitás-lekötési igényhez kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- i. a működési engedély másolata földgázipari engedélyes esetén,
 - ii. pénzügyi biztosíték dokumentumai,
 - iii. a tárolásra kerülő földgáz minőségének, műszaki-technikai paramétereinek megadása, annak betartására való kötelezettség vállalása,

Amennyiben a rendszerhasználó által igényt nyilvántartott kapacitás csak a lekötendő csomag egy részére biztosít lehetőséget, akkor abban az esetben a teljes csomag leköthető.

A beérkezett kapacitáslekötési igényt a földgáztároló benyújtáskor formai szempontból ellenőrzi. Ha az igény formailag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgáztároló öt munkanapon belül felszólítja a kérelmezőt a hiánypótásra vagy a hiba kijavítására. A kérelmezőnek öt munkanap áll a rendelkezésére a hiányzó dokumentumok pótlására, illetve a hiba kijavítására. Amennyiben a rendszerhasználó a földgáztároló felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitás-lekötési igényének a földgáztároló által kifogásolt hiányosságait, a leadott kapacitás lekötési igényt a földgáztároló érvénytelennek tekinti, amelyről értesítést küld.

A beérkezett és formailag elfogadott kapacitás-lekötési igény teljesíthetőségét a földgáztároló a földgáztároló rendszer műszaki korlátainak figyelembevételével bírálja el.

- (f) A földgáztároló a következő esetekben utasíthatja el a kapacitásigénylő által benyújtott igényt:
- i. a benyújtott igénylés hibás vagy hiányos,
 - ii. az igénylés határidő lejárta után érkezik,
 - iii. ha az igény kielégítéséhez szükséges szabad kapacitás hiányzik,
 - iv. a földgáztároló rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége a 4.2. pontban megadott feltételeknek nem felel meg,

Ha a kapacitásigény nem haladja meg a meghirdetett kapacitást, akkor a földgáztároló a kapacitás igényeket elfogadja és a lekötött kapacitásokat kapacitásönkenti bontásban visszaigazolja. Az elfogadott kapacitáslekötési igényeket benyújtó rendszerhasználókkal a földgáztároló legkésőbb az elfogadott igényben megjelölt kezdő gáznapot megelőző naptári napon szerződést köt az elfogadott igényeknek megfelelően. A kapacitás-lekötési igények kötelező érvényűek, vissza nem vonhatók, a benyújtást követően kizárolag a földgáztároló felszólítására módosíthatók.

A meghirdetett kapacitást meghaladó kapacitásigény esetén valamennyi igény visszautasításra kerül és a földgáztároló kapacitás árverést tart. A rendelkezésre

álló szabad kapacitásokat az igénylők között Szabályzat a 8.7.1.5. fejezet szerint osztja szét a földgáztároló. Az említett fejezetekben szereplő időpontok a (b) pont szerinti kapacitás lekötési időszaknak megfelelően módosulnak

8.7.1.8. Megszakítható földgáztárolási kapacitás lekötése egy tárolási évre

- (a) Megszakítható be- és/vagy kitárolási kapacitás csak abban az esetben köthető le, ha a földgáztároló által meghirdetett nem megszakítható be- és/vagy kitárolási kapacitás teljes mértékben lekötésre került.
- (b) Megszakítható be- és kitárolási kapacitás lekötésének a feltétele, hogy az igénylőnek legyen lekötött mobilkapacitása, vagy a megszakítható kapacitások lekötésével egy időben mobilkapacitást is lekössön.
- (c) Megszakítható szolgáltatásként a rendszerhasználó megszakítható kitárolási [MJ/nap] és betárolási [MJ/nap] kapacitást igényelhet. Mobil kapacitás megszakítható alapon nem igényelhető.
- (d) A megszakítható kapacitás-lekötési igénynek tartalmaznia kell:
 - i. az igényelt ki- és betárolási megszakítható kapacitást;
 - ii. az igényelt lekötési időt;
 - iii. a rendszerhasználó azonosítására szolgáló kódot.
- (e) A kapacitás-lekötési igényhez kötelezően csatolni kell az alábbi mellékleteket:
 - i. a működési engedély másolata (a saját magát ellátó felhasználónak nem kell működési engedélyt csatolnia);
 - ii. pénzügyi biztosíték dokumentumai;
 - iii. a tárolásra kerülő földgáz minőségének, műszaki-technikai paramétereinek megadása.
- (f) Azon rendszerhasználók, akik nem megszakítható kapacitást is kötnek le, és a fent meghatározott mellékleteket a földgáztárolónak már a kapacitás lekötési időszakban benyújtották, nem kell a dokumentumokat ismételten beküldeni.
- (g) A beérkezett kapacitás-lekötési igényt a földgáztároló benyújtáskor formai szempontból ellenőrzi. Ha az igény formailag nem felel meg, vagy nem tartalmazza az előírt mellékleteket, a földgáztároló öt munkanapon belül felszólítja a kérelmezőt a hiánypótlásra vagy a hiba kijavítására. Amennyiben a rendszerhasználó a földgáztároló felszólítása ellenére, határidőre nem korrigálja a kapacitás-lekötési igényének a földgáztároló által kifogásolt hiányosságait, a leadott kapacitás igényt a földgáztároló érvénytelennek tekinti, amelyről értesítést küld.
- (h) Azok a rendszerhasználók, akik a tárolási év megkezdését követően igényelnek megszakítható kapacitást, ezt a tényleges használat igénybevétel előtt 5 munkanapon belül jelezniük kell a földgáztároló részére, aki ezt követően a rendszerhasználónak megküldi a szerződést. Az aláírt szerződés és az esedékes megszakítható földgáztárolási díj földgáztárolóhoz történt beérkezését követően adható le nominálás a megszakítható kapacitásra.
- (i) ~~A rendszerhasználók számára lekötésre felajánlott éves megszakítható kapacitást a csatlakozó rendszerüzemeltetőknek egymással egyeztetniük kell. Csak annyit megszakítható kapacitás ajánlható fel lekötésre a földgáztárolói rendszeren, amennyit az adott csatlakozási ponton szintén biztosítani tud a csatlakozó rendszerüzemeltető. A tárolási év kezdetét követően (április 1-je után) a földgáztároló a kapacitásigény beadásának sorrendjében állítja a megszakítható kapacitásokat, és saját hatáskörben, illetve kockázatra bírája el az igény teljesíthetőségét.~~

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 91. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlésre jelölve.)

8.7.1.9. Megszakítható földgáztárolási kapacitás lekötése tárolási éven belül (napi megszakítható kapacitás)

- (a) A GET vonatkozó bekezdése⁸¹ alapján földgáztároló köteles a lekötött, de fel nem használt kapacitásokat megszakítható kapacitásként értékesítésre felajánlani a többi rendszerhasználó számára, ha a kapacitást tulajdonló rendszerhasználó nem rendelkezett annak értékesítéséről.
- (b) A földgáztároló a rendelkezésre álló napi – a rendszerhasználók által - nem nominált kapacitását naponta a Földgáztárolói Informatikai Platformon meghirdeti megszakítható kapacitásként amennyiben a kapacitást eredetileg tulajdonló rendszerhasználó nem rendelkezett annak értékesítéséről. Az így meghirdetett megszakítható kapacitás árát a földgáztároló üzletsabályzata rögzíti.
- (c) A naponta meghirdetett megszakítható kapacitást a rendszerhasználó érvényes földgáztárolási szerződés estében igényelheti a Földgáztárolói Informatikai Platformon keresztül leadott nominálásával. A napi megszakítható kapacitás igénybevétele egyéb szerződéskötési kötelezettséget nem igényel. A kapacitás díjának elszámolása a leadott nominálás alapján történik.
- (d) A napi megszakítható be- és kitárolási kapacitás lekötésének a feltétele, hogy az igénylő rendelkezzen lekötött mobilkapacitással, illetve megszakítható kitárolási kapacitás igénylése esetén a tárolóban lévő, a kitároláshoz szükséges mennyiségű mobilgáz készlettel.
- (e) Napi megszakítható szolgáltatásként a rendszerhasználó megszakítható kitárolási [MJ/nap], és betárolási [MJ/nap] kapacitást igényelhet. Mobil kapacitás megszakítható alapon nem igényelhető.
- (f) A megszakítható kapacitáslekötési igénynek tartalmaznia kell:
 - i. az igényelt ki- és betárolási megszakítható kapacitást,
 - ii. a rendszerhasználó azonosítására szolgáló kódot.

8.7.1.10. Megszakítás a földgáztároló rendszeren

- (a) Amennyiben a rendszerhasználók által egy adott gáznapra leadott kitárolási/betárolási igény meghaladja a földgáztároló rendszer adott gáznapon elérhető aktuális technológiai kapacitását, a földgáztároló az alábbiak szerint jár el:
 - i. gáznap előtti megszakítások esetén:
a gáznapon rendelkezésre álló technológiai kapacitások túligénylésekor a rendszerhasználók által a megszakítható kapacitásokra leadott nominálásokat a földgáztároló nem, vagy csak részben igazolja vissza
 - ii. gáznapon belüli megszakítások esetén:
a földgázszállító által elrendelt újranominálás során a gáznapon rendelkezésre álló technológiai kapacitások túligénylésekor a megszakítható kapacitásokra leadott nominálásokat a földgáztároló nem, vagy csak részben igazolja vissza Az újranominálást minden esetben a földgázszállító rendeli el.

⁸¹ GET 72. § (2)

- (b) A megszakítás tényéről a földgáztároló köteles értesíteni a rendszerhasználót megadva:
 - i. a megszakítás időpontját;
 - ii. a szükséges megszakítandó kapacitás mértékét (MJ/óra);
- (c) A megszakítás során a földgáztárolói engedélyes a szerződési és az Üzletsabályzata szerinti megszakítási sorrendet alkalmazza. Az azonos szerződéstípuson (terméken) belül diszkriminációmentesen kell a megszakítást elrendelni.

A pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 92. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

8.7.1.11. A hozzáférés felfüggesztésének szabályai és feltételei

- (a) A földgáztároló a földgáztárolóhoz való hozzáférést a GET vonatkozó bekezdéseiben⁸² leírt esetekben tagadhatja meg, illetve függesztheti fel.
- (b) A hozzáférés megtagadását vagy felfüggesztését a földgáztároló köteles indokolni és a hozzáférés megtagadását az alapul szolgáló esemény bekövetkezésétől számított 3 napon belül köteles a Hivatalnak bejelenteni.
- (c) A hozzáférés felfüggesztését a rendszerhasználó jelentheti be a Hivatalnak. A Hivatal a GET vonatkozó bekezdése⁸³ szerint jár el.

8.7.1.12. Másodlagos kapacitáskereskedelelem a földgáztárolási rendszeren

- (a) A rendszerhasználóknak a jogszabályi rendelkezések alapján lehetőségük van az általuk lekötött kapacitások egymás közötti adásvételére. A másodlagos kapacitáspiacon a lekötött kapacitások részlegesen is értékesíthetők.
- (b) A rendszerhasználó másodlagos kapacitás-kereskedelemben csak azokat a földgáztárolási kapacitásait értékesítheti, amelyek tekintetében földgáztárolási kapacitás-lekötési szerződést kötött.
- (c) A másodlagos kapacitáskereskedelmi tranzakcióban résztvő szerződést kötő rendszerhasználóknak jelezniük kell a földgáztároló felé a tranzakcióra vonatkozó szerződéskötés tényét az igénybevételt megelőző munkanap 12:00-ig. Ezt minden esetben – minden rendszerhasználónak a Földgáztárolói Informatikai Platformon kell megtenni. Amennyiben ez nem vagy késve történik meg, úgy a földgáztároló nem fogadja be a kapacitást átvevő megnövelt be- vagy kitárolási kapacitásra leadott nominálását.
- (d) Az elsődleges kapacitás lekötéssel rendelkező rendszerhasználó a Földgáztárolói Informatikai Platformon a következő szerződéses paramétereket rögzíti:
 - i. a kapacitást értékesítő rendszerhasználó azonosítója
 - ii. a kapacitást megvásárló rendszerhasználó azonosítója
 - iii. az értékesített kapacitás volumene
 - iv. az értékesített kapacitás típusa
 - v. az értékesítés hatálybalépésének időpontja

⁸² GET 77. § (1)-(2)

⁸³ GET 77. § (3)

- (e) A földgáztároló megvizsgálja a kapacitások átvezetésének lehetőségét. A kapacitásátadás és átvétel átvezetése megtörténik, ha a vizsgálat alapján a tranzakció lebonyolításának nincs akadálya, és a rendszerhasználók ezt a Földgáztárolói Informatikai Platformon érvényesítik. A földgáztároló a kapacitásátadás és átvétel átvezetését nem végzi el abban az esetben, amennyiben a kapacitás megvásárló rendszerhasználónak nincs érvényes tárolási szerződése, vagy a rendszerhasználó által felajánlott kapacitás meghaladja a rendszerhasználó tulajdonában lévő kapacitást, vagy ha a felajánlott és átvenni kívánt kapacitás nem megegyező mértékű.
- (f) A másodlagos kereskedelemben során továbbértékesített kapacitások csak akkor kerülnek érvényesítésre, miután azok átvezetésre kerültek a Földgáztárolói Informatikai Platformon. Amíg ez az átvezetés nem történik meg, addig az elsődleges kapacitást lekötő rendszerhasználó rendelkezik az elsődlegesen lekötött teljes kapacitás fölött.
- (g) Amennyiben a rendszerhasználó más rendszerhasználó részére kapacitásjogot értékesít, és a kapacitás vásárlója - az eladóval kötött szerződés szerint - maga nominálja a megszerzett kapacitást, úgy a kapacitást vásárló rendszerhasználó a Földgáztárolói Informatikai Platformon keresztül ezt megteheti.
- (h) A szolgáltatás ellenértékét és a fizetési feltételeket a földgáztároló üzletszabályzata tartalmazza.

8.8. A KAPACITÁS LEKÖTÉSÉNEK SZABÁLYAI A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN TÖRTÉNŐ ÁTSZÁLLÍTÁS, ILLETVE TERMELŐI FÖLDGÁZ KISZÁLLÍTÁSA ESETÉN

- (a) A Magyar Köztársaság területén történő átszállításra, termelő általi termelvény országból való kiszállítására a VHR⁸⁴ vonatkozó rendelkezésének értelmében akkor kerülhet sor, ha az igénylő a szállítónál nyilvántartott kapacitással rendelkezik, vagy a rendszer szabad kapacitását egy évet nem meghaladó időtartamra kívánja lekötni.
- (b) A Magyar Köztársaság területén történő átszállításra jelen Szabályzat 8.4. pontjában részletezett eljárások szerint lehet kapacitásigényt bejelenteni és lekötni.
- (c) Ezen esetben a földgázzállítónak nyilvántartásba kell venni az igénylő kiadási ponti (határkeresztező pont) kapacitását MJ/óra-ban valamint a földgázzállító rendszer forrásoldali kapacitását MJ/nap-ban 5.4.2.2 pont szerint meghatározott feltételek szerint. A nyilvántartott kiadási és forrásoldali kapacitás az igényelt és rendelkezésre bocsájtott időszakra áll az igénylő rendelkezésére.

A (c) pont átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 93. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

- (d) Az a külföldi vagy belföldi rendszerhasználó, aki a földgázzállító rendszer szabad kapacitását a Magyar Köztársaság területén történő átszállításra veszi igénybe, a kapacitás lekötésekor az alábbi igazolásokat köteles benyújtania a földgázzállító részére:
- i. a földgáz források a rendszerhasználó részére történő rendelkezésére állásáról szóló igazolást (külföldi földgáztermelő, illetve kereskedő nyilatkozata a gázforrások rendelkezésre állásáról), melynek az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a hálózati pont meghatározását;
 - a rendszerhasználó részére biztosított napi és órai maximális mennyiségeket (MJ/nap, MJ/órás);
 - a rendelkezésre állás idő intervallumát;
 - a rendszerüzemeltetők által egyeztetett betáplálási nyomást (bar);
 - a kapacitást igénylő rendszerhasználó által garantált betáplálási gázminőséget.
 - ii. betáplálási oldali kapcsolódó rendszerüzemeltető nyilatkozata a kapcsolódó rendszeren a rendszerhasználó vagy az öt ellátó kereskedő részére rendelkezésre álló kapacitásról
 - iii. kiadási oldalhoz kapcsolódó rendszerüzemeltető nyilatkozata arról, hogy a rendszerén a szállított mennyiséghez kapcsolódó kapacitás rendelkezésre áll a földgáz továbbszállítására

⁸⁴ VHR 86§ (2) éa (3)

9. A NOMINÁLÁS SZABÁLYAI

9.1. A NOMINÁLÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (a) A rendszerhasználóknak minden gáznapra vonatkozóan, illetve minden héten egy alkalommal a következő hét hétfőtől vasárnapig terjedő időszakra a földgázszállító üzletsabályzatában meghatározott betáplálási és kiadási pontokra, valamint a földgáztároló rendszer minden betáplálási és kiadási pontjára, továbbá a földgázelosztó rendszer minden betáplálási és kiadási pontjára meg kell adniuk nominálás formájában az adott gáznapra tervezett gázforgalmat.
- (b) Nominálást csak azok a rendszerhasználók adhatnak le az adott rendszerre, amelyek rendelkeznek érvényes rendszerhasználati szerződéssel.
- (c) A rendszerhasználók kötelesek napi nominálást és heti előrejelzést adni a rendszerüzemeltető engedélyesnek. A rendszerhasználó felelőssége, hogy adott hálózati pont vonatkozásában az egyes, az adott ponton egymáshoz csatlakozó rendszerüzemeltető engedélyeseknek általa és átadó-átvevő ügyfele által leadott nominálások között tartalmi eltérés ne legyen.
- (d) A rendszerüzemeltetők kötelesek a 9.2.9. pont szerinti nominálás egyezőségi vizsgálatot lefolytatni.
- (e) Amennyiben a rendszerüzemeltető a gáznapot megelőzően a Szabályzatnak megfelelően előre jelezte az általa üzemeltetett rendszer kapacitásainak átmeneti csökkenését, vagy kapacitás megszakítást rendelt el, a rendszerhasználóknak el kell fogadniuk a csökkentett kapacitásról szóló értesítést, és az aktuális kapacitás figyelembevételével kell kialakítaniuk nominálásaikat a minden ilyen esetben lehetővé tett újranominálás során.
- (f) A rendszerhasználó adhat zéró nominálást, amely szerint a gáznapra nem igényel rendszerhasználatot. A zéró nominálást úgy kell tekinteni, hogy az általa megadott napi földgázszállítási, földgáztárolási, földgázelosztási feladat nulla. A rendszerhasználó kiadási ponton negatív opciót, betáplálási ponton pozitív opciót és kapacitás független rugalmassági eszközt akkor is felajánlhat, ha az aznapi nominálása egyébként nulla. Földgáztárolói zéró nominálást esetén a közzétett visszaindulási szabályokat, felterhelési sebességeket figyelembe kell venni.
- (g) Nominálás legkorábban 60 nappal az adott gáznap előtt adható le.
- (h) Abban az esetben, ha a nominálásra lehetőséget biztosító időszakban a gáznapra leadott nominálás után az érintett rendszerhasználó kapacitása bilaterális kereskedelemi ügylet, megszakítás vagy korlátozás elrendelése miatt megváltozott () és ennek során a leadott nominálásban jelzett feladat nem végrehajtható, akkor ez a nominálás érvénytelen és a rendszerüzemeltető erről köteles a rendszerhasználót értesíteni. A rendszerhasználó köteles ebben az esetben újranominálni.
- (i) Abban az esetben, ha a rendszerhasználónak nincs érvényes nominálása a rendszerüzemeltetőnél a rendszerüzemeltető köteles a gáznap előtti utolsó nominálási határidő előtt 1 órával erről értesíteni a rendszerhasználót annak megjelölésével, hogy az adott napra a rendszerhasználó a rendszerüzemeltetőnek nem adott feladatot a köztük lévő szerződés alapján. Ebben az esetben úgy kell eljárni, mintha a rendszerhasználó gáznapra zéró nominálást adott volna le a rendszerüzemeltetőnek. A tény mennyiségek

allokálhatósága érdekében a rendszerüzemeltető nulla értékeket rögzít nominálásként a rendszerhasználó által lekötött pontokra.

- (j) Az egymáshoz csatlakozó rendszerekre leadott nominálásokat a rendszerüzemeltetők kötelesek ellenőrizni és egyezőség hiányában a köztük lévő együttműködési megállapodásokban szabályozottak szerint eljárni, kivéve ha jelen ÜKSZ ezt más képpen szabályozza (nominálás egyezőségi vizsgálat).
- (k) A nominált érték nem haladhatja meg a rendszerhasználó által lekötött kapacitás mértékét.
- (l) A nominálás szabályait a teljes szigetüzemben a 4.3.1.2. e) 1. ii, 2 ii, 3 ii, 4 ii és a 4.3.1.3. pontok tartalmazzák, míg a részleges szigetüzemben a 4.3.2.3. pont tartalmazza.

9.2. NOMINÁLÁS A FÖLDGÁSZÁLLÍTÓ RENDSZERRE

9.2.1. A földgápszállító rendszeri nominálásokra vonatkozó általános előírások

- (a) A nominálásokat a földgápszállító heti előrejelzések napi nominálások és újranominálások formájában fogadja az Informatikai Platformon.
- (b) Ha a földgápszállító Informatikai Platformja elérhető és működőképes állapotban van, akkor a nominálásokat az Informatikai Platformon keresztül kell beadni. Az Informatikai Platform működésképtelensége esetén a rendszerhasználó e-mail és fax formájában is eljuttathatja a nominálását a földgápszállítónak.
- (c) A rendszerhasználók a gáznapi egyensúlyozásra a földgápszállító rendszer betáplálási és a kiadási pontjaira opciókat ajánlhatnak fel a nominálás keretében
- (d) A nominálásban megjelölt szállítandó gázmennyiség a rendszer egyes betáplálási pontjain a felajánlott pozitív opcióval, illetve kiadási pontjain a felajánlott negatív opcióval együtt sem haladhatja meg a rendszerhasználó által az adott hálózati pontokra a nominálás időszakára vonatkozó szerződésben lekötött kapacitások mértékét.
- (e) A rendszerhasználók a földgápszállító számára egyensúlyozás céljából lekötött kapacitásukon felül felajánlhatnak kapacitás független rugalmassági eszközöt, ezen följelölésökkel a nominálások során kell megtenni, külön nominálási sorokban. Az így felajánlott kapacitás független rugalmassági eszközökre külön vizsgálatot nem futtat a földgápszállító. A nominálási határidő zárásakor a földgápszállító visszaigazolja, hogy a felajánlott kapacitás független rugalmassági eszköz mennyi része vehető fizikailag igénybe. Az így meghatározott elvi igénybe vehető mennyiséget, az egyensúlyozási számításoknál, az opcióval egyenértékűen kell figyelembe venni.
- (f) A nominálásban megjelölt szállítandó gázmennyiség a betáplálási és a kiadási pontokon összességében egyenlő kell legyen.
- (g) Amennyiben a rendszerhasználó több kapacitáslektései és földgápszállítási szerződést kötött a rendszerüzemeltetővel egyazon betáplálási vagy kiadási pontra a saját nevében, akkor az érintett pontokra összevonan nominálhat.
- (h) A földgápszállító az Informatikai Platform segítségével a nominálásokat a következő formai és tartalmi szempontok alapján ellenőrzi:
 - i. a nominálás tartalmazza-e a 9.2.3. pontban felsorolt összes tartalmi elemet;

- ii. a nominált mennyiség a felajánlott opcióval együtt sem haladja-e meg a rendszerhasználó szerződésében rögzített összes lekötött (nem megszakítható és megszakítható) kapacitását;
 - iii. betáplálási pontokon összesen nominált mennyiség megegyezik-e a kiadási pontokon összesen nominált mennyiséggel.
- (i) Abban az esetben, ha a nominálás a formai és tartalmi követelményeknek megfelel, a földgázzszállító visszaigazolja ennek tényét a rendszerhasználónak.
- (j) Abban az esetben, ha a nominálás formalag vagy tartalmilag nem felel meg, a földgázzszállító nem fogadja el a nominálást. Ha a rendszerhasználónak az adott gáznapra volt beadott érvényes nominálása, a földgázzszállító azt tekinti érvényesnek. Ha a rendszerhasználónak nem volt az adott gáznapra korábban leadott érvényes nominálása, akkor úgy kell tekinteni, mintha zéró nominálást adott volna le.
- (k) Amennyiben a nominálásban megadott átadó, átvevő ügyfél-azonosítóval jelölt fél és a csatlakozó rendszerüzemeltetőnél érintett rendszerhasználó nem azonos, azaz az adott hálózati ponton a földgáz feletti rendelkezés átadása több szereplőn keresztül zajlik, a rendszerhasználó köteles biztosítani, hogy a partnerei a vonatkozó Trade-ügyleteket, a teljes átadás-átvételi láncot az Informatikai Platformon nominálják, a csatlakozó rendszerüzemeltetők nominálás ellenőrzése lehetősége érdekében. A földgázzszállító rendszeren kapacitással nem rendelkező, csak Trade-típusú nominálást adó felek kötelesek a földgázzszállítóval adatforgalmi megállapodást és rendszerszintű szolgáltatásokra vonatkozó szerződést kötni.

9.2.2. Nominálás típusai

- i. Nominálás (Nom) - két rendszerüzemeltető csatlakozási pontján átadni-átvenni szándékolt gázmennyiség nominálás típusa
- ii. Trade – trade ügylet nominálás típusa
- iii. Bh – a csatlakozó rendszerüzemeltető rendszerére ellenirányú szállításra vonatkozó nominálás típusa
- iv. Opt (pos,neg) – opciós ajánlat nominálás típusa
- v. KFR – felajánlott kapacitás független rugalmassági eszköz nominálás típusa. Technikai nominálási eszköz

9.2.3. A nominálás tartalmi követelményei

- (a) A rendszerhasználó által a földgázzszállító rendszerre leadott nominálás tartalmazza:
- i. az import és hazai termelés betáplálási pontokra,
 - ii. a földgáztárolói betáplálási pontokra és
 - iii. a kiadási pontokra
- vonatkozó tervezett betáplálási és vételezési adatokat.
- (b) A hálózati pontokra vonatkozó nominálás minimális tartalmi elemei a következők:
- i. hálózati pont azonosítója: annak a hálózati pontnak a megadása, amelyen a rendszerhasználó a földgázzszállító rendszerbe kívánja betáplálni vagy onnan vételezni a gázt;
 - ii. napi mennyiség (m^3/nap): az adott gáznapon a megadott hálózati ponton szállítatni kívánt gázmennyiség;

- iii. órai maximum mennyisége (m^3 /óra): az adott gáznapon a földgázzállító hálózati pontján szállíttatni kívánt maximális órai gázmennyisége;
- iv. átadó/átvevő ügyfél-azonosító: annak az átvevő/átadónak az azonosítója, aki az adott hálózati ponton a rendszerhasználótól átveszi vagy neki átadja a földgázt;
- v. nominálás típusa;
- vi. amennyiben a nominálás típusa opció vagy kapacitás független rugalmassági eszköz, akkor annak árát is (HUF/MJ).

9.2.4. Nominálás visszautasításának feltételei

A földgázzállító a nominálási határidő lejártakor történő ellenőrzéskor a következő esetekben utasíthat el nominálást:

- i. a nominálás nem felel meg a 9.2.1. pontban részletezett, a földgázzállító rendszerre vonatkozó általános nominálási szabályoknak vagy a 9.2.3. pontban részletezett tartalmi előírásoknak;
- ii. az együttműködő földgázrendszer kapacitásai bejelentett karbantartás vagy üzemzavar következtében csökkentek;
- iii. a nominálást beadó rendszerhasználó a 11. pontnak megfelelően korlátozásra került;
- iv. megszakítható kapacitás esetén, ha a nem megszakítható kapacitások magas kihasználtsága nem teszi lehetővé a megszakítható felhasználók nominálásban igényelt vételezését;
- v. csatlakozó rendszerüzemeltető olyan jelzése alapján, amely szerint a rendszerén nem képes a földgázzállítási feladatot végrehajtani.

9.2.5. Napi nominálás folyamata

- (a) A rendszerhasználóknak legkésőbb a gáznapot megelőző naptári nap 14:00-ig kell eljuttatniuk a gáznatra szóló nominálásukat a földgázzállítóhoz, majd ezt követően lehetőség van a leadott nominálás módosítására 24.00-ig.
- (b) A nominálás eljuttatásánál a rendszerhasználóknak figyelembe kell vennie a 9.2.1. pontban részletezett, a földgázzállító rendszerre vonatkozó általános nominálási szabályokat, valamint a 9.2.3. pontban részletezett tartalmi előírásokat. Amennyiben a nominálás nem felel meg az ezekben a pontokban részletezett szabályoknak a földgázzállító elutasítja azt.
- (c) A földgázzállító 15:00-ig nominálás egyezőségi vizsgálatot végez a 9.2.8. pont szerint. 15-24 óra között a földgázzállító lehetőséget nyújt a nem egyező nominálások rendezésére, valamint folyamatos nominálási lehetőséget biztosít a rendszerhasználók részére.
- (d) A földgázzállító 15:00-16 óra között végzi el a hidraulikai vizsgálatot. A hidraulikai vizsgálat alapján a földgázzállító a gáznapot megelőző nap 16:00-ig visszajelez a rendszerhasználóknak a 14:00 beérkezett nominálások jóváhagyásáról és előzetes tervet készít a földgázzállítás a gáznapi forgalom bonyolításához.
- (e) A földgázzállító a gáznap előtti nap további részében 18:00, 20:00, 22:00 és 24:00 órakor végez nominálás egyezőségi vizsgálatot, melyről a rendszerhasználó e-mail értesítést kap a jelen Szabályzat 9.2.8. pontban foglalt eljárásnak megfelelően.

- (f) A földgázzszállító 01:00 órakor minden rendszerhasználó felé értesítést küld 24:00-01:00 óra közötti nominálási egyezősség vizsgálata alapján a gáznapi végleges nominálási állapotáról. Ezen értesítés tartalmazza a rendszerhasználók utolsó beküldött nominálásra vonatkozó nominálási egyezőségi adatait. A tájékoztatás az IP automatikus mail szolgáltatásaként generálja és küldi meg a rendszerhasználók részére.
- (g) Azon rendszerhasználók, akik 24:00 óráig nem rendezték a nominálási egyezőségüket, azoknak viselni kell a nominálás nem egyezőségéből fakadó következményeket.
- (h) A napi nominálás időbeni folyamatát a XIII. számú melléklet tartalmazza.

9.2.6. Heti előrejelzés folyamata

- (a) A rendszerhasználóknak minden héten, legkésőbb csütörtök 12:00-ig a következő hétre vonatkozó napi nominálásaikat meg kell adják a földgázzszállítónak.
- (b) Az előrejelzésben megadott értékeket a rendszerhasználó a napi nominálás vagy újranominálás keretében módosíthatja.

9.2.7. Újranominálás a gáznapon

- (a) Amennyiben a fogyasztás mértéke előre láthatóan meghaladja vagy nem éri el a rendszerhasználók által nominált értékeket, akkor a földgázzszállító a gáznapi során újranominálást javasolhat az Informatikai Platformon a rendszerhasználóknak.
- (b) A földgázzszállító a javaslattételben kitér az általa szükségesnek látott rendszerszintű változtatásokra, valamint tartalmazza a 14.1.3. pont szerinti adatszolgáltatást.
- (c) Az újranominálási javaslat kiadásáról a földgázzszállító a kapcsolódó rendszerüzemeltetőket is értesíteni köteles az újranominálási javaslatban megjelölt rendszerhasználók megadásával.
- (d) A rendszerhasználók a felszólítást követően újranominálást két órán belül adhatnak be a földgázzszállítónak, aki az újranominálás elfogadásáról, elutasításáról az ezt követő egy órán belül tájékoztatja az érintetteket az Informatikai Platformon. Amennyiben az újranominálás két órán belül nem érkezik meg, akkor a földgázzszállító köteles megtenni a napi egyensúly megteremtéséhez szükséges beavatkozásokat.
- (e) A rendszerhasználók nem kötelesek az újranominálási javaslatnak eleget tenni.
- (f) Az újranominálásokat a rendszerhasználóknak az Informatikai Platformon keresztül kell továbbítani a földgázzszállítónak.
- (g) A nominálás eljuttatásánál a rendszerhasználóknak figyelembe kell vennie a 9.2.1. pontban részletezett, a földgázzszállító rendszerre vonatkozó általános nominálási szabályokat, valamint a 9.2.3. pontban részletezett tartalmi előírásokat. Amennyiben a nominálás nem felel meg az ezekben a pontokban részletezett szabályoknak vagy további rendszerszintű egyensúlytalanságot okozó változtatásokat tartalmaz, a földgázzszállító elutasítja azt. Ebben az esetben a földgázzszállító az adott napra vonatkozó utolsó visszaigazolt nominálást tekinti érvényesnek. Amennyiben az elutasított újranominálás nem rontotta volna a rendszerszintű egyensúlyt, a rendszerhasználóra a egyensúlytalansági pótdíj nem vethető ki.

- (h) Csak olyan újranominálás adható be, amelyben a megjelölt betáplálás és vételezés a gáznapból már eltelt időszak tény betáplálását és fogyasztását figyelembe véve a gáznap lezárásáig egyetlen egy hálózati ponton sem lépi át a rendszerhasználó által lekötött kapacitást.
- (i) Az újranominálás elfogadása esetén az újranominálásban megadott változtatásokat a földgázzállító regisztrálja, és az újranominálásnak megfelelően végzi az operatív irányítást, és az újranominálás lesz az allokálás és az elszámolás alapja.
- (j) A gáznapi újranominálás időbeni folyamatát a XIV. számú melléklet tartalmazza.

9.2.8. Nominálások egyezőségének vizsgálata a hazai rendszerüzemeltetők között

- (a) ~~Az egymáshoz csatlakozó rendszerekre leadott jóváhagyott nominálásokat a földgázzállító a nominálási határidők lejártakor I. az Informatikai Platformon publikálja a földgázzállító rendszerhez csatlakozó rendszerüzemeltetők számára olyan célból, hogy azok összevessék azokat a hozzájuk leadott nominálásokkal.~~
- (b) ~~Csatlakozó rendszerüzemeltető köteles a földgázzállító által az (a) pont szerint átadott földgázzállító rendszeri nominálást a saját rendszerére leadott nominálással összevetni és ennek eredményéről a nominálási határidő után 40 perccel a földgázzállítót annak Informatikai Platformján tájékoztatni.~~
- (c) ~~Az ellenőrzés ki kell terjedjen a nominálásban feltüntetett ügyfél-ügyfél kapcsolatra és a nominált értékekre beleértve a felajánlott opciókat és kapacitás független rugalmassági ajánlatokat is.~~
- (d) ~~Amennyiben az ugyanazon ponthoz leadott földgázzállítói és csatlakozó rendszerüzemeltetői nominálások eltérnek egymástól, a csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek a nominálási határidők után 1 órával a téves nominálást leadó rendszerhasználó felé a nominálás felülvizsgálatát kezdeményezni a földgázzállító egyidejű értesítése mellett. Amennyiben a rendszerhasználó a nominálást nem korrigálja, a földgázzállítási feladat tekintetében a földgázzállító rendszerre leadott nominálást kell érvényesnek tekinteni a továbbiakban.~~
- (e) ~~Amennyiben a Trade típusú nominálás párok nominált mennyiségei vagy a ügyfél-ügyfél kapcsolat megjelölései eltérnek egymástól, a földgázzállító minden felet felszólítja a nominálás felülvizsgálatára. Amennyiben a felek a nominálásukat nem korrigálják, a kisebb mennyiséget kell érvényesnek tekinteni az allokáció során.~~
- (f) ~~A nominálások egyezőségi vizsgálatának időbeni folyamatát a XV. számú melléklet tartalmazza.~~

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 245. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

9.2.9. A hálózati és mérési különbözet nominálása

- (a) A hálózati és mérési különbözetet (HMK) fedező gázmennyiségre a földgázelosztási engedélyes, vagy az általa ezzel megbízott kereskedelmi engedélyes nominál.

- (b) A hálózati és mérési különbözet egy gázátadó állomásra nominált értéke alapértelmezésben az adott gázátadóra vonatkozó összes gáznapi nominált mennyiségek a 13.1.2.3. pontban leírt százalékos értékkel kifejezett aránya.
- (c) Amennyiben a földgázelosztási engedélyes a fenti pontok szerint nominál a gáznapi hálózati és mérési különbözetre, akkor a nominált és a hálózati és mérési különbözetre allokált gáznapi mennyiség közötti eltérés okozta nominálás eltérési pótdíj megfizetésére nem kötelezhető.

9.3. NOMINÁLÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZERRE

9.3.1. A nominálás általános szabályai

- (a) A földgázelosztói hálózaton a rendszerhasználóknak a földgázelosztó részére minden gáznapra vonatkozóan nominálniuk kell a földgázelosztó rendszer betáplálási pontjaira (a gázátadó állomás kiadási pontjaira). A $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ feletti teljesítmény lekötéssel rendelkező rendszerhasználók a földgázelosztó hálózat kiadási pontjára (fogyasztási helyre) is nominálnak a földgázelosztónak.
- (b) A földgázelosztói hálózaton a rendszerhasználók a földgázzállító üzletszabályzatában rögzített gázátadó állomások esetében összevontan nominálhatnak.
- (c) Nominálást csak azok a rendszerhasználók adhatnak le az adott földgázelosztói rendszerre, akik rendelkeznek érvényes földgázelosztási szerződéssel.
- (d) Az egyetemes szolgáltató az egyetemes szolgáltatást igénybevevő felhasználók várható igényei alapján nominál, egyúttal ugyanazt a fogyasztási igény bejelentést megadja a kereskedőnek, mint a földgázzállító rendszeri nominálás alapját.
- (e) A rendszerhasználók kötelesek napi nominálást és napi bontású heti előrejelzést adni a földgázelosztónak.
- (f) A nominálás egy adott gáznapra vonatkozik.
- (g) A földgázelosztó hálózati rendszerhasználóknak egy adott gázátadó állomásra vonatkozó nominálási és újranominálási értékeit a földgázelosztó rendszerhasználókra bontva, illetve összesítve továbbítja a földgázzállító részére.
- (h) A felhasználók és a földgázkereskedő között a nominálásra vonatkozó adatforgalmat a partnerek közötti szerződés szabályozza.
- (i) A nominált érték nem haladhatja meg a rendszerhasználó által lekötött kapacitás mértékét.
- (j) Amennyiben a rendszerhasználó több földgázelosztási szerződéssel rendelkezik egy gázátadó állomáshoz tartozó földgázelosztó vezetékre, akkor a betáplálási pontra összevontan nominálhat.
- (k) Amennyiben a földgázelosztó üzemzavar bekövetkezése miatt a gáznapot megelőzően előre jelezte az általa üzemeltetett rendszer kapacitásainak átmeneti csökkenését, a rendszerhasználóknak el kell fogadniuk a csökkentett kapacitásról szóló értesítést, és az aktuális kapacitás figyelembevételével kell kialakítaniuk nominálásait.
- (l) Amennyiben az üzemzavarral érintett gáznapi nominálása meghaladja a földgázelosztó által rendelkezésre álló kapacitásokat, abban az esetben a földgázelosztó a nominálások arányában osztja meg a kapacitásigényeket.

- (m) A rendszerhasználó adhat zéró nominálást, amely szerint a gáznapra nem tervez betáplálást és vételezést.
- (n) A kapacitást lekötő rendszerhasználó köteles minden gáznapra nominálást leadni.
- (o) Abban az esetben, ha egy rendszerhasználótól adott gáznapra nem érkezik napi nominálás, a földgázelosztó a jóváhagyott heti előrejelzésben az adott napra megadott nominálást tekinti irányadónak. Ha a rendszerhasználónak nem volt az adott gáznapra korábban leadott érvényes nominálása, akkor úgy kell tekinteni, mintha zéró nominálást adott volna le.
- (p) A földgázelosztói hálózaton a rendszerhasználók a gáznapra vonatkozó nominálásukat a földgázelosztó által üzemeltetett Informatikai Platformra küldik.

9.3.2. Napi nominálás folyamata

- (a) A földgázelosztói rendszerhasználóknak legkésőbb a gáznapot megelőző naptári nap 12:00-ig kell eljuttatniuk írásban (e-mailen vagy más elektronikus úton) a gáznapra szóló nominálásukat a földgázelosztóhoz.
- (b) A földgázelosztó a beérkezett nominálásokat az alábbi szempontok szerint ellenőrzi:
 - i. a nominálás tartalmazza-e a Szabályzat 9.3.4. pontjában felsorolt összes tartalmi elemet;
 - ii. a nominált mennyiség nem haladja-e meg a rendszerhasználó szerződésében rögzített kapacitásokat.
- (c) Abban az esetben, ha a nominálás formailag vagy tartalmilag nem felel meg, a földgázelosztó 13:00-ig felszólítja az érintett rendszerhasználót a hiánypótlásra vagy a hiba kijavítására.
- (d) A rendszerhasználónak 14:00-ig van lehetősége a hiba kijavítására, azt követően a földgázelosztó úgy tekinti, hogy a rendszerhasználónak nem érkezett be érvényes nominálása.
- (e) A földgázelosztó a gáznapot megelőző nap 15:00-ig igény kielégíthetőségi vizsgálatot végez. Ennek alapján a földgázelosztó a gáznapot megelőző nap 16:00-ig visszajelz a földgázelosztói rendszerhasználóknak a nominálás jóváhagyásáról vagy elutasításáról.
- (f) A földgázelosztó és a földgázszállító közötti nominálás egyezőségi vizsgálatot a 9.2.8 pont szerint kell végezni.

9.3.3. A heti előrejelzés folyamata

- (a) A földgázelosztó hálózati rendszerhasználóknak minden héten, legkésőbb esüttörök 12:00-ig napi szintű bontásban előrejelzést kell adniuk a következő hétfőn reggel 06:00-tól az azt követő hétfőn reggel 06:00-ig tartó fogyasztásukról a földgázelosztónak.
- (b) A földgázelosztó a beérkezett előrejelzéseket az alábbi szempontok szerint ellenőrzi:
 - i. a heti előrejelzés tartalmazza-e a 9.3.4. pontban felsorolt összes tartalmi elemet;
 - ii. az előre jelzett mennyiség nem haladja-e meg a rendszerhasználó rendelkezésére álló kapacitásokat.

- (c) Abban az esetben, ha az előrejelzés formailag vagy tartalmilag nem felel meg, a földgázelosztó 14:00-ig írásban felszólítja az érintett rendszerhasználót a hiánypótásra vagy a hiba kijavítására.
- (d) A rendszerhasználónak 15:00-ig van lehetősége a hiba kijavítására, azt követően a földgázelosztó úgy tekinti, hogy a rendszerhasználónak nem érkezett be érvényes előrejelzése.
- (e) Az előrejelzésben megadott értékeket a rendszerhasználó a napi nominálás vagy újranominálás keretében módosíthatja.

9.3.4. Nominálás tartalma

- (a) A rendszerhasználó által a földgázelosztó rendszerre leadott nominálás tartalmazza:
 - i. a betáplálási pontokra (a gázátadó állomás kiadási pontja);
 - ii. a 100 m³/óra feletti kapacitás lekötéssel rendelkező rendszerhasználói kiadási pontokra (a fogyasztási helye) vonatkozó napi mennyiséget.
- (b) A földgázelosztó hálózat betáplálási pontjaira vonatkozó nominálás minimális tartalmi elemei a következők:
 - i. betáplálási pont azonosítója: annak a betáplálási pontnak a megadása, amelyen a rendszerhasználó a földgázelosztó rendszerbe kívánta betáplálni a gázt;
 - ii. ügyfél azonosító: a betáplálási ponton a gázt betápláló azonosítója;
 - iii. napi betáplálás (m³/nap): az adott gáznapon az egyetemes szolgáltató, a kereskedő, illetve a saját jogon kereskedő felhasználó nyilvántartásba vett felhasználó által a földgázelosztó rendszerbe táplálni kívánt gázmennyiség;
 - iv. órai betáplálás (m³/órás): a saját jogon kereskedő nyilvántartásba vett felhasználó, vagy kereskedő által a földgázelosztó rendszerbe betáplálni kívánt maximális órai érték.
- (c) A 100 m³/óra feletti kapacitás lekötéssel rendelkező rendszerhasználói kiadási pontra vonatkozó nominálás minimális tartalmi elemei a következők:
 - i. kiadási pont azonosítója: annak a fogyasztási helynek a megjelölése, amelyen a rendszerhasználó a földgázelosztó rendszerbe betáplált gázt a rendszerből kiveszi;
 - ii. ügyfél azonosító: azon felhasználó azonosítója, aki részére a megadott kiadási ponton a rendszerhasználó a földgázt át kívánta adni;
 - iii. napi vételezés (m³/nap): a kereskedő által ellátott 100 m³/óra feletti kapacitás lekötéssel rendelkező felhasználó által adott gáznapon a megadott kiadási ponton a földgázelosztó rendszerből vételezni kívánt gázmennyiség;

9.3.5. Újranominálás a gáznap előtt

- (a) A földgázelosztó a gáznap kezdete előtt egy újranominálási ciklust biztosít a földgázelosztói hálózat rendszerhasználói részére.
- (b) A rendszerhasználók az újranominálásokat a gáznap előtt 21:00-ig adhatják be a földgázelosztónak.
- (c) A földgázelosztó a beérkezett újranominálásokat a következő formai és tartalmi szempontok alapján ellenőri:

- i. az újranominálás tartalmazza-e az 9.3.7. pontban felsorolt összes tartalmi elemet;
 - ii. a nominált mennyiség nem haladja-e meg a rendszerhasználó rendelkezésére álló kapacitásokat.
- (d) Abban az esetben, ha a nominálás formailag vagy tartalmilag nem felel meg, a földgázelosztó 21:00-ig felszólítja az érintett rendszerhasználót a hiánypótásra, vagy a hiba kijavítására.
- (e) A rendszerhasználónak 22:00-ig van lehetősége a hiba kijavítására, azt követően a földgázelosztó úgy tekinti, hogy nem érkezett be újranominálás.
- (f) A földgázelosztó elvégzi az igény kielégíthetőségi vizsgálatot. Ennek alapján a földgázelosztó 23:00-ig visszajelz a földgázelosztói rendszerhasználónak az újranominálás jóváhagyásáról vagy elutasításáról.
- (g) Az újranominálás elfogadása esetén az újranominálásban megadott változtatásokat a földgázelosztó köteles végrehajtani.

9.3.6. Újranominálás a gáznapon

- (a) A gáznap megkezdését követően a földgázszállító értesítése alapján a földgázelosztó haladéktalanul kezdeményezi és befogadja az újranominálásokat.
- (b) A rendszerhasználók újranominálásokat az újranominálási javaslat kiküldését követő 1 órán belül adhatnak be a földgázelosztónak.
- (c) A rendszerhasználók nem kötelesek az újranominálási javaslatnak eleget tenni.
- (d) A földgázelosztó a beérkezett újranominálásokat a következő formai és tartalmi szempontok alapján ellenörzi:
- i. az újranominálás tartalmazza-e az 9.3.4 pontban felsorolt összes tartalmi elemet;
 - ii. a nominált mennyiség nem haladja-e meg a rendszerhasználó rendelkezésére álló kapacitásokat.
- (e) Abban az esetben, ha a nominálás formailag, vagy tartalmilag nem felel meg, a földgázelosztó felszólíthatja az érintett rendszerhasználót a hiánypótásra, vagy a hiba kijavítására, vagy elutasíthatja az újranominálást. Amennyiben az elosztórendszeren az egyensúly nem tartható fenn, a rendszerirányító kerlátózással biztosíthatja a rendszeregyensúly fenntartását.
- (f) A rendszerhasználónak a földgázelosztó felszólítását követően 1 órán belül van lehetősége a hiba kijavítására, azt követően a földgázelosztó úgy tekinti, hogy nem érkezett be új nominálása.
- (g) Az újranominálás elfogadása esetén az újranominálásban megadott változtatásokat a földgázelosztó regisztrálja, és az újranominálásnak megfelelően végzi az operatív irányítást.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 258. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

9.3.7. Újranominálás tartalma

- (a) A rendszerhasználók az újranominálásban csökkenthetik/növelhetik a korábban leadott és jóváhagyott nominálásuk szerint az egyes betáplálási/kiadási pontokon átadni/átvenni kívánt gázmennyiséget.

(b) Az újranominálás kötelező tartalmi elemei megegyeznek a nominálás 9.3.4. pontban megadott kötelező tartalmi elemeivel.

9.3.8. Profilos felhasználói kör nominálása – a profilos felhasználók fogyasztásbecslése

- (a) A földgázelosztási engedélyesek kötelesek az elosztórendszeren hozzáférésre jogosultak számára a profilos fogyasztói körre vonatkozó gáznapi előzetes fogyasztásbecslést végezni. Az elosztói profilos fogyasztásbecslés naponta, a gáznap előtti nominálási folyamatba illeszkedően történik.
- (b) A földgázelosztási engedélyes minden gáznapra az elosztórendszer minden betáplálási pontjára megbecsülni a betáplálási ponton keresztül ellátott profilos fogyaszték gáznapon várható napi összes fogyasztását (m^3/nap).
- (c) A földgázelosztási engedélyes az elosztó rendszer betáplálási pontjaira becsült betáplálási pontonként összesített profilos fogyasztás és a profilos fogyasztókat ellátó hozzáférésre jogosultak számított profilfogyasztása alapján meghatározza a hozzáférésre jogosultak gáznapi becsült profilos fogyasztását (m^3/nap). A számítás részletes szabályait az I. melléklet írja le. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 38. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (d) Profilos fogyasztás gáznapon belüli fogyasztásbecslése a gáznapra leadott nominálások adott gáznapi órák egész naphoz viszonyított arányszámával kerül meghatározásra.
- (e) A földgázelosztási engedélyes a hozzáférésre jogosultak számára köteles legkésőbb gáznap előtt 11:00 ig megadni azok általa becsült gáznapi profilos fogyasztását minden elosztó rendszeri betáplálási pontra.
- (f) A profilos fogyasztásbecslést úgy kell megadni, hogy a hozzáférésre jogosult a földgázelosztási engedélyes által számára megadott becsült profilos fogyasztásokat felhasználhassa a gáznap előtti elosztórendszeri és szállítórendszeri újranominálása során. A földgázelosztási engedélyes a profilos fogyasztás becslését tájékoztató jelleggel nyújtja a rendszerhasználónak.
Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 39. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (g) A rendszerhasználó a földgázelosztási engedélyes által tájékoztatásul megküldött gáznapi profilos fogyasztás becslést a gáznap előtti újranominálás során felhasználhatja, ha az általa megadott becsült fogyasztások a rendszerhasználó számára bármiféle pótdíjfizetési kötelezettséget vennak maguk után.
Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 247. rendelkezése és IV. pontjának 39. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (h) A földgázelosztók által végzett profil alapú fogyasztókra történő előnominálás költségeit a Hivatal a hatályos tarifarendeletekben ismeri el. A földgázelosztók által végzett profil alapú fogyasztókra történő előnominálás földgázelosztói alapszolgáltatásnak minősül.
- (i) A földgázelosztói engedélyesek a profil alapú elszámolási körbe tartozó felhasználói körre a napi előnominálások elvégzéséhez szükséges napi átlaghőmérsékleti adatok figyelembevételéhez az Országos Meteorológiai Szolgálat fő és mellékmérő állomásaihoz rendeli a szolgáltatási területén lévő településeket, ezen belül a felhasználási helyeket.

- (j) Az OMSZ mérőállomásainak reggel 8 órakor, a következő napra becsült hőmérsékleti adatait kell a nominálások, és az eltelt nap hőmérsékleti adatait kell az állókálás esetében figyelembe venni.
- (k) A földgázelosztók az Informatikai Platformjaikon kötelesek a gáznap előtt a gáznapra vonatkozó OMSZ napi középhőmérsékletre vonatkozó előjelzéseket közzétenni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 249. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

9.4. NOMINÁLÁS A FÖLDGÁZTÁROLÓI KAPACITÁSOKRA ÉS OPCIÓ FELAJÁNLÁSA

9.4.1. Nominálás általános szabályai

- (a) A földgáztároló és a rendszerhasználó közötti – a nominálással kapcsolatos – információcsere a Földgáztárolói Informatikai Platformon keresztül, annak hiányában, illetve működésképtelensége estén e-mailen vagy faxon történik.
- (b) A rendszerhasználónak minden gáznapra vonatkozóan a földgáztároló rendszerre meg kell adniuk nominálás formájában az adott gáznapra tervezett gázforgalmukat.
- (c) Kereskedelmi földgáztárolói kapacitásokra nominálást csak azok a rendszerhasználók adhatnak le a földgáztároló rendszerre, amelyek rendelkeznek érvényes földgáztárolási szerződéssel.

9.4.1.1. A heti előrejelzés folyamata

- (a) A rendszerhasználóknak minden héten legkésőbb csütörtök 12:00-ig napi [m^3/nap] szintű bontásban előrejelzést kell adniuk a következő hét hétfőn reggel 06:00-tól az azt követő hétfőn reggel 06:00-ig tartó, tervezett ki/betárolásukról (m^3/nap) a földgáztárolónak.
- (b) A rendszerhasználó által megadott értékek alapján a földgáztároló péntek 08:00-ig konkrét földgáztárolói betáplálási vagy kiadási pontra megbontva megküldi a heti előrejelzést a csatlakozó rendszerüzemeltetőnek.
- (c) A heti előrejelzésben megadott értékeket a rendszerhasználó a napi nominálás vagy újranominálás keretében módosíthatja.

9.4.1.2. Nominálás folyamata

- (a) A rendszerhasználóknak legkésőbb a gáznapot megelőző naptári nap 21:00-ig kell a gáznapra szóló érvényes nominálást eljuttatniuk a földgáztárolóhoz, a földgáztárolói Informatikai Platformon keresztül, vagy ennek elérhetetlensége vagy hiánya esetén e-mailen, vagy faxon.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 265. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (b) A nominálásnak tartalmaznia kell a 9.4.1.3. pontban felsoroltakat.
- (c) A földgáztároló a beérkezett nominálásokat ellenőrzi, annak alapján, hogy megfelel-e:
- a szerződéses adatoknak,
 - a megjelölt gáznapnak,

- iii. szerződött kapacitásoknak,
 - iv. az adott gáznapon a rendszerhasználó által elérhető kapacitásoknak.
- (d) A rendszerhasználó köteles a földgáztárolónak leadott igényét a földgápszállító Informatikai Platformján is megadni.
- (e) A földgáztároló a következő esetekben utasíthatja el a nominálást:
- i. a (c) pontban felsorolt ellenőrzés során eltérést tapasztal a rendszer;
 - ii. a földgáztároló rendszer kapacitásai üzemzavar következtében csökkentek;
 - iii. a nomináló rendszerhasználó részben vagy teljes mértékben korlátozásra kerül a rendszerirányító elrendelése alapján;
 - iv. megszakítható kapacitás esetén, ha a nem megszakítható kapacitások magas kihasználtsága nem teszi lehetővé a megszakítható felhasználók nöminálásban igényelt vételezését;
 - v. A nominálás a rezsimutasítások alapján az egyesített földgáztároléra meghatározott legkisebb be- vagy kitárolható mennyiség miatt nem teljesíthető.

Amennyiben a földgáztároló a rendszerhasználó nominálását elutasította a nominálás egyezőségi vizsgálat szabályai szerint arról a földgápszállítót értesíteni kell.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 266. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (f) Abban az esetben, ha a rendszerhasználótól nem érkezik 21:00-ig érvényes nominálás az adott gáznapra, akkor a földgáztároló az utolsó érvényes az adott napra is befogadható nominálást veszi alapul.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 268. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (g) A rendszerhasználó adhat zéró nominálást is, amely szerint a gáznapra nem tervez se betáplálást, se vételezést. Ebben az esetben ezt úgy kell tekinteni, hogy a napi ki- és betárolási igénye nulla.
- (h) Az egyesített földgáztároléra vonatkozó leadott, ellenőrzött és befogadott nominálásokat a földgáztároló szétallokálja a csatlakozó rendszerek kapcsolódé pontjaira, amit megküld a csatlakozó rendszerüzemeltetőknek.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 269. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (i) A földgáztároló és a földgápszállító közötti nominálás egyezőségi vizsgálatot a 9.2.8. pont szerint kell végezni, mely pontban részletezett eljárást kell alkalmazni a sikertelen nominálás egyezőségi vizsgálatot követően.
- (j) A rendszerhasználók nominálása alapján ki nem használt napi kapacitást a földgáztárolónak megszakítható kapacitásként a Földgáztárolói Informatikai Platformon keresztül fel kell ajánlani. Ez a gyakorlatban úgy történik, hogy előre be kell a rendszerhasználónak nominálni a megszakítható kapacitás igényét a nem megszakítható kapacitással együtt és ha van szabad kapacitás a gáznapon akkor a nominált megszakítható kapacitások igénybe vehetők a 9.4.4. pontban leírtak alapján.

(k) A nem megszakítható kapacitás terhére a rendszerhasználó részéről alap és opciós nominálás is leadható.

9.4.1.3. Nominálás tartalma

- (a) A földgáztároló által megadott - egyesítve kezelt földgáztárolói rendszerre csak egyesített földgáztárolóra vonatkozó rezsim utasítással összhangban lévő nominálások adhatók le (be illetve kitárolási ciklusok figyelembevételével). A be illetve kitárolásra vonatkozó szabályokat a földgáztároló üzletszabályzata tartalmazza.
- (b) A földgáztárolóhoz beérkezett nominálásnak tartalmaznia kell az alábbiakat:
 - i. a rendszerhasználó azonosítására szolgáló adatokat,
 - ii. a gáznap megjelölését, amelyre a nominálást leadja,
 - iii. az általa szerződés szerint nominálható mennyiségeket (A napi értékek az órás értékek 24 szereseként képezhetők)
 - a megjelölt gáznapról nominált nem megszakítható kapacitás [$m^3/\text{óra}$],
 - a megjelölt gáznapról nominált opció [$m^3/\text{óra}$],
 - a megjelölt gáznapról nominált megszakítható kapacitás [$m^3/\text{óra}$].

9.4.2. Újranominálás a gáznap előtt

- (a) A földgáztároló a gáznap kezdete előtt folyamatos újranominálást biztosít a nominálási kapu zárásig 21:00-ig.
- (b) A földgáztároló a beérkezett újranominálásokat ellenőrzi, hogy tartalmazza-e a nominálás folyamatánál felsorolt összes tartalmi elemet; valamint annak alapján, hogy megfelel-e:
 - i. a szerződéses adatoknak;
 - ii. a megjelölt gáznapraknak;
 - iii. szerződött kapacitásoknak;
 - iv. az adott gáznapon a rendszerhasználó által elérhető kapacitásoknak.
- (c) Amennyiben az újranominálás során megadott értékeket a Földgáztárolói Informatikai Platform nem tudja rögzíteni, mert formailag, vagy tartalmilag nem felel meg, akkor automatikusan jelez a rendszerhasználóknak.
- (d) Jóváhagyott újranominálás esetén a földgáztároló a nominálásnál megadott módon 21:00 után a csatlakozó rendszerek kapcsolódó pontjaira nominált adatokat megadja a csatlakozó rendszerüzemeltetőknek.

9.4.3. Újranominálás a gáznapon

- (a) A gáznap megkezdését követően a földgázszállítótól újranominálási felszólítást kapott rendszerhasználók módosíthatják az adott gáznapról érvényes földgáztárolói nominálásukat, a földgáztároló által megadott időintervallumban (kezdete a szállítói újranominálás kezdete után 30 perccel, vége a szállítói újranominálás vége előtt 30 perccel).
- (b) A földgázszállító és a földgáztároló az újranominálási felszólítást megelőzően kötelesek egyeztetni.
- (c) A földgáztároló az internetes honlapján közzétett földgáztárolói terhelésváltási szabályokkal összhangban lévő újranominálást fogad el.

- (d) Az újranominálás tartalmi elemei megegyeznek a nominálás kötelező tartalmi elemeivel.
- (e) A földgáztároló a beérkezett újranominálásokat a nominálásnál előírtaknak megfelelően ellenőri.
- (f) A földgáztároló a 9.4.1.2. (e) pontban meghatározott esetekben utasíthatja el az újranominálást.

9.4.4. Nominálás megszakítható kapacitásra

- (a) A megszakítható kapacitásra ugyanazok a nominálási szabályok érvényesek, mint a nem megszakítható kapacitásra, továbbá
 - i. megszakítható kapacitásra a rendszerhasználó csak akkor nominálhat, ha a lekötött teljes nem megszakítható kapacitását is nominálja alap vagy opciós nominálás formájában;
 - ii. amennyiben a rendszerhasználó által a nem megszakítható és az éves megszakítható kapacitásokra leadott nominálások összege nem haladja meg a gáznapon rendelkezésre álló összes kapacitást, az engedélyes elfogadottként visszaigazolja az igényeket. A fenti eljárást követően megmaradó, nem nominált kapacitást napi megszakítható kapacitásként felajánlja a rendszerhasználóknak. A tárolói engedélyes a felajánlott napi megszakítható kapacitást az igénybeadás sorrendjében igazolja vissza a rendszerhasználóknak.
 - iii. amennyiben rendszerhasználók által a nem megszakítható és a már lekötött éves megszakítható kapacitásokra leadott nominálások összege meghaladja a gáznapon rendelkezésre álló összes kapacitást, akkor a földgáztárolói engedélyes az éves megszakítható kapacitásokra leadott nominálásokat a leadott nominálások arányában (pro rata) allokálva igazolja vissza az igénylőknek az IP-on vagy e-mail-ben 22:00-ig. A rendszerhasználóknak el kell fogadniuk a csökkentett megszakítható kapacitásról szóló értesítést, és az aktuális kapacitás figyelembevételével kell megadniuk nominálásait a földgázszállítási engedélyes részére. Ebben az esetben napi megszakítható kapacitás felajánlás nem történik.
 - iv. a földgáztároló az adott napra vonatkozó megszakítható kapacitásra leadott nominálást – újranominálási felszólítást követően - kapacitás hiányra való hivatkozással elutasíthatja.
- (b) A földgáztárolónak kötelessége a gáznap előtt visszaigazolt megszakítható kapacitásokat a földgázszállító által elrendelt újranominálási felszólításig a rendszerhasználónak - a 9.4.1.2. (e) (i,ii,iii,v) pontban leírtak kivételével - biztosítani. Amennyiben az újranominálások következetében a megszakítható kapacitások igénybevételi lehetősége csökken, a földgáztároló jelzése alapján a földgázszállító újranominálásra szólítja fel a megszakítható kapacitásokat éppen igénybevezető rendszerhasználókat, megadva a megszakítható kapacitásokra adható nominálások legmagasabb értékét.
- (c) Amennyiben megszakítható kapacitások használatának megszakítására sor kerül, a földgáztároló először a napi megszakítható, azt követően pedig az éves megszakítható kapacitásokra beérkező nominálásokat nem fogadja be.

9.5. NOMINÁLÁS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

9.5.1. A földgázszállító és a rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgázszállító rendszer hálózati pontjain

9.5.1.1. A rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgázszállító rendszer betáplálási pontjain

- (a) A rendszerhasználó a kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződésének és a visszaigazolt nominálásának megfelelően veheti igénybe a földgázszállító rendszert.
- (b) A rendszerhasználó köteles a földgázszállító rendszer betáplálási pontján minden gáznapon az adott gáznapra leadott, jóváhagyott nominálásában az adott betáplálási pontra jelzett és a földgázszállító által igénybe vett negatív opciójával csökkentett, vagy pozitív opcióval növelt gázmennyiséget a földgázszállító rendszerbe a földgázszállító által elfogadott ütemezésben és a kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződésben rögzített minőségen és nyomáson a csatlakozó rendszerüzemeltetővel betápláltatni és bizonylatoltatni. A bizonylatolásnak ki kell terjednie az átadott földgáz mennyiséig és minőségi jellemzőire, amelyet a rendszerüzemeltető a rendszerhasználó számára állít ki. A rendszerüzemeltető a kiállított bizonylatokat egyúttal megküldi a földgázszállító részére is.
- (c) A rendszerhasználó betáplálása alatt az adott betáplálási ponton nominálás eltérés és az egyensúly vizsgálata szempontjából az igénybe vett pozitív opcióval csökkentett és a negatív opcióval növelt összes betáplálását, tehát a ténylegesen saját célból betáplált gázmennyiséget kell tekinteni. Az opció és a normál nominálás megkülönböztetése a nominálási típusokon keresztül az allokálás során történik meg.
- (d) Amennyiben a rendszerhasználó által adott gáznapon, egy bizonyos betáplálási ponton jelen pont (c) bekezdése alapján meghatározott, a földgázszállító rendszerbe táplált gázmennyiség, a II. számú mellékletben megadott nagyobb mértékben eltér, a rendszerhasználó számára jóváhagyott utolsó nominálásban, az adott pontra megadott napi mennyiségtől, a II. számú melléklet szerinti eltérést meghaladó mennyiség után, a rendszerhasználó II. sz. mellékletben meghatározott nominálási eltérési díjat köteles fizetni a földgázszállítónak.
- (e) A rendszerhasználók által a 9.5.1.1. pont (d) bekezdése alapján igénybevett kapacitás nem haladhatja meg a rendszerhasználó által az adott betáplálási pontra leköött csúcskapacitás mértékét. Amennyiben a rendszerhasználó által igénybevett kapacitás meghaladja a leköött kapacitást, a rendszerhasználó a Tarifarendeleletben meghatározott pótdíjat köteles fizetni.
- (f) A rendszerhasználó jogait és kötelezettségeit a szigetüzemben nominálás szabályait a teljes szigetüzemben a 4.3. fejezet tárgyalja.

9.5.1.2. Eljárás nem megfelelő minőségű földgáz betáplálása esetén

- (a) ~~A rendszerhasználó felelős azért, hogy az általa a földgázszállító rendszerbe betáplált földgáz minősége megfeleljen meg a 4.2. pontban meghatározott gázminőségi előírásoknak.~~
- (b) ~~Amennyiben a földgázszállító rendszerbe táplált földgáz minősége eltér a 4.2. pontban meghatározottktól, a földgázszállító köteles az érintett rendszerhasználókat és a csatlakozó termelőt írásban haladéktalanul értesíteni a nem megfelelő földgáz betáplálásának tényéről. Amennyiben a~~

rendszerhasználó az újranominálás igényét jelzi, abban az esetben a földgázzsállító újranominálási lehetőséget biztosít, amelynek okaként a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálását jelöli meg.

- (c) Abban az esetben, ha a rendszerhasználó az újranominálási igényét nem jelzi vagy az újranominálásában a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálását nem veszi vissza ez a betáplálási szándék fenntartását jelenti. Ebben az esetben a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálásából eredő mindenmű kár a rendszerhasználót és a termelőt terheli.
- (d) A csatlakozó rendszerüzemeltető felé a földgázzsállító megküldi nominálás egyezőségi vizsgálatra a rendszerhasználók újranominálását jelezve, hogy a nullás nominálás kimenti a rendszerhasználót, amennyiben a betápláló csatlakozó rendszerüzemeltető felé is így rendelkezett. Amennyiben a termelő ennek ellenére sem szünteti meg a nem megfelelő földgáz betáplálását, a példáján felüli kárigényét a rendszerhasználó a Ptk. kártérítésre vonatkozó szabályai szerint érvényesítheti, mindenmű, a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálásából eredő kár őt terheli.
- (e) A földgázzsállító a nem megfelelő minőségű földgáz betáplálása esetén megtagadhatja a rendszerhasználó minőségeleg hibás gázának az átvételét.
- (f) A földgázzsállító köteles a földgázzsállító rendszer betáplálási pontján a rendszerhasználó által az adott gáznapra leadott és jóváhagyott nominálásában a földgázzsállító által igénybe vett pozitív opcióval növelt, vagy az igénybevett negatív opcióval csökkentett az adott betáplálási pontra jelzett gázmennyiséget szállításra átvenni, amennyiben az kielégíti a kapacitáslekötési és földgázzsállítási szerződésben és a 4.2. pontban foglalt követelményeket.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 283. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

9.5.1.3. A földgázzsállító jogai és kötelezettségei a földgázzsállító rendszer betáplálási pontjain

- (a) Amennyiben az adott nem szabályozható betáplálási ponton rendszerhasználó az adott napra vonatkozó jóváhagyott nominálásában megadott és a földgázzsállító által igénybe vett pozitív opcióval növelt, vagy az igénybevett negatív opcióval csökkentett mennyiséget meghaladó mértékű gázt táplál be a földgázzsállító rendszerbe, és a többlet betáplálás átvétele nem okoz műszaki problémát a földgázzsállító rendszeren, a földgázzsállító átveheti a többlet gázmennyiséget.
- (b) Amennyiben a rendszerhasználók nem szabályozható betáplálási ponton az adott napra vonatkozó jóváhagyott nominálásukban megadott összes mennyiséget legalább 5% al meghaladó mértékű földgázt táplálnak be a földgázzsállító rendszerbe, a földgázzsállító köteles az érintett rendszerhasználókat és a csatlakozó rendszerüzemeltetőt ennek tényéről értesíteni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 287. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (c) Amennyiben a rendszerhasználók által a földgázzsállító rendszerbe táplált földgáz mennyisége meghaladja az általuk lekötött napi vagy órai csúcskapacitást, vagy a betáplált földgáz minősége nem felel meg a 4.2. pontban foglaltaknak, valamint a napi nominált mennyiséget meghaladja, abban az esetben a földgázzsállító mérlegelheti vagy visszautasíthatja a többlet földgáz

átvételét. Ebben az esetben a földgázzszállító az érintett rendszerhasználókat köteles újranominálásra felszólítani. Minőségi probléma miatt a földgázzszállító rendszerbe való betáplálás visszautasításáért a földgázzszállítót kártérítési kötelezettség nem terheli, kivéve, ha a mennyiség és/vagy a minőség mérése a földgázzszállító eszközével történt, és annak meghibásodása okozta a problémát. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 288. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (d) Amennyiben a rendszerhasználó által nominált, visszaigazolt és rendelkezésre álló forrás és a földgázzszállító által igénybe vett negatív opciójával csökkentett, vagy pozitív opciójával növelt mennyiségeket a földgázzszállító neki férőható okból nem veszi át, miközben a rendszerhasználó gázvételezése megfelel a nominálásnak, a rendszerhasználó a nominált teljesítmény és a rendelkezésre bocsátott teljesítmény közötti különbségre a vonatkozó rendeletben meghatározott szállítói pótdíjat jogosult felszámítani a földgázzszállító felé. Ebben az esetben a rendszerhasználónak nem kell megfizetnie sem a földgázzszállító által felszámított nominálási eltérési díjat, sem egyensúlyozó gázzal kapcsolatos pótdíjakat, és többletköltségeket. Amennyiben a rendszerhasználónak vagy harmadik félnek további ezzel kapcsolatos kára keletkezett, a pótdíjon felüli kárigényét a rendszerhasználó a Ptk. kártérítésre vonatkozó szabályai szerint érvényesítheti..
- (e) Szigetüzem esetén, amennyiben a földgázzszállító nem tudja befolyásolni, azaz nincs lehetősége szabályozni a kapcsolódó rendszerüzemeltető részére átadott gáz mennyiségét, abban az esetben semmiféle felelőséggel, kötelezettséggel nem tartozik az adott átadási ponton.

9.5.1.4. A rendszerhasználó jogai és kötelezettségei a földgázzszállító rendszer kiadási pontjain

- (a) A rendszerhasználó köteles a földgázzszállító rendszer kiadási pontján minden gáznapon az adott gáznapra leadott jóváhagyott nominálásában jelzett gázmennyiséget a földgázzszállító rendszerből kivenni.
- (b) Amennyiben a földgázzszállítónak fel nem róható okból a nominált, a földgáztárolói irányú kiadási ponton a pozitív opcióval csökkentett és negatív opcióval növelt gázmennyiséget a rendszerhasználó nem veszi át, nem gondoskodik annak tovább szállításáról, úgy a földgázzszállító az ebből eredő károkért nem felelős.
- (c) Amennyiben rendszerhasználó által adott gáznapon, egy adott kiadási ponton a földgázzszállító rendszerből vételezett a földgáztárolói irányú kiadási ponton a pozitív opcióval csökkentett és negatív opcióval növelt gázmennyiséget a II. számú mellékletben megadott nagyobb mértékben eltér a rendszerhasználó számára jóváhagyott utolsó nominálásban az adott kiadási pontra vonatkozó napi mennyiségtől, a II. számú melléklet szerinti eltérést meghaladó mennyiség után a rendszerhasználó II. sz. melléletben meghatározott nominálási eltérési díjat köteles fizetni a földgázzszállító számára.
- (d) A rendszerhasználó által igénybevett kapacitás egy gáznapon sem haladhatja meg a rendszerhasználó által az adott kiadási pontra lekötött órai kapacitás mértékét
- (e) Amennyiben a rendszerhasználó az adott napra vonatkozó jóváhagyott nominálásában megadott, a földgáztárolói irányú kiadási ponton a pozitív opcióval csökkentett mennyiséget meghaladó mennyiséget vételez a földgázzszállító rendszerből, a földgázzszállító rendelkezésre álló eszközeivel biztosítja az egyensúly fenntartását.

9.5.1.5. A földgápszállító jogai és kötelezettségei a földgápszállító rendszer kiadási pontjain

- (a) A földgápszállító köteles a földgápszállító rendszer kiadási pontján a rendszerhasználó által az adott gáznapra leadott, a földgáztárolói irányú kiadási ponton a pozitív opcióval csökkentett a negatív opcióval növelt, jóváhagyott nominálásában az adott kiadási pontra jelzett gázmennyiséget a rendszerhasználó részére átadni.
- (b) Amennyiben a rendszerhasználó által nominált, visszaigazolt és rendelkezésre álló forrás mennyiségeket a földgápszállító neki felerőható okból nem adja át, miközben a rendszerhasználó gázvételezése megfelel a nominálásnak, a rendszerhasználó a nominált teljesítmény és a rendelkezésre bocsátott teljesítmény közötti különbségre a vonatkozó Tarifarendeleletben meghatározott szállítói pótdíjat jogosult felszámítani a földgápszállító felé. Ebben az esetben a rendszerhasználónak nem kell megfizetnie sem a földgápszállító által felszámított nominálási eltérési díjat, sem egyensúlyozó gázzal kapcsolatos pótdíjakat, többletköltségeket. A pótdíjon felüli kárigényét a rendszerhasználó a Ptk kártérítésre vonatkozó szabályai szerint érvényesítheti. Amennyiben a földgápszállító rendszer kiadási pontján a kiadott földgáz minősége nem felel meg a 4.2. pontban leírtaknak, vagy a kiadott gáz kárt okozott, a földgápszállító a SIMONE rendszer segítségével köteles vizsgálni, hogy a nem megfelelő minőségű földgáz mely betáplálási pontokról, milyen mértékben és mikor került betáplálásra.
- (c) A SIMONE elemzése alapján azon a betáplálási ponton, ahol a nem megfelelő minőségű földgázt betáplálták a nem megfelelő minőségű földgázbetáplálásából eredő károkért az így meghatározott, azt betápláló rendszerhasználók felelősek a betáplálásuk arányában. Jelen szabály alkalmazandó teljes és részleges szigetüzem esetén is.

9.5.2. A földgáztároló és a rendszerhasználó jogai és kötelezettségei

A földgáztároló és a rendszerhasználó jogait és kötelezettségeit a földgáztárolási szerződés szabályozza.

9.5.3. Opció felajánlása (nominálása)

- (a) A rendszerhasználók a rendszerirányító által végzett gáznapi egyensúlyozás céljából az opciókat ajánlhatnak fel a földgáztárolási kapacitások nominálása keretében.
- (b) Az opcióval növelt nominálás nem haladhatja meg a rendszerhasználó által szerződés szerinti nem megszakítható és megszakítható kapacitások összegét.
- (c) Adott gáznapra vonatkozó opció felajánlására, illetve a korábban már felajánlott opció módosítására vonatkozó határidők, időpontok, tartalmi elemek megegyeznek a földgápszállító által meghatározott határidőkkel, időpontokkal, tartalmi elemekkel.
- (d) A rendszerhasználó opciót akkor is felajánlhat, ha zéró az alap nominálása. Ilyen esetekben a földgáztárolói visszaindulási szabályokat, felterhelési sebességeket figyelembe kell venni.
- (e) A földgáztároló a felajánlott opciót, illetve a korábban már felajánlott opció módosítását az alábbi szempontok alapján vizsgálja:
 - i. Az opciót felajánló rendszerhasználó rendelkezik-e a felajánlott opcióhoz szükséges be- vagy kitárolási kapacitással.
 - ii. A földgáztároló aktuális be- vagy kitárolási kapacitása lehetővé teszi-e az opció felhasználását.

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

- iii. A földgáztároló terhelésváltási korlátai lehetővé teszik-e az opció felhasználását.
- (f) Az opciók lehívásának részletes szabályát a földgáztároló és földgázszállító között megkötött együttműködési megállapodás tartalmazza.

10. AZ EGYENSÚLYTARTÁS SZABÁLYAI

10.1. EGYENSÚLYTARTÁS A FÖLDGÁSZSzállító RENDSZEREN

10.1.1. A rendszer fizikai egyensúlyának fenntartása

10.1.1.1. Az egyensúly fenntartásának alapelvei

- (a) Az egyensúlytartás feladata a rendszerbe való földgáz betáplálások és a rendszerből való földgáz vételezések napi egyensúlyának biztosítása.
- (b) minden rendszerüzemeltető felelős a saját rendszerének egyensúlyáért.
- (c) minden rendszerüzemeltető engedélyes folyamatosan figyelemmel kíséri a saját rendszere egyensúlyát.
- (d) az együttműködő földgázrendszeren, a gáznapon belüli egyensúly fenntartásának koordinálása a földgázszállító feladata.
- (e) Az egyensúlytartás célja:
 - i. az együttműködő földgázrendszer biztonságos és hatékony működésének biztosítása;
 - ii. a rendszerhasználók földgázszállítási és földgázelosztási szükségleteinek teljesítése, az együttműködő földgázrendszer optimális kihasználása mellett;
 - iii. diszkriminációmentes földgázszállítási szolgáltatás biztosítása a rendszerhasználóknak.

10.1.1.2. Az egyensúlytartás folyamata a földgázszállító rendszeren

- (a) A földgázszállító a heti előrejelzések és a napi nominálások alapján elkészíti a gáznatra vonatkozó földgázszállítási programot. A nominálásoknak megfelelően egyeztet az import betáplálási pontokon és a hazai betáplálási pontokon kapcsolódó rendszerek üzemeltetőivel és operatív utasításokkal, intézkedésekkel beállítja a napi betáplálást.
- (b) A földgázszállító a földgázszállító rendszeren lévő betáplálási és kiadási pontok gázforgalmának mérésével folyamatosan figyelemmel kíséri a földgázszállító rendszer fizikai egyensúlyát és elvégzi az egyensúlyi helyzet vizsgálatához szükséges elemzéseket:
 - i. forrás-fogyasztás egyensúlyelemzés;
 - ii. tárgynapi várható fogyasztás;
 - iii. rendelkezésre álló forrás (import, földgáztárolók, hazai termelés).
- (c) Az egyensúly megbomlása bekövetkezhet az alábbi esetekben:
 - i. fogyasztási pontok igényeltnél kisebb/nagyobb teljesítmény vételezése;
 - ii. forrás kimaradása;
 - iii. a földgázszállító rendszeren bekövetkezett üzemsavar;
 - iv. a földgázelosztó rendszeren bekövetkezett üzemsavar;
 - v. földgáztároló rendszeren bekövetkezett üzemsavar.

- (d) A rendszeregyensúly megbomlása esetén a földgázzsállító az (e) pontban megadott egyensúlyozási eszközökkel állítja vissza a forrás-fogyasztás egyensúlyt.
- (e) A földgázzsállítónak sorrendben a következő eszközök állnak rendelkezésre a rendszeregyensúly helyreállítására:
- i. nominálásban felajánlott opciós források lehívása;
 - ii. újranominálási javaslat;
 - iii. felajánlott kapacitás független rugalmassági eszközök igénybevétele;
 - iv. földgázzsállítói kiegensúlyozó gáz;
 - v. korlátozás;
- (f) Korlátozás csak akkor rendelhető el, ha a többi egyensúlytartási eszköz alkalmazása már nem biztosítja a rendszeregyensúly helyreállítását.
- (g) A földgázzsállító rendszer egyensúlyának fenntartása érdekében rendelkezésre álló eszközök alkalmazásáról a földgázzsállító önállóan dönt.
- (h) A földgázzsállító az együttműködő földgázzsállító rendszer egyensúlyának helyreállítása során köteles figyelembe venni:
- i. a jogszabályi feltételeket és a Korlátozási Besorolást;
 - ii. az együttműködő földgázrendszer műszaki és hidraulikai állapotát;
 - iii. intézkedése során a rendszerhasználók közötti diszkriminációmentességet.
- (i) Ha a kiegyenlítő gázra vonatkozó igényt a földgázzsállító saját gázkészletéből biztosítja, a kiegensúlyozó földgáz betáplálásához szükséges földgáztároló rendszerre vonatkozó nominálásokat a gáznapon a földgázzsállító készíti el az erre vonatkozó szerződés és a Szabályzat vonatkozó nominálási fejezetei szerint.
- (j) A földgázzsállító a gáznap lezárását követően meghatározza a napi végleges forrás-fogyasztás egyensúlyt, és összesítést készít a rendszerhasználók felé.
- (k) A rendszeregyensúly operatív fenntartásának költségeit a Tarifarendelezetben előírt földgázzsállítási díj tartalmazza, de a rendszerhasználók a forrás-fogyasztásuk eltérésének korrigálására felhasznált gáz vonatkozó fejezetek szerinti ellenértékét kötelesek a földgázzsállító részére megfizetni.
- (l) A rendszerhasználó által felajánlott opciót és kapacitás független rugalmassági eszközt a rendszerhasználónak az adott gáznap során végig fenn kell tartania, és szükség esetén a földgázzsállító részére rendelkezésre bocsátania. Újranominálás esetekor a rendszerhasználó módosíthatja mind az opció, mind a kapacitás független rugalmassági eszköz mennyiségét, oly módon, hogy azzal a rendszer állapotát javítsa.
- (m) Amennyiben a rendszeregyensúly fenntartásához nem elegendő a rendszerhasználók által felajánlott opció és az újranominálás végrehajtása sem eredményez rendszer egyensúlyt a földgázzsállító jogosult forráshiány esetén korlátozást elrendelni, forrás többlet esetén pedig valamely forrásponti átvételt fizikailag csökkenteni. Ez utóbbi esetben a csökkentés mértéke az adott pontra nomináló azon rendszerhasználókat, melyek nominálsi eltérseik pozitívak (rendszerben hagyott) a nominálási eltérseik arányában terhelik az eltérésük mértékéig, a fennmaradó mennyiség minden rendszerhasználót anominálásaiak arányában terhel. A csökkentésből eredő esetleges károkért a földgázzsállító nem tartozik felelősséggel. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal

752/2009. számú határozatának II. pontjának 295. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (n) A rendszer egyensúly fenntartásának speciális szabályait a szigetüzemek esetén a 4.3. fejezet tartalmazza.

10.1.2. A rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok

10.1.2.1. A rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok alapelvei

- (a) ~~Minden rendszerhasználó köteles a betáplálásait és vételezéseit napi szinten egyensúlyban tartani.~~
- (b) ~~Betáplálási ponton az egyensúlytartás és a nominálási hiba szempontjából a rendszerhasználó betáplálásaként a földgázzsállító által bekért pozitív opcióval csökkentett, negatív opcióval növelt betáplálását, míg a kapacitástúllépés tekintetében a teljes fizikai betáplálását kell tekinteni.~~
- (c) ~~Kiadási ponton az egyensúlytartás és a nominálási hiba szempontjából a rendszerhasználó vételezéseként a földgázzsállító által bekért pozitív opcióval növelt, negatív opcióval csökkentett összes vételezését, míg a kapacitástúllépés tekintetében a teljes fizikai vételezést kell tekinteni.~~
- (d) ~~A földgázzsállító naponta, a gáznap lezárását követően, a földgázzsállító rendszeren lévő betáplálási és kiadási pontokon a mért adatok, és a kapcsolódó rendszerüzemeltető engedélyesektől kapott állékált betáplálási/fogyasztási adatok, alapján meghatározza a rendszerhasználó által betáplált és vételezett gáz mennyiségett, valamint a felhasznált kiegyenlítő gáz mértékét.~~
- (e) ~~A kiegyensúlyozási pótdíj számításához a napi kiegyenlítő gáz mennyiséget a m^3 -ben egyensúlyos nominálásek energia eltérésével korrigálni kell a III. melléklet szerint. Az egyes betáplálási és kiadási pontokon a nominált térfogatok és a MER alapján az adott ponthoz rendelt fűtőérték felhasználásával kell kiszámolni a nominálás energia egyensúlytalanságát. A rendszerhasználó tény egyensúlytalanságából ki kell venni a nominálás energia egyensúlytalanságát.~~
- (f) ~~A rendszerhasználó az (e) pont alapján korrigált betáplálása és tényleges vételezése (fogyasztása) $\pm 2\%$ os mértékéig kiegyensúlyozási pótdíjazás nélkül eltérhet. Az eltérés kiegyensúlyozását a földgázzsállító maximum a kiegyenlítő gáz mértékéig biztosítja.~~
- (g) ~~Amennyiben a rendszerhasználók az (e) pont alapján korrigált kiegyenlítő gáz felhasználása a kiadási pontokon túllépi (túl, vagy alulfogyasztásként) a toleranciasáv mértékét, a rendszerhasználó a túllépés után a III. sz. mellékletben megadott kiegyensúlyozási pótdíjat is köteles megfizetni, a III. sz. melléklet 3. fejezeteszerinti kiegyenlítő gáz ár megtérítése mellett.~~
- (h) ~~A rendszerhasználók opciókat és kapacitás független egyensúlyozási eszközöket ajánlhatnak fel a földgázzsállítónak napi egyensúlyozási célra.~~
- (i) ~~A földgázzsállító a hidraulikai szükségszerűség alapján dönt, hogy a felajánlott opciókat, illetve kapacitás független rugalmassági eszközöket a földgázzsállító rendszer melyik hálózati pontján veszi igénybe.~~
- Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 299. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (j) ~~Egy hálózati ponton a földgázzsállító az egyensúlyozási eszközöket minden esetben ársorrendben veszi igénybe, függetlenül attól, hogy az eszköz opció vagy kapacitás független rugalmassági eszköz.~~

- (k) Egy betáplálási vagy kiadási ponton a rendszer egyensúlyozására felajánlott opciókat a földgázzsállító pozitív opció esetén a legolcsóbbtól, míg negatív opció esetén a legdrágábbtól indulva, ársorrendben veszi igénybe, a rendszer fizikai korlátainak figyelembe vételével.
- (l) Egy betáplálási ponton a rendszer egyensúlyozására felajánlott kapacitás független rugalmassági eszközökét a földgázzsállító a legolcsóbbtól indulva, ársorrendben veszi igénybe, a rendszer fizikai korlátainak figyelembe vételével.
- (m) A földgázzsállító az igénybevett pozitív opció lehívásával megvásárolja a földgázt a rendszerhasználótól az általa a nominálás során megjelölt opciós áron. A rendszerhasználónak a lehívott és a földgázzsállító által megvásárolt földgázzal megnő az összes betáplálási ponti átvétele vagy csökken a kiadási ponti átadása.
- (n) A földgázzsállító az igénybevett kapacitás független rugalmassági eszközöt megvásárolja a rendszerhasználótól az általa megjelölt áron.
- (o) A földgázzsállító az igénybevett negatív opció lehívásával értékesíti a földgázt a rendszerhasználó számára, a nominálás során általa megjelölt opciós áron.
- (p) A kiegysúlyozó földgáz biztosítása érdekében a földgázzsállító saját gázkészlettel és földgáztárolói kapacitással is rendelkezhet.
- (q) Az egyensúly fenntartásához felhasznált földgáz költségét minden rendszerhasználó az általa okozott egyensúlytalanság mértékének megfelelően köteles megfizetni, melynek a számítási metodikáját ezen Szabályzat III. számú melléklete tartalmazza.
- (r) A rendszerhasználók kötelesek a rendszerüzemeltetők egyensúly fenntartása/helyreállítása érdekében adott utasításait végrehajtani.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 296. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

10.1.2.2. Az egyensúlytartás elszámolása

- (a) A felajánlott kapacitás független rugalmassági eszköz nem tekinthető opciónak.
- (b) Abban az esetben, ha a rendszerhasználó nem kínált fel opciót a gáznapon, a következő szabályok vonatkoznak rá:
 - i. Adott gáznapon a rendszerhasználó maximális kapacitás szerződésszerű igénybevétele egy adott betáplálási és kiadási ponton a kiegyenlítő gáz felhasználással együtt sem lépheti át a rendszerhasználó által szerződésben lekötött napi vagy órai csúcskapacitást.
 - ii. A rendszerhasználó gáznapi forrás-fogyasztás eltérése nem haladhatja meg az adott gáznapra legutoljára jóváhagyott napi nominálásban megadott összesített mennyiség $\pm 2\%$ -át figyelembe véve a 10.1.2.1. (e) pont szerinti korrekciót.
 - iii. Amennyiben a rendszerhasználó gáznapi forrás-fogyasztás eltérésre ezt a mértéket túllépi, a rendszerhasználó köteles a túllépésre a III. sz. melléklet szerinti kiegysúlyozási pótdíjat a földgázzsállító részére megfizetni.
 - iv. Ha az adott gáznapon a rendszerhasználó által a földgázzsállító vezeték rendszerből összesen kivett földgáz mennyisége meghaladja az általa oda összesen betáplált gáz mennyiségét, akkor az egyensúly helyreállítása kiegyenlítő gáz igénybevételével történik, maximum a földgázzsállító

rendelkezésére álló kiegyenlítő gáz mértékéig, melyet a rendszerhasználó köteles a III. sz. melléklet szerinti kiegyenlítő gáz áron megvásárolni.

- v. Ha az adott gáznapon a rendszerhasználó által a földgázzsállító vezetékrendszerből összesen kivett gáz mennyisége elmarad az általa oda összesen betáplált földgáz mennyiségétől, akkor a forrás-fogyasztás eltérésnek megfelelő mennyiséget a földgázzsállító a III. sz. mellékletben megadott kiegyenlítő gáz áron átveszi. A forrás-fogyasztás eltérés pénzügyi elszámolása és rendezése a gázhónap végén történik.

10.1.2.3. Az egyensúlytartás elszámolása opcióval rendelkező rendszerhasználók esetén

- (a) A 9.2.1. (e) bekezdés szerinti visszaigazolt kapacitás független rugalmassági mennyiségeket a kiegyensúlyozás során opcióval egyenértékűen kell kezelni.
- (b) Abban az esetben, ha a rendszerhasználó kínált fel opciót vagy kapacitás független rugalmassági eszközt a gáznapra, a következő szabályok vonatkoznak rá:
 - i. Adott gáznapon a rendszerhasználó maximális kapacitás igénybevétele egy adott betáplálási és kiadási ponton a kiegyenlítő gáz felhasználással együtt sem lépheti át a rendszerhasználó által szerződésben lekötött napi és órai csúcskapacitást.
 - ii. Az opciót vagy kapacitás független rugalmassági eszközt felajánló rendszerhasználók az opció és a kapacitás független rugalmassági eszköz visszaigazolt mértékéig nem fizetnek kiegyensúlyozási pótdíjat figyelembe véve a 10.1.2.1. (e) pont szerinti korrekciót. A nyújtott opció és kapacitás független rugalmassági eszköz mértéke feletti egyensúlytalanság esetén pedig a III. sz. mellékletben meghatározott teljes kiegyensúlyozási pótdíjat kötelesek megfizetni a nyújtott opció feletti részre.
 - iii. Ha az adott gáznapon a rendszerhasználó által a földgázzsállító vezeték rendszerből összesen kivett földgáz mennyisége meghaladja az általa oda összesen betáplált gáz mennyiségett, akkor az egyensúly helyreállítása kiegyenlítő gáz igénybevételével történik, maximum a földgázzsállító rendelkezésére álló kiegyenlítő gáz mértékéig, melyet a rendszerhasználó köteles a III. sz. melléklet szerinti kiegyenlítő gáz áron megvásárolni.
 - iv. Ha az adott gáznapon a rendszerhasználó által a földgázzsállító vezetékrendszerből összesen kivett gáz mennyisége elmarad az általa oda összesen betáplált földgáz mennyiségétől, akkor a forrás-fogyasztás eltérésnek megfelelő mennyiséget a földgázzsállító a III. sz. mellékletben megadott módon kiszámolt napi kiegyenlítő gáz áron átveszi. A forrás-fogyasztás eltérés pénzügyi elszámolása és rendezése a gázhónap végén történik.
- (p) A forrás-fogyasztás eltérés pénzügyi elszámolása és rendezése a gázhónap végén történik.

10.2. EGYENSÚLYTARTÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN

10.2.1. A földgázelosztói rendszerhasználókra vonatkozó egyensúlytartási szabályok

- (a) A földgázelosztói hálózati rendszerhasználók kötelesek betáplálásaikat és vételezéseiket egyensúlyban tartani, a nominálásuknak megfelelően.

- (b) A földgázelosztó a földgázelosztó rendszeren lévő betáplálási és kiadási pontokon a mért adatok, és a kapcsolódó rendszerüzemeltető engedélyesektől kapott, rendszerhasználókra allokált betáplálási/fogyasztási adatok alapján minden nap rögzíti a napi nominálás és a tényleges betáplálás/vételezés eltérését az egyes betáplálási és kiadási pontokon.
- (c) A földgázelosztói rendszerhasználók kötelesek a földgázelosztónak az egyensúly fenntartása/helyreállítása érdekében adott utasításait maradéktalanul végrehajtani.

10.2.2. A földgázelosztó vonatkozó egyensúlytartási szabályok

- (a) A földgázelosztói rendszerhasználók kötelesek a rendszeregyensúly fenntartása érdekében a földgázelosztó által elrendelt intézkedések végrehajtására. A földgázelosztó intézkedési jogkörét a földgázelosztási szerződésekben rögzíteni kell.
- (b) Az egyensúlytartás célja:
 - i. az együttműködő földgázrendszer biztonságos és hatékony működésének biztosítása;
 - ii. a rendszerhasználók földgázelosztási szükségleteinek kielégítése a földgázelosztó hálózat optimális kihasználása mellett;
 - iii. diszkriminációmentes földgázelosztási szolgáltatás biztosítása a földgázelosztó hálózati rendszerhasználóknak.

10.2.3. Az egyensúlytartás folyamata a földgázelosztó rendszeren

- (a) A földgázelosztó a földgázelosztó rendszeren lévő betáplálási és kiadási pontok gázforgalmának mérésével folyamatosan figyelemmel kíséri a földgázelosztó rendszer fizikai egyensúlyát.
- (b) Az egyensúly megbomlása bekövetkezhet az alábbi esetekben:
 - i. a kiadási (fogyasztási) pontokon az igényeltnél kisebb/nagyobb teljesítmény vételezése;
 - ii. a földgázzállító rendszeren bekövetkezett üzemzavar;
 - iii. a földgázelosztó rendszeren bekövetkezett üzemzavar.
- (c) Földgázzállítói rendszeren bekövetkezett egyensúly megbomlásának korlátozással történő helyreállítása esetén a földgázzállító értesítése alapján a földgázelosztó korlátozást rendelhet el a földgáz elosztórendszeren.
- (d) ~~A földgázelosztó rendszer egyensúlyának megbomlása esetén a földgázelosztó korlátozást rendelhet el.~~
Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 309. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- (e) A földgázelosztói hálózat egyensúlyának fenntartása érdekében a korlátozásról a földgázelosztó önállóan dönt.
- (f) A földgázelosztó a földgázelosztói rendszer egyensúlyának helyreállítása során köteles figyelembe venni a földgázelosztói rendszer műszaki és hidraulikai állapotát.
- (g) A földgázelosztó intézkedése során a földgázelosztói rendszerhasználók között megkülönböztetést nem tehet.

10.3. AZ EGYENSÚLYTARTÁS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

10.3.1. A földgápszállító kiegyensúlyozó földgáz készletének és kapacitásának beszerzése

- (a) A földgápszállító a földgápszállító rendszer egyensúlyának biztosítása érdekében kiegyensúlyozó földgázkészlettel és földgáztárolói kapacitással rendelkezhet.
- (b) Amennyiben a kiegyensúlyozó gázkészlet felhasználásra került, a kiegyensúlyozó gázkészlet beszerzésére a földgápszállító minden év február 1-jéig pályázatot írhat ki az alábbi tartalmi feltételek megadásával:
 - i. gázsükséglet a következő évben (m^3);
 - ii. havi minimum és maximum lehívás (m^3);
 - iii. napi minimum és maximum lehívás (m^3);
 - iv. átvételi pont.
- (c) A földgázkereskedők, és a termelők árajánlataikat az ajánlat kiírását követő február 15-ig írásban juttathatják el a földgápszállítónak.
- (d) A földgápszállító a legjobb ajánlati árat, a beadási határidőt követő munkanapon közzéteszi.
- (e) Az egyes megadott átvételi pontokra legkedvezőbb feltételű ajánlatokat tevő pályázóval/pályázókkal a földgápszállító február 28-ig szerződést köt.
- (f) A földgáztároló köteles a földgápszállító által megadott kapacitásigényt a Tarifarendeleletben meghatározott áron a földgápszállító részére biztosítani.
- (g) Amennyiben a földgápszállító saját gázkészlete előreláthatóan nem elegendő az egyensúlyozási feladatak ellátására, a földgápszállító a gázév közben pályázatot írhat ki pótlólagos gáz beszerzésére. Erről a Hivatalt a földgápszállítónak tájékoztatnia kell.

10.3.2. A rendszerhasználók által biztosított opció

- (a) A földgápszállító a rendszerhasználók által felkínált opciókat egyensúlyozás célra felhasználhatja.
- (b) Opciós ajánlat beadása a rendszerhasználók számára nem kötelező.
- (c) Csak olyan opciós ajánlatot lehet adni, ami a teljes gáznap során időarányosan rendelkezésre áll.
- (d) A rendszerhasználó által felajánlott opció lehet:
 - i. Pozitív opció, amely lehívása esetén a rendszerhasználó földgázt értékesít egyensúlyozási célokra a szállítónak. Ebben az esetben a adott betáplálási ponton az opcióval növelt földgáz mennyisége kerül betáplálásra, míg a kiadási ponton az opcióval csökkentett földgáz mennyisége kerül kiadásra.
 - ii. Negatív opció, amely lehívása esetén a rendszerhasználó földgázt vásárol a szállítótól. Ebben az esetben a adott betáplálási ponton az opcióval csökkentett földgáz mennyisége kerül betáplálásra, míg a kiadási ponton az opcióval növelt földgáz mennyisége kerül kiadásra.
- (e) Az adott rendszerhasználó által betáplált vagy kivett földgáz mennyisége, a fizikailag módosított mennyiség és az igénybevett opció előjelhelyes különbsége. A hidraulikai egyensúly hatékony kezelése érdekében az opciót felajánló rendszerhasználó az ajánlattételben köteles megjelölni a földgápszállító rendszer betáplálási vagy kiadási pontját, ahol

- i. Lehívott pozitív opció esetén megfelelő forrásbővítést (betáplálási pont), vagy fogyasztásszűkítést (kiadási pont) hajt végre, illetve
 - ii. Lehívott negatív opció esetén megfelelő forrásszűkítést (betáplálási pont), vagy fogyasztásbővítést (kiadási pont) hajt végre.
- (f) A felajánlott opció igénybevételéről a földgápszállító a gáznapot követő elszámolás során tájékoztatja az ajánlattevőt az Informatikai Platformján. A szállítási szerződésben lehívott pozitív opció esetén eladó a rendszerhasználó, vevő a földgápszállító, míg lehívott negatív opció esetén eladó a földgápszállító, vevő a rendszerhasználó.
- (g) A rendszerhasználók az opciós mennyiséget több, eltérő mennyiségű és árazású ajánlat keretében is biztosíthatják.
- (h) A rendszerhasználók az opciós ajánlatukat legkésőbb a gáznap előtti napon a földgápszállító rendszerre való nominálásukkal együtt, annak részeként adhatják meg a földgápszállítónak.
- (i) ~~Mivel a pozitív opció az adott ponton a nomináló rendszerhasználó lekötött kapacitásából csak a nominálás után fennmaradt részre, illetve a negatív opció csak a nominált mennyiség erejéig nyújtható, ezért csak az érvényes nomináláshoz tartozó opciós ajánlat kerül elfogadásra a földgápszállító által. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 312. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)~~
- (j) Az ajánlatnak tartalmaznia kell:
- i. az ajánlattevő azonosítóját;
 - ii. a napi opciós ajánlati mennyiséget előjelhelyesen (m^3/nap);
 - iii. az egy óra alatt maximálisan igénybe vehető ajánlati mennyiséget ($m^3/óra$);
 - iv. az ajánlati árat (Ft/MJ);
 - v. a teljesítés helyét (betáplálási, földgáztárolói kiadási pont a földgápszállító rendszeren);
 - vi. a partner azonosítóját és elérhetőségét.
- (k) ~~Rendszerszintű egyensúlytalanság esetén a földgápszállító a hidraulikai szempontok alapján általa meghatározott betáplálási pontokon rendelkezésre álló opciókat ársorrendben, pozitív opció esetén a legalacsonyabb áru opciótól, negatív opció esetén a legmagasabb áru opciótól indulva hívja le. További rugalmassági eszközök jelen Szabályzat 10.1.1.2. (e) szerinti sorrendben vehetők igénybe.~~
- ~~Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 313. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)~~
- (l) Az opció lehívásáról, az ennek megfelelően igényelt változásról a földgápszállító azonnal értesíti az adott betáplálási vagy földgáztárolói kiadási ponthoz kapcsolódó rendszer üzemeltetőjét, megadva;
- i. a lehívott mennyiséget (m^3/nap);
 - ii. a betáplálás ütemezését ($m^3/óra$).
- (m) A földgápszállító a rendszerhasználó által felajánlott napi mennyiséget részlegesen is igénybe veheti.

- (n) A lehívott opciós ajánlatokról a földgázzszállító a 15.2. pontban megadott napi és havi elszámolások keretében számol el a rendszerhasználókkal.
- (o) A földgázzszállító köteles az igénybe vett opciókat jelen Szabályzat szerint elszámolni és pénzügyileg rendezni.

10.3.3. A rendszerhasználók által biztosított kapacitás független rugalmassági eszköz

- (a) Kapacitás független rugalmassági eszközök felajánlása csak a földgázzszállító kötött alap adatforgalmi szerződés és napi megszakítható kapacitáslekötési keretszerződés megkötése esetén lehetséges.
- (b) A földgázzszállító a rendszerhasználók által felkínált kapacitás független rugalmassági eszközöket egyensúlyozás céljára felhasználhatja.
- (c) Kapacitás független rugalmassági eszközöket az adott betáplálási ponton kapacitás lekötéssel nem rendelkező rendszerhasználó is ajánlhat fel.
- (d) Csak olyan kapacitás független rugalmassági eszközre vonatkozó ajánlatot lehet adni, ami a teljes gáznap során egyenletes ütemű átvétel mellett rendelkezésre áll.
- (e) A rendszerhasználók kapacitás független rugalmassági eszközöket több, eltérő mennyiségű és árazású ajánlat keretében is biztosíthatják.
- (f) A rendszerhasználók a kapacitás független rugalmassági eszközöket az Informatikai Platformon ajánlják fel a földgázzszállító számára.
- (g) Az ajánlatnak tartalmaznia kell:
 - i. az ajánlattevő azonosítóját;
 - ii. a napi kapacitás független rugalmassági eszközre vonatkozó ajánlat mennyiségét előjelhelyesen (m^3/nap);
 - iii. az egy óra alatt maximálisan igénybe vehető ajánlati mennyiséget ($m^3/\text{óra}$);
 - iv. az ajánlati árat (Ft/MJ);
 - v. a teljesítés helyét.
- (h) ~~Rendszerszintű egyensúlytalanság esetén a földgázzszállító a hidraulikai szempontok alapján általa meghatározott betáplálási pontokon kapacitás független rugalmassági eszközöket ársorrendben, a legalacsonyabb áru ajánlattól indulva hívja le. A rugalmassági eszközök jelen Szabályzat 10.1.1.2-(e) szerinti sorrendben vehetők igénybe.~~
- (i) Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 314. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
 - (i) A földgázzszállító a rendszerhasználó által felajánlott napi mennyiséget részlegesen is igénybe veheti.
 - (j) A lehívott kapacitás független rugalmassági eszközökről a földgázzszállító a 15.2 pontban megadott napi és havi elszámolások keretében számol el a rendszerhasználókkal.
 - (k) A földgázzszállító köteles a felhasznált kapacitás független rugalmassági eszközöket jelen Szabályzat szerint elszámolni és pénzügyileg rendezni.

11. KORLÁTOZÁS

11.1. KORLÁTOZÁSI BESOROLÁS ÖSSZEÁLLÍTÁSA

- (a) A Korlátozási Besorolás kidolgozása – az együttműködő földgázrendszer forrás-fogyasztás egyensúlyának helyreállítása érdekében – rendeletileg meghatározott időszakokra (téli és nyári változatban) történik.
- (b) A földgázzsállító, a földgázelosztók és a telephelyi szolgáltatók a kapacitás lekötési szerződések alapján egyeztetik és közösen megállapítják a gázátadó állomások szerződéssel lekötött nem megszakítható és megszakítható teljesítményeit a korlátozási sorrend helyes megállapítása és a korlátozási lehetőségek és feladatok azonos értelmezése érdekében.
- (c) minden évben a hosszú távú kapacitáslekötéskor meg kell adni a rendszerüzemeltetőnek, hogy a felhasználók teljesítményei melyik korlátozási kategóriába esnek. A rendszerüzemeltetőnek meg kell vizsgálnia a javasolt besorolás helyességét és felelősséget kell vállalnia érte.
- (d) A rendszerüzemeltetők, a közvetlen földgázzsállító vezetéki felhasználó vagy az őt ellátó kereskedője és a rendszerirányító a VHR vonatkozó paragrafusa⁸⁵ szerinti időpontokra összeállítja Korlátozási Besorolást.
- (e) A Korlátozási Besorolást a XVI. számú melléklet szerinti formátumban és tartalommal kell elkészíteni.
- (f) A Korlátozási Besorolás javaslatot $m^3/óra$ mértékegységben, a korlátozási kategória megjelölésével I-V. kategóriában felhasználónként, a VI kategóriában rendszerhasználónként és kiadási pontonként kell megadni.
- (g) A szállító rendszeren lekötött megszakítható kapacitást és a kereskedelmi szerződésekben megjelölt megszakítható teljesítményeket is szerepeltetni kell a Korlátozási Besorolás megfelelő kategóriájában.
- (h) Azon földgázzsállító vagy földgázelosztóval szerződéses kapcsolatban álló felhasználókat vagy a felhasználókat ellátó kereskedőket, amelyek nem tesznek eleget a b) és f) pontokban meghatározott kötelezettségüknek, a földgázzsállító illetve földgázelosztó engedélyes köteles az I. korlátozási kategóriába sorolva nyilvántartásba venni. Erről értesítést kell küldeni az érintett felhasználóknak és kereskedőknek.
- (i) A felhasználóval az ellátását szolgáló kereskedelmi szerződésben rögzíteni kell a felhasználó korlátozási kategóriába való besorolását, valamint a korlátozási kategóriánként korlátozható teljesítményeket, azok visszaadásának kötelezettségét és módját.
- (j) Ha a Hivatal nem hagyja jóvá a rendszerirányító által beterjesztett korlátozási tervet, az új Korlátozási Besorolás elfogadásáig az aktuális Korlátozási Besorolás marad érvényben.
- (k) A visszautasított Korlátozási Besorolást a rendszerirányító a Hivatal által megadott változtatási igényekkel összhangban, a földgázzsállító és földgázelosztókkal együttműködve tizenöt munkanapon belül átdolgozza, és jóváhagyásra beterjeszti a Hivatalhoz.
- (l) A földgázzsállító és földgázelosztó a korlátozási javaslatukban bekövetkező változásokat (különös tekintettel a korlátozási kategóriák, valamint a korlátozási

⁸⁵ VHR 110.§

felelős nevének, elérhetőségének megváltozásának esetén) kötelesek tizenöt munkanapon belül bejelenteni a rendszerirányítónak. A változtatás elfogadása esetén a rendszerirányító köteles a Hivatalnak a módosított Korlátozási Besorolást megküldeni.

- (m) Az aktuális elosztónkénti és gázátadónkénti összesítő táblázatokat a rendszerirányító és a Hivatal internetes honlapján közzéteszi.
- (n) A Korlátozási Besorolás a jóváhagyás időpontjától visszavonásig marad érvényben.

11.2. KORLÁTOZÁSI KATEGÓRIÁK

- (a) A korlátozás alá vonható felhasználói kategóriákat a VHR⁸⁶ tartalmazza.
- (b) A korlátozási kategóriák római számozása egyben korlátozási besorolás is. A magasabb korlátozási kategóriába tartozó felhasználók csak abban az esetben vonhatók be a korlátozásba, ha a korlátozásba bevont gázátadó állomásokon keresztül vételező, alacsonyabb korlátozási kategóriába tartozó felhasználók vételezés csökkentési lehetőségei már kimerültek.

11.3. KORLÁTOZÁS VÉGREHAJTÁSA

- (a) Korlátozás az alábbi esetekben rendelhető el:
 - i. amennyiben egy vagy több rendszerhasználó vételezése tartósan meghaladja a rendelkezésre álló földgáz mennyiségét, és a földgázzszállító a rendszer egyensúlyát már más, a 10.1.1.2. (e) pontban ismertetett eszközökkel nem tudja biztosítani;
 - ii.
 - iii. amennyiben a rendszerszintű földgázzszállítási igény meghaladja a rendszer aktuális kapacitásait; olyan műszaki üzemzavar, amely révén nem biztosítható a fogyasztási igények kielégítése;
 - iv. válsághelyzet esetén.
 - v. A VHR 112.§. (5) bekezdésében felsorolt felhasználók nem korlátozhatóak.
- (b) A korlátozás elrendelésére sor kerülhet a gáznapot megelőzően és a gáznap közben is.
- (c) A korlátozási igényről a Hivatal által jóváhagyott éves Korlátozási Besorolás felhasználásával a rendszerirányító a földgázzszállítót és a földgázelosztót köteles értesíteni, meghatározva:
 - vi. a korlátozási kategóriát és
 - vii. a korlátozás helyét (gázátadó állomás);
 - viii. a korlátozás kezdetének időpontját;
 - ix. az elrendelt korlátozási kategória százalékos arányát.
- (d) A korlátozás elrendelése történhet szóban vagy írásban. A szóbeli elrendelését a rendszerirányító köteles 1 munkanapon belül írásban megerősíteni a földgázzszállító és a földgázelosztó felé.
- (e) A korlátozás elrendeléséről a földgázzszállító és a földgázelosztó köteles szóban vagy írásban értesíteni az általuk kiszolgált korlátozandó rendszerhasználókat

⁸⁶ VHR 112.§

megjelölve a korlátozási kategória százalékos arányát. A szóbeli elrendelést a földgázzsállító és a földgázelosztó köteles 1 munkanapon belül írásban megerősíteni.

- (f) A korlátozás elrendeléséről a rendszerirányító köteles az elrendeléssel egy időben szóban, az elrendelést követő 1 munkanapon belül pedig írásban értesíteni a Hivatalt megadva a korlátozás elrendelésének okát, valamint a korlátozási kategória százalékos arányát.
- (g) A korlátozás időtartama alatt a rendszerirányító köteles a Hivatalt a korlátozási eseményekről, a lehetséges megoldásokról és a tervezett beavatkozásáról tájékoztatni.
- (h) A földgázzsállító vezetékről vételező felhasználók esetében a földgázzsállító, a földgázelosztó rendszeren vételező felhasználók vonatkozásában a földgázelosztó köteles végrehajtatni a korlátozást a rendszerirányító értesítését követően a korlátozási kategóriáknak megfelelő határidőn belül.
- (i) A korlátozásba bevont felhasználók a földgázzsállító, földgázelosztó értesítését követően a felhasználói korlátozási kategóriájukra vonatkozó határidőn belül kötelesek a korlátozásban előírt mértékben csökkenteni a vételezésüket.
- (j) A földgázzsállító és földgázelosztó a korlátozás végrehajtását a felhasználó vételezési pontjánál a mérőéra távleolvasása vagy helyszíni leolvasás alkalmazásával ellenőrzi. Abban az esetben, ha az ellenőrzés során a korlátozási utasítás végrehajtásának vonatkozásában mulasztás állapítható meg, a rendszerüzemeltető kezdeményezheti a Hivatalnál szankciók elrendelését az érintett felhasználóval szemben, és jogosult a rendszerhasználó vételezését megszakítani.
- (k) Korlátozás esetén a célvezeték üzemeltetője is köteles a rendszerirányító által megadott intézkedéseket végrehajtani.
- (l) A gáznap előtt korlátozott felhasználókat ellátó és saját jogon szállítató rendszerhasználók a rendszerirányító által korlátozott földgázzsállítási kapacitásokra nem adhatnak be nominálást a korlátozás feloldásáig.
- (m) A gáznap közben korlátozott felhasználókat ellátó és saját jogon szállítató rendszerhasználók a földgázzsállító rendszeri forrásponti betáplálásukat nem csökkenthetik, csak a rendszerirányító utasításának megfelelően. A rendszerhasználó köteles a korlátozott kiadási oldallal egyensúlyos betáplálás felett a betáplálási pontokon a lehetséges összes forrását opciónként vagy kapacitás független rugalmassági eszközöként a földgázzsállítónak felajánlani.
- (n) A korlátozás napján a korlátozott felhasználót ellátó rendszerhasználó által a korlátozás ideje alatt a földgázzsállító rendszerbe betáplált, de ki nem vett, többlet gázmennyiséget kiegynítő gáz áron kell elszámolni. Ezután a gázmennyiség után a földgázzsállító nem számol fel kiegensúlyozási pótdíjat.
- (o) A korlátozás elrendelését követően a korlátozásba bevont rendszerhasználók kötelesek a rendszerirányítónak írásban a korlátozás várható időtartama alatt import és hazai forrásból lehívható gázkészletükrről napi bontásban kimutatást küldeni.
- (p) A korlátozási szükséglet megszűnését követően a rendszerirányító köteles értesíteni a földgázzsállítót és a földgázelosztót a korlátozás feloldásáról.
- (q) A földgázzsállító és a földgázelosztó a rendszerirányító értesítését követő 1 órán belül kötelesek az általuk kiszolgált, a korlátozásba bevont felhasználókat ellátó rendszerhasználókat a korlátozás feloldásáról értesíteni.

- (r) A korlátozás időtartama alatt a rendszerirányító köteles honlapján folyamatos tájékoztatást nyújtani a korlátozással kapcsolatban.
- (s) A korlátozás időtartamáról a korlátozást elrendelő rendszerüzemeltető a korlátozott felhasználék kérésére igazolást állít ki.
- (t) A rendszerirányító a korlátozás feloldását követően nyolc napon belül részletes jelentést készít a Hivatal számára. A jelentésnek tartalmaznia kell:
- i. a korlátozás elrendelésének okát;
 - ii. a korlátozási helyzet kialakulásának körülményeit;
 - iii. a korlátozás elkerülésére tett intézkedések részletes ismertetését;
 - iv. a korlátozott kategóriát;
 - v. a megtett intézkedések időrendi felsorolását;
 - vi. a korlátozott teljesítményeket;
 - vii. a rendszerirányító a korlátozás elrendelésére, végrehajtására vonatkozó értékelését (a végrehajtásban résztvevők munkájának és a korlátozással érintett engedélyesek részéről tapasztalt együttműködési készség összefoglaló értékelését);
 - viii. a korlátozással összefüggő intézkedések dokumentálására vonatkozó tájékoztatást.
- (u) A jelentést a Hivatal elfogadhatja, vagy kiegészítésre visszaadhatja a rendszerirányítónak, megjelölve a kiegészítés tárgyát.
- (v) A jelentés kiegészítését a rendszerirányítónak négy munkanapon belül be kell nyújtania a Hivatalnak.
- (w) Amennyiben a rendszerirányító jogosan rendelte el a korlátozást, a korlátozás által okozott károkért kártérítési felelőssége nincs. Amennyiben a korlátozás elrendelése nem volt jogosrú, a rendszerirányító kártérítési felelősséggel tartozik a korlátozás által okozott károkért.

11.4. A KORLÁTOZÁS BE NEM TARTÁSÁNAK KÖVETKEZMÉNYEI

A VHR⁸⁷ vonatkozó pontja alapján amennyiben a felhasználó a számára elrendelt korlátozást részben vagy egészben nem hajtja végre, köteles a korlátozással nem érintett kapacitás felett igénybevett kapacitásra vonatkozóan a külön jogszabályban meghatározott kapacitás túllépései pótdíjat, valamint a korlátozás alatt jogosrólénél elfogyasztott földgázmennyiségi árat, amelyet a korlátozás elrendelésének gáznapján a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacra vagy a szervezett földgáz piacra alkalmazott legmagasabb eladási árfizszeres összegében kell meghatározni. Ha eladási ár az adott gáznapon nem állapítható meg, az azt megelőző legutolsó gáznapon értékelhető eladási árat kell alapul venni. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac vagy a szervezett földgáz piac létrejöttéig a jogosrólénél elfogyasztott földgázmennyiségi ára az adott gáznapra vonatkozó kiegyenlítő gáz árának árfizszeres összegében kell meghatározni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 41. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

⁸⁷ VHR 111.§ (4)

12. VÁLSÁGHELYZET KEZELÉSE A FÖLDGÁSZSzállító RENDSZEREN

12.1. VÁLSÁGHELYZET ELRENDELÉSE

- (a) Amennyiben a Miniszter előterjesztésére a Kormány válsághelyzetet rendel el a rendszerirányító köteles a Kormány által elrendelt fogyasztást érintő intézkedéseket végrehajtani.
- (b) A lehívott opciókat vagy kapacitás független egyensúlyozó eszközöket a földgázszállító a vonatkozó ÜKSZ fejezet szerint számolja el.
- (c) A földgázellátási válsághelyzetre vonatkozó intézkedések és az elhárítás részletes szabályai a következők:
 - i. a válsághelyzet elhárításának operatív irányítását a rendszerirányító látja el, amely folyamán a rendszerüzemeltetők és rendszerhasználók kötelesek együttműködni;
 - ii. a felhasználói önkörlátozás szükséges mértékét a rendszerirányító határozza meg, és azt az érvényes Korlátozási Besorolás vagy jogszabályi elrendelés alapján kell végrehajtani;
 - iii. válsághelyzetben az elrendelt intézkedések végrehajtásából eredő károkért a rendszerüzemeltetők nem felelnek.

13. MENNYISÉG MÉRÉS, MINŐSÉG ELLENŐRZÉS

13.1. A FÖLDGÁZ MENNYISÉGÉNEK ÉS MINŐSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA

- (a) A földgáz mennyiségét jelen Szabályzat szerint gáztechnikai normál állapotra vonatkoztatott térfogatként (m^3 -ben) kell kifejezni.
- (b) A földgáz energiatartalmát a fűtőérték alapján MJ-ban kell kifejezni.
- (c) A földgáz energiatartalmát napi elszámolási időszakra a napi normál állapotú térfogat és a napi számtani átlag fűtőérték szorzataként kell meghatározni.
- (d) Bármely, egy napnál hosszabb időszakra az adott időszak földgáz energiatartalmát az adott időszak napjain számított energiamennyiségek összegeként kell számítani.
- (e) minden rendszerüzemeltető köteles a saját rendszerének betáplálási és kiadási pontjain a földgáz mennyiségét és minőségét bizonylatolni.

13.1.1. Mérés a földgázszállító rendszeren

- (a) A földgázszállító a földgázszállításra átvett-átadott földgáz mérésére, valamint a saját felhasználás elszámolásához mérőeszközöket üzemeltet.
- (b) A mérés fajtái:
 - i. külső elszámolási mérések (átvételi és átadási mérések) - külső szervezettől átvett vagy annak átadott földgáz mérése;
 - ii. belső elszámolási mérések - az engedélyes vezetékrendszerén belül a saját cérra felhasznált, illetve a földgáz mozgásának követésére szolgáló mérések.
- (c) A rendszerhasználókkal és a kapcsolódó rendszerüzemeltető engedélyesekkel való elszámolás alapját a külső elszámoló mérések képezik.

13.1.1.1. Mérés a betáplálási pontokon

A földgázszállítónak a betáplálási pontokon a földgázszállításra átvett földgáz mennyiségének, nyomásának, hőmérsékletének, összetételének és fűtőértékének mérésére alkalmas mérőeszközöket kell üzemeltetnie.

13.1.1.2. Mérés a kiadási ponton

- (a) A földgázszállító a földgázszállító rendszer kiadási pontjain a kiadott földgáz mennyiségének, nyomásának és hőmérsékletének mérésére alkalmas mérőeszközöket üzemeltet.
- (b) A csatlakozó rendszerüzemeltető jogosult a földgázszállító vezeték kiadási pontján a földgázszállító által üzemeltetett mérés számítóművének archív adatait, a gázhónapot követő tárkiolasáskor saját, a földgázszállítóval egyeztetett típusú adathordozón elvinni, mellyel lehetősége nyílik az adatok ellenőrzésére.

13.1.1.3. Saját fogyasztás, mérési különbözet és földgázszállítási veszteség kezelése

- (a) A földgázszállító a sajátgáz-felhasználását, mérési különbözetét és földgázszállítási veszteségét operatív módon naponta, hó végén pedig a nem telemechanizált mérései alapján véglegesen tárgyhónapot követő hónap 15-ig határozza meg.

- (b) A földgápszállító saját fogyasztását a belső elszámolási mérései alapján határozza meg.
- (c) A mérési különbözet és földgápszállítási veszteség, a földgápszállítónál a földgápszállító rendszerbe betáplált mennyiségek, kiadott mennyiségek, saját fogyasztás és a vezetékkészlet változás figyelembevételével mérlegeszerűen kerül meghatározásra naponta.
- (d) A saját felhasználás és a mérési különbözet pótlásához szükséges gázmennyiséget a földgápszállító éves szerződés keretében havonta vásárolja meg.
- (e) A földgápszállító köteles az általa igényelt, a saját felhasználása és a mérési különbözelete pótlására szolgáló mennyiséget átvenni.
- (f) A földgápszállító a napi elszámolás során a saját felhasználást és a mérési különbözetet külön-külön soron köteles nyilvántartani, az ezek pótlására igényelt és átvett mennyiség elszámolása egyben történik.

13.1.1.4. Mérési adatok gyűjtésének gyakorisága a földgápszállító rendszeren

- (a) A földgápszállító rendszer betáplálási és a kiadási pontjain a mérési adatok leolvasása a földgápszállító telemechanikai rendszerének segítségével történik.
- (b) A gázhónap lezárását követően legkésőbb a gázhónapot követő hónap ötödik munkanapjáig a földgápszállító vezeték belépési és kiadási pontján a földgápszállító, az érintett rendszerhasználó, vagy hivatalos megbízottjaik gázátadónként helyszíni tárkiolasztást végeznek.

13.1.2. Mérés a földgázelosztó rendszeren

13.1.2.1. Mérés a földgázelosztó rendszer betáplálási pontján

- (a) A földgázelosztó a földgápszállítótól a gázátadó állomás kiadási pontján veszi át földgázelosztás céljára a földgápszállító vezetéken szállított földgáz mennyiséget.
- (b) A földgázelosztó által átvett gázmennyiség mérése a gázátadó állomáson a földgápszállító által üzemeltetett mérőrendszerrel történik.
- (c) A földgápszállító a földgápszállító rendszer kiadási pontján (amely azonos a földgázelosztó hálózat betáplálási pontjával) a földgáz mennyiségének, nyomásának és hőmérsékletének mérésére alkalmas mérőeszközökkel üzemeltet.
- (d) A földgápszállító a földgápszállító rendszer kiadási pontján köteles a napi gázminőségi adatszolgáltatást teljesíteni és a földgáz minőségét bizonylatolni a kapcsolódó rendszerüzemeltető részére.
- (e) A földgázelosztó jogosult saját rendszerén ellenőrző mérőrendszert kiépíteni, illetve üzemeltetni.

13.1.2.2. Mérés a földgázelosztó rendszer kiadási pontján

A földgázelosztó hálózat kiadási pontjain vételező felhasználók mérési adatainak gyűjtése és összesítése a földgázelosztó informatikai rendszerének segítségével, vagy helyszíni leolvasással a földgázelosztó által meghatározott gyakorisággal történik az alábbiak szerint:

- i. 100 m³/óra névleges mérőteljesítmény felett távleolvasással, az órai és napi adatok következő gáznapon történő megküldésével;

- ii. 20-100 m³/óra közötti felhasználók esetében a tárgyhót követő hónapban az elosztói leolvasási ütemterv szerinti napon történő mérőállással;
- iii. 20 m³/óra alatti felhasználók esetében az elszámolás évi egy alkalommal történő tényleges leolvasással történik. A leolvasás időpontjáról a kereskedőt előzetesen értesíteni kell az elosztónak.

13.1.2.3. Hálózati és mérési különbözet meghatározása

- (a) A hálózati és mérési különbözetet a földgázelosztó rendszeren a földgázelosztó állapítja meg.
- (b) A hálózati és mérési különbözet a földgázelosztó rendszeren a földgázelosztó rendszerbe betáplált mennyiségek, és a földgázelosztó rendszeren kimutatott elvétel figyelembevételével, az egyes földgázelosztó működési területén belül gázátadónként kerül meghatározásra.
- (c) A hálózati és mérési különbözet meghatározására a földgázelosztónak gázátadónkénti, havi gyakoriságú kiszámítást kell elkészítenie. Ennek eredménye %-os érték, mely a hálózati- és mérési különbözet arányát fejezik ki a teljes gázátadón átvett mennyiséghez képest. A részletes eljárásrendjét jelen Szabályzat XI. számú melléklete tartalmazza.
- (d) A saját felhasználás és a mérési különbözet pótlásához szükséges gázmennyiséget a földgázelosztó éves szerződés keretében vásárolja meg.

13.1.3. Mérés a földgáztároló rendszeren

- (a) A földgáztároló részére a földalatti gáztárolók földgázszállító vezetéki „0” pontjain a földgázszállító vezetékrendszerrel a földgáztárolóhoz érkező, illetve földgázszállító vezetéki rendszerre kiadott gázmennyiséget és gázminőséget a földgázszállító méri meg. A földgáztároló és a földgázszállító együttműködési megállapodása tartalmazza azon minőség mérési feladatokat, amelyek elvégzéséről a földgáztároló gondoskodik. A rendszerüzemeltetők által végzett/végeztetett földgáz minőség méréseknek biztosítani kell a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti paraméterek igazolhatóságát a rendszerhasználók felé.
- (b) A földgáztároló az együttműködési megállapodásban rögzített földgázmínőségi paraméterek mérését - amennyiben saját méréssel nem rendelkezik - akkreditált labor szervezettel - megbízásos szerződés alapján - végezeti.
- (c) Azon földalatti gáztárolók esetében, ahol a földgáztermelő közvetlenül kapcsolódik a földgáztároló technológiai rendszeréhez, határfelületi mérések működtetése szükséges. A mérések a helyi műszaki adottságoktól, a gazdasági ésszerűségtől és a felek megállapodásától függően, vagy a földgáztároló vagy a földgáztermelő végzi. A felosztást a termelő és a földgáztároló között megkötött együttműködési megállapodás rögzíti. A földgáz minőség méréseknek biztosítani kell a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti paraméterek igazolhatóságát a rendszerhasználók felé.
- (d) Az elektronikus gázminőség-mérőrendszer adatait kiegészítő labormérések mintavételi helyeinek és mérési gyakoriságának meghatározása – a földgáztároló területén – a földgáztároló illetékességi körébe tartozik.
- (e) A fentieken felül a földgáztároló méréssel rögzíti a gázforgalom minden olyan elemét, amelyek a földgáztárolók teljes körű gázforgalmi mérlegének felállításához, illetve a ki- és betárolt gázminőség teljes körű kontrolljához szükségesek.

- (f) A földgápszállító vezetéki „0” ponti kitárolás esetén a földgáztároló földgáztárolókból kitárolt földgáz minőségéről köteles műbizonyságot kiállítani (nyilatkozni a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti megfelelősségről) és a jegyzőkönyv részeként a rendszerhasználónak és a földgápszállítónak átadni.
- (g) A földgápszállító vezetéki „0” ponti betárolás esetében a - rendszerhasználó megbízása alapján, a rendszerhasználó nevében - a földgápszállító méri meg a gázminőséget és a földgáztárolóba betáplált földgáz minőségéről köteles műbizonyságot kiállítani (nyilatkozni a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti megfelelősségről a mért paraméterek tekintetében) és a jegyzőkönyv részeként a rendszerhasználónak és földgáztárolónak átadni.
- (h) A termelői átadási ponti kitárolás esetén a földgáztároló a földgáztárolókból kitárolt földgáz minőségéről köteles műbizonyságot kiállítani (nyilatkozni a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti megfelelősségről) és a jegyzőkönyv részeként a rendszerhasználónak átadni.
- (i) A termelő átadási ponti betárolás esetében a - rendszerhasználó megbízása alapján, a rendszerhasználó nevében - a termelő a földgáztárolóba betáplált földgáz minőségéről köteles műbizonyságot kiállítani (nyilatkozni a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz szabvány szerinti megfelelősségről) és a jegyzőkönyv részeként a rendszerhasználónak és a földgáztárolónak átadni.

13.1.3.1. Mérési adatok gyűjtésének gyakorisága a földgáztároló rendszeren

- (a) A földalatti gáztárolókhoz kapcsolódó távvezetéki „0” pontok mennyiség mérései esetében a földgápszállító órai gyakorisággal, elektronikusan átadja a földgáztároló részére a mennyiségi adatokat. Ennél nagyobb gyakoriságot a felek külön megállapodása esetén biztosít a földgápszállító. Az elszámolási adatnak tekintett havi „0” ponti forgalmi adatokat a földgápszállító havi egyszeri helyszíni leolvasás után jegyzőkönyvben biztosítja a földgáztároló részére.
- (b) A földgápszállító bármikor lehetőséget biztosít a földgáztároló számára a helyszíni leolvasáson való részvételre.
- (c) A földalatti gáztárolóhoz kapcsolódó távvezetéki „0” pontok minőség mérései esetében a földgápszállító napi gyakorisággal, elektronikusan átadja a földgáztároló részére az alapvető minőségi adatok (CH összetétel, fűtőérték, Wobbe szám, relatív sűrűség, CO₂, és NO₂ tartalom) 24 órás számtani átlagértékét. Ennél nagyobb gyakoriságot a felek külön megállapodása esetén biztosít a földgápszállító.
- (d) A földgáztároló az általa – az együttműködési megállapodás alapján - végzett méréseket, a mérések gyakoriságának megfelelően átadja a földgápszállító részére.
- (e) A földgápszállító és a földgáztároló biztosítják – minden földgáztárolót érintő földgápszállító vezetéki „0” pont esetében – a földgázminőségének - a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz rögzített mérhető paramétere - az MSZ 10715 gyakoriságú mérések elvégzését.
- (f) A földgáztermelő és a földgáztároló biztosítják – minden földgáztárolót érintő közvetlen termelési átadási pont esetében – a földgázminőségének - a 4.2.1.(a) pontban előírt minőségű földgáz rögzített paraméterekre - az MSZ 10715 gyakoriságú mérések elvégzését.

13.2. MÉRÉSI HIBÁK KEZELÉSE

- (a) A mérőberendezés hibás állapotában a mérőberendezések átadott/átvett földgáz mennyiségét a következő módok egyikével kell meghatározni, az érintett felek megállapodása szerint:
 - i. a hibás mérőberendezés kalibrálása, ellenőrzése során meghatározott hiba figyelembe vételével, nulla hibára korrigálva;
 - ii. a szóban forgó időszakhoz hasonló időszakban mért gázmennyiség alapján, amikor a mérőberendezés hibátlanul üzemelt;
 - iii. a hibás mérőberendezéstől függetlenül működő, azonos gázáramot mérő másik mérőberendezés alapján, ha van ilyen mérőberendezés.
- (b) Ha a hibás mérés időtartama nem ismert, akkor a hibás mérés időtartamát a legutolsó jegyzőkönyvvel lezárt elszámolási időszak óta eltelt idő egészének kell tekinteni.
- (c) A mérési hibák kezelésének részletes módszertanát az együttműködési megállapodások, valamint a kapacitáslekötési szerződések tartalmazzák.

14. ALLOKÁLÁS

14.1. RÉSZLETES ALLOKÁLÁSI SZABÁLYOK

14.1.1. Allokálás a földgázzsállító rendszer hálózati belépési, letárolási és kitárolási pontjain

- (a) A földgázzsállító rendszer hálózati pontjához csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek minden gáznapot követő nap 12:00-ig allokálni a betáplálási pontokon mért mennyiségeket az egyes földgázzsállító rendszeri rendszerhasználókra.
- (b) Amennyiben a földgázzsállító az üzletsabályzata alapján több hálózati pontot összevonan kezel, úgy a csatlakozó rendszer üzemeltetője azokra összevonan köteles megtenni allokációját. Az összevont átadók napi energiamennyiségét a csatlakozó vezetékrendszer üzemeltetője által a térfogatra tett allokáció és az összevont átadó súlyozott fűtőértékének szorzataként kell képezni az egyes rendszerhasználók tekintetében.
- (c) Amennyiben a hálózati pont csatlakozó rendszerüzemeltetője nem küldi meg az allokációját a földgázzsállítónak, úgy a földgázzsállító nominálás arányosan az allokációt elvégzi. Amennyiben a napi allokáció a csatlakozó rendszerüzemeltető hibájából nominálás arányosan történik és a rendszerhasználónak bizonyíthatóan ebből eredően pótdíj, kötbér fizetési kötelezettsége vagy egyéb kára keletkezik azok a csatlakozó rendszerüzemeltetőt terhelik. A szállító az ilyen vitatott allokációs esetek rendezéséhez a szükséges adatszolgáltatásokat köteles biztosítani.
- (d) Csatlakozó rendszerüzemeltető köteles legkésőbb a gázhónapot követő hónap 10-ig a földgázzsállító Informatikai Platformján a rendszerhasználó allokált havi végleges mennyiséget megküldeni a földgázzsállítónak.
- (e) Amennyiben a csatlakozó rendszerüzemeltető gázhónapot követő hó 10-ig nem küldi meg az újraallokációt, vagy a hóközi allokációjának megerősítését, abban az esetben a földgázzsállító a hó közi allokációkat köteles érvényesnek tekinteni és eszerint elszámolni. Az ebből eredő mindenmű kár a csatlakozó rendszerüzemeltetőt tereli. A szállító az ilyen vitatott allokációs esetek rendezéséhez a szükséges adatszolgáltatásokat köteles biztosítani.
- (f) Amennyiben a csatlakozó rendszerüzemeltető a hó végi allokációra vonatkozó határidő után módosítást igényel, akkor azt a földgázzsállító üzletsabályzatában rögzített díj megfizetése mellett, de legfeljebb a tárgy hónapot követő hónap utolsó munkanapjáig teheti meg. Földgázelosztó allokációja esetén a korrekció a 15.4.7. pont szerinti profilkorrekcióval kell elvégezni.
- (g) Az (a)-(d) pontban rögzítettektől az import betáplálási pontokon el lehet térti, ha erről a rendszerüzemeltetők együttműködési megállapodásukban másként állapodnak meg.
- (h) Amennyiben a csatlakozó rendszeren szerződés nélküli vételező nem zárható ki úgy a rendszerhasználatból, hogy más érdeke ne sérüljön, akkor az allokálást a szerződött felhasználók mellett a szerződés nélküli vételező(k)re is el kell végezni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 43. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

14.1.2. Allokálás a földgázzsállító rendszer kilépési pontjain

- (a) A csatlakozó rendszerüzemeltető a földgázzsállítótól gáznapot követő nap 10:00-ig megkapott összesített napi értékeket felosztja a következő elvek figyelembe vételevel:
- i. amennyiben a csatlakozó vezetékszakasz valamennyi kilépési pontja rendelkezik 13.1.2.2 (e) pont szerinti mérőeszközzel, akkor eltérő megállapodás hiányában ezek mért napi értékei alapján történik az allokálás;
 - ii. amennyiben a csatlakozó vezetékszakasz kiadási pontjainak nem mindenike rendelkezik 13.1.2.2 (e) pont szerinti mérőeszközzel, akkor az allokálást a fogyasztási profil alapú elszámolási rendszert alkalmazva (a IV. mellékletben leírt szabályok szerint) végzi el a csatlakozó rendszerüzemeltető;
 - iii. amennyiben a csatlakozó rendszeren szerződés nélküli vételező nem zárható ki úgy a rendszerhasználatból, hogy más érdeke ne sérüljön, akkor az allokálást a szerződött felhasználók mellett a szerződés nélküli vételező(k)re is el kell végezni a földgázelosztó hálózati és mérési különbözete terhére.
 - iv. nulla fogyasztást csak a kikapcsolt státuszú felhasználók esetében allokál a csatlakozó vezetékrendszer üzemeltetője. minden más fogyasztásszüneteltetés esetében a mérés vagy profil alapú allokálást kell alkalmaznia.
- (b) A földgázzsállító rendszerre órai lekötéssel rendelkező rendszerhasználók tekintetében a kapcsolódó rendszerüzemeltető köteles a $100 \text{ m}^3/\text{óra}$ névleges mérőteljesítmény feletti fogyasztók a hó végi útraallokálása során, az Informatikai Platformon, valamint az írásos megerősítés során is a napi allokált mennyiségek mellett az egyes napokon a rendszerhasználókra vonatkozó óracscsúcsot időpont megjelöléssel megadni a földgázzsállítónak. A rendszerhasználó által ellátott felhasználók számától függetlenül, rendszerhasználónként egy összesített adatként kell az óracscsúcs megjelölést megadni.
- (c) Amennyiben a csatlakozó rendszeren szerződés nélküli vételező nem zárható ki úgy a rendszerhasználatból, hogy más érdeke ne sérüljön, akkor az allokálást a szerződött felhasználók mellett a szerződés nélküli vételező(k)re is el kell végezni.

14.1.3. Napon belüli allokált adatszolgáltatás

- (a) A földgázzsállító az újranominálási felszólítást megelőzően egy órával publikálja a betápláasi és kiadási pontokra vonatkozó a gáznap kezdetétől az újranominálási felszólítás előtti utolsó, a SCADA rendszerben már rendelkezésre álló egész óráig eltelt időszak összes mennyiségeit az Informatikai Platformon.
- (b) A csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek a földgázzsállító újranominálási felszólítása esetén a földgázzsállító Informatikai Platformján az egyes kiadási és betápláasi pontokra vonatkozó (a) pontban publikált mért mennyiségeket 50 percen belül felallokálni a földgázzsállító rendszeri rendszerhasználókra.
- (c) Amennyiben valamely csatlakozó rendszerüzemeltető nem végzi el a (b) pont szerinti allokációt, a földgázzsállító köteles a mért adatokat a kiadási és termelési pontokon az adott pontra leadott nominálások arányában allokálni. A földgáztárolói és határbetáplálási pontokon az allokált értékeket a nominált értékek időarányos részeként kell képezni.

- (d) A (b) vagy a (c) pontok szerint elvégzett allokálások alapján - feltüntetve az alkalmazott módszert - a földgázzállító publikálja a rendszerhasználók számára a rájuk vonatkozó:
- i. Az ukrán - magyar határbetáplálási pont allokált mennyiséget;
 - ii. Az osztrák - magyar határbetáplálási pont allokált mennyiséget;
 - iii. Az összevonott földgáztárolói pontra allokált mennyiséget;
 - iv. A termelési pontokra összesen allokált mennyiséget;
 - v. A kiadási pontokra allokált mennyiséget.
- (e) Az (a)-(d) pontokban meghatározott eljárás szerint elvégzett allokáció a rendszerhasználókkal történő elszámolásra nem használható fel.
- (f) A földgázzállító nem felel az (a)-(d) pontokban meghatározott eljárás szerint elvégzett allokáció pontosságáért, de felel azért, hogy a (d) pontban leírt publikálást a beérkezett adatok alapján elvégezze. Ezek adatok tájékoztató jellegűek.

14.2. TRADE TÍPUSÚ TRANZAKCIÓK ALLOKÁLÁSA

- (a) A Trade típusú nominálások allokálását betáplálási és kiadási pontokon a földgázzállító végzi.
- (b) Abban az esetben, ha a Trade nominálás párok nominált mennyiségei megegyeznek, az allokált mennyiség a nominált mennyiséggel egyenlő, amennyiben a Trade ügylethez szükséges forrás gáz vagy elvétel a csatlakozó rendszerüzemeltető allokációja alapján rendelkezésre áll.
- (c) Abban az esetben, ha a Trade nominálás párok nominált mennyiségei nem megegyeznek meg, az allokált mennyiség a kisebb nominált mennyiséggel egyenlő, amennyiben a Trade ügylethez szükséges forrás gáz vagy elvétel a csatlakozó rendszerüzemeltető allokációja alapján rendelkezésre áll.
- (d) Amennyiben egy betáplálási ponton a trade ügyletek allokált forrása eltér a nominálattól, abban az esetben az allokáció során az érintett trade mennyiségeket az eltérés arányában kell allokálni a nominált értékekhez képest.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 42. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

15. ELSZÁMOLÁS

15.1. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

- (a) Az elszámolás alap időegysége a gáznap.
- (b) A tény gázforgalmat naponta térfogatban (m^3) és energiatartalomban (MJ) kötelesek a rendszerüzemeltetők elszámolni.
- (c) A kereskedelmi szerződések teljesítésének igazolása, az együttműködő földgázrendszer használatának elszámolása a Szabályzatban meghatározott földgázmérő berendezések által mért adatok és azok allokációja alapján történik.

15.2. ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁSZSzállító rendszeren

15.2.1. Elszámolás a csatlakozó rendszerüzemeltetővel

15.2.1.1. Az elszámolás tartalmi elemei

A földgápszállító rendszeri napi szintű adatszolgáltatás minden csatlakozó rendszerüzemeltető tekintetében betáplálási vagy kiadási pontonként legalább a következő adatokat kell tartalmazza:

- i. mért mennyiség (MJ, m³);
- ii. minőségi paraméterek (fűtőérték, Wobbe-szám, égéshő);
- iii. teljes gázösszetétel.

15.2.1.2. Napi operatív földgápszállító rendszeri adatszolgáltatás

A földgápszállító betáplálási vagy kiadási pontokra vonatkozó napi mennyiségmérési adatait, a gáznapi lezárását követően 10:00-ig publikálja az Informatikai Platformon a csatlakozó rendszerüzemeltető számára a 15.2.1.1. szerinti tartalommal.

15.2.1.3. Havi előzetes földgápszállító rendszeri adatszolgáltatás

A földgápszállító a napi operatív adatszolgáltatások alapján a gázhónap lezárását követő harmadik munkanapon 9:00-ig havi előzetes elszámolást készít, amelyet az Informatikai Platformon keresztül biztosít a rendszerhasználónak a 15.2.1.1. szerinti tartalommal.

15.2.1.4. Véleges havi földgápszállító rendszeri elszámolás

A földgápszállító a számlítóművekből kiolvasott napi mérések alapján, a gázhónap lezárását követő ötödik munkanapon 9:00-ig havi véleges elszámolást készít, amelyet az Informatikai Platformon keresztül biztosít a rendszerhasználónak a 15.2.1.1. szerinti tartalommal.

15.2.1.5. Mérési jegyzőkönyv és műbizonylat

- (a) Az adott kiadási ponton fizikailag átadott-átvett allokálatlan földgáz mennyiségéről és minőségéről a földgápszállító és a csatlakozó rendszerüzemeltető jegyzőkönyvet vesznek fel az elszámolási időszakot követően. A jegyzőkönyv az elszámolási időszak utolsó napjára összegzett mennyiséget tartalmazza mind térfogatban mind energiamennyiségben kifejezve.
- (b) Az energiamennyiség képzése naponta történik, így a havi energiamennyiség az adott időszak napjain számított energiamennyiségek összegeként áll elő.
- (c) A földgápszállító csatlakozó rendszerüzemeltető számára a naponta átadott – átvett földgáz mennyiségét (térfogatban és energiamennyiségben), a minőségi és összetétel adatait, valamint a jelen Szabályzat 4.2. pontjának való megfelelőséget jegyzőkönyv mellékletben igazolja.
- (d) A jegyzőkönyvet havonta egyszer, a tárgyhónapot követő hónap 15-ig napjáig készíti el a földgápszállító.

15.2.1.6. Elszámolás módja mérés hiánya esetén

- (a) A mérőrendszerek helyszínén képzett napi mennyiségi elszámolási adatok kell, hogy képezzék a havi gáz átadás-átvételi jegyzőkönyvek alapját. Ha a napi tárak tartalma hibás, akkor az előző havi tárakból kell a havi mennyiséget meghatározni. Ha az előző havi tárak tartalma is hibás, akkor a gázelszámolási adatot a göngyölített belső számláló állásainak különbségéből kell képezni.

Ennek hibája estén használható a mechanikus számlálóból képzett adat. Ha a számítóműből nem nyerhető ki információ, turbinás mérés estén a turbina mechanikus számlálója alapján kell a gázmennyiséget meghatározni.

- (b) Ettől eltérni csak a mérőrendszerek hibája, helyszíni vizsgálata, cseréje esetén, indokolt esetben és mértékben lehet, melyről jegyzőkönyvet kell készíteni. A mérés nélkül átadott mennyiség meghatározásának módszerei:
- i. Az egy órát meg nem haladó mérés kiesés esetén az előző órai mennyiséget kell figyelembe venni.
 - ii. Az egy órát meghaladó mérés kiesésnél az előző órai adat, illetve az előző nap hasonló időszakának figyelembenve telével kell a mennyiséget meghatározni. Amennyiben az előző nap eltérő jellegű (munkanap vagy munkaszüneti nap), úgy a legközelebbi hasonló jellegű nap adatai legyenek az irányadók.
 - iii. A 24 órát meghaladó mérés kiesés esetén az előző napok, illetve az előző hét hasonló jellegű napjai, illetve az előző év azonos időszakának adatait kell figyelembe venni. Ebben az esetben a mennyiséget az érintett csatlakozó rendszerüzemeltetőnek és a földgápszállítónak együtt kell meghatározni.
 - iv. Lejárt hitelességű mérőberendezés esetén a VHR⁸⁸-ben foglalt szabályokat kell alkalmazni.

15.2.2. Elszámolás a rendszerhasználókkal

A földgápszállító minden rendszerhasználó részére a gáznapot követő napon napi operatív adatszolgáltatást, hó végén havi előzetes elszámolást, a havi számítómű leolvasások, és a csatlakozó rendszerüzemeltetők végleges allokálási adatainak beérkezését követően pedig havi végleges elszámolást készít.

15.2.2.1. Az elszámolás tartalmi elemei

- (a) A földgápszállító rendszeri napi szintű adatszolgáltatás minden rendszerhasználó tekintetében betáplálási és kiadási pontonként legalább a következő adatokat tartalmazza:
- i. betáplált/vételezett mennyiség (MJ, m³);
 - ii. Trade mennyiség (MJ, m³);
 - iii. a nominálástól való eltérés (m³/nap);
 - iv. minőségi paraméterek (fűtőérték, Wobbe-szám, égéshő);
 - v. teljes gázösszetétel;
 - vi. átadó-átvevő ügyfél azonosító.
- (b) A napi szintű adatszolgáltatás során a földgápszállító a felhasznált opciókat felkínáló rendszerhasználóknak köteles továbbá a következő adatokat betáplálási és kiadási pontonként megadni:
- i. igénybevett opció ára opciós ajánlatonként (Ft/MJ);
 - ii. igénybevett opció mennyisége opciós ajánlatonként (MJ; m³);
 - iii. igénybevett opció értéke opciós ajánlatonként (Ft);

⁸⁸ VHR 1. számú melléklet 36. §

- (c) A napi szintű adatszolgáltatás során a földgápszállító a felhasznált kapacitás független rugalmassági eszközöket felkínáló rendszerhasználóknak köteles a következő adatokat betáplálási pontonként megadni:
- i. eszköz ára ajánlatonként (Ft/MJ);
 - ii. igénybevett eszköz mennyisége ajánlatonként (MJ; m³);
 - iii. igénybevett eszköz értéke ajánlatonként (Ft).
- (d) A napi szintű adatszolgáltatás során a földgápszállító minden rendszerhasználó tekintetében köteles továbbá a következő adatokat megadni:
- i. gáznapi forrás-fogyasztás egyenleg (MJ, m³);
 - ii. a forrás-fogyasztás különbségre felhasznált egyes gáz tételek mennyisége (MJ, m³);
 - iii. a forrás-fogyasztás különbségre felhasznált egyes gáz tételek (opciós vagy kiegysúlyozó gáz) ára (Ft/MJ);
 - iv. a forrás-fogyasztás különbségre felhasznált egyes tételek értéke (Ft).
- (e) A napi szintű adatszolgáltatás során a földgápszállító minden rendszerhasználó tekintetében köteles továbbá a következő adatokat megadni:
- i. nominálási eltérési pótdíj (Ft);
 - ii. kiegysúlyozási pótdíj (Ft).

15.2.2.2. Napi operatív földgápszállító rendszeri adatszolgáltatás

- (a) A földgápszállító rendszer import és hazai betáplálási és kiadási pontjain a betáplált gázmennyiségeket a 14.1. fejezet szerint a kapcsolódó rendszerüzemeltető engedélyesek allokálják a rendszerhasználókra.
- (b) Ezek alapján a földgápszállító napi operatív mérleget készít az előző napról, melyet, a gáznapot követően 14:00 óráig a rendszerhasználók számára az Informatikai Platformon elérhetővé tesz.

15.2.2.3. Havi előzetes földgápszállító rendszeri adatszolgáltatás

A földgápszállító a napi operatív adatszolgáltatások alapján a gázhónap lezárását követő harmadik munkanapon 9:00-ig havi előzetes napi szintű elszámolást készít, amelyet az Informatikai Platformon közzé tesz.

15.2.2.4. Végleges havi földgápszállító rendszeri elszámolás

- (a) A végleges havi elszámolás a számítóművekből kiolvasott mérési adatok, valamint a csatlakozó rendszerüzemeltetők korrigált, végleges allokációi alapján készül.
- (b) A rendszerüzemeltetők a gázhónap lezárását követő hónap 10-ig a földgápszállító Informatikai Platformján elvégzik a hozzájuk kapcsolódó földgápszállítási betáplálási/kiadási pontokra a rendszerhasználókra vonatkozóan az allokációt.
- (c) Amennyiben a földgápszállító nem kapja meg az allokált adatokat, akkor az előzetes havi elszámolás alapján készül a havi végleges elszámolás. Amennyiben a hibás allokációra vonatkozó reklamáció érkezik a földgápszállítóhoz, annak kivizsgálása és a rendszerhasználókkal a jogos reklamáció esetén a szükséges minden nemű korrekcióért a hibásan allokáló csatlakozó rendszerüzemeltető felel.

- (d) A földgápszállító legkésőbb az adott gázhónap lezárását követő hónap 15-ig a havi végleges elszámolást készít, melyet a rendszerhasználók az Informatikai Platformon érhetnek el.
- (e) A havi végleges elszámolás tartalmi elemei megegyeznek a 15.2.2.1 (a)-(e) pontokban megadott tartalmi elemekkel.
- (f) A földgápszállító a végleges adatok alapján jegyzőkönyvet állít ki a rendszerhasználó által betáplált és vételezett gázmennyiségekről, valamint igazolást állít ki a gázminőségről hálózati pontonként az üzletsabályzatában részletezett tartalommal.
- (g) A földgápszállító a végleges napi adatok alapján, külön vételi és eladási jegyzőkönyveket állít ki, ír alá és küld meg a rendszerhasználóknak a tárgyhónapot követő 15-ig az igénybevett opciókról, kapacitás független rugalmassági eszközökről és a kiegyenlítő gáz forgalomról. A rendszerhasználó köteles a jegyzőkönyveket 3 munkanapon belül aláírva a földgápszállítónak visszaküldeni.
- (h) A rendszerhasználó az (f) pont szerinti jegyzőkönyv alapján számlát nyújt be a földgápszállító felé a földgápszállító által igénybevett pozitív opciós, kapacitás független rugalmassági eszközökről és a rendszerhasználó által a vezetékkészletben hagyott gázmennyiségről.
- (i) A földgápszállító az (f) pont szerinti jegyzőkönyvek alapján számlát nyújt be a rendszerhasználó felé a földgápszállító által igénybevett negatív opciós, valamint a kapacitás független rugalmassági eszközök alapján és a rendszerhasználó által a vezetékkészletből kivett gázmennyiségről. I
- (j) Amennyiben a rendszerhasználó a földgápszállítóval erre szerződést kötött, az (h) és (i) pontokban kiállított számlák pénzügyi rendezése összevontan történhet.
- (k) A rendszerhasználó, illetve a földgápszállító jelen Szabályzatban és a kapacitáslekötési és földgápszállítási szerződésekben meghatározott fizetési feltételek mellett kötelesek az előző pontban jelzett követeléseket kiegyenlíteni.

15.2.2.5. A földgápszállítónál a kiegyenlítő gázon realizált egyensúlyozási értékesítési különbözet elszámolása a rendszerhasználókkal

- (a) A földgápszállító havonta köteles kimutatni a kiegyenlítő gáz hóközi beszerzési és eladási ára közötti negatív vagy pozitív értékesítési különbözetet E_{kiegy} , és felárként vagy árengedményként elszámolni azt az egyensúlyozásban résztvevő rendszerhasználókkal.
 - i. Az elszámolásban pozitív előjellel kell figyelembe venni a kiegyenlítő gáznak a tárgyhónap során a rendszerhasználók felé naponta értékesített mennyiségeit a tárgynapokra érvényes elszámoló áron

$$\sum_{i=1}^n (KIEGY_{elad} * P_{kiegy})_i$$
 , míg negatív előjellel kell figyelembe venni a kiegyenlítő gáznak a tárgyhónap során a rendszerhasználóktól naponta beszerzett mennyiségeit a tárgynapokra érvényes elszámoló áron

$$\sum_{i=1}^n (KIEGY_{vás} * P_{kiegy})_i$$
 .
 - ii. Ha az i) pont szerint összesen elszámolt kiegyenlítő gáz forgalom az egyensúlytartási szabályokban megfogalmazott természetes mértékegységben a földgápszállító szempontjából többlet beszerzést mutat

$\sum KIEGY_{vás} \rightarrow \sum KIEGY_{elad}$, akkor a földgázzsállító azzal szemben elsőként a hónap során igénybevett opciókat számolja el. Az igénybe vett opciókat olyan mértékig kell az elszámolásba bevonni, hogy a forrástöbblet maradéktalanul ellentételezhető legyen. A maradéktalan ellentételezés után esetlegesen fennmaradó forrástöbbletet a földgázzsállító átlagos beszerzési áron készletre veszi. Ha a földgázzsállító által a hónap során összesen igénybe vett opciók egyenlegeként értékesített gázmennyiség nagyobb, mint amennyi az ellentételezéshez szükséges, a keletkezett forráshiány pótására a földgázzsállító saját készletét használja fel.

- iii. Ha az i) pont szerint összesen elszámolt kiegyenlítő gáz forgalom az egyensúlytartási szabályokban megfogalmazott természetes mértékegységben a földgázzsállító szempontjából hiányt mutat $\sum KIEGY_{vás} \leftarrow \sum KIEGY_{elad}$, akkor azzal szemben a földgázzsállító elsőként a hónap során igénybevett vagy kapacitás független rugalmassági eszköz vásárlásokat számolja el. Az igénybe vett opciókat vagy a kapacitás független rugalmassági eszköz vásárlásokat olyan mértékig kell az elszámolásba bevonni, hogy a forráshiány maradéktalanul ellentételezhető legyen. Ha a maradéktalan ellentételezésre az opciók vagy a kapacitás független rugalmassági eszköz vásárlások nem nyújtanak elegendő fedezetet, akkor a forrást a földgázzsállító saját gázkészletéből a szükséges mértékig kiegészíti. Ha a hiány opciókból és a kapacitás független rugalmassági eszköz vásárlásokból történő maradéktalan ellentételezése után a földgázzsállítónál többletforrás marad, akkor azt a szállító átlagos beszerzési áron készletre veszi.
 - iv. A készletre vett, vagy készlettel szemben elszámolt földgáz mennyisége:
- $$\Delta K = \sum KIEGY_{vás} + \sum POZOPC - \sum KIEGY_{elad} - \sum NEGOPC$$
- v. A kiegyensúlyozásban résztvevő rendszerhasználók között felár vagy áremegmény formájában felesztendő árkülönbözet összege:

ha $\Delta K \geq 0$, vagyis a földgázzsállító kiegyensúlyozásból fakadó forrástöbbletet készletre veszi:

$$\bar{E}_{kiegy} = \sum (KIEGY_{elad} * P_{kiegy}) - \sum (KIEGY_{vás} * P_{kiegy}) - \sum (NEGOPC_{feli} * P_{negopc}) - \sum (POZOPC_{feli} * P_{pozopc})$$

illetve

ha $\Delta K \leq 0$, vagyis ha a kiegyensúlyozásból fakadó forráshiányt a szállító saját készletéből fedez:

$$\bar{E}_{kiegy} = \sum (KIEGY_{elad} * P_{kiegy}) - \sum (KIEGY_{vás} * P_{kiegy}) - \sum (NEGOPC_{feli} * P_{negopc}) - \sum (POZOPC_{feli} * P_{pozopc}) - \Delta K * P_{lp}$$

Ahol:

$$\sum (KIEGY_{elad} * P_{kiegy}) : \quad \text{A földgázzsállító által a szállítatóknak a tárgyhónap alatt elszámoló áron értékesített kiegyenlítő gáz bevétel}$$

$$\sum (NEGOPC_{feli} * P_{negopc}) : \quad \text{A földgázzsállító által a szállítatóknak a tárgyhónap alatt negatív opciók igénybevételével értékesített gáz bevétel}$$

$\sum KFRE_{vás} * P_{KFRE}$: A földgázzszállító által a tárgyhónap alatt beszerzett kapacitás független rugalmassági eszköz

$\sum KIEGY_{vás} * P_{kiegy}$: A földgázzszállító által a szállítatóktól a tárgyhónap alatt elszámoló áron beszerzett kiegyenlítő gáz kiadás

$\sum POZOPC_{feh} * P_{pozopc}$: A földgázzszállító által a szállítatóktól a tárgyhónap alatt pozitív opciók igénybevételével beszerzett gáz kiadás

P_{lp} : A földgázzszállító saját gázkészletének tárgyhavi mérlegelt átlagára

- (b) A havi fajlagos egyensúlyozási értékesítési különbözet $FÉ_{kiegy}$ megállapításához a földgázzszállítónál kiegyenlítő gáz ügyleteken megállapított értékesítési különbözetet el kell osztani a földgázzszállító által a hónap során a rendszerhasználóktól elszámoló áron beszerzett és a rendszerhasználók részére elszámoló áron értékesített egyensúlyozó gáz összevonat mennyiségevel. A fajlagos eredmény elszámolásánál figyelembe kell venni minden, a kiegyenlítő gáz adásvétele tárgyában kötött ügyletet az alábbiak szerint:

$$FÉ_{kiegy} = \bar{E}_{kiegy} / (\sum KIEGY_{elad} + \sum KIEGY_{vás})$$

- (c) A rendszerhasználót a földgázzszállítónál kiegyenlítő gáz ügyleteken megállapított különbözből az általa az adott hónap során a földgázzszállítótól elszámoló áron vásárolt és a földgázzszállítónak elszámoló áron értékesített egyensúlyozó földgáz együttes mennyisége és a havi fajlagos egyensúlyozási különbözet alapján kalkulált rész terheli vagy illeti meg. Ezzel a módszerrel a földgázzszállítónál havonta kimutatott egyensúlyozási különbözetet maradéktalanul fel kell osztani a rendszerhasználók között. Az egyes rendszerhasználót illető különbözet számításának képlete:

$$\bar{E}_{száll} = FÉ_{kiegy} * (KIEGY_{elad} + KIEGY_{vás})$$

Ahol:

$\bar{E}_{száll}$: az adott rendszerhasználót illető hányad

$KIEGY_{elad}$: az adott rendszerhasználó számára a tárgyhónapban értékesített kiegyenlítő gáz mennyisége

$KIEGY_{vás}$: az adott rendszerhasználótól a tárgyhónapban beszerzett kiegyenlítő gáz mennyisége

- (d) A rendszerhasználók a kiegyensúlyozásból és az egyensúlyozási különbözet felosztásából fakadó követeléseiket és tartozásaikat a földgázzszállítóval havonta rendezik a felek által közösen felvett jegyzőkönyv alapján. A jegyzőkönyvezett végleges felárat vagy árengedményt mindenig a földgázzszállító érvényesíti.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 329. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

15.2.2.6. Kapacitás túllépés meghatározására vonatkozó előírások

- (a) A földgázszállító vezetékrendszerhez közvetlenül kapcsolódó rendszerhasználók kapacitástüllépésének a meghatározása.
- (b) A földgázszállító betáplálási és kiadási pontonként regisztrálja az igénybevett órai kapacitást, amely alapja lesz a kapacitástüllépés számításának. A kapacitástüllépést ($m^3/\text{óra}$) a Tarifarendelelet vonatkozó pontjai szerint kell ellenőrizni és meghatározni.
- (c) Több rendszerhasználó által érintett hálózati pontok kapacitástüllépés meghatározása:
 - i. A kapcsolódó rendszerüzemeltető minden gáznapra a havi allokálása során hálózati pontonként megadja az igénybevett órai kapacitást, amely alapja lesz a kapacitástüllépés számításának. A kapacitástüllépést ($m^3/\text{óra}$) a Tarifarendelelet vonatkozó pontjai szerint kell ellenőrizni és meghatározni.
 - ii. A gázhónapot követő hónap 15. napjáig, a kapcsolódó rendszerüzemeltető köteles az Informatikai Platformon, minden gáznapra vonatkozóan rendszerhasználónkét, kiadási pontonként az órcsúcsot időpont megjelöléssel együtt megadni a földgázszállító számára
 - iii. A rendszerhasználó által ellátott felhasználók számától függetlenül, egy összesített adatként kell az órcsúcsot a b.) pont szerint megadni.
 - iv. Az összesített órcsúcsnak a $100 m^3/\text{óra}$ névleges mérőteljesítményt meghaladó felhasználók esetében a mért órai fogyasztási adatokon kell alapulnia.
 - v. Amennyiben nem áll rendelkezésre mért fogyasztási adat, a rendszerhasználó valamelyik felhasználójára, úgy az érintett rendszerhasználó ilyen felhasználóira vonatkozóan a földgázelosztó a felhasználó napi allokált mennyisége 24-el való osztásával határozza meg az órai fogyasztást.
 - vi. Amennyiben a kapcsolódó rendszerüzemeltető elmulasztja az adatszolgáltatást, a földgázszállító köteles a Hivatalt erről értesíteni.
 - vii. A földgázszállító a rendszerhasználóra vonatkozóan a kapcsolódó rendszerüzemeltető által megállapított órcsúcsot tekinti irányadónak a vitás esetekben.
- (d) Az óras kapacitástüllépésről szóló értesítések kiküldésének a menete a rendszerhasználók felé:
A gázhónapot követő hónap 45. napjáig a kapacitástüllépéseket ki kell mutatni a földgázszállítónak ($m^3/\text{óra}$ dimenzióban) a hálózati pontokra és összevonult hálózati pontokra vonatkozóan, valamint kiértesítésre kell, hogy kerüljenek az érintett rendszerhasználók.

15.2.2.7. Számlázási előírások

A Tarifarendeleben meghatározott díjak alkalmazása, a számlák kiállítása:

- i. A földgázszállító az általa nyújtott a kapacitáslekötési és földgázszállítási szerződésre vonatkozó számláit a mindenkor hatályos Tarifarendeleben meghatározott díjszabás alapján – egész forintra kerekített összegre - állítja ki.

- ii. A Tarifarendeletben meghatározott díjtételek az ÁFÁ-t nem tartalmazzák.
- iii. A földgázszállító a számláit az ÁFÁ-val növelt – egész forintra kerekített – összegre állítja ki.
- iv. A földgázszállító által nyújtott alapszolgáltatásokra vonatkozó részletes számlázási feltételeket üzletsabályzatában kell rögzíteni.
- v. A földgázszállító által nyújtott választható szolgáltatásokra vonatkozó részletes számlázási feltételeket üzletsabályzatában kell rögzíteni.
- vi. Amennyiben a földgázszállító valamely rendszerhasználónak kedvezményt ad – eltér a Tarifarendeletben meghatározott maximális díjaktól -, köteles azt a honlapján közzétéri és minden és rendszerhasználó részére, azonos feltételek mellett biztosítani.

15.3. ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁZTÁROLÓ RENDSZERÉN

15.3.1. A földgáztároló napi és órai operatív adatszolgáltatása

- (a) A földgáztároló térfogati, valamint energiamennyiségi alapú összesített gázforgalmi mérleget vezet órai, napi szinten. A mérleg tartalmi elemeinek és készítési rendszerének kidolgozása a földgáztároló feladata.
- (b) A földgáztárolói mérleg elkészítéséhez a földgázszállító a gáznapon óránként átadja a földgáztárolónak a földgáztárolói „0” ponti mérések gáznakra vonatkozó órai összegzett mennyiségeit. Ugyanígy a gáznapot követő 10:00 óráig átadja a „0” ponti minőségmérő berendezéseken rögzített, gáznakra vonatkozó minőségi paramétereket (fűtőérték, Wobbe-szám, égéshő).
- (c) A földgázszállító az egyesített földgáztárolói pontra is megadja az előző napi elszámoláshoz szükséges mennyiséggel súlyozott átlag fűtőértéket.
- (d) A földgáztároló minden nap 12:00 óráig, partnerekre allokált napi operatív elszámolást ad az előző napról elektronikus úton a rendszerhasználónak és a földgázszállítónak, mind térfogati, mind energiamennyiségi alapon.
- (e) Az órai operatív adatszolgáltatás a következő adatokat tartalmazza:
 - i. betárolt/kitárolt mennyiség (m^3 , MJ);
 - ii. nyitó/záró mobil gázkészlet (m^3 , MJ).

15.3.2. A földgáztároló havi elszámolása

- (a) A földgáztároló és a rendszerhasználó közötti kereskedelmi-pénzügyi elszámolás alapja az allokált napi földgáztárolói gázforgalmi mérleg, illetve e mérleg alapján kiállított jegyzőkönyvek.
- (b) Az allokált földgáztárolói forgalmi mérleg alapja az egyesített-földgáztároló gázforgalmi mérlege, amely a földgáztároló által üzemeltetett összes földgáztároló tényleges forgalmának összegzése útján jön létre.
- (c) A földgáztároló legkésőbb a gázhónapot követő hónap ötödik munkanapján a rendszerhasználók részére havi elszámolást küld a földgáztárolási üzletsabályzatban leírtaknak megfelelően.
- (d) Tekintettel a földalatti gáztárolók műszaki sajátosságára a földgáztárolási tevékenység velejárója lehet, hogy a kitárolási ciklusban a kitárolt mobil gázzal együtt kényszerű párnagáz és kondenzátor termelés is történik. A kényszerű kitermelés miatt a földgáztárolók biztonságos működését segítő párnagáz mennyisége csökken, amit folyamatosan pótolni kell. A kényszerű termelés során

kitermelt párnagáz mennyisége számítással meghatározható. A számítási módszert a földgáztároló üzletszabályzata rögzíti.

A földgáztárolónak a kitermelt párnagáz mennyiségét folyamatosan visszapótola.

A pótlás a földgáztárolóban lévő mobilgázból történik, oly módon, hogy a földgáztároló mobilgázt vesz valamely rendszerhasználótól. A rendszerhasználó kiválasztása - akivel a földgáztároló szerződést köt a földgáz megvásárlására - pályázatátán átlátható módon történik a VHR 81. § -ban leírtaknak megfelelően. A kitermelt párnagáz pótlására vonatkozó elszámolás a földgáztároló és a rendszerhasználó között havonta történik.

- (e) A jegyzőkönyvekben szereplő készlet adat egyúttal bizonylatolt készlet adatnak is tekintendő, ebből a célból a földgáztároló nem állít ki külön dokumentumot.
- (f) Abban az esetben, ha a havi elszámolás alapján a rendszerhasználónak tartozása van a földgáztároló felé, akkor a földgáztároló a havi elszámolás megküldését követően az egyenleget kiszámlázza a rendszerhasználó felé. Abban az esetben, ha a rendszerhasználónak követelése van a földgáztárolóval szemben, a földgáztároló jóváírási értesítőt küld, vagy egyéb módón egyeztet a rendszerhasználóval, ami alapján a rendszerhasználó a követelését kérheti visszautalni, vagy kérheti következő havi fizetési kötelezettségében kompenzálni.

15.4. ELSZÁMOLÁS A FÖLDGÁZELOSZTÓ RENDSZEREN

15.4.1. Elszámolás a földgázelosztó rendszer kiadási pontjain

- (a) A földgázelosztó rendszer kiadási pontjain - az egyes földgázelosztói rendszerhasználók által a földgázelosztó rendszerből ténylegesen vételezett gázmennyiség meghatározása - az adott kiadási (fogyasztási) ponton a földgázelosztó által a rendszerhasználókra a 14.1.2 fejezet szerint mért vagy allokált fogyasztások alapján történik. A profilos fogyasztói kör fogyasztásának meghatározására vonatkozó eljárásrendet jelen Szabályzat IV. mellékletének 1.2. (a) bekezdése tartalmazza. Az átalánydíjas felhasználók elszámolását a vonatkozó jogszabályok szerint kell végezni.
- (b) A gázmérők, illetve a mérési rendszerek leolvasásának gyakoriságát és a mérési adatok továbbítására vonatkozó adatszolgáltatás rendjét a földgázelosztó üzletszabályzata, valamint a földgázelosztói rendszerhasználókkal kötött szerződés tartalmazza.

15.4.2. Elszámolás a földgázelosztói rendszerhasználókkal

- (a) A földgázelosztói rendszeren szállított, elosztott földgázmennyiség elszámolása a földgázelosztó és a földgázelosztói rendszerhasználók közötti szerződésben foglaltak szerint történik.
- (b) Amennyiben a telephelyi vezetéken nyilvántartásba vett felhasználó, valamint egyetemes felhasználó is vételez, akkor a földgázelosztó a rendszerhasználó telephelyi szolgáltató felé a különbség képzés elve szerint allokál.

15.4.3. Elszámolás módja hiteles mérés hiánya esetén

Hiteles mérés hiánya esetén a VHR vonatkozó előírása⁸⁹ szerint kell eljárni.

⁸⁹ VHR 1. számú melléklet 36. §

15.4.4. Jegyzőkönyv és műbizonyság

- (a) A földgázelosztási szerződések teljesítések igazolására a földgázelosztó által leolvasásokon alapuló jegyzőkönyvi elszámolások vagy a felhasználóra napi allokálás alapján megállapított mennyiségek alapján kerül sor.
- (b) A földgázelosztó és a földgázzállító vagy szigetüzem esetén termelő által publikált műbizonyságot a földgázelosztó Informatikai Platformján havi gyakorisággal közzé teszi.

15.4.5. A földgázelosztói rendszerhasználók által fizetett díjtételek

- (a) A földgázelosztási szerződések teljesítésének igazolására a földgázelosztók üzletsabályzatában leírtak szerint kell eljárni. A földgázelosztó hálózati rendszerhasználati díjak megfizetése a mindenkor hatályos hozzáférési díjakra vonatkozó rendelet díjtételei és a kétoldalú szerződésekben rögzített fizetési feltételek mellett történik a földgázelosztó részére.

15.4.6. Korrekciós mennyiségek számítása

- (a) A korrekciós mennyiség a profilos elszámolású felhasználókra allokált és a mérők leolvasása után megismert tényleges fogyasztások eltérését mutatja. A korrekciós mennyiséget felhasználóra, illetve korrekciós csoportokra, kereskedőkre, földgázelosztóra összegezve kell megállapítani.
- (b) A korrekció szempontjából allokált fogyasztásnak a havi, végleges allokáció során megállapított érték számít.
- (c) A korrekció szempontjából leolvasásnak csak az elszámolási leolvasás számít. Elszámolási leolvasás hiányában az adott felhasználóra vonatkozóan nem történik korrekció.
- (d) Elszámolási leolvasásnak minősül a földgázelosztó által üzletsabályzatában vállalt térítésmentes ciklikus leolvasás, továbbá a kereskedőváltás során rendszerhasználók által térités ellenében megrendelt leolvasás.
- (e) Nem minősül elszámolási leolvasásnak a nem helyszíni leolvasásból származó mérőállás. Továbbá nem minősül elszámolási leolvasásnak a földgázelosztó tevékenységének eredményeként a mérőhely ellenőrzések vagy mérőmozgások következtében keletkezett mérőállás sem.
- (f) A korrekciós mennyiségeket havonta, az adott hónapban leolvasott mérőhelyekre (készülék) kell kiszámítani az IV. mellékletben meghatározott szabályok alapján.
- (g) A korrekciós csoportokat az IV. melléklet határozza meg.

15.4.7. A korrekciós elszámoló árak és díjak

- (a) A korrekciós árak és díjak a korrekciós mennyiségben foglalt gáz után fizetendő fajlagos elszámoló gázár és földgázelosztási rendszerhasználati díj korrekciós csoportonként megállapított értékei.
- (b) A korrekciós árakat és díjakat havonta kell megállapítani az IV. melléklet 4.2. pontjában meghatározott módszer szerint.
- (c) A korrekciós árakat és díjakat az egyes földgázelosztók működési területén belül egységesen kell megállapítani.
- (d) A tárgyhónapra vonatkozó elszámoló árakat illetve díjakat a tárgyhónap lezárulta előtt ki kell hirdetni. A meghirdetett árakat és díjakat a földgázelosztó informatikai

~~platformján kell meghirdetni úgy, hogy azt a földgázelosztó rendszeri rendszerhasználók megismerhessék.~~

- (e) A földgázelosztó a korrekciós árak és díjak számítását, a felhasznált bemenő adatokat a kiállított számla mellékleteként küldi meg rendszerhasználóknak.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 336. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

15.4.8. Profileltérés rendezése

- (a) A földgázelosztó rendszeri rendszerhasználók és a földgázelosztók egymás között a földgázelosztó rendszeri elszámolás profileltérés miatti utólagos korrekciós elszámolását végzik el.
- (b) A korrekciós elszámolás során a rendszerhasználókra allokált mennyiségek, illetve annak az elsődleges elszámolásban megállapított értékének korrekciója történik a leolvasott illetve mért adatok alapján.
- (c) ~~A korrekciós elszámolás fő lépései: a korrekciós mennyiségek megállapítása, a korrekciós elszámoló árak és díjak kiszámítása, a korrekciós értékek meghatározása és a korrekciós számlázás.~~

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 338. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (d) A korrekciós elszámolások rendezését a gázhónapot követő hónap 30-ig kell elvégezni és jegyzőkönyvezni az adott gázhónap tényleges gázmérő leolvasások alapján.
- (e) A korrekciós elszámolások pénzügyi rendezésének határideje a számla kiállítását követő 8. nap.
- (f) A földgázelosztói rendszerhasználó illetve a földgázelosztó kötelesek 2009. július 1-je előtt, illetve a kereskedő adott földgázelosztó rendszerre való hozzáférési jogosultságának megszerzésével egyidőben szerződést kötni a korrekciós elszámolásról. A szerződésnek a jelen Szabályzatban leírt eljárást kell követnie.
- (g) A korrekciós elszámolás a földgázelosztó és a földgázelosztói rendszerhasználó közötti szerződésben foglaltak szerint, a jelen Szabályzatban leírt eljárás alapján történik.
- (h) A földgázelosztói korrekciós elszámolás gyakorlatára épülő, a rendszerhasználók és földgázelosztók közötti általános szerződési feltételeket a jelen szabályzat XII. mellékletébe illesztett „Korrekciós elszámolási szerződés általános szerződési feltételei” című fejezet tartalmazza.

15.4.9. Számlázási előírások

15.4.9.1. A korrekciós elszámolás és számlázás

- (a) A korrekciós elszámolásban a korrekciós mennyiségek és azok értékeinek a földgázelosztó rendszeri rendszerhasználó kereskedő és a földgázelosztó közötti számlákkal történő elszámolása zajlik.
- (b) ~~A korrekciós mennyiségekben foglalt gáz értékét a korrekciós mennyiség és a korrekciós árak és díjak alapján, a IV. valamint a XII. melléklet alapján kell megállapítani.~~

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 341. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

- (c) A korrekciós elszámolást kereskedői illetve földgázelosztói korrekciós csoportokra bontva, a korrekciós csoportmennyiségek és azok korrekciós elszámoló ára illetve díja feltüntetésével kell megadni.
- (d) A kereskedőre vonatkozó korrekciós elszámolást a földgázelosztó köteles az érintett kereskedői engedélyes számára a korrekciós számla mellékleteként megküldeni.
- (e) Az elszámolás tartalmát a földgázelosztónak felhasználási helyenként tételesen kell a kereskedő számára megismerhetővé tenni a havi (gyűjtő) számla mellékleteként bemutatott elektronikus kimutatás formájában. A tételes kimutatásnak a következőket kell tartalmaznia: ügyfélnev, ügyfél azonosító (POD), profil típusa, elszámolási időszak, allokált mennyiség, mért mennyiség, különbözet, elszámoló egységár, nettó összeg.
- (f) A korrekciós elszámolás havonta történik az előző hónapra vonatkozó korrekciós mennyiségek alapján.
- (g) Pozitív kereskedői korrekciós gáz- illetve díjérték esetén a kereskedő köteles a korrekciós mennyiséget az adott korrekciós értéken korrekciós számla ellenében elszámolni a földgázelosztóval.
- (h) Negatív kereskedői korrekciós gáz- illetve díjérték esetén a földgázelosztó köteles a korrekciós mennyiséget az adott korrekciós értéken korrekciós számla ellenében elszámolni a kereskedővel.
- (i) A kereskedők illetve a földgázelosztók jogosultak a korrekciós elszámolásról szóló szerződésben meghatározott feltételek mellett számlát kibocsátani az elszámolásban meghatározott korrekciós gázmennyiségről és értékről.

15.4.9.2. Vitatott korrekciós elszámolások kezelése

- (a) A korrekciós elszámolás hibája esetén a kereskedő a korrekciós elszámolás kézhezvételét követően öt munkanapon belül írásban, a hiba megjelölésével az elszámolás felülvizsgálatát és javítását kezdeményezheti az elszámolásért felelős földgázelosztónál.
- (b) A hiba elismerése esetén a földgázelosztó a felülvizsgálati kérelem beérkezését követő öt munkanapon belül javító elszámolást/adatszolgáltatást küld a kereskedői engedélyesnek.
- (c) A földgázelosztó a felülvizsgálati kérelem beérkezését követő öt munkanapon belül az elutasítás okának írásbeli indoklásával elutasíthatja az elszámolás javítását. Elutasítás esetén a kereskedő a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választott Bírósághoz fordulhat a felülvizsgálati kérelem elutasításával kapcsolatban.
- (d) A földgázelosztónak a kereskedő számára minden olyan adatot mellékelni kell, amely alapján a vitatott elszámolás készült.
- (e) Azon vitatott részösszeg, amellyel kapcsolatban a korrekciós számla kibocsátásáig nem sikerül a kereskedő és a földgázelosztónak a vitás kérdéseket rendeznie, nem kerül kiszámlázásra.
- (f) A vitás kérdések lezárását követően a földgázelosztó és kereskedői külön új, az eredetit javító elszámolást és számlát készít.

(g) A leolvasási adatok utólagos javítását a földgázelosztó az eredeti leolvasást követő 60 napon belüli korrekciós elszámolásokban köteles figyelembe venni. A földgázelosztó és kereskedők közötti korrekciós elszámolás során a 5%-nál nem nagyobb leolvasási hibát nem kell figyelembe venni.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 44. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

15.5. VITATOTT ELSZÁMOLÁSOK KEZELÉSE

- (a) Az ezen szabályozás keretébe tartozó, a rendszerüzemeltetők és kereskedők fejezetében tárgyalt elszámolás hibája esetén a rendszerhasználó vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető az elszámolás kézhezvételét követően öt munkanapon belül írásban, a hiba megjelölésével az elszámolás felülvizsgálatát és korrekcióját kezdeményezheti az elszámolást kiadó rendszerüzemeltetőnél.
- (h) A hiba elismerése esetén a rendszerüzemeltető a felülvizsgálati kérelem beérkezését követő öt munkanapon belül korrekciós elszámolást/adatszolgáltatást küld a rendszerhasználónak.

16. ADATSZOLGÁLTATÁS

16.1. AZ ADATSZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (a) A GET-ben, a VHR-ben, a jelen Szabályzatban és az engedélyesek üzletszabályzataiban megadott adatszolgáltatási kötelezettségen felül a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók a földgázszállító illetve a rendszerirányító kérésére kötelesek minden olyan adatot biztosítani, amely az együttműködő földgázrendszer operatív üzemeltetéséhez szükséges.
- (b) Az adatszolgáltató és az adatokat kérő kötelesek gondoskodni az adatok biztonságáról, kötelesek megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket, és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek e Szabályzat, valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek. Az adatot védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, vagy törlés, illetőleg sérülés vagy a megsemmisülés ellen, valamint biztosítani kell az adatok rekonstruálhatóságát.
- (c) A földgázszállító, a földgáztároló, a földgázelosztó és a telephelyi engedélyesek kötelesek az üzemeltetésükben álló rendszerek forgalmi (ORA és NAP ciklusidejű mennyiségi és minőség mérései) alapadatait öt gázéven keresztül megőrizni, az azokhoz történő hozzáférést szükség szerint – eseti módon – biztosítani.

16.2. ADATSZOLGÁLTATÁS A HIVATAL FELÉ

A rendszerüzemeltetők teljes körű olvasási jogot biztosítanak a Hivatal felé az Informatikai platformhoz adatszolgáltatás céljából.

16.3. JEGYZŐKÖNYV ÉS MŰBIZONYLAT

- (a) A földgázelosztó, illetve a telephelyi szolgáltató köteles a rendszeréhez közvetlenül csatlakozó felhasználó vagy rendszerüzemeltető vagy rendszerhasználó kérése alapján az átadott földgáz mennyiségi, minőségi adatait tartalmazó jegyzőkönyvet, műbizonyságot átadni, szolgáltatni.
- (b) A földgázszállító rendszeréhez közvetlenül csatlakozó felhasználó és rendszerüzemeltető részére a szállító havi rendszerességgel kiállítja és megküldi az átadott földgáz mennyiségi, minőségi adatait tartalmazó jegyzőkönyvet, műbizonyságot.
- (c) A földgázelosztói és a telephelyi szolgáltató rendszeréhez csatlakozó felhasználók esetén a földgázszállító által a napi és havi elszámolás során biztosított adatok alapján a rendszerüzemeltetők kötelesek az adatszolgáltatásra.

16.4. AZ ENGEDÉLYESEK ÁLTAL BIZTOSÍTOTT ADATSZOLGÁLTATÁS

- (a) Az engedélyesek a napi gyakoriságú, elszámolást támogató adatszolgáltatást díjmentesen végzik.
- (b) A rendszerüzemeltetők egymás közötti, a napi gázforgalmazás irányításához szükséges adatforgalma térítésmentes.
- (c) Földgázelosztók kötelesek a rendszerirányító által megadott megszakítható kapacitással rendelkező felhasználók fogyasztási adatait hálózati pontonként a rendszerirányító külön kérésére átadni a VIII. számú mellékletben szereplő

formátumban, a megszakítások elrendelése illetve azok végrehajtásának ellenőrzése érdekében.

- (d) Földgázelosztók kötelesek a Korlátozási Besorolásban szereplő felhasználók fogyasztási adatait hálózati pontonként valamint korlátozási kategóriánként összegezni és a rendszerirányító külön kérésére átadni a VIII. számú mellékletben szereplő számítási módszer és formátum szerint, a korlátozások elrendelése illetve azok végrehajtásának ellenőrzése érdekében.
- (e) A földgázzállító napon belüli allokált adatszolgáltatást nyújt újranominálások esetén a rendszerhasználó számára az üzletszabályzatban rögzített feltételekkel törítesmentesen. Ennek az adatszolgáltatásnak az alapja a csatlakozó rendszerüzemeltetők által biztosított allokált adatok. Amennyiben ezeket a csatlakozó rendszerüzemeltető nem biztosítja a földgázzállító számára, az adatszolgáltatás a leadott nominálások arányában felosztott órás méréseket tartalmazza.
- (f) A (b) és (c) pontokban részletezetten túl igénybevett adatszolgáltatásért a földgázzállító, a földgázelosztó és a földgáztároló üzletszabályzatában meghatározott díjat számíthat fel.

16.5. ADATFORGALMI CSATORNÁK

- (a) Jelen szabályzat hatálya alá eső engedélyesek, az alábbi adatkommunikációs csatornákat kötelesek alkalmazni.
- (b) Adatszolgáltatás a következő módon történhet:
- (c) :
 - i. a rendszerüzemeltetők és rendszerhasználók Informatikai Platformján;
 - ii. internetes honlapon keresztül;
 - iii. egyéb elektronikus úton, elektronikus aláírással ellátott e-mailen keresztül.
- (d) A fenti adatszolgáltatás a rendszerirányító részéről sürgős esetben, szóbeli üzenetben is történhet hangrögzítővel ellátott telefonról, melyet 24 órán belül írásban is meg kell erősíteni. A szóbeli üzenet megfelelő rögzítése és archiválása a rendszerirányító feladata.
- (e) Egyéb hivatalos, nem operatív adatszolgáltatás:
- (f) cégszerűen aláírt írásos küldeményben:
 - i. levél;
 - ii. telefax;
 - iii. elektronikus aláírással ellátott e-mail.
- (a) Nem minősül hivatalosnak, csak tájékoztató jellegűnek az (a)-(c) ponttól eltérő formájú küldemény vagy üzenet.
- (b) A hivatalos adatszolgáltatás, küldemény átvételének bizonyítása a küldőt terheli.
- (c) A hivatalos adatszolgáltatás nyelve a magyar.

16.6. ADATFORGALMI SZABÁLYOK

Az engedélyesek informatikai rendszereinek, valamint adatkezelési folyamatainak illeszkedni kell a nemzeti, illetve nemzetközi adatvédelmi szabályozások előírásaihoz.

16.6.1. Bizalmas adatkezelés

- (a) Az üzleti titkok védelme kiterjed a tevékenységből adódó üzleti titokká minősített adatok védelmére, másik féltől vagy felektől szerződés, megállapodás alapján átvett üzleti titkok védelmére, valamint az engedélyesek a földgázrendszerben betöltött szerepköréből adódóan rábízott üzleti titkok védelmére egyaránt.
- (b) Az adatok 3 csoportba sorolhatók: titkos adat, bizalmas adat és nyilvános adat. A minősítési rend egységes rendszerbe foglalja a minősítéssel és a betekintési jogosultság engedélyezésével kapcsolatos feladatok megoldásának szabályozását. Az adatforgalmi megállapodásokban rögzíteni kell az egyes adatok besorolását.
- (c) Az üzleti titok védelmét szolgáló informatikai biztonsági követelményszint meghatározása során (a TCSEC és más nemzeti dokumentumok figyelembevételével) az Európai Unió által kidolgozott ITSEC-et, valamint a TCSEC B2 védelmi osztályára vonatkozó előírásokat kell irányadónak tekinteni (B csoport: kötelező és ellenőrzött védelem B2 = strukturált hozzáférés-védelem). Ennek megfelelően a hozzáférési-jogosultság kiosztása terén a „Mandatory Access Control” (MAC) vezérlési módot kell megvalósítani. Ezen irányelvhez igazodva kell kidolgozni az üzleti titket képező adatok feldolgozását is támogató alkalmazások informatikai biztonsági koncepcióját és a rájuk vonatkozó részletes informatikai biztonsági követelményeket.
- (d) A TCSEC és ITSEC előírás szerint az üzleti titok minősítésű elektronikus adatok feldolgozását támogató számítástechnikai alrendszereket, alkalmazásokat az informatikai rendszer többi részétől (belöső) túzfalakkal kell elválasztani, vagyis VPN virtuális magánhálózat létrehozására van szükség az engedélyes számítástechnikai LAN hálózatán belül is.
- (e) Az együttműködésben résztvevőknek vállalniuk kell azt, hogy ezeket az információkat a saját munkájuk során is bizalmasan kezelik, és gondoskodniuk kell arról, hogy megbízottaik, alkalmazottaik, tisztségviselőik bizalmasan kezeljék minden adatokat, információkat és dokumentációt, amelyeket annak tulajdonosa bizalmasnak minősít, továbbá azokat nem adják át harmadik félnek, vagy nem használják fel olyan célra, amely a tulajdonosa érdekének sérelméhez vezetne.
- (f) A felek közötti adatforgalmi megállapodásokban a bizalmas adatok/üzleti titkok és információk köréről és cseréjéről meg kell állapodni.
- (g) Azokban az esetekben, ha bizalmasnak minősített adatot, vagy információt, vagy azoknak bármely részét harmadik félnek is át kell adni, akkor ezen átadáshoz az átadó félnek meg kell szereznie az adat, vagy titokgazda írásbeli hozzájáruló nyilatkozatát.
- (h) A bizalmas adatokat, vagy információkat a kapó fél köteles bizonyítható módon megsemmisíteni, ha azok a feladatainak ellátásához már szükségtelené váltak.

17. A SZERVEZETT FÖLDGÁZPIAC MŰKÖDÉSÉNEK FŐBB SZABÁLYAI

- (a) A szervezett földgázpiaci engedélyes a VHR⁹⁰ vonatkozó paragrafusa alapján jelen Szabályzat hatálya alá tartozik. A szervezett földgázpiacot működtető társaság köteles a földgázzsállítóval együttműködni és ennek során kiemelten gondoskodni az alábbiakról:
- i. Ha a szervezett földgázpiacon forgalmazott földgáz, kapacitás vagy kiegysúlyozó földgáz alapú termék az ÜKSZ hatálya alá tartozó szállító, tároló vagy elosztó rendszert érinti, akkor a szervezett földgázpiaccal tagsági viszonyt csak olyan, jogi vagy természetes személy létesíthessen, aki az érintett rendszerüzemeltetővel érvényes kapacitáslekötési és földgázzsállítási, tárolási, vagy elosztási szerződéssel, illetve csatlakozó rendszerüzemeltetőkent érvényes együttműködési megállapodással rendelkezik. Ha a szervezett földgázpiacon az ÜKSZ hatálya alá tartozó nagynyomású földgázrendszeret érintő, kiegysúlyozó földgáz alapú terméket kíván bevezetni, akkor az ügyletek elszámolásában részt vevő elszámolóházzal olyan megállapodást kössön, ami biztosítja a az együttműködő nagynyomású földgázzsállító rendszer egyensúlyi elszámolásainak zavartalanosságát.
 - ii. a szervezett földgázpiacra bevezetett, az ÜKSZ hatálya alá tartozó nagynyomású földgázzsállító, tároló vagy elosztó rendszert érintő, földgázra, kapacitásokra, vagy kiegysúlyozó földgázra szóló opciós, határidős, csere-, valamint bármely más származtatott ügyletre vonatkozó szabványosított szerződés teljesítési feltételei feleljenek meg az érintett rendszerre vonatkozó földgáz minőségi, kapacitáslekötési, nominálási, allokálási és egyensúlytartási, illetve elszámolási szabályoknak. Az érintett rendszerüzemeltető jogosult és köteles közreműködni a szabványosított szerződések kidolgozásában. Az érintett rendszerüzemeltető egy adott szabványosított termék szervezett földgázpiacra történő bevezetéséhez a hozzájárulását csak akkor tagadhatja meg, ha a bevezetni kívánt szervezett földgázpiaci termék az együttműködő nagynyomású földgázrendszer működtetését, egyensúlyozási feladatainak ellátását, a földgázforgalom korrekt és határidőre történő elszámolását vagy az ellátás biztonságát veszélyeztető.
- (b) A szervezett földgázpiac működtetési engedélyesnek rendelkeznie kell a rendszerirányítóval egyeztetett, annak Informatikai Platformjához történő kapcsolódáshoz szükséges informatikai eszközökkel. Az rendszerirányító Informatikai Platformjához való csatlakozás feltételeit a 6.11.2.4. fejezet tartalmazza.
- (c) A rendszerirányító jogosult a földgázzsállítói, tárolói és a határon keresztüli kapacitások másodlagos kereskedelmének nyilvántartásához, a rendszer gáznapi irányításához szükséges információkat a szervezett piaci engedélyestől jelen Szabályzatban meghatározott módon és gyakorisággal bekérni, felhasználni. A szervezett földgázpiaci engedélyes köteles a szükséges információkat a rendszerirányító felé szolgáltatni.
- (d) A rendszerirányító a GET⁹¹ vonatkozó paragrafusában foglalt földgázellátási zavar és válsághelyzet esetén kívül jogosult a szervezett földgázpiacon folyó

⁹⁰ VHR 38. § (1)

⁹¹ GET 49. §

kereskedés felfüggesztését kezdeményezni a Hivatalnál abban az esetben is, ha a szervezett földgázpiac elektronikus kereskedési rendszere és/vagy az elszámlóház elszámolási rendszere, illetve az egyes elektronikus rendszerek közötti kapcsolat oly mértékben sérült, hogy az a nagynyomású földgázrendszerre meghatározott földgázzállítási feladat teljesítését, az egyensúlytartást vagy elszámolást veszélyezteti.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 347. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

18. JOGALAKALMAZÁSI SZABÁLYOK

18.1. A JOGALKALMAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (a) Az együttműködő földgázrendszer részeit üzemeltető valamennyi engedélyes és az együttműködő földgázrendszerhez kapcsolódó, vagy azt használó engedélyesek és rendszerhasználók a jelen Szabályzat hatálya alá tartoznak.
- (b) A jelen Szabályzat rendelkezéseinek betartása a rendszer igénybevételének teljes időtartama alatt kötelező.
- (c) Az együttműködő földgázrendszer üzemeltetése és használata során a Szabályzatban és annak 1.2. pontjában felsorolt jogszabályokban foglaltak szerint kell eljárni.
- (d) A Hivatal jogosult a Szabályzat betartását ellenőrizni.

18.2. A SZABÁLYZAT MEGSZEGÉSÉNEK KÖVETKEZMÉNYEI

- (a) A Szabályzatban foglalt kötelezettségek megszegése esetén a rendszerirányító panasszal élhet a Hivatal irányába.
- (b) A Szabályzat által meghatározott szabályok be nem tartása esetén a GET vonatkozó paragrafusában⁹² meghatározott szankciókat rendelheti el a Hivatal az engedélyesekkel és rendszerhasználókkal szemben.
- (c) A rendszerirányító, amennyiben észleli, hogy egy engedélyes az ellátás biztonságát, élet-, egészség-, üzem- és vagyonbiztonságot, illetve a környezetet súlyosan veszélyeztető módon üzemelteti a földgázrendszer bármely elemét, vagy a jelen Szabályzatban meghatározott kötelezettségeinek nem képes eleget tenni, e körülményt jelzi a Hivatalnál.
- (d) Az engedélyes vagy rendszerhasználó, aki a Szabályzatban foglalt kötelezettségeinek a megszegésével/nem teljesítésével más engedélyesnek/rendszerhasználónak bizonyíthatóan kárt okoz, köteles azt megtéríteni.

18.3. DISZKRIMINÁCIÓ MENTESSÉG

- (a) A rendszerüzemeltetők és a rendszerirányító kötelesek minden, azonos típusú engedéllyel rendelkező, illetve minden rendszerhasználó részére ugyanazokat a jogokat, szerződéses feltételeket, díjakat és nominálási eltérési- és kiegyensúlyozási díjakat alkalmazni, a versenysemlegességet biztosítani.
- (b) A rendszerüzemeltetők és a rendszerirányító az általuk nyújtott szolgáltatás tekintetében minden rendszerhasználó részére ugyanazokat a jótállási feltételeket biztosítja.
- (c) A rendszerüzemeltetők és a rendszerirányító kötelesek szerződéses feltételeiket, az aktuális díjaikat, illetve nominálási eltérési- és kiegyensúlyozási díjaikat, valamint a kapacitáslekötéssel kapcsolatos szabályokat internetes honlapjukon közzétenni.
- (d) A rendszerüzemeltetőknek a közzétett szerződéses feltételektől, díjakról és nominálási eltérési- és kiegyensúlyozási díjakról való minden eltérést közzé kell tenniük internetes honlapjukon.

⁹² GET 119 (1).§

- (e) A rendszerirányító köteles biztosítani a birtokába jutott, nem közcélú adatok bizalmas kezelését és a rendszerhasználók, valamint az engedélyesek felé történő egységes szintű, szelektív és diszkriminációmentes adatszolgáltatást.
- (f) Diszkrimináció vélemezett előfordulása esetén az érintett engedélyes vagy rendszerhasználó a Hivatalhoz fordulhat.
- (g) A diszkriminációmentes működést a Hivatal ellenőrizheti.
- (h) A szolgáltatási szerződésekbe foglalt díjak, azonos szolgáltatás igénybevétele esetén minden arra szerződő piaci szereplő számára azonosak kell, hogy legyenek. A szolgáltatás igénybevételét a rendszerüzemeltető nem tagadhatja meg az igénylőtől, ha azt már másik azonos típusú (engedélyű) piaci szereplő számára is biztosította.
- (i) Az engedélyesek kötelesek az internetes weblapjukon feltüntetni az alapszolgáltatásokon felül nyújtott szolgáltatásai szerződéseinek azon tartalmi elemeit és árait, amelyek más piaci szereplők számára is elérhetők kell, hogy legyenek.

19. MELLÉKLETEK

I. sz. melléklet – ÜKSZ Szabályzati Bizottság ügyrendje

1. Az SZB célja

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény⁹³ előírásai értelmében a rendszerirányító felelős az együttműködő földgázrendszer működését részletesen szabályozó Üzemel és Kereskedelmi Szabályzat (ÜKSZ) elkészítéséért, és e munka során ki kell, hogy kérje a Szabályzati Bizottság (SZB) véleményét.

2. Az SZB státusza

A rendszerirányító által működtetett, az ÜKSZ előkészítését támogató, az adott szakterületekhez tartozó fejezetek elkészítéséért felelős szervezet.

3. AZ SZB működése

3.1 Az SZB tagjai

Az SZB véleményezési joggal rendelkező tagjai a VHR 116 § paragrafusa szerinti

- i. földgázszállítási,
 - ii. földgáztárolási,
 - iii. földgázelosztási,
 - iv. földgáz-kereskedelmi,
 - v. egyetemes szolgáltatási
engedélyesi körök, valamint az
 - i. egyetemes szolgáltatásban részesülő felhasználók,
 - ii. kereskedelmi ellátásban részesülő felhasználók,
 - iii. földgáztermelők
- által hivatalosan megválasztott képviselők.

Az SZB munkájában, az előzőekben hivatkozott szervezetek írásban felhatalmazott képviselőjük útján vesznek részt. Az SZB tagsági mandátumot és a személyes képviseletet igazoló okiratot az SZB elnökének kell átadni.

Az SZB képviselőket a delegáló szakmai körök saját ügyrendjük, szabályozásuk alapján delegálják. Az adott kör képviselője a kör ügyrendjében szabályozott módon visszahívható, újraválasztható.

A tagokat az SZB-ben az engedélyesi kör által írásban kijelölt képviselő helyettesítheti. A helyettesítő meghatalmazását az SZB ülés előtt köteles a szakmai titkár részére átadni.

3.2 Vita az engedélyesi, felhasználói, termelői kör képviseletével kapcsolatosan

Amennyiben valamely a VHR-ben felsorolt engedélyesi, felhasználói, termelői körbe tartozó szervezet tagjainak többsége írásban jelzi a rendszerirányítónak, hogy vitatja az érintett kör képviselőjének jogát a képviseletre megjelölve annak okát, a rendszerirányító a beadványt állásfoglalásra megküldi a Magyar Energia Hivatalnak.

⁹³ GET 110 §

Az érintett engedélyesi kör mindaddig nem képviseltetheti magát az SZB ülésein, ameddig a Hivatal határozattal meg nem nevezi a képviseletre jogosult személyt a rendszerirányító számára.

3.3 Az SZB elnöke

Az SZB elnöke a rendszerirányítási engedélyes kijelölt képviselője.

Az SZB-ben az elnök nem szavaz, hanem dönt az SZB-ben meghozott állásfoglalások elfogadásáról, illetve azok elutasításáról.

Az elnök feladatai:

- i. az SZB munkájának szervezése,
- ii. az SZB ülések összehívása,
- iii. az SZB napirendjének előterjesztése,
- iv. az ülések levezetése,
- v. az SZB működési költségének allokálása.

Az elnök mellett és irányításával az adminisztrációs feladatokat a rendszerirányítási engedélyes által kijelölt szakmai titkár látja el.

3.4 A szakmai titkár

Az SZB munka adminisztrációjának lebonyolítására a rendszerirányítási engedélyes SZB szakmai titkárt jelöl ki. A szakmai titkár nem tagja az SZB-nek, szavazati joggal nem rendelkezik.

A szakmai titkár feladatai:

- i. az SZB ülések előkészítése,
- ii. az üléseken megtárgyalandó dokumentumok kiküldése a tagok és résztvevők részére,
- iii. az ülés jegyzőkönyvének vezetése,
- iv. az SZB munkájának dokumentálása,
- v. az SZB állásfoglalások elkészítése és kiküldése,
- vi. az SZB más szervezetekkel való kommunikációjának bonyolítása.

A szakmai titkárt a rendszerirányítási engedélyes indoklás nélkül visszahívatja, új szakmai titkár kijelölésével egy időben.

3.5 Szakértők bevonása

Az SZB és az SZB tagok az ÜKSZ kidolgozásával és véleményezésével kapcsolatos feladatokba saját költségük terhére szakértőket vonhatnak be.

Az SZB-be képviselőt delegáló körök által az ÜKSZ kidolgozásába bevont egy-egy szakértő, a rendszerirányítási engedélyesnek pedig 2 fő szakértője tanácskozási joggal részt vehet az SZB ülésein.

Az engedélyesi körök által az ÜKSZ kidolgozásával kapcsolatban megbízott szakértők az SZB vagy SZB tag meghívása esetén részt vehetnek az SZB meghatározott ülésein, illetve az SZB által megadott kérdések megvitatásában.

4. Az SZB feladatai

- i. az ÜKSZ változtatásaival kapcsolatos iparági és felhasználói vélemények befogadása és megvitatása,

- ii. az ÜKSZ rendszeres felülvizsgálata,
- iii. az ÜKSZ változtatására beterjesztett indítványok megvitatása és véleményezése,
- iv. az ÜKSZ módosításának kezdeményezése, ezek indokolása,
- v. javaslattétel a rendszerirányító felé az ÜKSZ módosítására,
- vi. a rendszerirányító által a Hivatal részére benyújtott ÜKSZ és ÜKSZ módosítás tervezetek megvitatása és véleményezése.

5. Az SZB ülései

Az SZB az elnökkel egyeztetett gyakorisággal, de minden évben szeptember 30-ig legalább egyszer össze kell, hogy üljön.

Az SZB üléseket az elnök hívja össze és vezeti le.

Az elnök köteles 15 napon belül SZB ülést összehívni, ha az SZB bármely tagja azt kéri (megnevezve és szövegszerűen előkészítve a tárgyalandó ügyet, illetve indokolva a rendkívüli sürgősséget), vagy ha az elnök megítélése szerint azt valamilyen körülmény indokolja.

Az SZB ülések időpontját az elnök állapítja meg. Az ülésről az elnök legalább 10 munkanappal az ülést megelőzően írásban kell, hogy értesítse a tagokat, megadva az ülés összehívásának okát és a megvitatandó témákat.

Az elnök által megadott témaikon felül megvitatásra javasolt kérdéseket és javaslatokat az SZB tagoknak az ülést megelőzően legalább 8 munkanappal előbb meg kell küldeniük a szakmai titkár részére.

A megtárgyalásra kerülő dokumentumokat és előterjesztéseket legalább 5 munkanappal az SZB ülést megelőzően a szakmai titkár megküldi az ülés résztvevőinek.

Az ülésekről jegyzőkönyvet kell vezetni, ami az SZB titkárának feladata. A jegyzőkönyvet az elnök hitelesíti. A jegyzőkönyvet az SZB tagjainak hitelesítés után az ülést követő 4 munkanapon belül meg kell küldeni. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell a résztvevőket, az ülésen megtárgyalott témaöröket, az ezekről kialakított állásfoglalást, döntéseket.

Az ülés résztvevői a jegyzőkönyvvel kapcsolatos észrevételeiket, véleményeiket a kézhezvételtől számított 3 munkanapon belül a szakmai titkár részére juttathatják el.

Az SZB ülések jegyzőkönyveit a rendszerirányítási engedélyes az SZB ülés után 10 munkanapon belül köteles a Hivatal számára is megküldeni.

Az ülések napirendjét az elnök terjeszti elő, az SZB tagok módosítási javaslatokat tehetnek, amelyeket szavazásra kell bocsátani.

Az SZB éves munkaprogramot állapíthat meg.

6. Az SZB véleményének kialakítása

Az SZB szavazás alapján a következő kérdésekben alakít ki véleményt:

- i. SZB ügyrend elfogadása/módosítása,
- ii. SZB ülések napirendjének elfogadása/módosítása,
- iii. konkrét kérdés megvizsgálása az engedélyesi körökben,
- iv. ÜKSZ rész kidolgozása az engedélyesi körökben,

- v. munkabizottság létrehozása konkrét kérdés megvizsgálására,
- vi. ÜKSZ módosítási javaslat a rendszerirányítási engedélyes részére,
- vii. vélemény kialakítás a rendszerirányítási engedélyes által beterjesztett ÜKSZ-szel kapcsolatban,
- viii. SZB költségvetés elfogadása,
- ix. SZB éves gazdálkodásról szóló beszámoló elfogadása.

Az SZB véleményét a szakmai titkár az ülés jegyzőkönyvében vezeti.

Az SZB szavazóképes, ha ülésén az SZB tagjainak legalább 2/3-a jelen van. A szavazást az elnök rendeli el.

Az SZB véleményét egyszerű többséggel alakítja ki. Az SZB kialakított állásfoglalásának elfogadásáról minden egyes szavazás után a rendszerirányítási engedélyest képviselő SZB elnök dönt, és indokolja döntését.

Két SZB ülés között felmerülő sürgős kérdés esetén, vagy olyan állásfoglalás kialakítása esetén, mely kivételesen szóbeli vita nélkül is elbírálható, az Elnök jogosult írásbeli szavazást elrendelni. Ez esetben az Elnök ilyen értelmű felhívással írásban kezdeményezi az állásfoglalás kialakítását, és közli azt az általa megszabott beérkezési határidőt, ameddig a tagoknak írásban (levélben, telexen, telefaxon vagy e-mail útján) egyértelmű szavazatukat közölni kell. Az olyan SZB tag, aki az Elnök által adott határidőt elmulasztja úgy kezelendő, mint aki nem kíván a kérdésről szavazni.

Amennyiben az SZB-ben kialakított vélemény alapján az SZB-be képviselőt delegáló körök hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, vagy jogos gazdasági érdekük jelentős mértékben csorbul, gazdálkodásuk ellehetetlenül, akkor a kört képviselő SZB tag ellenvéleményt jelenthet be.

Az indoklással ellátott ellenvéleményt a következő SZB ülésig el kell juttatni a szakmai titkár részére, aki gondoskodik annak az ülés résztvevői és a Hivatal részére történő eljuttatásáról.

7. Az SZB eljárásrendje

7.1 Az ÜKSZ szövegjavaslatok benyújtása, a módosítás esetei és menete

A VHR 116 § (7) bekezdés alapján az ÜKSZ földgáz tárolására, szállítására, elosztására, termelésére vonatkozó fejezeteire vonatkozó SZB javaslatot az SZB-be képviselőt delegáló érintett körök kötelesek elkészíteni, és azt az SZB titkárának határidőre megküldeni az SZB által jóváhagyott ütemterv szerint.

Minden SZB-tag kezdeményezheti az ÜKSZ felülvizsgálatát az 5. pont 3 bekezdésében leírtak szerint.

Minden olyan esetben is módosítani kell az ÜKSZ-t, amikor ezt a jogszabályi változtatások szükségessé teszik.

A szövegjavaslatokat, illetve a szövegszerű, indoklással alátámasztott változtatási javaslatokat a szakmai titkár részére kell eljuttatni, elektronikus formában.

A szövegtervezeteket, illetve a változtatási javaslatokat a szakmai titkár megküldi az SZB tagok részére, és a javaslat megvitatását felveszi a következő SZB ülés napirendjére.

Az ÜKSZ-t, illetve annak módosításait a rendszerirányítási engedélyesnek egységes szerkezetben kell benyújtania a Hivatalnak jóváhagyásra. A javaslathoz csatolni kell a módosítások indokolását, valamint a véleményezők által indokolt ellenvéleményeket.

Az SZB ÜKSZ tartalommal kapcsolatos véleménye a rendszerirányítási engedélyesre nézve nem kötelező érvényűek, a rendszerirányítási engedélyes az SZB módosító javaslattól eltérő ÜKSZ szövegtervezetet is benyújthat jóváhagyásra.

A rendszerirányítási engedélyes az ÜKSZ tervezet a Hivatal részére történő beadásával egy időben meg kell, hogy küldje az SZB részére.

8. AZ SZB gazdálkodása

Az SZB a soron következő naptári évre vonatkozó költségvetését minden év utolsó ülésén fogadja el. Az SZB működése során az adott évre tervezett költségek az SZB tagok között egyenlő arányban felosztásra kerülnek, és a rendszerirányítási engedélyes a tagoknak a rájuk eső költségrészről számlát állít ki. Amennyiben az adott évben a tervezett költség nem kerül felhasználásra, a fennmaradó összeg a következő év költségvetésének részét képzi, és az arra az évre vonatkozó költségtervezésnél azt figyelembe kell venni.

II. sz. melléklet – nominálási eltérési díj a földgázzszállító rendszeren

A rendszerhasználók által betáplálási és kiadási pontokon megfizetendő nominálási eltérési díjak napi eltérés esetén a következők szerint kerülnek meghatározásra:

Eltéres a nominálástól	Eltéresi díj
$ Q_{tény} - Q_{nom} \leq Q_{nom} * 12\%$	Nincs
$ Q_{tény} - Q_{nom} > Q_{nom} * 12\%$	Tarifarendelel alapján meghatározott pótdíj (Ft/MJ) a 12 %-ot meghaladó eltérésre

$Q_{tény}$: az adott betáplálási ponton az igénybevett pozitív opcióval csökkentett és a negatív opcióval növelt összes betáplálás, a földgáztárolói irányú kiadási ponton a pozitív opcióval növelt és negatív opcióval csökkentett összes vételezés.

Q_{nom} : adott gáznapra vonatkozó utolsó érvényes, a rendszerirányítási engedélyes által jóváhagyott nominálásban szereplő mennyiség az adott pontra

III. sz. melléklet – kiegysúlyozási pótdíj a földgápszállító rendszeren

- A kiegysúlyozás pótdíja, ha a rendszerhasználó nem kínál fel opciós forrást az adott napon**

Napi eltérés elszámolása

Egyensúlyi eltérés	Kiegysúlyozási pótdíj a toleranciasávon kívüli mennyiségre
$\left (\Sigma Q_{\text{fogyasztás}} - \Sigma Q_{\text{forrás}}) - (\Sigma Q_{\text{fogyasztás nom}} - \Sigma Q_{\text{forrás nom}}) \right \leq \Sigma Q_{\text{forrás nominált}} * 2 \%$	Nincs
$\left (\Sigma Q_{\text{fogyasztás}} - \Sigma Q_{\text{forrás}}) - (\Sigma Q_{\text{fogyasztás nom}} - \Sigma Q_{\text{forrás nom}}) \right > \Sigma Q_{\text{forrás nom}} * 2 \%$	A Tarifarendelet alapján meghatározott pótdíj

$\Sigma Q_{\text{forrás}}$: a betáplálási pontokon a rendszerhasználó által adott gáznapon a földgápszállító rendszerbe betáplált mennyiségek összege MJ-ban kifejezve

$\Sigma Q_{\text{fogyasztás}}$: a kiadási pontokon a rendszerhasználó által adott gáznapon vételezett mennyiségek összege MJ-ban kifejezve

Mivel a hatályos Tarifarendelet a kapacitás lekötését térfogat alapú dimenzióban rögzítette a rendszerhasználat dimenziója is térfogat alapú kell legyen. Emiatt a térfogatban egyensúlyos nominálás energiában egyensúlytalan az egyes hálózati pontok eltérő fűtőérték értékei miatt. Ezért az alábbi paraméterek különbségét, mely a nominálás során az eltérő fűtőértékek okozta egyensúlytalanság, a rendszerhasználó egyensúlytalanságából korrigálni kell. Ebben az esetben a rendszerhasználó energiában kifejezett egyensúlytalansága csak a nominálási hibából eredő egyensúlytalanság, amelyet ennek megfelelően a Tarifarendeletben meghatározott pótdíj terhel.

$\Sigma Q_{\text{fogyasztás nomt}}$: a rendszerhasználónak adott gáz napon a földgápszállító rendszerből vételezni szándékozott jóváhagyott nominálásában megadott gáz MJ-ban kifejezve, ahol az energiatartalmat a nominált mennyiség (m^3) és a tény fűtőérték (MJ/m^3) szorzatával kell képezni

$\Sigma Q_{\text{forrás nomt}}$: a rendszerhasználónak adott gáz napon a földgápszállító rendszer betáplálási pontjára jóváhagyott nominálásában megadott gáz MJ-ban kifejezve, ahol az energiatartalmat a nominált mennyiség (m^3) és a tény fűtőérték (MJ/m^3) szorzatával kell képezni

- Kiegysúlyozási díj, ha a rendszerhasználó felkínál opciós forrást az adott napon**

Napi eltérés elszámolása

Egyensúlyi eltérés	Kiegyensúlyozási pótdíj a toleranciasávon kívüli mennyiségre
$\left (\Sigma Q_{\text{fogyasztás}} - \Sigma Q_{\text{forrás}}) - (\Sigma Q_{\text{fogyasztás nom}} - \Sigma Q_{\text{forrás nom}}) \right \leq \Sigma Q_{\text{opción}}$	Nincs
$\left (\Sigma Q_{\text{fogyasztás}} - \Sigma Q_{\text{forrás}}) - (\Sigma Q_{\text{fogyasztás nom}} - \Sigma Q_{\text{forrás nom}}) \right > \Sigma Q_{\text{opción}}$	Tarifarendelet alapján meghatározott pótdíj

$\Sigma Q_{\text{forrás}}$: a betáplálási pontokon az igénybevett pozitív opcióval csökkentett és a negatív opcióval növelt, a rendszerhasználó által adott gáznapon a földgápszállító rendszerbe betáplált mennyiségek összege MJ-ban kifejezve

$\Sigma Q_{\text{fogyasztás}}$: az adott gáz napon, kiadási ponton a pozitív opcióval növelt és negatív opcióval csökkentett a rendszerhasználó által adott gáznapon vételezett mennyiségek összege MJ-ban kifejezve

$\Sigma Q_{\text{fogyasztás nomt}}$: a rendszerhasználónak adott gáz napon a földgápszállító rendszerből vételezni szándékozott jóváhagyott nominálásában megadott gáz MJ-ban kifejezve, ahol az energiatartalmat a nominált mennyiség (m^3) és a tény fűtőérték (MJ/m^3) szorzatával kell képezni

Mivel a hatályos Tarifarendelet a kapacitás lekötését térfogat alapú dimenzióban rögzítette a rendszerhasználat dimenziója is térfogat alapú kell legyen. Emiatt a térfogatban egyensúlyos nominálás energiában egyensúlytalan az egyes hálózati pontok eltérő fűtőérték értékei miatt. Ezért az alábbi paraméterek különbségét, mely a nominálás során az eltérő fűtőértékek okozta egyensúlytalanság, a rendszerhasználó egyensúlytalanságából korrigálni kell. Ebben az esetben a rendszerhasználó energiában kifejezett egyensúlytalansága csak a nominálási hibából eredő egyensúlytalanság, amelyet ennek megfelelően a Tarifarendeletben meghatározott pótdíj terhel.

$\Sigma Q_{\text{forrás nomt}}$: a rendszerhasználónak adott gáz napon a földgápszállító rendszer betáplálási pontjára jóváhagyott nominálásában megadott gáz MJ-ban kifejezve, ahol az energiatartalmat a nominált mennyiség (m^3) és a tény fűtőérték (MJ/m^3) szorzatával kell képezni

$\Sigma Q_{\text{opción}}$: az adott gáznapra a rendszerhasználó által felajánlott és az egyensúlytalanságnak megfelelő előjelű opció

3. A kiegyenlítő gáz ára

3.1 A kiegyenlítő gáz árképzése

A kiegyenlítő gáz ára, az igénybevett opciók, a kapacitás független rugalmassági eszközök és a felhasznált saját egyensúlyozó gáz súlyozott átlaga (Ft/MJ).

Amennyiben az adott gáznapon nem történt opció vagy kapacitás független rugalmassági eszköz vagy saját egyensúlyozó gáz igénybevétel, az utolsó olyan gáznapon érvényes kiegyenlítő gázárat kell figyelembe venni, amely gáznapon ilyen igénybevétel történt.

A földgázzsállító a gáznap után, a rendszerhasználókkal történő elszámoláskor publikálja a lehívott opciók, kapacitás független rugalmassági eszközök, saját egyensúlyozó gáz vagy ezek igénybevétele hiányában az előző napi kiegyenlítő gáz ára alapján a gáznapról vonatkozó kiegyenlítő gáz árakat.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának II. pontjának 350. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

3.2 Gáznapi egyensúlytalanságok elszámolása

- a. Túlfogyasztás esetén a földgázzsállító a rendszerhasználó forrás-fogyasztás különbségét az 3.1. pont szerint számolt kiegyenlítő gáz áron adja el a rendszerhasználónak.
- b. Alulfogyasztás esetén a földgázzsállító a rendszerhasználó forrás-fogyasztás különbségét az 3.1. pont szerint számolt kiegyenlítő gáz áron veszi meg a rendszerhasználótól.

IV. sz. melléklet – A profil alapú elszámolási rendszer részletes szabályai

A profil alapú elszámolási rendszer a földgázelosztó és a kereskedői engedélyesek (a továbbiakban: kereskedők) részvételével, a földgázelosztó rendszereken érvényes, a profilos felhasználói körre vonatkozó nominálás, allokálás, korrekció során, a jelen Szabályzatban rögzített módon használt módszer. Jelen melléklet a profil alapú elszámolási rendszer részletes szabályait írja le.

1. A profolfogyasztás meghatározásának részletes szabályai

1.1. A skálázási tényező meghatározása

- (a) A földgázelosztó köteles számon tartani minden mérőhelyre vonatkozóan az elszámolási mérőleolvasások adatait, nevezetesen
- a mérőleolvasás pontos dátumát,
 - leolvasott mérőállást,
 - a mérőhely a 70/2003. (X.28) GKM Rendelet 7. számú melléklete szerinti OMSZ mérési pont megnevezését.

Ezek alapján minden leolvasási időszakról⁹⁴ a leolvasott mérőállások különbségeként a földgázelosztó megállapítja a mérőhely leolvasási időszak alatti gázfogyasztását gáztechnikai normál köbméterben.

- (b) A földgázelosztó jelen melléklet 5. melléklete szerinti algoritmust követve az OMSZ által gáznapi nap 8:00-kor között, az 1.1 (a) pont szerinti meteorológiai körzetre vonatkozó gáznapi tény átlaghőmérsékletek alapján meghatározza a már lezárt leolvasási időszak minden napjára a tized fokra kerekített felejtősúlyos napi átlaghőmérséklet értékét.
- (c) A földgázelosztó jelen melléklet 1. és 2. melléklete szerint meghatározza a leolvasási időszak napi felejtősúlyos átlaghőmérsékleteihez tartozó napi profilszorzókat, amelyek összegzésével kapjuk a leolvasási időszak normált profolfogyasztását.
- (d) A leolvasási időszakra vonatkozó skálázási tényezőt a leolvasási időszak tényleges gázfogyasztásának és az 1.1. (c) pont szerint meghatározott normált profolfogyasztásának hányadosa adja meg.
- (e) A földgázelosztó rendszerhez újonnan csatlakozó vagy visszakapcsolt, illetve egyéb okból lezárt leolvasási időszakkal nem rendelkező mérőhelyek profilba sorolásához az éves becsült fogyasztási mennyiséget a felhasználó egyetemes szolgáltatója, vagy kereskedője köteles megadni a földgázelosztó számára, aki ebből a skálázási tényező kiszámítását az 1.1. (b)-(d) pontjai szerint elvégzi.

1.2. A profolfogyasztás meghatározása

- (a) Egy mérőhely gáznapi profolfogyasztását a mérőhelyre vonatkozó aktuálisan érvényes skálázási tényező és a meteorológiai körzetének napi átlaghőmérsékletei alapján meghatározott napi profilszorzó szorzataként a földgázelosztó állapítja meg.
- (b) A mérőhelyre vonatkozó aktuálisan érvényes skálázási tényező a mérőhely legutolsó lezárt leolvasási időszakának skálázási tényezője. A földgázelosztó indokolt esetben ettől a szabálytól eltérhet, és más módszerrel is megállapíthatja a mérőhely

⁹⁴ Az előző leolvasást követő első gáznapi elejétől a leolvasás gáznapjának végéig tartó időszak

gáznapi aktuálisan érvényes skálatényezőjét. A szabálytól való eltérésről és annak indokáról az érintett kereskedőt értesíteni kell.

- (c) A napi profilszorzót a jelen melléklet 1. és 2. mellékletében található profilszorzó táblázatból, az OMSZ által gáznapot követően 8:00-kor a gáznapra közölt tényhőmérsékletek, illetve azok hiányában az OMSZ által előre jelzett hőmérsékletek felhasználásával, a jelen melléklet 5. mellékete szerinti algoritmussal megállapított, tized fokra kerekített napi felejtősúlyos átlaghőmérsékletek alapján kapjuk.
- (d) A földgázelosztói engedélyesek a profil alapú elszámolási körbe tartozó felhasználói körre a napi előnominálások és a gáznapot követő allokációk meghatározásához szükséges napi átlaghőmérsékleti adatok figyelembevételéhez az Országos Meteorológiai Szolgálat fő- és mellék mérő állomásaihoz rendeli a szolgáltatási területén lévő településeket, ezen belül a felhasználási helyeket. Az OMSZ mérőállomásainak reggeli - 8 órakor - közzétett adatait kell a nominálás és allokálás esetében figyelembe venni. A földgázelosztók az informatikai Platformjaikon kötelesek a gáznapot előtt a gáznapra vonatkozó OMSZ napi középhőmérsékletre vonatkozó előjelzéseket, valamint a gáznapot követő gáznapra a tényleges OMSZ napi középhőnmérőkkel adatakat közzétenni. (e) Egy fogyasztási hely napi profilfogyasztása a fogyasztási helyhez tartozó mérőhelyekre számolt napi profilfogyasztás összege.
- (f) Egy kereskedő napi profilfogyasztása az általa ellátott fogyasztási helyek profilfogyasztásának az összege.
- (g) Egy mérőhely profilfogyasztásának meghatározása képletekkel:

$$PF_i(t) = s_i(t) \times p_i(t)$$

Ahol:

- $PF_i(t)$ – az i mérőhely t gáznapra vonatkozó profilfogyasztása
- $s_i(t)$ – az i mérőhelyre vonatkozó t napon érvényes skálázási tényező
- $p_i(t)$ – az i mérőhely profilbesorolása és a hőmérsékleti körzete OMSZ által a t gáznapot követő nap 8:00-kor t napra közölt átlagos napi középhőmérséklete alapján meghatározott, t napra érvényes profilszorzó

2. A profilos felhasználók fogyasztásbecslésének részletes szabályai

- (a) A földgázelosztó egy előre meghatározott, minden földgázelosztó által egységesen alkalmazott módszertan alapján a gáznapot előtt megállapítja a földgázelosztó vezeték betáplálási pontjára (a továbbiakban: gázátadó) a gáznapra érvényes profilos felhasználói körre vonatkozó fogyasztásbecslését (m^3/nap).

A gázátadói profilos felhasználói körre, t gáznapra vonatkozó fogyasztásbecslés képletekkel:

$$EF(t) = \beta_0 + \beta_1 \times G_p(t-2) + \beta_2 \times T^E(t) + \beta_3 \times T^E(t-1) + \beta_4 \times W(t)$$

Ahol:

- $EF(t)$ – az adott gázátadói profilos felhasználói körre és t gáznapra vonatkozó fogyasztásbecslés

- β_i – az adott gázátadóra vonatkozó, historikus adatok alapján számolt, adott napra érvényes multilineáris regresszió előre rögzített együtthatói
 - $G_P(u)$ – az adott gázátadóra és u gáznapra vonatkozó, a profilos felhasználói körre allokált összes gáznapi fogyasztás
 - $T^E(u)$ – az adott gázátadó területére u napra az OMSZ által u nap előtti nap 8:00-kor előre jelzett átlagos középhőmérséklet
 - $W(t)$ – bináris (nulla/egy értékű) változó, melynek értéke munkanapokon 1, munkaszüneti napokon 0
- (b) A profilos felhasználói kör fogyasztásának becslését a földgázelosztó a jelen melléklet 1.2 pontjában leírt eljárásrend szerint számított profilfogyasztásuk arányában osztja meg a kereskedők között. Az így kapott értékek az egyes kereskedők profilos felhasználóira vonatkozó fogyasztásbecslések.
- A kereskedő gázátadó mögötti profilos felhasználóira vonatkozó fogyasztásbecslések t gáznapra képletekkel:

$$EF_K(t) = EF(t) \times \frac{PF_K^E(t)}{\sum_K PF_K^E(t)}$$

Ahol:

- $EF_K(t)$ – a K kereskedő profilos felhasználóira és t gáznapra vonatkozó fogyasztásbecslés
- $EF(t)$ – az adott gázátadói profilos felhasználói körre és t gáznapra vonatkozó fogyasztásbecslés
- $PF_K^E(t)$ – a K kereskedő t gáznapra vonatkozó, a t napra az OMSZ által t napra előtti nap 8:00-kor előre jelzett átlagos középhőmérsékleti adattal számolt gázátadói profilfogyasztása, azaz a gázátadó mögötti területen a K kereskedő által ellátott profilos fogyasztási helyek előre jelzett hőmérséklettel számolt profilfogyasztásainak összege

3. Az allokálás részletes szabályai

3.1. A napi allokált gázmennyiség kiszámítása

- (a) Az allokálás alapja a gázátadói átvételi mennyiség, ami a földgázelosztó rendszer betáplálási pontján mért tényleges napi forgalommal egyenlő. Amennyiben egy betáplálási pont mögött több földgázelosztó működik, akkor a földgázelosztók közötti forgalom mért értékének ismeretében állapítják meg az érintett földgázelosztók a rájuk vonatkozó átvételi mennyiséget.
- (b) A hálózati és mérési különbözetre allokált rész a gázátadói átvételi mennyiség alapján kerül kiszámításra.
- (c) A távleolvasást lehetővé tevő mérővel rendelkező felhasználók napi mért fogyasztását a földgázelosztó összesíti kereskedőkre, és a gázátadóra is.
- (d) A mérővel nem rendelkező (átalánydíjas) felhasználók napi fogyasztását a jogszabályban meghatározott havi fogyasztási mennyiség egyenletes napokra osztásával állapítja meg a földgázelosztó.

- (e) A gázátadói átvételi mennyiségből a profilos felhasználókra jutó részt a hálózati-mérési különbözetre allokált rész, a (d) és (e) pont szerinti napi mért illetve megállapított fogyasztások gázátadóra összesített értéke kivonásával kapjuk.

A profilos felhasználói körre jutó rész kiszámítása képletekkel:

$$A(t) = G(t) - AHMK(t) - \sum_K M_K(t)$$

Ahol:

- $A(t)$ – a t gáznapon az adott gázátadón a profilos felhasználói körre allokálandó összmennyiség
- $G(t)$ – az adott gázátadón t gáznapon átvett átvételi mennyiség
- $AHMK(t)$ – a t gáznapra és az adott gázátadóra vonatkozó hálózati és mérési különbözetre allokált mennyiség
- $M_K(t)$ – a K kereskedő t gáznapi nem profilos (napi mérésű vagy átalánydíjas) összes fogyasztása az adott gázátadón

- (f) A profilos felhasználókra jutó részt a földgázelosztó a jelen melléklet 1.2 pontjában leírt eljárásrend szerint számított napi profilfogyasztásuk arányában osztja meg a kereskedők között.

A kereskedők profilos felhasználóira jutó allokált összfogyasztás meghatározása képletekkel:

$$AF_K(t) = A(t) \times \frac{PF_K(t)}{\sum_K PF_K(t)}$$

Ahol:

- $AF_K(t)$ – a K kereskedő t gáznapi, profilos felhasználókra vonatkozó allokált fogyasztása
- $A(t)$ – a t gáznapon az adott gázátadón a profilos felhasználói körre allokálandó összmennyiség
- $PF_K(t)$ – a K kereskedő t gáznapra vonatkozó, a t napra az OMSZ által közölt átlagos középhőméréséklei adattal számolt gázátadói profilfogyasztása, azaz a gázátadó mögötti területen a K kereskedő által ellátott profilos fogyasztási helyek tényleges hőmérséklettel számolt profilfogyasztásainak összege

- (g) Egy kereskedő napi allokált mennyisége a profilos fogyasztásból rá jutó rész és a kereskedő nem profilos felhasználói körbe tartozó felhasználóira összesített napi mért illetve megállapított fogyasztásának összegével egyenlő.

3.2. A havi allokáció

- (a) A havi allokálás során az adattárolós mérők kiolvasott adatai és a napi allokálásban felhasznált adatok pontossításai alapján újraszámolja a földgázelosztó a napi allokált fogyasztásokat.
- (b) Az adattárolós mérővel rendelkező profilos felhasználóknak a havi allokálás időpontjáig rendelkezésre álló kiolvasott napi fogyasztásait a havi allokálásban a napi mért fogyasztásokkal egyező módon kell kezelní. Az ilyen napi mért fogyasztással

rendelkező mérőhelyeket a havi allokálás során a profilos felhasználói körbe nem tartozónak kell tekinteni.

- (c) Egy mérőhely fogyasztásának leolvasását követő skálatényező-változás hatását – amennyiben az a napi allokációban még nem történt meg – a földgázelosztó a havi allokációban a leolvasás és a hónap vége közötti napokra az napi allokált érték módosításával érvényesíti.
- (c) A gázátadói átvételi mennyiségből a hálózati és mérési különbözetre allokált rész, a napi mért fogyasztások, illetve a mérővel nem rendelkező felhasználókra megállapított fogyasztás kivonása után maradó mennyiséget a jelen melléklet 1.2 pontjában leírt eljárásrend szerint tényhőméréskéettel számított profilos fogyasztásuk arányában kell megosztani a napi mért fogyasztási adattal nem rendelkező mérőhelyek között.

A profilos mérőhelyekre jutó allokált fogyasztás meghatározása képletekkel:

$$AF_i(t) = A(t) \times \frac{PF_i(t)}{\sum_i PF_i(t)}$$

Ahol:

- $AF_i(t)$ – a gázátadó mögötti i profilos mérőhely t gáznapjai allokált fogyasztása
- $A(t)$ – a t gáznapon az adott gázátadón a profilos felhasználói körre allokálandó összmennyiség
- $PF_i(t)$ – az i profilos mérőhely t gáznapra vonatkozó, a t napra az OMSZ által közölt átlagos középhőméréskleti tényadattal számolt profilfogyasztása

- (d) A profilos fogyasztási körbe tartozó mérőhelyek így meghatározott fogyasztását a földgázelosztó kereskedőkre összesíti
- (e) Egy kereskedő havi allokálás során kialakult napi allokált mennyisége a profilos fogyasztásból rá jutó rész és a kereskedő felhasználóira összesített napi mért illetve megállapított fogyasztásának összegével egyenlő.

4. A korrekciós elszámolás részletes szabályai

4.1. A korrekciós mennyiségek kiszámításának szabályai

- (a) A mennyiségi korrekció során az allokáció profileltérések miatti utólagos korrekciója történik a leolvasott fogyasztások alapján.
- (b) A mérőhely (készülék) korrekciós mennyisége a mérőhely leolvasott fogyasztása és a havi, végleges allokáció során a mérőhelyre allokált napi mennyiségek leolvasási időszakra összegzett értékének a különbsége. A le nem olvasott mérőhelyek korrekciós mennyisége nullának tekintendő.

A mérőhely korrekciós mennyiségenek megállapítása képletekkel:

$$MK_i(u) = LF_i - \sum_{t \in T_i} AF_i(t)$$

Ahol:

- $MK_i(u)$ – az i mérőhely u napra számolt mennyiségi korrekciója
- LF_i - az i mérőhely T_i leolvasási periódusban mért fogyasztása

- $AF_i(t)$ – az i mérőhely t gáznapi havi, végleges allokált fogyasztása
- (c) A mérőhelyekre (készülékekre) számított korrekciós mennyiségeket korrekciós csoportonként kell összegezni.
- (d) minden korrekciós csoportra a kereskedő korrekciós csoportmennyisége a kereskedő mérőhelyei (készülék) közül az adott csoportba tartozók korrekciós mennyiségeinek az összege. A földgázelosztó korrekciós csoportmennyisége a kereskedők azonos csoportra vonatkozó korrekciós csoportmennyiségeinek a (-1)-szerese.

A kereskedői korrekciós csoportmennyiségek meghatározása képletekkel:

$$MK_K^C(M) = \sum_{u \in M} \sum_{i \in K} \sum_{i \in C} MK_i(u)$$

Ahol:

- $MK_K^C(M)$ - a K kereskedő C korrekciós csoportra vonatkozó M havi korrekciós csoportmennyisége
- $MK_i(u)$ – az i mérőhely u napra számolt mennyiségi korrekciója

A földgázelosztói korrekciós csoportmennyiségek meghatározása képletekkel:

$$MK_E^C(M) = - \sum_K MK_K^C(M)$$

Ahol:

- $MK_E^C(M)$ - a földgázelosztó C korrekciós csoportra vonatkozó M havi korrekciós csoportmennyisége
- $MK_K^C(M)$ - a K kereskedő C korrekciós csoportra vonatkozó M havi korrekciós csoportmennyisége

- (e) A kereskedői korrekciós mennyiség a kereskedői korrekciós csoportmennyiségek összege. A földgázelosztói korrekciós mennyiség a földgázelosztói korrekciós csoportmennyiségek összege.

4.2. A korrekciós elszámoló árak, díjak és értékek kiszámításának szabályai

- (a) A 15.4.7 pont szerinti korrekciós elszámolás során a korrekciós elszámoló árak és díjak megállapítása, valamint a korrekciós mennyiségek értékének kiszámítása történik.
- (b) A korrekciós gázár a korrekciós mennyiség földgázzállítói és földgáztárolói rendszerhasználati forgalmi díjakkal együtt számolt fajlagos egységára. A korrekciós földgázelosztási díj a korrekciós mennyiségre vonatkozó földgázelosztó hálózati rendszerhasználati forgalmi díj közelítésére szolgáló névleges fajlagos (Ft/m^3 -ben megadott) díjérték. A korrekciós gázárát és korrekciós földgázelosztási díjat a jelen melléklet 4.3. pontja szerinti korrekciós csoportonként kell megállapítani.

- (c) A tárgyhónapra érvényes elszámoló ár, illetve díj a tárgyhónapot megelőző hónap utolsó napjára számolt napi elszámoló ár, illetve díj értékével egyezik meg.
- (d) A korrekciós gázárat a III. mellékletben leírt napi kiegyensúlyozó gázárnak a gáz gázátadóhoz juttatásánál fellépő, jogszabályban meghatározott földgápszállítói és földgáztárolói rendszerhasználati forgalmi díjakat tartalmazó értékének a súlyozott összegeként kell kiszámítani.
- (e) A korrekciós földgázelosztási díjat a jogszabályban meghatározott földgázelosztó hálózati rendszerhasználati forgalmi díjak adott napokon érvényes fajlagos értékének súlyozott összegeként kell kiszámítani.
- (f) Az éves leolvasású csoportba tartozó felhasználók adott napra számolt korrekciós gázárát illetve korrekciós földgázelosztási díját a tárgynapra illetve az azt megelőző 365 napra vonatkozó súlyozott átlagként kell kiszámolni.

Az éves leolvasású csoportok korrekciós gázárának illetve korrekciós földgázelosztási díjának kiszámítása képletekkel:

$$kd^{\text{év}}(u) = \sum_{t=u-365}^u \frac{d(t) \times w(t)}{\sum_{t=u-365}^u w(t)}$$

Ahol:

- $kd^{\text{év}}(u)$ – egy éves leolvasású korrekciós csoportra vonatkozó, u napra számolt korrekciós gázár illetve korrekciós földgázelosztási díj
- $d(t)$ – a korrekciós gázár illetve korrekciós földgázelosztási díj kiszámításának az alapja, azaz a korrekciós gázár esetében a t napi kiegyensúlyozó gázár földgápszállítói és földgáztárolói rendszerhasználati forgalmi díjakkal növelt értéke, illetve a korrekciós földgázelosztási díj esetében a földgázelosztó hálózati rendszerhasználati forgalmi díj
- $w(t)$ – a korrekciós csoportonként megállapított napi súly

- (g) A havi leolvasású csoportba tartozó felhasználók adott napra számolt korrekciós gázárát illetve korrekciós földgázelosztási díját a tárgynapra illetve az azt megelőző 30 napra vonatkozó súlyozott átlagként kell kiszámolni.

A havi leolvasású csoportok korrekciós gázárának illetve korrekciós földgázelosztási díjának kiszámítása képletekkel:

$$kd^{\text{hó}}(u) = \sum_{t=u-30}^u \frac{d(t) \times w(t)}{\sum_{t=u-30}^u w(t)}$$

Ahol:

- $kd^{\text{hó}}(u)$ – egy havi leolvasású korrekciós csoportra vonatkozó, u napra számolt korrekciós gázár illetve korrekciós földgázelosztási díj
- $d(t)$ – a korrekciós gázár illetve korrekciós földgázelosztási díj kiszámításának az alapja, azaz a korrekciós gázár esetében a t napi kiegyensúlyozó gázár földgápszállítói és földgáztárolói rendszerhasználati forgalmi díjakkal növelt értéke, illetve a korrekciós földgázelosztási díj esetében a földgázelosztó hálózati rendszerhasználati forgalmi díj

- $w(t)$ – a korrekciós csoportonként megállapított a korrekciós gázárra illetve korrekciós földgázelosztási díjra vonatkozó napi súly
- (h) A korrekciós gázár számításában használt súlyozott átlagban a napi súlyok a földgázelosztási területre összegzett, a profilos felhasználókra allokált napi összfogyasztással egyeznek meg.
- (i) A korrekciós földgázelosztási díj számításában használt súlyozott átlagban a napi súlyok a földgázelosztási területre összegzett, a jelen melléklet 4.3. pontja szerinti korrekciós csoportokban foglalt felhasználói szegmensekbe tartozó profilos felhasználókra allokált napi összfogyasztással egyeznek meg.
- (j) A kereskedői vagy földgázelosztói korrekciós csoportmennyiségek korrekciós gázértéke a korrekciós csoportmennyiségek és a csoportra számolt korrekciós gázár szorzata. A kereskedői vagy földgázelosztói korrekciós csoportmennyiségek korrekciós földgázelosztási díjértéke a korrekciós csoportmennyiségek és a csoportra számolt korrekciós földgázelosztási díj szorzata.
- (k) A kereskedői vagy földgázelosztói korrekciós mennyiségek korrekciós gázértéke, illetve korrekciós földgázelosztási díjértéke a korrekciós csoportmennyiségek megfelelő korrekciós értékeinek az összege.

4.3. A korrekciós csoportok meghatározása

- (a) A profilos felhasználókhöz tartozó mérőhelyeket (készülékeket) a korrekciós értékek jobb meghatározása érdekében korrekciós csoportokba kell sorolni.
- (b) A korrekciós csoportokat a mérőhely (készülék) elszámolási leolvasási gyakorisága és a földgázelosztó hálózati rendszerhasználati díjaknál használt, jogszabályban meghatározott felhasználói szegmensek szerint kell kialakítani.
- (c) A korrekciós csoportok a következők:
- éves leolvasású, 20 m³/óránál kisebb névleges teljesítményű gázmérővel rendelkező mérőhelyek,
 - éves leolvasású, 20-100 m³/óra közötti névleges teljesítményű gázmérővel rendelkező mérőhelyek,
 - havi leolvasású, 20 m³/óránál kisebb névleges teljesítményű gázmérővel rendelkező mérőhelyek,
 - havi leolvasású, 20-100 m³/óra közötti névleges teljesítményű gázmérővel rendelkező mérőhelyek,
 - havi leolvasású, 101-500 m³/óra teljesítménylekötésű mérőhelyek.

5.1. Első profilba sorolás

- (a) A 19/2009 (I. 30.) Korm. Rendelet (VHR) 159.§ (2) alapján a földgázelosztó köteles nyilvántartást vezetni a működési területén az általa – a Szabályzat szerint – profilba sorolt felhasználókról.
- (b) Amennyiben a profilos eljárásrendet a Szabályzatban a Hivatal határozatban nem rendeli el 2009. március 30-ig, abban az esetben a határozat hatálybalépését követő 30 napon belül kell a földgázelosztóknak az (a) pontban hivatkozott nyilvántartás első feltöltését elvégezni.
- (c) A nyilvántartás első feltöltéséhez az egyetemes szolgáltatók és a kereskedői engedélyesek a profilos felhasználók megfelelő földgázelosztói profilba sorolásához 2009. március 30-ig, illetve a (b) pont szerint módosított határidőit megelőző 30 nappal kötelesek a földgázelosztónak információt adni.
- (d) Amennyiben a földgázelosztók nem kapnak információt a profilos felhasználók földgázelosztói profilba sorolásához, úgy a földgázelosztók jogosultak és kötelesek a rendelkezésükre álló adatok alapján az első profilba sorolást elvégezni. Ebben az esetben a földgázelosztók nem felelősek az esetlegesen nem megfelelő profilba sorolásból adódó eltérésekért. Az ebből adódó esetleges kockázatokért a földgázelosztó nem felelős.

5.2. Földgázelosztói profilos fogyasztásbecslés

A földgázelosztói profilos fogyasztásbecslési eljárás 2009. július 1-jén veszi kezdetét. Ezen időpont előtt nem állnak a földgázelosztók rendelkezésére olyan historikus adatok, melyek a földgázelosztói profilbecslés alapjául szolgálnak, ezért a becslési eljárás pontatlanságából adódó következményekért a földgázelosztók nem tehetők felelőssé.

1. sz. melléklet: profilkarakterisztikák – háztartási felhasználók

Profilkarakterisztikák		
LAKOSSÁGI 1. profil		
	Munkanap	Munkaszüneti nap
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek	-8,0	0,3348314
	-7,9	0,3336596
	-7,8	0,3324878
	-7,7	0,3313160
	-7,6	0,3301442
	-7,5	0,3289723
	-7,4	0,3278005
	-7,3	0,3266287
	-7,2	0,3254569
	-7,1	0,3242851
	-7,0	0,3231133
	-6,9	0,3219415
	-6,8	0,3207697
	-6,7	0,3195979
	-6,6	0,3184260
	-6,5	0,3172542
	-6,4	0,3160824
	-6,3	0,3149106
	-6,2	0,3137388
	-6,1	0,3125670
	-6,0	0,3113952
	-5,9	0,3102234
	-5,8	0,3090516
	-5,7	0,3078797
	-5,6	0,3067079
	-5,5	0,3055361
	-5,4	0,3043643
	-5,3	0,3031925
	-5,2	0,3020207
	-5,1	0,3008489
	-5,0	0,2996771
	-4,9	0,2985053
	-4,8	0,2973334
	-4,7	0,2961616
	-4,6	0,2949898
	-4,5	0,2938180
	-4,4	0,2926462
	-4,3	0,2914744
	-4,2	0,2903026
	-4,1	0,2891308
	-4,0	0,2879589
	-3,9	0,2867871
	-3,8	0,2856153
	-3,7	0,2844435
	-3,6	0,2832717
	-3,5	0,2820999
	-3,4	0,2809281

-3,3	0,2797563	0,3016579
-3,2	0,2785845	0,3002473
-3,1	0,2774126	0,2988366
-3,0	0,2762408	0,2974260
-2,9	0,2750690	0,2960154
-2,8	0,2738972	0,2946048
-2,7	0,2727254	0,2931941
-2,6	0,2715536	0,2917835
-2,5	0,2703818	0,2903729
-2,4	0,2692100	0,2889622
-2,3	0,2680382	0,2875516
-2,2	0,2668663	0,2861410
-2,1	0,2656945	0,2847304
-2,0	0,2645227	0,2833197
-1,9	0,2633509	0,2819091
-1,8	0,2621791	0,2804985
-1,7	0,2610073	0,2790879
-1,6	0,2598355	0,2776772
-1,5	0,2586594	0,2762651
-1,4	0,2574790	0,2748513
-1,3	0,2562943	0,2734361
-1,2	0,2551054	0,2720193
-1,1	0,2539121	0,2706009
-1,0	0,2527146	0,2691810
-0,9	0,2515128	0,2677596
-0,8	0,2503067	0,2663366
-0,7	0,2490963	0,2649121
-0,6	0,2478816	0,2634861
-0,5	0,2466742	0,2620519
-0,4	0,2454740	0,2606095
-0,3	0,2442810	0,2591591
-0,2	0,2430953	0,2577005
-0,1	0,2419168	0,2562337
0,0	0,2407455	0,2547588
0,1	0,2395815	0,2532758
0,2	0,2384247	0,2517847
0,3	0,2372752	0,2502854
0,4	0,2361328	0,2487780
0,5	0,2349852	0,2472824
0,6	0,2338322	0,2457986
0,7	0,2326738	0,2443267
0,8	0,2315102	0,2428666
0,9	0,2303412	0,2414183
1,0	0,2291668	0,2399818
1,1	0,2279871	0,2385571
1,2	0,2268021	0,2371443
1,3	0,2256118	0,2357433
1,4	0,2244161	0,2343542
1,5	0,2232255	0,2329700
1,6	0,2220401	0,2315907
1,7	0,2208597	0,2302165
1,8	0,2196888	0,2288487
1,9	0,2185273	0,2274874
2,0	0,2173751	0,2261326

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

2,1	0,2162324	0,2247844
2,2	0,2150991	0,2234426
2,3	0,2139751	0,2221074
2,4	0,2128606	0,2207786
2,5	0,2117502	0,2194579
2,6	0,2106440	0,2181451
2,7	0,2095420	0,2168404
2,8	0,2084326	0,2155503
2,9	0,2073159	0,2142748
3,0	0,2061918	0,2130139
3,1	0,2050603	0,2117676
3,2	0,2039215	0,2105359
3,3	0,2027753	0,2093188
3,4	0,2016218	0,2081163
3,5	0,2004506	0,2069240
3,6	0,1992616	0,2057419
3,7	0,1980549	0,2045700
3,8	0,1968431	0,2033883
3,9	0,1956261	0,2021969
4,0	0,1944039	0,2009957
4,1	0,1931766	0,1997847
4,2	0,1919441	0,1985639
4,3	0,1907065	0,1973334
4,4	0,1894637	0,1960931
4,5	0,1882152	0,1948480
4,6	0,1869609	0,1935980
4,7	0,1857009	0,1923432
4,8	0,1844248	0,1910904
4,9	0,1831324	0,1898397
5,0	0,1818239	0,1885910
5,1	0,1804992	0,1873443
5,2	0,1791583	0,1860997
5,3	0,1778012	0,1848571
5,4	0,1764280	0,1836165
5,5	0,1750381	0,1823505
5,6	0,1736316	0,1810592
5,7	0,1722085	0,1797426
5,8	0,1707740	0,1783991
5,9	0,1693281	0,1770287
6,0	0,1678709	0,1756315
6,1	0,1664022	0,1742074
6,2	0,1649222	0,1727564
6,3	0,1634308	0,1712786
6,4	0,1619280	0,1697739
6,5	0,1604130	0,1682734
6,6	0,1588859	0,1667771
6,7	0,1573466	0,1652850
6,8	0,1558056	0,1638015
6,9	0,1542627	0,1623266
7,0	0,1527181	0,1608603
7,1	0,1511717	0,1594026
7,2	0,1496235	0,1579535
7,3	0,1480735	0,1565130
7,4	0,1465217	0,1550812

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,5	0,1449845	0,1536278
7,6	0,1434620	0,1521530
7,7	0,1419541	0,1506567
7,8	0,1404614	0,1491340
7,9	0,1389839	0,1475848
8,0	0,1375215	0,1460093
8,1	0,1360744	0,1444073
8,2	0,1346425	0,1427789
8,3	0,1332258	0,1411240
8,4	0,1318242	0,1394428
8,5	0,1304025	0,1377425
8,6	0,1289607	0,1360230
8,7	0,1274988	0,1342844
8,8	0,1260171	0,1325542
8,9	0,1245157	0,1308321
9,0	0,1229947	0,1291184
9,1	0,1214539	0,1274130
9,2	0,1198934	0,1257158
9,3	0,1183132	0,1240269
9,4	0,1167134	0,1223463
9,5	0,1150802	0,1206710
9,6	0,1134137	0,1190010
9,7	0,1117140	0,1173362
9,8	0,1099817	0,1156456
9,9	0,1082169	0,1139293
10,0	0,1064196	0,1121872
10,1	0,1045898	0,1104194
10,2	0,1027275	0,1086257
10,3	0,1008326	0,1068063
10,4	0,0989052	0,1049611
10,5	0,0970026	0,1031120
10,6	0,0951246	0,1012591
10,7	0,0932714	0,0994023
10,8	0,0914264	0,0975717
10,9	0,0895898	0,0957673
11,0	0,0877614	0,0939892
11,1	0,0859414	0,0922373
11,2	0,0841297	0,0905116
11,3	0,0823262	0,0888122
11,4	0,0805311	0,0871390
11,5	0,0787425	0,0855039
11,6	0,0769605	0,0839070
11,7	0,0751850	0,0823483
11,8	0,0734514	0,0808204
11,9	0,0717597	0,0793233
12,0	0,0701099	0,0778571
12,1	0,0685020	0,0764218
12,2	0,0669360	0,0750173
12,3	0,0654118	0,0736436
12,4	0,0639296	0,0723008
12,5	0,0625013	0,0709866
12,6	0,0611269	0,0697010
12,7	0,0598065	0,0684440
12,8	0,0585536	0,0672186

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,9	0,0573683	0,0660247
13,0	0,0562505	0,0648625
13,1	0,0552002	0,0637318
13,2	0,0542175	0,0626328
13,3	0,0533023	0,0615653
13,4	0,0524547	0,0605294
13,5	0,0516587	0,0595322
13,6	0,0509145	0,0585738
13,7	0,0502219	0,0576541
13,8	0,0495239	0,0567512
13,9	0,0488203	0,0558651
14,0	0,0481111	0,0549958
14,1	0,0473965	0,0541433
14,2	0,0466764	0,0533077
14,3	0,0459507	0,0524888
14,4	0,0452195	0,0516868
14,5	0,0444990	0,0508994
14,6	0,0437891	0,0501266
14,7	0,0430900	0,0493685
14,8	0,0424033	0,0486130
14,9	0,0417290	0,0478603
15,0	0,0410672	0,0471103
15,1	0,0404178	0,0463629
15,2	0,0397808	0,0456183
15,3	0,0391563	0,0448763
15,4	0,0385442	0,0441371
15,5	0,0379497	0,0434143
15,6	0,0373729	0,0427078
15,7	0,0368138	0,0420178
15,8	0,0362603	0,0413464
15,9	0,0357124	0,0406937
16,0	0,0351701	0,0400596
16,1	0,0346334	0,0394442
16,2	0,0341022	0,0388474
16,3	0,0335767	0,0382693
16,4	0,0330568	0,0377099
16,5	0,0325457	0,0371748
16,6	0,0320433	0,0366641
16,7	0,0315497	0,0361778
16,8	0,0310806	0,0357087
16,9	0,0306362	0,0352568
17,0	0,0302163	0,0348221
17,1	0,0298211	0,0344047
17,2	0,0294504	0,0340045
17,3	0,0291043	0,0336216
17,4	0,0287829	0,0332558
17,5	0,0284880	0,0329003
17,6	0,0282198	0,0325551
17,7	0,0279782	0,0322200
17,8	0,0277471	0,0318974
17,9	0,0275264	0,0315872
18,0	0,0273161	0,0312893
18,1	0,0271163	0,0310039
18,2	0,0269269	0,0307309

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

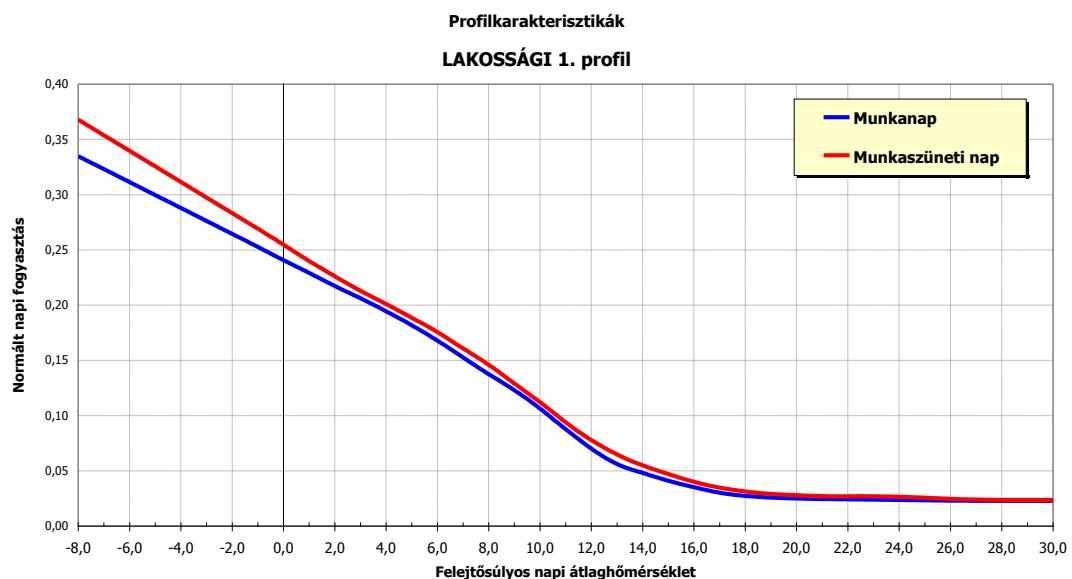
18,3	0,0267479	0,0304703
18,4	0,0265793	0,0302221
18,5	0,0264231	0,0299958
18,6	0,0262791	0,0297915
18,7	0,0261474	0,0296091
18,8	0,0260229	0,0294350
18,9	0,0259054	0,0292691
19,0	0,0257949	0,0291115
19,1	0,0256916	0,0289621
19,2	0,0255953	0,0288210
19,3	0,0255061	0,0286881
19,4	0,0254240	0,0285634
19,5	0,0253463	0,0284457
19,6	0,0252731	0,0283351
19,7	0,0252042	0,0282314
19,8	0,0251367	0,0281290
19,9	0,0250705	0,0280279
20,0	0,0250055	0,0279280
20,1	0,0249418	0,0278295
20,2	0,0248794	0,0277322
20,3	0,0248182	0,0276363
20,4	0,0247584	0,0275416
20,5	0,0247032	0,0274497
20,6	0,0246528	0,0273608
20,7	0,0246071	0,0272747
20,8	0,0245640	0,0271984
20,9	0,0245236	0,0271320
21,0	0,0244859	0,0270755
21,1	0,0244508	0,0270288
21,2	0,0244184	0,0269920
21,3	0,0243887	0,0269651
21,4	0,0243616	0,0269480
21,5	0,0243359	0,0269402
21,6	0,0243117	0,0269417
21,7	0,0242889	0,0269524
21,8	0,0242656	0,0269629
21,9	0,0242419	0,0269732
22,0	0,0242177	0,0269832
22,1	0,0241931	0,0269930
22,2	0,0241681	0,0270025
22,3	0,0241425	0,0270117
22,4	0,0241166	0,0270207
22,5	0,0240881	0,0270235
22,6	0,0240572	0,0270202
22,7	0,0240238	0,0270107
22,8	0,0239906	0,0269963
22,9	0,0239575	0,0269769
23,0	0,0239246	0,0269527
23,1	0,0238919	0,0269236
23,2	0,0238593	0,0268895
23,3	0,0238269	0,0268505
23,4	0,0237946	0,0268067
23,5	0,0237652	0,0267607
23,6	0,0237386	0,0267127

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,7	0,0237149	0,0266626
23,8	0,0236905	0,0266089
23,9	0,0236655	0,0265515
24,0	0,0236400	0,0264905
24,1	0,0236138	0,0264258
24,2	0,0235870	0,0263575
24,3	0,0235597	0,0262855
24,4	0,0235317	0,0262099
24,5	0,0235024	0,0261306
24,6	0,0234717	0,0260476
24,7	0,0234396	0,0259610
24,8	0,0234075	0,0258712
24,9	0,0233752	0,0257784
25,0	0,0233428	0,0256825
25,1	0,0233103	0,0255835
25,2	0,0232777	0,0254813
25,3	0,0232450	0,0253761
25,4	0,0232121	0,0252678
25,5	0,0231798	0,0251591
25,6	0,0231481	0,0250500
25,7	0,0231169	0,0249406
25,8	0,0230882	0,0248366
25,9	0,0230621	0,0247382
26,0	0,0230386	0,0246454
26,1	0,0230176	0,0245581
26,2	0,0229993	0,0244763
26,3	0,0229834	0,0244000
26,4	0,0229702	0,0243292
26,5	0,0229595	0,0242640
26,6	0,0229514	0,0242044
26,7	0,0229458	0,0241502
26,8	0,0229402	0,0240988
26,9	0,0229344	0,0240500
27,0	0,0229286	0,0240039
27,1	0,0229226	0,0239606
27,2	0,0229166	0,0239199
27,3	0,0229104	0,0238819
27,4	0,0229041	0,0238466
27,5	0,0228978	0,0238140
27,6	0,0228913	0,0237841
27,7	0,0228848	0,0237569
27,8	0,0228789	0,0237324
27,9	0,0228737	0,0237107
28,0	0,0228691	0,0236916
28,1	0,0228651	0,0236753
28,2	0,0228619	0,0236617
28,3	0,0228593	0,0236508
28,4	0,0228573	0,0236427
28,5	0,0228553	0,0236345
28,6	0,0228553	0,0236345
28,7	0,0228553	0,0236345
28,8	0,0228553	0,0236345
28,9	0,0228553	0,0236345
29,0	0,0228553	0,0236345

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

29,1	0,0228553	0,0236345
29,2	0,0228553	0,0236345
29,3	0,0228553	0,0236345
29,4	0,0228553	0,0236345
29,5	0,0228553	0,0236345
29,6	0,0228553	0,0236345
29,7	0,0228553	0,0236345
29,8	0,0228553	0,0236345
29,9	0,0228553	0,0236345
30,0	0,0228553	0,0236345
Összesen:		100,0000000

Profilkarakterisztikák		
LAKOSSÁGI 2. profil		
	Munkanap	Munkaszüneti nap
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek		
-8,0	0,3600491	0,3964940
-7,9	0,3587802	0,3949567
-7,8	0,3575114	0,3934194
-7,7	0,3562425	0,3918821
-7,6	0,3549736	0,3903448
-7,5	0,3537047	0,3888075
-7,4	0,3524358	0,3872702
-7,3	0,3511670	0,3857329
-7,2	0,3498981	0,3841956
-7,1	0,3486292	0,3826583
-7,0	0,3473603	0,3811210
-6,9	0,3460915	0,3795837
-6,8	0,3448226	0,3780464
-6,7	0,3435537	0,3765091
-6,6	0,3422848	0,3749717
-6,5	0,3410159	0,3734344
-6,4	0,3397471	0,3718971
-6,3	0,3384782	0,3703598
-6,2	0,3372093	0,3688225

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-6,1	0,3359404	0,3672852
-6,0	0,3346715	0,3657479
-5,9	0,3334027	0,3642106
-5,8	0,3321338	0,3626733
-5,7	0,3308649	0,3611360
-5,6	0,3295960	0,3595987
-5,5	0,3283272	0,3580614
-5,4	0,3270583	0,3565241
-5,3	0,3257894	0,3549868
-5,2	0,3245205	0,3534495
-5,1	0,3232516	0,3519122
-5,0	0,3219828	0,3503748
-4,9	0,3207139	0,3488375
-4,8	0,3194450	0,3473002
-4,7	0,3181761	0,3457629
-4,6	0,3169073	0,3442256
-4,5	0,3156384	0,3426883
-4,4	0,3143695	0,3411510
-4,3	0,3131006	0,3396137
-4,2	0,3118317	0,3380764
-4,1	0,3105629	0,3365391
-4,0	0,3092940	0,3350018
-3,9	0,3080251	0,3334645
-3,8	0,3067562	0,3319272
-3,7	0,3054874	0,3303899
-3,6	0,3042185	0,3288526
-3,5	0,3029496	0,3273153
-3,4	0,3016807	0,3257779
-3,3	0,3004118	0,3242406
-3,2	0,2991430	0,3227033
-3,1	0,2978741	0,3211660
-3,0	0,2966052	0,3196287
-2,9	0,2953363	0,3180914
-2,8	0,2940675	0,3165541
-2,7	0,2927986	0,3150168
-2,6	0,2915297	0,3134795
-2,5	0,2902608	0,3119422
-2,4	0,2889919	0,3104049
-2,3	0,2877231	0,3088676
-2,2	0,2864542	0,3073303
-2,1	0,2851853	0,3057930
-2,0	0,2839164	0,3042557
-1,9	0,2826475	0,3027184
-1,8	0,2813787	0,3011810
-1,7	0,2801098	0,2996437
-1,6	0,2788409	0,2981064
-1,5	0,2775710	0,2965594
-1,4	0,2763001	0,2950026
-1,3	0,2750281	0,2934362
-1,2	0,2737551	0,2918599
-1,1	0,2724811	0,2902740
-1,0	0,2712060	0,2886783
-0,9	0,2699300	0,2870729
-0,8	0,2686528	0,2854578

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-0,7	0,2673747	0,2838329
-0,6	0,2660955	0,2821984
-0,5	0,2648157	0,2805500
-0,4	0,2635351	0,2788878
-0,3	0,2622538	0,2772118
-0,2	0,2609717	0,2755220
-0,1	0,2596890	0,2738183
0,0	0,2584056	0,2721009
0,1	0,2571214	0,2703696
0,2	0,2558365	0,2686246
0,3	0,2545510	0,2668657
0,4	0,2532647	0,2650931
0,5	0,2519837	0,2633544
0,6	0,2507081	0,2616497
0,7	0,2494379	0,2599791
0,8	0,2481731	0,2583425
0,9	0,2469135	0,2567399
1,0	0,2456594	0,2551713
1,1	0,2444106	0,2536367
1,2	0,2431671	0,2521362
1,3	0,2419290	0,2506696
1,4	0,2406963	0,2492371
1,5	0,2394568	0,2478065
1,6	0,2382107	0,2463780
1,7	0,2369577	0,2449514
1,8	0,2356991	0,2435365
1,9	0,2344348	0,2421334
2,0	0,2331648	0,2407420
2,1	0,2318891	0,2393623
2,2	0,2306077	0,2379943
2,3	0,2293207	0,2366381
2,4	0,2280279	0,2352935
2,5	0,2267349	0,2339446
2,6	0,2254418	0,2325914
2,7	0,2241485	0,2312338
2,8	0,2228546	0,2298760
2,9	0,2215603	0,2285179
3,0	0,2202655	0,2271596
3,1	0,2189702	0,2258010
3,2	0,2176745	0,2244421
3,3	0,2163782	0,2230830
3,4	0,2150814	0,2217236
3,5	0,2137572	0,2203815
3,6	0,2124055	0,2190566
3,7	0,2110264	0,2177491
3,8	0,2096138	0,2164109
3,9	0,2081677	0,2150422
4,0	0,2066881	0,2136430
4,1	0,2051750	0,2122132
4,2	0,2036283	0,2107528
4,3	0,2020482	0,2092619
4,4	0,2004345	0,2077404
4,5	0,1988084	0,2061919
4,6	0,1971698	0,2046163

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

4,7	0,1955187	0,2030136
4,8	0,1938672	0,2014159
4,9	0,1922153	0,1998231
5,0	0,1905630	0,1982353
5,1	0,1889102	0,1966525
5,2	0,1872571	0,1950746
5,3	0,1856036	0,1935016
5,4	0,1839497	0,1919336
5,5	0,1822921	0,1903485
5,6	0,1806309	0,1887461
5,7	0,1789661	0,1871265
5,8	0,1772922	0,1855059
5,9	0,1756091	0,1838840
6,0	0,1739169	0,1822611
6,1	0,1722155	0,1806370
6,2	0,1705049	0,1790118
6,3	0,1687853	0,1773854
6,4	0,1670565	0,1757579
6,5	0,1653261	0,1741386
6,6	0,1635941	0,1725274
6,7	0,1618607	0,1709244
6,8	0,1601525	0,1693120
6,9	0,1584698	0,1676902
7,0	0,1568125	0,1660591
7,1	0,1551805	0,1644186
7,2	0,1535740	0,1627687
7,3	0,1519928	0,1611094
7,4	0,1504370	0,1594408
7,5	0,1489019	0,1577609
7,6	0,1473876	0,1560698
7,7	0,1458939	0,1543676
7,8	0,1444000	0,1526506
7,9	0,1429057	0,1509189
8,0	0,1414112	0,1491725
8,1	0,1399163	0,1474114
8,2	0,1384211	0,1456356
8,3	0,1369256	0,1438451
8,4	0,1354298	0,1420398
8,5	0,1338973	0,1401897
8,6	0,1323281	0,1382947
8,7	0,1307221	0,1363548
8,8	0,1290827	0,1343921
8,9	0,1274098	0,1324066
9,0	0,1257034	0,1303984
9,1	0,1239635	0,1283674
9,2	0,1221901	0,1263137
9,3	0,1203832	0,1242372
9,4	0,1185429	0,1221380
9,5	0,1166462	0,1200527
9,6	0,1146933	0,1179814
9,7	0,1126842	0,1159241
9,8	0,1106112	0,1138714
9,9	0,1084744	0,1118234
10,0	0,1062737	0,1097801

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

10,1	0,1040092	0,1077415
10,2	0,1016808	0,1057075
10,3	0,0992886	0,1036783
10,4	0,0968326	0,1016537
10,5	0,0943994	0,0996140
10,6	0,0919889	0,0975592
10,7	0,0896013	0,0954893
10,8	0,0872411	0,0934061
10,9	0,0849085	0,0913097
11,0	0,0826033	0,0892000
11,1	0,0803255	0,0870771
11,2	0,0780753	0,0849409
11,3	0,0758525	0,0827914
11,4	0,0736572	0,0806287
11,5	0,0714816	0,0785096
11,6	0,0693256	0,0764339
11,7	0,0671894	0,0744018
11,8	0,0651092	0,0724435
11,9	0,0630851	0,0705589
12,0	0,0611170	0,0687481
12,1	0,0592051	0,0670110
12,2	0,0573492	0,0653476
12,3	0,0555494	0,0637580
12,4	0,0538057	0,0622421
12,5	0,0521328	0,0607795
12,6	0,0505307	0,0593701
12,7	0,0489994	0,0580140
12,8	0,0475617	0,0566743
12,9	0,0462176	0,0553512
13,0	0,0449671	0,0540447
13,1	0,0438101	0,0527546
13,2	0,0427467	0,0514811
13,3	0,0417769	0,0502241
13,4	0,0409007	0,0489836
13,5	0,0400927	0,0477700
13,6	0,0393531	0,0465833
13,7	0,0386816	0,0454235
13,8	0,0379918	0,0443103
13,9	0,0372837	0,0432438
14,0	0,0365571	0,0422240
14,1	0,0358122	0,0412508
14,2	0,0350488	0,0403243
14,3	0,0342671	0,0394445
14,4	0,0334671	0,0386113
14,5	0,0326710	0,0378175
14,6	0,0318789	0,0370632
14,7	0,0310909	0,0363483
14,8	0,0303146	0,0356160
14,9	0,0295501	0,0348662
15,0	0,0287974	0,0340991
15,1	0,0280566	0,0333147
15,2	0,0273275	0,0325128
15,3	0,0266102	0,0316935
15,4	0,0259047	0,0308568

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

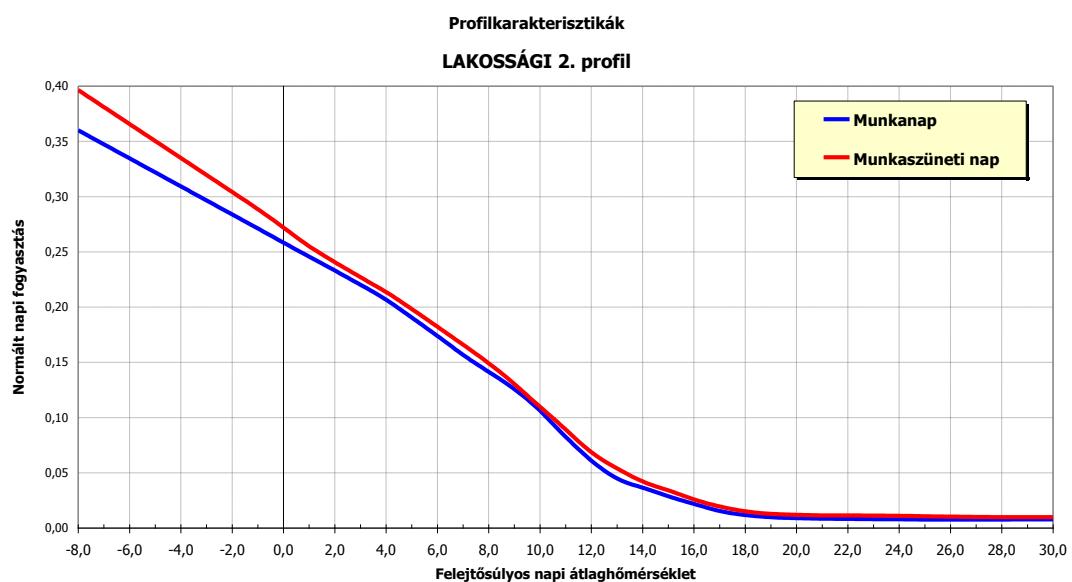
15,5	0,0252131	0,0300212
15,6	0,0245353	0,0291865
15,7	0,0238714	0,0283529
15,8	0,0232066	0,0275408
15,9	0,0225409	0,0267502
16,0	0,0218743	0,0259812
16,1	0,0212069	0,0252336
16,2	0,0205385	0,0245076
16,3	0,0198693	0,0238030
16,4	0,0191992	0,0231200
16,5	0,0185374	0,0224659
16,6	0,0178840	0,0218408
16,7	0,0172389	0,0212446
16,8	0,0166275	0,0206669
16,9	0,0160497	0,0201078
17,0	0,0155056	0,0195673
17,1	0,0149952	0,0190454
17,2	0,0145183	0,0185420
17,3	0,0140752	0,0180572
17,4	0,0136657	0,0175909
17,5	0,0132906	0,0171399
17,6	0,0129501	0,0167041
17,7	0,0126440	0,0162835
17,8	0,0123500	0,0158854
17,9	0,0120682	0,0155098
18,0	0,0117984	0,0151567
18,1	0,0115407	0,0148261
18,2	0,0112952	0,0145179
18,3	0,0110617	0,0142322
18,4	0,0108403	0,0139690
18,5	0,0106338	0,0137348
18,6	0,0104420	0,0135297
18,7	0,0102650	0,0133535
18,8	0,0101008	0,0131879
18,9	0,0099493	0,0130329
19,0	0,0098105	0,0128885
19,1	0,0096845	0,0127547
19,2	0,0095713	0,0126315
19,3	0,0094708	0,0125189
19,4	0,0093830	0,0124169
19,5	0,0093045	0,0123246
19,6	0,0092351	0,0122420
19,7	0,0091749	0,0121692
19,8	0,0091146	0,0120988
19,9	0,0090543	0,0120306
20,0	0,0089940	0,0119648
20,1	0,0089336	0,0119012
20,2	0,0088732	0,0118401
20,3	0,0088127	0,0117812
20,4	0,0087523	0,0117246
20,5	0,0086966	0,0116711
20,6	0,0086457	0,0116206
20,7	0,0085997	0,0115732
20,8	0,0085576	0,0115321

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

20,9	0,0085196	0,0114974
21,0	0,0084855	0,0114691
21,1	0,0084554	0,0114471
21,2	0,0084293	0,0114315
21,3	0,0084072	0,0114223
21,4	0,0083891	0,0114195
21,5	0,0083722	0,0114199
21,6	0,0083564	0,0114236
21,7	0,0083418	0,0114306
21,8	0,0083257	0,0114343
21,9	0,0083080	0,0114348
22,0	0,0082889	0,0114321
22,1	0,0082682	0,0114260
22,2	0,0082460	0,0114168
22,3	0,0082222	0,0114043
22,4	0,0081970	0,0113885
22,5	0,0081707	0,0113719
22,6	0,0081434	0,0113545
22,7	0,0081150	0,0113362
22,8	0,0080893	0,0113180
22,9	0,0080660	0,0112997
23,0	0,0080453	0,0112815
23,1	0,0080272	0,0112634
23,2	0,0080116	0,0112452
23,3	0,0079985	0,0112270
23,4	0,0079880	0,0112089
23,5	0,0079793	0,0111894
23,6	0,0079726	0,0111686
23,7	0,0079677	0,0111464
23,8	0,0079599	0,0111221
23,9	0,0079491	0,0110958
24,0	0,0079353	0,0110673
24,1	0,0079186	0,0110369
24,2	0,0078989	0,0110043
24,3	0,0078762	0,0109697
24,4	0,0078505	0,0109330
24,5	0,0078246	0,0108941
24,6	0,0077983	0,0108531
24,7	0,0077718	0,0108098
24,8	0,0077477	0,0107675
24,9	0,0077262	0,0107261
25,0	0,0077071	0,0106856
25,1	0,0076906	0,0106461
25,2	0,0076766	0,0106074
25,3	0,0076652	0,0105697
25,4	0,0076562	0,0105329
25,5	0,0076484	0,0104985
25,6	0,0076417	0,0104665
25,7	0,0076362	0,0104370
25,8	0,0076312	0,0104075
25,9	0,0076270	0,0103781
26,0	0,0076234	0,0103486
26,1	0,0076204	0,0103192
26,2	0,0076180	0,0102899

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

26,3	0,0076163	0,0102605
26,4	0,0076152	0,0102312
26,5	0,0076148	0,0102019
26,6	0,0076150	0,0101726
26,7	0,0076158	0,0101434
26,8	0,0076179	0,0101155
26,9	0,0076213	0,0100891
27,0	0,0076260	0,0100640
27,1	0,0076320	0,0100404
27,2	0,0076393	0,0100182
27,3	0,0076479	0,0099974
27,4	0,0076578	0,0099780
27,5	0,0076689	0,0099600
27,6	0,0076814	0,0099434
27,7	0,0076951	0,0099282
27,8	0,0077075	0,0099145
27,9	0,0077184	0,0099024
28,0	0,0077281	0,0098917
28,1	0,0077363	0,0098826
28,2	0,0077432	0,0098750
28,3	0,0077487	0,0098689
28,4	0,0077528	0,0098644
28,5	0,0077569	0,0098598
28,6	0,0077569	0,0098598
28,7	0,0077569	0,0098598
28,8	0,0077569	0,0098598
28,9	0,0077569	0,0098598
29,0	0,0077569	0,0098598
29,1	0,0077569	0,0098598
29,2	0,0077569	0,0098598
29,3	0,0077569	0,0098598
29,4	0,0077569	0,0098598
29,5	0,0077569	0,0098598
29,6	0,0077569	0,0098598
29,7	0,0077569	0,0098598
29,8	0,0077569	0,0098598
29,9	0,0077569	0,0098598
30,0	0,0077569	0,0098598
Összesen:		100,0000000

Profilkarakterisztikák**LAKOSSÁGI 3. profil**

	Munkanap	Munkaszüneti nap
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek		
-8,0	0,3001377	0,2361377
-7,9	0,2993677	0,2360079
-7,8	0,2985976	0,2358781
-7,7	0,2978276	0,2357482
-7,6	0,2970575	0,2356184
-7,5	0,2962875	0,2354886
-7,4	0,2955174	0,2353588
-7,3	0,2947473	0,2352290
-7,2	0,2939773	0,2350992
-7,1	0,2932072	0,2349694
-7,0	0,2924372	0,2348396
-6,9	0,2916671	0,2347098
-6,8	0,2908971	0,2345800
-6,7	0,2901270	0,2344501
-6,6	0,2893569	0,2343203
-6,5	0,2885869	0,2341905
-6,4	0,2878168	0,2340607
-6,3	0,2870468	0,2339309
-6,2	0,2862767	0,2338011
-6,1	0,2855067	0,2336713
-6,0	0,2847366	0,2335415
-5,9	0,2839665	0,2334117
-5,8	0,2831965	0,2332818
-5,7	0,2824264	0,2331520
-5,6	0,2816564	0,2330222
-5,5	0,2808863	0,2328924
-5,4	0,2801163	0,2327626
-5,3	0,2793462	0,2326328
-5,2	0,2785761	0,2325030
-5,1	0,2778061	0,2323732
-5,0	0,2770360	0,2322434
-4,9	0,2762660	0,2321136
-4,8	0,2754959	0,2319837
-4,7	0,2747259	0,2318539
-4,6	0,2739558	0,2317241
-4,5	0,2731857	0,2315943
-4,4	0,2724157	0,2314645
-4,3	0,2716456	0,2313347
-4,2	0,2708756	0,2312049
-4,1	0,2701055	0,2310751
-4,0	0,2693355	0,2309453
-3,9	0,2685654	0,2308155
-3,8	0,2677953	0,2306856
-3,7	0,2670253	0,2305558
-3,6	0,2662552	0,2304260
-3,5	0,2654852	0,2302962
-3,4	0,2647151	0,2301664

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,3	0,2639451	0,2300366
-3,2	0,2631750	0,2299068
-3,1	0,2624049	0,2297770
-3,0	0,2616349	0,2296472
-2,9	0,2608648	0,2295173
-2,8	0,2600948	0,2293875
-2,7	0,2593247	0,2292577
-2,6	0,2585547	0,2291279
-2,5	0,2577846	0,2289981
-2,4	0,2570145	0,2288683
-2,3	0,2562445	0,2287385
-2,2	0,2554744	0,2286087
-2,1	0,2547044	0,2284789
-2,0	0,2539343	0,2283491
-1,9	0,2531643	0,2282192
-1,8	0,2523942	0,2280894
-1,7	0,2516241	0,2279596
-1,6	0,2508541	0,2278298
-1,5	0,2500402	0,2277709
-1,4	0,2491824	0,2277830
-1,3	0,2482807	0,2278660
-1,2	0,2473352	0,2280200
-1,1	0,2463458	0,2282448
-1,0	0,2453125	0,2285407
-0,9	0,2442354	0,2289074
-0,8	0,2431144	0,2293451
-0,7	0,2419495	0,2298537
-0,6	0,2407407	0,2304333
-0,5	0,2396186	0,2309783
-0,4	0,2385831	0,2314887
-0,3	0,2376342	0,2319645
-0,2	0,2367719	0,2324058
-0,1	0,2359962	0,2328125
0,0	0,2353072	0,2331846
0,1	0,2347047	0,2335221
0,2	0,2341889	0,2338250
0,3	0,2337597	0,2340934
0,4	0,2334171	0,2343272
0,5	0,2330125	0,2345212
0,6	0,2325459	0,2346754
0,7	0,2320172	0,2347900
0,8	0,2314265	0,2348647
0,9	0,2307738	0,2348997
1,0	0,2300591	0,2348950
1,1	0,2292823	0,2348505
1,2	0,2284436	0,2347662
1,3	0,2275428	0,2346422
1,4	0,2265799	0,2344785
1,5	0,2256444	0,2342525
1,6	0,2247360	0,2339644
1,7	0,2238549	0,2336140
1,8	0,2230449	0,2331305
1,9	0,2223060	0,2325139
2,0	0,2216383	0,2317642

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

2,1	0,2210416	0,2308814
2,2	0,2205160	0,2298654
2,3	0,2200616	0,2287163
2,4	0,2196782	0,2274340
2,5	0,2192364	0,2260740
2,6	0,2187359	0,2246364
2,7	0,2181770	0,2231210
2,8	0,2174290	0,2216334
2,9	0,2164920	0,2201736
3,0	0,2153660	0,2187417
3,1	0,2140509	0,2173375
3,2	0,2125469	0,2159611
3,3	0,2108538	0,2146126
3,4	0,2089717	0,2132918
3,5	0,2070079	0,2119692
3,6	0,2049624	0,2106449
3,7	0,2028353	0,2093187
3,8	0,2007751	0,2079958
3,9	0,1987819	0,2066763
4,0	0,1968556	0,2053602
4,1	0,1949963	0,2040474
4,2	0,1932039	0,2027380
4,3	0,1914785	0,2014320
4,4	0,1898200	0,2001293
4,5	0,1881853	0,1988095
4,6	0,1865743	0,1974725
4,7	0,1849870	0,1961185
4,8	0,1833342	0,1947697
4,9	0,1816158	0,1934262
5,0	0,1798319	0,1920881
5,1	0,1779825	0,1907552
5,2	0,1760675	0,1894277
5,3	0,1740870	0,1881055
5,4	0,1720409	0,1867886
5,5	0,1699453	0,1854970
5,6	0,1678000	0,1842308
5,7	0,1656052	0,1829900
5,8	0,1634903	0,1817191
5,9	0,1614556	0,1804182
6,0	0,1595009	0,1790872
6,1	0,1576262	0,1777261
6,2	0,1558316	0,1763350
6,3	0,1541170	0,1749139
6,4	0,1524825	0,1734626
6,5	0,1509410	0,1720138
6,6	0,1494925	0,1705675
6,7	0,1481371	0,1691236
6,8	0,1467673	0,1677117
6,9	0,1453832	0,1663319
7,0	0,1439849	0,1649841
7,1	0,1425722	0,1636684
7,2	0,1411452	0,1623848
7,3	0,1397039	0,1611332
7,4	0,1382482	0,1599137

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,5	0,1367943	0,1586673
7,6	0,1353420	0,1573941
7,7	0,1338914	0,1560940
7,8	0,1324857	0,1547875
7,9	0,1311249	0,1534747
8,0	0,1298091	0,1521556
8,1	0,1285381	0,1508300
8,2	0,1273120	0,1494981
8,3	0,1261309	0,1481599
8,4	0,1249946	0,1468153
8,5	0,1238874	0,1454211
8,6	0,1228092	0,1439773
8,7	0,1217600	0,1424840
8,8	0,1207239	0,1409211
8,9	0,1197008	0,1392886
9,0	0,1186908	0,1375865
9,1	0,1176939	0,1358147
9,2	0,1167101	0,1339733
9,3	0,1157394	0,1320624
9,4	0,1147817	0,1300818
9,5	0,1137750	0,1281593
9,6	0,1127194	0,1262949
9,7	0,1116147	0,1244887
9,8	0,1104481	0,1227080
9,9	0,1092195	0,1209530
10,0	0,1079289	0,1192236
10,1	0,1065763	0,1175199
10,2	0,1051618	0,1158417
10,3	0,1036853	0,1141892
10,4	0,1021468	0,1125623
10,5	0,1006424	0,1109157
10,6	0,0991721	0,1092495
10,7	0,0977360	0,1075637
10,8	0,0963180	0,1059171
10,9	0,0949181	0,1043098
11,0	0,0935364	0,1027418
11,1	0,0921728	0,1012130
11,2	0,0908273	0,0997234
11,3	0,0895000	0,0982732
11,4	0,0881908	0,0968622
11,5	0,0868852	0,0955014
11,6	0,0855831	0,0941908
11,7	0,0842846	0,0929305
11,8	0,0830056	0,0917637
11,9	0,0817461	0,0906903
12,0	0,0805060	0,0897103
12,1	0,0792854	0,0888237
12,2	0,0780842	0,0880306
12,3	0,0769025	0,0873309
12,4	0,0757403	0,0867246
12,5	0,0745889	0,0862285
12,6	0,0734485	0,0858426
12,7	0,0723189	0,0855668
12,8	0,0712623	0,0852735

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,9	0,0702786	0,0849626
13,0	0,0693679	0,0846342
13,1	0,0685302	0,0842882
13,2	0,0677654	0,0839246
13,3	0,0670735	0,0835435
13,4	0,0664546	0,0831448
13,5	0,0659326	0,0826808
13,6	0,0655074	0,0821516
13,7	0,0651790	0,0815571
13,8	0,0648514	0,0809427
13,9	0,0645245	0,0803082
14,0	0,0641984	0,0796537
14,1	0,0638730	0,0789793
14,2	0,0635483	0,0782849
14,3	0,0632245	0,0775704
14,4	0,0629013	0,0768360
14,5	0,0625449	0,0760979
14,6	0,0621553	0,0753560
14,7	0,0617325	0,0746104
14,8	0,0612909	0,0738501
14,9	0,0608307	0,0730750
15,0	0,0603519	0,0722853
15,1	0,0598543	0,0714809
15,2	0,0593381	0,0706618
15,3	0,0588032	0,0698279
15,4	0,0582496	0,0689794
15,5	0,0577021	0,0681604
15,6	0,0571606	0,0673711
15,7	0,0566252	0,0666114
15,8	0,0561044	0,0658645
15,9	0,0555982	0,0651306
16,0	0,0551067	0,0644095
16,1	0,0546298	0,0637013
16,2	0,0541675	0,0630060
16,3	0,0537198	0,0623236
16,4	0,0532868	0,0616540
16,5	0,0528712	0,0609634
16,6	0,0524731	0,0602518
16,7	0,0520925	0,0595191
16,8	0,0517054	0,0588131
16,9	0,0513119	0,0581338
17,0	0,0509120	0,0574811
17,1	0,0505056	0,0568551
17,2	0,0500928	0,0562557
17,3	0,0496736	0,0556830
17,4	0,0492480	0,0551369
17,5	0,0488269	0,0546507
17,6	0,0484103	0,0542244
17,7	0,0479982	0,0538578
17,8	0,0476247	0,0535349
17,9	0,0472897	0,0532555
18,0	0,0469932	0,0530197
18,1	0,0467352	0,0528275
18,2	0,0465157	0,0526789

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

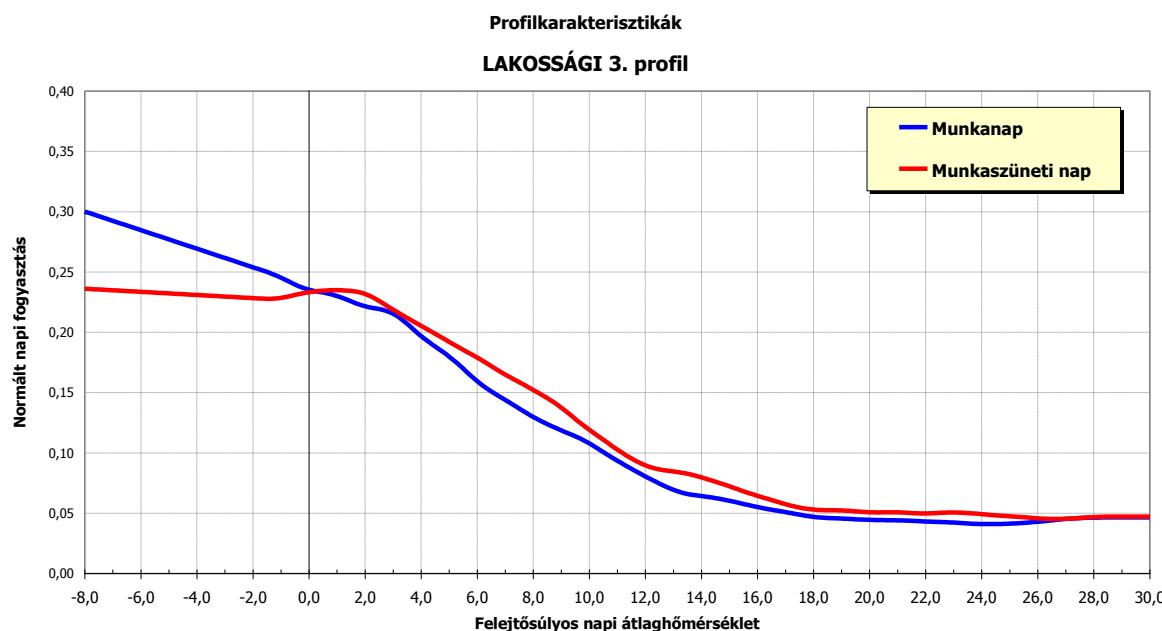
18,3	0,0463347	0,0525738
18,4	0,0461922	0,0525123
18,5	0,0460682	0,0524707
18,6	0,0459626	0,0524489
18,7	0,0458754	0,0524469
18,8	0,0457820	0,0524205
18,9	0,0456822	0,0523696
19,0	0,0455761	0,0522942
19,1	0,0454638	0,0521944
19,2	0,0453452	0,0520701
19,3	0,0452202	0,0519213
19,4	0,0450890	0,0517480
19,5	0,0449688	0,0515695
19,6	0,0448596	0,0513856
19,7	0,0447614	0,0511964
19,8	0,0446714	0,0510358
19,9	0,0445896	0,0509038
20,0	0,0445159	0,0508004
20,1	0,0444505	0,0507257
20,2	0,0443932	0,0506795
20,3	0,0443441	0,0506619
20,4	0,0443032	0,0506730
20,5	0,0442662	0,0506917
20,6	0,0442331	0,0507180
20,7	0,0442039	0,0507521
20,8	0,0441677	0,0507606
20,9	0,0441244	0,0507436
21,0	0,0440740	0,0507011
21,1	0,0440166	0,0506331
21,2	0,0439521	0,0505396
21,3	0,0438805	0,0504206
21,4	0,0438019	0,0502760
21,5	0,0437085	0,0501428
21,6	0,0436003	0,0500210
21,7	0,0434772	0,0499104
21,8	0,0433594	0,0498349
21,9	0,0432469	0,0497945
22,0	0,0431396	0,0497892
22,1	0,0430376	0,0498189
22,2	0,0429408	0,0498837
22,3	0,0428493	0,0499836
22,4	0,0427631	0,0501185
22,5	0,0426812	0,0502423
22,6	0,0426037	0,0503548
22,7	0,0425305	0,0504561
22,8	0,0424444	0,0505271
22,9	0,0423453	0,0505678
23,0	0,0422333	0,0505780
23,1	0,0421082	0,0505580
23,2	0,0419703	0,0505075
23,3	0,0418194	0,0504267
23,4	0,0416555	0,0503156
23,5	0,0415072	0,0501787
23,6	0,0413745	0,0500161

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,7	0,0412575	0,0498276
23,8	0,0411603	0,0496344
23,9	0,0410830	0,0494364
24,0	0,0410255	0,0492335
24,1	0,0409880	0,0490258
24,2	0,0409703	0,0488133
24,3	0,0409725	0,0485959
24,4	0,0409946	0,0483738
24,5	0,0410241	0,0481839
24,6	0,0410611	0,0480262
24,7	0,0411054	0,0479008
24,8	0,0411649	0,0477708
24,9	0,0412395	0,0476362
25,0	0,0413293	0,0474970
25,1	0,0414343	0,0473532
25,2	0,0415545	0,0472048
25,3	0,0416898	0,0470518
25,4	0,0418403	0,0468943
25,5	0,0419989	0,0467134
25,6	0,0421657	0,0465093
25,7	0,0423405	0,0462819
25,8	0,0425245	0,0460776
25,9	0,0427175	0,0458962
26,0	0,0429195	0,0457378
26,1	0,0431306	0,0456024
26,2	0,0433508	0,0454901
26,3	0,0435800	0,0454007
26,4	0,0438182	0,0453343
26,5	0,0440655	0,0452910
26,6	0,0443218	0,0452706
26,7	0,0445872	0,0452733
26,8	0,0448331	0,0452943
26,9	0,0450594	0,0453338
27,0	0,0452663	0,0453916
27,1	0,0454537	0,0454679
27,2	0,0456215	0,0455625
27,3	0,0457698	0,0456756
27,4	0,0458987	0,0458070
27,5	0,0460080	0,0459569
27,6	0,0460978	0,0461252
27,7	0,0461681	0,0463119
27,8	0,0462314	0,0464799
27,9	0,0462876	0,0466292
28,0	0,0463369	0,0467599
28,1	0,0463790	0,0468719
28,2	0,0464142	0,0469652
28,3	0,0464423	0,0470399
28,4	0,0464634	0,0470959
28,5	0,0464845	0,0471519
28,6	0,0464845	0,0471519
28,7	0,0464845	0,0471519
28,8	0,0464845	0,0471519
28,9	0,0464845	0,0471519
29,0	0,0464845	0,0471519

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

29,1	0,0464845	0,0471519
29,2	0,0464845	0,0471519
29,3	0,0464845	0,0471519
29,4	0,0464845	0,0471519
29,5	0,0464845	0,0471519
29,6	0,0464845	0,0471519
29,7	0,0464845	0,0471519
29,8	0,0464845	0,0471519
29,9	0,0464845	0,0471519
30,0	0,0464845	0,0471519
Összesen:		100,0000000

Multiplikatív szezonfaktor

Lakossági szegmens

		Tél	Átmenet fűtési időszakban	Átmenet nemfűtési időszakban	Nyár
		12.01. - 12.31. 01.01. - 02.28.	03.01. - 04.15. 10.16. - 11.30.	04.16. - 05.31. 09.01. - 10.15.	06.01. - 08.31.
felejtő- súlyos hőmérsékleti értékek	-8,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-7,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-6,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-5,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-4,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-3,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
	-3,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-3,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-2,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-1,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
-0,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,1	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,2	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,3	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,4	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,5	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,6	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,7	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,8	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
0,9	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
1,0	1,0000000	1,0000000	0,6389000	0,8993640
1,1	1,0005810	0,9985477	0,6389000	0,8993640
1,2	1,0011620	0,9970954	0,6389000	0,8993640
1,3	1,0017430	0,9956431	0,6389000	0,8993640
1,4	1,0023240	0,9941908	0,6389000	0,8993640
1,5	1,0029050	0,9927385	0,6389000	0,8993640
1,6	1,0034860	0,9912862	0,6389000	0,8993640

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

1,7	1,0040670	0,9898339	0,6389000	0,8993640
1,8	1,0046480	0,9883816	0,6389000	0,8993640
1,9	1,0052290	0,9869293	0,6389000	0,8993640
2,0	1,0058100	0,9854770	0,6389000	0,8993640
2,1	1,0061938	0,9850998	0,6389000	0,8993640
2,2	1,0065776	0,9847226	0,6389000	0,8993640
2,3	1,0069613	0,9843454	0,6389000	0,8993640
2,4	1,0073451	0,9839682	0,6389000	0,8993640
2,5	1,0077288	0,9835909	0,6389000	0,8993640
2,6	1,0081126	0,9832137	0,6389000	0,8993640
2,7	1,0084964	0,9828365	0,6389000	0,8993640
2,8	1,0088801	0,9824593	0,6389000	0,8993640
2,9	1,0092639	0,9820821	0,6389000	0,8993640
3,0	1,0096476	0,9817049	0,6389000	0,8993640
3,1	1,0101190	0,9812403	0,6389000	0,8993640
3,2	1,0105903	0,9807757	0,6389000	0,8993640
3,3	1,0110616	0,9803111	0,6389000	0,8993640
3,4	1,0115330	0,9798464	0,6389000	0,8993640
3,5	1,0120043	0,9793818	0,6389000	0,8993640
3,6	1,0124756	0,9789172	0,6389000	0,8993640
3,7	1,0129469	0,9784526	0,6389000	0,8993640
3,8	1,0134183	0,9779880	0,6389000	0,8993640
3,9	1,0138896	0,9775234	0,6389000	0,8993640
4,0	1,0143609	0,9770588	0,6389000	0,8993640
4,1	1,0141477	0,9780733	0,6389000	0,8993640
4,2	1,0139345	0,9790877	0,6389000	0,8993640
4,3	1,0137213	0,9801022	0,6389000	0,8993640
4,4	1,0135080	0,9811166	0,6389000	0,8993640
4,5	1,0132948	0,9821310	0,6389000	0,8993640
4,6	1,0130816	0,9831455	0,6389000	0,8993640
4,7	1,0128684	0,9841599	0,6389000	0,8993640
4,8	1,0126551	0,9851744	0,6389000	0,8993640
4,9	1,0124419	0,9861888	0,6389000	0,8993640
5,0	1,0122287	0,9872033	0,6389000	0,8993640
5,1	1,0127529	0,9873324	0,6482286	0,8993640
5,2	1,0132772	0,9874614	0,6575573	0,8993640
5,3	1,0138014	0,9875905	0,6668860	0,8993640
5,4	1,0143257	0,9877196	0,6762147	0,8993640
5,5	1,0148499	0,9878487	0,6855433	0,8993640
5,6	1,0153742	0,9879777	0,6948720	0,8993640
5,7	1,0158985	0,9881068	0,7042007	0,8993640
5,8	1,0164227	0,9882359	0,7135294	0,8993640
5,9	1,0169470	0,9883650	0,7228580	0,8993640
6,0	1,0174712	0,9884940	0,7321867	0,8993640
6,1	1,0190577	0,9881689	0,7385478	0,8993640
6,2	1,0206441	0,9878437	0,7449088	0,8993640
6,3	1,0222305	0,9875185	0,7512699	0,8993640
6,4	1,0238170	0,9871934	0,7576309	0,8993640
6,5	1,0254034	0,9868682	0,7639920	0,8993640
6,6	1,0269898	0,9865430	0,7703530	0,8993640
6,7	1,0285763	0,9862178	0,7767141	0,8993640
6,8	1,0301627	0,9858927	0,7830752	0,8993640
6,9	1,0317491	0,9855675	0,7894362	0,8993640
7,0	1,0333356	0,9852423	0,7957973	0,8993640

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,1	1,0372588	0,9854602	0,7975552	0,8993640
7,2	1,0411820	0,9856781	0,7993131	0,8993640
7,3	1,0451052	0,9858960	0,8010710	0,8993640
7,4	1,0490285	0,9861138	0,8028289	0,8993640
7,5	1,0529517	0,9863317	0,8045868	0,8993640
7,6	1,0568749	0,9865496	0,8063447	0,8993640
7,7	1,0607981	0,9867675	0,8081026	0,8993640
7,8	1,0647213	0,9869853	0,8098605	0,8993640
7,9	1,0686446	0,9872032	0,8116184	0,8993640
8,0	1,0725678	0,9874211	0,8133763	0,8993640
8,1	1,0798505	0,9891068	0,8134334	0,8993640
8,2	1,0871333	0,9907925	0,8134905	0,8993640
8,3	1,0944161	0,9924783	0,8135476	0,8993640
8,4	1,1016988	0,9941640	0,8136047	0,8993640
8,5	1,1089816	0,9958497	0,8136618	0,8993640
8,6	1,1162643	0,9975354	0,8137189	0,8993640
8,7	1,1235471	0,9992211	0,8137761	0,8993640
8,8	1,1308298	1,0009069	0,8138332	0,8993640
8,9	1,1381126	1,0025926	0,8138903	0,8993640
9,0	1,1453953	1,0042783	0,8139474	0,8993640
9,1	1,1568205	1,0075184	0,8114226	0,8993640
9,2	1,1682456	1,0107584	0,8088978	0,8993640
9,3	1,1796708	1,0139985	0,8063730	0,8993640
9,4	1,1910960	1,0172386	0,8038482	0,8993640
9,5	1,2025211	1,0204787	0,8013234	0,8993640
9,6	1,2139463	1,0237187	0,7987985	0,8993640
9,7	1,2253714	1,0269588	0,7962737	0,8993640
9,8	1,2367966	1,0301989	0,7937489	0,8993640
9,9	1,2482217	1,0334389	0,7912241	0,8993640
10,0	1,2596469	1,0366790	0,7886993	0,8993640
10,1	1,2741310	1,0402613	0,7872856	0,8993640
10,2	1,2886151	1,0438436	0,7858718	0,8993640
10,3	1,3030991	1,0474259	0,7844581	0,8993640
10,4	1,3175832	1,0510082	0,7830444	0,8993640
10,5	1,3320673	1,0545905	0,7816306	0,8993640
10,6	1,3465514	1,0581728	0,7802169	0,8993640
10,7	1,3610354	1,0617551	0,7788032	0,8993640
10,8	1,3755195	1,0653374	0,7773894	0,8993640
10,9	1,3900036	1,0689197	0,7759757	0,8993640
11,0	1,4044877	1,0725019	0,7745620	0,8993640
11,1	1,4044877	1,0780167	0,7772768	0,9018965
11,2	1,4044877	1,0835314	0,7799917	0,9044290
11,3	1,4044877	1,0890461	0,7827066	0,9069615
11,4	1,4044877	1,0945609	0,7854214	0,9094940
11,5	1,4044877	1,1000756	0,7881363	0,9120265
11,6	1,4044877	1,1055903	0,7908512	0,9145590
11,7	1,4044877	1,1111051	0,7935661	0,9170915
11,8	1,4044877	1,1166198	0,7962809	0,9196240
11,9	1,4044877	1,1221345	0,7989958	0,9221565
12,0	1,4044877	1,1276493	0,8017107	0,9246890
12,1	1,4044877	1,1375702	0,8079346	0,9252297
12,2	1,4044877	1,1474911	0,8141586	0,9257704
12,3	1,4044877	1,1574119	0,8203826	0,9263111
12,4	1,4044877	1,1673328	0,8266065	0,9268517

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,5	1,4044877	1,1772537	0,8328305	0,9273924
12,6	1,4044877	1,1871746	0,8390545	0,9279331
12,7	1,4044877	1,1970955	0,8452784	0,9284738
12,8	1,4044877	1,2070164	0,8515024	0,9290145
12,9	1,4044877	1,2169373	0,8577264	0,9295552
13,0	1,4044877	1,2268582	0,8639503	0,9300958
13,1	1,4044877	1,2369946	0,8699157	0,9264096
13,2	1,4044877	1,2471310	0,8758811	0,9227233
13,3	1,4044877	1,2572675	0,8818465	0,9190370
13,4	1,4044877	1,2674039	0,8878119	0,9153508
13,5	1,4044877	1,2775403	0,8937773	0,9116645
13,6	1,4044877	1,2876767	0,8997427	0,9079782
13,7	1,4044877	1,2978132	0,9057081	0,9042920
13,8	1,4044877	1,3079496	0,9116735	0,9006057
13,9	1,4044877	1,3180860	0,9176389	0,8969194
14,0	1,4044877	1,3282225	0,9236043	0,8932332
14,1	1,4044877	1,3293903	0,9263399	0,8886415
14,2	1,4044877	1,3305581	0,9290755	0,8840498
14,3	1,4044877	1,3317259	0,9318111	0,8794581
14,4	1,4044877	1,3328938	0,9345467	0,8748664
14,5	1,4044877	1,3340616	0,9372823	0,8702747
14,6	1,4044877	1,3352294	0,9400178	0,8656830
14,7	1,4044877	1,3363972	0,9427534	0,8610913
14,8	1,4044877	1,3375650	0,9454890	0,8564996
14,9	1,4044877	1,3387329	0,9482246	0,8519079
15,0	1,4044877	1,3399007	0,9509602	0,8473162
15,1	1,4044877	1,3302710	0,9513290	0,8459611
15,2	1,4044877	1,3206414	0,9516978	0,8446060
15,3	1,4044877	1,3110117	0,9520666	0,8432509
15,4	1,4044877	1,3013821	0,9524354	0,8418958
15,5	1,4044877	1,2917524	0,9528042	0,8405407
15,6	1,4044877	1,2821228	0,9531731	0,8391856
15,7	1,4044877	1,2724931	0,9535419	0,8378305
15,8	1,4044877	1,2628635	0,9539107	0,8364754
15,9	1,4044877	1,2532338	0,9542795	0,8351203
16,0	1,4044877	1,2436042	0,9546483	0,8337652
16,1	1,4044877	1,2436042	0,9553111	0,8376885
16,2	1,4044877	1,2436042	0,9559739	0,8416118
16,3	1,4044877	1,2436042	0,9566367	0,8455351
16,4	1,4044877	1,2436042	0,9572994	0,8494584
16,5	1,4044877	1,2436042	0,9579622	0,8533817
16,6	1,4044877	1,2436042	0,9586250	0,8573050
16,7	1,4044877	1,2436042	0,9592878	0,8612283
16,8	1,4044877	1,2436042	0,9599506	0,8651516
16,9	1,4044877	1,2436042	0,9606133	0,8690749
17,0	1,4044877	1,2436042	0,9612761	0,8729982
17,1	1,4044877	1,2436042	0,9638377	0,8773104
17,2	1,4044877	1,2436042	0,9663993	0,8816226
17,3	1,4044877	1,2436042	0,9689608	0,8859348
17,4	1,4044877	1,2436042	0,9715224	0,8902470
17,5	1,4044877	1,2436042	0,9740840	0,8945592
17,6	1,4044877	1,2436042	0,9766456	0,8988714
17,7	1,4044877	1,2436042	0,9792071	0,9031836
17,8	1,4044877	1,2436042	0,9817687	0,9074958

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

17,9	1,4044877	1,2436042	0,9843303	0,9118080
18,0	1,4044877	1,2436042	0,9868918	0,9161202
18,1	1,4044877	1,2436042	0,9901371	0,9197649
18,2	1,4044877	1,2436042	0,9933823	0,9234096
18,3	1,4044877	1,2436042	0,9966276	0,9270543
18,4	1,4044877	1,2436042	0,9998728	0,9306990
18,5	1,4044877	1,2436042	1,0031181	0,9343437
18,6	1,4044877	1,2436042	1,0063634	0,9379884
18,7	1,4044877	1,2436042	1,0096086	0,9416331
18,8	1,4044877	1,2436042	1,0128539	0,9452778
18,9	1,4044877	1,2436042	1,0160991	0,9489225
19,0	1,4044877	1,2436042	1,0193444	0,9525672
19,1	1,4044877	1,2436042	1,0258202	0,9554875
19,2	1,4044877	1,2436042	1,0322960	0,9584077
19,3	1,4044877	1,2436042	1,0387718	0,9613280
19,4	1,4044877	1,2436042	1,0452476	0,9642483
19,5	1,4044877	1,2436042	1,0517234	0,9671686
19,6	1,4044877	1,2436042	1,0581992	0,9700889
19,7	1,4044877	1,2436042	1,0646750	0,9730091
19,8	1,4044877	1,2436042	1,0711508	0,9759294
19,9	1,4044877	1,2436042	1,0776266	0,9788497
20,0	1,4044877	1,2436042	1,0841024	0,9817700
20,1	1,4044877	1,2436042	1,0859142	0,9823023
20,2	1,4044877	1,2436042	1,0877260	0,9828345
20,3	1,4044877	1,2436042	1,0895378	0,9833668
20,4	1,4044877	1,2436042	1,0913496	0,9838991
20,5	1,4044877	1,2436042	1,0931614	0,9844313
20,6	1,4044877	1,2436042	1,0949732	0,9849636
20,7	1,4044877	1,2436042	1,0967850	0,9854959
20,8	1,4044877	1,2436042	1,0985968	0,9860281
20,9	1,4044877	1,2436042	1,1004086	0,9865604
21,0	1,4044877	1,2436042	1,1022205	0,9870927
21,1	1,4044877	1,2436042	1,1045693	0,9877226
21,2	1,4044877	1,2436042	1,1069181	0,9883525
21,3	1,4044877	1,2436042	1,1092669	0,9889824
21,4	1,4044877	1,2436042	1,1116157	0,9896123
21,5	1,4044877	1,2436042	1,1139645	0,9902422
21,6	1,4044877	1,2436042	1,1163133	0,9908722
21,7	1,4044877	1,2436042	1,1186621	0,9915021
21,8	1,4044877	1,2436042	1,1210110	0,9921320
21,9	1,4044877	1,2436042	1,1233598	0,9927619
22,0	1,4044877	1,2436042	1,1257086	0,9933918
22,1	1,4044877	1,2436042	1,1264922	0,9935718
22,2	1,4044877	1,2436042	1,1272759	0,9937517
22,3	1,4044877	1,2436042	1,1280595	0,9939316
22,4	1,4044877	1,2436042	1,1288431	0,9941115
22,5	1,4044877	1,2436042	1,1296268	0,9942915
22,6	1,4044877	1,2436042	1,1304104	0,9944714
22,7	1,4044877	1,2436042	1,1311940	0,9946513
22,8	1,4044877	1,2436042	1,1319777	0,9948312
22,9	1,4044877	1,2436042	1,1327613	0,9950112
23,0	1,4044877	1,2436042	1,1335449	0,9951911
23,1	1,4044877	1,2436042	1,1384879	0,9957604
23,2	1,4044877	1,2436042	1,1434308	0,9963296

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,3	1,4044877	1,2436042	1,1483737	0,9968989
23,4	1,4044877	1,2436042	1,1533166	0,9974682
23,5	1,4044877	1,2436042	1,1582596	0,9980374
23,6	1,4044877	1,2436042	1,1632025	0,9986067
23,7	1,4044877	1,2436042	1,1681454	0,9991760
23,8	1,4044877	1,2436042	1,1730883	0,9997452
23,9	1,4044877	1,2436042	1,1780313	1,0003145
24,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0008838
24,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0007781
24,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0006724
24,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0005668
24,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0004611
24,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0003554
24,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0002498
24,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0001441
24,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000384
24,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999328
25,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9998271
25,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9998444
25,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9998617
25,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9998790
25,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9998963
25,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999135
25,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999308
25,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999481
25,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999654
25,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	0,9999827
26,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
26,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
27,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

28,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
28,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,1	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,2	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,3	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,4	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,5	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,6	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,7	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,8	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
29,9	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000
30,0	1,4044877	1,2436042	1,1829742	1,0000000

2. sz. melléklet: profilkarakterisztikák – nem háztartási felhasználók

Profilkarakterisztikák			
ÜZLETI 1. profil			
	Munkanap	Munkaszüneti nap	
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek	-8,0	0,3265210	0,3374631
	-7,9	0,3256771	0,3361656
	-7,8	0,3248332	0,3348681
	-7,7	0,3239892	0,3335706
	-7,6	0,3231453	0,3322730
	-7,5	0,3223014	0,3309755
	-7,4	0,3214575	0,3296780
	-7,3	0,3206136	0,3283805
	-7,2	0,3197697	0,3270830
	-7,1	0,3189257	0,3257855
	-7,0	0,3180818	0,3244879
	-6,9	0,3172379	0,3231904
	-6,8	0,3163940	0,3218929
	-6,7	0,3155501	0,3205954
	-6,6	0,3147061	0,3192979
	-6,5	0,3138622	0,3180004
	-6,4	0,3130183	0,3167028
	-6,3	0,3121744	0,3154053
	-6,2	0,3113305	0,3141078
	-6,1	0,3104865	0,3128103
	-6,0	0,3096426	0,3115128
	-5,9	0,3087987	0,3102152
	-5,8	0,3079548	0,3089177
	-5,7	0,3071109	0,3076202
	-5,6	0,3062670	0,3063227
	-5,5	0,3054230	0,3050252
	-5,4	0,3045791	0,3037277
	-5,3	0,3037352	0,3024301
	-5,2	0,3028913	0,3011326
	-5,1	0,3020474	0,2998351
	-5,0	0,3012034	0,2985376
	-4,9	0,3003595	0,2972401
	-4,8	0,2995156	0,2959426
	-4,7	0,2986717	0,2946450
	-4,6	0,2978278	0,2933475
	-4,5	0,2969839	0,2920500
	-4,4	0,2961399	0,2907525
	-4,3	0,2952960	0,2894550
	-4,2	0,2944521	0,2881575
	-4,1	0,2936082	0,2868599
	-4,0	0,2927643	0,2855624
	-3,9	0,2919203	0,2842649
	-3,8	0,2910764	0,2829674
	-3,7	0,2902325	0,2816699
	-3,6	0,2893886	0,2803723
	-3,5	0,2885447	0,2790748

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,4	0,2877007	0,2777773
-3,3	0,2868568	0,2764798
-3,2	0,2860129	0,2751823
-3,1	0,2851690	0,2738848
-3,0	0,2843251	0,2725872
-2,9	0,2834812	0,2712897
-2,8	0,2826372	0,2699922
-2,7	0,2817933	0,2686947
-2,6	0,2809494	0,2673972
-2,5	0,2801055	0,2660997
-2,4	0,2792616	0,2648021
-2,3	0,2784176	0,2635046
-2,2	0,2775737	0,2622071
-2,1	0,2767298	0,2609096
-2,0	0,2758859	0,2596121
-1,9	0,2750420	0,2583145
-1,8	0,2741981	0,2570170
-1,7	0,2733541	0,2557195
-1,6	0,2725102	0,2544220
-1,5	0,2716763	0,2531172
-1,4	0,2708524	0,2518052
-1,3	0,2700386	0,2504860
-1,2	0,2692347	0,2491595
-1,1	0,2684409	0,2478258
-1,0	0,2676571	0,2464849
-0,9	0,2668834	0,2451367
-0,8	0,2661196	0,2437813
-0,7	0,2653659	0,2424186
-0,6	0,2646222	0,2410487
-0,5	0,2638687	0,2396505
-0,4	0,2631056	0,2382240
-0,3	0,2623327	0,2367691
-0,2	0,2615501	0,2352860
-0,1	0,2607577	0,2337745
0,0	0,2599557	0,2322347
0,1	0,2591439	0,2306666
0,2	0,2583224	0,2290702
0,3	0,2574912	0,2274454
0,4	0,2566502	0,2257924
0,5	0,2558103	0,2241908
0,6	0,2549714	0,2226406
0,7	0,2541335	0,2211418
0,8	0,2532966	0,2196945
0,9	0,2524608	0,2182986
1,0	0,2516259	0,2169542
1,1	0,2507921	0,2156612
1,2	0,2499593	0,2144196
1,3	0,2491276	0,2132294
1,4	0,2482968	0,2120907
1,5	0,2474576	0,2109512
1,6	0,2466099	0,2098109
1,7	0,2457537	0,2086698
1,8	0,2448791	0,2075352
1,9	0,2439859	0,2064070

2,0	0,2430742	0,2052852
2,1	0,2421441	0,2041699
2,2	0,2411955	0,2030611
2,3	0,2402283	0,2019586
2,4	0,2392427	0,2008627
2,5	0,2382299	0,1997748
2,6	0,2371900	0,1986949
2,7	0,2361231	0,1976231
2,8	0,2350487	0,1965804
2,9	0,2339670	0,1955669
3,0	0,2328779	0,1945824
3,1	0,2317814	0,1936272
3,2	0,2306775	0,1927010
3,3	0,2295663	0,1918040
3,4	0,2284477	0,1909361
3,5	0,2273178	0,1900910
3,6	0,2261765	0,1892689
3,7	0,2250239	0,1884695
3,8	0,2238492	0,1876132
3,9	0,2226524	0,1867001
4,0	0,2214335	0,1857300
4,1	0,2201926	0,1847031
4,2	0,2189295	0,1836192
4,3	0,2176444	0,1824785
4,4	0,2163372	0,1812808
4,5	0,2150112	0,1800419
4,6	0,2136665	0,1787616
4,7	0,2123030	0,1774401
4,8	0,2109303	0,1761295
4,9	0,2095482	0,1748299
5,0	0,2081570	0,1735412
5,1	0,2067564	0,1722634
5,2	0,2053466	0,1709965
5,3	0,2039276	0,1697406
5,4	0,2024993	0,1684957
5,5	0,2010494	0,1672295
5,6	0,1995779	0,1659422
5,7	0,1980849	0,1646337
5,8	0,1965790	0,1633024
5,9	0,1950601	0,1619484
6,0	0,1935282	0,1605715
6,1	0,1919835	0,1591718
6,2	0,1904257	0,1577494
6,3	0,1888551	0,1563042
6,4	0,1872715	0,1548361
6,5	0,1856825	0,1533777
6,6	0,1840882	0,1519287
6,7	0,1824885	0,1504894
6,8	0,1808874	0,1490659
6,9	0,1792849	0,1476582
7,0	0,1776810	0,1462663
7,1	0,1760757	0,1448903
7,2	0,1744690	0,1435301
7,3	0,1728609	0,1421857

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,4	0,1712515	0,1408572
7,5	0,1696513	0,1395033
7,6	0,1680604	0,1381240
7,7	0,1664789	0,1367193
7,8	0,1649033	0,1352737
7,9	0,1633337	0,1337870
8,0	0,1617700	0,1322593
8,1	0,1602124	0,1306906
8,2	0,1586607	0,1290809
8,3	0,1571150	0,1274302
8,4	0,1555753	0,1257385
8,5	0,1539887	0,1240270
8,6	0,1523553	0,1222958
8,7	0,1506750	0,1205448
8,8	0,1489601	0,1188061
8,9	0,1472107	0,1170798
9,0	0,1454267	0,1153658
9,1	0,1436082	0,1136642
9,2	0,1417550	0,1119749
9,3	0,1398673	0,1102979
9,4	0,1379451	0,1086333
9,5	0,1359869	0,1069765
9,6	0,1339928	0,1053274
9,7	0,1319627	0,1036861
9,8	0,1298891	0,1020202
9,9	0,1277719	0,1003298
10,0	0,1256113	0,0986147
10,1	0,1234071	0,0968751
10,2	0,1211594	0,0951110
10,3	0,1188682	0,0933222
10,4	0,1165334	0,0915089
10,5	0,1142195	0,0896728
10,6	0,1119263	0,0878141
10,7	0,1096540	0,0859326
10,8	0,1073917	0,0840697
10,9	0,1051395	0,0822252
11,0	0,1028974	0,0803993
11,1	0,1006654	0,0785919
11,2	0,0984435	0,0768030
11,3	0,0962317	0,0750326
11,4	0,0940300	0,0732808
11,5	0,0918445	0,0716019
11,6	0,0896752	0,0699960
11,7	0,0875222	0,0684631
11,8	0,0854383	0,0669819
11,9	0,0834234	0,0655525
12,0	0,0814776	0,0641749
12,1	0,0796009	0,0628490
12,2	0,0777933	0,0615748
12,3	0,0760547	0,0603525
12,4	0,0743853	0,0591818
12,5	0,0728017	0,0580321
12,6	0,0713040	0,0569033
12,7	0,0698922	0,0557953

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,8	0,0685677	0,0547129
12,9	0,0673305	0,0536559
13,0	0,0661805	0,0526244
13,1	0,0651178	0,0516184
13,2	0,0641424	0,0506378
13,3	0,0632543	0,0496828
13,4	0,0624534	0,0487532
13,5	0,0617087	0,0478640
13,6	0,0610201	0,0470152
13,7	0,0603877	0,0462069
13,8	0,0597472	0,0454371
13,9	0,0590984	0,0447059
14,0	0,0584415	0,0440132
14,1	0,0577765	0,0433591
14,2	0,0571033	0,0427435
14,3	0,0564219	0,0421665
14,4	0,0557323	0,0416280
14,5	0,0550613	0,0411216
14,6	0,0544086	0,0406473
14,7	0,0537745	0,0402050
14,8	0,0531526	0,0397403
14,9	0,0525431	0,0392532
15,0	0,0519459	0,0387437
15,1	0,0513610	0,0382118
15,2	0,0507884	0,0376575
15,3	0,0502282	0,0370808
15,4	0,0496803	0,0364817
15,5	0,0491441	0,0358794
15,6	0,0486197	0,0352739
15,7	0,0481070	0,0346652
15,8	0,0475893	0,0340843
15,9	0,0470666	0,0335310
16,0	0,0465388	0,0330054
16,1	0,0460060	0,0325075
16,2	0,0454681	0,0320373
16,3	0,0449252	0,0315948
16,4	0,0443772	0,0311800
16,5	0,0438288	0,0307895
16,6	0,0432800	0,0304233
16,7	0,0427308	0,0300815
16,8	0,0422122	0,0297490
16,9	0,0417244	0,0294259
17,0	0,0412672	0,0291123
17,1	0,0408407	0,0288080
17,2	0,0404450	0,0285131
17,3	0,0400799	0,0282276
17,4	0,0397455	0,0279514
17,5	0,0394424	0,0276843
17,6	0,0391705	0,0274263
17,7	0,0389299	0,0271772
17,8	0,0386939	0,0269437
17,9	0,0384625	0,0267257
18,0	0,0382357	0,0265232
18,1	0,0380136	0,0263363

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

18,2	0,0377961	0,0261648
18,3	0,0375832	0,0260089
18,4	0,0373750	0,0258685
18,5	0,0371733	0,0257506
18,6	0,0369782	0,0256552
18,7	0,0367896	0,0255823
18,8	0,0366081	0,0255127
18,9	0,0364337	0,0254463
19,0	0,0362664	0,0253833
19,1	0,0361063	0,0253234
19,2	0,0359532	0,0252669
19,3	0,0358072	0,0252136
19,4	0,0356684	0,0251636
19,5	0,0355348	0,0251100
19,6	0,0354065	0,0250527
19,7	0,0352835	0,0249917
19,8	0,0351612	0,0249305
19,9	0,0350395	0,0248690
20,0	0,0349185	0,0248072
20,1	0,0347982	0,0247451
20,2	0,0346785	0,0246828
20,3	0,0345595	0,0246201
20,4	0,0344412	0,0245572
20,5	0,0343280	0,0244975
20,6	0,0342198	0,0244412
20,7	0,0341168	0,0243882
20,8	0,0340183	0,0243389
20,9	0,0339244	0,0242933
21,0	0,0338350	0,0242513
21,1	0,0337502	0,0242130
21,2	0,0336699	0,0241784
21,3	0,0335942	0,0241475
21,4	0,0335230	0,0241202
21,5	0,0334541	0,0240982
21,6	0,0333876	0,0240813
21,7	0,0333234	0,0240696
21,8	0,0332597	0,0240561
21,9	0,0331963	0,0240408
22,0	0,0331334	0,0240237
22,1	0,0330708	0,0240047
22,2	0,0330087	0,0239840
22,3	0,0329469	0,0239615
22,4	0,0328856	0,0239372
22,5	0,0328283	0,0239068
22,6	0,0327750	0,0238704
22,7	0,0327257	0,0238278
22,8	0,0326822	0,0237861
22,9	0,0326445	0,0237453
23,0	0,0326126	0,0237053
23,1	0,0325866	0,0236661
23,2	0,0325664	0,0236277
23,3	0,0325520	0,0235902
23,4	0,0325434	0,0235536
23,5	0,0325367	0,0235206

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

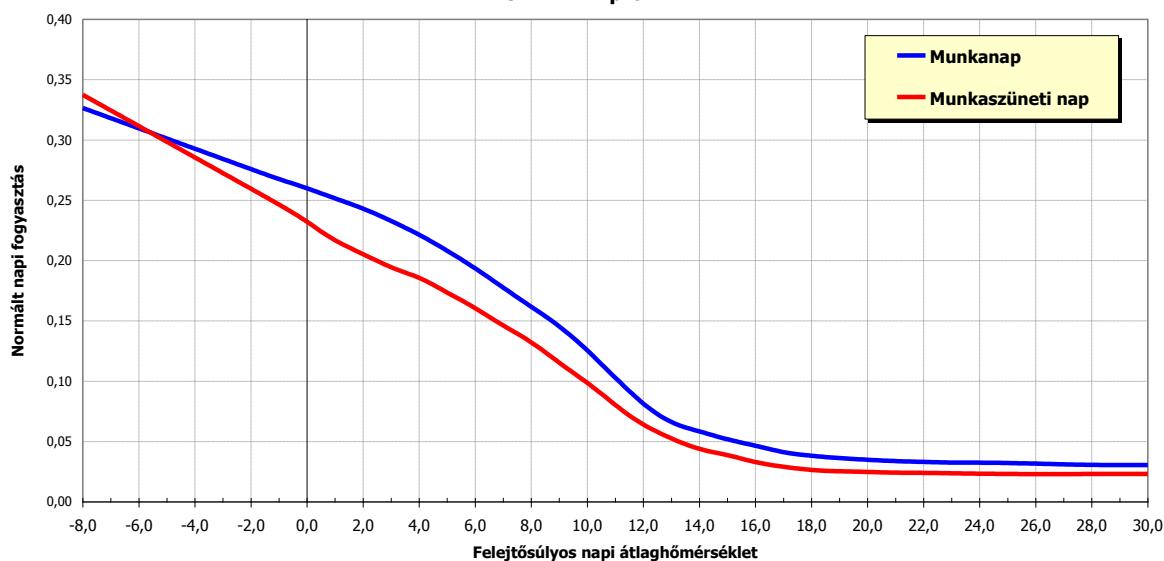
23,6	0,0325318	0,0234911
23,7	0,0325287	0,0234653
23,8	0,0325230	0,0234396
23,9	0,0325147	0,0234138
24,0	0,0325038	0,0233881
24,1	0,0324903	0,0233624
24,2	0,0324742	0,0233367
24,3	0,0324554	0,0233110
24,4	0,0324341	0,0232854
24,5	0,0324080	0,0232615
24,6	0,0323773	0,0232395
24,7	0,0323419	0,0232192
24,8	0,0323040	0,0231993
24,9	0,0322636	0,0231796
25,0	0,0322207	0,0231603
25,1	0,0321753	0,0231412
25,2	0,0321275	0,0231224
25,3	0,0320772	0,0231039
25,4	0,0320244	0,0230857
25,5	0,0319734	0,0230664
25,6	0,0319242	0,0230460
25,7	0,0318768	0,0230245
25,8	0,0318277	0,0230061
25,9	0,0317768	0,0229910
26,0	0,0317241	0,0229789
26,1	0,0316696	0,0229701
26,2	0,0316134	0,0229644
26,3	0,0315554	0,0229619
26,4	0,0314956	0,0229625
26,5	0,0314340	0,0229663
26,6	0,0313706	0,0229733
26,7	0,0313055	0,0229835
26,8	0,0312426	0,0229940
26,9	0,0311819	0,0230049
27,0	0,0311234	0,0230162
27,1	0,0310671	0,0230279
27,2	0,0310130	0,0230399
27,3	0,0309612	0,0230524
27,4	0,0309115	0,0230652
27,5	0,0308641	0,0230784
27,6	0,0308189	0,0230920
27,7	0,0307759	0,0231060
27,8	0,0307372	0,0231186
27,9	0,0307028	0,0231297
28,0	0,0306727	0,0231395
28,1	0,0306469	0,0231479
28,2	0,0306254	0,0231549
28,3	0,0306082	0,0231605
28,4	0,0305953	0,0231647
28,5	0,0305824	0,0231689
28,6	0,0305824	0,0231689
28,7	0,0305824	0,0231689
28,8	0,0305824	0,0231689
28,9	0,0305824	0,0231689

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

29,0	0,0305824	0,0231689
29,1	0,0305824	0,0231689
29,2	0,0305824	0,0231689
29,3	0,0305824	0,0231689
29,4	0,0305824	0,0231689
29,5	0,0305824	0,0231689
29,6	0,0305824	0,0231689
29,7	0,0305824	0,0231689
29,8	0,0305824	0,0231689
29,9	0,0305824	0,0231689
30,0	0,0305824	0,0231689
Összesen:		100,0000000

Profilkarakterisztikák

ÜZLETI 1. profil

Profilkarakterisztikák**ÜZLETI 2. profil**

	Munkanap	Munkaszüneti nap
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek		
-8,0	0,3955546	0,3877194
-7,9	0,3942657	0,3860980
-7,8	0,3929767	0,3844765
-7,7	0,3916877	0,3828550
-7,6	0,3903988	0,3812336
-7,5	0,3891098	0,3796121
-7,4	0,3878208	0,3779906
-7,3	0,3865319	0,3763692
-7,2	0,3852429	0,3747477
-7,1	0,3839539	0,3731262
-7,0	0,3826650	0,3715048
-6,9	0,3813760	0,3698833
-6,8	0,3800870	0,3682618
-6,7	0,3787981	0,3666404
-6,6	0,3775091	0,3650189
-6,5	0,3762201	0,3633975
-6,4	0,3749312	0,3617760
-6,3	0,3736422	0,3601545
-6,2	0,3723532	0,3585331
-6,1	0,3710643	0,3569116
-6,0	0,3697753	0,3552901
-5,9	0,3684863	0,3536687
-5,8	0,3671974	0,3520472
-5,7	0,3659084	0,3504257
-5,6	0,3646194	0,3488043
-5,5	0,3633305	0,3471828
-5,4	0,3620415	0,3455613
-5,3	0,3607525	0,3439399
-5,2	0,3594636	0,3423184
-5,1	0,3581746	0,3406969
-5,0	0,3568856	0,3390755
-4,9	0,3555966	0,3374540
-4,8	0,3543077	0,3358325
-4,7	0,3530187	0,3342111
-4,6	0,3517297	0,3325896
-4,5	0,3504408	0,3309681
-4,4	0,3491518	0,3293467
-4,3	0,3478628	0,3277252
-4,2	0,3465739	0,3261037
-4,1	0,3452849	0,3244823
-4,0	0,3439959	0,3228608
-3,9	0,3427070	0,3212394
-3,8	0,3414180	0,3196179
-3,7	0,3401290	0,3179964
-3,6	0,3388401	0,3163750
-3,5	0,3375511	0,3147535
-3,4	0,3362621	0,3131320

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,3	0,3349732	0,3115106
-3,2	0,3336842	0,3098891
-3,1	0,3323952	0,3082676
-3,0	0,3311063	0,3066462
-2,9	0,3298173	0,3050247
-2,8	0,3285283	0,3034032
-2,7	0,3272394	0,3017818
-2,6	0,3259504	0,3001603
-2,5	0,3246614	0,2985388
-2,4	0,3233725	0,2969174
-2,3	0,3220835	0,2952959
-2,2	0,3207945	0,2936744
-2,1	0,3195056	0,2920530
-2,0	0,3182166	0,2904315
-1,9	0,3169276	0,2888100
-1,8	0,3156387	0,2871886
-1,7	0,3143497	0,2855671
-1,6	0,3130607	0,2839457
-1,5	0,3117803	0,2823179
-1,4	0,3105086	0,2806839
-1,3	0,3092454	0,2790436
-1,2	0,3079908	0,2773970
-1,1	0,3067448	0,2757441
-1,0	0,3055074	0,2740850
-0,9	0,3042786	0,2724196
-0,8	0,3030584	0,2707479
-0,7	0,3018467	0,2690699
-0,6	0,3006437	0,2673857
-0,5	0,2994353	0,2656619
-0,4	0,2982217	0,2638988
-0,3	0,2970027	0,2620962
-0,2	0,2957784	0,2602541
-0,1	0,2945487	0,2583726
0,0	0,2933138	0,2564517
0,1	0,2920735	0,2544913
0,2	0,2908279	0,2524914
0,3	0,2895770	0,2504521
0,4	0,2883207	0,2483733
0,5	0,2870595	0,2463578
0,6	0,2857932	0,2444054
0,7	0,2845219	0,2425162
0,8	0,2832455	0,2406902
0,9	0,2819642	0,2389273
1,0	0,2806778	0,2372277
1,1	0,2793865	0,2355912
1,2	0,2780900	0,2340179
1,3	0,2767886	0,2325078
1,4	0,2754822	0,2310609
1,5	0,2741726	0,2296188
1,6	0,2728599	0,2281816
1,7	0,2715441	0,2267492
1,8	0,2702166	0,2253279
1,9	0,2688774	0,2239178
2,0	0,2675265	0,2225187

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

2,1	0,2661639	0,2211308
2,2	0,2647896	0,2197540
2,3	0,2634035	0,2183884
2,4	0,2620058	0,2170338
2,5	0,2605992	0,2156739
2,6	0,2591838	0,2143086
2,7	0,2577595	0,2129379
2,8	0,2563403	0,2115950
2,9	0,2549261	0,2102799
3,0	0,2535171	0,2089926
3,1	0,2521131	0,2077331
3,2	0,2507141	0,2065014
3,3	0,2493202	0,2052975
3,4	0,2479314	0,2041213
3,5	0,2465110	0,2029829
3,6	0,2450590	0,2018822
3,7	0,2435754	0,2008192
3,8	0,2420599	0,1996912
3,9	0,2405124	0,1984983
4,0	0,2389331	0,1972405
4,1	0,2373218	0,1959178
4,2	0,2356786	0,1945301
4,3	0,2340035	0,1930775
4,4	0,2322965	0,1915600
4,5	0,2305799	0,1899871
4,6	0,2288535	0,1883590
4,7	0,2271175	0,1866755
4,8	0,2253698	0,1849950
4,9	0,2236106	0,1833176
5,0	0,2218398	0,1816432
5,1	0,2200574	0,1799718
5,2	0,2182634	0,1783034
5,3	0,2164579	0,1766381
5,4	0,2146407	0,1749758
5,5	0,2128006	0,1732919
5,6	0,2109376	0,1715865
5,7	0,2090517	0,1698595
5,8	0,2071401	0,1681275
5,9	0,2052026	0,1663905
6,0	0,2032393	0,1646484
6,1	0,2012503	0,1629012
6,2	0,1992355	0,1611490
6,3	0,1971950	0,1593917
6,4	0,1951286	0,1576294
6,5	0,1930422	0,1558763
6,6	0,1909357	0,1541325
6,7	0,1888091	0,1523980
6,8	0,1866992	0,1506627
6,9	0,1846058	0,1489269
7,0	0,1825291	0,1471903
7,1	0,1804690	0,1454531
7,2	0,1784254	0,1437153
7,3	0,1763985	0,1419768
7,4	0,1743882	0,1402376

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,5	0,1724086	0,1384696
7,6	0,1704596	0,1366728
7,7	0,1685414	0,1348472
7,8	0,1666315	0,1329832
7,9	0,1647301	0,1310808
8,0	0,1628372	0,1291400
8,1	0,1609527	0,1271607
8,2	0,1590767	0,1251430
8,3	0,1572091	0,1230870
8,4	0,1553500	0,1209924
8,5	0,1534250	0,1188822
8,6	0,1514341	0,1167562
8,7	0,1493774	0,1146145
8,8	0,1472662	0,1124817
8,9	0,1451005	0,1103576
9,0	0,1428802	0,1082425
9,1	0,1406054	0,1061361
9,2	0,1382761	0,1040386
9,3	0,1358923	0,1019500
9,4	0,1334540	0,0998702
9,5	0,1309589	0,0978005
9,6	0,1284070	0,0957411
9,7	0,1257983	0,0936919
9,8	0,1231271	0,0916386
9,9	0,1203935	0,0895811
10,0	0,1175974	0,0875196
10,1	0,1147388	0,0854539
10,2	0,1118178	0,0833842
10,3	0,1088342	0,0813103
10,4	0,1057882	0,0792323
10,5	0,1027727	0,0771347
10,6	0,0997879	0,0750176
10,7	0,0968336	0,0728808
10,8	0,0938959	0,0707525
10,9	0,0909747	0,0686328
11,0	0,0880701	0,0665217
11,1	0,0851819	0,0644191
11,2	0,0823103	0,0623250
11,3	0,0794552	0,0602395
11,4	0,0766167	0,0581625
11,5	0,0737971	0,0561736
11,6	0,0709965	0,0542728
11,7	0,0682148	0,0524601
11,8	0,0655264	0,0507129
11,9	0,0629312	0,0490310
12,0	0,0604294	0,0474146
12,1	0,0580207	0,0458636
12,2	0,0557054	0,0443780
12,3	0,0534833	0,0429578
12,4	0,0513544	0,0416030
12,5	0,0493509	0,0402829
12,6	0,0474726	0,0389975
12,7	0,0457196	0,0377468
12,8	0,0440942	0,0365294

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,9	0,0425963	0,0353453
13,0	0,0412260	0,0341946
13,1	0,0399831	0,0330771
13,2	0,0388679	0,0319930
13,3	0,0378802	0,0309423
13,4	0,0370200	0,0299248
13,5	0,0362265	0,0289421
13,6	0,0354997	0,0279941
13,7	0,0348396	0,0270809
13,8	0,0341532	0,0262179
13,9	0,0334404	0,0254052
14,0	0,0327012	0,0246427
14,1	0,0319357	0,0239305
14,2	0,0311438	0,0232685
14,3	0,0303255	0,0226568
14,4	0,0294808	0,0220953
14,5	0,0286518	0,0215853
14,6	0,0278383	0,0211270
14,7	0,0270405	0,0207202
14,8	0,0262559	0,0202854
14,9	0,0254844	0,0198226
15,0	0,0247262	0,0193318
15,1	0,0239811	0,0188130
15,2	0,0232492	0,0182663
15,3	0,0225304	0,0176915
15,4	0,0218249	0,0170888
15,5	0,0211371	0,0164720
15,6	0,0204672	0,0158412
15,7	0,0198151	0,0151964
15,8	0,0191488	0,0145682
15,9	0,0184682	0,0139567
16,0	0,0177735	0,0133620
16,1	0,0170645	0,0127839
16,2	0,0163413	0,0122226
16,3	0,0156039	0,0116779
16,4	0,0148523	0,0111499
16,5	0,0140932	0,0106420
16,6	0,0133268	0,0101540
16,7	0,0125529	0,0096861
16,8	0,0118324	0,0092368
16,9	0,0111654	0,0088060
17,0	0,0105517	0,0083938
17,1	0,0099915	0,0080002
17,2	0,0094847	0,0076252
17,3	0,0090313	0,0072687
17,4	0,0086313	0,0069309
17,5	0,0082859	0,0066146
17,6	0,0079950	0,0063199
17,7	0,0077586	0,0060467
17,8	0,0075348	0,0057937
17,9	0,0073235	0,0055610
18,0	0,0071248	0,0053486
18,1	0,0069386	0,0051563
18,2	0,0067649	0,0049844

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

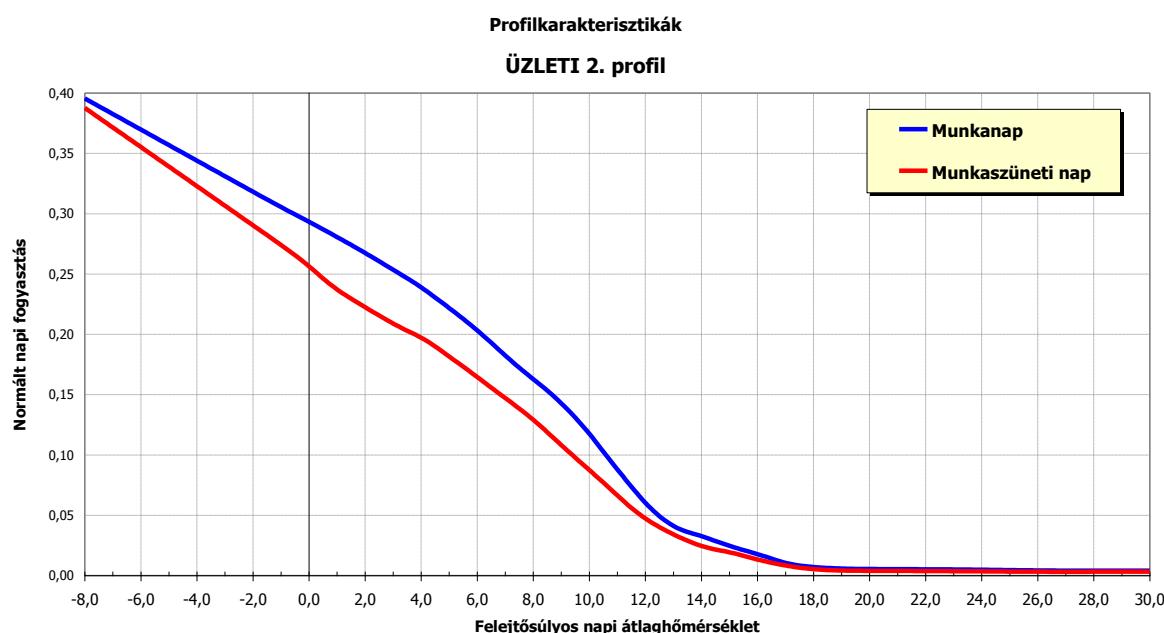
18,3	0,0066038	0,0048326
18,4	0,0064553	0,0047011
18,5	0,0063205	0,0045892
18,6	0,0061993	0,0044969
18,7	0,0060919	0,0044242
18,8	0,0059935	0,0043572
18,9	0,0059042	0,0042958
19,0	0,0058239	0,0042401
19,1	0,0057527	0,0041900
19,2	0,0056906	0,0041456
19,3	0,0056376	0,0041069
19,4	0,0055936	0,0040738
19,5	0,0055572	0,0040454
19,6	0,0055283	0,0040218
19,7	0,0055071	0,0040028
19,8	0,0054866	0,0039852
19,9	0,0054670	0,0039690
20,0	0,0054481	0,0039542
20,1	0,0054300	0,0039408
20,2	0,0054126	0,0039288
20,3	0,0053961	0,0039182
20,4	0,0053803	0,0039089
20,5	0,0053661	0,0039019
20,6	0,0053533	0,0038971
20,7	0,0053420	0,0038945
20,8	0,0053311	0,0038912
20,9	0,0053205	0,0038871
21,0	0,0053103	0,0038823
21,1	0,0053005	0,0038767
21,2	0,0052911	0,0038703
21,3	0,0052820	0,0038632
21,4	0,0052733	0,0038553
21,5	0,0052651	0,0038465
21,6	0,0052575	0,0038366
21,7	0,0052504	0,0038259
21,8	0,0052427	0,0038147
21,9	0,0052344	0,0038033
22,0	0,0052254	0,0037915
22,1	0,0052159	0,0037793
22,2	0,0052057	0,0037668
22,3	0,0051949	0,0037540
22,4	0,0051835	0,0037408
22,5	0,0051699	0,0037272
22,6	0,0051541	0,0037132
22,7	0,0051362	0,0036987
22,8	0,0051175	0,0036848
22,9	0,0050982	0,0036713
23,0	0,0050782	0,0036584
23,1	0,0050574	0,0036460
23,2	0,0050360	0,0036342
23,3	0,0050139	0,0036228
23,4	0,0049911	0,0036120
23,5	0,0049680	0,0036007
23,6	0,0049447	0,0035890

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,7	0,0049211	0,0035768
23,8	0,0048965	0,0035634
23,9	0,0048709	0,0035486
24,0	0,0048444	0,0035326
24,1	0,0048169	0,0035153
24,2	0,0047885	0,0034967
24,3	0,0047591	0,0034768
24,4	0,0047287	0,0034557
24,5	0,0046985	0,0034354
24,6	0,0046686	0,0034159
24,7	0,0046389	0,0033973
24,8	0,0046093	0,0033798
24,9	0,0045797	0,0033634
25,0	0,0045502	0,0033480
25,1	0,0045207	0,0033336
25,2	0,0044914	0,0033204
25,3	0,0044621	0,0033082
25,4	0,0044328	0,0032970
25,5	0,0044036	0,0032862
25,6	0,0043746	0,0032757
25,7	0,0043456	0,0032654
25,8	0,0043183	0,0032556
25,9	0,0042926	0,0032462
26,0	0,0042686	0,0032372
26,1	0,0042462	0,0032286
26,2	0,0042255	0,0032203
26,3	0,0042064	0,0032125
26,4	0,0041890	0,0032051
26,5	0,0041733	0,0031981
26,6	0,0041591	0,0031915
26,7	0,0041467	0,0031853
26,8	0,0041355	0,0031805
26,9	0,0041254	0,0031770
27,0	0,0041167	0,0031750
27,1	0,0041091	0,0031743
27,2	0,0041027	0,0031750
27,3	0,0040976	0,0031770
27,4	0,0040937	0,0031805
27,5	0,0040910	0,0031853
27,6	0,0040896	0,0031915
27,7	0,0040894	0,0031990
27,8	0,0040891	0,0032059
27,9	0,0040890	0,0032119
28,0	0,0040888	0,0032172
28,1	0,0040887	0,0032218
28,2	0,0040885	0,0032256
28,3	0,0040884	0,0032286
28,4	0,0040884	0,0032309
28,5	0,0040883	0,0032331
28,6	0,0040883	0,0032331
28,7	0,0040883	0,0032331
28,8	0,0040883	0,0032331
28,9	0,0040883	0,0032331
29,0	0,0040883	0,0032331

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

29,1	0,0040883	0,0032331
29,2	0,0040883	0,0032331
29,3	0,0040883	0,0032331
29,4	0,0040883	0,0032331
29,5	0,0040883	0,0032331
29,6	0,0040883	0,0032331
29,7	0,0040883	0,0032331
29,8	0,0040883	0,0032331
29,9	0,0040883	0,0032331
30,0	0,0040883	0,0032331
Összesen:		100,0000000

Profilkarakterisztikák**ÜZLETI 3. profil**

	Munkanap	Munkaszüneti nap
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek		
-8,0	0,2102980	0,1871762
-7,9	0,2102140	0,1865578
-7,8	0,2101300	0,1859394
-7,7	0,2100459	0,1853210
-7,6	0,2099619	0,1847027
-7,5	0,2098779	0,1840843
-7,4	0,2097938	0,1834659
-7,3	0,2097098	0,1828476
-7,2	0,2096258	0,1822292
-7,1	0,2095417	0,1816108
-7,0	0,2094577	0,1809924
-6,9	0,2093736	0,1803741
-6,8	0,2092896	0,1797557
-6,7	0,2092056	0,1791373
-6,6	0,2091215	0,1785189
-6,5	0,2090375	0,1779006
-6,4	0,2089535	0,1772822
-6,3	0,2088694	0,1766638
-6,2	0,2087854	0,1760454
-6,1	0,2087013	0,1754271
-6,0	0,2086173	0,1748087
-5,9	0,2085333	0,1741903
-5,8	0,2084492	0,1735719
-5,7	0,2083652	0,1729536
-5,6	0,2082812	0,1723352
-5,5	0,2081971	0,1717168
-5,4	0,2081131	0,1710985
-5,3	0,2080291	0,1704801
-5,2	0,2079450	0,1698617
-5,1	0,2078610	0,1692433
-5,0	0,2077769	0,1686250
-4,9	0,2076929	0,1680066
-4,8	0,2076089	0,1673882
-4,7	0,2075248	0,1667698
-4,6	0,2074408	0,1661515
-4,5	0,2073568	0,1655331
-4,4	0,2072727	0,1649147
-4,3	0,2071887	0,1642963
-4,2	0,2071047	0,1636780
-4,1	0,2070206	0,1630596
-4,0	0,2069366	0,1624412
-3,9	0,2068525	0,1618228
-3,8	0,2067685	0,1612045
-3,7	0,2066845	0,1605861
-3,6	0,2066004	0,1599677
-3,5	0,2065164	0,1593493
-3,4	0,2064324	0,1587310

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,3	0,2063483	0,1581126
-3,2	0,2062643	0,1574942
-3,1	0,2061803	0,1568759
-3,0	0,2060962	0,1562575
-2,9	0,2060122	0,1556391
-2,8	0,2059281	0,1550207
-2,7	0,2058441	0,1544024
-2,6	0,2057601	0,1537840
-2,5	0,2056760	0,1531656
-2,4	0,2055920	0,1525472
-2,3	0,2055080	0,1519289
-2,2	0,2054239	0,1513105
-2,1	0,2053399	0,1506921
-2,0	0,2052559	0,1500737
-1,9	0,2051718	0,1494554
-1,8	0,2050878	0,1488370
-1,7	0,2050037	0,1482186
-1,6	0,2049197	0,1476002
-1,5	0,2048505	0,1469788
-1,4	0,2047961	0,1463544
-1,3	0,2047566	0,1457269
-1,2	0,2047318	0,1450964
-1,1	0,2047220	0,1444629
-1,0	0,2047269	0,1438263
-0,9	0,2047467	0,1431867
-0,8	0,2047812	0,1425441
-0,7	0,2048307	0,1418984
-0,6	0,2048949	0,1412497
-0,5	0,2049654	0,1405828
-0,4	0,2050420	0,1398978
-0,3	0,2051248	0,1391946
-0,2	0,2052138	0,1384733
-0,1	0,2053090	0,1377338
0,0	0,2054104	0,1369761
0,1	0,2055180	0,1362003
0,2	0,2056317	0,1354063
0,3	0,2057517	0,1345941
0,4	0,2058778	0,1337638
0,5	0,2059828	0,1329660
0,6	0,2060667	0,1322005
0,7	0,2061295	0,1314675
0,8	0,2061711	0,1307670
0,9	0,2061916	0,1300988
1,0	0,2061910	0,1294632
1,1	0,2061692	0,1288599
1,2	0,2061263	0,1282891
1,3	0,2060623	0,1277507
1,4	0,2059771	0,1272448
1,5	0,2058643	0,1267333
1,6	0,2057238	0,1262164
1,7	0,2055557	0,1256940
1,8	0,2053450	0,1251691
1,9	0,2050919	0,1246417
2,0	0,2047962	0,1241119

2,1	0,2044581	0,1235796
2,2	0,2040775	0,1230448
2,3	0,2036543	0,1225076
2,4	0,2031887	0,1219679
2,5	0,2027044	0,1214305
2,6	0,2022015	0,1208954
2,7	0,2016798	0,1203626
2,8	0,2011482	0,1198473
2,9	0,2006065	0,1193495
3,0	0,2000548	0,1188690
3,1	0,1994931	0,1184060
3,2	0,1989213	0,1179605
3,3	0,1983395	0,1175324
3,4	0,1977477	0,1171217
3,5	0,1971011	0,1167255
3,6	0,1963999	0,1163438
3,7	0,1956439	0,1159764
3,8	0,1948606	0,1155730
3,9	0,1940498	0,1151334
4,0	0,1932117	0,1146576
4,1	0,1923461	0,1141457
4,2	0,1914532	0,1135977
4,3	0,1905328	0,1130135
4,4	0,1895851	0,1123931
4,5	0,1886558	0,1117378
4,6	0,1877451	0,1110477
4,7	0,1868528	0,1103225
4,8	0,1859856	0,1096004
4,9	0,1851434	0,1088814
5,0	0,1843262	0,1081653
5,1	0,1835341	0,1074523
5,2	0,1827669	0,1067422
5,3	0,1820248	0,1060352
5,4	0,1813078	0,1053312
5,5	0,1805872	0,1046391
5,6	0,1798631	0,1039589
5,7	0,1791355	0,1032906
5,8	0,1783806	0,1026293
5,9	0,1775983	0,1019752
6,0	0,1767887	0,1013282
6,1	0,1759518	0,1006883
6,2	0,1750875	0,1000555
6,3	0,1741959	0,0994298
6,4	0,1732769	0,0988112
6,5	0,1723403	0,0981886
6,6	0,1713862	0,0975621
6,7	0,1704145	0,0969315
6,8	0,1694699	0,0962999
6,9	0,1685523	0,0956674
7,0	0,1676619	0,0950338
7,1	0,1667986	0,0943992
7,2	0,1659623	0,0937637
7,3	0,1651532	0,0931271
7,4	0,1643712	0,0924896

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,5	0,1636054	0,0918607
7,6	0,1628560	0,0912406
7,7	0,1621229	0,0906292
7,8	0,1613602	0,0900253
7,9	0,1605679	0,0894289
8,0	0,1597461	0,0888400
8,1	0,1588947	0,0882585
8,2	0,1580137	0,0876846
8,3	0,1571031	0,0871182
8,4	0,1561629	0,0865592
8,5	0,1551662	0,0860002
8,6	0,1541130	0,0854412
8,7	0,1530031	0,0848823
8,8	0,1518653	0,0843144
8,9	0,1506995	0,0837376
9,0	0,1495056	0,0831519
9,1	0,1482837	0,0825574
9,2	0,1470338	0,0819539
9,3	0,1457559	0,0813416
9,4	0,1444500	0,0807204
9,5	0,1431708	0,0800699
9,6	0,1419181	0,0793901
9,7	0,1406922	0,0786810
9,8	0,1394831	0,0779537
9,9	0,1382909	0,0772082
10,0	0,1371156	0,0764445
10,1	0,1359573	0,0756626
10,2	0,1348158	0,0748625
10,3	0,1336912	0,0740442
10,4	0,1325835	0,0732077
10,5	0,1315341	0,0724259
10,6	0,1305430	0,0716987
10,7	0,1296102	0,0710261
10,8	0,1287465	0,0703985
10,9	0,1279519	0,0698157
11,0	0,1272264	0,0692779
11,1	0,1265700	0,0687851
11,2	0,1259826	0,0683371
11,3	0,1254644	0,0679341
11,4	0,1250152	0,0675760
11,5	0,1245896	0,0672565
11,6	0,1241877	0,0669757
11,7	0,1238093	0,0667335
11,8	0,1234815	0,0665374
11,9	0,1232044	0,0663875
12,0	0,1229778	0,0662837
12,1	0,1228018	0,0662261
12,2	0,1226763	0,0662146
12,3	0,1226015	0,0662493
12,4	0,1225772	0,0663301
12,5	0,1225898	0,0664029
12,6	0,1226393	0,0664677
12,7	0,1227256	0,0665246
12,8	0,1227941	0,0665939

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,9	0,1228447	0,0666756
13,0	0,1228776	0,0667697
13,1	0,1228926	0,0668763
13,2	0,1228899	0,0669953
13,3	0,1228693	0,0671267
13,4	0,1228309	0,0672705
13,5	0,1228277	0,0674596
13,6	0,1228596	0,0676939
13,7	0,1229267	0,0679735
13,8	0,1229876	0,0682255
13,9	0,1230421	0,0684499
14,0	0,1230905	0,0686468
14,1	0,1231326	0,0688160
14,2	0,1231684	0,0689576
14,3	0,1231980	0,0690717
14,4	0,1232214	0,0691582
14,5	0,1232427	0,0692570
14,6	0,1232620	0,0693683
14,7	0,1232792	0,0694920
14,8	0,1233399	0,0696343
14,9	0,1234441	0,0697954
15,0	0,1235917	0,0699751
15,1	0,1237827	0,0701735
15,2	0,1240171	0,0703906
15,3	0,1242951	0,0706264
15,4	0,1246164	0,0708808
15,5	0,1249482	0,0710964
15,6	0,1252904	0,0712731
15,7	0,1256431	0,0714109
15,8	0,1260199	0,0715639
15,9	0,1264208	0,0717322
16,0	0,1268460	0,0719157
16,1	0,1272953	0,0721144
16,2	0,1277687	0,0723284
16,3	0,1282663	0,0725576
16,4	0,1287881	0,0728020
16,5	0,1293040	0,0731095
16,6	0,1298139	0,0734799
16,7	0,1303179	0,0739133
16,8	0,1307630	0,0743769
16,9	0,1311492	0,0748707
17,0	0,1314765	0,0753946
17,1	0,1317450	0,0759487
17,2	0,1319545	0,0765330
17,3	0,1321052	0,0771474
17,4	0,1321969	0,0777920
17,5	0,1322770	0,0784630
17,6	0,1323454	0,0791604
17,7	0,1324020	0,0798842
17,8	0,1324428	0,0805945
17,9	0,1324676	0,0812911
18,0	0,1324766	0,0819742
18,1	0,1324696	0,0826437
18,2	0,1324467	0,0832995

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

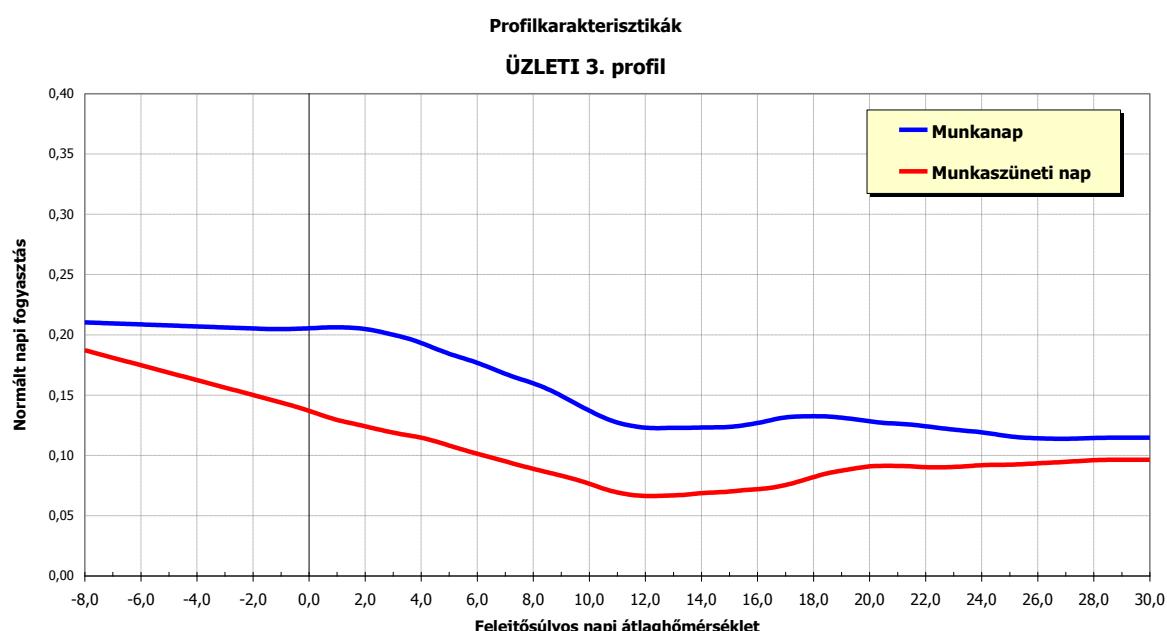
18,3	0,1324079	0,0839418
18,4	0,1323532	0,0845706
18,5	0,1322521	0,0851336
18,6	0,1321046	0,0856309
18,7	0,1319107	0,0860626
18,8	0,1317035	0,0864862
18,9	0,1314828	0,0869017
19,0	0,1312488	0,0873090
19,1	0,1310014	0,0877083
19,2	0,1307407	0,0880995
19,3	0,1304665	0,0884825
19,4	0,1301790	0,0888575
19,5	0,1298736	0,0892322
19,6	0,1295504	0,0896067
19,7	0,1292094	0,0899809
19,8	0,1288806	0,0903072
19,9	0,1285640	0,0905855
20,0	0,1282597	0,0908158
20,1	0,1279676	0,0909981
20,2	0,1276878	0,0911324
20,3	0,1274202	0,0912188
20,4	0,1271648	0,0912571
20,5	0,1269523	0,0912816
20,6	0,1267825	0,0912922
20,7	0,1266554	0,0912890
20,8	0,1265239	0,0912757
20,9	0,1263880	0,0912523
21,0	0,1262477	0,0912189
21,1	0,1261029	0,0911753
21,2	0,1259537	0,0911216
21,3	0,1258001	0,0910579
21,4	0,1256421	0,0909841
21,5	0,1254491	0,0908800
21,6	0,1252212	0,0907458
21,7	0,1249584	0,0905812
21,8	0,1246912	0,0904386
21,9	0,1244195	0,0903178
22,0	0,1241434	0,0902189
22,1	0,1238628	0,0901418
22,2	0,1235778	0,0900866
22,3	0,1232884	0,0900533
22,4	0,1229945	0,0900418
22,5	0,1227056	0,0900519
22,6	0,1224218	0,0900838
22,7	0,1221429	0,0901372
22,8	0,1218735	0,0902045
22,9	0,1216136	0,0902855
23,0	0,1213632	0,0903803
23,1	0,1211222	0,0904889
23,2	0,1208907	0,0906112
23,3	0,1206687	0,0907474
23,4	0,1204562	0,0908973
23,5	0,1202497	0,0910589
23,6	0,1200492	0,0912324

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,7	0,1198548	0,0914176
23,8	0,1196359	0,0915804
23,9	0,1193925	0,0917208
24,0	0,1191247	0,0918388
24,1	0,1188324	0,0919345
24,2	0,1185156	0,0920077
24,3	0,1181743	0,0920586
24,4	0,1178086	0,0920871
24,5	0,1174406	0,0921106
24,6	0,1170704	0,0921290
24,7	0,1166980	0,0921424
24,8	0,1163539	0,0921708
24,9	0,1160380	0,0922144
25,0	0,1157504	0,0922730
25,1	0,1154911	0,0923468
25,2	0,1152600	0,0924356
25,3	0,1150573	0,0925395
25,4	0,1148828	0,0926585
25,5	0,1147268	0,0927778
25,6	0,1145894	0,0928973
25,7	0,1144705	0,0930170
25,8	0,1143607	0,0931371
25,9	0,1142600	0,0932577
26,0	0,1141684	0,0933787
26,1	0,1140859	0,0935002
26,2	0,1140125	0,0936220
26,3	0,1139482	0,0937444
26,4	0,1138930	0,0938671
26,5	0,1138469	0,0939903
26,6	0,1138098	0,0941140
26,7	0,1137819	0,0942381
26,8	0,1137665	0,0943646
26,9	0,1137636	0,0944936
27,0	0,1137732	0,0946251
27,1	0,1137954	0,0947590
27,2	0,1138301	0,0948954
27,3	0,1138773	0,0950342
27,4	0,1139370	0,0951755
27,5	0,1140093	0,0953193
27,6	0,1140941	0,0954655
27,7	0,1141914	0,0956142
27,8	0,1142790	0,0957480
27,9	0,1143568	0,0958670
28,0	0,1144249	0,0959711
28,1	0,1144833	0,0960603
28,2	0,1145320	0,0961346
28,3	0,1145709	0,0961941
28,4	0,1146001	0,0962387
28,5	0,1146293	0,0962833
28,6	0,1146293	0,0962833
28,7	0,1146293	0,0962833
28,8	0,1146293	0,0962833
28,9	0,1146293	0,0962833
29,0	0,1146293	0,0962833

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

29,1	0,1146293	0,0962833
29,2	0,1146293	0,0962833
29,3	0,1146293	0,0962833
29,4	0,1146293	0,0962833
29,5	0,1146293	0,0962833
29,6	0,1146293	0,0962833
29,7	0,1146293	0,0962833
29,8	0,1146293	0,0962833
29,9	0,1146293	0,0962833
30,0	0,1146293	0,0962833
Összesen:		100,0000000

Multiplikatív szezonfaktor

Üzleti szegmens

	Tél	Átmenet fűtési időszakban	Átmenet nemfűtési időszakban	Nyár
felejtő-súlyos hőmérsékleti értékek	-8,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-7,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-6,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-5,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-4,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-3,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-3,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-3,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289
	-3,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

-3,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-3,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-3,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-3,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-3,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-3,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-2,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-1,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
-0,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,1	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,2	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,3	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,4	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,5	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,6	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,7	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,8	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
0,9	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
1,0	1,0000000	1,0000000	0,9683289	0,7065843
1,1	1,0004357	0,9997759	0,9683289	0,7065843
1,2	1,0008714	0,9995519	0,9683289	0,7065843
1,3	1,0013071	0,9993278	0,9683289	0,7065843
1,4	1,0017428	0,9991038	0,9683289	0,7065843
1,5	1,0021785	0,9988797	0,9683289	0,7065843
1,6	1,0026141	0,9986557	0,9683289	0,7065843
1,7	1,0030498	0,9984316	0,9683289	0,7065843
1,8	1,0034855	0,9982076	0,9683289	0,7065843

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

1,9	1,0039212	0,9979835	0,9683289	0,7065843
2,0	1,0043569	0,9977594	0,9683289	0,7065843
2,1	1,0047557	0,9981069	0,9683289	0,7065843
2,2	1,0051545	0,9984544	0,9683289	0,7065843
2,3	1,0055534	0,9988018	0,9683289	0,7065843
2,4	1,0059522	0,9991493	0,9683289	0,7065843
2,5	1,0063510	0,9994968	0,9683289	0,7065843
2,6	1,0067498	0,9998442	0,9683289	0,7065843
2,7	1,0071486	1,0001917	0,9683289	0,7065843
2,8	1,0075474	1,0005392	0,9683289	0,7065843
2,9	1,0079463	1,0008866	0,9683289	0,7065843
3,0	1,0083451	1,0012341	0,9683289	0,7065843
3,1	1,0086195	1,0009984	0,9683289	0,7065843
3,2	1,0088939	1,0007628	0,9683289	0,7065843
3,3	1,0091683	1,0005271	0,9683289	0,7065843
3,4	1,0094427	1,0002915	0,9683289	0,7065843
3,5	1,0097171	1,0000558	0,9683289	0,7065843
3,6	1,0099915	0,9998201	0,9683289	0,7065843
3,7	1,0102659	0,9995845	0,9683289	0,7065843
3,8	1,0105403	0,9993488	0,9683289	0,7065843
3,9	1,0108147	0,9991132	0,9683289	0,7065843
4,0	1,0110892	0,9988775	0,9683289	0,7065843
4,1	1,0111556	0,9983541	0,9683289	0,7065843
4,2	1,0112221	0,9978306	0,9683289	0,7065843
4,3	1,0112885	0,9973071	0,9683289	0,7065843
4,4	1,0113550	0,9967837	0,9683289	0,7065843
4,5	1,0114214	0,9962602	0,9683289	0,7065843
4,6	1,0114879	0,9957368	0,9683289	0,7065843
4,7	1,0115543	0,9952133	0,9683289	0,7065843
4,8	1,0116208	0,9946898	0,9683289	0,7065843
4,9	1,0116872	0,9941664	0,9683289	0,7065843
5,0	1,0117537	0,9936429	0,9683289	0,7065843
5,1	1,0128812	0,9931664	0,9528858	0,7065843
5,2	1,0140087	0,9926899	0,9374426	0,7065843
5,3	1,0151363	0,9922135	0,9219994	0,7065843
5,4	1,0162638	0,9917370	0,9065562	0,7065843
5,5	1,0173913	0,9912605	0,8911130	0,7065843
5,6	1,0185189	0,9907840	0,8756698	0,7065843
5,7	1,0196464	0,9903075	0,8602266	0,7065843
5,8	1,0207739	0,9898311	0,8447835	0,7065843
5,9	1,0219015	0,9893546	0,8293403	0,7065843
6,0	1,0230290	0,9888781	0,8138971	0,7065843
6,1	1,0242497	0,9882589	0,8084456	0,7065843
6,2	1,0254705	0,9876397	0,8029941	0,7065843
6,3	1,0266912	0,9870205	0,7975426	0,7065843
6,4	1,0279119	0,9864013	0,7920912	0,7065843
6,5	1,0291327	0,9857821	0,7866397	0,7065843
6,6	1,0303534	0,9851629	0,7811882	0,7065843
6,7	1,0315742	0,9845437	0,7757367	0,7065843
6,8	1,0327949	0,9839245	0,7702852	0,7065843
6,9	1,0340157	0,9833052	0,7648338	0,7065843
7,0	1,0352364	0,9826860	0,7593823	0,7065843
7,1	1,0373807	0,9833188	0,7671653	0,7065843
7,2	1,0395250	0,9839516	0,7749484	0,7065843

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

7,3	1,0416693	0,9845843	0,7827314	0,7065843
7,4	1,0438136	0,9852171	0,7905145	0,7065843
7,5	1,0459579	0,9858498	0,7982975	0,7065843
7,6	1,0481022	0,9864826	0,8060806	0,7065843
7,7	1,0502465	0,9871153	0,8138636	0,7065843
7,8	1,0523908	0,9877481	0,8216466	0,7065843
7,9	1,0545351	0,9883809	0,8294297	0,7065843
8,0	1,0566794	0,9890136	0,8372127	0,7065843
8,1	1,0592246	0,9914046	0,8337129	0,7065843
8,2	1,0617698	0,9937955	0,8302131	0,7065843
8,3	1,0643150	0,9961865	0,8267133	0,7065843
8,4	1,0668603	0,9985774	0,8232135	0,7065843
8,5	1,0694055	1,0009684	0,8197137	0,7065843
8,6	1,0719507	1,0033593	0,8162139	0,7065843
8,7	1,0744959	1,0057503	0,8127141	0,7065843
8,8	1,0770412	1,0081412	0,8092143	0,7065843
8,9	1,0795864	1,0105322	0,8057145	0,7065843
9,0	1,0821316	1,0129231	0,8022147	0,7065843
9,1	1,0886845	1,0166144	0,7996917	0,7065843
9,2	1,0952373	1,0203057	0,7971688	0,7065843
9,3	1,1017902	1,0239970	0,7946458	0,7065843
9,4	1,1083430	1,0276883	0,7921228	0,7065843
9,5	1,1148959	1,0313796	0,7895998	0,7065843
9,6	1,1214487	1,0350709	0,7870768	0,7065843
9,7	1,1280016	1,0387622	0,7845538	0,7065843
9,8	1,1345545	1,0424535	0,7820308	0,7065843
9,9	1,1411073	1,0461448	0,7795078	0,7065843
10,0	1,1476602	1,0498361	0,7769848	0,7065843
10,1	1,1570382	1,0565630	0,7718951	0,7065843
10,2	1,1664162	1,0632899	0,7668054	0,7065843
10,3	1,1757942	1,0700167	0,7617158	0,7065843
10,4	1,1851722	1,0767436	0,7566261	0,7065843
10,5	1,1945502	1,0834705	0,7515364	0,7065843
10,6	1,2039282	1,0901974	0,7464467	0,7065843
10,7	1,2133062	1,0969243	0,7413570	0,7065843
10,8	1,2226842	1,1036511	0,7362673	0,7065843
10,9	1,2320622	1,1103780	0,7311776	0,7065843
11,0	1,2414402	1,1171049	0,7260879	0,7065843
11,1	1,2414402	1,1259097	0,7313954	0,7105005
11,2	1,2414402	1,1347145	0,7367028	0,7144167
11,3	1,2414402	1,1435193	0,7420103	0,7183329
11,4	1,2414402	1,1523241	0,7473177	0,7222492
11,5	1,2414402	1,1611289	0,7526252	0,7261654
11,6	1,2414402	1,1699337	0,7579326	0,7300816
11,7	1,2414402	1,1787385	0,7632401	0,7339978
11,8	1,2414402	1,1875433	0,7685475	0,7379140
11,9	1,2414402	1,1963481	0,7738550	0,7418302
12,0	1,2414402	1,2051529	0,7791624	0,7457464
12,1	1,2414402	1,2235712	0,7849103	0,7498250
12,2	1,2414402	1,2419896	0,7906582	0,7539036
12,3	1,2414402	1,2604079	0,7964060	0,7579822
12,4	1,2414402	1,2788263	0,8021539	0,7620607
12,5	1,2414402	1,2972446	0,8079017	0,7661393
12,6	1,2414402	1,3156629	0,8136496	0,7702179

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

12,7	1,2414402	1,3340813	0,8193975	0,7742965
12,8	1,2414402	1,3524996	0,8251453	0,7783751
12,9	1,2414402	1,3709180	0,8308932	0,7824536
13,0	1,2414402	1,3893363	0,8366411	0,7865322
13,1	1,2414402	1,4034662	0,8420342	0,7880907
13,2	1,2414402	1,4175960	0,8474273	0,7896491
13,3	1,2414402	1,4317259	0,8528205	0,7912076
13,4	1,2414402	1,4458558	0,8582136	0,7927661
13,5	1,2414402	1,4599856	0,8636067	0,7943245
13,6	1,2414402	1,4741155	0,8689999	0,7958830
13,7	1,2414402	1,4882453	0,8743930	0,7974415
13,8	1,2414402	1,5023752	0,8797861	0,7989999
13,9	1,2414402	1,5165051	0,8851793	0,8005584
14,0	1,2414402	1,5306349	0,8905724	0,8021168
14,1	1,2414402	1,5337688	0,8934372	0,8028932
14,2	1,2414402	1,5369026	0,8963020	0,8036695
14,3	1,2414402	1,5400365	0,8991668	0,8044458
14,4	1,2414402	1,5431703	0,9020316	0,8052221
14,5	1,2414402	1,5463041	0,9048964	0,8059984
14,6	1,2414402	1,5494380	0,9077612	0,8067747
14,7	1,2414402	1,5525718	0,9106260	0,8075510
14,8	1,2414402	1,5557056	0,9134908	0,8083274
14,9	1,2414402	1,5588395	0,9163555	0,8091037
15,0	1,2414402	1,5619733	0,9192203	0,8098800
15,1	1,2414402	1,5483777	0,9214992	0,8138058
15,2	1,2414402	1,5347821	0,9237781	0,8177316
15,3	1,2414402	1,5211864	0,9260570	0,8216575
15,4	1,2414402	1,5075908	0,9283358	0,8255833
15,5	1,2414402	1,4939952	0,9306147	0,8295091
15,6	1,2414402	1,4803996	0,9328936	0,8334349
15,7	1,2414402	1,4668040	0,9351724	0,8373608
15,8	1,2414402	1,4532083	0,9374513	0,8412866
15,9	1,2414402	1,4396127	0,9397302	0,8452124
16,0	1,2414402	1,4260171	0,9420091	0,8491382
16,1	1,2414402	1,4260171	0,9448056	0,8554574
16,2	1,2414402	1,4260171	0,9476022	0,8617766
16,3	1,2414402	1,4260171	0,9503987	0,8680958
16,4	1,2414402	1,4260171	0,9531953	0,8744150
16,5	1,2414402	1,4260171	0,9559918	0,8807342
16,6	1,2414402	1,4260171	0,9587884	0,8870534
16,7	1,2414402	1,4260171	0,9615849	0,8933726
16,8	1,2414402	1,4260171	0,9643815	0,8996918
16,9	1,2414402	1,4260171	0,9671780	0,9060110
17,0	1,2414402	1,4260171	0,9699746	0,9123302
17,1	1,2414402	1,4260171	0,9735146	0,9161979
17,2	1,2414402	1,4260171	0,9770546	0,9200656
17,3	1,2414402	1,4260171	0,9805947	0,9239334
17,4	1,2414402	1,4260171	0,9841347	0,9278011
17,5	1,2414402	1,4260171	0,9876747	0,9316688
17,6	1,2414402	1,4260171	0,9912148	0,9355366
17,7	1,2414402	1,4260171	0,9947548	0,9394043
17,8	1,2414402	1,4260171	0,9982948	0,9432720
17,9	1,2414402	1,4260171	1,0018348	0,9471398
18,0	1,2414402	1,4260171	1,0053749	0,9510075

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

18,1	1,2414402	1,4260171	1,0071865	0,9535543
18,2	1,2414402	1,4260171	1,0089982	0,9561012
18,3	1,2414402	1,4260171	1,0108099	0,9586480
18,4	1,2414402	1,4260171	1,0126216	0,9611948
18,5	1,2414402	1,4260171	1,0144332	0,9637417
18,6	1,2414402	1,4260171	1,0162449	0,9662885
18,7	1,2414402	1,4260171	1,0180566	0,9688353
18,8	1,2414402	1,4260171	1,0198683	0,9713821
18,9	1,2414402	1,4260171	1,0216800	0,9739290
19,0	1,2414402	1,4260171	1,0234916	0,9764758
19,1	1,2414402	1,4260171	1,0281330	0,9785980
19,2	1,2414402	1,4260171	1,0327743	0,9807201
19,3	1,2414402	1,4260171	1,0374156	0,9828423
19,4	1,2414402	1,4260171	1,0420570	0,9849645
19,5	1,2414402	1,4260171	1,0466983	0,9870867
19,6	1,2414402	1,4260171	1,0513397	0,9892088
19,7	1,2414402	1,4260171	1,0559810	0,9913310
19,8	1,2414402	1,4260171	1,0606223	0,9934532
19,9	1,2414402	1,4260171	1,0652637	0,9955753
20,0	1,2414402	1,4260171	1,0699050	0,9976975
20,1	1,2414402	1,4260171	1,0672533	0,9988049
20,2	1,2414402	1,4260171	1,0646017	0,9999123
20,3	1,2414402	1,4260171	1,0619500	1,0010197
20,4	1,2414402	1,4260171	1,0592983	1,0021271
20,5	1,2414402	1,4260171	1,0566467	1,0032345
20,6	1,2414402	1,4260171	1,0539950	1,0043420
20,7	1,2414402	1,4260171	1,0513433	1,0054494
20,8	1,2414402	1,4260171	1,0486917	1,0065568
20,9	1,2414402	1,4260171	1,0460400	1,0076642
21,0	1,2414402	1,4260171	1,0433884	1,0087716
21,1	1,2414402	1,4260171	1,0426491	1,0086451
21,2	1,2414402	1,4260171	1,0419099	1,0085187
21,3	1,2414402	1,4260171	1,0411707	1,0083922
21,4	1,2414402	1,4260171	1,0404314	1,0082658
21,5	1,2414402	1,4260171	1,0396922	1,0081393
21,6	1,2414402	1,4260171	1,0389530	1,0080129
21,7	1,2414402	1,4260171	1,0382137	1,0078864
21,8	1,2414402	1,4260171	1,0374745	1,0077600
21,9	1,2414402	1,4260171	1,0367353	1,0076335
22,0	1,2414402	1,4260171	1,0359960	1,0075071
22,1	1,2414402	1,4260171	1,0253202	1,0067180
22,2	1,2414402	1,4260171	1,0146445	1,0059289
22,3	1,2414402	1,4260171	1,0039687	1,0051398
22,4	1,2414402	1,4260171	0,9932929	1,0043507
22,5	1,2414402	1,4260171	0,9826171	1,0035616
22,6	1,2414402	1,4260171	0,9719413	1,0027725
22,7	1,2414402	1,4260171	0,9612655	1,0019834
22,8	1,2414402	1,4260171	0,9505897	1,0011943
22,9	1,2414402	1,4260171	0,9399139	1,0004052
23,0	1,2414402	1,4260171	0,9292382	0,9996161
23,1	1,2414402	1,4260171	0,9183602	0,9997290
23,2	1,2414402	1,4260171	0,9074822	0,9998418
23,3	1,2414402	1,4260171	0,8966042	0,9999547
23,4	1,2414402	1,4260171	0,8857262	1,0000675

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

23,5	1,2414402	1,4260171	0,8748483	1,0001804
23,6	1,2414402	1,4260171	0,8639703	1,0002933
23,7	1,2414402	1,4260171	0,8530923	1,0004061
23,8	1,2414402	1,4260171	0,8422143	1,0005190
23,9	1,2414402	1,4260171	0,8313363	1,0006318
24,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0007447
24,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0001004
24,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9994562
24,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9988119
24,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9981676
24,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9975234
24,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9968791
24,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9962349
24,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9955906
24,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9949463
25,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9943021
25,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9948719
25,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9954417
25,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9960115
25,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9965813
25,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9971510
25,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9977208
25,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9982906
25,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9988604
25,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	0,9994302
26,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
26,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
27,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
28,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000

28,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,1	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,2	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,3	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,4	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,5	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,6	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,7	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,8	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
29,9	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000
30,0	1,2414402	1,4260171	0,8204584	1,0000000

3.A. sz. melléklet: Profil besorolási kérdőív háztartási felhasználók profilba sorolásához

1. AZ ALGORITMUS BEMENŐ VÁLTOZÓINAK JELÖLÉSE

A Lakossági profilcsoportba soroló kérdőív kérdéseinek algoritmusban megjelenő rövidített kulcsszavait és azok felvett értékeinek kódját PIROSSAL jelöljük a szövegben.

Q1. Használnak-e vezetékes gázt fűtési célra?
FUT

- 1 nem
- 2 igen

Q2. Használnak-e vezetékes gázt vízmelegítés céljából?
VIZ

- 1 nem
- 2 igen

2. A LAKOSSÁGI PROFILCSOPORTBA SOROLÓ ALGORITMUS

3.B. sz. melléklet: Profil besorolási kérdőív nem háztartási felhasználók profilba sorolásához

1. AZ ALGORITMUS BEMENŐ VÁLTOZÓINAK JELÖLÉSE

Az Üzleti profilcsoportba soroló kérdőív kérdéseinek algoritmusban megjelenő rövidített kulcsszavait és azok felvett értékeinek kódját PIROSSAL jelöljük a szövegben.

Q3. Használunk-e vezetékes gázt fűtési célra?
FUT

- 1 nem
2 igen

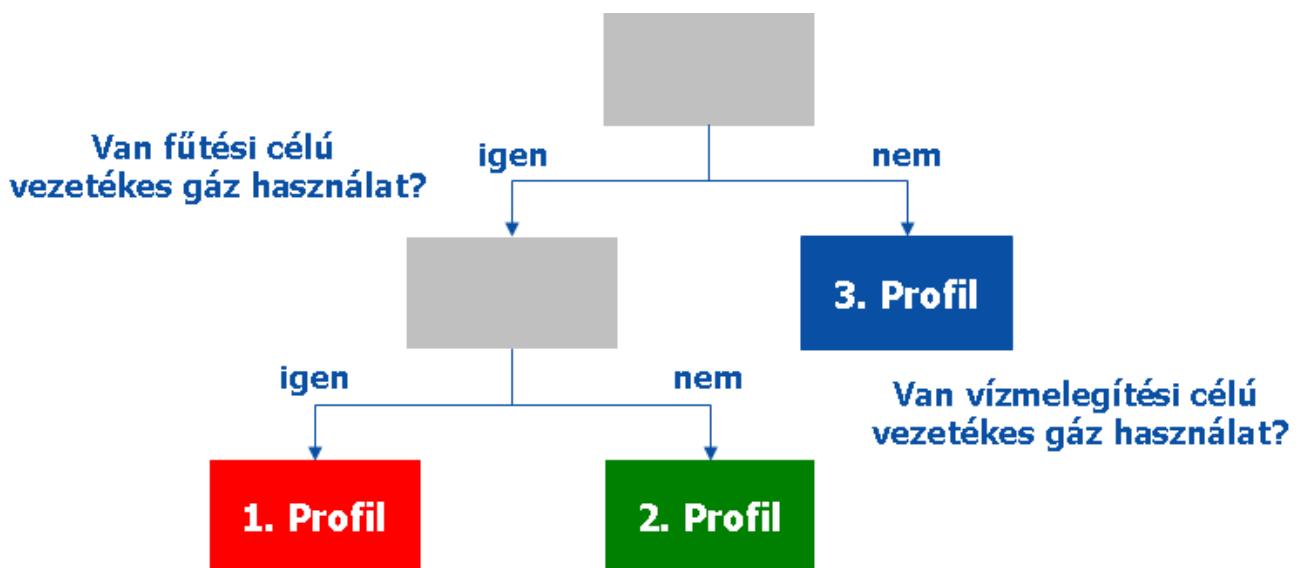
Q4. Használunk-e vezetékes gázt vízmelegítés céljából?
VIZ

- 1 nem
2 igen

Q5. Van-e bármilyen technológiai célú vezetékes gázfelhasználás a fogyasztási helyen? TECH

- 1 nem
2 igen

4.A. sz. melléklet: Háztartási felhasználók profilba sorolásának döntési fája

A 2008-2009. évi lakossági profilcsoporthoz soroló algoritmus a következő:

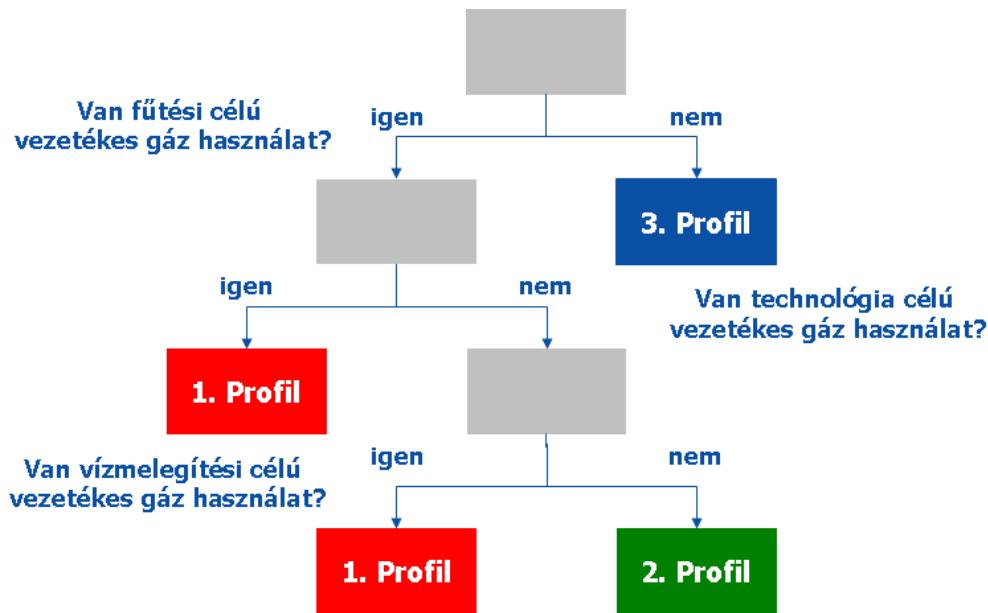
if (FUT = 2 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 1.

if (FUT = 2 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 2.

if (FUT = 1 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 3.

if (FUT = 1 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 3.

4.B. sz melléklet: Nem háztartási felhasználók profilba sorolásának döntési fája

A 2008-2009. évi üzleti profilcsoportba soroló algoritmus a következő:

if (FUT = 2 AND TECH = 2 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 1.
 if (FUT = 2 AND TECH = 2 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 1.
 if (FUT = 2 AND TECH = 1 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 1.

if (FUT = 2 AND TECH = 1 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 2.

if (FUT = 1 AND TECH = 1 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 3.
 if (FUT = 1 AND TECH = 1 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 3.
 if (FUT = 1 AND TECH = 2 AND VIZ = 1) THEN PROFIL = 3.
 if (FUT = 1 AND TECH = 2 AND VIZ = 2) THEN PROFIL = 3.

5.sz. melléklet – A hatnapos felejtősúlyos hőmérsékleti értékek számításának algoritmusa

$$C_t = \frac{C_t * 1 + C_{t-1} * \frac{1}{2} + C_{t-2} * \frac{1}{3} + C_{t-3} * \frac{1}{4} + C_{t-4} * \frac{1}{5} + C_{t-5} * \frac{1}{6} + C_{t-6} * \frac{1}{7}}{1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{7}}$$

ahol:

C_t	a felejtősúlyos hőmérsékleti érték
C_t	a gáznapra az OMSZ által mért napi átlaghőmérséklet
C_{t-1}	
.	
.	
átlag-	
.	
C_{t-6}	

$\left. \begin{matrix} C_{t-1} \\ . \\ . \\ \end{matrix} \right\}$ a gáznapot megelőző 1-6 napra az OMSZ által mért napi
hőmérséklet

V sz. melléklet – A földgápszállító rendszeren működtetett mérőműszerekkel és berendezésekkel szemben támasztott követelmények

- (a) A gázellátó rendszerekbe épített földgázmérő (állomások) rendszerek meg kell felelniük az MSZ EN 1776 szabványban meghatározott követelményeknek. A hitelesítésre vonatkozóan a 127/1991. (X. 9.) Kormányrendelet előírásai az irányadók.
- (b) A mérőrendszerek méréstartománya olyan legyen, hogy átfogja az üzemszerűen előforduló teljes földgázáram tartományt, anélkül, hogy a mérőrendszer bármelyik eleme túllépné a kalibrált mérési tartományát.
- (c) Ha a mérendő mennyiségtartomány szélesebb, mint egyetlen mérőág méréstartománya, akkor párhuzamos mérőágakat kell alkalmazni.
- (d) Abban az esetben, ha egy hálózati ponton a gáz mérésére több mérőrendszer is rendelkezésre áll a földgápszállító rendszerén (egymásnak helyettesítő mérései), akkor a földgápszállító köteles azt a mérőrendszert alkalmazni a gázmennyiség mérésére, amelyik kisebb eredő bizonytalansággal tudja mérni a hálózati ponton átáramlott gáz mennyiségét.
- (e) Amennyiben a mérendő mennyiségtartomány felosztható olyan résztartományokra, amelyek egyenként egyetlen mérőággal átfoghatók, akkor mérőperemes mérőrendszerek esetében megengedett a mérőág méréstartományának módosítása mérőperem cserével és/vagy a nyomáskülönbség-távadó méréshatárának átállításával, mérőturbinás mérőrendszerek esetében pedig mérőturbina cserével is, ha erre a cserére vagy átállításra csak az üzemeltetés szempontjából elfogadható gyakorisággal kerül sor.

A mérési bizonytalanságra vonatkozó követelmények

- (a) A mennyiségmérő rendszerek tervezése során el kell végezni a mérőrendszerek mérési bizonytalanságának számítását.
- (b) A számítást az alábbi normatív előírásoknak megfelelően kell végezni:

Mérőperemes rendszerek:

HE 64/1-15 - Mérőperemes mérőrendszerek hitelesítési előírásai

HE 64/1 - Általános előírások

HE 64/2 - Mérőperem

HE 64/3 - Mérőszakasz

HE 64/4 - Ellenőrző méretezés (földgáz)

HE 64/5 - Mennyiségmérők

HE 64/6 - Földgázösszetétel mérés

HE 64/7 - Nyomáskülönbség-távadó

HE 64/8 - Abszolút nyomás-távadó

HE 64/9 - Hőmérséklet távadó

HE 64/10 - Hőmérséklet érzékelő

HE 64/11 – Sűrűség távadó

HE 64/12 - Regisztráló

HE 64/13 - Integrátor

HE 64/14 - Jelátalakítók

HE 64/15 - Számítóegységek

Mérőturbinás rendszerek:

HE 75/1-12 - Turbinás mérőrendszerek hitelesítési előírásai

HE 75/1 - Általános előírások

HE 75/2 - Mérőturbina

HE 75/3 - Mérőszakasz

HE 75/4 - Abszolút- és túlnyomás-távadó

HE 75/5 - Hőmérséklet távadó

HE 75/6 - Hőmérséklet érzékelő

HE 75/7 – Sűrűség távadó

HE 75/8 - Regisztráló

HE 75/9 - Gáztérfogat korrektor

HE 75/10 - Jelátalakítók

HE 75/11 - Földgázösszetétel mérés

HE 75/12 - A mérési bizonytalanság számítása

A gépészeti részek kialakítása

(a) A mérőrendszerek gépészeti részeit a vonatkozó szabványok, és hitelesítési előírások szerint kell kialakítani. Ezek a szabványok és előírások az alábbiak:

Mérőperemes rendszerek:

MSZ EN 24006 Folyadékáram mérése zárt csővezetékekben.

Fogalmak és jelölések

HE 64/1-15 - Mérőperemes mérőrendszerek hitelesítési előírásai

HE 64/1 - Általános előírások

HE 64/2 - Mérőperem

HE 64/3 - Mérőszakasz

HE 64/4 - Ellenőrző méretezés (földgáz)

HE 64/5 - Mennyiségmérők

HE 64/6 - Földgázösszetétel mérés

HE 64/7 - Nyomáskülönbség-távadó

HE 64/8 - Abszolút nyomás-távadó

HE 64/9 - Hőmérséklet távadó

HE 64/10 - Hőmérséklet érzékelő

HE 64/11 - Sűrűség távadó

HE 64/12 - Regisztráló

HE 64/13 - Integrátor

HE 64/14 - Jelátalakítók

HE 64/15 - Számítóegységek

Turbinás mérőrendszerek:

MSZ ISO 6976 - Földgáz - A hőértékek, a sűrűség, a relatív sűrűség és a Wobbe-szám számítása a földgázösszetételből

HE 75/1-12 - Turbinás mérőrendszerek hitelesítési előírásai

HE 75/1 - Általános előírások

HE 75/2 - Mérőturbina

HE 75/3 - Mérőszakasz

HE 75/4 - Abszolút- és túlnyomás-távadó

HE 75/5 - Hőmérséklet távadó

HE 75/6 - Hőmérséklet érzékelő

HE 75/7 - Sűrűség távadó

HE 75/8 - Regisztráló

HE 75/9 - Gáztérfogat korrektor

HE 75/10 - Jelátalakítók

HE 75/11 - Földgázösszetétel mérés

HE 75/12 - A mérési bizonytalanság számítása

Folyadékáram mérés, Nyomásközlő vezetékek, Fogalom meghatározások:

MSZ 1709/7-75 - Folyadékáram mérés. Nyomásközlő vezeték

MSZ EN 24006 Folyadékáram mérése zárt csővezetékekben. Fogalmak és jelölések

A műszerezés kialakítása

- A földgáz nyomását és hőmérsékletét minden mérőágban mérni kell.
- A földgáz üzemi állapotú sűrűségét nyomás, hőmérséklet és eltérési tényező (PTZ) korrekcióval kell számítani.
- A hőmérséklet érzékelő az IEC 751 Industrial platinum resistance thermometer sensor szabvány követelményeinek megfelelő műszaki paraméterű, „A” tűrési osztályú platina ellenállás hőmérő legyen.

A földgázáramlás számítóművek

- A földgázáramlás számítóművek általában csak a földgázmennyiség méréssel kapcsolatos funkciókat láthatnak el. A számítóművek egyéb feladatokat akkor végezhetnek, ha ezen feladatok végrehajtása nincs hatással a földgázmennyiség méréssel kapcsolatos funkcióira.
- Pontossági követelmények földgázáramlás számítóműre:
Pontossági osztály: 0.1 vagy jobb
- A pontossági követelmény a számítóműben kiszámított mindenfajta értékre (bemenőjelek és kimenőjelek kijelzése, üzemi és normál térfogatáram, tömegáram, energiaáram, e mennyiségek integrált értéke minden időintervallumra vonatkoztatva, számított

átlagértékek, számított paraméterek, stb.) és a számítómű analóg és impulzus kimenetére egyaránt vonatkozik.

- (d) minden egyes üzemelő mérőágnak önálló földgázáramlás számítóművel kell rendelkeznie.
- (e) A földgázmennyiség kiszámítása az alábbi szabványokban és/vagy szabályzatokban előírt számítási algoritmusok szerint történjen:

Mérőperemes rendszer közegáram számítása:

MSZ ISO 5167-1 - Folyadékáram-mérés nyomáskülönbség elvén működő eszközökkel
1. rész : Mérés mérőperemmel, mérőtorokkal és Venturi-csővel kör keresztmetszetű csővezetékben, amelyet az áramló közeg teljes keresztmetszetében kitölt

MSZ 21430 Irányelvek az ISO 5167-1:1991 használatához

Mérőturbinás rendszer közegáram számítása:

MSZ ISO 9951 Földgáz áramának mérése zárt vezetékben

Földgáz eltérési tényezőjének számítása:

MSZ ISO 12213-1 Földgáz A kompressziós tényező számítása, Bevezetés és irányelvek

MSZ ISO 12213-2 Földgáz A kompressziós tényező számítása, A moláris összetételelén alapuló számítási módszer , vagy MSZ ISO 12213-3 Földgáz A kompressziós tényező számítása, Fizikai tulajdonságokon alapuló számítási módszer

- (f) A pillanatnyi közegáram számításának ciklusideje nem haladhatja meg a 10 s-t.
- (g) A számítási algoritmusnak a kerekítésekkel adódó hibája nem haladhatja meg a 0,001 %-ot.
- (h) A számítóműveknek az elszámolás alapját képező összegzett földgázmennyiséget tápfeszültség kimaradás ellen védett elektronikus számlálókban kell tárolni.
- (i) A számítóműveknek rendelkezniük kell automatikus önenellenőrző funkciókkal, amelyek biztosítják, hogy a számítómű minden időpillanatban helyesen működik.
- (j) Az algoritmus és a pontos számítás szempontjából fontos programozott paramétereket a számítómű úgy tárolja, hogy azokat csak speciális biztonsági eljárás keretében lehessen módosítani.
- (k) A számítómű aktuális számítási algoritmusát verzió számmal kell azonosítani. Az algoritmusban végrehajtott bármilyen változtatást új verziószámmal kell jelölni. A számítómű kijelzőjén keresztül legyen lehetőség a számítómű programverziójának megállapítására.

Mérőkamra

- (a) A mérőperemek átmérőviszonya (a mérőperem furatátmérőjének és a mérőszakasz átmérőjének hárnyadosa) legfeljebb 0.6 lehet.
- (b) A tervezett maximális nyomáskülönbség a mérőperemen legfeljebb 500 mbar lehet.
- (c) A mérőrendszerek átfogásának növelése érdekében megengedett kettő (kis dP, nagy dP) vagy három (kis dP, közepes dP, nagy dP), különböző méréshatárú nyomáskülönbség távadó alkalmazása. A távadók méréshatárának aránya 1:4 legyen. Kiemelt fontosságú mérőrendszereknél, a nyomáskülönbség mérés megbízhatóságának növelése érdekében, törekedni kell 3 db azonos méréshatárú nyomáskülönbség-távadó alkalmazására.
- (d) A mérőperem vastagsága olyan legyen, hogy a kihajlása a maximális nyomáskülönbség hatására ne haladja meg a 0.5 %-ot.

Mérőturbina

- (a) A mérőturbina két nagyfrekvenciás jeladóval legyen ellátva.
- (b) A mérőturbinát a felső méréshatáranak
 - 5 – 100 %-a között légköri nyomáson levegővel és
 - 2,5 – 100 %-a között az üzemi nyomáshoz közel nyomáson, földgázzal kell kalibrálatni.
- (c) A mérőturbina üzemi nyomáson végzett kalibrálásánál a mérőturbina alaphibája a méréstartomány
 - 2.5 – 5 % -ában legfeljebb 2.0 %,
 - 5 – 20 % -ában legfeljebb 1.0 %,
 - 20 – 100 % -ában legfeljebb 0.5 % legyen;
- (d) A mérőturbinát a beépítés előtt – a külföldön elvégzett kalibrálásuktól függetlenül – Magyarországon is kalibrálatni kell.

Forgódugattyús mérő

- (a) A mérő mérési bizonytalansága a felső méréshatár
 - 0,5 %- a és 20 %- a közötti térfogatáram tartományban legfeljebb 1%,
 - 20 %- a feletti térfogatáram tartományban legfeljebb 0.5 % legyen.
- (b) A forgódugattyús mérő házára szerelt (1 db) nagyfrekvenciás jeladójának jelét kell az áramlásszámításhoz felhasználni.
- (c) A forgódugattyús mérő rendelkezzen mechanikus számlálót tartalmazó indexfejjel.
- (d) A mérő 1: 200-es méréstartomány átfogásra legyen kalibrálva a kalibrálást végző hitelesítő intézet által kijelölt legalább 6 db munkaponton. A mérő kalibrálását elegendő atmoszférikus nyomású levegővel elvégezni.
- (e) A mérőt a beépítés előtt – a külföldön elvégzett kalibrálásuktól függetlenül – Magyarországon is kalibrálatni kell.

Földgázelemző kromatográf

- (a) Pontossági követelmények: A hőérték és a relatív sűrűség mérésének ismétlőképessége legfeljebb 0.1% a –10 ... +50°C működési hőmérséklet tartományban.

Hőmérséklet-érzékelők

- (a) A hőmérsékletérzékelő Pt100 típusú, IEC 60751 szerinti "A" tűrésosztályú platina hőmérséklet-érzékelő legyen.
- (b) Az érzékelő kivezetése az érzékelő-tekercs és a csatlakozó fej között 4-vezetékes legyen és, a csatlakozó fejben négy elektromos csatlakozó pont legyen kialakítva.

Hőmérséklet-távadók

- (a) A hőmérséklet-távadó 3- vagy 4-vezetékes bekötésű, Pt100 érzékelőhöz való távadó legyen.
- (b) Pontossági követelmények: Pontossági osztály: 0.1 vagy jobb

Nyomás-, abszolút nyomás- és nyomáskülönbség távadók

- (a) A gázmennyiség-mérőrendszer részét képező nyomástávadó abszolút nyomás távadó legyen. Egyéb technológiai célú mérésre túlnyomás-távadó is használható.
- (b) Pontossági követelmények:

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

i. Gázmennyiség-mérőrendszer részeként:

Pontossági osztály: 0. 1 vagy jobb

Hőmérsékleti járulékos hiba: 0. 1 %/10°C

ii. Általános technológiai célú mérésre:

Pontossági osztály: 0. 1 vagy jobb

iii. Hőmérsékleti járulékos hiba: 0. 1 %/10oC

VI. sz. melléklet – A hidraulikai szimulációs program működésének követelményei

Hardver eszközökkel szemben támasztott követelmények

- (a) Felépítésében egy központi szerverrel hálózati kapcsolatban álló kliens gépek halmazának kell alkotnia a hardver struktúrát.
- (b) A gépeknek mind szerver, mind kliens oldalon meg kell felelnie a különböző hidraulikai szoftvereknek a hardver eszközökkel szemben támasztott követelményeinek (minimum konfigurációs igényének).
- (c) A hidraulikai hálózati topológia grafikus megjelenítéséhez kliens gépenként a szoftver által támasztott követelményeknek megfelelő megjelenítő eszközzel kell rendelkezni.
- (d) A hardver eszközök rendelkezésre állásának 99, 97%-osnak kell lennie.
- (e) A hardver eszközöknek tartalék kapacitással, illetve bővítési lehetőséggel kell rendelkezniük.
- (f) A szimulációs eredményeket olyan kapacitású archív adatbázis szerveren kell tárolni, ami minimum öt éves tárolást tesz lehetővé.
- (g) A hardver eszközöknek rendelkezniük kell olyan eszközzel, amely lehetővé teszi az eredmények nyomtatott formában történő megjelenítését.

Szoftver eszközökkel szemben támasztott követelmények

- (a) A hidraulikai vizsgálatok lefolytatásához alkalmazott szoftver eszközöknek (szimulációs programok) az alábbi kritériumoknak kell megfelelniük:
 - i. Alkalmasnak kell lenniük külső adatbázisokkal való kétirányú kommunikációra.
 - ii. A szimulációs programhoz jogosultsági szintek alapján történhessen hozzáférés.
 - iii. A hidraulikai szimulációs programoknak alkalmasnak kell lenniük statikus és tranzisz (dinamikus) állapot vizsgálatára is.
 - iv. A szimulációs programoknak grafikus adatbeviteli és eredmény megjelenítő felülettel kell rendelkezniük.
 - v. Beépített interaktív kereső és nyomtatási funkcióval kell rendelkeznie az alkalmazásoknak.
 - vi. A szimuláció során legyen lehetőség határérték figyelésre.
 - vii. Dinamikus szimuláció esetén a szoftver rendelkezzék profil beviteli, aritmetikai, relációs és logikai operátor megadási lehetőséggel.
 - viii. A szimulációs szoftverben az összes földgázszállító rendszerre jellemző típuselem megjeleníthetőségét és paraméterezésének lehetőségét biztosítani kell.
 - ix. A szimulációs szoftverben felépített hálózatnak a tényleges hálózattal megegyező hidraulikai karakteristikával kell rendelkeznie.
 - x. A szoftvernek a szimulálni kívánt hőmérséklet- és nyomástartománynak megfelelő számítási algoritmussal kell rendelkeznie.

Hidraulikai vizsgálatot végzők köre

A Szabályzat 6.13.3. pontjánál felsorolt tevékenységek elvégzéséhez a földgázzszállítónak a hidraulikai szoftver üzemeltetésére alkalmas személyzettel kell rendelkeznie.

Hidraulikai vizsgálat menete

- (a) Hidraulikai vizsgálat egyes részfeladatait az alábbi sorrend szerint kell végrehajtani:
- Vezetérendszer geometriai paramétereinek bevitelle vagy ellenőrzése,
- Csomóponti kapcsolatok, szagosítási feltételek vizsgálata,
- Fogyasztási adatok feltöltése a szimulációs modellbe,
- Forráspontok jellemzőinek beállítása,
- Kompresszor állomások paramétereinek bevitelle,
- Fogyasztási pontonként a hőmérsékletfüggésre jellemző napi fogyasztási profilok felvétele,
- Hidraulikai szimuláció,
- Eredmények kiértékelése.
- (b) A vizsgálat során – a szimulációs feladat függvényében – a fenti pontok szerinti adatbevitel és paraméter beállítás történhet manuálisan vagy interface-en keresztül kapcsolódva az Informatikai Platformhoz, telemechanikai rendszerhez, illetve a különböző adatbázisokhoz automatikusan is.

Vizsgálati szabályok

- (a) A szimulációs szoftverben felépített hálózatnak a vizsgált hálózattal megegyező hidraulikai karakteristikával kell rendelkeznie
- (b) A szimuláció minden esetben egyensúlyi állapotból indul, a 24 órás dinamikus szimuláció futtatásához kiinduló statikus szimulációt kell futtatni.
- (c) A szimulációnak profillal kell számolnia a napi fogyasztást a prognosztizált óracsúcs alapján (óracsúcs x aktuális profilszorzó) minden egyes fogyasztási pontra.
- (d) A forrásponton az adott pontra jellemző gázösszetétel figyelembe vételével kell törénnie a gázminőség felvételének. A szimuláció teljes időhorizontján a gázminőség számításának a földgázzszállító rendszer összes pontján folyamatosnak kell lennie.
- (e) A szimuláció során egy vagy több forráspontot adott nyomású pontként kell definiálni.
- (f) A kompresszor állomások nyomóoldali nyomásának minden esetben kevesebbnek, vagy maximum egyenlőnek kell lennie, mint 63 bar.
- (g) Adott nyomású forráspontknál a betáplált gázmennyiség értéke nem haladhatja meg a prognosztizált értéket.
- (h) Adott terhelésű forráspontknál kialakuló távvezetéki nyomás értéke kisebb legyen, mint a forráspont lehetséges betáplálási nyomása.
- (i) A rendszer kiadási pontjain a távvezetéki nyomásnak nagyobbnak kell lennie, mint a kiadási nyomásnak. Kiemelt figyelmet kell fordítani az emelt nyomású – 20-25 bar, illetve e felett – kiadási pontokon kialakuló távvezetéki nyomásra.
- (j) A földgázzszállító rendszer csomóponti kapcsolásának meg kell egyeznie a vizsgált időszak –feltételezett – jellemző kapcsolási rendjével.
- (k) A szimulált távvezetéki nyomásszabályozók beállítási értékeinek a szoftverben azonosnak kell lennie a valós beállítási értékekkel.

- (l) A kompresszor állomások beállítási értékei feleljenek meg a jellemző üzemmenetnek. A kompresszor állomásokon számított mennyiségi és teljesítmény adatoknak az állomásra jellemző határértékeken belül kell maradniuk.
- (m) A rendszer lokális részein nem alakulhat ki – szállított mennyiség által alá nem támasztott túlzott kompresszorozásból adódó – indokolatlanul magas nyomásérték.
- (n) Az anomáliák csökkentése, a vizsgálati eredmények pontosítása végett – minden esetben két dinamikus szimulációt kell futtatni egymásután, teljesen azonos beállításokkal. Az első 24 órás vizsgálat kiinduló állapotát a statikus, míg a második 24 órás vizsgálat kiinduló állapotát az első 24 órás futtatás eredményének kell szolgáltatnia. Kiértékelésre a második, anomáliáktól mentes szimulációs futtatás kerül.
- (o) A 24 órás összegzett forrás, illetve fogyasztás értéke meg kell egyezzen egymással.

A 24 órás szimuláció végén a vizsgált rendszer vezetékkészlete meg kell, hogy egyezzen az induló vezetékkészettel, azaz napi szintű forrás-fogyasztás egyensúlynak kell lennie.

VII. sz. melléklet – A földgázpiaci informatikai rendszerek közötti kommunikáció előírásai

1. Type-X: a gázipari szereplők azonosítása

Az alkalmazott kód felépítése:

3	9	X	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A	B	C
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ahol az egyes karakterpozíciók tartalma:

- **1-2** (fenti példában: '39'): tartalma rögzített, jelentése az ETSO által a LIO számára rögzített numerikus azonosító.
- **3** (fenti példában: 'X'): tartalma rögzített, jelentése az adott kódtípus gázipari szereplő azonosítására szolgál.
- **4-5** (fenti példában: '12'): tartalma rögzített, a LIO által a gázipari szereplő engedélyének típusától függően kiadott szám:
 - '10': szállítói engedély
 - '20': rendszerirányító engedély
 - '30': tárolói engedély
 - '40': termelői engedély
 - '50': kereskedelmi engedély
 - '60': elosztói engedély
 - '70': feljogosított fogyasztó
 - '90': hivatal, hatóság
- **6-15** (fenti példában: '34567890AB'): tartalmát a LIO-hoz benyújtott EIC kódigénylés során a gázipari szereplő adja meg, a kódrendszerben elfogadott karakterek felhasználásával.
- **16** (fenti példában: 'C'): ellenőrző karakter.

Az alkalmazott kódolási eljárásban minden piaci szereplő szerepkörön belül tíz karakter hosszan alakítható ki egyedi kód, vagyis a szerepkörön belüli kezelt szereplők száma: $36^{10} = 3\,656\,158\,440\,062\,976$.

* A fenti példában a „tartalma rögzített” elnevezés alatt azt értjük, hogy azt a LIO adja meg a kódigénylés teljesítése során.

A LIO számára az EIC kódok kezelésére/kiadására szolgáló informatikai fejlesztés elkészültéig a Type-X kódok iránti igényeket/módosításokat a VII melléklet 1. sz. függeléke szerinti formanyomtatvány kitöltésével és a LIO számára postai úton történő megküldésével lehet igényelni. Type-Z: a földgázzállító rendszeren lévő mérési, átadási pont azonosítása

2. Type-Z: a gázipari szereplők azonosítása

Az alkalmazott kód felépítése:

3	9	Z	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A	B	C

ahol az egyes karakterpozíciók tartalma:

- **1-2** (fenti példában: '39'): tartalma rögzített, jelentése az ETSO által a LIO számára rögzített numerikus azonosító.

- **3** (fenti példában: 'Z'): tartalma rögzített, jelentése az adott kódtípus azonosítására szolgál.
- **4-15** (fenti példában: '1234567890AB'): a Rendszerirányító Informatikai Platformján alkalmazott hálózati pont azonosító.
- **16** (fenti példában: 'C'): ellenőrző karakter, képzése a 3.7-es pont alapján történik.

Ennek megfelelően példaként egy kód, és annak jelentése:

EIC kód (Type-Z)	Jelentés
39ZHAABONY011G3A	39Z: gázipari objektum, HAABONY011G3: Rendszerirányító Informatikai Platformján alkalmazott hálózati pont azonosító

Az alkalmazott kódolási eljárásban lehetőség van egy hierarchikus felépítésű, univerzális kódrendszer kialakítására, amely kódjai könnyen alkalmazhatóak az iparági szereplők közötti kommunikáció során.

* A fenti példában a „tartalma rögzített” elnevezés alatt azt értjük, hogy azt a LIO adja meg a kódigénylés teljesítése során.

3. Type-N: az elosztói infrastruktúra azonosítása (PoD – Point of Delivery)

Az alkalmazott kód felépítése:

3	9	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A	B	C
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ahol az egyes karakterpozíciók tartalma:

- **1-2** (fenti példában: '39'): tartalma rögzített, jelentése az ETSO által a LIO számára rögzített numerikus azonosító.
- **3** (fenti példában: 'N'): tartalma rögzített, jelentése az adott kódtípus elosztói infrastruktúra azonosítására szolgál.
- **4-15** (fenti példában: '1234567890AB'): tartalmát a LIO-hoz benyújtott EIC kódigénylés során a gázipari szereplő – elosztói engedélyes – adja meg, a kódrendszerben elfogadott karakterek felhasználásával. Az itt alkalmazandó kódok az alábbiakban részletezett tartományokból kerül felhasználásra.
- **16** (fenti példában: 'C'): ellenőrző karakter, képzése a 3.7-es pont alapján történik.

A Type-N mérési pont azonosító számtartomány:

Elosztó	Számtartomány
Csepeli Erőmű Kft.	39N0000000010008 - 39N009999999000R
DBGÁZ Debreceni Gázszerelő Kft.	39N010000001000X - 39N019999999000F
ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft,	39N020000001000L - 39N0299999990003
E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.	39N0300000010009 - 39N039999999000S
E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt.	39N040000001000Y - 39N049999999000G
Égáz-Dégáz Földgázelosztó Zrt.	39N050000001000M - 39N0599999990004
FÖGÁZ Földgázelosztási Kft.	39N060000001000A - 39N069999999000T
Natural Gas Service Ipari és Szolgáltató Kft.	39N080000001000N - 39N0899999990005
OERG Kft.	39N090000001000B - 39N099999999000U
MAGÁZ Kft.	39N100000001000W - 39N109999999000E
TIGÁZ DSO Kft.	39N110000001000K - 39N1199999990002
FGSZ Zrt. Közvetlen távvezetéki fogyasztói	39N990000000000A – 39N999999999999H

* A fenti példában a „tartalma rögzített” elnevezés alatt azt értjük, hogy azt a LIO adja meg a kódigénylés teljesítése során.

4. Type-W: a földgázzszállító rendszeren lévő forrás pont azonosítása

Az alkalmazott kód felépítése:

3	9	W	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A	B	C
---	---	----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ahol az egyes karakterpozíciók tartalma:

- **1-2** (fenti példában: '39'): tartalma rögzített, jelentése az ETSO által a LIO számára numerikus rögzített azonosító.
- **3** (fenti példában: 'W'): tartalma rögzített, jelentése az adott kódtípus azonosítására szolgál.
- **4-15** (fenti példában: '1234567890AB'): a Rendszerirányító Informatikai Platformján alkalmazott hálózati pont azonosító.
- **16** (fenti példában: 'C'): ellenőrző karakter.

Ennek megfelelően a LIO Informatikai Platformján jelenleg meglévő Type-X objektumok kódjai:

EIC kód (Type-W)	Megnevezés
39WGEBABOCS1VENA	Babócsa "0" pont
39WGEBABOCS1ZENV	Babócsa "REGIONALIS"
39WGEPEDERI1ONNJ	Pusztaederics "O" pont
39WHABEREGD1IIN6	Ukrán/magyar határ betáplálási pont Beregovo felől
39WHAHADUS1NNNM	Hajdúszoboszló "0" pont
39WHAKARCAG2NNNL	Karcag-Bucsa "0" pont
39WHAKENDER2NNNQ	Kenderes Inert "0" pont
39WKAMOSONM1IINZ	Osztrák/magyar határ betáplálási pont Baumgarten felől
39WKEALGYO03ONNV	Algyő III FGT ki Szőreg
39WKEENDROD1NNNN	Endrőd "0" pont
39WKEKARDOS1EEN9	Kardoskút "0" pont Termelés
39WKEKARDOS1LNNS	Kardoskút Magas FTR
39WKEKARDOS1MNNO	Kardoskút - "REGIONALIS" 15 bar
39WKEKARDOS1NNNK	Kardoskút - REGIONALIS - 6 bár
39WKEKARDOS1NNNO	Szank "0" pont
39WKETELJCS52ENP	Algyő "0" pont SZUMMA
39WSIFORRASFSEN2	Egyesített Kitárolás

Type-W kóddal CSAK a szállítói engedélyes által kezelt objektumok kerülnek azonosításra, tekintettel arra, hogy azon üzleti folyamatokban, melyekben az EEASE-GAS és az EIC ajánlások alkalmazása szükséges csak ezen objektumok vesznek részt.

Az alkalmazott kódolási eljárásban lehetőség van egy hierarchikus felépítésű, univerzális kódrendszer kialakítására, amely kódjai könnyen alkalmazhatóak az iparági szereplők közötti kommunikáció során.

* A fenti példában a „tartalma rögzített” elnevezés alatt azt értjük, hogy azt a LIO adja meg a kódigénylés teljesítése során.

5. Type-C: a lakossági végfogyasztók azonosítása az elosztói rendszeren

Az alkalmazott kód felépítése:

3	9	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A	B	C
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ahol az egyes karakterpozíciók tartalma:

- **1-2** (fenti példában: '39'): tartalma rögzített, jelentése az ETSO által a LIO számára rögzített numerikus azonosító.
- **3** (fenti példában: 'C'): tartalma rögzített, jelentése az adott kódtípus Magyarországi lakossági fogyasztó azonosítására szolgál.
- **4-15** (fenti példában: '1234567890AB'): tartalmát a LIO-hoz benyújtott EIC kódigénylés során a gázipari szereplő (LDC) adja meg, a kódrendszerben elfogadott karakterek felhasználásával. Itt kódolható a végfogyasztó, mint természetes vagy jogi személy.
- **16** (fenti példában: 'C'): ellenőrző karakter.

* A fenti példában a „tartalma rögzített” elnevezés alatt azt értjük, hogy azt a LIO adja meg a kódigénylés teljesítése során. Az EIC Ellenőrző karakterek előállításának módja

6. Ellenőrző karakter számításának módja

Az alkalmazandó kódolási eljárás során felhasznált úgynevezett ellenőrző karakter számításának módja meggyezik az ETSO 4.2-es verziójú ajánlásának (<http://www.etso-net.org>) 1. sz. mellékletében foglaltakkal.

Példa a számítás módjára:

0. lépés: Az felhasználni kíván kód, amelynek ellenőrző karakterét meg kívánjuk határozni:

3	9	X	P	A	R	T	N	E	R	0	0	0	0	1	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

1. lépés: Az alábbi kódtáblázat segítségével felírjuk minden karakternek a megfelelő értékét:

Konverziós táblázat:

Karakter	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Érték	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Karakter	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	TS	U	V	W	X	Y	Z	-
Érték	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36

A felírt értékek a 0. lépés kódjára:

3	9	33	25	10	27	28	23	14	27	0	0	0	0	1	
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	--

2. lépés: minden helyi értéket megszorzunk a 16-ra kiegészített helyi érték számával:

3	9	33	25	10	27	29	23	14	27	0	0	0	0	1	
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	--

szorozva:

16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	
----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	--

-val, egyenlő:

48	135	462	325	120	297	290	207	112	189	0	0	0	0	2	
----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---	---	---	---	---	--

3. lépés: Adjuk össze az egyes helyi értékeken található számokat:

$$48+135+462+325+120+297+290+207+112+189+0+0+0+0+2= 2187$$

4. lépés: Az ellenőrző karakter értéke meghatározható az 1.-es lépésekben alkalmazott konverziós táblázatból úgy, hogy a 3. lépés értékét felhasználva:

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

ellenőrző karakter értéke = 36-mod((2187-1),37)

Jelen esetben: 36-3=33. A konverziós táblázat alapján tehát az ellenőrző karakter: **X**.

5. lépés: A kész kód:

3	9	X	P	A	R	T	N	E	R	0	0	0	0	1	X
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Megjegyzés: ellenőrző karakterként a '-' karakter nem elfogadott, annak használata érvénytelen kódot eredményez!

1. sz. függelék

EIC Type-X kódigénylési űrlap							
Társaság neve:							
Igényelt azonosító: (maximum 10 karakter)							
Utca, házszám:							
Irányító szám:							
Város:							
Ország:							
Kapcsolattartó neve:							
Fax:				Telefonszám:			
E-Mail:							
EAN azonosító, ha van							
VAT azonosító, ha van							
Az igénylés oka							
Igénylő személy:			Szerepkör: (a megfelelő aláhúzandó)	LDC, SHP, STO, TSO, RI, PFO, REC, GOV			
Aláírás:			Dátum:				
LIO tölti ki							
Igényt befogadó:			Szerepkör:				
Aláírás:			Dátum:				

VIII. sz. melléklet – Megszakítási, korlátozási adatszolgáltatás és adatforgalom

Megszakítás

- Rendszerirányító megadja a földgázelosztónak a gázátadó kóddal és a felhasználói EIC kóddal együtt a földgázzállító által értékesített megszakítható kapacitás értékeit.
- Földgázelosztó a rendszerirányító kérésére órás ciklusidejű adatszolgáltatást köteles végezni.
- Az adatszolgáltatásnak tartalmaznia kell a gázátadó kóddal és a felhasználói EIC kóddal együtt a megszakítható kapacitással rendelkező felhasználók órás fogyasztási adatait az alábbi táblázat szerint.

Gázátadó kódja	Elvi idő	Felhasználó EIC kódja	Tény fogyasztás
		-	-

Korlátozás

- Földgázelosztó a rendszerirányító kérésére órás ciklusidejű adatszolgáltatást köteles végezni.
- Az adatszolgáltatásnak tartalmaznia kell a gázátadó kóddal és a felhasználói EIC kóddal együtt azonosított csatlakozási pontokra értelmezett I-V. kategóriánként megadott tény korlátozható mennyiségeket az összes elemi fogyasztási pont összegeként.
- Az adatszolgáltatást a rendszerirányító által meghatározott szabályok alapján kötött formában kell biztosítani a tárgyárát követő 50 percen belül.
- Az adatszolgáltatás célja a rendszerirányító operatív döntéseinek segítése. A rendszeregyensúly megállapításához szükséges terveznie a rendszerirányítónak az egyes korlátozási kategóriák elrendelésekor a minimálisan elérhető órai teljesítmény szintet.

~~Az adatokat NW kódonként és korlátozási kategóriánként az alábbi példa szerint kell képezni:~~

- Az alábbi táblázat mutatja egy adott átadási ponthoz vonatkozó korlátozási besorolás értékeit.

	Teljesítmények korlátozási besorolása [m^3 /óra]						
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
Felhasználó X	3 000	0	0	0	0	0	3 000
Felhasználó Y	0	1 000	1 000	500	0	500	3 000
Felhasználó Z	0	0	0	1 000	2 000	0	3 000
100- m^3 /óra felett összesen:	3000	4000	4000	1500	2000	500	9000
100- m^3 /óra alatt összesen:	0	0	0	500	0	500	1 000
Összesen	3 000	1 000	1 000	2 000	2 000	1 000	10 000

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

- ~~2. A NW-kéddal jellemzett átadási pont tény óra adatát a korlátozásban szereplő felhasználónként allokálni szükséges. Ezt mutatja a következő táblázat tény fogyasztás oszlopa. Ezzel előáll az egyes felhasználók, valamint a 100 m³/óra alatti felhasználói csoportra allokált fogyasztás.~~

	Korlátozási kategóriánként felosztott tényfogyasztások [m ³ /óra]							Tény fogyasztás	Túllépés
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen		
Felhasználó X	3 000	0	0	0	0	0	3 000	3 100	100
Felhasználó Y	0	1 000	1 000	500	0	500	3 000	3 200	200
Felhasználó Z	0	0	0	500	2 000	0	2 500	2 500	0
100 m ³ /óra felett összesen:	3 000	1 000	1 000	1 000	2 000	500	8500	8800	300
100 m ³ /óra alatt összesen:	0	0	0	300	0	500	800	800	0
Összesen:	3000	1000	1000	1300	2000	1000	9300	9600	300

- ~~3. A mennyiben a korlátozásban szereplő felhasználók összes korlátozható mennyiség és tény fogyasztás közötti különbsége negatív, úgy az előző táblázat túllépés oszlopában a túlfogyasztás értéket kell megjeleníteni.~~
- ~~4. Az allokált fogyasztást úgy kell kategóriánként felosztani, hogy annak eredményeként előálljon az adott fogyasztási ponton az adott órában korlátozási kategóriánként releváns korlátozható mennyiség.~~
- ~~5. A kategóriánkénti korlátozható mennyiség úgy számítandó ki, hogy a VI. korlátozási kategóriától indulva visszafelé haladva a tény allokált fogyasztási adatot fel kell osztani kategóriánként. A példa „Felhasználó Z” soránál szemléletesen mutatja ezen pont szerinti felosztás módját valamint példa az „alulfogyasztás” nál elvégzendő műveletekre. A 100 m³/óra alatti fogyasztók tényfogyasztását a gázátadók mért órai fogyasztása és a 100 m³/óra feletti felhasználók fogyasztásának különbségéből kell képezni. A korlátozás be nem tartásának következményeit a 11.4. pont és a kapacitás túllépés meghatározására vonatkozó előírásokat a 15.2.2.6 pont tartalmazza.~~
- ~~6. A rendszerirányító felé szolgáltatandó adatsor az alábbi táblázatban látható, elemi és 100 m³/óra alatti csoportra tételesen kiszámított ténylegesen korlátozható mennyiségek kategória bontású összegei.~~

Gázátadó kódja	Elvi idő	Korlátozható fogyasztás [m ³ /óra]					Nem korlátozható fogyasztás [m ³ /óra]	Összesen	Tény fogyasztás	Túllépés
		I.	II.	III.	IV.	V.				
100 m ³ /óra felett összesen:		3 000	1 000	1 000	1 000	2 000	500	8500	8800	300
100 m ³ /óra alatt összesen:		0	0	0	300	0	500	800	800	0
Összesen		3000	1000	1000	1300	2000	1000	9300	9600	300

Adatforgalom

A rendszerirányító szabványos felületét a GW-alrendszer valósítja meg. Ez két fő funkciócsoporthóból áll. Az adatok OTR-ből történő publikálását végző modul az OGW,

míg a külső rendszerek felől történő fogadását az IGW modul látja el. Az elosztók az adatszolgáltatási kötelezettségüket az IGW modulhoz történő csatlakozással kötelesek teljesíteni.

Az IGW egy szabványos SQL interface segítségével tölthető (ORACLE) relációs adatbázis, mely az OTR SCADA integráns részeként kihasználva annak redundáns szerver támogatását, valamint a megfelelő biztonsági szolgáltatásokat - 24 órás folyamatos üzemben garantálja a szolgáltatott adatok befogadását.

Az IGW irányú adatfeladás technikai szabályait a rendszerirányító részletesen rögzíti, és azokat átadja minden érintett partner számára.

A rendszerirányító az OGW eszközrendszeren keresztül lehetőséget biztosít a kezdeményezett tranzakció (beírás) érvényre jutásának automatikus ellenőrzésére.

Az adatok feladása a rendszerirányító által megadott Network KOD alapján kell, hogy történjen. Az adatokat ÉRTÉK ('999999999.9999') ELVIIDŐ ('YYYY-MM-DD HH24:00:00') és IDŐBÉLYEG ('YYYY-MM-DD HH24:MI:SS') információval kell ellátni, melynek formátuma kötött.

Az IGW irányú adatfeladás technikai feltételeit a rendszerirányító csatlakozási pontjáig az elosztó köteles megteremteni és azt folyamatosan üzemkész állapotban tartani.

Az adatszolgáltatási kötelezettség technikai feltételeinek ellenőrizhetősége érdekében évente 2 alkalommal 48 órára, megszakítás és korlátozás elrendelésétől függetlenül kezdeményezheti a rendszerirányító.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 45. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

IX. sz. melléklet – SZÁLLÍTÓRENDSZERI NYILVÁNTARTOTT KAPACITÁS ALLOKÁCIÓ

Sorszám	Megnevezés	Mérték egység	Képlet	Példa	Megjegyzés
1.	Felhasználó lekötött kapacitása	m ³ /h,	----	14 400	kereskedői adatszolgáltatás
2.	MER - ben nyilvántartott a kiadási pontra meghatározott fűtőérték	MJ	----	34,33	földgápszállítói adat
3.	Felhasználó nyilvántartott kapacitása	MJ/h	1*2	494 352	számított érték
4.	Megelőző gázév csúcsnapi fogyasztása	m ³ /nap	----	328251	földgápszállítói adat
5.	Csúcsnaphoz tartozó csúcsórai fogyasztás	m ³ /óra	----	14210	földgápszállítói adat
6.	felhasználói csúcskihasználási óraszám	óra/nap	4/5	23,1	számított érték
7.	felhasználót megillető összevont forrásoldali nyilvántartott kapacitás	MJ/nap	3*6	11 423 689	számított érték

X. sz. melléklet – SZIGETÜZEM KAPACITÁS ALLOKÁCIÓ MINTAPÉLDÁZATA

4.8.4 fejezet		Felhasználóknak járó kapacitás a földgápszállítói teljes szigetüzemben		
-	Kiindulási adatok		-	-
-			képlet	példa
(1)	Tárolói betáplálási ponthoz tartozó szállítórendszeri betáplálási órai csúcsigény	m ³ /h		2,79
(2)	Szállítórendszeri import+hazai termelési órai esüesigény	m ³ /h		1,37
(3)	Fogyasztó kiadási pontjára vonatkozó fűtőérték átlag a MER alapján	MJ/m ³		29
(4)	Földgápszállító rendszer tárolói betáplálási pontjára vonatkozó MER alapján nyilvántartott súlyozott, éves átlag fűtőérték	MJ/m ³		34
(5)	Földgápszállító rendszer import vagy hazai termelési betáplálási pontjára vonatkozó MER alapján nyilvántartott súlyozott, éves átlag fűtőérték	MJ/m ³		33,5
-			-	-

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

Számított értékek				
(6)	Tárolói betáplálási ponthoz tartozó szállítórendszeri betáplálási órai csúcsigény fogyasztói kiadási ponton	MJ/h	= (1)*(3)	80,94
(7)	Szállítórendszeri import+hazai termelési órai csúcsigény fogyasztói kiadási ponton	MJ/h	= (2)*(3)	39,73
(8)	Tárolói betáplálási ponthoz tartozó szállítórendszeri betáplálási órai csúcsigény	m3/h	= (6)/(4)	2,38
(9)	Szállítórendszeri import+hazai termelési órai csúcsigény	m3/h	= (7)/(5)	1,19

4.8.5. fejezet		Felhasználóknak járó kapacitás részleges szigetüzemben		
Kiindulási adatok				
(1)	Felhasználó órai csúcsigény fogyasztási ponton	m3/h	képlet	példa
(2)	Felhasználó napi csúcsigény fogyasztási ponton	m3/nap		1,05
(3)	Termelő betáplálási pontjára vonatkozó éves súlyozott átlag fűtőérték	MJ/m3		15,75
(4)	Földgázzsállító rendszer kiadási pontjára vonatkozó MER alapján nyílvántartott súlyozott, éves átlag fűtőérték	MJ/m3		30
(5)	Felhasználó éves fogyasztása	m3/év		34
(6)	Felhasználó éves fogyasztása energiában	MJ/év		2300
				74750
Számított értékek				
(7)	Felhasználó órai csúcsigény fogyasztási ponton energiában	MJ/h	= (1)*(2)	31,5
(8)	Felhasználó napi csúcsigény fogyasztási ponton energiában	MJ/nap	= (2)*(3)	472,5
(9)	Földgázzsállító rendszeri kiadási pontra vonatkoztatott órai csúcsigény	m3/h	= (7)/(4)	0,93
(10)	Földgázzsállító rendszeri kiadási pontra vonatkoztatott napi csúcsigény	m3/nap	= (8)/(4)	13,90
(11)	Felhasználó éves fogyasztása a szállító rendszer kiadási pontján	m3/év	= (6)/(4)	2198,529412
(12)	Felhasználó átlagos fogyasztása a szállító rendszer kiadási pontján	m3/nap	= (11)/365	6,02
(13)	Tárolói betáplálási ponthoz tartozó szállítórendszeri betáplálási napi csúcsigény	m3/nap	= (10)-(12)	7,87
(14)	Szállítórendszeri import+hazai termelési napi csúcsigény	m3/nap	= (12)	6,02
(15)	Tárolói betáplálási ponthoz tartozó szállítórendszeri betáplálási órai csúcsigény	m3/h	= (13)/24	0,33
(16)	Szállítórendszeri import+hazai termelési órai csúcsigény	m3/h	= (14)/24	0,25

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 46. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

XI. sz. melléklet – A hálózati és mérési veszteség (HMK) átadói, havi és napi mértékének meghatározása

A HMK meghatározásának rendező elve

A földgázelosztói, gázévre vonatkozó induló HMK-nak meghatározása

A földgázelosztói engedélyesek gázévre meghatározzák az induló HMK értéket.

A meghatározás lehetőségei:

a tárgyévi üzleti tervben előirányzott értékkel, vagy
az előző évek tényértékének átlagából (pl. öt év átlagából) meghatározott értékkel, vagy
az előző évek tényértékeiből a következő évre számított műszaki statisztikai trendből, vagy
a HMK-t befolyásoló négy fő tényezőt figyelembe vevő szakmai modell segítségével

Minden elosztói engedélyes minden naptári/gázév viszonylatában a sorolt lehetőségek valamelyikével vagy több módszer egyidejű alkalmazásával meghatározza a Társasági szintű, releváns elemekre bontott és gázévre értelmezett HMK százalékos értékét.

1.1. A HMK-t befolyásoló fő tényezők:

(a) **Mérési különbözet**, amely az elosztói engedélyesek üzemelő mérőparkjának mérési pontatlanságát jelenti.

(b) **Technológiai veszteség**, amely a vezetékek meghibásodása során, továbbá a szerelvények és a fogyasztói berendezések oldható kötésein elszivárgó, kiáramló mennyiséget jelenti.

Korreció hiányából adódó veszteség, mely abból adódik, hogy a gáztechnikai normál hőmérséklettől, és/vagy az ún. korrekciós nyomástól eltérő viszonyok között történik a mérés.

Szabálytalan vételezés, amely alatt a szerződés nélküli, illetve mérést befolyásoló, vagy megkerülő vételezést értjük.

1.2. A HMK-t befolyásoló négy fő elemen belüli releváns tényezők a következők:

(a) A mérési különbözetet főként a $20 \text{ m}^3/\text{h}$ nál kisebb mérővel rendelkező fogyasztók okozzák.

A technológiai veszteségnél a középnyomású hálózat hossza a fő indikátor.

A korrekció hiányából adódó veszteség létrejöttében a külső helyen lévő, hőfok-korrigálatlan mérőknél jelentkező hatás a legerősebb.

A szabálytalan vételezésnél a $20 \text{ m}^3/\text{h}$ nál kisebb mérővel rendelkező felhasználók a meghatározók.

A HMK négy elemének releváns tényezői a **HMK több mint 85 %-áért felelősek**.

A HMK átadéponthonkénti havi megosztása

A földgázelosztók naptári/gázévre kimutatott HMK-t iparagon belüli egységes elvek alapján kell átadéponkokra, havi és napi gyakorisággal megállapítani.

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

Az egységes számításokhoz a négy fő befolyásoló tényezővel figyelembe vett modell szolgált kiindulási alapul.

A HMK négy fő befolyásoló tényezőjét figyelembe vevő model képlete

A négy fő befolyásoló tényező meghatározása érdekében fogyasztói szegmensenként rögzítésre kerültek a műszaki szakmai tényezők, illetve a hozzájuk tartozó objektív strukturális tényezők. Ezek alapján a HMK releváns elemeinek numerikus leírása a következő:

$$HMK_{mérés} [\%] = Q_{<20} \times Vm_{<20} [\%] + Q_{20-100} \times Vm_{20-100} [\%] + Q_{>100} \times Vm_{>100} [\%]$$

$$HMK_{technológia} [\%] = P_{kis} \times Vt_{kis} [\%] + P_{közép} \times Vt_{közép} [\%]$$

$$HMK_{t_kerrekei} [\%] = Q_{<20} \times (T_{belső_fűtőt} \times Vkt_{belső} [\%] + T_{külső_nem_TC-s} \times Vkt_{külső} [\%])$$

$$HMK_{szab.vét} [\%] = Q_{<20} \times VsZV_{<20} [\%] + Q_{20-100} \times VsZV_{20-100} [\%]$$

Jelmagyarázat:

$Q_{<20, 20-100, >100}$ = adott fogyasztói csoport gázfogalmának aránya a teljes gázforgalmon belül

$P_{kis, közép}$ = adott nyomáson ellátott ügyfelek aránya az összes ügyfélszámon belül

$T_{belső_fűtőt, külső_nem_TC-s}$ = mérők darabszámának aránya az összes mérőhöz viszonyítva

$Vm, Vt, Vkt, VsZV$ = adott elemre vonatkozó fajlagos veszteségek

A releváns tényezők figyelembevételével a képlet a következők szerint alakul:

$$HMK = Q_{<20} \times Vm_{<20} [\%] + P_{közép} \times Vt_{közép} [\%] + Q_{<20} \times T_{külső_nem_TC-s} \times Vkt_{külső} [\%] + Q_{<20} \times VsZV_{<20} [\%]$$

Összevonás után:

$$Q_{<20} \times (Vm_{<20} [\%] + VsZV_{<20} [\%] + T_{külső_nem_TC-s} \times Vkt_{külső} [\%]) + P_{közép} \times Vt_{közép} [\%]$$

Az összevont képletet kérem átnézni, mert nem jön ki az előzőekből (a kék háttérrel jelzettekből)!

A képletből a $T_{külső_nem_TC-s} \times Vkt_{külső} [\%]$ tényező csak akkor releváns, ha a nem hőfok-kompenzátoros mérők száma jelentős.

A HMK meghatározása átadóállomásonként

A földgázelosztók naptári/gázévre meghatározott HMK-ját először gázátadó állomásonkénti értékre, majd havi önálló értékre bontják tovább. Ennek módszertanát a 2.1.. és a 2.2. pont tartalmazza.

(a) A társasági, gázévre vonatkozó HMK átadónkénti bontása az alábbi paraméterek arányosításával törénik:

mérési veszteség és szabálytalan vételezés esetén a $20\text{ m}^3/\text{h}$ alatti gázfogalom aránya, technológiai veszteség esetén a középnyomáson ellátott felhasználók aránya alapján.

A HMK átadónkénti bontása

$$\text{HMK mérés}_{\text{átadó}}[\%] = \text{HMK mérés}_{\text{társasági}}[\%] / Q_{<20 \text{ i társasági}} * Q_{<20 \text{ i átadó}}$$

$$\text{HMK szab. vét}_{\text{átadó}}[\%] = \text{HMK szab. vét}_{\text{társasági}}[\%] / Q_{<20 \text{ i társasági}} * Q_{<20 \text{ i átadó}}$$

$$\text{HMK technológia}_{\text{átadó}}[\%] = \text{HMK technol. közép}_{\text{társasági}}[\%] / P_{\text{közép}} * P_{\text{közép}}_{\text{átadó}}$$

A HMK éven belüli változása

A HMK értéke nem állandó egész évben. A havonta változó értékű HMK megadása egy évre előre, havi bontásban, átadóállomásenként eltérő mértékben, % értékben úgy történik, hogy az éves értéket kell arányosítani a kiemelt mennyiségi paraméterek havi/éves hányadának arányában.

Az időbeliség vizsgálatával megállapítható, hogy három elem (a mérési különbözet, a szabálytalan vételezés, és a korrekció hiányából adódó veszteség) volumenfüggő, a technológiai veszteség elem volumen független.

Volumenfüggő veszteség elem esetén a 20 m³/h alatti gázforgalom aránya alapján:

$$\text{HMK mérés}_{\text{havi}}[\%] = \text{HMK mérés}_{\text{éves}}[\%] * Q_{<20 \text{ i havi}} / Q_{<20 \text{ éves}}$$

Volumen független veszteségi elem esetén a középnyomáson ellátott ügyfelek aránya alapján:

$$\text{HMK technológia}_{\text{havi}}[\%] = \text{HMK technológia}_{\text{éves}}[\%] / (12 * Q_{\text{havi}}[\%])$$

Havonkénti HMK meghatározása

$$\text{HMK mérés}_{\text{havi}}[\%] = \text{HMK mérés}_{\text{éves}}[\%] * Q_{<20 \text{ i havi}} / Q_{<20 \text{ éves}} \\ (\text{Vm}_{\text{havi}}[\%] = \text{Vm}_{\text{éves}}[\%] * Q_{<20 \text{ i havi}} / Q_{<20 \text{ éves}})$$

$$\text{HMK szab. vét}_{\text{havi}}[\%] = \text{HMK szab. vét}_{\text{éves}}[\%] / Q_{<20 \text{ i havi}} * Q_{<20 \text{ éves}} \\ (\text{VsV}_{\text{havi}}[\%] = \text{VsV}_{\text{éves}}[\%] / Q_{<20 \text{ i havi}} * Q_{<20 \text{ éves}})$$

Az átszámítás hiányából adódó, nem releváns veszteség elem szükség szerint kidolgozható a releváns befolyásoló tényező alapján.

$$\text{HMK technológia}_{\text{havi}}[\%] = \text{HMK technológia}_{\text{éves}}[\%] / (12 * Q_{\text{havi}}) \\ (\text{Vt}_{\text{havi}}[\%] = \text{Vt}_{\text{éves}}[\%] / (12 * Q_{\text{havi}}))$$

A hálózati-mérési különbözet napi kapacitásának meghatározása

A hálózati-mérési különbözet napi értékének meghatározása érdekében a befolyásoló főbb objektív strukturális paraméterek (gázforgalom változása, mérők elhelyezkedése és darabszáma, nyomásszint stb.) közül a gázforgalmat, illetve annak szegmensenkénti változásának vizsgálata releváns, mert éven belül ez a tényező változik jelentős mértékben.

A HMK napi kapacitásának meghatározása érdekében az éves gázforgalmat havi szinten kell felosztani **hőmérséklet független** és **hőmérséklet függő** részre, majd a gáziparban

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

~~elfogadott napfok-modell segítségével fogyasztási kategóriánként kell létrehozni a várható gázforgalmat leíró összefüggéseket a napi középhőmérséklet függvényében.~~

1. Napi gázforgalom meghatározása

$$\text{Hőm. független részarány [\%]} = 12 * Q_{\text{átlag(jún-aug)}} / Q_{\text{éves}}$$

$$\text{Hőm. függő részarány [\%]} = 100 (\%) - \text{Hőm. független részarány (\%)}$$

$$\text{Hőm. függési együttható [m}^3/\text{napfok}] = Q_{\text{éves}} * \text{Hőm. függő részarány / Napfok}$$

$$Q_{\text{Hőm. független nap}} [\text{m}^3/\text{nap}] = Q_{\text{éves}} * \text{Hőm. független részarány / 365}$$

$$Q_{\text{Hőm. függő nap}} [\text{m}^3/\text{nap}] = \text{Hőm. függési együttható * Napfok}$$

$$Q_{\text{nap}} [\text{m}^3/\text{nap}] = Q_{\text{Hőm. független nap}} + Q_{\text{Hőm. függő nap}}$$

Napi HMK meghatározása

~~A földgázelosztók a napi gázforgalomra figyelemmel állapítják meg HMK pótlására beszerzendő gázigényeiket.~~

$$\text{HMK}_\text{mérés [\%]} = Q_{<20} * Vm_{<20} [\%] + Q_{20-100} * Vm_{20-100} [\%] + Q_{>100} * Vm_{>100} [\%]$$

$$\text{HMK}_\text{technológia [\%]} = Vt_{\text{éves}} / 365 / \sum Q_{\text{napi}} [\%]$$

$$\text{HMK}_\text{t-korrekción [\%]} = Q_{\text{lakossági}} * T_{\text{különböző nem TC-s}} * Vtk_{\text{különböző}} [\%]$$

$$\text{HMK}_\text{szab. vét [\%]} = Q_{<20} * Vs梓_{<20} [\%] + Q_{>20} * Vs梓_{>20} [\%]$$

$$\text{HMK}_\text{napi [\%]} = \text{HMK}_\text{mérés [\%]} + \text{HMK}_\text{technológia [\%]} + \text{HMK}_\text{t-korrekción [\%]} + \text{HMK}_\text{szab. vét [\%]}$$

~~Megjegyzés: Q minden adott hőmérsékletű napra vonatkozik~~

Jelmagyarázat:

~~Q_{<20, 20-100, >100} = adott fogyasztói csoport gázforgalmának aránya a teljes gázforgalmon belül~~

~~P_{kis, közép} = adott nyomáson ellátott ügyfelek aránya az összes ügyfélszámon belül~~

~~T_{belső fűtőt, különböző nem TC-s} = mérők darabszámának aránya az összes mérőhöz viszonyítva~~

~~Vm, Vt, Vtk, Vs梓 = adott elemre vonatkozó fajlagos veszteségek~~

~~$\sum Q_{\text{napi}}$ = adott hőmérsékletű napi gázforgalom részaranya az éves gázforgalmon belül~~

HMK kezelése (beszerzése, nominálása, allokálása, lekötések) gázpiaci elszámolások során

~~A HMK beszerzésére az elosztói engedélyes az előírásoknak megfelelően szerződést köt egy rendszerhasználóval.~~

A HMK éves lefutását a rendszerhasználó részére előre kell megadni, a szükséges kapacitás lekötések számítása érdekében.

Az adott átadóra beérkező nominálások és az előre kalkulált HMK %-os érték alapján az elosztói engedélyes kiszámítja a HMK-t m³-ben. Ezt az értéket megküldi a beszerzést végző rendszerhasználónak.

A napi HMK érték a napi földgáz átvételtől függ, melynek következtében a szállítói kiadási ponti HMK napi kapacitás lekötésekkel alulvátelezés, illetve túllépés jöhet létre.

A HMK nominálási eltérése nem a földgázelosztó nominálásának, hanem a rendszerhasználók nominálásától helyességtől vagy helytelenségtől függ. A földgázelosztó önhibáján kívüli nominálási eltérése esetén a HMK napi nominálása pótdíjmentes.

Az allokálás során az elosztói engedélyes a HMK allokálását külön adja meg a rendszerhasználónak és az RI-nek.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 47. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

XII. sz. melléklet – Korrekciós elszámolás

A korrekciós elszámolási szerződés tartalmi elemeinek minden rendszerhasználóra általánosan irányadó részét a jelen általános szerződési feltételek tartalmazzák.

Korrekciós elszámolási szerződés általános szerződési feltételei

A KORREKCIÓS ELSZÁMOLÁSI SZERZŐDÉS TÁRGYA

A jelen korrekciós elszámolási szerződés általános szerződési feltételei az Elosztó és a Rendszerhasználó között a magyar földgázrendszer Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatában (ÜKSZ) foglalt profil alapú elszámolási rendszer működtetésével kapcsolatos utólagos korrekciók elvégzését, az azzal kapcsolatos pénzügyi elszámolások folyamatát szabályozza.

Az Elosztó meghatározza az Elosztó és a Rendszerhasználó között létrejött elosztási szerződés melléklete(i)ben felsorolt profilos fogyasztók esetében a leolvasási időszak előzetes (profilos) fogyasztásainak, valamint a mérőleolvasás alapján meghatározott tényleges fogyasztásának a különbségét, és ennek figyelembe vételével elvégzi a korrekciós mennyiségek elszámolását.

1.1. Korrekciós mennyiségek számítása

- a) A korrekciós mennyiség a profilos elszámolású felhasználókra a leolvasási időszakban allokált és a mérők leolvasása után meghatározott tényleges fogyasztások eltérését jelenti. A korrekciós mennyiséget az Elosztó felhasználókra számítja és kereskedőkre összegezve havonta állapítja meg.
- b) A korrekció szempontjából allokált fogyasztásnak a havi, végleges allokáció során megállapított gázmennyiség számít.
- c) A korrekció szempontjából leolvasásnak csak az elszámolási leolvasás számít. Elszámolási leolvasás hiányában az adott felhasználóra vonatkozóan nem történik korrekció.
- d) Elszámolási leolvasásnak minősül a földgázelosztó üzletszabályzatában térítésmentesen vállalt ciklikus (ütemezett) leolvasás, továbbá a kereskedőváltás során rendszerhasználók által térítés ellenében megrendelt leolvasás.
- e) Nem minősül elszámolási leolvasásnak a nem helyszíni leolvasásból származó mérőállás, valamint az Elosztó tevékenységének eredményeként a mérőhely ellenőrzések vagy mérőmozgások következtében keletkezett mérőállás sem.
- f) A korrekciós mennyiségeket havonta, az előző leolvasás időpontjáig visszamenőleg, az adott hónapban leolvasott mérőhelyekre (készülék) kell kiszámítani az ÜKSZ IV. mellékletben meghatározott szabályok alapján. Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 48. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)
- g) A korrekciós csoportokat az ÜKSZ IV. melléklet határozza meg.

1.2. A korrekciós elszámoló árak és díjak

- a) A korrekciós árak és díjak a korrekciós gázmennyiség után fizetendő fajlagos elszámoló gázár és földgázelosztási rendszerhasználati díj korrekciós csoportonként megállapított értékei.
- b) A korrekciós árakat és díjakat havonta kell megállapítani az ÜKSZ IV. mellékletben meghatározott módszer szerint.
- c) A korrekciós árakat és díjakat az egyes földgázelosztók működési területén belül egységesen kell megállapítani.
- d) A tárgyhónapra vonatkozó elszámoló árakat illetve díjakat a tárgyhónap lezárulta előtt ki kell hirdetni. A meghirdetett árakat és díjakat az Elosztó informatikai platformján kell meghirdetni úgy, hogy azt a Rendszerhasználók megismerhessék.

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 49. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

1.3. Profileltérés rendezése

- a) A földgázelosztó rendszeri rendszerhasználók és a földgázelosztók egymás között a földgázelosztó rendszeri elszámolás profileltérés miatti utólagos korrekciós elszámolását végzik el.
- b) A korrekciós elszámolás során a rendszerhasználókra allokált mennyiség, illetve annak az elsődleges elszámolásban megállapított értékének korrekciója történik a leolvastott, illetve mért adatok alapján.
- c) A korrekciós elszámolás fő lépései: a korrekciós mennyiségek megállapítása, a korrekciós elszámoló árak és díjak kiszámítása, a korrekciós értékek meghatározása és a korrekciós számlázás.
- d) A korrekciós elszámolások rendezésének határideje a gázhónapot követő hónap utolsó napja.

1.4. Számlázási előírások

1.4.1. A korrekciós elszámolás és számlázás

- a) A korrekciós elszámolás keretében a korrekciós mennyiségek és azok ellenértékének a Rendszerhasználó és az Elosztó közötti számlákkal történő elszámolása történik.
- b) A korrekciós mennyiségekben foglalt földgáz ellenértékét a korrekciós mennyiség és a korrekciós árak és díjak alapján, az ÜKSZ IV. melléklet alapján kell megállapítani.
- c) A korrekciós elszámolást kereskedői illetve földgázelosztói korrekciós csoportokra bontva, a korrekciós csoportmennyiségek és azok korrekciós elszámoló ára illetve díja feltüntetésével kell megadni.
- d) Az elszámolást az Elosztónak összevontan, nem felhasználói szintre bontva kell a Rendszerhasználó számára megismerhetővé tenni.
- e) A korrekciós elszámolás a Rendszerhasználók vonatkozásában havonta történik az előző hónapra vonatkozó korrekciós mennyiségek alapján.
- f) A korrekciós elszámolás az Elosztóra vonatkozásában 12 hónapra vonatkozó, havi kumulált mennyiségek alapján történik.
- g) A felhasználónkénti korrekciós elszámolást az egyetemes szolgáltatók esetében és így az elosztók tekintetében sem lehet megvalósítani a 2009-2010-es gázévre vonatkozóan. Erre a gázévre csak a szabadpiaci kereskedők esetében alkalmazható

- a felhasználónkénti korrekciós elszámolás. A rendszerhasználónkénti összevont korrekciós elszámolásnál az egyetemes szolgáltatót is figyelembe kell venni.
- h) Pozitív rendszerhasználói korrekciós gáz- illetve díjérték esetén a Rendszerhasználó köteles a korrekciós mennyiséget az adott korrekciós értéken korrekciós számla ellenében elszámolni az Elosztóval.
 - i) Negatív rendszerhasználói korrekciós gáz- illetve díjérték esetén az Elosztó köteles a korrekciós mennyiséget az adott korrekciós értéken korrekciós számla ellenében elszámolni a Rendszerhasználóval.
 - j) A korrekciós elszámolást minden hónap huszadik napjáig ellenőrzésre meg kell, hogy kapja a Rendszerhasználó az Elosztótól.
 - k) Amennyiben a korrekciós elszámolás kézhezvételét követő öt napon belül az elosztói rendszer Rendszerhasználói írásban nem kezdeményezik az elszámolás felülvizsgálatát és javítását, a korrekciós elszámolás a számlázás alapját képezi.

1.4.2. Vitatott korrekciós elszámolások kezelése

- a) A korrekciós elszámolás hibája esetén a Rendszerhasználó a korrekciós elszámolás kézhezvételét követően öt napon belül írásban, a hiba megjelölésével az elszámolás felülvizsgálatát és javítását kezdeményezheti az Elosztónál.
- b) A hiba elismerése esetén az Elosztó a felülvizsgálati kérelem beérkezését követő öt napon belül javító elszámolást/adatszolgáltatást küld a Rendszerhasználónak.
- c) Az Elosztó a felülvizsgálati kérelem beérkezését követő öt napon belül az elutasítás okának írásbeli indoklásával elutasíthatja az elszámolás javítását. Elutasítás esetén a Rendszerhasználó a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választott Bírósághoz fordulhat a felülvizsgálati kérelem elutasításával kapcsolatban.
- d) Az Elosztónak a Rendszerhasználó számára minden olyan adatot mellékelni kell, amely alapján a vitatott elszámolás készült.
- e) Azon vitatott részösszeg, amellyel kapcsolatban a korrekciós számla kibocsátásáig nem sikerül a rendszerhasználónak és az Elosztónak a vitás kérdéseket rendeznie, nem kerül kiszámlázásra.
- f) A vitás kérdések lezárását követően az Elosztó és Rendszerhasználó új, az eredetit javító elszámolást és számlát készít.
- g) Amíg bármilyen vitatott elszámolás kérdése fennáll, számlázási esemény a teljes korrekciós elszámolásra vonatkozóan nem történik.
- h) Az Elosztó csak abban esetben indít kifizetést az érintett Rendszerhasználók részére, ha a befizetési kötelezettséggel érintett Rendszerhasználók mindegyike a befizetéseit maradéktalanul teljesítette.
- i) A fizetési határidő lejártát követően az Elosztó fizetési felszólítást küld az érintett Rendszerhasználónak. Amennyiben a fizetési felszólítást követően sem történik meg a számla kiegyenlítése, az Elosztó jogosult a pénzügyi biztosítékot lehívni, vagy annak hiányában az érintett Rendszerhasználóval fennálló elosztási szerződés teljesítésételfüggeszteni.
- j) A leolvasási adatok utólagos javítását az Elosztó az eredeti leolvasást követő 60 napon belüli korrekciós elszámolásokban köteles figyelembe venni abban az esetben, ha ez az érték meghaladja a vitatott korrekciós mennyiség értékének 10 %-át.

1.5. Elszámolás ellenőrzése

- a) A korrekciós árak és díjak számítását, a felhasznált bemenő adatokat a Rendszerhasználó kérésére az Elosztónak meg kell osztania a Rendszerhasználóval, hogy az annak helyességét ellenőrizhesse.
- b) A Rendszerhasználóra vonatkozó korrekciós elszámolást az Elosztó köteles az érintett Rendszerhasználó számára megismerhetővé tenni 470 napra, de legkorábban a korrekciós elszámolás bevezetésének kezdési időpontjáig visszamenőleg. Az elszámolásra vonatkozó adatok hozzáférése az elosztási szerződés adatforgalmi megállapodásában rögzítettek szerint történik.

2. Szerződésszegés és következményei

A Szerződésben foglalt bármely kötelezettség megszegése szerződésszegésnek minősül. Szerződésszegés esetén a másik Fél a jogszabályokban, illetve a Szerződésben meghatározott módon és mértékben jogosult a szerződésszegő Féltől mind a Szerződés szerződésszerű teljesítését, mind pedig a jogszabályokban, illetve a Szerződésben meghatározott jogkövetkezményekre vonatkozó igényét érvényesíteni, ide értve a fizetési késedelem esetére szedhető késedelmi kamatot.

3.1 Az Elosztó részéről történt szerződésszegés és következményei:

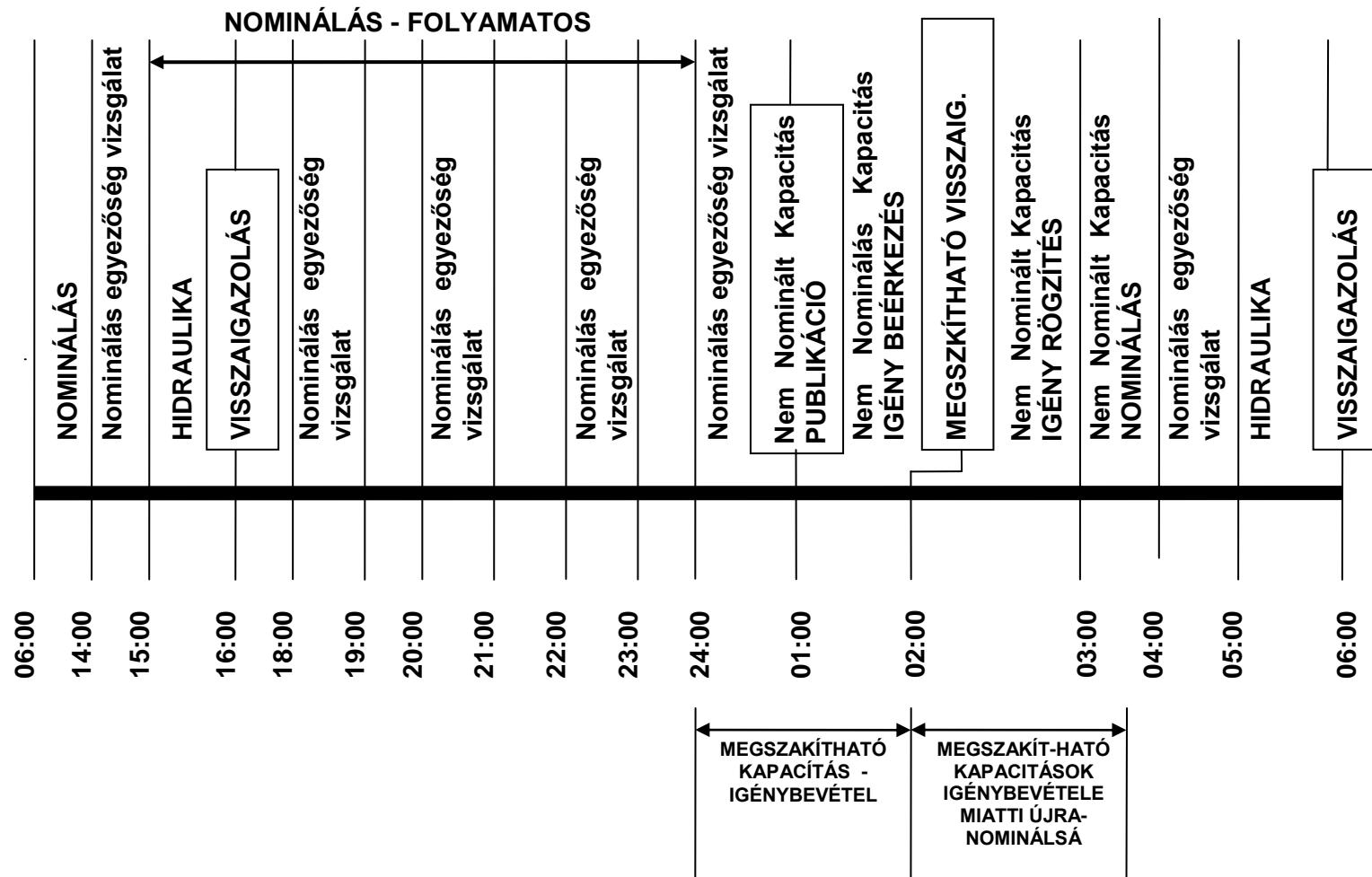
- a) A korrekciós számla kibocsátásának elmulasztása
Jogkövetkezménye: kötbér
- b) Elszámolások pénzügyi rendezésének 8 napon belüli nem megvalósítása.
Jogkövetkezménye: kötbér

3.2 A Rendszerhasználó részéről történt Szerződésszegés szankciói és következményei

- a) A korrekciós számla pénzügyi rendezésének 8 napon belüli nem megvalósítása.
Jogkövetkezménye: kötbér
- b) Fizetési felszólítást követően a korrekciós számla pénzügyi rendezésének nem megvalósítása.
Jogkövetkezménye: kötbér és a pénzügyi biztosítékból való lehívás, illetve annak hiányában az elosztási szerződés felfüggesztése a számla kiegyenlítéséig
- c) Pénzügyi biztosíték fel nem töltése
Jogkövetkezménye: elosztási szerződés felfüggesztése a pénzügyi biztosíték feltöltéséig

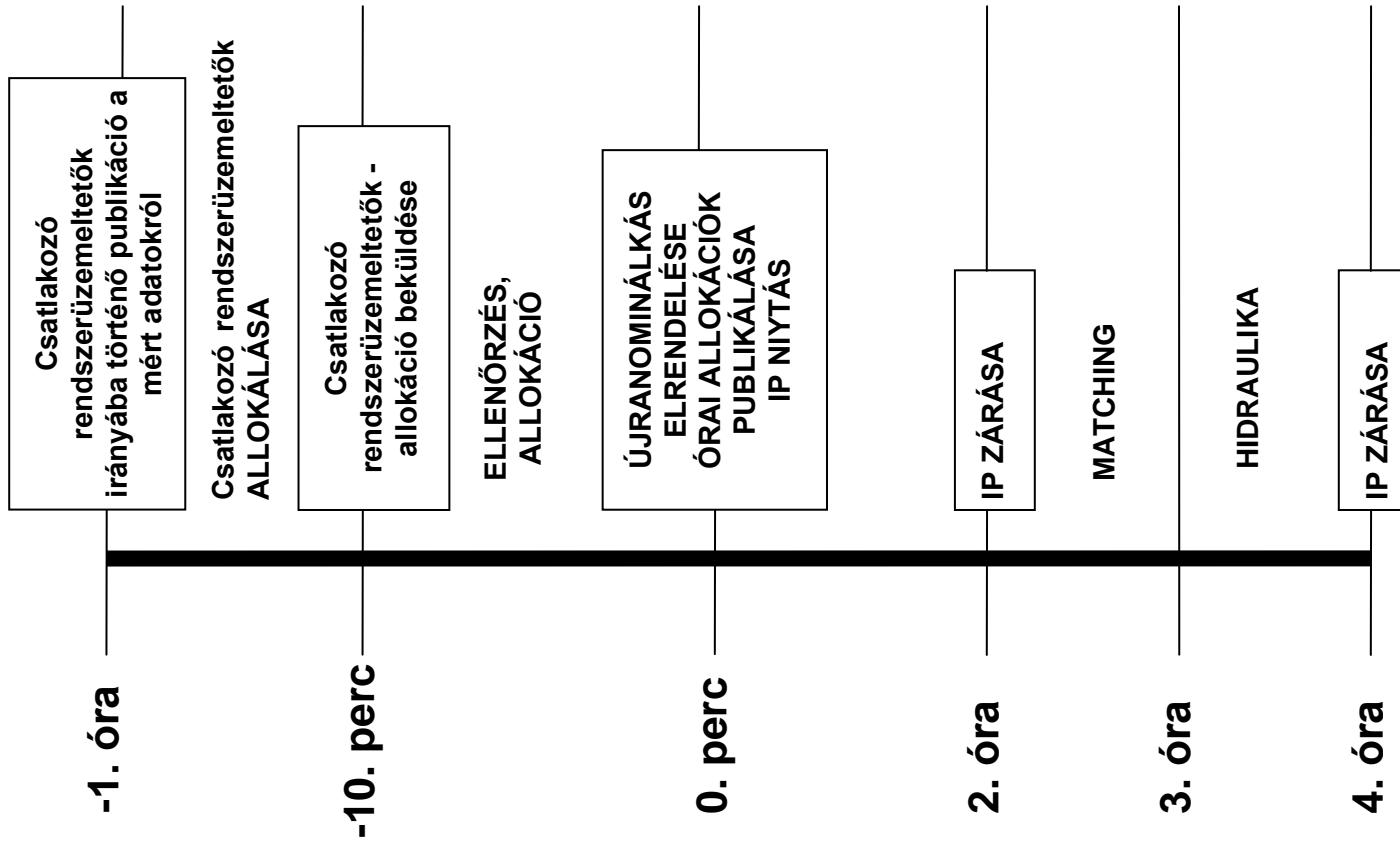
Kelt:.....

XIII. melléklet - Nominálási időskála

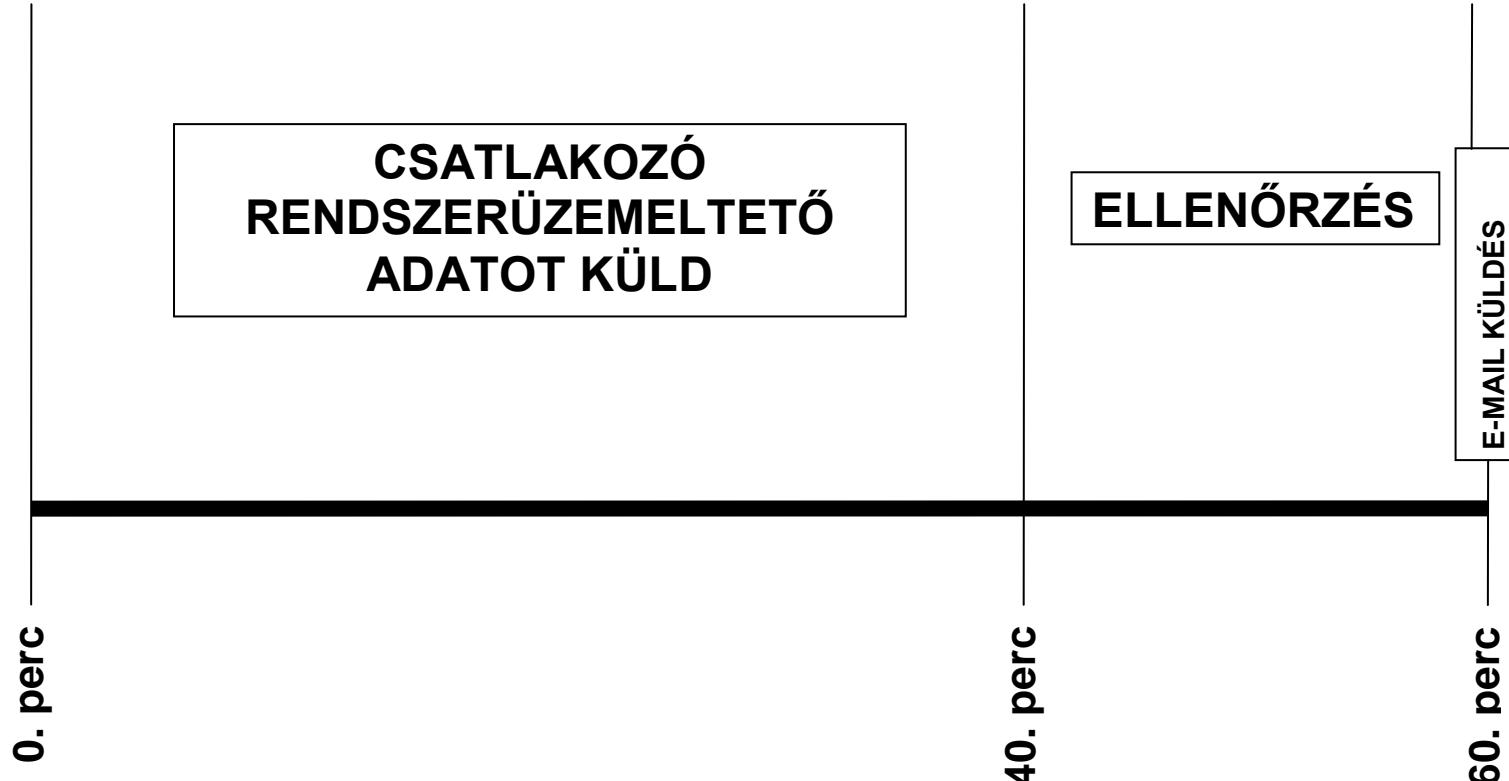
Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 50. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

XIV. melléklet - Gáznapi újranominálás időskálája

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 51. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

XV. sz. melléklet – Nominálás egyezőségi vizsgálatának időskálája

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 52. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

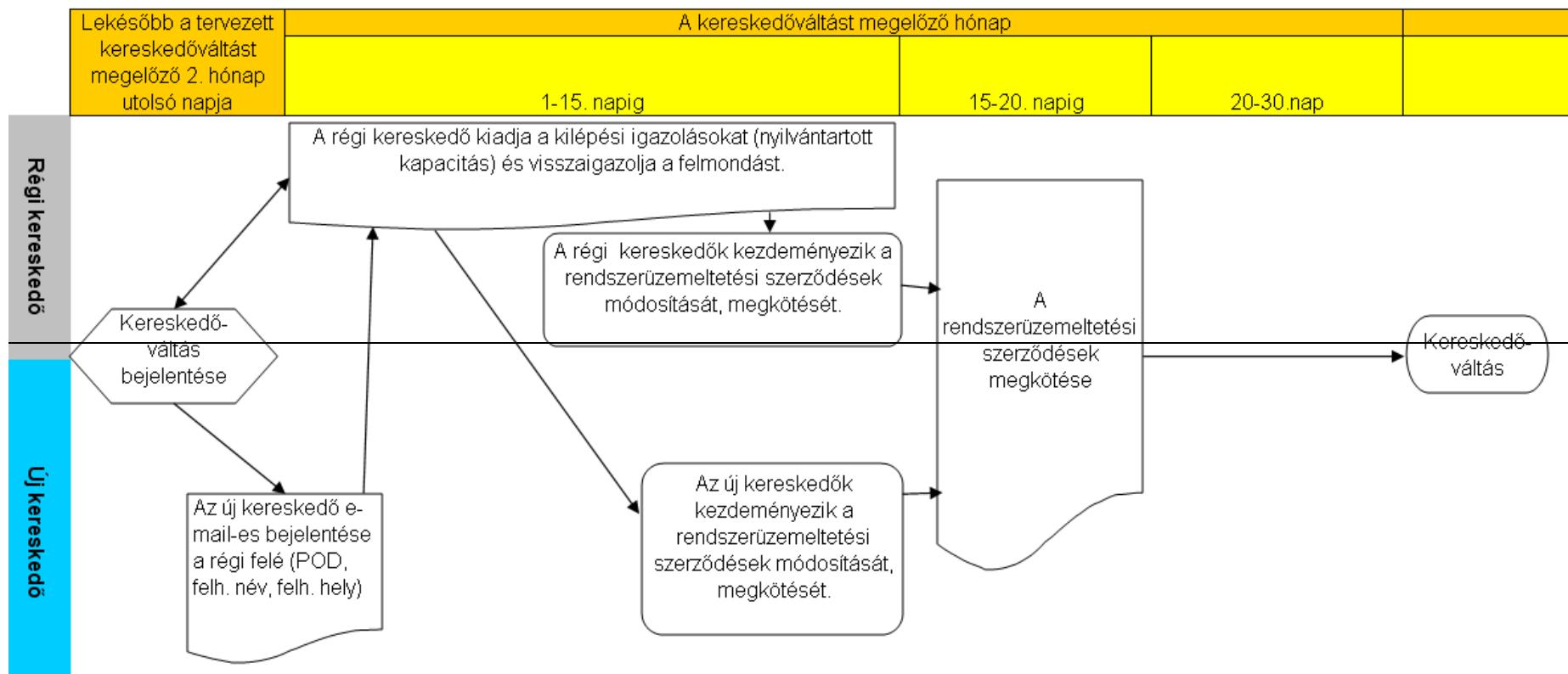
XVI. sz. melléklet – Korlátozás besorolás sablon

		Fogyasztók							TÉL (október 01. – március 31.)												
Név	Kód	Megnevezés		-	Cím		Mérő távle-elvasási lehetőség	Korlátozási felelős			Szerződött teljesítmény	Előző gázévi max. napi fogyasztás	Egyéb (m3/éra)		Teljesítmények korlátozási besorolása [m3/éra]						
-	-	Név	Telephely elosztó (SAP) kódja	Telephely EIC-kódja	Irányítószám	Város, utca, házszám	Van/Nincs	Név	Telefon szám	Fax szám	[m3/óra]	[m3/nap]	Megszakítható-ként tovább-értékesített	Elosztói rendszeren eladtott kapacitás különbség (+/-)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
-	-	Fogyasztó1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0
-	-	100 m3/óra alatt összesen:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0	-	-	-	-	-	-0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	0	-	-	-0	-0	-0	-0	-0	-0

		Fogyasztók							Nyár (április 01. – szeptember 30.)												
Név	Kód	Megnevezés		-	Cím		Mérő távle-elvasási lehetőség	Korlátozási felelős			Szerződött teljesítmény	Előző gázévi max. napi fogyasztás	Egyéb (m3/éra)		Teljesítmények korlátozási besorolása [m3/éra]						
-	-	Név	Telephely elosztó (SAP) kódja	Telephely EIC-kódja	Irányítószám	Város, utca, házszám	Van/Nincs	Név	Telefon szám	Fax szám	[m3/óra]	[m3/nap]	Megszakítható-ként tovább-értékesített	Elosztói rendszeren eladtott kapacitás különbség (+/-)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
-	-	Fogyasztó1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0	-	-	-	-	-	-0	
-	-	100 m3/óra alatt összesen:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0	-	-	-	-	-	-0	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0	0	-	-	-0	-0	-0	-0	-0	

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 752/2009. számú határozatának IV. pontjának 41. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat V. pontja alapján kihúzásra jelölve.)

XVII. sz. melléklet – Kereskedőváltás folyamatleírása

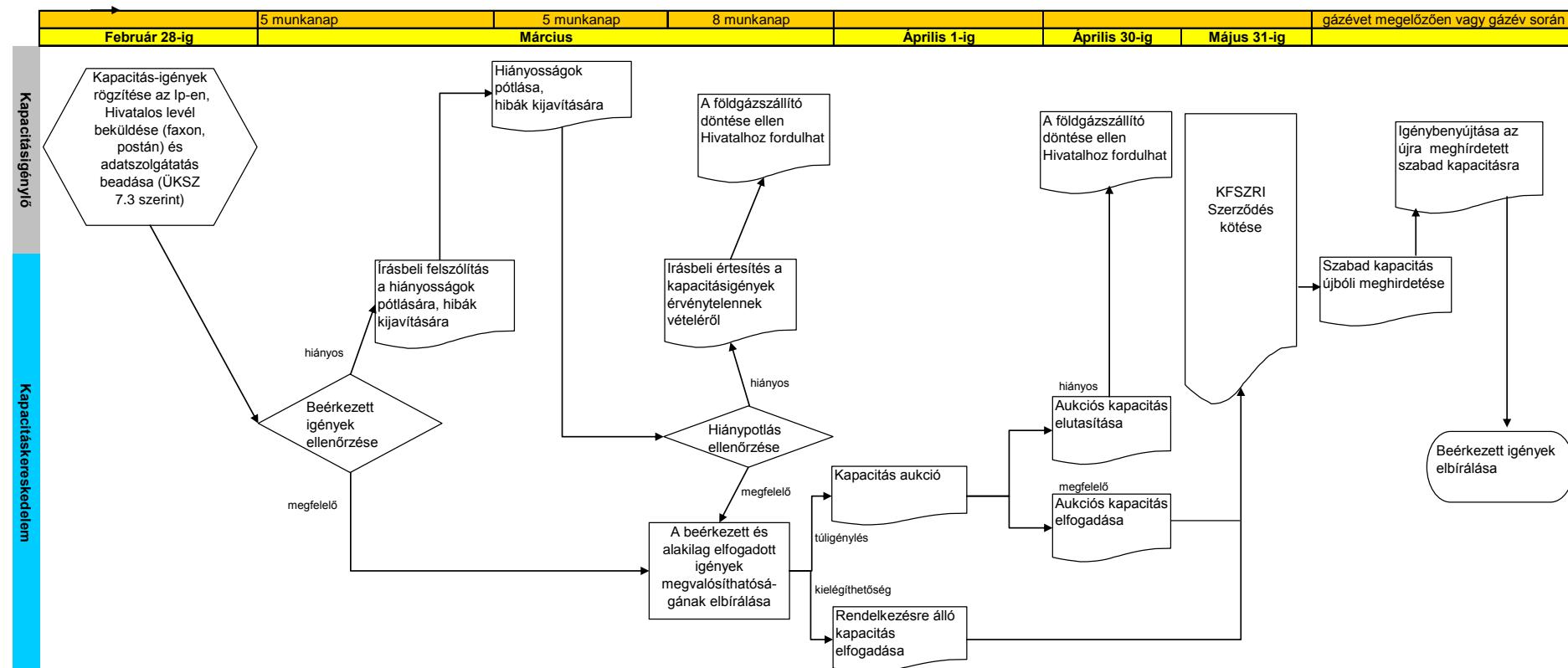

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 72. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján törlesre jelölve.)

Átdolgozás alatt (A Magyar Energia Hivatal 338/2010. számú határozat III. pontjának 94. rendelkezése alapján átdolgozásra és a határozat IV. pontja alapján kiegészítésre, módosításra jelölve.)

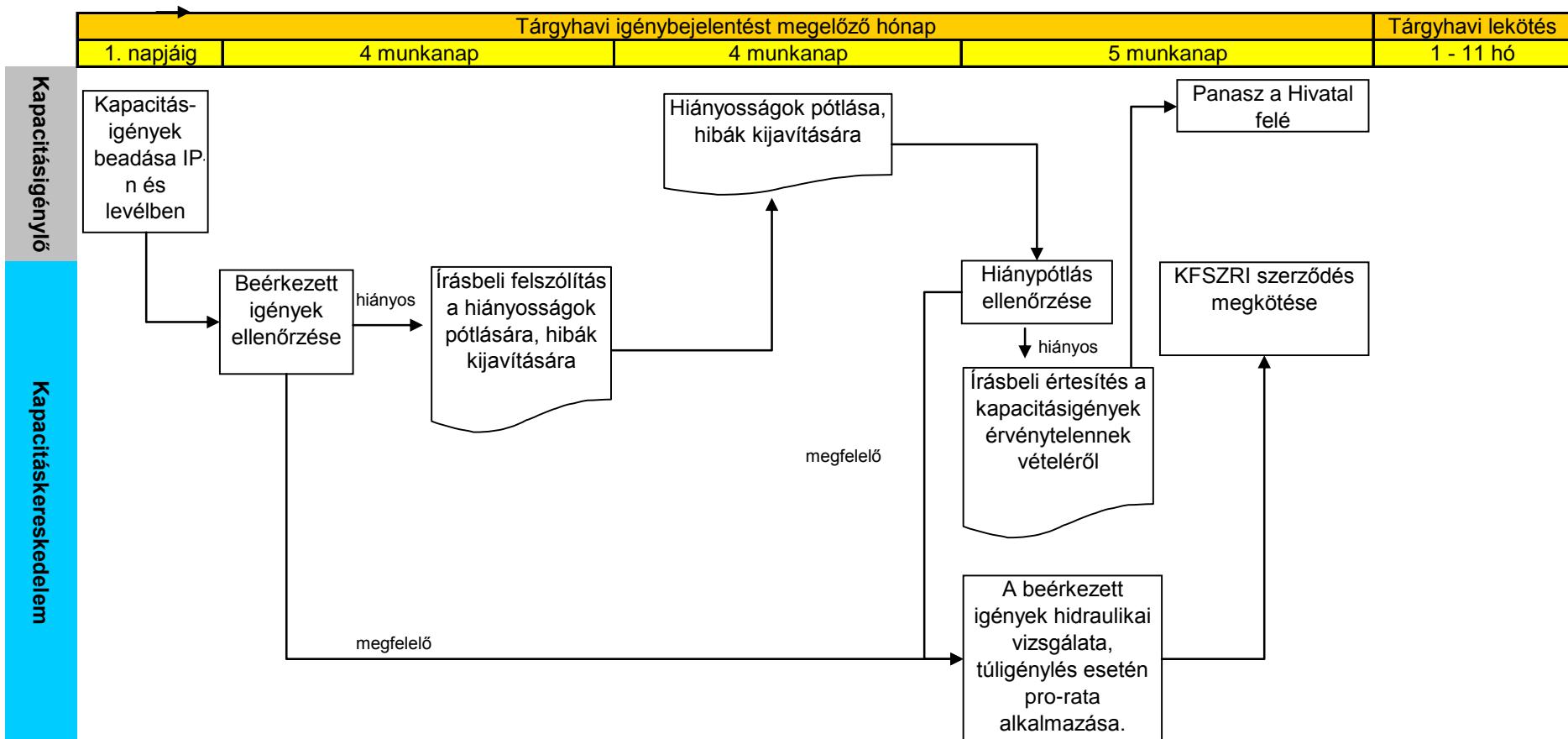
XVIII. sz. melléklet – Kapacitáslekötés folyamatleírása

1. Éves kapacitáslekötés folyamata

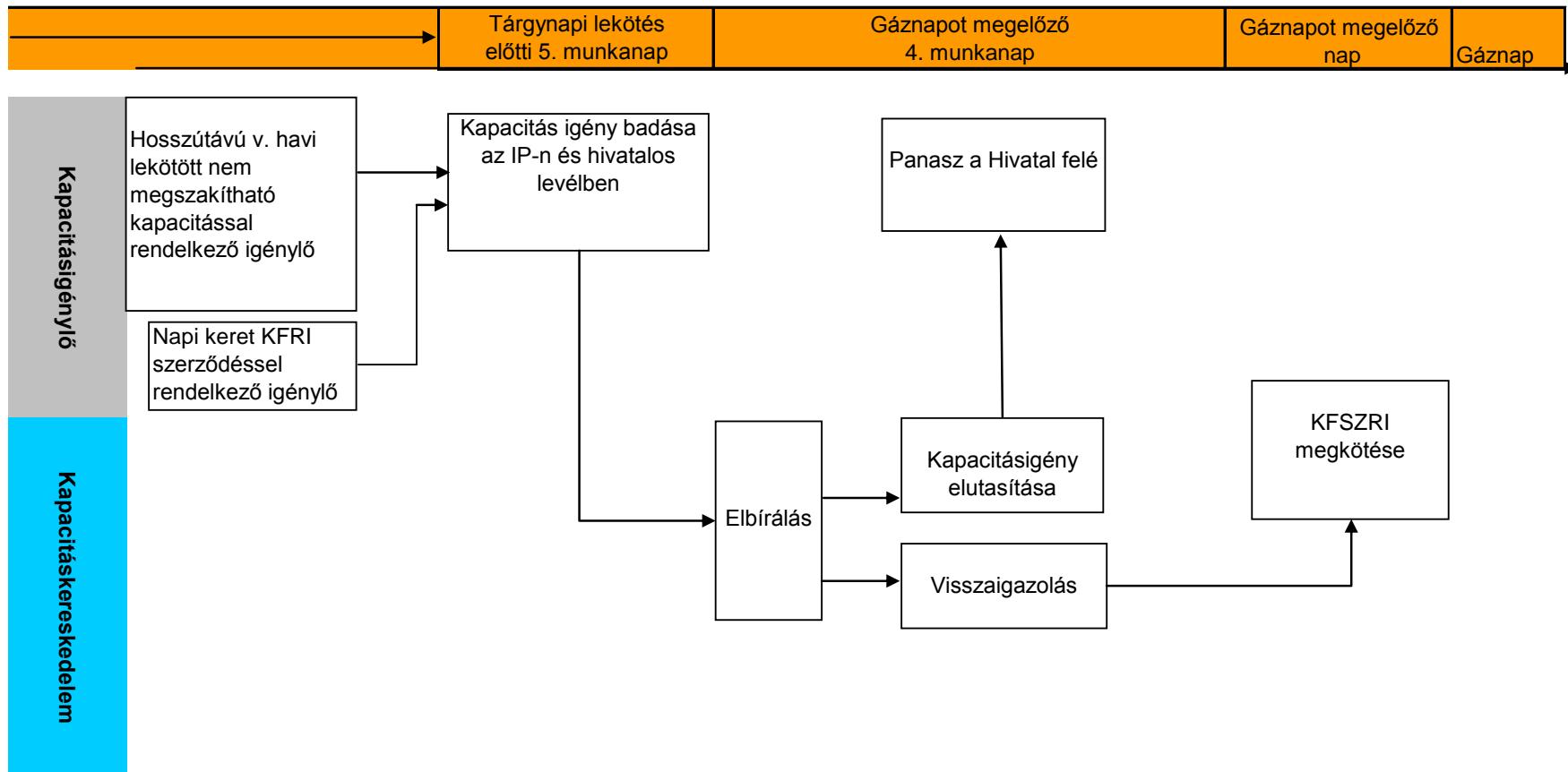

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

2. Havi kapacitáslekötés folyamata

3. Napi kapacitáslekötés folyamata

XIX. sz. melléklet – Az elosztó rendszeren vételező felhasználót megillető nyilvántartott kapacitások meghatározásának módja

Az átadói mintaszámítás az egyidejűségi tényező és a csúcskihasználási óraszám meghatározására:

Sorszám	Megnevezés		Mérték egység	Képlet	Átmeneti időszak	
1.	Átadó	xxxxxxxx	xxxxxxxx			
2.	Átadó	átadói maximális kapacitás	m ³ /h	érték	2009/2010 gázévre	fizikai kiadási kapacitás
3.	Átadó	átadói maximális kapacitás	m ³ /nap	érték	2009/2010 gázévre	fizikai kiadási kapacitás
4.	Átadó	szállítói lekötött kapacitás	m ³ /h	érték	2009/2010 gázévre	korlátozási besorolásból származó adat
5.	Átadó	szállítói lekötött kapacitás	m ³ /nap	érték	2009/2010 gázévre	ellenőrző adat
6.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	20 alatt	m ³ /h	érték	2009.06.30. állapot	átadói összesített mérő névleges kapacitás (tarifa rendelet szerint)
7.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	20-100 között	m ³ /h	érték	2009.06.30. állapot	
8.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	100 felett	m ³ /h	érték	2009.06.30. állapot	átadói összesített vásárolt kapacitás
9.	Földgázelosztó rendszer kiadási pontján 100 m ³ /h felett nyilvántartott fogyasztók órcsúcsa	m ³ /h,	8	100 felett a felhasználói nyilvántartott összege		elosztói exit
10.	Földgázelosztó rendszer kiadási pontján 100 m ³ /h vagy az alatt nyilvántartott fogyasztók órcsúcsa	m ³ /h,	6+7	100 alatt mérő névleges összege		elosztói exit
11.	Földgázszállító rendszer kiadási pontján mért órcsúcs	m ³ /h,	érték	szállítótól származó adat		napi csúcshoz tartozó órcsúcs
12.	Földgázszállító rendszer kiadási pontján mért napi csúcs	m ³ /nap	érték	szállítótól származó adat		
13.	csúcskihasználási óraszám	h/nap	12/11	számolt		
14.	Földgázszállító rendszer kiadási pontjára meghatározott 100 m ³ /h vagy az alatti felhasználók órcsúcsa	m ³ /h,	4-9	számolt		
15.	Egyidejűségi tényező (földgázszállító rendszer kiadási pontonként) 100 m ³ felett	-	érték: 1	fix		
16.	Egyidejűségi tényező (földgázszállító rendszer kiadási pontonként 100 m ³ /h vagy az alatti felhasználó kategória esetén	-	14/10	számolt		

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

A 100 m³/óra feletti kapacitású felhasználók mintaszámítása:

Sorszám	Tényező	Mérték egység	Képlet	Átmeneti időszak
1.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	m ³ /h	érték	vásárolt kapacitás
2.	Egyidejűségi tényező (földgázzállító rendszer kiadási pontonként) 100 m ³ felett		átadós tábla 15.	
3.	Csúcskihazsnálási óraszám	óra/nap	érték: 24	
4.	Felhasználó csúcsnapi fogyasztása (szállító exit)	m ³ /nap	1*2*3	nyilvántartott elosztói exit 24-szerese
5.	Felhasználó csúcsnapi fogyasztása (szállítói exit)	MJ/nap	4*6	számított
6.	Földgázzállítói kiadási ponton a MER alapján meghatározott előző évi súlyozott fűtőérték	MJ/m ³	érték	MER, FGSZ honlapjáról származó adat
7.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	MJ/h	1*6	számított
8.	szállítórendszer forrásoldali összes nyilvántartott kapacitás	MJ/nap	5	számított

A MAGYAR FÖLDGÁZRENDSZER ÜZEMI ÉS KERESKEDELMI SZABÁLYZATA

A 100 m³/óra alatti kapacitású felhasználók mintaszámítása:

Sorszám	Tényező	Mérték egység	Képlet	Átmeneti időszak
	Átadó	xxxxxxxx	xxxxxxxx	
1.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	m ³ /h	érték	átadói összesített mérő névleges kapacitás (tarifa rendelet szerint, 100 mbar felett nyomáskorrekción figyelembe vételevel)
2.	Átadó csúcskihasználási óraszáma	óra/nap	átadós tábla 13.	átadói számításból
3.	Egyidejűségi tényező (földgázszállító rendszer kiadási pontonként 100 m ³ /h vagy az alatti felhasználó kategóri esetén)		átadós tábla 16.	átadói számításból
4.	Felhasználó csúcsnapi fogyasztása (szállító exit)	m ³ /h	1*3	számított
5.	Felhasználó csúcsnapi fogyasztása (szállító exit)	m ³ /nap	4*2	számított
6.	Felhasználó csúcsnapi fogyasztása (szállító exit)	MJ/nap	5*7	számított
7.	Földgázszállítói kiadási ponton a MER alapján meghatározott előző évi súlyozott fűtőérték	MJ/m ³	érték	MER, FGSZ honlapjáról származó adat
8.	nyilvántartott kapacitás elosztó exit	MJ/h	1*7	számított
9.	szállítórendszer forrásoldali összes nyilvántartott kapacitás	MJ/nap	6	számított